TEŞU SOLOMOVICI

România masonică : origini controversate, ritualuri secrete, simboluri magice, misterele numerelor şi ale templului masonic, francmasoneria — „templul ideal al umanității", adevărata putere a Logilor francmasonice / Teşu Solomovici. - Bucureşti: Editura Teşu, 2005

ROMÂNIA MASONICA

Partea I-a

"Nu-ți încredința destinul unuia care nu ştie să construiască".

Eudid

ROMÂNIA MASONICA

Alegorie masonică. De la începuturile el, Francmasoneria n-a avut alte scopuri decât de a construi - material sau spiritual. Ea era, înainte de toate, frăția universală a constructorilor. Iată de ce pe emblema Francmasoneriei figurează Compasul, Echerul, Ciocanul, Rigla etc.

ROMÂNIA MASONICĂ

Cuvântul autorului

Cine sunt masonii? Aceşti oameni care se înconjoară de secrete, enigmatici în ritualurile lor, uniți în fraternități misterioase, pregătiți să se ajute unul pe altul în orice împrejurare, ei îşi spun Frați şi s-au vrut dintotdeauna avantgarda umanismului şi a binelui. Cum s-a aliat Francmasoniei a- ceastă elită a lumii, regi, filosofi, oameni politici, militari, ingineri, medici şi meseriaşi înnoitori ai ştiinței, artei, literaturii şi economiei, oameni de bună credință, conferind glorie şi strălucire Templului Masonic?

Totul începe din anul patru al domniei Regelui Solomon, în 967 înaintea erei noastre, în dorința de a-L slăvi pe Dumnezeu Atotputernicul, regele evreu hotărăşte să înalțe Ia Ierusalim un Templu cum nu s-a mai văzut. Avea nevoie de un meşter excepțional şi a aflat că acesta trăieşte la Tyr, în

Liban. Era Hi- ram, Adon Hiram, care în ebraică înseamnă Domnul Hiram. Ca unui zidar să i se spună, în special în acele vremuri, Domn, însemna că, într-adevăr, altul ca el nu mai exista în acea parte a lumii. Legenda masonică a lui Hiram îşi are rădăcinile în scrierile sfinte ale Bibliei unde, în "Cartea Regilor", apare pen- tru prima oară numele lui Hiram, tăietorul în piatră. Masonii s-au mândrit dintotdeauna că sunt urmaşii acestui maistru zidar biblic.

Voltaire

W.A. Mozart

Lord Byron

Nicolae Bălcescu

Istoriile Francmasoneriei mondiale obişnuiesc să dea liste cu masoni celebri din cele mai vechi timpuri şi până astăzi, un lanț simbolic în timp şi spațiu al Fraților care s-au pus în slujba binelui general şi au lucrat activ la perfecționarea intelectuală şi socială a Umanității. Au marcat epoca cu uriaşa lor personalitate, au modelat statura şi miezul spiritual al țărilor în care au trăit.

Conducători de state, oameni politici şi de acțiune: Abd el-Kader, Salvador Allende, Otto Abetz, Mikhail Bakunin, Nicolae Bălcescu, Bernadotte, Louis Blanc, Auguste Blanqui, Leon Blum, Simon Bolivar, Bonaparte (Jerome, Joseph, Louis, Lucien, Caroline), Brătianu (frații), Aristide Briand, Buffalo Bill, Charles X, Marcel Cachin, Dimitrie Cantemir, Jacques Chirac, Bill Clinton, Regele Carol I al României, Alexandru loan Cuza, Cagliostro, Camille Desmoulins, Felix Faure, Regele Frederik I al Suediei, împăratul Joseph II de Habsburg, Jules Ferry, Joseph Fouche, Benjamin Franklin, Leon Gambetta, Giuseppe Garibaldi, Charles de Gaulle, Regele George VI al Angliei, Ion Ghica, Regii Gustav III, IV şi V ai Suediei, General Hoche, Horea, conducătorul răscoalei româneşti, Regii Henric II, IV, V, VII ai Angliei, Regii Eduard I, II, III, VII ai Angliei, Regele Frederic Wilhelm II al Prusiei, Regele Karl al Suediei, împăratul Alexsandr Romanov al Rusiei, Josephine de Beauharnais, Lyndon B. Johnson, Jean-Baptiste Kleber, Mihail Kogălniceanu, La Fayette, Abraham Lincoln, Louis XV, Louis XVI, Louis

XVIII, Jean-Paul Marat, Marie-Antoinette, Andre Marty, Constantin Mavrocordat, Pierre Mendes France, Louise Michel, Guy Mollet, Joachim Murat, Napoleon III, Richard Nixon, Philippe-Egalite, Petru cel Mare, împăratul Rusiei, Robespierre, Richelieu, Franklin D. Roosevelt, Nicolae Titulescu, Harry S. Truman, Talleyrand, George Washington, Wellington, împăratul Wilhelm I al Germaniei, Tudor Vladimirescu, Charles de Gaulle.

Scriitori, artişti, arhitecți, compozitori, oameni de ştiință: Alembert, Luis Armstrong, Vasile Alecsabdri, Baudelaire, Ludwig van Beethoven, Lord Byron, Casanova, Nicolas Chamfort, Choderlod de Laclos, Condorcet, Benjamin Constant, W.P. Chrysler, A. Citroen, N.D. Cocea, Auguste Comte, Pierre Dac, Denis Diderot, Alexandre Dumas, Georges Dumezil, Albrecht Durer, Emile Erckmann, Gustave Eiffel, Duke Ellington, Fenelon, Firmin-Didot, Leo Ferre, Anatole France, Henry Ford, Goethe, Octavian Goga, Francois Guizot, Joseph Haydn, Lionel Hampton, Helvetius, Ştefan Lupaşco, Rudyard Kipling, Emile Littre, Frantz Liszt, Titu Maiorescu, Joseph de Maistre, Franz Messmer, Ion Minulescu, Stephane Mallarme, Montesquieu, Wolfgang Amadeus Mozart, Jacques de Montgolfier, Nadar, Gerard de Nerval, Luis Pasteur, Alexandru Paleologu, Louis Pauwels, Alexandre Puşkin, Abatele Prevost, Proudhon, Edgar Quinet, Rabelais, Ernest Renan, Hubert Robert, James de Rothschild, Alecu Russo, Rouget de L'Isle, Mihail Sadoveanu, Marquis de Sade, Bernardin de Saint-Pierre, Walter Scott, Saint-Simon, Stendhal, Mark Twain, Toulouse-Lautrec, Lev Tolstoi, Jules Valles, Jules Verne, Voltaire, Traian Vuia, Oscar Wilde, Duiliu Zamfirescu, Emile Zola...

Şi lista am putea-o continua cu mii şi mii de alte nume. Oameni geniali, masoni dăruiți, ei şi-au ridicat privirile spre Ceruri, încercând să desluşească tainele existenței fizice şi spirituale, luptând împotriva ignoranței şi străduin- du-se să facă binele, să-i facă pe oameni mai iubitori de aproapele lor, mai lu- minați, mai tari, mai solidari între ei.

Bărbații cei mai buni ai timpului lor. Un mason înțelept, scoțianul James Anderson fixa încă sin 1723, într-o „Constituție" esențială vieții masonice îndatoririle morale ale Fraților masoni. 14 ani mai târziu la 20 martie 1737, Cavalerul de Ramsay, într-o celebră „Orație" dezvăluia calitățile necesare pentru a deveni mason: „omenia, moralitatea, calitatea de a păstra

secretul, precum şi gustul pentru arta de bună calitate". E ceea ce se cere şi masonului de astăzi.

Căutarea Adevărului a fost lungă în timp, n-a fost scutită de jertfe, înfruntări şi confruntări, Francmasoneria s-a îmbogățit absorbind înțelepciunea lumii, încifrând şi descifrând simboluri şi revelații, iluminări religioase şi mis- tere inițiatice, tainele Marelui Arhitect al Universului, cioplind la Trupul şi Sufletul lumii.

Autorul a dorit doar atât: să trezească curiozitatea cititorului, să-i deschidă drumul. De va voi, cititorul va şti să găsească şi singur căile spre Franc- masonerie. Frații îi întind mâna şi îl aşteaptă o întreagă Bibliotecă. Multă vreme această Bibliotecă i-a fost interzisă şi a stat ferecată, acum poate să ajungă la Adevăr. Nu toate paginile au limpezimea apei de izvor, dar nu te speria cititorule, obscuritățile, pasajele mai dificile, simbolurile încifrate ți se vor descătuşa cu timpul, şi la capătul drumului te aşteaptă Lumina.

Nici o carte nu va putea epuiza istoria şi misterul, nici cea de față. Originile Francmasoneriei vor rămâne nebuloase. Dar întotdeauna, se vor găsi noi semințe, care să-ți sporească, cititorule, recolta cunoaşterii...

Şi-acum, să pornim la drum în această călătorie extraordinară în lumea Francmasoneriei şi pentru început să-i cunoaştem istoria. Ea începe cu tăietorii de piatră, constructorii Templelor şi Catedralelor.

Să ne întoarcem cu 3000 de ani în urmă, pe Muntele Templului, acolo unde Regele Solomon înalță Marele Templu întru slava lui Dumnezeu.

E necesară această întoarcere pentru a-1 întâlni pe maistrul cioplitor de piatră Hiram, strămoşul francmasonilor, să vedem cine a fost el, ce-a zidit şi cum i s-a luat viața.

E o istorie dramatică şi foarte instructivă.

Teşu Solomovici

Capitolul 1

Povestea bravului şi nefericitului zidar Hiram, aşa cum o relatează Biblia şi legendele

A luat cronicarul pergamentul din piele de capră, 1-a netezit, a muiat apoi pana de gâscă în călimara regească şi a început a scrie ce-i dicta regele său, Solomon cel înțelept, ca aceste vorbe sfinte să fie trimise regelui Hiram din Tyr, cetatea Libanului. Şi ce a scris s-a păstrat sfințit în Biblie:

"Ştii că tatăl meu David n-a putut să zidească o casă Domnului, Dumnezeu- lui lui din pricina războaielor cu cari l-au înconjurat vrăjmaşii lui, până ce Dom- nul i-a pus sub talpa picioarelor lui. Acum Domnul, Dumnezeul meu, mi-a dat odihnă din toate părțile; nu mai am nici potrivnic, nici nenorociri! Iată că am de gând să zidesc o casă Numelui Domnului, Dumnezeului meu, cum a spus Domnul tatălui meu David, zicând: - Fiul tău, pe care-l voi pune în locul tău, pe scaunul tău de domnie, el va zidi o casă Numelui Meu -. Porunceşte acum să se taie pentru mine cedri din Liban. Slujitorii mei vor fi cu ai tăi, şi-ți vor plăti simbria slujitorilor tăi aşa cum o vei hotărî tu; căci ştii că dintre noi nimeni nu se pricepe să taie lemne ca Sidonienii". Când a auzit Hiram cuvintele lui Solomon, a avut o mare bucurie, şi a zis: "Binecuvântat să fie astăzi Domnul, care a dat lui David un fiu înțelept, drept căpetenie a acestui mare popor!"

Şi Hiram a trimis răspuns lui Solomon: "Am auzit ce ai trimis să mi se spună. Voi face tot ce vei vrea în ce priveşte lemnele de cedru şi lemnele de chiparos. Slujitorii mei le vor pogorî din Liban la mare, şi le voi trimite pe mare în plute până la locul pe care mi-l vei arăta: acolo, voi pune să le deslege, şi le vei lua. Ceea ce cer în schimb, este să trimiți merinde casei mele".

Hiram a dat lui Solomon lemne de cedru şi lemne de chiparos cât a voit. Şi Solomon a dat lui Hiram douăzeci de mii de cori de grâu pentru hrana casei lui şi douăzeci de cori de untdelemn curat; iată ce a dat Solomon în fiecarean lui Hiram.

Domnul a dat înțelepciune lui Solomon, cumji făgăduise. Intre Hiram si Solomon a fost pace, şi au făcut legământ împreună, împăratul Solomon a luat din tot Israelul oameni de corvoadă, în număr de treizeci de mii. I-a

trimis în Liban, câte zece mii pe lună, cu schimbul; o lună erau în Liban, două luni erau acasă.

Adoniram era mai mare peste oamenii de corvoadă.

Solomon mai avea şaptezeci de mii de oameni cari purtau poverile şi optezci de mii cari tăiau pietrele în munţi, afară de căpeteniile, în număr de trei mii trei sute, puse de Solomon peste lucrări şi însărcinate cu priveghere a lucrătorilor.

împăratul a poruncit să se scoată pietre mari şi mărețe, cioplite pentru temeliile casei. Lucrătorii lui Solomon, ai lui Hiram, şi Ghibliţii, le-au cioplit, şi au pregătit lemnele şi pietrele pentru zidirea casei, în al patru sute optzecilea an după ieşirea copiilor lui Israel din ţara Egiptului, Solomon a zidit casa Domnului, în al patrulea an al domniei lui peste Israel, în luna Ziv, care este luna a doua. Casa pe care a zidit-o împăratul Solomon Domnului, era lungă de şaizeci de coţi, lată de douăzeci şi înaltă de treizeci. Pridvorul dinaintea Templului casei avea o lungime de douăzeci de coţi, în lăţimea casei, şi zece coţi lărgime în faţa casei, împăratul a făcut casei ferestre largi înlăuntru şi strâmte afară. A zidit lipite de zidul casei mai multe rânduri de odăi, unul peste altul, de jur împrejur, cari înconjurau zidurile casei, Templul şi sfântul locaş; şi a făcut astfel odăi lăturalnice de jur împrejur...

Cea mai veche imagine a Templului lui Solomon:

Fresca din Sinagoga de la Dura Europos (pe malurile Eufratului), datând cea 265 a. C., constituie şi cea mai veche ilustraţie biblică.

în anul al patrulea, în luna Ziv, s-au pus temeliile casei Domnului; şi în anul al unsprezecelea, în luna Bul, casa a fost isprăvită în toate părţile ei şi aşa cum trebuia să fie. în timp de şapte ani a zidit-o Solomon.

împăratul Solomon a trimis şi a adus din Tir pe Hiram,fiul unei văduve din seminţia lui Neftali, şi al unui tată din Tir, care lucra în aramă. Hiram era plin de înţelepciune, de pricepere şi de ştiinţă în săvârşirea oricărei lucrări de aramă. El a venit la împăratul Solomon, şi i-a făcut toate lucrările.

Solomon a mai făcut toate celelalte unelte pentru casa Domnului: altarul de aur; masa de aur, unde se puneau pânile pentru punerea înaintea

Domnului; sfeşnicele de aur curat, cinci la dreapta şi cinci la stânga, înaintea locului prea sfânt cu florile, candelele şi mucările de aur; lighenele, cuțitele, potirele, ceştile şi căţuile de aur curat; şi ţâţânile de aur curat pentru uşa din lăuntrul casei la intrarea în Locul prea sfânt şi pentru uşa casei de la intrarea Templului. Astfel s-a isprăvit toată lucrarea pe care a Jacut-o împăratul Solomon pentru Casa Domnului.

Apoi a adus argintul, aurul şi uneltele, pe cari le hărăzise tatăl său David şi le-a pus în visteriile Casei Domnului. Atunci împăratul Solomon a adunat la el la Ierusalim pe bătrânii lui Israel şi pe toate căpeteniile seminţiilor, pe căpeteniile familiilor copiilor lui Israel, ca să mute din cetatea lui David, adică Sionul, chivotul legământului Domnului. Toţi bărbaţii lui Israel s-au strâns la împăratul Solomon, în luna lui Etanim, care este a şaptea lună, în timpul praznicului. Când au venit toţi bătrânii lui Israel preoţii au ridicat chivotul. Au adus chivotul Domnului, cortul întâlnirii şi toate uneltele sfinte, cari erau în cort: preoţii şi Leviţii le-au adus.

împăratul Solomon şi toată adunarea lui Israel chemată la el au stătut înaintea chivotului. Au jertfit oi şi boi, cari n-au putut fi nici număraţi, nici socotiţi, din pricina mulţimii lor. Preoţii au dus chivotul legământului Domnului la locul lui, în Locul prea sfânt al casei, în Sfânta Sfintelor, subt aripile heruvimilor. Căci heruvimii aveau aripile întinse peste Locul chivotului şi acopereau chivotul şi drugii lui pedeasupra.

în chivot nu erau decât cele două table de piatră, pe cari le-a pus Moise în el, la Horeb, când a făcut Domnul legământ cu copiii lui Israel, la ieşirea lor din ţara Egiptului". (Cartea întâia a împăraţilor, 5, 6, 7, 8)

Atât povesteşte cronicarul biblic despre Hiram şi lucrarea templului. L-au îndrăgit oamenii pe Hiram şi în următoarele secole au început să circule felurite legende cu privire la soarta neasemuitului zidar şi giuvaergiu. Primii masoni englezi ai secolului XII 1-au proclamat strămoşul lor şi povesteau ce s-a întâmplat cu Hiram când Templul lui Solomon se săvârşise: lucrările la Templul din Ierusalim erau pe terminate, dar tovarăşii lui Hiram nu fuseseră iniţiaţi cu toţii în tainele Maestrului. Trei dintre ei se hotărâră să i le smulgă prin forţă. Aşezându-se deci fiecare la câte o poartă a Templului, îl somară rând pe rând pe Hiram să le dezvăluie tainele lui. Maestrul a răspuns

fiecăruia dintre ei fugind de la o poartă la alta, că nu vor afla nimic de la el prin ameninţări şi că va trebui să aştepte să vină vremea. Atunci ei îl loviră - primul, cu rigla peste gât; al doilea cu echerul peste piept, în stânga; al pe celelălat ce-i i cuprinse deznădeji îl îngropară noapt (După Jules Boucl

Reproducâi rea simbolică a m recipiendarul este cele trei lovituri sentimentală (stai ţiatică, această fa.

nou Hiram, rena:, ramura de salcăn Uzare. Taina lui h lege a devenirii l personale: învestii cădem din simbol Făţărnicia sau l antitetice ale lui h

Mai pe lar^ Ştefănescu în "Mii

"Hiram ave pe toţi şi nici nu conduceau diferiţi specializare şi de convenit cu fieca mâinile în semn c meşterii, erau nerr meşterii, se înţek ascunseră în temp şi al treilea lângă prin poarta de ap ceru parola de mi în gât, iar Hiram, Acolo, cel de-al a echerul. Vru atum care, cerându-i şi vrură atunci să-i ascundă provizorii

Odată noap

grabă într-un loc

mormânt. După c

• ordonă unui numi

piept, în stânga; al treilea, cu ciocanul în frunte, omorându-1. Apoi fiecare îl întrebă pe celelălat ce-i spusese Maestrul. Constatând că nici unul nu aflase nimic, îi cuprinse deznădejdea în faţa crimei inutile pe care o săvârşiseră. Ascunseră trupul, îl îngropară noaptea lângă o pădurice şi înflpseră pe mormânt o ramură de salcâm.

(După Jules Boucher: Simbolica masonică, Paris, 1953).

Reproducând această legendă, Chevalier şi Gheerbrant adaugă: "In aplica- rea simbolică a mitului la ceremoniile masonice de iniţiere la rangul de Maestru, recipiendarul este identificat cu Hiram. El trebuie mai întâi să moară pentru sine:

cele trei lovituri din legendă simbolizează întreita lui moarte - fizică (gâtul), sentimentală (stânga pieptului) şi mentală (fruntea). Dar, ca orice moarte ini- țiatică, această fază premerge renaşterii, renaşterii fizice, psihice, mentale, într-un nou Hiram, renaştere simbolizată prin calitățile descrise de textul biblic şi de ramura de salcâm pusă pe mormântul lui. Inițierea este un proces de individua- lizare. Taina lui Hiram şi cuvântul căutat al Maestrului constau tocmai în această lege a devenirii lăuntrice, în transformarea spirituală şi în căutarea integrității personale: învestit cu calitățile lui Hiram, inițiatul devine, la rându-i, maestru. Să cădem din simbol în alegorie, amintind că cei trei asasini întruchipează Prostia, Fățărnicia sau Fanatismul, Ambiția sau Pizma, cărora li se opun calitățile antitetice ale lui Hiram: Ştiința, Toleranța şi Detaşarea sau Mărinimia".

Mai pe larg, povestea este descrisă în "Cheile masoneriei" (citată de Paul Ştefanescu în "Misterele Francmasoneriei"):

"Hiram avea un număr atât de mare de muncitori, încât nu-i putea cunoaşte pe toți şi nici nu putea distinge zilierii (muncitorii obişnuți) de meşteri (cei care conduceau diferite zone ale şantierului). Ei aveau retribuții diferite, în funcție de specializare şi de gradul lor. Ca să-i plătească potrivit acestor criterii, Hiram a convenit cu fiecare parole, semne distinctive şi un mod diferit de a-şi atinge mâinile în semn de recunoaştere. Muncitorii zilieri, fiind mai prost plătiți decât meşterii, erau nemulțumiți şi trei dintre ei, ca să încerce să obțină aceeaşi plată ca meşterii, se înțeleseră să-l forțeze pe Hiram să le spună parola de meşter. Se ascunseră în templu, unul lângă poarta de miazăzi, altul lângă cea de miazănoapte şi al treilea lângă cea dinspre răsărit. Hiram veni la templu şi intră ca de obicei prin poarta de apus, vrând să iasă prin cea de miazăzi. Primul dintre cei trei îi ceru parola de meşter, amenințându-l cu rigla. Cum Hiram îl refuză, acela îl lovi în gât, iar Hiram, rănit, încercă să se salveze ieşind prin poarta de miazănoapte.

Acolo, cel de-al doilea zilier îi ceru acelaşi lucru. Refuză şi fu lovit din nou, cu echerul. Vru atunci să iasă prin poarta de răsărit, unde-l aştepta cel de-al treilea, care, cerându-i şi el parola şi fiind refuzat îl omorî cu ciocanul. Cei trei conjurați vrură atunci să-i îngroape corpul, dar cum era încă ziuă, se mulțumiră să-l ascundă provizoriu sub o grămadă de pietre.

Odată noaptea venită, îl transportară în afara templului şi îl îngropară în grabă într-un loc mai sigur, tătară o creangă de salcâm pe care o împlântară pe mormânt. După ce trecură şapte zile în care nu-l mai văzu pe Hiram, Solomon • ordonă unui număr de nouă meşteri să cerceteze ce s-a întâmplat cu el. Aceştia

cercetară îndelung. Spre sfârşitul celei de-a cincea zi, negăsind nici o urmă, se aşezară să se odihnească pe un gorgan. Unul dintre ei văzu creanga de salcâm, trase de ea şi rămase cu ea în mână. Ajunseră la concluzia că pământul a fost săpat de puţină vreme. Vrând să afle cauza, săpară şi descoperiră corpul meşterului Hiram. îi chemară şi pe ceilalţi meşteri, înştiinţat, Solomon hotărî să-i îngroape corpul în Templu, cu mare pompă, în timpul ceremoniei, toţi meşterii purtau şorţ şi mânuşi de piele albă (aşa cum poartă masonii până în zilele noastre) pentru a arăta că nici unul dintre ei nu s-a murdărit cu sângele Maestrului".

Aşa se sfârşeşte viaţa lui Hiram şi începe legenda Hiram-Marele Maestru.

Francmasonii 1-au aureolat pe Hiram cu aura nemuririi în simbolistica şi ceremo- niile lor. Mitul lui Hiram simbolizează, înainte de orice, transcedentalul pericolelor din viaţa terestră, şi a morţii. Lovit cu echerul, rigla şi ciocanul, unelte care construiesc lumea, Hiram moare, dar moartea sa nu opreşte construcţia Templului, iar cadavrul în putrefacţie ajută la

înflorirea ramurilor de salcie. Cu alte cuvinte, Hiram moare pentru a renaşte pe un plan divin. Hiram este lisus, dar şi

Ilustrație din cartea "Arcurile regale", 1775, inspirată din legenda lui Hiram, Câteva clipe înainte ca cei trei ucigaşi să-i dea lovitura fatală, Hiram aruncă "Triunghiul de aur" cu Secretul Maestrului într-o groapă adâncă. Candidații la "Royal Arch ", sistemul principal al gradelor înalte masonice în Anglia, sunt pregătiți să caute Triunghiul care conține numele magic şi de nepronunțat al lui Dumnezeu. "Triunghiul" a fost ascuns împreună cu planurile Templului în subteran, pentru a nu fi distrus de apele Potopului în al nouălea Arc se găseşte Piatra cubică, simbolul moralei celei mai elevate, care permite accesul la Sanctuarul subteran.

Osiris, Re rămasă vă renaşte, p regenereaa Osiris-Isis astăzi, mai asasinat al "moară" p aceea, mas cu moarte* Văduvei şi Miti

moartea di

devine "C

fiecărui or

aceea, la ci

"-C

-Ca

-Ce

-Cu

Hira

această exl vieții renăs mai nobil pământeasi

l

O pe

francez Be arheologici pictori şi g necropola Hieroglifei egipteni şi compagnio se bucurau XII), în g similare cu

l

Osiris, Regele-Soare egiptean asasinat de fratele său Seth. Soția lui Osiris, Isis, rămasă văduvă îl caută pretutindeni, îi adună părțile tăiate ale trupului, Osiris renaşte, pentru că în natură nu există moarte definitivă, totul se stinge şi regenerează. Francmasonii au făcut din acest amestec de mituri ale lui Hiram şi Osiris-Isis un "mister" principal ale ceremoniilor lor. Din secolul XVIII şi până astăzi, masonul care vrea să primească gradul de Maestru va repeta moartea prin asasinat al lui Hiram şi "renaşterea" sa ocultă. Maestrul trebuie să fie capabil să "moară" pentru a putea "renaşte". Renaşterea e mai importantă decât naşterea. De aceea, masonilor li se spune "Copiii Văduvei", adică ai lui Isis (care nu s-a împăcat cu moartea lui Osiris), sau "Copiii Luminii" (ai lui Osiris şi Hiram), mai exact "Fiii Văduvei şi ai Luminii".

Mitul lui Hiram valorifică aproape excesiv "Cuvântul Secret". Hiram preferă moartea decât să-1 transmită celor trei compagnioni ambițioşi. "Cuvântul Secret”

devine "Cuvântul Pierdut", poate acea scânteie divină care se află în adâncul fiecărui om, puțini ştiu să-1 distingă şi să-1 utilizeze întru perfecționarea lor. De aceea, la ceremonialul de inițiere pentru gradul de Maestrul, candidatul e întrebat:

"- Ce faci aici?

- Caut ceea ce a fost pierdut şi acum e regăsit. "u

- Ce anume s-a pierdut şi acum e regăsit?

- Cuvântul Maestrului Mason!"

Hiram reînvie cu fiecare nou Maestru care se naşte. Vom vedea mai încolo această extraordinară ceremonie care îmbină simbolic "Dansul morții" cu "Dansul vieții renăscute", pentru a-i întări masonului maestru credința că nu există un lucru mai nobil decât ceea ce i s-a încredințat să înfăptuiască în scurta-i viață pământească.

1315 (î.e.n.) Francmasonii de la Deir el-Medineh

' * '"v" "^' *

O poveste asemănătoare a construirii unui Templu a descoperit-o arheologul francez Bernard Bruyere, în ruinele de la Deir el-Medineh. în cursul săpăturilor arheologice de la Theba (Egipt) el a descoperit existența unei confrerii de masoni, pictori şi gravori, care, în urmă cu 3200 de ani, a înăițat şi a decorat Templul şi necropola din Theba. Şi ei strămoşi ai masonilor europeni din Evul Mediu.

Hieroglifele povesteau de un secret, un jurământ care îi lega pe constructorii egipteni şi de o grotă dedicată zeiței tăcerii (zeița-şarpe Mertseger). Frații (ucenici, compagnioni şi maeştri) se adunau în ceremonii, unde aveau loc rituri inițiatice. Şi se bucurau de anumite privilegii (ca masonii constructori englezi din secolele X- XII). în gropile constructorilor egipteni de la Deir el-Medineh există semne similare cu cele folosite şi astăzi în masonerie (echer, compas, riglă etc.).

Capitolul 2
Cult secret, societăți secrete,
inițieri secrete. Disciplina Arcanei.
Cabala şi Francmasoneria

După cum vom vedea, masonul îşi începe viața în Lojă, trece printr-o inițiere secretă, jurând că va păstra secretele acestei inițieri. Un soi de cult secret, deşi francmasoneria nu e un cult secret religios. E locul să vedem deosebirile şi mai ales ce este un cult secret. Eruditul istoric al religiilor, loan Petru Culianu atenționează că pe toate treptele evoluției umane există culte

secrete ale unor grupuri de inițiați care se obligă reciproc, de obicei printr-un jurământ solemn, să nu transmită în afară secretele lor. Multe din Misterele Antichității vor rămâne probabil, pentru totdeauna nedescifrate din pricina jurământului şi din frica de pedeapsă (uneori cu moartea) care a planat asupra participanților. Societățile cultice secrete practică ritualuri şi primesc membri doar printr-o inițiere care, de obicei, comportă mai multe trepte (trei, şapte, nouă, etc.). Aceste rituri şi simboluri, treptele inițierii, învățăturile, trebuie păstrate în cel mai desăvârşit secret (Disciplina Arcanei).

In jurul anului 150 (î.e.n.), secta evreiască dizidentă a Esenienilor s-a izolat în deşert, pe malul Mării Moarte, pentru a duce o viață curată şi a se dedica medita- ției. Esenienii practicau rituri inițiatice (un ucenic era supus trei ani la diferite pro- be pentru a fi admis în comunitatea eseniană). Din "Manuscrisele de la Marea Moartă", scrise pe piele de capră, descoperite în 1947, cunoaştem regulile, practici- le şi credințele lor. Textele sacre erau cele biblice, dar cu interpretări eseniene. în aceste texte se vorbea despre un Maestru al Justiției, Marele Maestru.

în primul secol înainte de lisus, Gnosticii creştini au abandonat şi ei oraşul civilizat pentru a trăi izolați în pustiu. Ei credeau într-un demiurg, Sabaot, pre- existent lui Dumnezeu şi Genezei, localizat în Plenitudinea mistică. Sabaot ajutat în lucrarea sa de şase îngeri alungați, a creat Omul, dublu prizonier, al lumii în care trăieşte şi un fals zeu. Singura salvare a omului este Cunoaşterea.

Pentru secta gnostică a Orphiților, şarpele din Paradis era mesagerul adevă- ratului Dumnezeu. Pomul este simbolul cunoaşterii şi mărul oferit lui Adam, prin intermediul Evei, nu constituie un păcat sau o capcană, ci un mijloc de a-i salva

sufletul. Această Gnosticism.

Cabaliştii i privilegiații care secretă, orală, in cercetările cabalis care au îndrăznit ; şi-a pierdut minți Rabi Akiva care :

orală a Legii ev Lampă", i se atrib zeu, cabaliştii i-ai phirotic" al Cabal braic. Literele au "Arborele Sephin lispor) - a număn phişti calități, atri meri, să ajungi la firotic" formează simbolistică. 10 si belului ebraic, c "Arborele

Sefirot Dumnezeu" şi "C("Zohar", ca cele 22 de litere fc din Galileea israe exegezei cabalistic Cabaliştii evrei au din canale s-a ob Luria era convin; provocând cădere:

materie şi numai t în Organismul Dh

sufletul. Această interpretare contrarie învăţăturii biblice o regăsim adesea în Gnosticism.

Cabaliştii evrei nu s-au constituit ca o sectă secretă, dar se socoteau privilegiaţii care au acces la cunoaşterea misterioasă a textelor sacre, învăţătură secretă, orală, interzisă codificării. Studiul cabalei era interzisă de rabini şi în cercetările cabalistice se înainta cu prudenţă. Legenda spune că din cei patru rabini care au îndrăznit să pătrundă prea adânc în misterele cabalei, unul a murit, al doilea şi-a pierdut minţile, al treilea a devenit eretic şi numai Rabi Akiva a fost salvat.

Rabi Akiva care a murit în prizonieratul roman, a iniţiat cartea Mişna (învăţătura orală a Legii evreieşti); elevului său Rabi Simeon Bar Yokai, numit "Sfânta Lampă", i se atribuie cartea cabalei - „Zohar". Căutând adevărata faţă a lui Dumne- zeu, cabaliştii i-au descoperit cele 10 nume ascunse. Ele alcătuiesc "Arborele Se- phirotic" al Cabalei, care la rândul său creşte din cele 22 de litere ale alfabetului e- braic. Literele au un triplu simbol: semn grafic, număr şi cunoştere filosofică.

"Arborele Sephirotic" e o sintagmă care include cuvântul ebraic "Sephira" (de la lispor) - a număra), numărătoare, calcul matematic. Cabaliştii evrei vedeau în Se- phişti calităţi, atribute ale lui Dumnezeu. Numeraţia e infinită, zadarnic vrei să nu- meri, să ajungi la "Ein Sof' (în ebraică "nu există sfârşit", infinitul). "Arborele Se- firotic" formează inima Cabalei ebraice şi cuprinde cea mai întinsă şi complexă simbolistică. 10 sunt

numere esențiale, care împreună cu cele 22 de litere ale Alfa- betului ebraic, constituie Planul de creație a tuturor lucrurilor aflate Sus şi Jos.

"Arborele Sefirotic" conține şi cele 10 nume ale Domnului, "fața mistică a lui Dumnezeu" şi "Corpul Cosmosului".

"Zohar", cartea Cabalei, enunță că "Lumea a fost creată prin 10 cuvinte, iar cele 22 de litere formează canale prin care circulă energia divină. La Țfat, un orăşel din Galileea israeliană, în urmă cu aproape 450 de ani, Isaac Luria a pus bazele exegezei cabalistice. Punctul de plecare a misticii cabalistice a fost originea Răului.

Cabaliştii evrei au spsu că Răul vine dintr-o erupție a numărului 5 (Rigoarea). Unul din canale s-a obstrucționat, împiedicând "Amorul Divin" să ajungă la Rigoare.

Luria era convins că înfundarea canalului s-a datorat unei "rupturi cosmice", provocând căderea Sefiroților inferiori. Fluxul Luminii Superioare s-a revărsat în materie şi numai bunele acțiuni ale fiecărui om ar putea să readucă această lumină în Organismul Divin.

ROMÂNIA MASONICĂ

ROMÂNIA PL

SEPHDROTICVM NOMINVM

î»J!%7{J >ir
-,i} ie , îr..

'A i»'i

Există i I.P.Culianu, c cuvântului, 2.
practicpă trans
Există ş După Culianu portamentul b; pradă (de ex.

ciderea şi can străvechi. Ace au devenit car de care se tei

C, Knorr de Rosenroth:

Kabballa denudata,

Sulzbach, 1677

1. Keter (Coroana, Iertătorul, Voința inițială)
2. Hohma (înțelepciunea, Sămânța tuturor lucrurilor)
3. Bina (Scena, Inteligența, Mama, Matricea Superioară)
4. Hesed (Grația, Amorul, Bunătatea)
5. Gvura (Forța, Rigoarea)
6. Tiferet (Splendoarea, Mila, Frumusețea).
7. Nețah (Victoria, Perseverența)
8. Hod (Grandoarea, Majestate)
9. Yesod (Fundamentul tuturor lucrurilor).
10. Malkut (Regalitatea)

Teologul creştin Christian Knorr de Rosenroth scria în celebra "Kaballa denudata" (1677) că Totul se reflectă în Sefiroți de la cele mai mici particule, până la infinit.

Rabinul Isaac Luna, tatăl Cabalei ebraice, tot căutând înfăţişările divinității a descoperit Sefira (sensul numerației) şi cei 10 Sefiroți. Aceştia sunt grupați în grupuri a câte trei triade: Keter (Coroana), Hohma (înțelepciunea) şi Bina (Mama, Inteligența); apoi: Hesed (Grația, Mila), Gvura (Gloria) şi Malkut (împărăția), în Sefiroturile concepute de Luria figurau toate numerele, corespondând între ele prin coridoare secrete; sus trona cifra 52, Keterul, Inteligența, sub el era Hohma (Tatăl) simbolizat prin numerele 55-65, apoi Bine (numerele 66-77). Rahel (numerele 138- 149) încarna Sephira regeneratore, Malkut. Acestei configurații a numerelor, marele cabalist evreu i-a dat numele Parțufim (în ebraică - Fețele Divinității).

ICĂ

ROMÂNIA MASONICĂ

l?

Există diverse forme de cult secret şi de grupări secrete inițiatice, scrie I.P.Culianu, ca de pildă: Alianțele (societățile) bărbăteşti în sensul strict al cuvântului, 2. Societățile medicale de vraci 3. Societățile profetice (în care se practicpă transa).

Există şi diverse teorii în legătură cu apariția cultelor secrete masculine.

După Culianu, "alianța masculină este o organzație secretă războinică în care com- portamentul bărbatului imită de cele mai multe ori comportamentul unui animal de pradă (de ex. lup, tigru, leu panteră, leopard, etc.). Ca urmare, se practică şi u- ciderea şi canibalismul. Comportamentul animalic, crede R. Eisler, este probabil străvechi. Aceasta explică şi de ce hominizii, care ca primate, se hrăneau cu fructe, au devenit carnivori. Primatele au imitat deci comportamentul animalelor de pradă, de care se temeau. "Secretul" lui Homo Sapiens, pe care Eisler preferă să-1 nu-

h:

îl,

>r) iară)

la,

renta)

itate)

uror

balla până

ații a iți în ama, i), în i prin :atăl) 138- relor,

J.D. Mylius:

Anatomia auri,

Francfort, 1628

Alchimiştii şi filosofii

mistici au construit

un Arbore filosofic,

inspirat din Arborele

sefirotic al Cabalei.

ROMÂNIA MASO

mească „Neoanthropus insipiens damnatus, este de a fi un „homo necans". Aceasta corespunde unui conflict mai profund în natura şi cultura umană: conflictul dintre culegătorul primitiv pacifist şi vânătorul care, de frica fiarelor sălbatice, începe să le imite comportamentul. Dar Eisler crede că şi procesul umanizării a avut loc în două moduri şi că pretutindeni există oameni de două naturi: urmaşii culegătorilor pacifişti şi urmaşii vânătorilor „cu fire de lup". Granițele între ce ține de o asociație proefsioanlă organizată în cadrul unui anumit domeniu şi ce devine aderență la forme de cult, ca de exemplu la adepții lui Asclepios din Cos, dar şi în cazul asociațiilor de zidari şi în cazul lojelor masonice de la sfârşitul Evului Mediu, sunt labile" (loan Petru Culianu, Cult, magie, erezii, Ed. Polirom, 2003.).

Karl von Eckhartshausen:
Teologia numerelor naturale,
Leipzig, 1794
Gravura înfățişează cele 10 numere originare (Sefiroții) care
pornesc din Soarele Unul, şi
coboară ca nişte raze în lume; ele
sunt măsura tuturor lucrurilor.
în dreapta, Geniul întinde mâna
dreaptă spre Soare, în mâna
stângă ține Compasul cu care

măsoară inima unui copil.

„ Omul trebuie să tindă spre
Unitate; şi numai Forța şi
Simplitatea unite te poate înălța
spre Unitatea care este sursa
tuturor lucrurilor".

loan Petru istoria religiei; c "consumator de hi le acestui ordin er calif Fatimid, pe c centru al puterii s< babil să i se cont convinge adepții c

în crearea ii sarcina să ucidă p fără să se teamă f oricum se va înto stăpânirile din zo:

Alarmatului în 125

Un alt ordii erilor, care a prel 1118 de Hugues devenit cel mai p prăbuşirii sale. Ju şi de a consolida] fortăreață a ordin "raison d'etre". în le Filip al IV-lea.

Ancheta a stabilit phomet şi că în ri dinului Templulu:

secrete - au deven

Atât ordinu războinice, cu ui Antichitatea târzie

Ordinele de taților masculine, xemplu cele din îs

Ce se întâi modifică în cursul

Un exempl Thugs, care au vi pentru îndeletnicii

în orice caz zeiței Kali. încred care şi-au putut (nicidecum motivt

ROMÂNIA MASONICĂ

loan Petru Culianu dă şi un alt exemplu al divinității cultelor secrete în istoria religiei; cel al societății secrete masculine "Asasinii"(din arab. haşişin "consumator de haşiş"), un ordin militar fondat de Hassan-i Sabbahîn 1078. Nume- le acestui ordin era de fapt Nizaris (de la Nizar, fiul mai mare al celui de-al optulea calif Fatimid, pe care Hassan 1-a recunoscut ca al nouălea calif. Hassan a ales drept centru al puterii sale inexpugnabila fortăreață de la Alamut, în Iran, unde a pus pro- babil să i se contruiască o grădină a Paradisului în miniatură, cu intenția de a-şi convinge adepții că moartea nu este ceva de temut.

în crearea iluziei, haşişul juca un rol important. De câte ori un Asasin primea sarcina să ucidă pe cineva în afara fortăreței, o făcea cu mult zel, repede, sigur şi fără să se teamă pentru propria-i viață, deoarece credea că trăia deja dincolo şi că oricum se va întoarce acolo, în acest fel s-au priceput Asasinii să terorizeze toate stăpânirile din zonă şi au exercitat o putere politică covârşitoare, până la căderea Alamutului în 1256.

Un alt ordin secret, de data aceasta creştin, cavaleresc, a fost ordinul Templi- erilor, care a preluat mult din structurile ordinului Asasinilor. El a fost fondat în 1118 de Hugues de Payens la Ierusalim, pe locul Templului lui Solomon, şi a devenit cel mai puternic şi bogat ordin al creştinătății. Bogăția sa a fost şi cauza prăbuşirii sale. Justificarea ordinului era aceea de a asigura cucerirea Ierusalimului şi de a consolida puterea creştină în Țara Sfântă. O dată ce a fost cucerită şi ultima fortăreață a ordinului din Ruad, în 1303, de musulmani, s-a pierdut şi ultima sa "raison d'etre". în 1307, toți Cavalerii Templului din Franța au fost arestați de rege- le Filip al IV-lea. Marele lor Maestru, Jaques de Molay, a fost executat în 1314.

Ancheta a stabilit că Templierii erau blasfemiatori, că erau adoratori ai idolului Ba- phomet şi că în ritualul lor inițiatic se scuipa pe cruce. Adevăratele secrete ale Or- dinului Templului - căci există multe motive să presupunem existența unor altare secrete - au devenit de negăsit din 1314 încoace.

Atât ordinul Asasinilor cât şi cel al Cavalerilor Templului au fost confrerii războinice, cu un cult secret al cărui conținut, ca şi conținutul misterelor din Antichitatea târzie, a rămas nedescoperit.

Ordinele de acest fel sunt întrucâtva forme superioare de organzare a socie- tăților masculine, adaptate la condiții religioase mai noi, mai complicate, ca de e- xemplu cele din Islam, respectiv în creştinism.

Ce se întâmplă când un ordin militar de acest tip, al cărui cult secret se modifică în cursul vremii, se perpetuează până în secolul al XlX-lea?

Un exemplu tipic pentru aceasta sunt Phansigars, cunoscuți mai bine ca Thugs, care au venit din Persia în nordul Indiei şi erau cunoscuți încă din 1290 pentru îndeletnicirile lor neobişnuite.

în orice caz, ei erau la început musulmani, iar în India au devenit adoratori ai zeiței Kali. Incredibil de isteți şi bine organizați, Thugs erau criminali profesionişti, care şi-au putut exercita activitatea nepedepsiți până în 1816. Câştigul nu era nicidecum motivul lor, deşi victimele erau de cele mai multe ori şi jefuite. Crima

era pentru ei un act religios, executat în slujba zeiței. Femeile şi bărbații care practicau anumite meserii erau cruțați. Thugs utilizau pentru uciderea victimelor lor credule o singură armă: un laț (rumal). Deşi simbolul Thugs-ilor era un târnăcop ascuțit, acesta era utilizat doar la mutilarea celor ucişi. Thugs atacau doar călători, ale căror cadavre le îngropau, după ce la făceau irecognoscibile. Călătoria prin India era atât de dificilă şi periculoasă, că uneori ani în şir nu se ştia nimic despre soarta câte unui călător. Dacă nu mai apărea niciodată, existau numeroase explicații ale dispariției sale: bandiții şi fiarele sălbatice făceau nesigure toate drumurile din nordul Indiei, iar armatele principilor rivali erau puse întotdeauna pe jaf. Thugs au fost descoperiți mai întâi de englezi şi stârpiți, dacă nu tot de ei, atunci cu siguranță o dată cu venirea epocii trenului. Thugs nu erau hoți obişnuți. Făcând abstracție de monstruoasele lor crime religioase, erau oameni cumsecade. Din cei 3698 de Thugs arestați înainte de 1840, doar 466 au fost executați. Mulți dintre ei au învățat un nou meşteşug şi au devenit țesători atât de buni, încât regina Victoria i-a angajat să țească covorul care se află

astăzi la Palatul Windsor. Unul dintre puținele exemple de reintegrare socială reuşită....

; Thugs nu au participat la conflictul naționalist din India. Ca o măsură de si- guranță, ei nici nu ucideau oameni albi. Erau o veche alianță masculină şi rămâ- neau fideli unui vechi comportament care, în cursul vremii, a devenit tot mai puțin acceptabil.

Un ultim exemplu, care încheie seria, ne va arăta cum se poate adapta o alianță bărbătească la un corp naționalist.

„Mau Mau" din Kenya făceau parte din populația kikuyu, care a întemeiat o alianță secretă, descoperită abia în 1948, pentru a-i alunga pe coloniştii englezi din țara lor. Forța acestei alianțe rezida în semnificația deosebită a jurământului la kikuyu. O parte din kikuyu nu simțeau nici o atracție pentru metodele membrilor Mau Mau - ilor, dar dacă aceştia din urmă sileau pe cineva să rostească jurământul, jurământul era valabil, cu toate consecințele care decurgeau din el. Mau Mau au contribuit fără îndoială, cu masacrele lor sângeroase, la independența Kenyei. Dar o dată ce eliberarea a venit în 1963, Mau Mau au devenit victimele propriului lor spirit războinic. Cei care mai erau în junglă, au rămas acolo: au rămas ca o veritabilă Mannerbund, al cărei scop nu mai avea nimic de-a face cu intențiile crudei alianțe a celor legați prin jurământ în anii -50"

Enunțând că masoneria nu e o societate secretă, ci discretă, delimitarea e cum nu se poate mai clară, încă din anul 1736, într-un discurs rămas celebru, Cavalerul de Ramsay, unul dintre marii fondatori ai Franc-Masoneriei moderne, vorbind de cele patru calități care se cer unui viitor francmason: filantropia înțeleaptă, morala sănătoasă, capacitatea de a păstra secretul şi gustul pentru ştiințe şi arte, departaja categoric francmasoneria de societățile de tip secret. Spunea Ramsay: "Ordinele religioase au fost înființate pentru a-i face pe Creştini perfecți; ordinele militare, pentru a inspira dragostea de gloria frumoasă; ordinul Francmasonilor a fost instituit pentru a forma oameni - oameni de bună-voință,

buni cetățen Dumnezeului

Există

profanilor ac Afirma frate!

o dată, aşa c într-un singi diferite.

Afirm

este un frate aceeaşi perec

Afirm

vieţii: deci n dorinţa de în

Afirm

mine intangi poporul meu umanităţii.

Afirm

respect la se însumi tradiţ

Afirm

îndepărtează activeze în v opiniile poli „Legea tolen

Afirm

lucrează să Patriei. Om l poftelor mat demnitatea v

Afirm

legile ţării şi legea progre răsplata nu p noastre bune Cu acest pre

buni cetăţeni, buni supuşi, inviolabili în promisiunile lor, fideli adoratori ai Dumnezeului Prieteniei, mai mult amatori de virtute decât de recompense".

Există desigur, în Francmasonerie, ritualuri secrete, cerinţa de a nu împărtăşi profanilor aceste ritualuri, de a fi un păzitor fidel al Tradiţiei şi Legilor masonice.

Afirma fratele Mihail Sadoveanu, când a fost ales Mare Maestru: „Deci, afirm încă o dată, aşa cum au afirmat şi trebuie să afirme iniţiaţii tuturor

timpurilor că, cred într-un singur Dumnezeu, cunoscut şi respectat de oameni în forme şi limbi diferite.

Afirm că orice om de bine şi de onoare, pătruns de adevărul Legii morale, este un frate al meu, oricărei seminții ar aparține: simbolic, toți descindem din aceeaşi pereche de oameni.

Afirm că iubirea de oameni trebuie să fie călăuza noastră în toate actele vieții: deci nu stau într-o poziție de ostilitate față de alte grupe umane, ci, manifest dorința de înțelegere pentru îmbunătățirea continuă a vieții şi izgonirea discordiilor

Afirm credința în celula umană socială care este familia, instituție pentru mine intangibilă: afirm devotament şi jertfa pentru familia mai largă care este poporul meu şi Patria, spre a face din ele o forță de colaborare a civilizației şi a umanității.

Afirm necesitatea de educație a poporului pe temeiul Legii morale: deci respect la semenul meu actul de conştiință pe care îl comandă religia. Urmând eu însumi tradiția părinților mei, înțeleg să respect orice confesiune fratelui meu omul.

Afirm că disciplina care ne călăuzeşte se exercită pe plan spiritual, deci îndepărtează politica din adunările noastre amicale, lăsând fiecăruia libertatea să activeze în viața socială potrivit cu natura şi îndatoririle sale. între oameni sinceri, opiniile politice, ca şi credințele religioase, se respectă: e ceea ce numim noi „Legea toleranței".

Afirm că disciplina noastră nu tinde să aservească pe nimeni; ci, dimpotrivă, lucrează să formeze caractere şi valori - deci, oameni liberi - pentru serviciul Patriei. Om liber este acela care poate să se ridice, deasupra pasiunilor, instinctelor, poftelor materiale; care poate ajunge, prin rațiune, la stăpânirea de sine însuşi, la demnitatea vieții şi conştiința datoriei.

Afirm, în sfârşit, potrivit cu acelaşi statut organic al nostru, supunere față de legile țării şi lealitatea față de Guvern. Resping violența subt orice formă şi cred în legea progresului, prin evoluție şi cultură. Călăuza vieții noastre fiind dragostea, răsplata nu poate fi coborâtă din acest domeniu ideal. Vorbele noastre bune, faptele noastre bune vor da rod atunci când

trupul nostru nu va mai fi decât pulbere. Fie, Cu acest preț, datoria noastră dobândeşte un caracter sacru".   Jț>

Capitolul 3

2000 de ani mai târziu, pe şantierul unei catedrale engleze

Tăietorii de piatră, constructorii magnificelor catedrale gotice, îşi păzeau cu străşnicie secretele meseriei, mai ales de curiozitatea călugărilor, care-i spionau şi se străduiau să le "fure" meseria. Măreția Catedralei din Canterbury 1-a entuziasmat într-atât pe Papa Bonifaciu IV, încât în anul 614 le-a acordat constructorilor de la Canterbury drepturi speciale. De-a lungul zidurilor catedralelor, tăietorii de piatră obişnuiau să ridice mici construcții, ceea ce astăzi numim barăci de şantier sau birouri tehnice, unde îşi depuneau, la sfârşitul zilei de lucru uneltele şi hainele, sau se adunau să-şi ia masa de prânz. Erau numite aceste locuri loji. Nu oricine putea intra şi în nici un caz nu toți lucrătorii. Spre deosebire de cele scrise în multe cărți de istorie a masoneriei, numărul inițiaților în meserie nu era, relativ, mare. Lucrau, într-adevăr, la construirea catedralelor mii de muncitori, dar secretele construcției, în ansamblul ei, erau deținute de un număr restâns de meseriaşi. Şi aceştia se diferențiau între ei, după cunoştințele lor profesionale: ucenic, compagnion, maistru. O pildă instructivă: trei lucrători de piatră modelează un bloc mare de piatră. Sunt întrebați cu ce se ocupă.

- "îmi câştig pâinea cea de toate zilele", răspunde primul.

- "Tai o piatră", răspunde al doilea.

Al treilea, cel mai bun dintre ei, răspunde:

- "Construiesc o catedrală".

El era Maistrul. Arhitectul sau şeful de şantier din zilele noastre, îşi păzeau tainele artei de a construi cu severitate, de aceea nici nu s-au păstrat prea multe lucrări de arhitectură medievală. Prea mulțumit de lucrul tăietorilor de piatră, regele englez Athelstan le-a acordat zidarilor săi privilegiul de a se numi zidari liberi - free mason, adică scutiți de impozite, în anul 926, pentru a sărbători evenimentul, tăietorii de piatră englezi s-au întrunit la York şi au redactat o "Constituție", un soi de Regulament profesional. De atunci şi până astăzi, York reprezintă centrul tradițional şi emblema al Francmasoneriei. Când au început să redacteze primele lor "Constituții", expresia de "free mason" nu apărea în docu-

mentele scrise, dar era special, onorabil, în Iun

+ 1015. La Stras oraşului se organizează despre originea divină păzească secretele mes sindicat medieval. Am vreme ce, ulterior, terni'

Acestea au fost îi crezut că zidarii englez masoneriei de mai târz dacă observăm că în 96 în 1041, au fost numiți]

Când Francmaso dorit o ocultare a "încet devreme, către începutu torul este primul mason.

Anluminu Se văd pe jos uneltele sh

ROMÂNIA MASONICĂ

mentele scrise, dar era evident că breasla tăietorilor de piatră se bucura de statut special, onorabil, în lumea feudală.

4 1015. La Strasbourg, tăietorii de piatră care construiau marea catedrală a oraşului se organizează într-un "Atelier". Cu siguranță că nu pentru a vorbi între ei despre originea divină a lumii, ci pentru treburi mult mai pământene: cum să păzească secretele meseriei lor sau să obțină câțiva galbeni în plus. Un soi de sindicat medieval. Am putea spune că în 1015 a apărut prima Lojă masonică, de vreme ce, ulterior, termenul de "Atelier" va fi folosit ca un sinonim al Lojei.

Acestea au fost începuturile Francmasoneriei, ca breaslă, pentru că e greu de crezut că zidarii englezi sau francmasoni erau preocupați de simbolurile oculte ale masoneriei de mai târziu. Oricum, importanța acestor organizări devine vizibilă, dacă observăm că în 960, Dunstan, arhiepiscopul de Canterburry şi regele Eduard, în 1041, au fost numiți Mari Maeştri.

Când Francmasoneria a prins aripi şi a inventat ritualurile secrete, ea şi-a dorit o ocultare a "începuturilor" şi le-au împins cu 4000 de ani înapoi şi chiar mai devreme, către începuturile lumii. Dacă Dumnezeu a creat lumina, atunci Atotcrea- torul este primul mason, iar cel dintâi inițiat ar fi primul om, Adam.

Anluminură medievală. Tăietori de piatră în Evul Mediu.

Se văd pe jos uneltele simbolice: compasul, echerul, securea, ciocanul, nivela, mistria.

r

ROMÂNIA MĂ

t^fa'ț v'r (.*if»«i- "• i
C« compasul în mână,
o reprezentare
a Arhitectului
Atotputernic
(secolul XIII)

Aceşti istorici, care datează începuturile francmasoneriei cu mii de ani în urmă, au găsit sprijin în pasajele hermetice ale gânditorilor antici greci şi orientali.

Platon (filosoful grec care a trăit în urmă cu vreo 2300 de ani) a scris o pildă: "Cel ce va ajunge pe lumea cealaltă fără a fi fost inițiat şi fără a cunoaşte misterele, va avea parte de nenorocire." Inițierea de care vorbea Platon nu era inițierea prin care trebuie să treacă masonii din zilele noastre, dar un soi de inițiere tot era.

Construirea catedralelor şi bisericilor în Evul Mediu mobiliza gigantice forțe de muncă. Constructorii au început să se organizeze în corporații şi aceste organi- zări profesionale se află la originea primelor Loji masonice. Am putea chiar spune că masonii epocii noastre sunt moştenitorii contructorilor de catedrale de odinioară.

ROMÂNIA MASONICĂ

25

Ui!.

A. yerard, Cronique de />«»«-t, 1492.

Anluminură reprezentându-l pe Carol cel Mare pe şantierul unei catedrale

26

ROMÂNIA MASONICA

ROMÂNIA MASONK

Capitolul 4

Cavalerii Templieri şi Francmasoneria

Umbra prestigioasă a Cavalerilor Templieri urmăreşte îndeaproape întreaga istorie a Francmasoneriei, într-adevăr, Cavalerii Templieri au fost mari constructori de cetăţi, palate, aşezăminte religioase dar, formal, nimic nu dovedeşte concret că au jucat vreun rol în fondarea masoneriei. Totul a început cu ţâfna unor masoni din secolul XVIII care, nemulţumiţi cu originile muncitoreşti ale primelor organizări ale tăietorilor de piatră, au început să cotrobăiască prin cronicile cavalereşti ca să găsească strămoşi cu sânge albastru. Şi i-au găsit: pe Cavalerii Templieri!

La început a fost aventura cruciaţilor şi cucerirea Ierusalimului, în 1095, Papa Urbain II a lansat prima Cruciadă. Dar nu vorbele Papei înflăcărează mulţi- mea pornită pe jos să elibereze Sfântul Mormânt al Mântuitorului din Ierusalim de sub stăpânirea musulmanilor, ci fanatismul lui Petru Ermitul. O hoardă de pelerini, neînarmaţi, înfometaţi, pornesc spre Ierusalim, dar din miile de credincioşi care îşi tatuaseră o cruce cu fierul roşu pe piept, aproape nimeni nu a ajuns la destinaţie. Ei au pierit pe drumuri, sau înecaţi în apele Bosforului. Paralel cu acest convoi de fanatici şi disperaţi, a pornit în "războiul sfânt" Cruciada "nobilă", condusă de Godefroi de Bouillon (un cavaler pur şi iluminat, a murit virgin la vârsta de 34 de ani). După ce a cucerit în 1099 Ierusalimul, i s-a propus să fie rege, dar el a refuzat, preferând titlul de "Apărător al Sfântului Mormânt". Un an mai târziu, Godefroi a murit şi fratele său, Badouin, s-a grăbit să se împodobească cu titlul de Rege al Ie- rusalimului. Nici acesta n-a trăit mult şi succesorul, vărul său, Badouin II, moşte- nea un regat minuscul, cu drumuri nesigure, de-a lungul cărora suiau spre Ierusalim numeroşi pelerini din tot Apusul, în anul 1118, Hugues de Payns sau Payene (Hugo Păgânul) cu încă opt călugări săraci, dar buni mânuitori ai săbiei, s-au oferit să asigure securitatea drumurilor şi să păzească Sfântul Mormânt. Regele a fost de acord. Cei nouă cavaleri primesc drept sediu, care le va fi şi locuinţă, un azil construit pe locurile unde se înălţa Templul lui Solomon. Ei se vor numi "Cavalerii Templului". Li se mai spuneau "Săracii cavaleri ai lui Christos",

dar repede au devenit un soi de bancheri, împrumutau bani şi erau călăuzele pelerinilor, în câțiva ani numărul lor s-a mărit, deveniseră câteva sute şi aveau sub comanda lor o armată

de mii de soldați. E
capelani), Fraters ser
(slujitori, meşteşugar
mai târziu, francmast
călăreți pe un singui
deviză împrumutaser
pentru noi, ci pentru
dat tot sprijinul. Nv
regulamente secrete
Cavalerilor Templier
dădeau ascultare. A
construit mii de cetăț
politică, economică
porniseră la drum: "5
Poate că team
poate că pofta de a
stârnit ura regelui fn
întru distrugerea ten
nard de Molay le-a
imagina catastrofa c
au prefabricat tot so
crete, satanice, corn
idolatrie, practici se
chidarea Ordinului
sens Bula "Ad prov
soldat cu foarte mul
Templieri a încăput
murit pe rug ultimul
Geoffroy de Paris d

zut rugul aprins şi-a
de spaimă pe faţă, s
care voia să-1 lege, (
căci a venit momenl
va întâmpla curând
cu această convinge
Domnului". Moarte
20 aprilie, Papa Cle
zări şi azi statuia l
rămaşi necunoscuţi
Profeţia Marelui M
luni, la o vânătoare
sfârtecat.

i

de mii de soldaţi. Existau Fraters milites (fraţi cavaleri), Fraters capelani (fraţi capelani), Fraters servientes armigeri (fraţii cu grade mici), Fraters famuli et oficii (slujitori, meşteşugari). Se numeau, aşadar, fraţi, la fel cum se vor apela între ei, mai târziu, francmasonii. Pe emblema Ordinului Cavalerilor Templieri figurau doi călăreţi pe un singur cal, simbolizând unirea şi fraternitatea templierilor, iar ca deviză împrumutaseră primul verset din Psalmul 115: "Nu pentru noi, Doamne! Nu pentru noi, ci pentru gloria numelui tău". Cel care va deveni Sfântul Bernard le-a dat tot sprijinul. Nu numai puterea lor sporea, ci şi averile. Templierii aveau regulamente secrete şi nu se supuneau niciunei autorităţi. Marele Maestru al Cavalerilor Templieri şi, uneori, Papa de la Roma erau singurii cărora templierii le

dădeau ascultare. Au urmat două secole de expansiune continuă, templierii au construit mii de cetăți, castele, aşezăminte religioase şi instituții financiare, forța lor politică, economică'şi militară devenise uriaşă, făcând improprie deviza cu care porniseră la drum: "Sărăcie, Castitate, Supunere".

Poate că teama față de pericolul reprezentat de această forță a templierilor, poate că pofta de a pune mâna pe averile lor, eventual ambele, amestecate, au stârnit ura regelui francez Filip cel Frumos şi a Papei Clement V. Aceştia s-au aliat întru distrugerea templierilor. Naivitatea Marelui Maestru Templier, Jacques Ber- nard de Molay le-a adus nenorocirea. Nici în visele cel mai rele nu şi-ar fi putut imagina catastrofa ce va urma. în cel mai mare secret, regele şi papa au strâns sau au prefabricat tot soiul de documente care îi acuzau pe templieri de ceremonii se- crete, satanice, comploturi împotriva tronului regal şi al Papei, ritualuri magice, idolatrie, practici sexuale scârnave etc, etc. Regele Filip cel Frumos a decis li-chidarea Ordinului Cavalerilor Templieri, iar Papa i-a dizolvat, emițând în acest sens Bula "Ad providem" (1312). Vânătoarea sălbatică împotriva templierilor s-a soldat cu foarte multe victime. Bineînțeles, întreaga avere a Ordinului Cavalerilor Templieri a încăput pe mâinile lacome ale regelui şi Papei. La 11 martie 1314, a murit pe rug ultimul Mare Maestru templier, Jacques de Molay. Cronicarul francez Geoffroy de Paris descrie ultimele clipe ale lui Molay: "Marele maestru care a vă- zut rugul aprins şi-a scos hainele fără nici o ezitare. Complet gol, fără nici o urmă de spaimă pe față, s-a îndreptat încet spre stâlpul din mijloc. A fost apucat de călău care voia să-1 lege, dar el le-a spus torționarilor: - Cel puțin lăsați-mi mâinile libere, căci a venit momentul. Voi muri, Dumnezeu ştie că moartea mea este nedreaptă. Se va întâmpla curând o nenorocire acelora care m-au condamnat fără judecată. Mor cu această convingere. Pentru voi, domnilor, întorceți-vă, vă rog, fețele spre Maica Domnului". Moartea 1-a cuprins cu încetul în această poziție. O lună mai târziu, la 20 aprilie, Papa Clement al V-lea murea la Rochemaure, în Provence. Se mai poate zări şi azi statuia lui Clement al V-lea pe uşa catedralei din Bordeaux. Vandali rămaşi necunoscuți i-au tăiat mâna dreaptă, cum se făcea odinioară paricizilor".

Profeția Marelui Maestru Templier 1-a lovit şi pe Filip cel Frumos. După câteva luni, la o vânătoare, regele a căzut de pe cal şi un mistreț 1-a prins în colți şi 1-a sfârtecat.

28

ROMÂNIA MASONICĂ

Ordinul templierilor fusese desființat, cavalerii templieri care au scăpat din masacru s-au ascuns sau au fugit peste hotarele Franței. Unii au ajuns în Scoția.

Baronul Hund, care va reînființa câteva secole mai târziu confreria masonică templieră, va scrie în cartea "Regimul Strictei Observante": "După catastrofa, Ma- rele Maestru al Templierilor din provincia franceză Auvergne, Pierre D-Aumont, s-a refugiat, împreună cu doi comandori şi cinci cavaleri, pe o insulă scoțiană.' Acolo, 1-au găsit pe Marele Comandor Georges de Harris şi pe mulți alți frați, cu care au hotărât să continue Ordinul. Pentru a se sustrage persecuțiilor, ei au împrumutat simboluri luate din arta masonilor şi s-au numit Masoni Liberi".

Legenda cavalerilor Templieri va găsi admiratori în lumea masonică scoțiană şi engleză a secolului XVIII. Cavalerul de Ramsay, care a avut un rol esențial în edificarea masoneriei engleze moderne, mărturisea: "Cât suntem de obligați Templierilor, acestor oameni superiori care, fără interese meschine, fără să asculte instinctul natural de dominație, au construit un superb lăcaş spiritual. Scopul Templierilor a fost reunirea tuturor inteligențelor înalte, a tuturor inimilor generoase şi tolerante, spre a-i face pe oameni mai buni şi a-i constitui, pe parcursul timpului, într-o Mare Națiune Spirituală".

Din nefericire, nu prea au rămas documente scrise privind esoterismul, organizările secrete şi ritualurile templierilor. E posibil ca asemenea documente să nu fi existat; din prea marea grijă a lor de a-şi păzi secretele, templierii au evitat poate să fixeze în scris ritualurile şi regulamentele, sau arhivate într-un loc ascuns, au fost arse când a fost declanşată vânătoarea împotriva Ordinului. Un secret pe care, probabil, nu-1 vom afla niciodată.

Cavalerii Templieri revin în România

în iunie 2003 patru români au călătorit la Paris, pentru a fi investiți cavaleri ai Ordinului Suprem Militar al Templului din Ierusalim (OSMTH). Ei aveau să înființeze, la Bucureşti, prima comanderie, relatează ziarul ZIUA într-un amplu material dedicat acestui subiect în octombrie 2004, semnat de Miruna Munteanu 'O comanderie este o grupă de lucru, formată din minimum nouă membri (numărul fondatorilor Ordinului)", a explicat pentru ZIUA Marele Prior, Dan Vasiliu.

Principiile templiere au găsit rapid adepți în România. Vasiliu recapitulează primul său an în slujba OSMTH: "în septembrie 2003 s-au mai înființat încă trei comandeni, numărul nostru crescând, în prezent (la data scrierii articolului, în octombrie 2004 - n.n.) funcționează comanderii în Bucureşti şi Braşov, dar mai exista cavaleri şi doamne ale Templului în Iaşi şi Ploieşti. Am fi putut să facem o mie de cavaleri, dar nu cred că era cel mai bun lucru pentru ordin. Nu numărul contează, ci calitatea. Nu am vrut să ne grăbim."

ROMÂNIA F

Cu to,

români erau națională de bată, 9 octoi roşi delegați fost înregisti acord cu legi

în Roi

nuatori ai ce gătii imense funcționează Prior al Ron absolvent al terană din C Militar al T ghezul Don Marele Mae ultimul cuvâ semnează sii zitar al unor se prezintă d dedicat "apăi serie de disc demnitari dii se declară uri

Istoria

Urban al II-l Payens, au i fostului Ten lugăresco-mi drumul de \z Sfânt timp d 1128, când C lui Bemard c Ierusalim, da veaux va fi c cepționalele] de a păstra pi pune şi colet ordinului o p europeni. De

Cu toate că primele investiri s-au făcut abia în vara anului 2004, templierii români erau deja suficient de numeroşi pentru a fi îndreptăţiţi la o structură naţională de conducere - un Mare Priorat. Această structură a fost constituită sâm- bătă, 9 octombrie 2004, de Marele Maestru de Sousa Fontes, în prezenţa a nume- roşi'delegaţi de la alte Mari Priorate din Europa. "Magnus Prioratus Romaniae^a fost înregistrat la tribunal ca organizaţie non profit, are cod fiscal şi funcţionează în acord cu legile ţării", asigură Dan Vasiliu.

în România există astăzi peste o sută de "templieri". Ei se consideră conti- nuatori ai celebrului ordin al călugărilor războinici care a cucerit gloria, dar şi bo- găţii imense, în timpul cruciadelor, începând din 9 octombrie 2004, la Bucureşti funcţionează un Mare Priorat, organism naţional de conducere a organizaţiei. Mare Prior al României a fost numit Dan Vasiliu, om de afaceri în vârstă de 41 de ani, absolvent al Facultăţii de Construcţii. La ceremoniile desfăşurate la Biserica Lu- terană din Capitală au participat cei mai de seama demnitari ai Ordinului Suprem Militar al Templului din Ierusalim (OSMTH), inclusiv Marele Maestru, portu- ghezul Don Fernando Pinto Pereira de Sousa Fontes. Potrivit statutelor templiere, Marele Maestru este autoritatea absolută în cadrul Ordinului, având întotdeauna ultimul cuvânt în orice problemă. El îndeplineşte această funcţie pe viaţă şi îşi de- semnează singur succesorul. Potrivit legendei, Marele Maestru este unicul depo- zitar al unor "secrete" sacre, transmise din generaţie în generaţie. Astăzi, OSMTH se prezintă drept un "ordin cavaleresc public", lipsit de orice componentă ezoterică, dedicat "apărării valorilor creştine". Ziarista Miruna Munteanu de la ZIUA, într-o serie de discuţii cu Marele Maestru, Marele Prior al României, dar şi cu înalţi demnitari din străinătate ai Ordinului, a încercat să afle ce îşi propun astăzi cei care se declară urmaşii templierilor medievali. -:•-'•

Istoria Ordinului începe la puţin timp după prima cruciadă, lansată de Papa Urban al II-lea în 1118. în acel an, nouă cavaleri francezi, conduşi de Hugues de Payens, au sosit la Ierusalim, instalându-se într-o clădire

construită pe ruinele fostului Templu al lui Solomon. Ei vor constitui nucleul unui nou ordin că- lugăresco-militar. Misiunea lor era aceea de a-i apăra pe pelerinii care străbăteau drumul de la portul Jaffa la Ierusalim. Cei nouă cavaleri au rămas pe Pământul Sfânt timp de nouă ani. Actul oficial de naştere a Ordinului datează din ianuarie 1128, când Conclavul General al Bisericii Catolice, reunit la Troyes la solicitarea lui Bernard de Clairveaux (Sfântul Bernard), recunoaşte Ordinul Templului de la Ierusalim, dându-i o constituție, dar şi importante privilegii. Tot Bernard de Clair- veaux va fi cel care va întocmi, câțiva ani mai târziu, regulamentul templier. Ex- cepționalele privilegii acordate de Papa Inocențiu al II-lea (scutiri de taxe, dreptul de a păstra prada de război, imunitate față de orice autoritate laică, dreptul de a im- pune şi colecta impozite şi de a desfăşura activități cu caracter bancar) au adus ordinului o putere şi o bogăție fără egal, stârnind invidia şi teama multor suverani europeni. De aici s-a şi tras, de altfel, sfârşitul - cel puțin oficial - al templierilor.

în 1291, cetatea Acera, ultimul bastion cruciat de pe Pământul Sfânt, a fost cucerită de sarazini. Epoca cruciadelor se sfârşise. Templierii, rămaşi fără obiectul muncii, deveniseră incomozi, în 1307, Regele Franței, Filip cel Frumos, în complicitate cu Papa Clement al V-lea, a dispus arestarea conducerii templiere, în frunte cu Marele Maestru Jacques de Molay. După

un proces care a durat şapte ani, cu mărturisiri smulse sub tortură şi retractări ulterioare, de Molay a fost condamnat la moarte şi ars pe rug, în martie 1314. Ordinul a fost desfiinţat, iar templierii din Franţa au devenit ţinta unei cumplite prigoane, în alte ţări, ei au dispărut pur şi simplu în anonimat.

în istoria oficială, anul 1314 marchează sfârşitul definitiv al Ordinului Templului din Ierusalim. Legenda spune, însă, că Ordinul a continuat să lucreze în taină, sub diferite alte nume, perpetuându-se până în zilele noastre. S-a vorbit mult despre "carele încărcate cu fân" care au părăsit incinta comanderiei din Paris chiar în seara arestării lui Jacques de Molay. Acestea ar fi transportat, chipurile, spre o destinaţie necunoscută, cele mai importante dintre bogăţiile templierilor. Aluzii la "carele cu fân" găsim şi în tradiţia masonică. Organizaţiile care revendică, astăzi, o filiaţie templieră sunt extrem de numeroase. Sunt numeroase şi organizaţiile care se pretind continuatoarele directe şi legitime ale Ordinului. Iată teza propusă de Marele Priorat al României, relatată de ziarista Miruna Munteanu: "După 1314, mulţi dintre templieri s-au împrăştiat şi s-au dizolvat în alte Ordine. O mică parte a continuat tradiţia originală, păzind cu străşnicie adevărata comoară a Ordinului Templier, şi anume ceea ce aduseseră cu ei primii nouă cavaleri şi fondatori ai Ordinului atunci când şi-au terminat misiunea încredinţată de Sfântul Bernard la Ierusalim. Documentele ne dezvăluie că unul dintre apropiaţii Marelui Maestru Jacques de Molay a preluat de la acesta toate atribuţiile de conducător, printr-o Carta a Transmiterii, forma prin care va avea loc succesiunea de-a lungul veacurilor. Noul Mare Maestru, Johannes Larmenius, va prelua prerogativele lui Jacques de Molay odată cu moartea acestuia, în 1314. De atunci, mai ascuns sau mai la vedere, Ordinul Templului şi-a continuat activitatea, îndeplinindu-şi menirea sa iniţială, perpetuându-şi tradiţiile şi apărând ceea ce a primit spre păstrare. La ora actuală, Ordinul Templului, cu denumirea sa completă Ordinul Suprem Militar al Templului din Ierusalim (OSMTH), este singurul în măsură să revendice aceste tradiţii, iar lista completă a Marilor Maeştri care s-au succedat până în prezent nu face decât să întărească legitimitatea lui. Transformările pe care le-a suferit de-a lungul timpului nu au făcut decât

să-1 ancoreze în realitățile vremurilor şi să-i confere utilitate în societate. Dar, în afară de aceasta, prin secretul deținut de Marele Maestru (care - conform statutelor - îndeplineşte această funcție pe viață), acest ordin este în măsură să apere şi să sprijine religia creştină, adevărata religie a Domnului nostru lisus Hristos."

în succinta "prezentare istorică" oferită de Marele Priorat al României se fac în repetate rânduri aluzii străvezii la un secret al templierilor, o "comoară" adusă de la Ierusalim, a cărei taină a fost transmisă din generație în generație şi al cărei unic

păstrător ar fi Mă Marele Prior al Ordinului, tot ce secret. Primii nou; încartiruiți într-o c nouă ani. Legenda întoarcerea în Eui Maestru le păstre; adevărat sau nu. I<

Există, dec Mare Maestru, p explică: "Nu exişi istoria ordinului, < pline de fantasm ordinului, dar pe c

Don Fernai nu are un caracter Un aspect pe care investiri (nu "ini despre un ordin ii manderii mai sun astea sunt numai] devotați religiei ci

Atunci de c castitate au fost tradiție, consideră în cruciade, jurăir afle planurile de l pentru candidați.]

Recuperare obiective ale OSN țes, se declară înti cu templierii: "S- pur şi simplu eluc

Separarea i propune să sprijin nului templier. "E tona ordinului pr Maestru.

Chiar prinț faşurată la Bucui plierilor medieval

păstrător ar fi Marele Maestru. Despre ce este vorba? Răspunsul lui Dan Vasiliu, Marele Prior al României, dat ZIUA este evaziv: "Nefiind Mare Maestru al Ordinului, tot ce vă pot spune este că tradiția vorbeşte despre existența acestui secret. Primii nouă cavaleri care au înființat Ordinul au plecat la Ierusalim. Au fost încartituiți într-o clădire construită pe ruinele Templului lui Solomon. Au stat acolo nouă ani. Legenda spune că ei au găsit acolo Chivotul legilor şi Graalul, pe care, la întoarcerea în Europa, le-ar fi adus cu ei. Acestea ar fi secretele pe care Marele Maestru le păstrează, în calitatea pe care o am eu, nu am cum să ştiu dacă este adevărat sau nu. Iar dacă aş fi Mare Maestru, nu aş putea probabil să vă spun."

Există, deci, un secret al templierilor? "Categoric nu", răspunde actualul Mare Maestru, portughezul Don Fernando Pinto Pereira de Sousa Fontes. El explică: "Nu există nici un secret. Sigur că noilor membri trebuie să li se explice istoria ordinului, despre care au de multe ori idei stranii, culese din diferite lecturi pline de fantasmagorii. Secretul constă în cunoştințele noastre despre istoria ordinului, dar pe care oricine le poate afla".

Don Fernando de Sousa Fontes insistă asupra faptului că Ordinul Templier nu are un caracter ezoteric sau inițiatic, el fiind "deschis tuturor, bărbați sau femei".

Un aspect pe care îl subliniază şi Marele Prior al României: "Atât timp cât se fac investiri (nu "inițieri") în grade, iar ceremoniile sunt publice, nu putem vorbi despre un ordin inițiatic. Că, la un moment dat, în discuțiile care se poartă în co- manderii mai sunt abordate şi teme legate mai mult sau mai puțin de ezoterism, astea sunt numai pentru ca membrii să înțeleagă cu atât mai mult pentru ce sunt ei devotați religiei creştine şi să acționeze în consecință ca să o apere."

Atunci de ce s-a păstrat "jurământul tăcerii", când legămintele de sărăcie şi castitate au fost abandonate? Este mai mult p chestiune formală, care ține de tradiție, consideră Dan Vasilescu. El explică: "în vechime, când se pleca cu sabia în cruciade, jurământul de tăcere era extrem de important, pentru ca inamicul să nu afle planurile de luptă ale templierilor. S-a păstrat în ritual, ca idee şi ca încercare pentru candidați. Dar, în realitate, nu avem nimic de ascuns."

Recuperarea istoriei Ordinului Templier este unul dintre principalele obiective ale OSMTH. Marele Maestru, Don Fernando Pinto Pereira de Sousa Fon- tes, se declară întristat de enorma cantitate de fantasmagorii care circulă în legătură cu templierii: "S-au publicat mii de cărți pe această temă. Multe dintre ele conțin pur şi simplu elucubrații. Este un subiect care vinde."

Separarea adevărului de legendă este o sarcină dificilă, însă OSMTH îşi propune să sprijine cercetarea istorică serioasă, dar lipsită de prejudecăți, a fenome- nului templier. "Din păcate, o mare parte din informațiile pe care le avem despre is- toria ordinului provine de la duşmanii noştri, nu de la prieteni", explică Marele Maestru.

Chiar printre cei mai înalți demnitari ai ordinului, prezenți la ceremonia des- făşurată la Bucureşti, existau opinii foarte diferite cu privire la isprăvile tem- plierilor medievali, mai arată articolul din ZIUA. Unii dintre ei dădeau drept sigur

faptul că, în epoca cruciadelor, bravii călugări războinici ar fi ajuns până în A- merica, descoperind noul continent cu sute de ani înaintea lui Columb. Ei ar fi în- temeiat cetăți la Newport şi Terranova. Alții s-au arătat mult mai sceptici, con- siderând că, cel mai probabil, "raza de acțiune" a templierilor nu a depăşit cu mult arealul cruciadelor. Un lucru este, însă, cert, consideră ziarista de la ZIUA, Tem- plierii continuă să fascineze, iar istoria ordinului mai păstrează încă zone de mister.

Ce relevanță mai poate avea astăzi un ordin cavaleresc pe care Filip ce Frumos îl considera, la începutul secolului XIV, depăşit de vremuri? Epoca cruciadelor a apus de mult, iar creştinismul şi-a depăşit faza militantă. Ideea unui Ierusalim creş- tin a fost definitiv abandonată. "Războiul sfânt", atât de drag templierilor, este as- tăzi asociat mai degrabă fanatismului musulman. Ce rol poate avea, deci, în lumea de azi, Ordinul Templului? Marele Priorat al României explică: "OSMTH este destinat exclusiv exercitării virtuților religioase, morale şi patriotice, cinstirii sfintei religii creştine, apărării celor

oprimați şi sprijinirii celor nefericiți. Binefacerea, prin acțiune directă, este principala misiune a ordinului. Fiecare comanderie îşi poate alege cauzele în care doreşte să se implice. Nu există un efort centralizat. As- tăzi, nu mai luptăm pentru creştinism cu sabia, ci prin cuvânt şi prin exemplul per- sonal. Templierii contemporani doresc să fie un model de conduită care să con- vingă prin corectitudine şi altruism."

Spre deosebire de alte organizații, Ordinul Templierilor interzice cu strictețe membrilor săi să facă afaceri împreună. Subiectul este tabu nu numai în incinta comanderiilor, ci şi după terminarea reuniunilor. "Nu vorbim de afaceri. Este interzis", tranşează Marele Maestru.

Templierii sunt conştienți de faptul că mulți oameni sunt atraşi spre acest gen de organizații tocmai fiindcă se gândesc că îşi vor face relații utile, dobândind astfel avantaje materiale şi sociale. Marele Maestru nu este, însă, îngrijorat de fe- nomen: "Acest gen de oameni sunt întotdeauna identificați rapid şi izolați. Când îşi dau seama că nu le ies socotelile, pleacă singuri".

^ 1200-1300. în secolul XII "Loja" desemna locul unde lucrătorii şantierelor îşi țineau uneltele, se adunau să-şi ia masa de prânz şi se odihneau. Statutele tăietorilor de piatră care cosntruiau catedrale erau foarte stricte; membrii se angajau să păzească secretele meseriei şi să ducă o viață morală, în 1245, Statutul de la Strassburg recomanda lucrătorilor să-şi spună între ei "Frați". Sunt redactate "reguli morale, religioase şi profesionale", în 1245, o adunare a cinci organizații de constructori elaborează un Regulament profesional, moral şi religios.

^ 1314. Masonii au primul lor martir: supliciul lui Jacques de Molay, Mare Maestru al Ordinului Templierilor. Un cavaler templier are o aură superioară față de un simplu zidar, mai cu seamă când cade în lupta împotriva abuzurilor Regalită- ții şi Papei.

ROMÂNIA MASONI

f 1315. Are l Strasbourg, care mă istorici consideră an

4 1376. Apa englezească de "Frei

+ 1380-1400 francmasoneriei: ca nu-şi mai păstrează (Vechi îndatoriri), „Manuscrisul Regal 1400).

Ucenic masi

!£Â l ROMÂNIA MASONICĂ

4 1315. Are loc Adunarea Generală a tăietorilor de piatră şi constructori din j Strasbourg, care marchează, după unii istorici, apariția Masoneriei operative (alți istorici consideră anul 1245 ca începutul Masoneriei operative).

4 1376. Apare pentru prima oară expresia de Francmasonerie, sub forma englezească de "Free mason".

* 1380-1400. Atestarea unui fenomen nou, de o importanță uriaşă în istoria francmasoneriei: cavaleri, nobili, notari, gentilomi devin membri ai Lojelor (care nu-şi mai păstrează exclusiv statutul de breaslă). Apar primele "Old Charges”

(Vechi îndatoriri), Regulamente profesionale, dar şi morale: „Regius" sau „Manuscrisul Regal" (1390), Cooke (cea 1420). Regulamentul "Halliwel" (din anul 1400).

Ucenic mason în Evul Mediu, cu ochii acoperiți de eşarfa necunoaşterii

tț

şi cu şorțulețul masonic.

i

:•'-• • •-.:•"*!:#!* Hr .^;'-'-::t- K :>>.-''<• Capitolul 5\ -' '

De la "masoneria operativă" la "masoneria speculativă"

Rozicruc Paracelsu

Câteva secole masoneria a grupat zidari, dulgheri, fierari, pe constructorii catedralelor, bisericilor şi edificiilor lumii feudale. Era o "masonerie operativă".

Din momentul în care în Loji au început să fie primiţi notarii, comanditarii, prinţii şi marii ofiţeri ai armatei, scriitorii, filosofii, masoneria a devenit "speculativă".

Aceşti noi membri ai Lojei au împrumutat termenii meseriei de zidar şi sculele din construcţii pentru a elabora sistemul de "simboluri sacre" ale Francmasoneriei.

în anii "masoneriei operative", membrii corporaţiilor de meseriaşi urmăreau să păzească secretele meseriei lor, dar odată cu apariţia "Masoneriei speculative”

reflexiunea intelectuală sporeşte enorm; Riturile şi gradele masonice se încarcă cu simboluri oculte a căror descifrare solicită cunoştinţe bogate, rafinament, iniţiere.

Declinul arhitecturii gotice în secolul XVI provoacă lenta dizolvare a Lojelor operative. Către sfârşitul secolului al XVI-lea, un "sânge nou" începe să pulseze în vinele Lojilor. Tot mai mulţi gentilomi, clerici şi învăţaţi bat la poarta Lojilor, în căutarea Adevărurilor masonice.

La începutul secolului XV, Loja semnifică comunitatea de masoni (construc- tori) ai şantierului. Unele din aceste Regulamente profesionale sunt structurate în două părţi: prima parte descrie istoria legendară a meseriei (chiar şi matematicianul filosof antic grec Euclide deţine un rol important); partea a doua cuprinde un cod de conduită a masonilor.

f 1459. Tăietorii de piatră din Ratisbonne se organizează într-o corporaţie şi votează un Statut. Ca să fii admis, se menţionează că lucrătorul trebuie "să fie liber şi să aibe moravuri bune" (Formulă ce va fi reluată două secole mai târziu de englezul James Anderson în redactarea "Constituţiei" masonice).

4 1486. E redescoperit tratatul "De Arhitectura" al arhitectului roman Vitruvius (primul secol înainte de Hristos). Numeroase traduceri încep a circula, în manuscris, în toată Europa. Vitruvius devine arhitectul, constructorul ideal, un om universal, cunoscător nu numai al geometriei, matematicii şi buna utilizare a ma- terialelor de construcţie, ci şi profund cunoscător al astronomiei, muzicii, me- dicinei, opticii, filosofiei, istoriei, jurisprudenţei etc. Un adevărat panopticum de studii care e propus şi Ucenicului care intră în Templul Masonic. De fapt, baza cul- turală a Francmasoneriei moderne.

Rose+(intrigat, entuz elevate ale oi membrii ei pr să transforme Supreme. Mai al fantasticei importante şi vreme civiliza

Sceptic

existat niciodi cărturari care doctrina ei. l militau împot să nu se afişi Antic şi Mist:

care se lasă începuturi.

Toate s Crucea, bineîi a-i apropia pe "Arborele vie' la Rose", sci simbolizează părinţilor Bise

Apud: Leş Ro

Capitolul 6 . ,' >-

Rozicrucienii. Legenda Cavalerului Christian Rosenkreutz.

Paracelsus. Elie Artistul. Robert Fludd şi Şir Francis Bacon.

V.I.T.R.I.O.L.*

Rose+Croix - o cruce şi un trandafir - două simboluri care au fascinat, intrigat, entuziasmat, din secolul XIII şi până în zilele noastre, minți dintre cele mai elevate ale omenirii. Erau simbolurile unei societăți secrete, aureolate de mister; membrii ei pretindeau că sunt nemuritori, invizibili, cunosc toate limbile lumii, ştiu să transforme metalele ordinare în aur, pe scurt, ei sunt deținătorii Cunoaşterii Supreme. Maeştrii rozicrucieni, "Marii Inițiați" ar fi fost deținătorii tezaurului antic al fantasticelor secrete egiptene, evreieşti, arabe şi creştine, secrete atât de importante şi cu consecințe atât de grave, încât divulgarea lor era imposibilă câtă vreme civilizația noastră nu va fi ameliorată.

Scepticii şi detractorii remarcau că "Societatea secretă Rose-Croix" n-a existat niciodată, că abia în secolul XVII au apărut numeroase societăți secrete şi cărturari care pretindeau că sunt urmaşii Fraternității rozecruciene şi continuă doctrina ei. Unele dintre aceste societăți chiar erau secrete, pentru că adepții lor militau împotriva papalității sau aveau anumite ambiții politice care îi determinau să nu se afişeze şi să devină cunoscuți. Astăzi, puternica A.M.O.R.C. (Ordinul Antic şi Mistic al Trandafirului şi al Crucii) cuprinde şase milioane de aderenți, care se lasă mediatizați, dar cu totul altfel se comportau frații rozicrucieni la începuturi.

Toate societățile rozicruciene aveau ca emblemă o cruce şi un trandafir.

Crucea, bineînțeles, de inspirație creştină, simboliza martiriul lui lisus, mort pentru a-i apropia pe oameni de Dumnezeu, în unele texte esoterice, crucea simbolizează "Arborele vieții" sau "Arborele cunoaşterii". Trandafirul din faimosul "Roman de la Rose", scris în secolul XII de Guillaume de Lorris şi Jean de Neung, simbolizează puritatea şi amorul. Simbolul trandafirului e întâlnit în scrierile părinților Bisericii, ale alchimiştilor şi poeților.

* Apud: Leş Rose-Croix, Paris, 1977.

,/î-v,-

ROMÂNIA MASONICĂ

ROMÂNIA

multiple" ş inventar di cinematogr; altarul şi s- urmă de pu ţinea în mâ urmă de îm portretul ca era lăudată înţeleagă c anului, cuir vedea inviz

Emblema rosicrucienilor pe
armele marelui reformator
creştin Martin Luther
(1483-1546)

Simbolul Rose+Croix a fost utilizat în secolele XII-XVII de diferiţi gânditori care aveau în comun un anume nonconformism în materie de idei religioase. La începutul secolului XVII, mişcarea aceasta de iluminaţi, de iniţiaţi, se afirmă major odată cu apariţia unei cărţi misterioase, de un hermetism profund. Cuprindea cu totul 15 pagini şi avea un titlu lung, necomercial: "Reforma comună şi generală a lumii întregi, urmată de Renumita Fraternitate (Fama Fraternitatis) al renumitului Ordin de Rose-Croix, adresată tuturor savanţilor şi tuturor şefilor de Stat şi Prinţilor europeni", tipărită la Cassel, în 1614. Partea cea mai lungă din broşură relata următoarea poveste despre misteriosul Cavaler Christian Rosenkreutz:

"în 1604, exista la Frankfurt o misteroasă căsuţă în care locuiau câţiva membri ai unei confrerii fondate în secolul XV, de un anume Christian Rosen- kreutz. N.N., superiorul acestei confrerii se pregătea să plece în voiaj. Dând deo- parte o placă grea comemorativă din aramă, a avut surpriza să descopere în spatele ei o uşă secretă pe care erau gravate în latină cuvintele: "Peste 120 de ani această poartă se va deschide. 1484". într-adevăr, poarta s-a deschis lăsând să se vadă o sală cu o cupolă, în şapte colţuri. Lipseau ferestrele, dar un soare miniatural, atâr- nând de plafon, lumina încăperea, în mijloc, pe o masă, se afla o placă cu inscripţia în latină: "în viaţă fiind, am intrat în acest mormânt, un adăpost al universului. lisus este Totul pentru mine - Vidul nu există nicăieri - Duritatea Legii - Libertatea Evangheliei - Gloria lui Dumnezeu este intangibilă", în fiecare dintre cele şapte colţuri se aflau dulapuri cu cărţile fundamentale ale doctrinei lui Christian

Rosenkreutz şi, destul de curios! - „lămpi care străluceau", „oglinzi cu proprietăţi

D?*1*

l

**•:

»**<

l

multiple" şi "lăzi cântătoare". (Amatorii de scinence-fiction au explicat acest inventar după care în secolul XV Rosenkreutz cunoştea deja electricitatea, cinematograful şi magnetofonul). Ajutat de ucenici, superiorul a dat de-o parte altarul şi s-a văzut un mormânt conţinând un trup "frumos şi glorios" fără nici o urmă de putreziciune, deşi el fusese înmormântat în urmă cu 120 de am. Cadavrul ţinea în mână un codex din pergament, cu litere de aur: testamentul său. Nici o urmă de îndoială: era Christian Rosenkreutz, pentru că faţa mortului era leita cu portretul cavalerului care orna unul din pereţii sălii de meditaţie. In prefaţa cărţii era lăudată înţelepciunea lui Dumnezeu care i-a dăruit regelui Solomon puterea sa înţeleagă că "zilele au un început şi un sfârşit", cum se schimbă anotimpurile anului, cum se menţin stelele pe bolta cerească, arta de a vorbi cu animalele şi de a vedea invizibilul. ,

Invitat de Paşte la nopţile
mistice ale celui Promis,
cavalerul Christian de
Rosenkreutz porneşte la
drum, îmbrăcat într-o
pelerină albă şi cu o
pălărie roşie,

în care a prins patru
tradafirl Filosoful Rudolf
Steiner şi rozicrucienii >r.
moderni au interpretat
imaginea ca o alegorie
a inocenței. ;;;;>

Aveau date
"Rose-Croi
Câte
intitulată „
considera] "Nopțile ci 1616. Cele până miere femeie înar la "Nopțile într-un dec etc) şi urcă niciodată ci se plângea i

"Figurile secrete ale Rose-Croix", Altona, 1785
Accesul pe "Muntele Filosofilor"
este obstrucționat de un zid al
sofismelor. Un bătrân, "Tatăl
metalelor",păzeşte intrarea;
alchimiştii l-au identificat, e Boaz
din Bethleem, străbunicul Regelui
David. Sus, în stânga, alchimistul
arab Senior Zaditplantează
"Pomul Soarelui şi al Lunii". în
interiorul muntelui se găseşte
"Izvorul eternei tinereți"

Christian Rosenkreutz avea aceste daruri divine şi le-a înscris în cartea pe care a luat-o cu el în groapă. Discipolii lui Rosenkreutz estimau însă că această carte, "cel mai prețios tezaur după Biblie, nu trebuie supusă imprudent cenzurii lumii". "Fama Fratenitatis" dezvăluia că fondatorul Ordinului Rose-Croix provenea dintr-o familie germană nobilă. El a fost nevoit, la vârsta de patru ani, să intre într-o mănăstire unde a învățat latina şi greaca. Adolescent, a părăsit mănăstirea pentru a-1 însoți pe un Frate în Ț'ara Sfântă. Fratele a murit pe drum şi Rosenkreutz a ajuns, la vârsta de 16 ani, în Yemen, şi a trăit acolo printre mari înțelepți. Apoi, a lucrat pentru turci ca medic. Trei ani mai târziu a plecat în Egipt, apoi în Maroc, Spania şi, în fine, s-a reîntors în Germania. Alchimiştii erau uimiți de ştiința şi puterea sa magică. A recrutat trei discipoli şi s-a retras într-o casă izolată denumită "Spiritus Sanctus". Tămăduia bolnavi şi a redactat într-o scriere magică secretă "Formulele înțelepciunii". Câțiva ani mai târziu, când numărul discipolilor a ajuns la opt, ei s-au răspândit în lume, tămăduiau bolnavi şi trebuia să trăiască nebăgați în seamă de oamenii în mijlocul cărora trăiau. O dată pe an se întorceau la "Spiritus Sanctus".

A e

Trilo

cunoscut ui şi comentai Simbolurile cele trei "B că numai Majoritatea Christian R Germelhaus fost exilat îi despre reîm cel al conte!

Cine

Cercetările în manuscri teologului J fraternă a pi tru realizare Programul i Rosenkreutz ce" pe când

Fratei

scopul de a- războiului n Rosenkreutz

ROMÂNIA MASONICA

Aveau datoria să-şi facă la rândul lor discipoli şi să vegheze ca secretul confreriei "Rose-Croix" să nu se afle vreme de un secol.

Câteva luni mai târziu, a apărut o continuare a lui "Fama Fratemitatis", intitulată "Confessio Fratemitatis", care anunța apropiatul sfârşit al lumii şi

îl considera pe Papa o "viperă" şi un "anticrist". Al treilea manifest rozicrucian, "Nopțile chimice ale lui Christian Rosenkreutz în 1459" a apărut la Strasburg în 1616. Cele 140 de pagini conțineau povestea celor şapte zile, din Joia Sfântă şi până miercuri după Paşte ale lui Rosenkreutz, acum în vârstă de 81 de ani. O femeie înaripată de o frumosețe răpitoare intră în camera lui Rosenkreutz şi-1 invită la "Nopțile Regale". El participă într-un castel la o serie de evenimente terifiante, într-un decor uluitor (fântâni de sânge, capete tăiate, zeița Venus dormind goală etc) şi urcă din etaj în etaj participând la ritualuri misterioase. Cititorul nu va afla niciodată ce se întâmplă la ultimul etaj şi care e sfârşitul poveştii pentru că editorul se plângea de dispariția ultimelor două pagini ale manuscrisului.

A existat, oare, cu adevărat Christian Rosenkreutz?

Trilogia "Fama Fratemitatis", "Confesio Fratemitatis" şi "Nopțile chimice" a cunoscut un uriaş succes în primele decenii ale secolului XVII (peste 400 de ediții şi comentarii), dar nici una dintre lucrări nu dezvăluie învățătura lui Rosenkreutz.

Simbolurile erau intenționat hermetice, de nedescifrat. Rezumând, putem spune că cele trei "Biblii Rosenkreutz" se adresau acelora care căutau "salvarea", afirmând că numai căutarea spirituală îi poate conduce. De fapt o inițiere masonică.

Majoritatea istoricilor care au cercetat misterul consideră că n-a existat un Christian Rosenkreutz. Touşi, unii au acceptat existența unui cavaler Roesgen von Germelhausen al cărui castel a fost incendiat de catolici în secolul XIII. Cavalerul a fost exilat în Orient, unde a devenit membru al Ordinului Rose-Croix. S-a mai scris despre reîncarnarea lui Rosenkreutz în trupul lui Robert Francis Bacon şi apoi în cel al contelui de Saint-Germain.

Cine a fost, totuşi, autorul sau autorii celor trei lucrări Rosenkreutz?

Cercetările au stabilit că înainte de a fi tipărite, lucrările circulau de vreo zece ani în manuscris. Se ştie că în anul 1604, un grup de gânditori s-au strâns în jurul teologului Jean Valentin Andreae. în 1620, el a fondat un fel de Lojă ("Uniunea fraternă a prietenilor care lucrează în comun, cu o dragoste fraternă profundă pen- tru realizarea unei vieți creştine pure", intitulată "Republica Christianopolitană").

Programul acestei "Republici" era asemănător principiilor din cele trei "Biblii”

Rosenkreutz. Spre sfârşitul vieții, Andreae a mărturisit că el a scris "Nopțile chimi- ce" pe când avea doar 20 de ani.

Fraternitatea Rose-Croix ar fi fost un "joc spiritual", un "joc intelectual cu scopul de a-i incita pe cititori să privească spre interiorul lor". Era epoca germană a războiului religios dintre catolici şi protestanți, ideile formulate de cele trei "Biblii Rosenkreutz" putea să-i aducă neplăceri notabilului om al Bisericii Evanghelice,

aşa se explică, poate, calificarea de "jocuri vane" pe care Andreae bătrânul le-o dă scrierilor lui Andreae tânărul. Probabil că autorul, în tinerețe, s-a ferit să nu fie acuzat de erezie. Andreae credea în idealurile de Fraternitate, în dragostea față de aproapele tău şi în perceptele umanitare de reformă a Societății, Bisericii şi Statu- lui. Era un adevărat Frate. A şi scris o carte cu o corabie care caută "Țara Odihnei".

Corabia naufragiază şi ajunge la țărmul insulei Cafar Salama, unde se află oraşul utopic Christianopolis, clădit după modelul lui "Civitas sole" al lui Campanella (1612).

pul alchimiei, d însănătoşirea bo ere în care toate Artistul. "Dumn importanță, care adevărul, nu exi voi mai fi, va v mulțime de lucn

Vreme de descifreze mişte Elie Artistul nu Fratenitatea Ros

N-a trecui sigiliului lui Tu' Croix în urmă c Society".Nuaf

Johann Valentin

Andreae: Reipublicae

Christiano-politinae

desriptio, Strassburg,

1619

Oraşul utopic mason e, bineînţeles, un Templu.

„Fama Fraternitatis", cu utopiile şi sloganurile ei masonice, a avut un mare răsunet, dezvăluind existenţa unui grup de savanţi care activează în SECRET pentru progresul Occidentului. Vâlva a devenit şi mai mare când s-a aflat că marii învăţaţi Rene Descartes şi Robert Fludd ar fi vrut să ia contact cu aceşti "Fraţi", dar au fost respinşi ("Edificiul nostru nu este accesibil oricui").

De-a lunţ apărut în diferiţi nimeni, "ultimu denumit, autoru

"Nu vom Valentin Andree să tipărească, p scop politic, poî autoritatea lojile Croix, risipite pi necunoscuţi, do

Paracelsus, Elie Artistul şi Fraternitatea Rose-Croix

Cele trei "Biblii Rosenkreutz", amestec baroc de învăţături hermetice egip- tene, arabe, evreieşti-cabalistice şi creştine, au intrat în fondul de bază al cărţilor alchimiştilor şi filosofilor mistici. Cel mai cunoscut dintre ei, elveţianul Theo- phraste Bombast von Holhenheim, supranumit Paracelsus ("înălţat în lucruri spi- rituale") s-a născut în 1493, două decenii înaintea morţii prezumtive a lui Christian Rosenkreutz. A refuzat funcţiile şi banii, dedicându-se tămăduirii oamenilor. Sco-

Unul din învăţat englez c 1-a cunoscut pi 1617, laLeyde Societăţii Rose glez, Mare Mae

ROMÂNIA MASONICA

pul alchimiei, după Paracelsus, nu era fabricarea aurului din metale ordinare, ci însănătoşirea bolnavilor şi perfecţiunea spirituală. Paracelsus vestea sosirea unei ere în care toate secretele vor fi dezvăluite şi care va coincide cu apariţia lui Elie Artistul. "Dumnezeu, scria Paracelsus, va permite o descoperire de cea mai mare importanţă, care va rămâne ascunsă până la venirea lui Elie Artistul. Acesta-i adevărul, nu există nimic ascuns care nu trebuie descoperit, de aceea, după ce nu voi mai fi, va veni o fiinţă minunată, care nu trăieşte încă şi care va dezvălui o mulţime de lucruri...".

Vreme de şase decenii, admiratorii şi detractorii lui Paracelsus au încercat să descifreze misterul lui Elie Artistul. Jean Valentin Andreae le-a dat un răspuns:

Elie Artistul nu este un individ, ci o colectivitate; Elie Artistul nu-i altul decât Fratenitatea Rose-Croix.

N-a trecut mult şi un anume Spencer Lewis a anunţat intrarea în posesia sa a sigiliului lui Tutmes III (1500-1447 î. Chr.), faraonul care a fondat Ordinul Rose- Croix în urmă cu 3000 de ani. Lewis şi-a arogat titlul de Imperator al "Rose Cruciş Society". Nu a fost singura societate secretă cu emblema crucii şi a trandafirului.

Fulcanelli şi Rose-Croix

De-a lungul secolelor următoare, societăţi şi loji masonice roze-cruciene au apărut în diferite ţări. Misteriosul Fulcanelli, al cărui nume adevărat nu l-a cunoscut nimeni, "ultimul alchimist", "singurul alchimist adevărat al secolului XX", cum e denumit, autorul cărţii "Misterele catedralelor" scria despre Rose-Croix:

"Nu vom şti probabil niciodată care a fost raţiunea obscură care l-a ghidat pe Valentin Andreae, sau pe autorul german care se ascundea sub acest presudonim, să tipărească, pe la 1614, "Fama Fraternitatis Rose-Crucis". Poate că urmărea un scop politic, poate că dorea să contrabalanseze cu ajutorul uni puteri oculte fictive, autoritatea lojilor masonice ale epocii, sau urmărea unificarea grupurilor Rose- Croix, risipite prin diferite locuri. A

reuşit să facă cunoscut o nouă sectă, cu maeşti necunoscuți, dotată cu cele mai extravagante puteri magice".

Doi rozicrucieni englezi:

Robert Fludd şi Şir Francis Bacon

Unul dintre aceşti maeştri pomeniți de Fulcanelli a fost Robert Fludd, un învățat englez care a contribuit enorm la notorietatea Rose-Croix. Născut în 1574, l-a cunoscut probabil pe Andreae şi cucerit de ideile rosecruciene, a publicat în 1617, la Leyde (Olanda), un important "Tratat apologetic pentru apărarea identității Societății Rose-Croix". Reîntors în Anglia, Fludd devine primul rosecrucian en- glez, Mare Maestru al societății.

ir s -K

afirmarea Inteliger masoneria aproapi embleme încifrate, evreiască, şi-au pus

Chiar dacă Frații să găsească c

Deviza rozic doque Invensis Oc Pământului şi dupî plător, aceasta este de reflecție". Ucei noaşterii, să citea; "Piatră brută" în "] înțelepciunea, Filo:

71 Scweighart: Speculum sophicum

Rhodostauroticum, 1604

"Fortăreața cunoașterii"

are deasupra ei luminile

Divinității. Porumbeii

anunță Adevărul, dar

oamenilor le este greu să

pătrundă în Fortăreață.

Şi despre Şir Francis Bacon s-a scris că ar fi fost primul mason rosecrucian englez. Dar ce nu s-a scris despre Bacon? Că era un fiu bastard al Reginei Elisabe- ta, să a scris piesele atribuite lui Shakespeare, că a simulat înmormântarea sa pentru a se retrage într-o misterioasă mănăstire din Olanda... Cert este că scrierile sale a- bundă ideile şi simbolurile rosecruciene.

Intr-un moment în care masoneria engleză era în plină efervescență, a survenit această întâlnire benefică a misterului rosecrucian cu ritualurile masonice.

Era nevoie doar de un inițiat care să orânduiască viața simbolistică masonă, şi acesta a apărut: era Elias Ashmole, în viața profană căpitan de artilerie, partizan al Stuarților. El a trăit o vreme ascuns la Oxford, studiind alchimia şi devenind ma- son, fondează o societate cu scopul de a "construi Casa lui Solomon, Templul ideal al ştiințelor". După restaurarea regală a Stuarților, în 1660, Ashmode iese din um- bră şi este acoperit de onoruri. Reformele sale sunt acceptate de francmasoneria engleză: ritualuri pentru ucenici, înalte inițieri spirituale pentru Maeştri, numeroase simboluri, ierarhia gradelor masonice şi afirmarea scopului oficial al activității ma- sonilor - aceea de a predica Fraternitatea Universală şi de a reforma societatea întru

nc

Originea Coi vorbea o groază de şi superb, pe la toa asigurându-i de vai mare, avea întotdez Superior Necunosc boli. Ca un adevăr; nemuritor. Se spu Germania, ceea „

California (între "F Rose-Croix" din Hi

Fără îndoială tradițională. „Conf generală: „Acum, (către un Soare nou mai târziu, marele rosicrucienilor, va î

afirmarea Inteligenței Superioare. Vreme de un secol, Rosecrucianismul şi Franc- masoneria aproape că s-au confundat, ritualuri şi mistere, idei hermetice şi embleme încifrate, împrumutate din credințele antice egiptene, greceşti şi cabala evreiască, şi-au pus amprenta pe activitatea şi scrierile masonice.

Chiar dacă acționau într-un secret absolut, masonii rozicrucieni chemau Frații să găsească drumul spre "Fortăreața cunoaşterii".

Deviza rozicrucienilor era V.I.T.R.I.O.L. (Visita Interiora Terrae Rectifican- doque Invensis Occultum Lapidem, în traducere românească: "Vizitează interiorul Pământului şi după ce vei reflecta, vei găsi Piatra ocultă sau ascunsă". Nu întâm- plător, aceasta este şi deviza care îl întâmpină pe aspirant la intrarea în "Cabinetul de reflecție". Ucenicul mason trebuie să pătrundă cât mai adânc în lumea cu- noaşterii, să citească şi să învețe, aşa se va auto-cizela, transformându-se din "Piatră brută" în "Piatră şlefuită". "Piatra ascunsă" din deviza rozicrucienilor este înțelepciunea, Filosofia, Cunoaşterea.

Un rozicrucian izolat:

nemuritorul Conte de Saint-Germain

Originea Contelui de Saint Germain e obscură; era un gentilom elegant, care vorbea o groază de limbi şi afirma că a descoperit "elixirul tinereții". Apărea tânăr şi superb, pe la toate curțile europene, frecventa regi, savanți şi alchimişti faimoşi, asigurându-i de vârsta sa matusalemica. Ştia să facă dintr-un diamant mic o piatră mare, avea întotdeauna cu el pietre prețioase

de mari dimensiuni, spunea că ar fi un Superior Necunoscut al "Rose-Croix", al Anticului Sistem şi un mare tămăduitor de boli. Ca un adevărat frate rosecrucian se învăluia în secret şi dădea de înțeles că e nemuritor. Se spune însă că a murit totuşi la vârsta de 84 de ani, undeva în Germania, ceea ce nu 1-a împiedicat să reapară, în 1926, la Paris, în 1935 în California (între "Frații Muntelui Shasta") şi să trăiască astăzi printre "Nemuritorii Rose-Croix" din Himalaia.

Fără îndoială, rosicrucienii au influențat enorm gândirea mistică şi masneria tradițională. „Confessio Fraternitatis" îi chema pe Frați la o reformă spirituală, generală: „Acum, când sfârşitul lumii se apropie, trebuie să ne deschidem inimile către un Soare nou şi să-i întâmpinăm răsăritul cu bunurie".Un secol şi jumătate mai târziu, marele scriitor german Johann von Goethe, inspirat de manifestele rosicrucienilor, va scrie:

,Jnlănțuită e Crucea de petale
Şi în secret triumfa
Viața Trandafirului şi a Crucii."

f

II

'•!'-.'.''.'£•:.< i'.i

Ilustrația î! reprezintă pe nemuritorul Conte de Saint-Germain. Personaj bizar, celebru, a- parfinănd societății ma- sonice si Rose-Croix, Se prezenta ca alchi- mist capabil să fabrice pietre prețioase şi eli- xirul vieții.

+ 1640-1650. Anglia este în plin Război civil şi religios, care ia sfârşit cu decapitarea regelui catolic Charles I Stuart. Fiul acestuia, regele Jacob II şi Hen- riette de France sunt nevoiți să se refugieze, în exil, în Franța, în 1649,

numeroşi nobili scoțieni şi englezi îi însoțesc şi activează în Loji secrete în vederea reinsta- urării Stuarților. Ei fondează un "Colegiu Invizibil", care, în 1660, după revenirea lui Jacob II va deveni "Royal Society". La mijlocul secolului XVIII, englezul Elias Ashmole va ilustra această masonerie catolică, susținătoare a cauzei Stuarților.

4 1660-1689. Creştere rapidă a Francmasoneriei. După Revoluția glorioasă din 1688-1689 şi detronarea lui Jacob II Stuart de către Guillaume d-Orange, fidelii masoni ai regelui detronat se refugiază din nou în Franța, la Saint-Germain en- Laye. întreaga Curte a Stuarților în exil devine o Lojă francmasonică şi influențea- ză dezvoltarea masoneriei franceze. Războiul acesta civil şi religios care divizează dinastia catolică Stuart de havovrienii protestanți antrenează, paradoxal, o eflorescentă masonică. Frații decid să pună capăt conflictului sângeros şi recunosc noua dinastie regală hanovriană.

* 24 iunie 1717. Patru Loji londoneze fuzionează şi formează Marea lojă din Londra, sub conducerea unică a unui Mare Maestru. E anunțată noua "Era masonică" care a început cu 4000 de ani în urmă. Pentru prima oară în istoria masoneriei a fost ales un Mare Maestru (Anthony Sayer). Noua Lojă londoneză va fi denumită "Marea Lojă Mamă a Lumii".

4 1721. Ducele de Montagu, Mare Maestru al Marii Loji din Londra, doreşte un nou regulament masonic, care să oglindească schimbările petrecute în gândirea şi practica masonică şi să contribuie la lichidarea discordiei dintre partizanii iacobiții catolici ai Stuarților şi hanovrienii protestanți.

Capitolul 7

Constituția lui James Anderson şi "Discursul" lui Ramsay

CONSTITUTÎONS j

FREE-MASONS.[

ifr-j, O—jn. Hoți*»*, &' of rial moli Aîx-t'flt aed Rirte Worthiplb! VRAl'l'XXl I~T.'

în 1723, pastorul englez James Anderson sistematizează toate regulamentele existente la acea dată într-o singură "Constituție", spre folosul Marii Loji din Londra. "Constituția" lui Anderson are următoarele capitole: 1. Despre Dumnezeu şi Religie. 2. Despre Magistratura Civilă (supremă şi subordonată). 3. Despre Loji.

4. Despre Maeştri, Supraveghetori, Calfe şi Ucenici. 5. Despre conducerea Meşteşugului la lucru. 6. Despre Comportament, (comportamentul într-o lojă constituită, Comportarea după închiderea Lojii, Comportarea în cazul în care Frații se întâlnesc fără profani, dar nu într-o Lojă, Comportarea în prezența profanilor, Compor- tarea acasă şi între vecini, Comportarea față de un frate necunoscut).

Proclamându-1 pe Dumnezeu, "Primul Arhitect al Unversului", constituția lui Ander- son făcea ca rădăcinile francmasoneriei să urce până la Adam, "primul mason" care a primit de la Dumnezeu revelația geometriei, a artei eche- rului şi compasului, în continuare, Anderson îi conferă şi Regelui Solomon gradul de Mare Maestru al Lojii din Ierusalim. Evoluța "Artei regale" e urmărită de Anderson în istoria Egip- tului şi Greciei antice, apoi în Imperiul Roman.

în felul acesta, împăratul Augustus devine Mare Maestru al Lojii Romei şi el este şi protectorul celebrului arhitect Vitruviu.

Portret-robot al Marelui Maestru cu Constituția lui Anderson (tipăritura originală din anul 1723).

Goții, Vandalii şi invazia musulmană aproape că au aneantizat Masoneria, dar ea a fost salvată de Regele Charles Martel al Franței. Acesta a trimis în Anglia masoni fideli care reînviorează masoneria engleză. Constituția lui James Anderson proclama: "Masonul este un Om bun şi iubitor de adevăr, sau Om de onoare şi cinstit, indiferent de convingerile sale religioase. Masoneria devine Centrul de Uniune şi mijlocul de a dezvolta adevărata prietenie, între oameni care, altfel, nu s- ar fi cunoscut niciodată". Constituția condamna cu tărie imoralitatea şi se încheia cu îndemnul către Frați de a cultiva "Dragostea Frățească, Fundamentul şi Piatra de Boltă, Cimentul şi Gloria acestei vechi Fraternități. Şi să evite orice certuri şi discordii, bârfeli $i calomnii, nepermițând altora să vorbească de rău pe nici un Frate, apărându-i caracterul şi oferindu-i bunele oficii, atâta vreme cât acestea sunt compatibile cu propria onoare şi siguranță şi nu mai departe, în cazul în care oricare dintre Masoni ar comite o nedreptate altui Frate, trebuie ca cel vătămat să i se adreseze personal lui sau Lojii sale şi abia apoi se poate face apel la adunarea trimestrială a Marii Loji şi, în final, împotriva hotărârii acesteia, se poate face apel la adunarea anuală a Marii Loji, conform lăudabilei uzanțe din vechime a strămoşilor noştri aparținând fiecărei Națiuni. Un proces se poate intenta doar atunci când cazul nu poate fi decis într-un alt mod. Trebuie ascultat, cu răbdare, sfatul onest şi prietenesc al Maestrului Venerabil şi al Demnitarilor, atunci când se încearcă să se evite o dispută în Justiție, cu profanii, sau când se încearcă să se scurteze durata Judecății, pentru stingerea litigiului, pentru ca astfel se se poată acorda atenția cuvenită şi să se dedice întreaga agerime succesului Misiunilor Masoneriei. Dacă totuşi Frații se înfățişează înaintea Justiției, trebuie ca Maestrul Venerabil şi Frații să se ofere, cu gentilețe, să medieze conflictul, în cazul în care această soluție este impracticabilă, trebuie ca la înfățişările din cadrul procesului să nu se exprime mânie sau ranchiună - aşa cum se obişnuieşte - nespunând şi nefă- când nimic ce ar putea împiedica sau distruge Dragostea Frățească, iar bunele oficii trebuie să fie reînnoite şi continuate.

Prin aceasta, vor putea vedea cu toții influența benefică a Masoneriei, aşa cum au făcut încă de la începutul Lumii toți adevărații Masoni şi aşa vor face până la sfârşitul Veacurilor. Amen - aşa trebuie să fie!"

Şir Andrew Ramsay intră în istoria Francmasoneriei

4 1736. Ramsay, Mare Orator Masonic, pronunță la o recepție franc-masonică celebrul "Discurs" (pe care 1-a conceput în colaborare cu masonul David Nairne, secretar al regelui Jacques III). Ramsay era cunoscut ca autorul cărților "Convorbirile lui Fenelon cu Dl. de Ramsay", "Istoria vieții lui Fenelon" (1720) şi romanul masonic "Călătoriile lui Cyprus" (1727).

A activat în masoneria din Anglia, Italia şi Franța ("Națiunea franceză, cea .mai spirituală din Europa, va deveni centrul Templului Masonic"). Ca şi Anderson,

r

i

Ramsay stabileşte originile francmasoneriei la începuturile lumii, dar "Primul mason" nu mai e Adam, ci Noe. Pentru prima oară în istoria masoneriei, se formu- lează că regele Solomon a scris „Statutele noastre, maximele noastre şi misterele noastre". Această Carte antică reprezintă „Codul original al Ordinului Masonic".

Cartea Regelui Solomon era păstrată în Marele Templu din Ierusalim, şi a dispărut o dată cu distrugerea Templului de către cohortele romane. După cucerirea Ierusali- mului, cruciații au descoperit o mare parte din Cartea masonică a Regelui Solomon şi din acea clipă, a renăscut Ordinul Masonic.

4 1737. Scoțianul iacobit Cavalerul de Ramsay (1686-1743) ține un Discurs la Paris şi orientează Francmasoneria franceză spre un ordin cavaleresc ("meseria armelor" succedând celei de "constructor"). Ramsay se va întoarce la Londra să sprijine războiul iacobiților catolici împotriva hanovrienilor protestanți considerând că Anglia este mama Francmasoneriei

şi Londra este Vaticanul. Dar Vaticanul nu va mai putea salva iacobismul, deşi în aprilie 1738, Papa Clement V a promulgat "In Eminenți" o Bulă pro francmasonică iacobită. Masonii hanovrieni, în pas cu vremurile noi, acceptă prezența laicilor ca membri ai Lojilor lor. Idealurile demo- cratice şi umanitare îşi găsesc locul firesc în mişcarea masonică. Sunt idealurile Revoluției Franceze din 1789 (ai căror conducători sunt francmasoni) idealuri care pregătesc Independența americană.

Templul
simbolurilor
masonice

ROMÂNIA MASO!

"Hui
G
Mi

1734 - anul primei Loji masonice româneşti

^ 1734. Anton Măria del Chiaro, secretarul domnitorului Constantin Mavro- cordat, fondează o Lojă la Galați, în activitățile masonice este atras şi domnitorul care pune bazele la Iaşi a "Lojei Masonice Moldova". Episcopul de Huşi, Prea Sfințitul Leon Gheuca este primul Venerabil al Lojii. Dar, unii istorici ai francma- soneriei române descoperă izvoarele cu mii de ani în urmă, în misterele credinței tracilor şi geto-getice. Zamolxis dacul, discipol al lui Pithagora, ar putea fi primul mason al acestora pământuri.

Bătea un va strălucitoare ale Ei cu spiritele imater suedez, a lansat mc inferno" etc.) - ad şi un vizionar mis vedea ce se întâmp cretele Cunoaşterii gerii şi sufletele ce lamuc, dacă person preţuirea pentru cei scandinavi au inv Pelicanului, două s

Voga rosicru 1754, la Montpelli "Elus-Cohen" (Col:

din Ierusalim). Mă cunoscut pe Swedi Necunoscuţi", care nes, Loja "Elus-Cc Martin. Nu este pn lui": Martines de F au fondat, ulterior,

. f

o .... . Capitolul8 j _ j

Swedenborg conversează cu îngerii.

"Iluminaţii" îl văd pe Arhanghelul Gabriel.

Ceremoniile magice ale lui Cagliostro.

Masonii şi independenţa Statelor Unite.

Revoluţia franceză. Napoleon

Bătea un vânt de nebunie şi confuzie care a împins spirite dintre cele mai strălucitoare ale Europei să se pasioneze de fenomenele paranormale şi de contacte cu spiritele imateriale. Emmanuel Swedenborg (1688-1772), un savant şi filosof suedez, a lansat moda, în câteva cărţi remarcabile ("Arcana coelestia", "De coelo et inferno" etc.) - adevărate "Biblii ale supranaturalului". Swedenborg era un profet şi un vizionar mistic care susţinea că lisus i s-a înfăţişat şi i-a dat puterea de a vedea ce se întâmplă în "lumea de dincolo", unde îngerii şi demonii îşi dispută se- cretele Cunoaşterii Universale, în plus, el mărturisea că conversează zilnic cu în- gerii şi sufletele celor dispăruţi. Am putea crede că ne aflăm într-un adevărat ba- lamuc, dacă personalităţi ştiinţifice dintre cele mai importante nu şi-ar fi exprimat preţuirea pentru cercetările lui Swedenborg. Sub influenţa lui Swedenborg, masonii scandinavi au inventat gradele Cavaler Rose-Croix al Vulturului Negru şi al Pelicanului, două simboluri din "Nopţile chinuite ale lui Rosenkreutz".

Voga rosicruciană tuşează şi Franța unde Martines de Pasqually fondează, în 1754, la Montpellier loja "Judecătorii scoțieni", apoi în 1761, la Bordeaux, loja "Elus-Cohen" (Cohen provine din ebraicul Cohanim, clasa sacerdotală a Templului din Ierusalim). Martines, dintr-o familie de marani spanioli refugiați în Franța, 1-a cunoscut pe Swedeborg la Londra şi a fost inițiat de Frații Rose-Croix, "Superiorii Necunoscuți", care nu-şi dezvăluie niciodată identitatea. După moartea lui Marti- nes, Loja "Elus-Cohen" a fost preluată de secretarul său, Luis-Claude de Saint- Martin. Nu este prea clar cine este fondatorul curentului masonic al "Martinismu- lui": Martines de Pasqually sau Luis-Claude de Saint-Martin. Fidelii lui Martines au fondat, ulterior, o grupare masonică distinctă: "Martinezismul", al cărui pro-

motor a fost Jean-Baptiste Willermoz, un bogat negustor din Lyon. El a încercat, la Congresul de la Wilhemsbad, în 1782, să unească lojile rosecruciene. Fără rezultate!

„Iluminații din Avignon" îl văd pe Arhanghelul Gabriel

Dom Pernety, preot la Mănăstirea Saint Germain des Preş, îl citeşte pe Swedenborg şi pleacă la Avignon să fie inițiat în cadrul Lojii Saint Jean de Avignon. După ce Papa Clement al Xll-lea îi excomunică pe masoni, Dom Pemety devine bibliotecarul regelui Frederic al II-lea al Prusiei. Revine la Avignon unde înființează loja "Iluminații din Avignon", ghidată de scrierile Rose-Croix şi swedenborgiene. în şedințele lor apar îngeri. Invitat la o

ceremonie a lojei, prinţul Ferdinand jură că i-a apărut îngerul Gabriel, cu care a avut o conversaţie.

Ilustraţia reprezintă sfâr- şitul „Iluminaţilor din Avi- gnon". Castelul Papei, degetele acuzatoare simbolizează Biseri- ca şi statul revoluţionar; cru- cea şi trandafirii sunt dovada apartenenţei condamnaţilor la Rose-Croix. Zidurile sinistre ale castelului contrastează cu trandafirii care simbolizează sângele vărsat şi sacrificiul lor.

+ 1771- Mare Maestru Chartres). Va f Francez, admit

A

Inc

în a doi curţile europei producând cen

Se încor pietrelor preţic transformării u

Şi lumei Probabil că avi

Era fiul

iniţiat în Egip Germain care masonice la B Roma (l787)..

Ritul ac "Marele Copt Cagliostro rep1

La Paris astăzi, el orga personaje de n

Amestei întemniţat, dai Ludovic al X1 magician oare papală 1-a are strangulat. Q autodafe.

De ce P

S-ar pu brodate pe ea mărturisit că Frateraitas Ro franceză"). Q Rose-Croix. L lojei Rose-Crc

+ 1771-1773. Ia fiinţă Marele Orient de Franţa (Grand Orient de France).

Mare Maestru e Philippe Egalite (Louis Philippe Joseph d'Orleans, duce de Chartres). Va fi principala obediență franceză şi cea mai numeroasă. Practică Ritul Francez, admite şi frați care se declară atei, nu primeşte în Loji membri-femei.

încă un aventurier rosicrucian de anvergură:

Joseph Balsamo zis C agliostro ,,-.v,.,,.,

în a doua jumătate a secolului XVIII, o figură extravagantă circula pe la curțile europene şi în saloanele sus-puse, promițând "tinerețe fără bătrânețe" şi producând ceremonii uluitoare de magie.

Se înconjura de un deplin secret şi nimeni nu ştia de unde vine şi care-i taina pietrelor prețioase, foarte mari, pe care le arăta tuturor. Spunea că posedă ştiința transformării unei pietre mici, într-una de mare valoare.

Şi lumea îl credea, pentru că era un gentilom elegant şi avea darul elocinței.

Probabil că avea şi puterea de a hipnotiza în masă.

Era fiul Marelui Maestru al Ordinului de Malta sau un obscur sicilian? A fost inițiat în Egipt, la Neapole sau la Londra? Spre deosebire de Contele de Saint- Germain care trăia izolat, Cagliostro frecventa lumea şi a înființat societăți masonice la Bruxelles (în 1778), Amsterdam (1779), Lyon (1785), Paris (1786), Roma (l787)...

Ritul acestor loji era de origine egipteană şi însuşi Cagliostro îşi spunea "Marele Copt". Ceremoniile de reîntinerire şi sesiunile de magie i-au adus lui Cagliostro reputația de şarlatan.

La Paris, în micul său hotel din strada Saint-Claude, care poate fi vizitat şi astăzi, el organiza ceremonii magice în care apăreau Voltaire şi Montesquieu, personaje de mult dispărute.

Amestecat în afacerea Colierului reginei Măria Antoaneta, Cagliostro e întemnițat, dar mulțimea îl readuce în triumf în hotelul său. Deşi îl prețuieşte regele Ludovic al XVI-lea n-are încotro şi trebuie să-1 exileze. Cagliostro nu a fost un magician oarecare, şi nu a meritat sfârşitul pe care 1-a avut. în 1789, Inchiziția papală 1-a arestat la Roma, întemnițat, torturat timp de cinci ani şi în final 1-a strangulat. Cărțile, manuscrisele, mobilierul şi hainele i-au fost arse într-un autodafe.

De ce Papa 1-a pedepsit atâ de sever?

S-ar putea ca motivul să fi fost o eşarfa găsită în garderoba sa, care avea brodate pe ea literele LPD. Inchizitorii 1-au chinuit pe Cagliostro până ce acesta a mărturisit că "LPD" desemnează formula secretă antipapală din scrierea "Fama Fraternitas Rosae Cruciş": "Laro Pontifex Deleatur" ("Calcă în picioare regalitatea franceză"). Cagliostro a mai mărturisit că face parte din rândurile Marilor Maeştri Rose-Croix. La Frankfurt, a relatat Cagliostro, a fost contactat de doi superiori ai lojei Rose-Croix, care 1-au dus afară din oraş.

r

ROMÂNIA MAS(

• ~*' S-au oprit în fața unui boschet care ascundea intrarea într-o grotă, luminată de făclii. Au coborât 15 trepte şi s-au trezit într-o sală în mijlocul căreia se afla un altar.

Pe altar, o cutie de metal, în cutie o carte cuprinzând blesteme şi textul unui jurământ solemn pentru doborârea tuturor despoților europeni, începând cu regele Franței până la Papa de la Roma. Jurământul era semnat cu sânge de 11 Mari Maeştri Rose-Croix.

Cagliostro şi-a făcut o tăietură şi a semnat şi el cu sânge.

Maso

*< ~!

Ceremonie de inițiere a unui nou mason într-o Lojă din Viena, în 1785, Noul Ucenic Mason, legat la ochi, e pregătit să primească Lumina masoneriei, în prim-plan, la dreapta, un Frate ilustru, Wolfgang Amadeus

Mozart. Lojile în Secolul Luminilor erau cercuri relativ închise, recrutând noi masoni mai ales din rândurile nobililor, oamenilor celebri sau bogați.

Frați masor coloniştii america

George W Angliei şi primu Mason, trimisul i era înalt demnitar de Independență"

Masonii fri american. Un arii când în fruntea un să lupte pentru im e legată intim d Washington în Te general-maior în i

în 1780, L francezi masoni şi

Paradoxal, comandate de Lor

La ceremoi Statelor Unite ale care i-1 țesuse Ad:

altfel, toți preşedi John Kennedy şi (

Capitolul 9

Masonii şi naşterea Statelor Unite ale Americii

Frați masoni americani, francezi şi englezi sunt implicați în Războiul dintre coloniştii americani şi Anglia.

George Washington, conducătorul revoltei celor 13 colonii împotriva Angliei şi primul preşedinte al Statelor Unite ale Americii era Mare Maestru Mason, trimisul insurgenților americani în Europa, fizicianul Benjamin Franklin, era înalt demnitar al unei Loji masonice, iar Thomas Jefferson, autorul „Declarației de Independență" a fost şi el Mare Maestru Mason.

Masonii francezi au susținut cu toate puterile Războiul de Independență american. Un aristocat francez, fratele mason Gilbert de La Fayette, avea 18 ani când în fruntea unui grup de 15 voluntari francezi s-a îmbarcat pe un vas şi a plecat să lupte pentru independența americană. "Fericirea Americii este fericirea lumii, şi e legată intim de fericirea întregii umanități", declara

La Fayette. Primit de Washington în Templul lui American Union Lodge, fratele La Fayette este numit general-maior în Armata Statelor Unite.

în 1780, La Fayette revine în America şi aduce cu el numeroşi ofițeri francezi masoni şi o armată de 6000 de soldați.

Paradoxal, de partea cealaltă a baricadei, forțele armate engleze sunt comandate de Lordul Cornwallis, şi el Mare Maestru Mason.

La ceremonia de alegere a fratelui George Washington ca preşedinte al Statelor Unite ale Americii, el apare în ținută masonică, cu şorțulețul tradițional, pe care i-1 țesuse Adriana de La Fayette, eroul francez mason al celor două Lumi. De altfel, toți preşedinții Statelor Unite care îi vor urma lui Washington (în afară de John Kennedy şi George Bush) au fost masoni. Inclusiv Bill Clinton.

Simboluri masonice pe dolarul american.

Bancnota de l dolar emisă de Banca Federală a Statelor Unite în 1935 (de către preşedintele Franklin D. Roosevelt) prezintă câteva simboluri masonice: o piramidă cu inscripția, la bază, 1776 (data Independenței Statelor Unite). Vârful Piramidei e format dintr-un triunghi luminos, în interiorul căruia se află Ochiul (simbolul masonic al Marelui Arhitect al Universului). Deasupra şi dedesubtul piramidei, două inscripții în latină: „Novus ordo saeculorum" („Noua ordine a secolelor") şi „Annuit coeptis" („Să fie favorabil afacerilor" - principiul de libertate al antreprizelor), în dreapta: Vulturul libertății care poartă în cioc deviza în 13 litere: „E Pluribus Unum" („Unul în toți").

Deasupra, o emblemă solară cu 13 stele (cele 13 colonii americane), simbolizând sigiliul Regelui Solomon sau steaua în şase colțuri a lui David, care, pentru părinții fondatori ai Independenței americane a fost un simbol masonic important. Vulturul ține în gheare 12 ramuri cu fructe (cele 12 triburi ale lui Israel ?) şi 13 frunze de măslin (simbol al păcii).

Pe cealaltă față a bancnotei, în centru, primul preşedinte al Statelor Unite, francmasonul George Washington, înconjurat de salcâm, simbol masonic (Hiram, constructorul Templului lui Solomon a fost înmormântat sub o ramură de salcâm).

+ 1778. Marele scriitor francez Voltaire devine mason, în acelaşi an, concertează la Paris Wolfgang Amadeus Mozart, un ilustru frate mason, autorul capodoperei "Flautul fermecat" (inspirată dintr-o ceremonie de inițiere masonică).

4- 1789. Masonii joacă un rol important în Revoluția franceză, dar nu se poate spune că "Revoluția a fost fiica Francmasoneriei", sau un "Complot revolu- ționar şi religios de origine masonică". Revoluția Franceză va provoca fricțiuni între Frații burghezi, aristocrați şi militari, punând la grea încercare "Fraternitatea masonică". Francmasonii îşi vor adjudeca deviza Revoluției Franceze: "Libertate, Egalitate, Fraternitate".

+ 1800. Slăbită de căderea monarhiei şi de evenimentele revoluționare, francmasoneria franceză îşi revine, în special în anii lui Napoleon Boiiaparte!

împăratul conduce Franța enunțând principii liberale inspirate din gândirea masonică: "Sistemul meu nu se sprijină pe-o religie predominantă, ci tolerează toate cultele religioase; vrea ca fiecare să creadă şi să gândească cum doreşte, şi toți

T

Ce/ cinci frați Bonaparte
sub simbolul stelar
al Francmasoneriei:
Napoleon, Joseph,

Jerome,

Louis şi Lucien.

Ilustrație de epocă.

oamenii, protestanți, catolici, mahomedani, deişti etc., să fie egali; astfel ca religia să nu aibă nici o influență în ocuparea funcțiilor în guvernământ...sau în viitorul politic al cetățenilor....", în aceasta constă geniul lui Napoleon: el participă la 20 august 1789 la celebrarea profetului Mahomed în marea Moschee Al-Azhar din Cairo, reorganizează cultul protestant şi reglementează nobil cultul evreiesc printr- un decret la 17 martie 1808. Toți frații împăratului (Joseph, Jerome, Louis şi Lucien) au fost masoni, dar niciodată nu s-a putut dovedi că Napoleon a făcut parte dintr-o Lojă francmasonică, în schimb, majoritatea demnitarilor lui Napoleon a făcut parte dintr-o Lojă francmasonică. Mai ales în Armată, numărul comandanților superiori masoni era considerabil: din 26 de mareşali, 18 erau inițiați masoni (Ney, Murat, Massena, Bernadotte, Augereau, Keltermann, Poniatowski, Serurier, Mortier, Lefebvre, Lannes, Brune, Grouchy, Perignon, Soult etc.) Napoleon a sprijinit înființarea a cât mai multe Loji în Armată. Lojile necreându-i probleme, dimpotrivă. Frații au făcut lanț în jurul genialului împărat.

^ 1801. La Charleston (Statele Unite) e fondată Loja de rit scoțian vechi, cu gradul 33 de grade.

4 1804. Contele Grasse-Tilly fondează la Paris "Supremul Consiliu al Franței".

4 1805. Joseph Bonaparte devine Mare Maestru al "Marelui Orient".

* 1811. Loja "Marele Orient" decide că şi evreii pot fi inițiați.

4 1813. Frații Joseph, Marc şi Michel Bedarride înființează Loja de rit Misraim.

4 1832. O nouă enciclică papală (Gregoire XVI) condamnă liberalismul masonic.

* 1843. Ia ființă la New York ordinul pur evreiesc „Briei Brith" (Fiii Alianței), care e răspândeşte în întreaga lume, inclusiv în România.

^ 1848-9. Masonii sunt activi în evenimentele revoluționare care au dus la doborârea Monarhiei, în Guvernul provizoriu se află mulți masoni (Cremieux, Louis Blanc, Plocon, Garnier-Pages). Liberalismul masonic este lovit prin votarea, în 1849, a "principiului fundamental al credinței în Dumnezeu şi nemurirea sufletului". Nu mai era vorba de o alegere, ci de o obligație. O asemenea dispoziție (revizuită în 1877) a provocat sciziuni dureroase. Cum să impui obligația de a crede în Dumnezeu într-o societate laică?

4 1848 este anul în care Lamartine relansează deviza "Liberte, Egalite, Fraternite", a cărui paternitate o revendică de-atunci francmasoneria.

+ 1851. Poliția interzice Marea Lojă Națională a Franței

* 1862. împăratul Napoleon III vrea să unească toate riturile masonice

4 1865. Loja "Grande Orient" înserează în "Constituțiile" sale un paragraf care, fără să pună în discuție existența lui Dumnezeu, precizează: "Masoneria priveşte libertatea de conştiință ca un drept aparținând fiecărui om şi nu exclude pe nimeni pentru credințele sale" (se subînțelege şi necredința sa). Era un răspuns la intoleranța unor episcopi.

4 1865. Asasinarea preşedintelui american mason Abraham Lincoln pro- voacă doliul Francmasoneriei mondiale.

Capitolul 10

"Marii Superiori Necunoscuți", nişte supermani ai spiritului

Robert Wentworth Little, un rosicrucian exaltat, fondează în Anglia, în 1865 "Societas Rosicruciana". Societatea, din care nu puteau face parte decât 144 de membri, tipărea şi o revistă: "The Rosicrucian", vizând instaurarea unei "epoci de aur". Ca să ajungă mai repede la această epocă, Little a înfiinţat şi un departament "operatio" intitulat "Ordinul hermetic Golden Dawn". Cercetările spirituale ale noilor rosicrucieni englezi duc la inventarea unor Grade inspirate din Sefiroţii cabalistici. Deşi sefiroţii, după ei, erau cei 10 constructori egipteni, totuşi purtau nume ebraice: Malkut, Yesod, Iod, Netzah (pentru iniţiaţii primului ordin), Tiferet, Geburzah, Hesed (pentru al doilea) şi Bina, Hohma, Keter (pentru al treilea).

Iniţiaţii celui de-al treilea ordin sunt "Marii Superiori Necunoscuţi" care trăiesc în Tibet, sau în locuri necunoscute şi se manifestă arareori. Mathers, unul dintre cei patru fondatori ai "Golden Dawn"-ului (Woodman, Wynn, Wetcott şi Mathers) şi soţia sa, Moina (sora filosofului francez Henri Bergson), plecau uneori în lungi şi misterioase călătorii în timpul cărora se întâlneau cu aceşti "Şefi secreţi". Mathers, care era un om de mare erudiţie, a relatat o asemenea ceremonie în care "Marii Superiori Necunoscuţi", (numărul lor variază între şapte şi nouă), încercau să le transmită înalta înţelepciune în timp ce forţele demonice împiedicau receptarea mesajului. Mathers concluziona că "Marii Superiori Necunoscuţi" sunt fiinţe uma- ne, posedând teribile puteri supraomeneşti.

Cavalerul Rosenkreutz şi Martines de Pasqually profesau în fond aceeaşi doctrină, dar lui Bulwer Lytton, unul din primii membri ai "Societăţii Rosicruciene din Anglia", îi revine meritul de a-i fi înzestrat pe "Marii Superiori Necunoscuţi" cu puteri terifiante. Bulwer Lytton a scris trei romane de succes, ("Ultimele zile ale Pompeiului", "Rasa care ne va supravieţui", "Zanoni") unde susţine existenţa prin- tre noi a unor fiinţe dotate cu puteri supraomeneşti (literatura science-fiction de as- tăzi îi denumesc "mutanţi" şi ei sunt aceia care vor transforma lumea).

Rosicrucienii germani au luat în serios lucrările spirituale ale rosicrucienilor englezi şi au înfiinţat un Centru pentru studiul "mutanţilor", care a dus la apariţia "Lojii luminoase" sau "Societatea Vrii". Vrii este

Energia. Nu numai cea electrică sau nucleară, există şi o energie care mişcă gândirea şi duce la ameliorarea rasei

t

io - Omul tui Leonardo da Vinci, cu divine proporții, opus oribilelor creaturi care în ilustrație U domină şi ar vrea să-l nimicească. Aceasta ar fi rasa „Mutanților", ființe superinteligente şi cu puteri uriaşe capabile să devină rasa dominatoare.

i

umane. Noțiunea nu e prea creştină, dar o întâlnim în Tantrismul hindus. Frații "Societății Vrii" credeau că prin concentrare e posibilă captarea unei fărâme din această enormă energie pentru a crea o nouă rasă de oameni. De 2000 de ani, oamenii au tot aşteptat schimbări radicale, Christian Rosenkreutz le-a prezis, misterele egiptene şi Cabala au vorbit de ele, dar nimic nu s-a îndeplinit. Câțiva Rosicrucieni Vrii au devenit nerăbdători, şi câțiva n-au ezitat să adere la faimosul "Grup Thule". Membrii acestui grup au amestecat misticismul cu teoriile rasiste ale lui Horbiger, Hitler, Hess, pentru a provoca, cu orice preț, apariția unei noi ordini mondiale. "Grupul Thule" a eliminat din lucrările sale tot ce reprezenta creştinis- mul şi rosicrucianismul. : '*": ; 4 1868. Papa Pius al Xl-lea condamnă Francmasoneria. - r ;•••-* •

Comuna din Paris şi francmasoneria

*• 1870-1871. Francmasoneria e de partea Comunei din Paris. Ea se angajează trup şi suflet petnru victoria comunarzilor. Mii de "progresişti" masonici au urcat pe baricadele Comunei, împotriva forțelor "legitimiste" ale Versailles-ului.

Un soi de război masonic fratricid. După căderea lui Napoleon al III-lea, din Guvernul francez format din 11 miniştri, 7 sunt masoni (Gambetta, Cremieux, Rochefort, Pages, Favre, Ferry şi Simon). în frutnea Armatei care va îneca în sânge Comuna din Paris se va ;>fla un mason conservator: Adolphe Thiers. La 21 mai 1871, trupele lui Thiers ir;tră în Paris. Sfârşitul Comunei este terifiant: 30.000 de morți, 38.000 de prizonieri, doi dintre conducătorii masoni împuşcați, restul Maeştrilor masoni se ascund sau pleacă în exil. îi va fi greu în următorii ani Francmasoneriei franceze să se debaraseze de imaginea ei comunardă şi socialistă.

Ceea ce nu va împiedica Marele Orient Masonic să sărbătorească cu fast Centenarul Comunei.

*• 1877. Loja "Marele Orient" modifică articolul l din "Constituția" lui James Anderson, care fusese codificată în 1854 astfel: "Francmasoneria, instituție esențialmente filantropică, filosofică şi progresivă, are la bază existența lui Dumnezeu şi nemurirea sufletului. Francmasoneria urmăreşte binefacerea, studiul moralei universale, a ştiințelor, artelor şi aplicarea tuturor virtuților morale". Franța masonică de după Comună nu mai putea să suporte această obligație deistă şi voia suprimarea invocației "în numele Gloriei Marelui Arhitect al Universului".

Adunarea Lojilor Marelui Orient votează o clauză după care "masoneria nu va exclude nici o persoană pentru credința sa", clauză care va provoca reacția brutală a Lojilor de obediență anglo-saxonă. Supremul Consiliu al Angliei, Marile Loji engleze, scandinave, irlandeze, americane rup relațiile cu "Grand Orient"-ui fran- cez.

+ 1881. Italianul Garibaldi uneşte Riturile Misraim şi Memphis într-una singură.

> 1884. Enciclica "Humanum genus" (Papa Leon al XlII-lea) excomunică "secta masonică" şi "alte asociații asemănătoare" care complotează împotriva Bisericii şi puterii civile legitime.

ROMÂNIA MASONICA

Capitolul 11

Anti-francmasoneria odioasă a lui Leo Taxil.

1881-1899

Lucifer, prințul Infernului, a apărut în carne şi oase la o ceremonie masonică în oraşul american Charlestone. Ştirea aceasta senzațională a fost colportată la Paris de Leo Taxil, ziarist şi scriitor talentat, mistificator de geniu şi complet lipsit de caracter. Taxil a publicat o carte "Misterele Francmasoneriei" în care dezvăluia practicile sataniste ale francmasoneriei. Campania sa antimasonică a bulversat epoca. Mai întâi, a publicat cărți anticlericale de o violență şi grosolănie rar întâlnite ("Viața lui lisus", "Amorurile Papei Pius al IX-lea" etc.) au urmat romanele şi pamfletele anti-masonice. Fost mason, Taxil a răstălmăcit ritualurile şi scrierile sale au fost urmărite cu "sufletul la gură" de o anumită pătură de cititori. A convins pe mulți că în fruntea Francmasoneriei se află Satana, Lucifer în persoană şi că masonii sunt învățați să-i adore ...pe cei 44.435.633 de demoni ai Infernului.

Romanul său "Misterele Francmasoneriei" a cunoscut numeroase ediții, în multe limbi, şi însuşi Papa 1-a primit în 1893, la Vatican, onorându-1 pe "învățatul" care demască "masoneria-sinagoga Diavolului". Se spune că Leo Taxil era manipulat de Poliția şi serviciile secrete franceze pentru că, iată o lovitură de teatru: în 1887, într-o conferință publică susținuită la Societatea de Geografie din Paris, Taxil reneagă tot ce-a scris anti-masonerie, motivând că le-a scris pentru „a dovedi că prostia omenească nu are limite". Cu aceeaşi ardoare el va scrie lucrări anti- clericale, plătit de această dată, probabil, de adversarii Papei şi ai Romei catolice.

"Sar" Peladan cade în extaz şi marchizul de Guaita e îngropat de viu

La sfârşitul secolului XIX, rosicrucianismul renaşte. Frații masoni nu-şi spun că ar fi succesori direcți ai vechilor Rose-Croix, ci lucrători spirituali pentru care Rose-Croix rămâne, în civilizația occidentală, simbolul lumii interioare şi al idealului renaşterii spirituale al Societății, în 1888, marchizul Stanislas de Guaita şi Josephin Peladan fondează la Paris "Ordinul Kabalistic Rose-Croix". Printre meni-

brii marcanți se afla şi scriitorul Maurice Barres. Cearta dintre cei doi fondatori a dus la sciziune. Peladan îl acuză pe Guaita că s-a angajat prea exagerat pe calea budistă, şi demisionează, înfiinţează "Ordinul Rose-Croix al Templului şi al Graal- ului", şi-şi ia titlul de "Sar". Peladan obişnuia să cadă în extaz în timpul cere- moniilor, în schimb Guaita îşi uimea fidelii cu experiența de catalepsie şi dedublări.

în 1897, el moare cu adevărat într-o asemenea ceremonie în care fusese îngropat de viu. Locul său în fruntea "Ordinul Kabalistic Rose-Croix" a fost ocupat de Papus, care a publicat multă vreme revista "Imitation".

Peladan i-a supraviețuit lui Guaita încă vreo două decenii, a scris enorm (între care lucrarea "Decadența latină" în 21 de volume), a organizat expoziții de pictură şi 1-a determinat pe compozitorul rosicrucian Emil Satie să compună o muzică pentru ritualul Ordinului Rose Croix al Templului şi Graal-ului.

4 1894. Fondarea Marei Loji a Franței (GLDF). Practică Ritul Scoțian Antic şi Acceptat. Marele Arhitect al Universului este considerat un simbol deschis tututor interpretărilor, permițând astfel primirea în Loji şi a laicilor. Ia ființă Liga Drepturilor Omului.

4 1895. Franța are Guvernul cel mai masonic din istoria sa: cinci miniştri sunt masoni.

*• 1894-1900. "Afacerea Dreyfus" (acuzarea falsă de trădare şi condamnarea căpitanului evreu Alfred Dreyfus) face să renască din nou mitul complotului iudeo- masonic. Violente pamflete anti-evreieşti şi anti-masonice semnate de Edouard Drumont. Cu toate acestea, a treia Republică franceză a însemnat epoca de aur a francmasoneriei. Republicanism şi anticlericalism din ce în ce mai afişat.

ROMÂNIA N

s Mir

••-

Capitolul 12

! Fratele Yeats (laureat al Premiului Nobel pentru literatură, 1924) şi fratele Aleister Crowley se iau la bătaie

morfozele vie tinismul esoti "Universul, P ca fapt mistic "Ierarhiile sj cunoaşterea a suprasensibil kreutz: viața "Entitățile sp:

omului" etc. l a luat ființă d

; "Marele Imperator" al Golden Dawn, după Mathers, a fost un extravagant super-dotat: Aleister Crowley. Foarte talentat publicist, el a fost ca şi faimosul Gurdjeff, unul din marii stimulatori de spirit la începutul secolului XX. El a impregnat rosicrucianismul cu valorile anticei filosofii chineze, şi în special ale "Cărții Transformărilor" ("Yi King"). Nici practicile magiei "negre" şi "albe" nu lipseau de la ceremoniile conduse de Crowley. Fire autoritară, Crowley conducea "Golden Dawn" cu o tiranie păgână, ceea ce 1-a revoltat pe delicatul poet Yeats.

După un schimb virulent de pumni, încheiat cu intervenția poliției, Yeats a preluat conducerea devenind "Imperator" al societății "Golden Dawn" ("Aurora de Aur").

Aleister Crowley a pretins în continuare că e unicul moştenitor spiritual al Cavalerului Christian Rosenkreutz, şi a înfiinţat numeroase societăţi iniţiatice ("Astrum Argentum" în 1907, "Thelema" în insula Corfu, O.T.O - Ordo Templis Orientis etc., axate pe studii de astrologie, filosofic indiană şi chineză, magie şi tehnici sexuale în grup). Crowley a călătorit mult şi a murit în 1947 (o superdoză de heroină fiind cauza morţii). Fidelii i-au organizat o înmormântare grandioasă: a fost dus la groapă într-un sicriu de sticlă, acoperit de o mantie albă şi roşie, aurită, cu o eşarfă cu simbolurile zodiacului, o coroană pe cap şi în mână cu sceptrul de împărat.

Nici Yeats n-a păstrat mult timp sceptrul de Imperator, el a părăsit "Golden Dawn" şi a fondat "Stella Marutina". Ulterior, câţiva membri ai "Stellei Matutina”

au fondat loja "Ordinul Tămăduitorilor Sfântul Rafael" (recunoscut de Arhie- piscopul de Canterbury).

4 1900. Rudolf Steiner, fondatorul Antroposofiei, începe seria conferinţelor sale publice. Curent spiritual modern, Antroposofia are la bază un principiu formulat chiar de Steiner: "Orice realităţi materiale din Univers îi corespunde ceva spiritual şi orice realitate spirituală din Univers primeşte la un moment dat expresie în lumea materială". Fundamentarea Antroposofiei ca "ştiinţă a spiritului", a fost realizată de Rudolf Steiner cu ajutorul numeroaselor cărţi pe care le-a scris ("Meta-

în 190

care 1-a iniţi rosicruciene.

Rosae Cruciş importantă se milioane de i Arnaud, trim Egipt unde i pe vremea f Toulouse o c cadrul celei umanitară ca sănătate, ferii cu forţele cr Lewis a dei demonstreze convocat pe farfurie de p secrete şi cu minute, zinc Spencer Lew Sân Jose, îr persoane, lab

4190

"Antroposofi Ecclesia", 0< Rosicrucienil

ROMÂNIA MASONICĂ

morfozele vieţii sufleteşti", "Fiziologie ocultă", "Teosofia rosicrucienilor", "Creş- tinismul esoteric", "Mistica. Gând uman, gând cosmic", "Cunoaşterea iniţiatică", "Universul, Pământul şi Omul", "Ştiinţa spirituală", "Ştiinţa ocultă", "Creştinismul ca fapt mistic şi misteriile Antichităţii", "Treptele iniţierii", "Reîncarnare şi karma", "Ierarhiile spirituale şi reflectarea lor în lumea fizică", "Ştiinţa iniţiatică şi cunoaşterea aştrilor", "Misterul biblic al Genezei", "Evanghelia după loan", "Omul suprasensibil în concepţia antroposofică", "De la lisus la Hristos; „Christian Rosen- kreutz: viaţa şi opera şi misiunea sa", "Păzitorul Pragului", "Trezirea sufletului", "Entităţile spirituale în corpurile cereşti şi în regnurile naturale", "Evoluţia ocultă a omului" etc. (toate traduse şi în româneşte). Societatea Antroposofică din România a luat fiinţă după 1989.

1908. Anticus Mysticus Ordo Rosae Cruciş (A.M.O.R.C.)

în 1908, doctorul american Spencer Lewis a întâlnit un misterios înţelept care 1-a iniţiat într-un castel medieval francez, de lângă Toulouse, în secretele rosicruciene. Revenit din Statele Unite, Lewis fondează "Anticus Mysticus Ordo Rosae Cruciş" (A.M.O.R.C.), care a devenit, prin numărul de aderenţi, cea mai importantă societate rosicruciană din toate timpurile, din lume. El cuprinde astăzi 6 milioane de membri. Originea, după Lewis, e străveche şi merge până la filosoful Arnaud, trimis de regele Carol cel Mare la Ierusalim. Doi ani a voiajat Arnaud în Egipt unde i s-a transmis mesajul unei antice şcoli de înţelepţi egipteni care au trăit pe vremea faraonului Tutmes III (1500 î.e.n.). Reîntors în Franţa, a fondat la Toulouse o confrerie Rose-Croix. Deviza Ordinului: "Cea mai deplină toleranţă, în cadrul celei mai stricte independenţe". Ordinul este înainte de toate "o mişcare umanitară care urmăreşte să aducă umanităţii în timpul vieţii terestre, mai multă sănătate, fericire şi pace", dorind să-i înveţe pe membrii săi "să trăiască în armonie cu forţele creatoare şi constructive ale Cosmosului". La 22 iunie 1916, Spencer Lewis a declarat: Imperatorul are dreptul şi datoria ca o dată

în viață să demonstreze membrilor Ordinului şi curioşilor o probă a înaltei sale inițieri. El 1-a convocat pe un ziarist de la "New York World" la o ciudată ceremonie. Pe o farfurie de porțelan, el a pus o bucățică de zinc, a presărat-o cu 15 ingrediente secrete şi cu petale de trandafir. Apoi a pus farfuria deasupra unei flăcări. După 16 minute, zincul s-a transformat în aur. Un chimist a autentificat experiența. Lui Spencer Lewis i-a succedat Ralph M. Lewis care a construit Parcul Rosicrucian din Sân Jose, în California (cu Universitate, o sală de congrese pentru 2000 de persoane, laboratoare, muzeu şi bibliotecă).

4 1909. Danezul Max Heingel, un discipol al lui Rudolf Steiner, (fondatorul "Antroposofiei"), a înființat "The Rosicrucian Fellowship", cu sediul pe "Muntele Ecclesia", Oceanside (la 120 km. de Los Angeles). Mai există la Paris şi "Asociația Rosicrucienilor". Aici se încheie povestea noastră despre Rose Croix; istoria ei a

«*•

cunoscut apoteoze şi tenebre, multe au fost evenimente de neînțeles, şi toate aceste lucruri extraordinare legate de Cavalerul Christian Rosenkreutz şi de urmaşii lui, vizibili şi invizibili, tind să depăşească, prin natura lor, puterea umană de înțelegere.

^ 1913. La Paris ia ființă Marea Lojă Națională Franceză (GLNF), singura obediență franceză recunoscută de ansamblul masoneriei universale (105 Mari Loji şi Oriente). Interzice discuțiile politice în cadrul Lojei, nu

primeşte ca membri decât pe cei care cred într-un Dumnezeu revelat, şi nu admite în rândurile sale femei. Practică Ritul Scoțian Rectificat, Ritul Emulației, Ritul Scoțian Antic şi Acceptat şi Ritul de York. -..;-•-- .v «L

+ 1915, 27 mai. Papa Benoît XV enunță excomunicarea acelora care se înscriu într-o lojă francmasonică.

^ 1922. Congresul Internaționalei Comuniste votează în unanimitate interzicerea membrilor partidelor comuniste de a fi masoni.

4 1940-1945. în Europa ocupată, Hiler reuşeşte să „adoarmă”

francmasoneria. Propaganda nazistă prezintă francmasoneria ca o creație evreiască, diavolească, în Franța, un fost mason, Jean Marques-Riviere, publică lucrări de "demascare" a francmasoneriei şi realizează filmul "Forțele oculte", finanțat de Berlin, în care era denunțat complotul iudeo-masonic. După eliberarea Franței, el va fi condamnat la moarte. Mareşalul colaboraționist Petain desființează prin lege toate societățile secrete, inclusiv Francmasoneria, încă în timpul războiului, în 1943, generalul Charles de Gaulle, ca şef al Guvernului francez în exil, anulează această lege. ~

^ 1945-1948. Francmasoneria renaşte în toate țările europene, inclusiv în România. După desființarea ei în România comunistă, vie activitate a masonilor români în exil.

^ 1946. Prim-ministrul englez Winston Churchill (gradul 4 în masoneria Ritului Scoțian Antic şi Acceptat) susține un discurs masonic la Universitatea din Zurich.

4 1958. E publicat manifestul "Fraternitate, Umanism, Universalism", elaborat de Marea Lojă Tradițională Simbolică "Opera" din Paris.

4 1960. Ia ființă în Statele Unite "Templul înțelegerii Reciproce", ca Asociație a Religiilor Unite, o "construcție a Templelor Simbolice în diferite părți ale lumii, în concordanță deplină cu doctrina francmasonică".

Adevăr

O

Ți-ai m£ propună cererea î teze cu c Venerabi Rapoarte Vei fi in\ viața ta.

Mă

duți". Să j telor cu ci ascuns, al cameră so flecție".

Nu

simbolizea nevoie de descălțat, j căutarea A în"(

asupra vieț:

Tot i

ospitalitate,

i

l

if&-.

Capitolul 13

Primii paşi în Templul Masonic.

Paşii Ucenicului

"Nu percepțiile senzoriale, ci spiritul este calea spre cunoaşterea Adevărului. Iar cheia care deschide porțile acestui drum este ritualul sacru".

Cu voia ta, cititorule, să ne închipuim că trecem împreună pragul Templului.

Ți-ai mărturisit dorința de a intra în Francmasonerie, ai cerut unui mason să te propună Lojii. Masonul a cerut părerea Venerabilului Lojii care a pus în discuție cererea într-o Reuniune. Trei Frați au fost desemnați de către Venerabil să anche- teze cu ce te ocupi, ce opinii ai, cum te comporți şi fiecare dintre ei au înaintat Venerabilului câte un Raport, într-o nouă Reuniune a membrilor Lojii celor trei, Rapoartele biografice şi morale asupra persoanei tale au fost discutate şi aprobate.

Vei fi invitat la călătoria de inițiere masonică. E un moment solemn şi important în viața ta. r

Mai întâi, vei intra în antecamera Templului, i se spune "Sala paşilor pier- duți". Să nu te mire denumirile bizare ale locurilor pe care le vei vizita şi ale obiec- telor cu care vei intra în contact. Totul face parte dintr-un ritual străvechi, esoteric, ascuns, ale căror mistere, cu timpul, le vei desluşi. "Sala paşilor pierduți" este o cameră sobră, fără decorațiuni pe pereți. Apoi, eşti condus spre "Cabinetul de re- flecție".

Nu ai voie să intri cu bani din metal şi obiecte metalice, Metalele simbolizează Vanitatea. Te dezbraci de haină şi scoți cravata, Virtutea nu are nevoie de ornamente. Cămaşa ți-e descheiată, mâna dreaptă îndoită, piciorul stâng descălțat, genunchiul drept e gol la vedere, semnificând umilitatea, care prezidează căutarea Adevărului.

în "Cabinetul de reflecție", aspirantul la gradul de Ucenic Mason meditează asupra vieții pe care a trăit-o până atunci şi la viitor.

Tot ce te înconjoară are o semnificație, simboluri de alchimie, semne de ospitalitate, semne ale timpului care se scurge. "Testamentul" e o invitație să aban-

donezi viața "profană", în realitate un soi de interogare, în patru puncte, privind datoriile masonice. O inscripție murală te avertizează: "Dacă inima ți-e cuprinsă de teamă, nu păşi mai departe! Dar dacă mergi înainte, te vei purifica, vei ieşi din adâncul tenebrelor, vei vedea Lumina".

Deocamdată ne aflăm în "Cabinetul de reflecție". Camera e întunecoasă, at- mosfera apăsătoare, puțin înfricoşătoare. Asemănătoare cu cea descrisă în "Mis- terele Templului Masonic" de Olimpian Ungherea (ed. Phopos, 2004). De regulă, există câteva imagini sau obiecte simbolice: un craniu

(semnificând durata efemeră a vieții pământeşti a omului), o coasă (simbolul morții), o clepsidră cu nisip, un co- coş (semnificând forța care se trezeşte) etc.

Clepsidra, ceasul cu nisip semnifică scurgerea eternă a timpului. Orele care curg la infinit, îl îndeamnă pe aspirantul mason să reflecteze asupra rosturilor vieții (de unde venim şi unde ne ducem) şi la deşertăciune şi moarte. Căderea lentă, dar continuă a firicelelor de nisip, îți va aminti de Cronos-Zeul Timpului ("Tempus irreperabile fugit") şi că ne apropiem în fiecare clipă de moarte ("memento mori" - aminteşte-şi că vei muri"), vane sunt dorințele de mărire şi bogăție, timpul ți-e drămuit, foloseşte-1 cu înțelepciune. "Clespidra simbolizează a vremii scurgere eternă" (Lamartine), curgerea ei inexorabilă până la moarte, sfârşit ineluctabil al ciclului vieții omeneşti. Dar clepsidra mai înseamnă şi o posibilitate de răsturnare a timpului, o întoarcere la origini. Forma clepsidrei, cu cele două compartimente ale sale, evocă analogia dintre sus şi jos şi necesitatea de a o răsturna pentru ca scurgerea să se producă în sus. De aceea, atracția se exercită de jos, afară doar dacă oferim o răsturnare în felul nostru de a vedea şi de a acționa. Se cuvine să remarcăm cât de strâmtă este trecerea dintre partea de sus şi cea de jos, un gât îngust prin care totuşi raportul se poate stabili într-o mişcare continuă. Vidul şi plinul trebui să-şi urmeze unul celuilalt; există deci o trecere de la registrul superior la cel inferior, adică de la ceresc la terestru şi apoi, prin răsturnare, de la terestru la ceresc. Aceasta este imaginea alegerii, mistică şi alchimică". (Chevalier şi Gheerbrant)

Cum arată, de regulă, "Cabinetul de reflecție?" îl descrie sugestiv Olimpian Ungherea în "Misterele Templului Masonic" (ed. Phobos, 2004):

1. Peretele de la Orient este decorat cu semnul zodiacal al Berbecului, pictat în culoarea roşie. Berbecul este prima zodie, semnificând începutul.

2. Aspirantul mason a trecut de prima încăpere, anticamera Templului, şi se află la început de drum. Sub semnul zodiacal se află un cocoş. E vestitorul noii vieți aleasă de Ucenic. Un triunghi-pictat în roşu, cu vârful în sus, semnifică înaintarea către marele taine.

3. Pe peretele de Miazănoapte se află în albastru semnul zodiacal al Racului, şi în alb, un schelet uman. Tot în alb scris în litere capitale cuvântul V.I.T.R.I.O.L. şi simboluri ale Suflului şi Sării. Racul simbolizează renaşterea, fantezie, trezire. V.I.T.R.I.O.L. a fost deviza masonilor Rosi-Crucieni, în urmă cu 300 de ani; cele şapte litere semnificând "Vizitând Interiorul Pământului şi

Rectifica Rectifica stranie, c nicul mas

Sul

simboliştii Gomora, j Cine trăde

Sar binevenită

Trii lume, tu a

3. P

galben. O pleacă!". S oglindă.

Rectificând, Purificând, vei descoperi Piatra Ocultă" ("Visita Interiora Terrae, Rectificandoque Invenies Occultum Lapidem). Scheletul uman sporeşte atmosfera stranie, care domneşte în "Cabinetul de reflecție". Scheletul îl avertizează pe Uce- nicul mason că trupul, carnea moare, dar spiritul nu are moarte.

"Oh, omule! Oh, nefericitule!
Tu eşti condamnat să respiri în
acest execrabil corp destinat
morții!"

Herman Hugo: "Pia Desideria", Anvers, 1659

Sulful, element esențial în lucrările alchimiştilor a fost preluat de simbolistica masonică pentru a reaminti sulful şi focul care au distrus

Sodoma şi Gomora, pedeapsa divină contra acelora care au trădat legământul cu Dumnezeu.

Cine trădează jurământul de credință şi secretele Lojii poate fi pedepsit.

Sarea purifică. Intri în masonerie, ai păcate, instincte rele, purificarea e binevenită. Gradul de ucenic se mai numeşte Gradul de sare.

Triunghiul cu vârful în jos îți aminteşte rădăcinile, de unde ai apărut pe lume, tu ca om, şi, în genere, viața pe această planetă.

3. Peretele de la Occident stă sub semnul zodiacal al Balanței, pictat în galben. O deviză scrisă în alb te verifică: "Dacă numai curiozitatea te-a adus aici, pleacă!". Se mai vede un triunghi, cu vârful în sus, tăiat de-o linie orizontală şi o oglindă.

•* Balanța e semnul zodiacal care simbolizează justiția, dreptatea. Al Doilea supraveghetor al Lojii poartă acest însemn.

Triunghiul cu vârful în sus, tăiat de o linie orizontală simbolizează lumea nevăzută, suflul cosmic care umple spațiul dintre cer şi pământ.

4. Pe Peretele de la Miazăzi e aşezat semnul zodiacal al Capricornului, pictat în verde. Se mai văd pictate în alb coasa şi clepsidra şi un triunghi cu vârful în jos, tăiat de o linie orizontală.

Capricornul este semnul zodiacal al celor prudenți, răbdători, căutători. E o poartă prin care nu pot trece decât inițiații.

Coasa taie cele şapte păcate biblice (trufia, zgârcenia, desfrânarea, lăcomia, mânia, lenea şi pizma), păcate de care trebuie să se lepede masonul. Sub coasă, o deviză pictată în alb: "Dacă ai venit aici pentru distincții umane, pleacă. Noi nu te cunoaştem".

Triunghiul cu vârful tăiat de o linie orizontală. Din pământ am venit, în pământ ne întoarcem.

Oglinda. Priveşte-te omule, şi nu uita că eşti muritor. Sub privirea unui alt ochi, superior, ți se orânduieşte viața.

Pe o masă vopsită în negru, lângă peretele de miazăzi, se află un craniu uman, o călimară cu o pană de scris, un candelabru cu o lumânare stinsă, trei recipiente cu sulf, sare şi nisip, o cană cu apă şi pâine uscată. Există şi un scaun, vopsit tot în negru. Candelabrul cu lumânarea stinsă aminteşte că Ucenicul încă n-a primit Lumina. Maestrul Venerabil întreabă: "Ce trebuie să cerem pentru acest profan?" şi Primul Supraveghetor răspunde: "Lumina, Venerabile Maestre!"

Apa şi pâinea uscată simbolizează cumpătarea şi modestia viitorului mason. O trimitere către viața ascetică de marii iluminați. Pe peretele de miază- noapte al Cabinetului de reflecție e fixată o candelă cu ulei, care răspândeşte în în- căpere puțină lumină.

Acum, după ce aspirantul mason a reflectat şi şi-a scris "Testamentul" în Cabinetul de reflecție, el poate păşi mai departe, spre Templul Masonic propriu-zis.

Dar înainte de a trece pragul Templului, atenționează învățații Radu Comănescu şi Emilian M. Dobrescu, "i se pune în piciorul stâng un papuc (semn al respectului), are pieptul descoperit în zona inimii (simbol al sincerității), brațul lui drept este descoperit (simbol al forței). I se pune o banderolă pe ochi (semn că se află sub influența tenebrelor) şi o sfoară pe umăr (simbol al supunerii), înainte de intrarea în Templu, candidatul depune în păstrare temporară toate obiectele metalice, precum şi cartea sa de identitate, ceea ce semnifică faptul că va renaşte spiritual pentru o viață nouă în cadrul Lojii".

Cu ochii acoperiți de banderolă, eşti dus spre Poarta Occidentului. Eşti încă "Piatră brută", şlefuindu-te vei deveni "Piatră şlefuită", Ucenic mason. Templul te va ajuta să urci treptele Cunoaşterii, şi ale Puterii masonice până la cel mai înalt grad din masonerie, gradul 33. Deocamdată, te strădui să primeşti primul grad, cel de Ucenic mason.Templul în care ai intrat se vrea o replică grafică a Templului lui

T

Solomon. Ceremoniile ritualice ale primilor masoni, chiar dacă nu se desfăşurau în Templu, care putea fi o simplă încăpere, Templul era prezent printr-o reprezentare alegorică: se întindea pe jos un covor dreptunghiular, care purta numele de Tablou.

El putea fi şi desenat, pe jos cu o cretă sau cu un cărbune, şi la sfârşitul Adunării, simbolurile erau şterse.

în gravura de mai jos, învățatul francmason a înscris aproape toate simbolu- rile existente în Templu, în primul rând, Templul se construieşte prin tăierea po- trivită a pietrelor. Zidurile nu au obiecte din fier. Pietrele cioplite au fost mai îna- inte piatră brută, aidoma masonilor care au fost piatră brută, dar prin inițiere au pri- mit Lumina, cunoaşterea. Pavimentul mozaicat în alb şi negru poartă urmele paşi- lor Ucenicilor; pătrățelele lipsă semnifică cât de grea este calea cunoaşterii. Cele două coloane (Jachin şi Boaz) sunt sprijinite de un Echer. Camera de reflecție e măsurată de un Compas; prin două ferestre zăbrelite intră Lumina Soarelui şi a Lunii.

Tablou de "ținută”

masonică, sec. XVIII

Deasupra Compasu- lui se vede Steaua sclipi- toare a Masoneriei Tro- nul, străjuit, în stânga, de Piatra cubică, şi, în dreapta, de Mormântul lui Hiram (marcat de un salcâm). Fiecare obiect, cu simbolul său maso- nic, dar nu fii îngrijorat, simbolurile ți se vor descifra pe măsură ce vei păşi mai departe.

Reprezentare masonic* de la înce- putul secolului XIX

' . .- • • •.!*

"Aici, cei doi ochi au devenit unul singur...Tot ce există se naşte din această privire vie...Dacă acest ochi s-a închide pentru o clipită, nimic n-ar

mai exista. De aceea, îl numim Ochiul deschis, Ochiul de deasupra, Ochiul sfânt, Ochiul care vede totul, Ochiul care nu doarme şi nu aţipeşte, Ochiul care veghează asupra tuturor lucru- rilor, Ochiul de care depinde existenţa lumii", Zohar ("Cartea înţelepciunii cabaliste")'

Inima este un ochi de foc, sau o oglindă
de foc, în care Dumnezeu se revelă.
Inima este un foc avid, şi dacă nu o
nutrim, ea se transformă într-un vallon
trist şi cupid".
(Jacob Bohme, Opere Teosofice, Amsterdam, 1682)

în această călătorie iniţiatică, Venerabilul şi ceilalţi ofiţeri ai Lojii sunt aproape de tine. Va trebui să treci probele privind Jurământul şi Secretul; ţi se vor pune întrebări esenţiale privind masoneria, ţelurile ei, datoriile masonului, mistere- le şi simbolurile Templului Masonic. Radu Comănescu şi Emilian M. Dobrescu au descris o astfel de probă:

„întrebare: Care este legătura care ne uneşte?

Răspuns: Francmasoneria.

î.: Ce este Francmasoneria?

R.: Este o alianţă universală a oamenilor luminaţi, uniţi pentru a munci în comun la perfecţionarea intelectuală şi morală a umanităţii.

/.: Francmasoneria este o religie?

T

R.: Nu este o religie în sensul îngust al cuvântului. Dar, mai bine decât orice instituţie, ea uneşte oamenii între ei. Din acest punct de vedere este o religie în sensul cel mai larg şi mai elevat al cuvântului. ." s .

/.: Ce este un Mason?

R.: Este un om născut liber şi având moravuri bune, prieten în mod egal al bogatului şi al săracului, dacă aceştia sunt virtuoşi. , ; "

/.: Ce înseamnă "liber-născut?

R.: Omul născut liber este cel care vrea să renască la o nouă viață pe care i-o conferă inițierea. *.*.'• •'•*?:•> '.•-•••• :

/.: Pentru ce spuneți Dvs. că un Mason este în mod egal prieten al bogatului li al săracului, dacă aceştia sunt virtuoşi?

R.: Pentru a indica faptul că valoarea individuală trebuie să fie apreciată în funcție de calitățile morale. Stima adresată cuiva nu trebuie să se măsoare decât după constanța şi energia pe care respectivul le aduce pentru realizarea binelui.

/..• Care sunt îndatoririle unui Mason? ,v

R.: Să evite viciul şi să practice virtutea.

/.: Cum trebuie să practice virtutea un Mason?

R.: Preferând tuturor lucrurilor, Dreptatea şi Adevărul.

L: Ce este salariul pentru un Mason?

R.: Recompensa muncii sale, măsura rezultatului pe care acesta îl aduce.

/.: Prin ce se exprimă "salariul" unui mason?

R.: Prin perfecționarea graduală atinsă de acesta.

/.: Ce este o Lojă masonică?

R.: Este locul secret care serveşte drept adăpost Masonilor pentru a-şi apăra lucrările lor.

/.: Pe ce se bazează Loja Dvs. ?

R.: Pe trei mari piloni numiți: înțelepciune, Forță şi Frumusețe, înțelepciunea inventează, Forța execută şi Frumusețea împodobeşte.

/.: De ce vreți să fiți primit ca Mason?

R.: Pentru că sunt învăluit de tenebre şi doresc lumina.

/.: Explicați acest răspuns.

R.: Societatea în mijlocul căreia trăim nu este decât pe jumătate civilizată.

Adevărurile esențiale sunt încă ascunse în umbră, prejudecățile şi ignoranța domnesc, forța primează dreptului. Cele mai multe adevăruri şi

lumini se întâlnesc in Templele masonice, consacrate muncii şi studiului prin intermediul unor oameni kercati şi aleşi.

7. / In ce constau "secretele " Ordinului Dvs. ?

R.: în cunoaşterea adevărurilor abstracte traduse într-un simbolism masonic.

/.: "Ce ați învățat intrând în Lojă? "

R.: Că nu este suficient pentru un om să fie în prezența Adevărului pentru a-1 cunoaşte. Lumina nu străfulgera spiritul uman atunci când cineva se opune

cunoaşterii, încă ne orbesc atâtea iluzii şi prejudecăți, obscuritatea domneşte şi noi rămânem insensibili la splendoarea adevărului.

/.: Ce înțelegeți prin lumină? '''••' "-' " - •"- '•'--'• •

R.: Soarele, Luna şi Maestrul lojii.

/.: Ce raport simbolic există între aceste astre şi Maestrul Lojii?

R.: Soarele reprezintă rațiunea care luminează inteligențele, Luna - imaginația care vizează ideile şi Maestrul Lojii simbolizează principiul conştient iluminat de cele două astre simbolice.

î.: De unde vine Maestrul Lojii? ; .».

R.: Din Orient.

/.: Ce semnifică Occidentul în raport cu Orientul?

R.: Orientul marchează direcția de unde vine Lumina, iar Occidentul regiunea spre care se îndreaptă. Occidentul înseamnă, ca urmare, lumea vizibilă, tot ceea ce este concret; Orientul, din contră, reprezintă lumea inteligibilă, care nu se relevă decât spiritului, în alți termeni, tot ceea ce este abstract.

/.: De unde vin Ucenicii? \

R.: Din zonele nordice mai puțin luminate. Ei nu primesc decât o instrucție elementară în Masonerie.

/.: La ce oră încep şi termină Masonii lucrările lor? • '•• •

R.: Alegoric, lucrările se deschid la prânz şi se sfârşesc la miezul nopții.

/.: Ce semnifică aceste momente?

R.: Faptul că omul atinge jumătatea carierei sale la mijlocul vieții şi apoi, până la sfârşitul vieții trebuie să depună efortul propriu pentru fericirea comună.

/..- Care este ora cea mai potrivită pentru o acțiunea?

R.: Acțiunea nu este utilă decât dacă vine la momentul potrivit. Cuceririle progresului nu se îndeplinesc decât la anumite ore. Arătându-te nerăbdător, rişti să distrugi ceea ce este pe cale de pregătire. Trebuie să ştii să aştepți momentul psihologic: a acționa prea devreme sau prea târziu antrenează un egal insucces.

/.: Ce vârstă aveți?

R.: Trei ani.

/.: Ce semnifică acest răspuns?

R.: Vârsta masonică a unui Frate echivalează cu gradul său. Ucenicul mason are trei ani pentru că el trebuie să fie inițiat în misterele celor trei numere.

/.: Care sunt aceste mistere?

R.: Consecințele logice duse din proprietățile intrinsece ale numerelor.

Rațiunea se bazează pe aceste noțiuni abstracte pentru că ea încearcă să rezolve problema existenței lucrurilor.

/.: Ce ați învățat din studiul numărului UNU? ' '•

R.: Că totul este unic, existent ca întreg. •' ' ' - }

! - f /.: Ce rezultă de aici?

*«'• R.: Că ființa, Realitatea cu adevărul au drept simbol numărul TREI.

L: De ce?

R.: Pentru că ființa sau ceea ce este, ne apare ca al treilea termen pentru care extremele opuse se reconciliază.

/.: Pentru ce trudeşte un Ucenic?

R.: Să finiseze o Piatră brută şi să-i dea o formă adecvată destinației sale.

L: Ce este aceea "Piatră brută"?

R.: Este produsul grosier al naturii, pe care meseria îl lustruieşte şi îl transformă.

/.: Care sunt uneltele ucenicului?

R.: Dalta şi ciocanul de lemn.

/.: Ce semnificație au acestea?

R.: Dalta reprezintă gândirea elaborată, hotărârea luată, iar ciocanul - voința care o pune în mişcare.

/.: Ce semnifică treapta Uceniciei?

R.: Zelul pe care trebuie să-1 arătăm spre cel care ne luminează.

/.: Aveți vreo ambiție?

R.: Una singură: să aspir la onoarea de a fi primit în rândul Calfelor.

Aşa se convinge viitorul mason că Lumina ce-o va căpăta îi va înfrumuseța viața, îl va transforma într-un om bun, moral generos. Maestrul Venerabil îl ajută purtând un Dialog ocult cu Primul Supraveghetor: "Ce trebuie să cerem pentru acest profan?" - întreabă Maestrul Venerabil. "Lumină!" - răspunde Primul Supra- veghetor, în continuare, viitorul ucenic mason este supus la patru probe "sim- bolice": Proba pământului, Proba apei, Proba aerului şi Proba focului.

Pământul, Aerul, Apa şi Focul, fiind cele patru elemente primordiale ale U- niversului au constituit simboluri oculte din vremuri îndepărtate. Şi francmasonii secolului XVIII au apelat la aceste elemente simbolice. Pământul e Materia Primă, care a fost despărțită de ape, din pământ a fost creat Primul Om; Apa este originea vieții; Focul purifică şi regenerează, Aerul semnifică viața nevăzută şi neştiută, "lu- mea sensibilă a spiritualizării", iar Focul e un simbol al purificării spirituale, veş- nicia, în mitologia greacă cei care au vrut binele oamenilor dându-le Focul din ce- ruri, au fost groaznic

pedepsiți de Zeus: Lucifer a fost azvârlit în adâncurile tene- brelor, Prometeu a fost înlănțuit pe o stâncă în Munții Caucazului şi un vultur îi devora zilnic ficatul (până ce Hercule a ucis cu o săgeată vulturul), iar Persefona a fost pedepsită să-şi petreacă o treime din viață în întunericul Infernului. «»

"în general, Focul este asociat şi cu termeni ce se referă la inteligențele superioare, comentează specialista în filosofia antică greacă, Măria Genescu, un text al lui Hermes Trismegistos. "Astfel, Dionisie pseudo-Areopagitul situează fo- cul la nivelul cel mai de sus al ierarhiei îngereşti: "Noi spunem că toate numele a- tribuite inteligențelor cereşti reprezintă aptitudinile lor (...) Sfânta denumire de se- rafimi înseamnă, pentru cei ce cunosc limba ebraică, cei care ard, cei care în- flăcărează (...) dar şi efuzii de înțelepciune, şi este singura clasă de îngeri ce poate veni în contact cu divinitatea. Dar, chiar şi serafimii, în fața focului ce emană de la Dumnezeu, îşi folosesc prima pereche de aripi pentru a-şi acoperi ochii".

ROMÂNIA MASONICA
5. Michelspacher: Cabala,
Augsburg, 1628.
Un Templu clădit
între Ignis (Foc), Aeris
(Aer), Aqae (Apă)
şi Terra (Pământ)

La fel ca şi Soarele, focul are o dublă acțiune: una ce purifică, fecundează sau înluminează şi o alta care, prin flacără, arde, distruge şi nimiceşte sau, prin fum, întunecă şi asfixiază. Biserica creştină apreciază că arderea prin foc duce la lumina adevărului: "Pentru că în foc se descoperă, şi focul însuşi va lămuri în ce fel este lucrul fiecăruia (...) Dacă lucrul cuiva se arde în el va fi păgubit; el însă se va mântui, dar aşa ca prin foc". (Corinteni 1).

Pornind de la acțiunea "purificatoare" a focului, diferite religii, printre care şi cea creştină, au folosit focul ca instrument de diferențiere a credincioşilor de necredincioşi, admițându-se premisa că cei cu adevărat credincioşi sunt ocoliți de acțiunea combustivă a focului, în sensul acesta,

istoria ne oferă numeroase exemple de histerie piromanică, în numele adevăratei credințe. Iată, de pildă, ce fel de pedepse imagina Tertullian (c.!55-c.220) pentru amatorii de spectacole: "Oh! Cât voi admira, cum am să râd, cum am să mă bucur, cum voi triumfa când am să-i văd pe monarhii superbi şi pe zeii imaginari scoțând gemete înspăimântătoare în abisul cel mai profund; pe toți magistrații care au persecutat numele lui Dumnezeu topindu-se în cuptoare de zece ori mai fierbinți decât cele în care merg creştinii păcătoşi; pe înțelepții filosofi arzând în mijlocul flăcărilor împreună cu discipolii

pe care i-au convertit; pe marii poeți tremurând în fața judecății lui lisus Hristos şi nu a lui Minos; pe actorii din tragedii ridicându-şi vocile, mai puternice ca oricând, pentru a-şi răcni durerile" (De Spectaculis). împăratul creştin Constantin cel Mare (270-337), cel dintâi, a legiferat arderea pe rug pentru abateri de la morala creştină".

în "Divina Comedie", Dante Aligheri, ajuns în Paradis, are revelația celor patru elemente, privind spre Pământ: "Văd Foc, Văzduh, Țărână şi Apă în lume".

Cele patru probe (ale Focului, Pământului, Aerului şi Apei) la care e supus Ucenicul mason sunt pur simbolice, dar necesare avansării sale spre gradul ma- sonic următor, cel de Calfa.

După ce a trecut probele şi a făcut cele "Trei călătorii" în Templu, fiecare e- tapă având solidaritatea sa masonică, imagine a interdependenței oamenilor, aspi- rantul are în sfârşit bucuria de a fi primit Ucenic.

Marele Maestru Mihail Sadoveanu a fixat în scris "Trăsăturile necesare ale unui neofit (nou inițiat)":

"Un neofit trebuie să exercite discreția, să practice toleranța, să se deprindă a ciopli piatra brută.

Ceremonialul tradițional de recepție nu are valoare decât prin contribuția vie a neofitului, care trebuie să se silească a-şi armoniza viața cu noua disciplină pe care a acceptat-o.

în primul rând i se recomandă discreția. Ce înseamnă asta? De ce discreție, când nu avem a ascunde nimic?

A fi discret, a tăcea şi a asculta e o bună rânduială pentru un care vrea să se deprindă a gândi. Ideile se dezvoltă şi rodesc în meditație şi tăcere, mtr-un fel de colocviu cu tine însuți. Opiniile bine raționale sunt un rezultat al dezbaterilor intime, înțeleptul cugetă mult şi vorbeşte puțin.

Un neofit trebuie, în general, să se arate foarte rezervat față de profani. Orice prozelitism intempestiv îi este interzis. Adevărurile rău înțelese sunt ca otrăvurile medicinale greşit administrate.

A fi înțeles rău de neinteligenți sau răuvoitori e şi dăunător şi primejdios.

Masoneria, în oficiile ei, se adresează şi inteligenței, şi imaginației şi sentimentului.

Tradițiile şi simbolurile ei nu pot fi expuse în convorbiri particulare, în mijlocul frivolității obişnuite, fără a provoca zâmbete ori nedumerire.

Neofitului i se recomandă deci răbdare... Să asculte orice păreri şi de- monstrații ale altora încercând să-şi facă judecata sa proprie în afară de presiuni şi interese, având deasupra sa lumina ideală a Binelui obştesc şi a Justiției în sine".

12 luni mai târziu, ucenicul poate fi inițiat în al doilea grad masonic: Calfa (Companion). El va întreprinde cinci "călătorii" în interiorul Templului masonic.

Nu mai sunt călătorii în care masonul e supus unor probe. Ucenicul şi Com- panionul primesc în decursul "Călătoriilor" uneltele profesiei:

1. Ciocanul şi Dalta cu care vor cizela "Piatra brută". Simboluri ale ignoran- ței de care trebuie să ne curățăm.

2. Echerul şi Compasul, o invitație la precizie, măsură, armonie. Echerul su- gerează toleranța, echilibrul, căci reunind verticalul cu orizontalul conciliază cele două contrarii.

..*>!

- 3. Rigla şi levierul sunt simbolurile rectitudinii, coerenței, puterii.

; 4. Nivela, simbolizând şi ea moderația şi egalitatea, care trebuie, cum spune

ritualul, s-o cauți înălțând omul prin instrucție şi educație.

5. Mistria e înmânată în a cincea călătorie; masonul nu trebuie să piardă niciodată gustul perfecțiunii, care cere o trudă infinită.

Masonul e condus apoi lângă coloana din Nord, unde i se arată Steaua stră- lucitoare, cu litera G în centrul ei (God-Dumnezeu). Dar litera G mai poate semni- fica Geometria, Gravitația, Generațiile, Geniul, Gnosa. E litera care sintetizează toate ştiințele, toate forțele, totul.

După un an de viață masonică, Companionul poate accede la gradul de Ma- estru. Promovarea însă la acest înalt grad masonic este condiționată de prezentarea unei teze, expusă oral timp de 20 de minute. Subiectul e ales împreună cu Venerabilul Lojii. Teza are o tentă intelectuală. Dacă Ucenicul a trecut la gradul de Companion printr-un scrutin ritual secret cu bile negre şi albe, votul pentru admiterea Companionului în rândurile Maeştrilor se face cu mâna ridicată. Ca Ucenic, masonul nu avea voie să ia cuvântul la adunările lojii; acum companionul poate să participe la discuții; să inițieze şi să fie ales într-o funcție masonică superioară.*

Francmasoneria nu e numai o societate inițiatică, ci şi dintr-un anumit punct de vedere o şcoală de semiologie (ştiința semnelor), un lăcaş de

gândire, un Templu al cuvântului. Cu strălucire e exemplificat acest lucru în ritualurile simbolice prin care un mason urcă la gradul de Maestru.

Iată Tabloul masonic al acestei ceremonii, aşa cum o dezvăluie grafic "Ordinul francmasonic dezvăluit de ...", o carte apărută la Amsterdam, în 1745.

Acum, Hiram e în coşciug "mort" dar aşteaptă "reînvierea". Un mason a împrumutat trupul său lui Hiram, identificându-se cu Arhitectul-şef al Templului lui Solomon. Ceremonia pare melodramatică, în semi-obscuritatea Templului Lojii.

Dar aşa se desfăşoară piesa. Mergând cu spatele, companionul care va deveni Maestru intră în Templu, unde e aşteptat de cei nouă Maeştri (însemnați pe Tabloul de mai sus cu litera O). Mersul cu spatele semnifică că masonul nu a uitat tot ce a învățat ca Ucenic şi Companion. Venerabilul anunță că o mare nenorocire s-a abătut asupra Masoneriei şi că unii masoni sunt bănuiți de trădare. Companionul se opreşte înaintea celor trei scări, cu spatele la Debhir (Heikal, locul sfânt, prima cameră de dincolo de vestibul, care nu are acces). Maeştrii îl supun unui examen de conştiințe masonice, după ce i se recunoaşte valoarea de a păşi mai departe, companionului i se relevă circumstanțele în care a fost ucis Hiram. Fratele care era culcat într-un coşciug, reprezentându-1 pe Maestrul biblic, se ridică şi dispare.

Companionul devine Hiram şi retrăieşte drama morții lui. Doi "trădători" îl aşteaptă, unul la Poarta Occidentului, îl loveşte pe umărul drept cu nivela; al doilea la Poarta Nordică, îl loveşte cu Echerul peste gât. Grav rănit, companionul Hiram ajunge la Poarta Orientului, unde cel de-al treilea trădător îl loveşte mortal în frunte

* Gradul de Maestru sau Ceremonia ocultă a reînvierii lui Hiram (după Alain Guichard, Leş Franc-Macons, Grasset, Paris, 1969) ;- ;

cu un ciocan. Cei trei ucigaşi au vrut să-i smulgă lui Hiram secretele meseriei.

Primul a acţionat orb şi ros de ambiţie şi simbolizează Ignoranţa, al doilea trădător, care a lovit cu Echerul (care semnifică Toleranţa) e un fanatic. Un avertisment la adresa acelora care vor să-şi impună convingerile prin constrângere, al treilea trădător care loveşte cu ciocanul e un nebun, el ţinteşte creierul lui hiram. Acesta preferă să moară şi să nu trădeze secretul, oferă o lecţie de fidelitate. Totuşi, moartea lui Hiram semnifică un eşec, pentru că propriii săi oameni îl trădează. Cu alte cuvinte, chiar şi cel mai minunat dintre conducători are minusurile sale.

Perfecţiunea nu este decât un ideal la care trebuie să năzuim. ^o-, -jb t'-
' itwniH tul

A - Locul Venerabilului în timpul ceremoniei de primire a unui nou Maestru; B -Altarul pe care se află Biblia şi Ciocanul; K-lacrimile vărsate la moartea lui Hiram; G-secretul nedezvăluit al lui Hiram; O-locul unde stau principalii ofiţeri ai Lojii; X-viitorul Maestru se pregăteşte^ să traverseze drumul ritualului, în ce priveşte simbolul sicriului, în ritualurile masonice, după unii exegeţi, şi-ar avea izvorul în mitologia egipteană antică, unde zeul Osiris a fost în mod perfid asasinat de Typhon (Set). Acesta a tăiat cadavrul în bucăţi şi le-a

risipit. Zeiţa Isis a adunat fragmentele trupului, în afară de membrul viril, care a fost înghiţit

de un peşte. Trupul lui Osiris poate renaşte chiar f ară penisul

pierdut (aluzie la natura hermafrodită, mult discutată de filosofia hermetică). Pentru mulți istorici ai francmasoneriei, masonii sunt copiii lui Isis, văduva lui Osiris, sau copiii mamei lui Hiram, care şi ea era văduvă. Separarea unui Frate e marcată de "semnul tristeții", ridicarea celor două mâini înlănțuite deasupra capului, însoțite de strigătul: "Mie, copiii Văduvei".

Aşadar, companionul a căzut, după ce primit lovitura de ciocan în cap, e "mort". Doi Frați îl aşează în sicriu, acoperindu-i fața cu o tablă rituală, iar corpul cu o pânză neagră, peste care e pusă o ramură de salcâm (în Lojile feminine, salcâmul e înlocuit cu un trandafir). Companionul zace cu brațul stâng întins de-a lungul trupului, brațul drept în formă de Echer şi genunchiul drept îndoit, de asemenea în poziție de Echer. Templul e întunecos, o luminiță arde deasupra Vene- rabilului. Simbolul care figurează a patra literă a alfabetului grec, Delta, are în cen- trul ei "ochiul Domnului". Trei Maeştri, apoi cinci, apoi şapte, pornesc în căutarea lui Hiram. Ei descoperă tuplina de salcâm, un compas şi un echer. Fără nici o îndo- ială, acolo se află trupul lui Hiram. Tulpina de salcâm e simbolul vieții care iest din cadavru. Când descoperă trupul, masonii fac un "semn de groază" şi strigă cti toții: "Mac Benah, carnea e desprinsă de os". Mac Benah este putrefacția. Marele Expert îi prinde mâna dreaptă a lui Hiram, îi pune mâna

stângă pe umăr, picior lân- gă picior, genunchi lângă genunchi, îl ridică şi-i dă tripla acoladă frăţească. Hiram- Companionul poate părăsi coşciugul.

Lanţul format de Fraţi în jurul "cadavrului" are o dimensiune metafizică şi cabalistică. E un mit care spune că pentru a renaşte într-o viaţă superioară, trebuie mai întâi să moară cea inferioară. Şi ce-au însemnat semnele masonice? Joncţiunea mâinilor simbolizează ajutorul la necazuri; contactul picioarelor înseamnă solidari- tatea, mâna stângă pe umăr semnifică dispoziţia de a asculta sfaturile înţelepte atingerea genunchilor - semnul modestiei în căutarea adevărului, iar acoladele fră- ţeşti anunţă bucuriile promise spiritelor înfrăţite.

Astfel, Hiram a renăscut şi un nou Maestru va fi onorat ca şi cum anticul Hiram s-a reîncarnat în el. Bineînţeles că totul e simbolic.

Lumina inundă Templul, companionul se îndreaptă spre Steaua strălucitoare situată lângă Coloana Nord. Se aude muzică de Mozart, genialul compozitor mason care a ştiut să utilizeze cele 7 note care formează gama Armoniei Universale Venerabilul îl conduce la Delphir, unde el va jura pe-o ramură de salcâm că nu vi destăinui nimănui secretele ritualului la care a fost supus. Fraţii sunt invitaţi să săr- bătorească "naşterea" unui nou Maestru printr-o "Baterie" de 7 aplauze prelungite.

Venerabilul pronunţă un scurt discurs în onoarea noului Maestru, tema fiind, mai întotdeauna, simbolistica Masoneriei.

Există variante ale acestei ceremonii dar, în genere, ritualul simbolic e în toate Lojile asemănător celui descris mai sus. Regăsim toate etapele Marii Opere regicidul, putrefacţia şi reînvierea în gradele superioare ale Francmasoneriei. Cum am văzut, moartea legendarului constructor al Templului lui Solomon, Hiram Abif, constituie punctul central al ritualului.

Inspirându-se dintr-o asemenea ceremonie, marele scriitor James Joyce des- crie într-un roman moartea şi reînvierea la viaţă a unui mason, Tom Finnegan, nu- mit uneori Finagain (niciodată sfârşitul). De altfel şi numele eroului romanului e ui joc de cuvinte: Finegan, fin negans, negarea sfârşitului. Sfârşitul, moartea lui Hi- ram, va fi negată continuu de Maeştrii care duc Opera masonică mai departe...

Capitolul 14

"Luminile cele mari" şi "Luminile cele mici”

sv i,^ ale Templului Masonic

Aşadar, primind primul grad al masoneriei, cel de Ucenic, masonul care nu mai e "Piatră brută", tinde să se şlefuiască, să citească, să învețe, să ajungă "Piatră şlefuită", adică să urce în grad. El a devenit Frate şi ia parte activă la reuniunile Lojii albastre (care cuprinde primele trei grade). Când i s-a scos eşarfa care îi acoperea ochii înseamnă că a primit Lumina, vede, a devenit Francmason. Acum, se pregăteşte să primească cel de-al doilea grad al francmasoneriei, cel de Calfa, în Atelierul Calfelor, el va descoperi că inițierea nu se încheie de fapt niciodată, cunoaşterea nu are sfârşit şi cărțile înțelepciunii sunt numeroase, şi între cele mai importante sunt cărțile sacre religioase Biblia (Vechiul şi Noul Testament) şi Coranul, cărțile filosofilor antici greci (Platon, Pythagora, Hermes Trismegistul), ale alchimiştilor şi misticilor Evului Mediu, ale gândirii antice egiptene şi orientale, de la manuscrisele distruse ale civilizației sud-americane aztece şi cartea nescrisă a lui Zamolxis şi până la teoriile modeme ale fizicianului Albert Einstein şi romanele lui James Joyce. Cultura lumii! Cu toate simbolurile, Calfa se va întâlni în Templul Masonic, dar mai înainte de a le enumera şi de a le desluşi secretele, să ne familiarizăm cu termenul de Templu.

Miturile şi cele mai vechi credințe ale oamenilor sunt legate de un lăcaş închinat divinității, Templul. Să nu ne mire că şi istoria francmasoneriei începe cu construirea unui Templu, Marele Templu al Regelui Solomon. Printre masoni, me- seriaşii, constructorii de catedrale, nu au avut nevoie de un Templu în regula- mentele lor de asociere; abia peste câteva sute de ani, pe la 1730, Templul lui Solo- mon a apărut în primele ritualuri de înălțare a masonilor la gradul de Maestru. Dacă a fost necesar de creat acest grad masonic, nici un alt personaj simbolizând pe inițiatul perfect, nu 1-ar fi

putut reprezenta mai deplic, ca acel minunat tăietor de piatră, inspiratul lucrător în bronz şi metale preţioase, Marele Arhitect al Templului lui Solomon, biblicul Hiram. O dată cu Hiram, a intrat în simbolistica masonică şi

Templul. Loja era o copie pământeană a Templului biblic şi iniţierea avea multă învăţătură să transmită Ucenicilor şi Companionilor, legată de misterele Templului.

Nu numai Templul evreiesc sau creştin născuseră vreme de milenii o istorie reli- gioasă magnifică; acesteia i se adaugă milenii de mitologie şi credinţe ale altor po- poare.

în Templu sălăşluieşte Divinitatea sau din Templu începe urcuşul spre Cer, dacă nu pe o simplă scară, ca cea a biblicului laacov, atunci pe căile foarte com- plicate ale scării rozicrucienilor masonici, în Dicţionarul de simboluri al lui Che- valier şi Gheerbrant, termenului "Templu" i se dau multiple semnificaţii simbolice:

"Templul este o reflectare a lumii divine. Arhitectura lui este aidoma repre- zentării pe care o au oamenii despre divin: efervescenţă a vieţii în templul hindus, măsură în templele de pe Acropole, înţelepciune şi dragoste în templele creştine, legământul dintre pământ şi cer în moschei. Templele sunt replici pământeşti ale arhetipurilor cereşti, ca şi imagini cosmice. Cosmologia şi teologia devin astfel solidare în mintea oamenilor, ca şi în lucrările lor închinate zeilor. Universul însuşi este conceput ca un templu, iar misticii vor face din sufletul omenesc templul Sfântului Duh...

Cuvântul templu este legat de observarea mişcării astrelor. Templum însemna, la origine, porţiunea de cer pe care autorul roman o delimita cu ajutorul beţişorului său şi înaăuntrul căreia urmărea fie fenomenele

naturale, fie zborul păsărilor: acest termen a ajuns să desemneze locul sau edificiul sacru în care se practica observarea cerului. Tot astfel, cuvântul grecesc „ temenos ", care vine din acelaşi radical tem- (a tăia, a delimita, a împărți) desemna locul rezervat zeilor, incinta sacră dimprejurul unui sanctuar şi care era un loc inviolabil.

Templul este casa lui Dumnezeu pe pământ, locul Prezenței sale reale. De aceea, orice templu se află aşezat drept sub Palatul ceresc şi, astfel, în centrul lumii. Templele din Ierusalim, Delfi, Angkor, Borobudur, cele din America Cen- trală ş.a. sunt centre ale lumii. Aici se naşte şi se rezumă spațiul. De unde impor- tanța orientării lor care este, în toate religiile, unul din elementele principale în construirea unui templu.

Templul urmează modelul divin: planul templului din Ierusalim i-a fost revelat lui David (...)

Templul pe care regele Solomon i l-a înălțat lui Dumnezeu este un model de simbolistică geometrică. Jertfelnicul trebuie să fie şi pătrat (Ieşirea, 27,1).

Dimensiunile pătrate şi pătratele duble, pentru care Biblia are o adevărată pre- dilecție, se regăsesc în multe biserici romane, cum ar fi aceea de la Saint-Benoit- sur-Loire. în manuscrisele privitoare la breslele medievale, Templul lui Solomon este adeseori citat ca model. Simbolismul cosmic al Templului este evident. Atât Josephus, cât şi Philon arată că Templul întruchipează cosmosul şi că fiecare obiect din Templu este aşezat acolo cu rânduială. -

Philon mai arată că altarul miresmelor simbolizează acțiunea de mulțumire ce proslăveşte desăvârşita bunătate a lui Dumnezeu din cer. Sfeşnicul cu şapte brațe închipuie cele şapte planete; Masa reprezintă mulțumirea adusă pentru tot ce se săvârşeşte în ordinea terestră. Pe Masă, douăsprezece pâini simbolizează lunile anului: sunt pâinile punerii înainte (pâini ale fețelor divine). Chivotul legământului este aşezat sub aripile heruvimilor; el este simbolul lucrurilor de înțeles. Piatra de temelie a

Templului avea o valoare cosmică: ea va fi identificată cu piatra de la El-Bet-El, de unde lacov a putut contempla cerurile deschise (Facerea, 35,7).

Această piatră este centrul lumii, punctul în care comunică pământul cu cerul.

în vedenia lui, lezechiel (40-42) ne înfăţişează dimensiunile noului Templu.

Templul lui Solomon nu este singurul care se prezintă încărcat cu un simbolism cosmic. Toate templele autentice o fac, iar lucrările lui Schwaller de Lubicz au reconfirmat-o de curând.

Tradiția egipteană a Templului s-a transmis până la biserica romană, trecând prin Templul Domnului construit de Solomon. Petrus Damianus va spune că biserica reprezintă chipul lumii.

Biserica de piatră oferă imaginea imensei cetăți a lui Dumnezeu despre care vorbea Sf. Augustin şi care este alcătuită din toți creştinii, întocmai cum clădirea este alcătuită din pietre...

Referindu-se la Hiram şi la Templul lui Solomon, francmasoneria a elaborat o întreagă simbolistică.

Templul poate fi considerat drept o imagine simbolică a Omului şi a Lumii:

pentru a ajunge la cunoaşterea cerească, trebuie să împlineşti în tine însuți, să tră- ieşti în duh, propria-ți construcție şi apărare...Orientarea însăşi a templului, cu orientarea spre Occident şi scaunul Venerabilului spre Orient, aidoma catedrale- lor, este şi ea un simbol.

Templul simbolizează drumul ce duce de la Occident spre Orient, adică spre lumină. Este un loc sacru, simbolic. Dacă i se pun întrebări despre dimensiunile Templului, masonul trebuie întotdeauna să răspundă: lungimea lui se întinde de la Occident la Orient, lățimea - de la Septentrion la Miazăzi, înălțimea - de la Nadir la Zenit.

Templul este o imagine a cosmosului, de aceea dimensiunile sale nu pot fi definite. Tavanul este în formă de boltă înstelată: el reprezintă cerul nopții cu puzderia lui de stele. La Orient, în spatele scaunului pe care sade Venerabilul, apare Delta de lumină: un triunghi cu un "ochi în mijlocul ochiului divin ".

Masonul în Templu e la el acasă; Templul reflectă proporțiile corpului uman.

Celebrul desen "Studiu de proporții după Vitruviu" de Leonardo da Vinci (în stânga) şi

planul de construcție al unei bazilici după măsurile omului (în dreapta).

"Anticii construiau templele lor, după modelul corpului omului, tot aşa cum Dumnezeu t

construit maşinăria lumii după simetria cu care l-a creat pe om „

:"' *' " (Agripa de Nettensheim: De occulta philosophia, 1508).

"Când omul întinde brațele şi picioarele, informă de cruce, el trasează un cerc plasând

vârful compasului în buric, care formează centrul. Noe şi Regele Solomon au ținut

seama de aceste proporții ale corpului omului atunci când au construit primul - o Arca,

al doilea - Templul din Ierusalim" (A. Kircher: Arca Noe, Amsterdam, 1675).

In covorul emblematic masonic din paginile următoare, în centru e Pământul reprezentând "Loja Adevărată", loja secretă pe care trebuie abia s-o descoperi şi s-o exploatezi, adică să-ți sondezi spațiul spiritual interior. Echerul şi Compasul sunt simboluri masonice majore; echerul semnifică echitatea, legalitatea, legitimitatea, iubirea față de Marele Arhitect al Universului şi față de oameni; compasul - simbolul ordinii în cosmos şi pe pământ, este emblema geometriei, şi a ştiințelor exacte, semnifică justiția, prudența, adevărul, ambele echerul şi compasul simbolizează munca cinstită. Intre compas şi echer tronează Hexagrama, "Pecetea lui Solomon"

alcătuită din două triunghiuri echilaterale, unul cu vârful în sus, celălalt cu vârful în jos, formând o stea cu şase colţuri (vezi în capitolul consacrat "Numerelor sacre", multiplele simboluri ale Hexagramei). Cinci stele arzătoare acoperă spaţiul dintre Soare şi Lună, stelele sunt şi ele astre luminoase, surse de Lumină, deci simboluri ale spiritului.

Este steaua sclipitoare a Masoneriei, centrul mistic al evoluţiei omului.

După cum vedem, simbolistica Luminii şi a întunericului ocupă un loc im- portant în Francmasonerie. Francmasonul este căutătorul luminii; candidatul la ini- ţiere primeşte Lumina; într-o Lojă francmasonică nou înfiinţată Lumina este adusă; la lucrările rituale Templul luminează; Luminile mari şi Luminile mici au o impor-

Acest covor masonic apare într-o carte intitulată "Fraţii teoreticieni sau al

doilea grad al rosicrucienilor",
publicată la Regensburg, în 1785. E un
cumul de simboluri masonice axate
între cei doi aştri - Soarele şi Luna —
surse primordiale de Lumină. Când
devii francmason înseamnă că ai primit
Lumina, în timpul ceremoniei, eşarfa
care-ţi acoperă ochii e dată deoparte. Ai
fost un profan, un orb, dar din acest
moment începi să vezi. Ceremonia are
loc în prezenţa Venerabilului, cei doi
Supraveghetori, Oratorul şi Secretarul.
Vom vedea în alt capitol rolul fiecăruia,
deocamdată relatăm că în vechile
ritualuri, cele Trei Lumini ale Lojei

erau Soarele, Luna şi Maestrul

Venerabil,

tanță decisivă. Simbolistica asociată cultului Luminii îşi are expresia şi în ve- nerarea Răsăritului, făcând ca acesta să devină locul sfânt al Templului misterelor”

(Lennhoff-Posner). Obiectele simbolice - Cartea, Echerul şi Compasul - semnifică "Luminile cele mari", iar "Luminile cele mici" (de pe cele trei coloane ale Tem- plului - înțelepciunea, Frumusețea şi Puterea) simbolizează Maestrul Lojii şi pe cei doi Supraveghetori.

Culturile cu influențe patriarhale percep lumina ca "masculină" iar întuneri- cul ca "feminin". Vechea religie persană pune în prim-plan lupta luminii (Ormuzd) împotriva întunericului (Ahriman), împărăția luminii fiind de natură divină, iar cea a întunericului de natură demonică. Ideea "revelată" în mod direct, cu privire la înălțarea spre lumină trecând prin întuneric constituie tema celor mai multe doctrine ale inițierii, în esoteria iudaică a Kabbalei, lumina primordială este esența divinității, aşa cum în creştinism Mântuitorul este numit "lumina lumii". Asocierea ideatică „lumină-soare-divinitate" şi „lupta împotriva răului" sunt clar relevate de un imn neobabilonian închinat zeului Soarelui, Shamash (sec. 9 î.Hr.): „Zeul Shamash, cel care luminează întunericul, care aprinde cerul şi care nimiceşte răul atât jos cât şi sus...Toți principii se bucură să te privească, toți zeii cereşti te aclamă. Lucrurile ascunse le privesc în strălucirea ta şi de aceea pasul lor este sigur sub strălucirea luminii tale... Toate porțile cerului stau larg deschise, iar tu primeşti toate jertfele aduse zeilor cereşti!" Este foarte cunoscut imnul luminii solare al „împăratului eretic" al Egiptului, Ekhnaton (Soare): „Frumos răsări în locuri de lumină ale cerului, tu Soare viu, care ai început primul să trăieşti! Ai strălucit în lo- curile de lumină de la răsărit şi ai inundat cu frumusețea ta toate ținuturile..."

Eyrenee Philalethe (Thomas Vaughan):

Lumen de Lumine, Hamburg, 1693

Lumina este simbolul universal al

Divinității.

La începutul lumii, Dumnezeu a spus să se facă Lumină şi întunericul a fost

izgonit. Lumina şi întunericul

reprezintă cel mai important sistem

dual de forțe polare. Lumina Soarelui

simbolizează cunoaşterea directă, iar

lumina Lunii este cunoaşterea

meditativă, învățatul mason dezvăluia

că numai cei puri ajung la "Lumina

Universului". Tezaurul, "mercurul

înțelepților", e întruchipat de

Dragonul Verde. Singurii care îl pot

descoperi sunt cei care sunt puri

precum copiii mici,

în universul ideatic manicheist şi gnostic este pregnantă simbolistica lumină-spirit.

Fondatorul acestei religii, profetul semilegendar iranian Mani sau Manes (aprox.

215-275 d. Hr.), predica istoria celor trei ere ale universului: cea a creației, cea a amestecării luminii cu întunericul şi cea actuală, în care particulele de lumină trebuie să se întoarcă în ținuturile cereşti natale. Ele izvorau din natura pământeas- că şi formau sus Soarele, Luna şi Stelele. Ca stâlpi ai gloriei şi măreției, în prima jumătate a lunii ele urcă spre lună, până când aceasta şi-a rotunjit discul. De aici se ridică spre soare şi spre paradisul luminii. Sufletul purificat, imediat după ce a părăsit trupul omului este condus de trei îngeri în această împărăție a luminii şi aici primeşte, de la judecătorul adevărului, ca preț al biruinței, veşmântul şi coroana (cununa

şi diadema) de lumină, în spaţiul iudeo-creştin, lumina are, de asemenea, calităţi proprii şi nu este considerată ca o emanaţie a soarelui. Despărţirea luminii de întuneric este, în capitolul despre geneză, prima manifestare a divinităţii, în timp ce soarele şi luna abia mai târziu sunt aşezate pe bolta cerească - evident separând

în mod conştient acest univers ideatic religios de cel al venerării zeilor soarelui din mitologia popoarelor „păgâne" din jur. în legendele iudeilor, această particularitate, relevată de mitul creaţiei, este explicată prin faptul că Creatorul a ascuns lumina creată în prima zi, căci a prevăzut că seminţiile pământene ce vor veni se vor mânia pe el. „El a spus către sine: Nelegiuţii nu sunt vrednici ca această lumină să-şi trimită razele asupra lor; ei trebuie să se mulţumească cu soarele şi luna, a căror lumină cândva va dispărea. Lumina dintâi, însă, care este veşnică, trebuie să fie lumină pentru cei drepţi care vor veni". - Iconografia creştină timpurie foloseşte totuşi razele solare stilizate pentru ca, prin cununile de lumină ale aureolelor şi nimburilor, să dea expresie legăturii ideatice între divinitate şi lumină, de pildă por- nind de la Psalmul biblic 103: „Doamne, Dumnezeul meu, măritu-Te-ai foarte! în- tru strălucire şi mare podoabă Te-ai îmbrăcat; Cel ce te îmbraci cu lumina ca şi cu o mantie..." Este evident că cuvintele lui Hristos: „Eu sunt lumina lumii" a avut o mare influenţă asupra simbolisticii creştine a luminii astfel încât candela este considerată de biserica catolică „lumina veşnică", lumina care, după ruga plină de evlavie, se spune că îi luminează şi pe cei morţi. Lumânările sunt purtătoare ale luminii, de pildă lumânările

de Paşte şi cele pentru casă, care sunt sfințite în biserică la „Intrarea Maicii Domnului în biserică" (la 2 februarie). Lumânările de botez şi de cununie transmit celui ce percepe cu credință mesajul nu doar o simbolistică abstractă, ci şi o stare de profundă comuniune emoțională. Credința populară este deseori stăpânită de ideea că simpla aprindere a lumânărilor sfințite care îşi răspândesc lumina lor blândă apără de vremea rea şi de grindină, de inundații şi de boală dacă credincioşii, la vederea ei, imploră ajutorul divin pentru a fi apărați.

Această simbolistică, fireşte, nu se limitează doar la spațiul creştin. Şi în budism lumina simbolizează plastic descoperirea adevărului şi trecerea dincolo de lumea materială, în drumul spre aflarea realității absolute, spre Nirvana cea fără de culoare şi fără formă; în hinduism lumina este o metaforă pentru înțelepciune, pentru perceperea spirituală a laturii divine a personalității (Atman) şi o mani- festare a lui Krişna, stăpânul luminii, în Islam lumina poartă un nume sacru (Nur), căci „Allah este lumina cerului şi pământului" - Ideea de lumină joacă un rol foarte important în doctrina mistică iudaică (Kabbala); de pildă în cartea Zohar lumina primordială Or (de fapt Awr), care s-a ivit şi s-a întins din tainele misteriosului eter primordial, Awir, este revelația „abisului En-Sof. Abia după lumină apare, în această cosmologie mistică, întunericul. O boltă mijlocitoare „a pus capăt luptei dintre cele două forțe, lumina şi întunericul, ceea ce ne aminteşte de simbolistica Arcei Regale din francmasonerie" (apud. Chevalier şi Gheerbraut).

în Muzeul Hermetismului, Luna stă alături de Soare, cel mai important astru al simbolisticii Luminii. Biedermann consideră Luna ca „element feminin", în primul rând datorită caracteristicii sale de corp ceresc care primeşte pasiv lumina, în sensul vechiului principiu chinez Yin, dar şi datorită similitudinii dintre luna lunară şi ciclul menstrual feminin. Apariția şi dispariția sa, ca şi schimbarea repe-

ț

tată a formei, sunt un simbol profund al oricărei idei de „moarte şi naştere", în le- gendele iudeilor (E. Bin Gorion) există un mit simbolistic deosebit de expresiv, care are la bază sistemul dual soare/lună şi care are menirea de a clarifica din ce motiv luna, ca unul din cei doi „aştri", nu-şi mai răspândeşte lumina slabă. Crea- torul îi explică lunii că există două tărâmuri, Lumea Aceasta şi Lumea de Dincolo şi că existența celor două lumini arată această polaritate. Deoarece Lunii i s-a dat tărâmul cel mare al Lumii de Dincolo, luna nu a fost mulțumită că nu întrece în strălucire Soarele. „Atunci Domnul spuse: îmi este limpede; gândeşte că te voi face pe tine mare şi voi micşora soarele, însă întrucât gândeşti rău despre Soare, tu vei deveni mai mică şi strălucirea ta va fi de ăaizeci de ori mai mică decât a lui. Atunci luna spuse către Domnul: O, Soare al lumii! Era numai o simplă vorbă pe care ara spus-o şi pentru asta trebuie să fiu atât de greu pedepsită? Şi Domnul a spus: într-o zi, cândva (cu alte cuvinte, după Judecata de Apoi) vei redeveni la fel de mare ca Soarele şi „strălucirea Lunii va fi ca strălucirea Soarelui". Semnul apocalipsei (vezi Sfârşitul lumii) este însă întunecarea Lunii (loel, 4:15). Luna era asociată nu numai cu latura nocturnă de dincolo a lumii, ci şi, aşa cum se întâmplă deseori în Israel, cu feminitatea, după cum sugerează analogia dintre ciclul menstrual şi trecerea lu- nii în altă fază. Acest aspect rezultă şi din asocierea sa cu ideea de „fertilitate". Fe- meile şi animalele de casă (cămila) purtau la gât, ca podoabă, o mică lună. - Apo- logetul grec Teofil din Antiohia (sec. 2 d.Hr.) a perceput Soarele şi Luna tot ca simboluri duale, ca „purtătoare de simboluri ale unui mare mister. Şi anume, Soa- rele este simbolul divinității, iar Luna simbolul omului" (care primeşte lumina de la soare). Origenes (184-254 d.Hr.) interpretează într-un mod similar luna cea primi- toare de lumină, ca simbol al bisericii care dă apoi mai departe sfințenie tuturor credincioşilor. Este evidentă similitudinea simbolistică dintre „renaşterea" lumii şi înviere, în vechiul Peru, venerarea

Lunii era subordonată celei a Soarelui, care do- mină. Inka Garcilaso de la Vega (1539-1616) numeşte luna „soția soarelui" şi scrie că templul său ar fi îmbrăcat în plăci de argint „pentru a se recunoaşte după cu- loarea albă că era camera Lunii. Ca şi în încăperea Soarelui, înăuntru se afla un portret modelat şi desenat ca un chip de femeie pe un lingou mare de argint, în a- ceasta încăpere se intra pentru a consulta Luna şi a-i cere protecție, căci ea era con- siderată sora şi soția Soarelui, precum şi mama lui Inka şi a întregii sale seminții; de aceea era numită „Mamaquilla" ceea ce înseamnă „maica Lună". Ei nu i se adu- ceau jertfe, aşa cum i se aduceau Soarelui. Pe ambele laturi ale chipului lunii se a- flau corpurile reginelor moarte înfățişate în ordinea succedării la tron şi a vârstei..."

In astrologie, satelitul pământului era considerat însă, precum în sistemul geocentric antic, drept „planetă" şi anume, împreună cu soarele, ca unul din cei doi „aştri principali". Ea este corpul ceresc cel mai apropiat de pământ şi îi arată acestuia mereu aceeaşi „față", fapt care a dat naştere la nenumărate legende. Din cauza trecerii sale permanente în altă fază, ea este considerată şi de astrologie „plină de schimbări, cu acțiune trecătoare", însă şi „binefăcătoare" (benefactor); ca „planetă feminină" ea influențează sufletul, sexul feminin, mama şi totalitatea unui

popor. Creşterea o găseşte în semnul zodiacal al Taurului (datorită coarnelor de taur care amintesc de cornul lunii sau datorită corelației mitice dintre zeițele selenare şi un partener viril în chip de taur?). Astrologia modernă atribuie Lunii însuşirea de a guverna la femei personalitatea exterioară, iar la bărbați ființa interioară (anima), în antichitate se vorbea despre Luna mendax, luna mincinoasă, printre altele întrucât trecerea lunii de la o fază la alta indica o asemănare cu literele C (crescere - a creşte) şi D (descrescere - a descreşte), concepție care reprezintă opusul a ceea ce simbolizează în fapt schimbarea configurației după forma secerei. „Pietrele

lunii" sunt perlele, opalul, selenitul sau podoabele din sidef, iar metalul care i se atribuie este argintul. - Faptul că luna, cu întreaga sa încărcătură poetică, nu este doar un „loc simbolic" al sferelor cereşti, ci unul pe care au păşit şi oamenii, evident nu are pentru astrologie nici o semnificație profundă în formarea unei concepții despre lume bazate pe oamenii de pe pământ, concepție în cadrul căreia „planetele" tradiționale şi-au păstrat semnificația determinant-simbolică. - în iconografie, luna este cel mai adesea reprezentată sub forma unui corn al lunii, cu precădere alături de un chip văzut din profil, care priveşte spre stânga. Simplul corn al lunii apare pe stema multor țări islamice.

Simbolul heraldic al lunii este interpretat de Bockler(1688) prin referiri la faptul că cei o sută de senatori ai lui Romulus purtau la încălțări o semilună de forma literei C, „pentru a da de înțeles că ei calcă în picioare, ca fiind lumesc şi trecător, tot ceea ce se află sub lună".

Templul masonic are Ferestre. Prin Fereastră, pătrunde Lumina Divină. Trei dintre ferestrele Templului Masonic se află spre Est, Sud şi Vest. în simbolistica francmasonică Templul lui Solomon din Ierusalim nu avea nici o fereastră spre Nord, deoarece dintre Nord nu vine lumina Soarelui. Biedermann dezvăluie că, lumina care pătrunde din afară, respectiv de sus, este de fapt spiritul divin, în timp ce fereastra în sine este considerată simbolul Fecioarei Măria (ea nu luminează de la sine, ci doar prin lumina divină). Compunerea vitraliilor era alcătuită adesea potrivit principiilor simbolisticii numerelor; de pildă este împărțită în trei (trinitatea) sau în patru (Evangheliştii) sau are o configurație de rozetă (împărțită şi în şapte)".

în simbolistica francmasonică, întunericul nu este numai opusul Luminii.

„Opoziția primordială dintre lumină şi întuneric...umple întreaga existență umană.

Frăția secretă crede că a destrămat în întregime această opoziție şi o dată cu ea a dezlegat şi misterul cel mai tulburător al vieții: lumina şi întunericul sunt una.

Lumina este în acelaşi timp moarte, iar întunericul este în acelaşi timp lumină. Prin întreaga simbolistică masonică s-au făcut eforturi pentru a se

transpune în imagini afirmații incomprehensibile rațional şi pentru a face din ele întâmplări care pot fi trăite şi experimentate de oameni: luna şi însoțirea dintre lumină şi întuneric, între viață şi moarte, sunt reduse prin simboluri". (Lenhoff-Posner")

ROMÂNIA MASONICA

basis pyramij tcncbfae
tpnj tiuiuXd
Nicolas de Cusa:
De coniecturis.
Piramida Luminii
se întrepătrunde
cu Piramida
întunericului

„Dublă este prezența lui Dumnezeu. Una este lumină, cealaltă este întunericul, una este albă, cealaltă • neagră, una e cea de sus, cea de-a doua e în lumea inferioară", aşa învață Sefer Hazohar („Cartea Splen- dorii"). Scrisă în 1500, a influențat enorm cabalistica evreiască şi gândirea creştină. „Dumnezeu este bun, chiar dacă vrea sau nu, căci Răul nu e în El, scria un se- col mai târziu teologul Jacob Bohme. Orice om este liber precum Dumnezeu, el are puterea de a fi întuneric şi Ură sau de a fi lumină". Bohme, „philosophus teuto- nicus" cum 1-a numit profesorul Cabalei, Gershom Scholem, a influențat ştiințele oculte şi apariția noilor teorii materialiste asupra luminii şi orbitelor planetelor (chiar dacă Newton, Goethe, Blake i-au fost, ulterior, adversari). Alchimiştii erau convinşi că se poate fabrica aur condensând lumina, Newton credea şi el că lumina poate fi transformată în materie şi viceversa. Roşi- crucianul Thomas Vaughan nu a fost singurul mistic francmason care a căutat divina şi indivizibila „Lumini a Universului". Nicolas de Cusa (Cusanus), care i-a influențat şi pe gânditorii

medievali Marsilio Ficino, Pico della Mirandola şi Giordano Bruno a conceput în 1440 o teorie a universului, cu ajutorul a două piramide care se întrepătrund. Piramidele conțin toate dualismele:

Dumnezeu şi Neantul, Lumina şi întunericul, Masculin şi Feminin etc. între „Dumnezeu e în lume" şi „Lumea e în Dumnezeu", scria Cusanus, nu e nici o diferență.

Aceeaşi alegorie a Luminii şi întunericului, elemente ale naturii, neseparate niciodată pe deplin, ca inima şi corpul omului, ca Cerul şi Infernul, o întâlnim în opera „îngerii buni şi răi" a lui William Blake (1793),

4

Simbolistica Luminii şi întunericului în gândirea masonică s-a clădit pe ideea unui sistem dual, opoziționist. Lumina dată de Dumnezeu Atotputernicul în- seamnă viață şi creație, întunericul este Haosul inițial, Infernul, Lumea de Dincolo.

Diavolul este „Prințul întunericului". La sfârşitul Lumii va domni întunericul.

Lipsa credinței aduce întuneric în sufletele oamenilor.

Un învăţat contemporan, Alexander Roobe, a strâns într-un „Muzeu Her- metic" imaginar, sute de imagini, din manuscrise şi cărţi rare, greu accesibile, cu reprezentări ale Naturii, aşa cum le-a avut omul de-a lungul timpului. De la zeul Thot, „de trei ori mare" al Egiptului antic şi Hermes Trismegistus, figura mitică a gândirii oculte antice greceşti şi alchimiştii şi misticii vizionari Paracelsus, Jacob Bohme, Michel Mayer, Robert Fludd, Athanase Kircher, Marsilio Ficino, la fizicienii şi gânditorii moderni Albert Einstein şi Mircea Eliade, de la anticii filosofi greci Democrit, Empedocle (care credea în existenţa a două astre solare), Pythagora, Platon, Aristotel (atât de preocupat să găsească taina „Prima materia") şi până la misticii arabi, chinezi, persani şi la preoţii necunoscuţi ai civilizaţiilor antice sud-americane, cu toţii au Soarele adânc încrustat în centrul preocupărilor lor.

M

Andre Cellarius: „Harmonia Macrocosmica", Amsterdam, 1660. Alegoria Soarelui.

Textul care însoţeşte această ilustraţie aparţine celebrului astronom N. Copernicus („De revolutionibus orbium caelestium", 1543): „In centrul tuturor lucrurilor se află Soarele. El luminează tot ce există, îl putem denumi Lumina, Spiritul Pur, Stăpânul Universului. Pentru Hermes Trismegistos, Soarele e un Dumnezeu Invizibil, pentru Electra

lui Sofocle, nimic nu scapă privirii sale. Astfel, Soarele din înălţimea Tronului său regal, îşi poartă copiii care îl înconjoară, alergând la infinit".

în acelaşi stil alegoric, Robert Fludd (în lucrarea „Philosophia Sacra", Frankfurt, 1626) scria: „Dumnezeu a aşezat Tabernacolul în centrul Soarelui pentru ca acesta să dea viaţă şi să lumineze întregul Cosmos."

Priviți cu luare aminte pictura, cei doi îngeri purtând baldachinul cu cuvintele:

„Scenographia systematis Copernicani", jos, în stânga, o ființă legată la ochi, iar la picioare, Cartea Sacră a Cunoaşterii, ceasul măsurător al Timpului, doi copii şi un glob pământesc. In dreapta, eşarfa de pe ochi a dispărut, omul citeşte. A primit Lumina! Nici Zodiacul nu lipseşte; cele 12 simboluri zodiacale, înconjoară, într-un cerc eliptic, lumea.

Cabaliştii spuneau că Zodiacul indică începutul Operei în mai, sub semnul Taurului, iar alchimiştii erau convinşi că fiecărui semn al Zodiacului îi corespunde o substanță chimică.

Ca să ajungi să descoperi Tezaurul, Piatra filosof ala, trebuie să urci cele şapte trepte ale inițierii. Trepte pe care le întâlnim, alegoric, şi în inițierile Templului Masonic. De-a lungul acestui drum inițiatic i se va reaminti masonului că la Ierusalim, Hiram a construit Marele Templu. Pe acest drum al cunoşterii, Frații vor fi luminați asupra simbolistica existenței a două Ierusalimuri, „ cel terestru " şi „ cel ceresc ".

„Numeroase pasaje din Biblie atestă importanța religioasă a acestui loc, citim în „Dicționarul de simboluri" al lui Hans Biederman. Templul este palatul „Regelui Iahwe", locul tronului său, locul pe care-şi pune tălpile picioarelor (Eze- chiel, 43:7). Aşa cum templul a fost ales să fie al Domnului, la fel şi oraşul Ierusa- lim (...) Viziunile despre Apocalipsă şi Judecata de Apoi (...) fac din Ierusalim un loc mitic, în care oamenii se împart în două categorii: cei drepți şi cei condamnați la Infern. „Ierusalimul ceresc" sau „Noul Ierusalim" este o replică a oraşului de pe pământ, transpus şi ridicat la nivel supranatural; (...) acest oraş din Apocalipsă Sfântului loan coboară din cer ca o „Cetate a Domnului", în care nu mai este ne- voie de nici-un templu, căci „templul" ei este Domnul Dumnezeu, Atotştiitorul şi Mielul. Şi cetatea nu are trebuință nici de soare, nici de lună ca să o lumineze, căci slava Domnului a luminat-o" (Apocalipsă, 21:22 şi urm.).

Problematica raportului dintre „Ierusalimul real" (terestru) şi „Ierusalimul ceresc", greu de înțeles pentru oamenii zilelor noastre, a fost caracterizată, de către E.Aron (1973) astfel: „Templul se află oarecum la întretăierea dintre cei şi pământ, dintre viața pământească şi viața de

dincolo, dintre experiență şi transcendență, şi corespunde oarecum, în cele pământeşti, lucrurilor sfinte inaccesibile în care, pro- babil Mesia aşteaptă clipa în care să vină în lume. Sanctuarelor pământeşti le corespunde unul ceresc. Potrivit rabinului Simeon ben Jochai, care a trăit în secolul 1 d.Hr., muntele Moria este replica sanctuarului din Lumea de Dincolo. Când lăcaşul sfânt de jos este desăvârşit, apare spontan unul nou de acelaşi fel în cer.

Omul înalță acolo, jos, o construcție care se oglindeşte în sferele cereşti". Aceste structuri mentale bazate pe corespondența sus/jos sunt caracteristice şi altor culturi care percep idealul suprapământesc şi reflectarea sa terestră interdependente analogic. - De-a lungul multor secole Ierusalimul a fost visul poporului iudeu, care

în perioada romană a fost împins în exil şi s-a risipit (Diaspora, ebr. Galut), izgonirea sa fiind deseori însoțită de strigătul ironic „Hep, Hep" (inițialele de la „Hierosalyma est perdita", Ierusalimul este pierdut). Şi în simbolistica francmasonă Ierusalimul joacă un rol important ca loc de construcție al Templului lui Solomon (al 16 grad al ritului scoțian este „Prințul Ierusalimului")".

„Expresia „Fiat lux" („Să se facă lumină") din Geneză, înseamnă şi ilumi- nare. Soarele spiritual fiind adevăratul Centru, în jurul căruia gravitează lumea în- treagă" (Rene Guenon).

Absconse şi misterioase sunt „Luminile cele mari" şi „Luminile cele mici”

ale Templului Masonic. Dacă expunerea te-a obosit, cititorule, fii iertător cu auto- rul; nu dorința de a te epata cu citate ermetice şi pasaje filosofice încifrate i-a în- suflețit condeiul, ci doar gândul de a te face să înțelegi cât de nemărginit este sacul cunoaşterii. Nu-i vom întâlni pe toți Ucenicii Masoni care abia şi-au făcut intrarea în Lojă aplecați asupra textelor adunate în „Corpus Hermeticum", dar este bine ca ei să ştie de existența unor Maeştri care au acumulat cunoştințe fabuloase. Lumea poate fi mai bună ne învață aceştia prin cunoaştere.

; Semne secrete 1 ale l francmasonilor

ROMÂNIA MASONICA

Capitolul 15 '-•>

Misterele Templului Masonic "•

(Cartea. Compasul. Echerul. Ciocanul. Coloanele. Cheia.

Lanțul. Scările. Mistria. Firul de plumb. Piatra cubică.

Steaua strălucitoare în cinci colțuri. Ferestrele.

Mozaicul în pătrate albe-negre etc.)

2500 de ani după moartea lui Hiram, când frații masoni au început să se organizeze, ei au împrumutat modelul Templului lui Solomon pentru a construi modelul virtual al Templului Masonic. Din acest Templu nu a lipsit nici unul dintre lucrurile descrise în Biblie. O gravură din cartea „Ordinul Francmasonilor dezvăluit de..." Amsterdam, 1745) le înregistrează (vezi pagina următoare):

I = Coloana lui Jachin;

- 2 = Coloana lui Booz; .

3 = Cele 7 trepte ale Templului; , 4 = Pavimentul mozaicat în pătrate albe şi negre;

5= Fereastra Occidentului;

6= Pupitrul Maestrului Venerabil;

7= Steaua strălucitoare;

8= Fereastra Amiezii;

9= Firul de plumb;

10 = Fereastra Orientului;

II= Nivela;

12 = Piatra brută;

13 = Echerul;

14 = Piatra cubică şi Ciocanul;

15 = Baldachinul dantelat.

A = Locul Marelui Maestru Venerabil B = Locul primului Supraveghetor C = Locul celui de-al doilea Supraveghetor F, G şi H = Cele trei lumini

Despre fiecare simbol s-au scris volume; noi vom sintetiza, cu gândul că vor exista, ulterior, cititori curioşi să adâncească aceste cunoştinţe. .--...

f

Cartea

în anul masonic 5754 (1754 plus 4000) la Londra, un pictor mason a plăsmuit portretul unui francmason, realizat din obiecte simbolice ale propriei sale Loji. Trupul francmasonului e format dintr-o Carte. Nici o activitate a Lojii franc- masonice nu se poate desfăşura fără ca pe masa de altar a Lojii să nu se afle Cartea Sacră, Biblia, simbol al „marii iluminări". „Cartea, Compasul şi Echerul sunt cele trei „Mari Lumini" din simbolistica Francmasoneriei. Biblia îşi trage numele de Cartea Cărţilor, de la pluralul

„biblia" al grecescului „biblion", carte. Oraşul antic fenician Byblos, cel mai important centru comercial antic al papirusului, material pe care se scria în acea epocă, a dat astfel numele său Cărţii Sacre, Biblia.

Chevalier şi Gheerbrant citează din „Cartea Raziei" (Sepher Razielis) din secolul 13: „tatălui primordial, alungat din Paradis, i se arată arhanghelul Raziei şi îi spu- ne: M-am arătat ţie pentru a-ţi da învăţătura curată şi marea înţelepciune şi pentru a te face să te apropii de spusele acestei cărţi sfmte...Curaj, Adâm, nu fii neliniştit şi nu te teme, ia această carte din mâna mea şi umblă cu ea cu băgare de seamă, căci din ea îţi vei căpăta ştiinţa şi cunoaşterea şi le vei împărtăşi acelora care sunt demni de ele şi umili...Şi Adam a păstrat-o în sfinţenie şi curăţenie", împărtăşirea cunoaş- terii supreme era, evident, posibilă numai cu ajutorul unei cărţi coborâtoare din sfe- rele înalte".

Dar, Biblia nu e singura carte sacră admisă în Templul Masonic, înţelep- ciunea universală care include şi cărţile sacre ale altor credinţe şi religii, simbo- lizează Marea Carte Sacră Masonică. Cum toleranţa este un principiu fundamental în Francmasonerie, aspirantul, profanul care doreşte să fie primit în Lojă, dacă e musulman poate jura pe Coran, dacă e chinez sau indian poate jura pe cartea lor sfântă, evreul jură pe Biblia-Vechiul Testament, creştin de este aspirantul jură pe Evanghelie, mai exact, Evanghelia lui loan, dar cu toţii repetă în jurământul lor teza fundamentală a Francmasoneriei: „Cred în Dumnezeu, în voinţa Sa revelată şi în nemurirea sufletului."

Compasul

Instrument geometric folosit în construcţie din cele mai vechi timpuri, Compasul împreună cu Echerul şi Cartea reprezintă „Cele trei mari lumini" ni simbolistica francmasoneriei, în scrierile filosofilor şi matematicienilor antici greci şi ale misticilor Evului Mediu, compasul are o importanţă majoră. După cum vedem din pictura de mai sus, chiar şi Dumnezeu clădeşte şi măsoară cu Compasul.

„In simbolistica francmasoneriei, scrie Hans Biedermann, o atenţie deosebită se acordă şi deschiderii braţelor compasului (deschidere în unghi drept semnifică echilibrul ideal dintre corp şi spirit), precum şi poziţiei

acestuia în raport cu echerul. Echerul deasupra compasului exprimă superioritatea elementului material, o întrepătrundere sau o intersectare a echilibrului celor două elemente; în schimb, compasul deasupra echerului simbolizează dominarea

„ Trasează cu Compasul un cerc în jurul unui bărbat şi al unei femei,
pune cercul într-un pătrat, pătratul într-un triunghi şi triunghiul
într-un al doilea cerc şi astfel vei avea Piatra filosof ala".
Michel Maier: Atalanta fugiers, Oppenheim, 1618

deplină a materiei de către spirit. J. Baurnjopl (1793) subliniază că, pe Tabloul Ucenicilor (tapisul lojii), compasul cu ambele brațe este îndreptat „către răsărit", căci „fratele francmason" trebuie să arate, în fața întregii lumi, ca un „bărbat cinstit, onest şi care munceşte în pace şi mulțumire ".

Compasul este „un instrument ce serveşte la desenarea unui cerc perfect, în Apus era, încă din^Evul Mediu, un simbol al geometriei, al ordinii cosmice şi al acțiunii proiectate, în acest sens, tradiția ocultă a marilor constructori de catedrale a conferit acestui instrument de desen o apreciere simbolistică deosebită. Ilustrațiile medievale îl înfățişează pe Creatorul Universului ca pe un geometru, care constru- ieşte pământul cu compasul".

Compasul şi echerul semnifică şi Cerul şi Pământul. Maestrul Mason e un mediator între Compas şi Echer.

î

în Evul Mediu, majoritatea breslelor aveau reprezentate în emblemele lor compasuri şi echere; numai cizmarilor şi brutarilor le era interzis să folosească aceste embleme. Jules Boucher, în „Simbolistica masonică" (Paris, 1953) scrie:

„Gradele deschiderii compasului simbolizează în tradiția masonică posibilitățile şi gradele cunoaşterii: 45 de grade se referă la 1/8, 60 de grade la 1/6, 90 de grade la sfert. Masoneria, limitând deschiderea compasului la maximum 90 de grade, indică hotarul pe care omul nu-1 poate depăşi. Unghiul de 90 de grade re- produce Echerul. Or, Echerul este, după cum ştim, simbolul Materiei; Compasul este simbolul Spiritului şi al puterii acestuia asupra materiei. Compasul deschis la 45 de grade arată că materia nu este deplin dominată; pe când deschiderea la 90 de grade realizează integral echilibrul între cele două forțe; compasul devine echer just.

lată-lpe marele matematician Isaac Newton desenând un Ochi cu ajutorul

unui compas (ilustrație din W. Blake, Newton, 1795). După Alexander Roob,

Newton face din întreaga lume, Ochiul cu care Dumnezeu vede („Optiks", London,

1706). Blake comentează: „Cel care vede infinitul în toate lucrurile, U vede pe

Dumnezeu, dar cel care nu vede decât Rațiune, nu se vede decât pe el însuşi."

Joyce interpretează cercul pe care Newton îl trasează cu compasul, confirmând metafora

matematicianului: „A vedea cu ochii si nu prin ochi".

Pozițiile relative ale compasului şi echerului simbolizează de asemenea diversele stări în care se găseşte companionul în raport cu forțele materiale

şi spirituale: dacă echerul este pus peste compas, materia domină spiritul; dacă cele două instrumente sunt încrucişate, cele două forțe se echilibrează; atunci când compasul este pus peste echer, domină spiritul; şi, în fine, dacă deschiderea compasului coincide cu cea a echerului, există o armonie supremă a celor două planuri, material şi spiritual".

Se spune că marii scriitori James Joyce şi William Blake au fost masoni.

Scrierile lor sunt pline de simboluri masonice şi elemente ermetice. Joyce scria unei admiratoare: „Lucrez la o maşină care nu are decât o roată. Roata n-are raze şi e un pătrat perfect". Joyce şi Blake şi-au încifrat operele, solicitând cititorilor să caute CHEIA. Joyce a lucrat la romanul „Finnegan's Wake" 17 ani şi fără îndoială că a avut la îndemână nu numai operele alchimiştilor şi misticilor medievali, ci şi scrierile rozicrucienilor francmasoni.

Dumnezeu-Arhitectul e invocat astfel de Dante în cartea „Paradisul": „Acel care-a-nvârtit compasul frate,/pe-a lumii margini, şi din sine-a scos/, Atâtea-n ea, şj-asunse şi observate..."

„Compasul a fost interpretat ca imaginea gândului desenând sau parcurgând cercurile lumii. Trasând imaginea mişcării şi el însuşi mobil, compasul a devenit simbolul dinamismului constructor, atributul activităâilor creatoare. Compasul, răsucindu-se pe vârful său pentru a se înapoia la punctul de plecare, a simbolizat şi ciclul unei existențe" (Chevalier & Cheerbrant: „Dicționar de simboluri").

>

Echerul

în partea inferioară a ilustrației se află Echerul, instrument important în meseria construcțiilor şi în geometrie, în simbolistica francmasonică exprimă rectitudine, legalitate, legitimitate. Echerul, alături de Cartea Sacră şi de Compas, este unul din cele „Trei Mari Lumini".

„Maestrul poartă „echerul ca semn al autorității funcției şi al sarcinilor ce i se pun pe umeri. De altfel, unghiul drept este deseori asociat, ca emblemă, cu Firul de plumb sau cu Cumpăna, precum şi cu Nivela („cele trei giuvaeruri mişcătoare"), semne distinctive ale Meastrului şi ale celor doi Supraveghetori în timpul lucrărilor lojii; giuvaerurile imobile sunt piatra

brută - Ucenicul -, piatra cioplită - Companionul - şi planşeta de desen - Maestrul). Un echer cu două laturi inegale ca lungime într-un raport de 3:4 este o trimitere la teorema lui Pythagoras, întrucât el permite desenarea triunghiului cu lungimea laturilor de 3,4 şi 5. Potrivit lui J.

Baurnjopl (1793) echerul semnifică „iubirea față de Dumnezeu şi față de aproape, cu care în special el (Maestrul) trebuie să fie împodobit şi arată fiecărui frate, chiar de la prima sa intrare în Templu, că amintirea acestei podoabe, ce cuprinde în ea toate legile, trebuie să-1 îndemne la exersarea tuturor virtuților omeneşti posibile".

(Hans Biederman - „Dicționar de simboluri").

Tabloul celui de-al treilea grad (de Mare Mason), Anglia, 1779

Potrivit lui Jean Chevalier şi Alain Gheerbrant, „indicând mai multe di- mensiuni, orizontală şi verticală, echerul simbolizează spațiul. Slujind însă doar de- semnării unor figuri pătrate sau cu unghiuri drepte, el mai simbolizează rec- titudinea şi respectul legilor şi reglementărilor, în francmasonerie, echerul atârnat de şnurul unui Venerabil (Mare Mason) semnifică voința unui conducător de lojă, care nu poate avea decât o singură direcție, aceea a statutelor Ordinului, şi care nu trebuie să acționeze decât într-un singur fel - în sensul binelui. Pentru alți interpreți, echerul simbolizează echilibrul rezultând din unirea activului cu pasivul, mai ales atunci când are forma literei T; dimpotrivă, atunci când este asimetric, precum un L, el traduce activitatea şi dinamismul. Echerul corectează şi ordonează materia".

s-*» i

Ciocanul

".•:>• A

Unealtă de lucru, ciocanul are în simbolistica francmasonică o mare impor- tanță, fiind reprezentat în tablourile Templului. Ciocanul este deținut numai de Maestrul Lojii şi de cei doi Companioni. Poate avea două capete sau vârful ascuțit.

Cu Ciocanul e prelucrată „piatra brută", deci e un simbol al prelucrării Ucenicului.

în ilustrație demiurgul se sprijină pe Ciocan şi pe Compas, cu ajutorul cărora va clădi „lumea viitoare".

Alegorie cu un ciocan şi un compas.

William Blake, Ierusalim, 1804-1820

Coloanele

Templul Masonic e construit după modelul Templului lui Solomon.

în fața pridvorului Templului, spune Biblia, Hiram a înălțat doi stâlpi de aramă: „Hiram a turnat doi stâlpi de aramă... Şi a aşezat stâlpii la pridvorul templu- lui, punând un stâlp în partea din dreapta şi dându-i numele lachin; şi pe celălalt stâlp în partea stângă, dându-i numele Booz (...) Aşa s-a sfârşit lucrul stâlpilor".

Arama e un metal sacru, semnificând alianța indisolubilă dintre cer şi pă- mânt, chezăşia „eternei statornicii a acestei alianțe. Numele dat coloanei din dreap- ta, evocă în ebraică tocmai ideea de trăinicie şi de stabilitate (lachin), pe când cel al coloanei din stânga sugerează forța (Booz). Cele două cuvinte reunite înseamnă că Dumnezeu întemeiază puternic şi Templul şi Religia al cărui centru este”

(„Dicționarul de simboluri" îl citează aici pe Crampon).

Coloana poate să-ți arate şi calea de urmat. Cartea „Exodul" din Biblie vorbeşte de Coloana care i-a însoțit pe evrei prin pustiul Sinaiului: „Iar Domnul, înaintea lor, ziua, în stâlp de nor, arătându-le calea, iar noaptea în stâlp de foc, luminându-le, ca să poată merge şi ziua şi noaptea, prin pustiu, către marginea mării de Trestii".

„Der Compass der
Weissen", Ketima Vere
(„Busola înțelepților"),
Berlin, 1782

în sens religios, cei doi stâlpi din pustiul Sinaiului exprimă prezența activă a lui Dumnezeu care îşi îndrumă poporul ales şi-1 fereşte de primejdii; misticii au in- terpretat stâlpii ca fiind călăuze ale sufletului pe drumul perfecțiunii (cf. Chevalier şi Gheerbrant).

Mai relatează Biblia despre cei „Şapte stâlpi ai înțelepciunii" (în „Pildele lui Solomon"); în Apocalipsa Sfântului loan, apostolii lui lisus sunt „Stâlpii Ierusa- limului Ceresc", numai Dumnezeu are puterea să clatine stâlpii ce susțin Universul în „Ziua Judecății de Apoi". Alchimiştii Evului Mediu vedeau în aceste coloane un sistem dual esoteric, elementele primoridale (sulful şi mercurul), iar misticii le aso- ciau cu „Stâlpii cosmici" (Axa lumii).

în simbolistica francmasonică cele două coloane construite de Hiram ex- primă Dreptatea şi Bunăvoința, sau Forța şi înțelepciunea, în fiecare Lojă franc- masonică există, fie numai simbolizate, cele două coloane; Stâlpul marcat J (Jachin), pictat în roşu (e masculin, activ), iar Stâlpul marcat B (Boaz) este pictat în alb (e feminin, pasiv). Jachin poate fi cuvântul sacru al

Ucenicului mason. Jachin este asociat cu Soarele, Booz sau Boaz, cu Luna, laolaltă sunt „Stâlpi de temelie ai umanității".

Cheia

Cheia deschide poarta inițierii. Din punct de vedere esoteric, a avea cheia înseamnă să fi fost inițiat.

Aici, în ilustrație, cheia este simbolul misterului care trebuie descifrat pentru a percepe Lumina, Cunoaşterea.

Accesul la secretele Francmasoneriei este îngreunat de ^ multe simboluri.

După masonul englez Bowring, cele trei coloane sunt Forța (s), înțelepciunea (W) şi Frumusețea (B). Scara lui lacob îl va duce pe Ucenicul Mason (Piatra brută, Prima materia) la Piatra cubică (piatra lucrată; învățătura 1-a „lucrat", 1-a şlefuit pe ucenic). Personajele feminine de pe scară sunt Credința, Speranța şi Amorul. Sus, Soarele, Luna şi cele şapte planete încadrează Ochiul Divinității care dă Lumina.

Pătratele negre şi albe ale pavimentului mozaicat al Templului evocă gândirea antinomică de care Ucenicul însă nu s-a debarasat. De Scară atârnă CHEIA.

Cheia poate descuia sau încuia, are „puterea de a dezlega şi de a lega". Petru poartă o cheie mare, el a păzitorul porților Cerului, în Apocalipsa, Diavolul este închis în „iezărul din adânc" cu o cheie mare. Biedermann adaugă că şi alți sfinți „sunt înfățişați cu chei în mână, de pildă regele spaniol Fernando, cel care a cucerit („a deschis") oraşul maur Cordoba, sau Hippolyt, temnicerul adus pe drumul cel bun de sfântul Laurentius; sfintele Marta şi Notburga, patroanele protectoare ale menajerelor şi slujnicelor, poartă, printre altele, o legătură de chei. - în anumite rituri francmasonice, cheia este simbolul şi însemnul demnității de maestru sau al trezorierului („comoara funcționarilor"). Ea este reprezentată şi în formă de T, amintind de o cruce în formă de tău sau de un ciocan. Cu privire la semnificația cheii în heraldică, Bockler scria în 1688: „Cheile simbolizează stăpânirea şi puterea

deplină de a deschide şi închide; în opinia unora ele i-ar fi fost închinate lui lanus cel cu două fețe, care avea puterea de a închide vechiul an şi de a-1 deschide pe cel nou; există şi acum obiceiul ca suveranilor să li se înmâneze cheia oraşului pentru a li se arăta că le este astfel cedată autoritatea şi puterea. Pe blazoane, cheile simbolizează încrederea şi devotamentul încercat oferite domnului şi stăpânului".

/. Bowring: Tablou de lucru cu primul grad masonic, 1819

ms cel tru ile

în viziunea învățatului A.
Kircher, Dumnezeu ține în
mână Lanțul de aur.
Totul, Soarele, Luna, Natura, Oamenii sunt înlănțuiți, inele,
inele între ele.
A. Kircher: Magneticum
naturae regnum, Roma, 1667

în jurul gâtului, în figura alegorică a masonului e un colan, Lanțul frățesc, simbol al unirii între ei a Fraților masoni. La sfârşitul unei adunări masonice, Frații îşi strâng mâinile într-un cerc în lanț. „Frate, întinde mâna către uniune", sună cuvintele unui vechi cântec masonic. Francmasoneria însăşi este înțeleasă, scrie Biedermann, „ca un lanț frățesc care înconjoară pământul dincolo de granițe, iar noul venit, când descoperă „lumina" îi vedea pe frați „stând prinşi în lanț", în ce priveşte heraldica, Bockler (1688) vede lanțul ca pe o multiplicitate a inelului:

„Inelele închise unul într-altul într-un lanț au semnificația unei unități statornice şi puternice sau sugerează că, în război, un lanț poate trece peste un râu sau poate

deschide o fortăreață... Lanțurile, care cândva îl prinseseră pe Sfântul Petra, ai devenit în acest caz simbolurile eliberării credincioşilor prin intervenția divini Ruperea lanțurilor, în nenumărate situații, simbolizează înfrângerea sclaviei. O semnificație pozitivă are şi lanțul de aur, lat, catena aurea, care, în concepția antici leagă cerul şi pământul, în neoplatonism reprezentând principiul primordial ci emanațiile sale. Macrobius (aprox. 400 d.Hr.) a formulat această concepție astfel:

'întrucât spiritul izvorăşte de la divinitatea supremă iar aceasta, la rândul său, creează toate celelalte lucruri şi le însuflețeşte...şi întrucât toate lucrurile urmeazi unele altora într-o înşiruire permanentă şi coboară până la nivelul cel mai de j os al acestei înşiruiri, observatorul atent va descoperi o relație între aceste elemente, dt la divinitatea supremă până la drojdia de la fund, care sunt legate unul de altul, fari întrerupere. Acesta este lanțul de aur al lui Homer, pe care Divinitatea - spunea el - 1-a impus pentru a atârna de bolta cerească până la pământ".

Potrivit lui Dionisie Areopagitul (aprox,500 d.Hr.) rugăciunea lui Hristos este Lanțul de aur care, cu luminile sale se întinde peste prăpastia dintre cel creat şi Creator, în simbolistica francmasonă, este expresia unirii".

Scările

F. Curtis, „Tablou de
lucru al celui de-al
doilea grad masonic",
Londra 1801

Cele şapte scări
simbolice simbolizează
cele şapte etape ale

procesului de inițiere
masonică, cele şapte
nivele ale conştiinței,
cele şapte arte liberale.

t.

Mistria

Este unealta zidarului, cu ajutorul căreia se^unesc pietrele, cărămizile, între ele. Aşa s-a construit Templul, piatră cu piatră, în simbolistica francmasoneriei, mistria îl desemnează pe Companion (piatra deja cioplită). Cu mistria se pune „mortarul care leagă şi cimentează lucrarea Lojii în cadrul Frăției dintre masoni".

Biedermann consideră că în anumite inițieri masonice Mistria serveşte la „pece- tluirea păstrării secretului față de cei din afară („profanii"), pentru a garanta „dis- ciplina arcanului". Cu alte cuvinte „taina închisă într-un sipet" (lat. Arca), a legi- timității şi semnificației simbolurilor şi ritualurilor masonice experimentate perso- nal de către membrii frăției.

Sunt de asemenea cunoscute mistriile micuțe din aur şi argint, ca semn de a- mintire al întrunirilor spirituale. Baurnjopel (1793) menționează că mistria şi cheia sunt purtate de membrii lojii „în dreptul inimii..., prima fiind confecționată din cel mai pur şi mai strălucitor aur, iar cea din urmă, din fildeş".

. \««L-; ." .< .

Piatra cubică

în simbolistica masonică, Piatra Cubică este simbolul stabilităţii, al echili- brului, al perfecţiunii, al rezistenţei şi al durabilităţii. La începutul drumului său în iniţierea masonică, Ucenicul este „piatra brută", „Prima materie", ulterior el devine „Piatră cioplită" (Calfă, Companion).

în „Apocalipsa Sfântului loan", „Ierusalimul ceresc" are forma unui cub.

Piatra neagră sacră Kaaba din Mecca are de asemenea forma unui cub (o legendă spune că ea a fost dăruită Pajriariiu]uibiblic Avraam de către îngerul

,,/ft ,/„,,< ,/ Ar .'Si<rn ; >.'„!„<„ .4, f. t

l

l

Stânga: Gravură reprezentând cele 4 faţete ale Pietrei Cubice, considerată realizarea cea mai dificilă şi mai perfectă a Ucenicului. Se vede gravat alfabetul masonic ji diferite semne simbolice.

Dreapta: Semne masonice între care sabia, reprezentând sabia Heruvimilor şi o ramură de salcâm, simbolul inocenţei masonice.

Turnul Babei

/v

** In simbolistica masonică, Turnul Babei exprimă trufia, îngâmfarea megalo manică a oamenilor. Există o legendă evreiească în Talmud, după care dispreţul constructorilor Turnului Babei faţă de oameni ar fi fost cauza pedepsei divine: „ui muncitor constructor s-ar fi prăbuşit de pe schela înaltă

până la Cer şi şi-ar fi găsii moartea, se spune în legendă, însă „arhitecţii erau complet stăpâniţi de grijile lor ş de dorinţa de a-şi finaliza lucrarea prin care voiau să devină vestiţi. De aceea abia dacă i-au dat atenţie celui căzut şi au dat poruncă să se înlăture cadavrul, fără a se întrerupe lucrul. Câteva zile mai târziu, o piatră s-a desprins şi o bucată de zid s-î prăbuşit la pământ. Atunci constructorii au început să se vaite şi să se gândească li planurile lor legate de timp şi probabil şi de cheltuieli. Acea piatră care s-a desprins conta pentru ei mai mult decât un muncitor care murise. Este unul din motivele pentru care Dumnezeu s-a hotărât să-i pedepsească (R.Aron, 1973). Hans Bieder mann adaugă: „Simbolistica francmasonică asociază Turnul Babei, printre altele, cu răspândirea arhitecturii care s-a produs, din „confuzie", asupra tuturor ţărilot pământului. Unul din ritualurile iniţiatice ale „frăţiilor" masonice (Baurnjopi 1793) interpretează trimiterea la Turnul Babei, sub aspect moral, ca un simbol al trufiei „copiilor Pământului, de care poţi fi sigur numai dacă li se împotriveaţi t, inimă rezonabilă şi loială". Esperanto, limba (artificială) universală este o încer- care francmasonică de a depăşi harababura limbilor; în anul 1905 a fost creat „esperanto-francmasona" pentru a permite depăşirea raţională a graniţelor i& limbă".

l

Pentru Chevalier şi Gheerbrant, Turnul Babei simbolizează confuzia: „(M îngâmfat se înalţă peste măsură, dar îi este imposibil să-şi învingă condiţia umani Lipsa de echilibru duce la confuzie pe planurile terestru şi divin, şi oamenii nu st mai înţeleg între ei: ei nu mai vorbesc aceeaşi limbă, adică nu-i mai leagă nici m consens, fiecare se gândeşte la sine... "

Soarele

Masonul caută şi primeşte Lumină. Soarele este izvorul Luminii, el dă viaţi şi căldură, în multe mitologii şi credinţe, Soarele este denumit „inima" sau „ochiul”

lumii. Adesea e chiar Divinitatea supremă.

Poetul englez William Blake, în „Străbunul zilelor" a închipuit Soarele ca un Zeu care măsoară Cerul şi Pământul cu ajutorul unui Compas. Izvor vital de lumina şi căldură, Soarele devine în interpretări oculte, un simbol al Luminării.

„Soarele iluminând şi Cerul iluminat simbolizează intelectul şi supracon- ştientul" (Paul Diel).

„De sphaera", manuscris mistic italian, sec. XV.

Activitatea pămân- teană se desfăşoară sub semnul Soarelui-Rege, care e Leu în zodiac, într-o mână, Zeul tine sceptrul Puterii, în \ cealaltă Cartea — > simbolul Cunoaşterii.

„Este inima Universului care se găseşte exact în punctul de întâlnire a celor două piramide cea a luminii şi cea a tenebrelor" (Robert Fludd), „soarele este reprezentatul lui Dumnezeu în cosmos" (Athanase Kircher), „soarele exterior are nevoie de un soare interior" (J. Bohme).

De la Pythagora la Copernic, Soarele şi Pământul şi-au schimbat adesea locul în Rânduiala cosmică.

Deşi lui Pythagora i se atribuie paternitatea teoriei geocentrice a planetei pământene, totuşi un pythagorician, Philolaus din Cretona, a susținut că în centrul Universului nu se află Pământul, ci Focul.

Aristarh din Samos (310-230 î.Hr.) a fost primul învățat astronom care a „văzut" Soarele în centrul Universului. Aristotel şi Ptolemeu (100-160 a.hr.) nu 1- au crezut şi teoria geocentrică a Universului, cu Pământul imobil, fix, în jurul căruia gravitează Soarele şi planetele, a dăinuit încă multe secole.

-.

Până la apariția astronomului Copernic (1543), care a aşezat, definitiv, Soa- rele în centrul Universului.

Franciscus Aquilonius: „Optica", 1611

Lui Atlas, titanul care poartă pe umeri bolta cerească sau globul pământesc, i-a luat locul în ilustrație filosoful şi alchimistul Tycho Brache, într-un efort suprem de a aşeza pământul într-o orbită în jurul Soarelui (conform teoriei astronomului Copernic). îngerii confirmă cu un Compas adevărul teoriei copernicane.

Dubla catastrofă cosmică , a căderii lui Adam şi a lui Lucifer

Primul om, Adam, ocupă în filosofia ermetică şi în textele magice un rol proeminent. Numele Adam provine din cuvântul ebraic „adama", pământ, țărână.

Biblia relatează crearea de către Dumnezeu a lui Adam din țărână şi apoi a Evei dintr-o coastă a lui Adam. Acesta este cuplul primordial, alungat din Paradis pentru că a nesocotit tabu-ul şi a mâncat din fructul interzis, mărul cules din Pomul Cunoaşterii binelui şi răului. „Paradisul pierdut" descris de poetul englez John Milton (1608-1674) Jn 1825 şi de poetul italian Dante Aligheri (1265-1321), în „Divina Comedie", în scrierile lui Origen (185-254), Adam simbolizează spiritul, iar Eva mama celor vii - sufletul. (Hans Biedermann).

In filosofia hermetică, orgoliosul înger al Răului, Lucifer, este condamnat pentru revolta sa cerească să se prăbuşească în vidul întunericului veşnic, dar în cădere, îl atrage şi pe Adam. E o dublă catastrofă cosmică cu consecințe esențiale pentru soarta omului. „Căderea lui Adam a antrenat căderea omului care a fost

smuls din unitatea originală, interioară, şi azvârlit în lumea exterioară a contrariilor" (Alexander Roob). Pictorul englez William Blake a ilustrat „Căderea lui Adam" şi una din lucrări îl reprezintă pe Satan, punând în inima celor alungați din Paradis, Păcatul, Moartea şi Infernul, elemente ale

Răului care vor naşte Răz- boiul şi Nenorocirea. Focul unui Soare Negru îl va arde pe Adam care a devenit Impur prin săvârşirea Păcatului Original.

Metalul-rege, Aurul, pierde puritatea, de unde lucrarea alchimiştilor de a fabrica aur-pur. Sophia (înțelepciunea) şi Aurora se înfrățesc la „ora de aur" (Aurea Hora), ora la care noaptea ignoranței şi putreziciunea distrugătoare a materiei încetează. Cabala ebraică a încifrat şi mai adânc înțelesurile „Căderii lui Adam" şi ale sintagmelor „pur-impur" şi „lumină-întuneric". învățații Paracelsus (1493- 1541) şi Jacob Bohme au fost preocupați de aceste simboluri în lucrările lor esote- rice privitoare la insondabilul divin, în lumea noastră de lumină şi tenebre, semnifi- cațiile esoterice ale „Căderii lui Adam" au importanță pentru gândirea masonică şi codul ei etic.

„Mutus Liber", 1677. Planşa XII: „Este Adevărul suprem, ceea ce este sus este şi jos, şi ceea ce este jos e aidoma cu ce- ea ce este sus, aşa se perpetu- ează miracolul unității."

Capitolul 16

Virtuțile magice, religioase şi masonice ale numerelor

Numeri regunt mundum

(Numerele cârmuiesc lumea),

Pythagora

Regele Solomon a decis să zidească Marele Templu în al patruleajun de domnie. Zidirea a fost înălțată în şapte ani. Marele Templu era închinat divinității creatoare, lui Dumnezeu, Unul Primordial. Unu, patru, şapte, iată pentru început de capitol trei numere esențiale în oculta masonică. Istoricii masoneriei au descoperit însă că mult înainte ca numerele să joace un rol atât de important în mistica şi practica masonică, au existat numeroşi

învățați care s-au ocupat cu descifrarea sim- bolurilor oculte ale numerelor. Preoții savanți ai Egiptului faraonilor, matema- ticienii filosofi ai Greciei antice, misticii indieni şi cabaliştii evrei căutau în Nu- mere cheia legilor Armoniei cosmice, Adevărul divin, Adevărul terestru.

„Totul este număr" credeau filosofii antici greci. ‚JJumerele guvernează lumea", enunța Pythagora, în urmă cu 2.600 de ani. Vechii greci au fost primii care au văzut în numere „arhetipuri divine" şi au căutat „armonia extraumană u sferelor". Aristotel avea să enunțe: Jntregul Paradis este o gamă muzicală şi un ritm".

Şi tot un învățat grec, Philolaus, spunea: „Toate lucrurile care pot fi cunos- cute au un număr, pentru că nu este cu putință nici să concepem, nici să cunoaştem un lucru în lipsa unui număr".

Cu atât mai mult creştea pofta omului de a dezghioca tainele încifrate în numere, cu cât se înțelegea că numerele nu au fost aruncate în lume la întâmplare, Numerele, scria Arthur Koestler, se încadrează într-un sistem echilibrat ordonat, de pildă formarea cristalelor şi consonanțele gamei, după toate legile armoniei".

„Teorema lui Pythagora", de pildă, releva aparent miraculoasa regularitate a pătratului construit pe laturile unui triunghi dreptunghic. ‚JEste foarte plauzibil ca în natură să aibă loc o miraculoasă mistică a numerelor; poate chiar şi în istorie", enunța Novalis. „Oare nu tot ce este important înseamnă simetrie şi stranie

corelație? Oare Dumnezeu nu poate revela şi în matematică, aşa cum se revelează în orice ştiință!" Sacralizarea numerelor o întâlnim din cele mai vechi timpuri, iar Templul Masonic a receptat-o ca atare.

Simbolistica numerelor a preocupat numeroşi cărturari şi rabini care s-au dedicat studiului filosofici neoplatoniciene şi Cabalei. Ei au sesizat faptul că literele ebraice şi cele greceşti au şi valoare numerică. . f. ^^

Aşa a fost elaborat Principiul Isopsephiei (echivalența numerică). Numerele nu exprimă numai o cantitate; simbolic gândind, numerele pot exprima şi anumite idei sau forțe. Filosofii greci Platon şi Pythagora considerau interpretarea numere- lor drept treapta cea mai înaltă a cunoaşterii, esența armoniei cosmice şi a armoniei interioare a omului. Istoricii Jean Chevalier şi Alain Gheerbrant descriu astfel sim- bolistica numerelor:

„China vedea în interpretarea numerelor mai ales cheia spre armonia macro- cosmică, conformitatea Imperiului la legile cereşti. Noțiunea de ritmuri cosmice în relație cu ştiința numerelor este familiară şi pitagoreismului; de o parte şi de alta este asociată cu muzica şi cu arhitectura; de unde utilizarea faimoasă a Numărului de aur, care a fost recunoscut drept cheia proporțiilor făpturilor vii. Dar acestea nu sunt decât punerea în aplicare a unor principii mai înalte, din moment ce Boetius socotea că orice cunoaştere supremă începe prin numere, şi Nicolas Cusanus că erau cel mai bun mijloc pentru a te apropia de Adevărurile divine. Totul este potrivit după Număr (discurs sacru al lui Pythagora, citat de lamblichos).

Numerele, spune Sfântul Martin, sunt „învelişul vizibil al ființelor". Ele le reglementează nu numai armonia fizică şi legile vitale, spațiale şi temporale, dar şi raporturile cu Principiul. Deoarece nu este vorba de simple expresii aritmetice, ci de principii eterne comune cu adevărul. Sunt idei, calități, nu cantități. Geometria nu se aplică cantităților spațiale, ci armoniei formelor; astronomia nu studiază doar distanțele, greutățile sau temperaturile, ci ritmurile universului. Creaturile ele însele sunt numere, deoarece provin din Principiul-Unul. Ele se întorc la Principiu precum numerele la unitate: Dumnezeu este în toate ca unitatea în numere (Silesius).

Aşadar, numerele nu trebuie folosite în mod nepotrivit. Ele conțin o forță neştiută. Numărul este amăgirea misterului, potrivit unei tradiții peule.

El este produsul cuvântului şi al semnului, mai esenţial şi mai misterios decât componen- tele sale. De aceea niciodată nu se spun: numărul copiilor pe care îi ai, al bolilor, al femeilor, şi nici vârsta dacă îi-o ştii. în schimb, sunt numărate cu bunăvoie lucrurile care nu te ating direct; sunt atunci lecţii, teme, simboluri de interpretat. De ce?

Răspunsul ţine de animism: numerele ca şi numele, atunci când sunt rostite, pun în mişcare nişte forţe care produc un curent de felul unui pârâu subteran, invizibil, dar prezent. Rostirea unui nume sau unui număr care te priveşte de aproape te expune.

Dovada? Dacă auzi un necunoscut care îţi pronunţă numele chemând pe altcineva, un omonim, de ce te nelinişteşti? Ce parte anume din corpul tău este atins? Acesta este curentul. Cuvântul a avut întotdeauna o influenţă asupra oamenilor. Dar dacă

eficacitatea cuvântului este mare, cea a numărului o depăşeşte; dacă cuvântul este explicaţia semnului, numărul este rădăcina secretă a acestuia, fiind produsul sunetului şi al semnului, este deci totodată mai puternic şi mai misterios. Şi în gândirea aztecă numerele au o importanţă cosmică. Fiecare dintre ele e legat de un zeu, de o culoare, de un punct în spaţiu, de un ansamblu de influenţe bune şi rele.

Gândirea tradiţională este exemplul cel mai generalizat al relativităţii, în sensul că pune în relaţie totul: totul în univers se ţine şi numărul nu este decât un anume nod de relaţii. Gândirea raţionalistă modernă, folosind un aparat de demonstraţie cu totul diferit, poate că nu se află prea departe de această concepţie fundamentală a numărului. ‚JJumărul, spune Kant, este unitatea care rezultă din sinteza multi- plului; el purcede dintr-o intuiţie oarecare de elemente omogene"; în loc de omogene putem spune de elemente

în relație. A strânge un mănunchi de informații ete o operă de inteligență, a unui spirit divin întru eternitate, uman în timp. Astfel inteligența este izvorul numărului. Dar imaginația stabileşte o rețea de relații despre care rațiunea nu poate să dea seamă şi pe care tinde în mod firesc s-o conteste şi s-o nege. Antropomorfismul simbolic al numărului este ilustrat de versul lui Victor Hugo: „Omul, cifră aleasă, cap august al numărului" (Legenda Secolelor. Satirul).

Multiplii unui număr au în general aceeaşi semnificație simbolică de bază ca şi numărul simplu. Dar ei fie că accentuează şi intensifică această semnificație, fie că o nuanțează cu un sens particular care trebuie căutat în fiecare caz în parte.

Potrivit anumitor credințe, fiecare număr tinde să genereze un număr su- perior, unu pe doi, doi pe trei etc..., deoarece fiecare dintre ele e împins să-şi depăşească limitele. Potrivit altora, acelaşi lucru se întâmplă pentru că au nevoie de un număr opus sau de un partener. Li se atribuie numerelor pulsiunile făpturilor vii.

Numărul de aur, sau Proporția de aur a făcut obiectul unor studii savante, îndeosebi ale lui Matila C. Ghyka". (Jean Chevalier şi Alain Gheerbrant: Dicționar de simboluri, 3 voi. Ed. Artemis, Bucureşti).

Simbolistica numerelor a fost una din marile preocupări ale Evului Mediu.

Hrabanus Maurus (776-869 d.Hr.) scria: „Aşa şi Sfânta Scriptură, sub multiplele şi variatele numere conține aluziv numeroase taine, ce trebuie să rămână ascunse ace- lora care nu cunosc semnificația numerelor. Prin urmare, este necesar să studieze cu râvnă aritmetica toți cei ce vor să ajungă la o înțelegere mai înaltă a Sfintei Scripturi".

Ulterior, „numerele sacre" şi Numele au devenit preocuparea majoră a ca- baliştilor evrei. Speculația cabalistică a numerelor a dat naştere ştiinței Gematriei.

Un filosof italian, Gianbattista Vico, atenționa că înainte de a inventa alfabetul şi a începe să scrie, omul a descoperit mai întâi greutatea, apoi măsura şi abia după aceea numărul. Din cele mai vechi timpuri, numerele au exercitat o atracție ocultă.

Confucius, în cartea „I-ching sau Cartea canonică a schimbărilor" scria că nume- rele parcă sunt „cereşti şi perfecte", iar cele impare - „pământeşti şi imperfecte".

„Numerele, scria Louis Claude de Saint Martin, constituie un înveliş vizibil al vie- ţuitoarelor; le asigură acestora din urmă nu numai armonia fizică şi legile vitale

spaţiale şi temporare, dar şi legăturile cu Creatorul". (Louis Claude de Saint Martin: „Tableau naturel des rapports qui existent entre Dieu, l'homme et l'univers, 1946, citat de Solas Boncompagne).• '

Heinrich Jamsthaler,

Viatorum spagyricum,

1625

Marele filosof german Immanuel Kant preocupat şi el de simbolistica nu- merelor scria că există o lege a compensaţiei între numărul Unu şi Multiplu:

„Numărul este unitatea care rezultă din sinteza multiplului". Vom vedea în conti- nuare în ce măsură plenară au intrat numerele în lăcaşul Templului Masonic.

Numerele ocupă un loc important în viaţa masonică. Cu fiecare grad obţinut, pe scara celor 33 de grade, masonul adânceşte studiul filosofic al numerelor. După 3.000 de ani de magie, credinţe, religii monoteiste, alchimie şi filosofic, pentru fiecare număr şi, în primul rând pentru cele de pe scara de la unu şi până la zece, există biblioteci de interpretări. Gravura reprezintă „Oul filosofic", prima materie, cu multe simboluri masonice.

Cititorii, chiar şi aceea fără o prea bogată cultură filosofică, să nu se sperie de caracterul ocult, greoi la citit a paginilor ce urmează. Ceea ce

înțelege la prima lectură va fi, deocamdată, suficient, dacă va voi însă să adâncească şi să cunoască

mai mult despre forța magică a numărului Biblioteca îl aşteaptă. Mircea Eliade j strălucitul său elev loan Petru Culianu şi-au focalizat şi ei interesul ştiințific asupra numerelor. Culianu a şi scris pentru o istorie a religiilor care a apărut în Germanii un concentrat studiu despre „Număr". El era conştient de dificultatea cu care st confruntă mintea occidentală modernă, sceptică şi ştiințifică, odată intrată îi labirinturile unor sisteme de gândire obscure, precum numerologia, gematria, aritmologia etc.

Iată, succint, ce credea loan Petru Culianu:

„Forța magică a numărului nu ete valabilă pentru om numai pe primele trepte ale evoluției sale, ci şi pentru inconştientul omului de astăzi. Psihanaliza susține ci semnele numerice pe ere le visăm uneori pot fi rezultatul unor operații incredibil de complicate. La fel şi în cazul diverselor metode de predicție îți care datele numerice joacă un rol important. Şi chiar cine împărtăşeşte opinia că aritmologia ş aritmomantica nu au absolut nici o valoare, tot trebuie să admire de multe on inteligența utilizată la speculațiile de acest fel, deşi ea ar putea fi fără îndoiala folosită în scopuri mai bune.

Speculațiile numerice au putut să apară pentru că inițial anumite numere erau puse în legătură cu anumite obiecte sau ființe, cum ar fi 2 cu păsările, pentry că pasărea are două aripi. E.B.Taylor a subliniat deja această posibilitate. Dar unul din modurile cele mai importante în care au apărut speculațiile numerice a fosl influențat de notația numerelor. Este lipsit de importanță cui i-a venit pentru prima dată în lumea mediteraneană

ideea de a utiliza literele alfabetului şi ca semne numerice. Unii s-au gândit la grecii din Milet din secolul al Vlll-lea a.C.

Dar sistemul grecesc de numerație, în care iota are valoarea numerică zece, corespunde celui ebraic, în care yod, ca a zecea literă din alfabet trebuie să aibă valoarea numerică 10. Pentru a-i da lui iota valoarea numerică 10, i s-a adăugat în mod artificial sân (valoarea numerică 6).

: , Pe de o parte, numerele sunt fascinante şi în ele însele, şi ca atare ele sunt opusul speculațiilor aritmologice; pe de altă parte însă ele sunt magice, pentru ca pot fi legate de nume. Apare în acest fel o valoare numerică a numelor, care este obiectul gematriei, şi totodată o posibilitate de a converti semnele numerice în nume, ceea ce duce la diverse metode aritmetice şi onomatomantice.

Aritmologia pitagoreică este determinată şi de idei muzicosofice. F. Dornseii scrie: 'Sensul profund al muzicii (...) este acela de a fi număr devenit sunet, în număr, omul avea acum o cheie care făgăduia să deschidă toate porțile. Numărul reprezenta esențialul în cosmos, poate cel mai real lucru, simbolul rațiunii".

„Gematria este o tehnică aritmomantica în care literele unui cuvânt sau ale unei propoziții sunt transpuse în numere. Scopul gematriei este să stabilească relații între cuvinte şi să tragă concluzii din valori numerice egale sau inegale.

Gematria apare pentru prima dată în cele 32 de reguli exegetice ale rabinului tannaitic Eliezer b.R. Jose ha-Galili (pe la 150 p.C.). în Talmudul babilonian, tra- tatul Berakhot II 5a, există speculații cu privire la numărul viitorului Mesia. Proce- deul gematriei este simplu: grupuri de litere sunt transpuse în numere sau invers, din numere care sunt exprimate în grupuri de litere se pot inventa sau redescoperi nume.

ti" , JV "' -T1; «• ^

Alfabete celeste. Există în spațiile infinite

(cf. Zohar) figuri, semne, numere cu ajutorul cărora e posibilă descifrarea celor

mai profunde mistere

Karl von Eckartshausen, Aufschliisse zur

Magie, Munich, 1788.

Una dintre cele mai importante noțiuni ale gematriei este noțiunea de izopsefie (de la isos, „egal", şi psephos, „număr"), adică valori numerice egale ale unor cuvinte diferite (pentru exemple vezi mai jos).

Valorile numerice inegale sunt importante, în special la prezicerile onoma- tomantice i.e., concluziile care pot fi trase din valoarea numerică a unui nume.

Fragmentele din Nechepso şi Petosiris, o compilație preponderent astrologică al secolului al III-lea a.C., descriu şi o metodă onomatomantică de a ghici pe învin- gătorul unei bătălii. Se adună psephos-u\ lunii în care are loc bătălia la psephos-u\ numelui luptătorului şi această sumă se împarte la 29. Restul este numărul căutat, care indică pe un tabel în ce constă rezultatul. Un astfel de tabel se numeşte kyklos tou Petosireos. Sfera lui Democrit semăna cu acest kyklos: „Această sphaira este un dreptunghi pe care se înşiră pe trei coloane numerele de la l la 30, despărțite printr-o linie transversală în două jumătăți de 18 şi 12 cifre. Trebuie doar să fie adunat psepshos-ul bolnavului cu numărul zilei din lună în care a început boala şi să se împartă la 30. Dacă restul se află în jumătatea de sus, bolnavul rămâne în viață; dacă e în cea jos, atunci moare".

Şi prin aşa-numnitul pythmen al numerelor se poate prezice rezultatul unei bătălii, descoperirea unor hoți şi regăsirea unor lucruri pierdute, oportunitatea unei

căsătorii sau călătorii. Acest procedeu, numit în limba latină regula novenaria „nu este nimic altceva decât suma orizontală a cifrelor unui număr, atât de mult uşurată de sistemul nostru zecimal". „Pentru a profeți rezultatul unei bătălii, se adună valoarea numerică a literelor numelui în cauză, astfel încât din valorile literelor care sunt mai mari de 10 se scade suma orizontală a cifrelor. Din suma găsită se scade iarăşi suma orizontală, iar rezultatul se compară cu numărul, obținut în acelaşi fel, al potrivnicului. Posesorul numărului mai mare câştigă". Un procedeu de acest fel este atribuit de Hipolit unui oarecare Kolorbasos".

A existat în realitate acest Kolorbasos? Culianu se îndoieşte: „De fapt, Kolorbasos probabil că nici nu este un personaj istoric real. Numele său este simpla transcriere greacă a ebraicului „qol arba otot „vocea celor patru litere". Nu se ştie despre care litere este vorba, dar nu este dificil să conchidem că numele său trimite la tetragrammaton ebraic. La gnosticul Marcos însuşi, patru litere joacă un rol important, anume literele alpha, ro, khi şi eta, care împreună formează cuvântul arkhe. Or, el consideră acest cuvânt grecesc ca primul nume al lui Dumnezeu, care corespunde totodată pitagoreicei tetrakyts (1+2+3+4). Dar en arkhe este traducerea greacă a primului cuvânt al Genezei (bereşit), încât nu este exclus ca speculațiile lui Kolorbasos să fi avut legătură cu iudaica mă 'aseh bereşit sau cu speculațiile despre facerea lumii. Unul dintre cele mai simple exemple de izopsefie de care se ocupă Marcos se bazează pe valoarea numerică identică a formulei alfa-omega şi a cuvântului peristera („porumbel"). Când Hristos afirmă în Apocalipsa lui loan (1,8 şi 22, 13) că el este alfa şi omega, aceasta înseamnă în limbajul misticii elenistice:

el este universul, el se întinde de la primul până la ultimul element al cosmosului, şi în el sunt conținute toate elementele. Marcos pune această afirmație a lui lisus în legătură cu botezul. „La botez, spiritul a intrat în lisus sub forma unui porumbel.

Valoarea numerică a literelor care formează cuvântul grec porumbel este 801, adică: pi=90, episilon=5, ro=100, iota=10, sigma=200, tau=300, episilon=5, ro=100, alpha=l, peristera=8Ql. Or, alpha=l, iar omega=800. Deci, când lisus spune că el este alpha şi omega, spune că este 801, aşadar Spiritul Sfânt însuşi, care a apărut ca porumbel la botez".

Gematria, cu diversele ei metode izopsefice a cunoscut în continuare o dezvoltare puternică în Cabala iudaică şi în operațiile hasban-ului arab. Dar existau chiar între cabalişti oponenți ai gematriei, ca Elya Del Medigo, profesorul lui Giovanni Pico della Mirandola, care era conştient de faptul că, după regula de interpretare a gematriei, puteau să apară şi ecuații blasfemice, ca de exemplu El Saddai (Dumnezeu Atotputernicul) echivalat cu Elohim aherim (alți dumnezei). De aceea el consideră gematria însăşi ca un nonsens. Totuşi metoda nu a dispărut nicidecum în epoca noastră. „Procedeul nu ratează nici limbile moderne. Fatala psephos a Graz-ului=50, unde a 50-a întrunire a filologilor a putut fi martora primelor revelații ale lui Wolfgang Schultz, s-a impus rapid (...) Fiecare viitor istoric al lui Napoleon va trebui să țină cont de faptul că Napoleon a remarcat de timpuriu izopsefia Bonaparte=82=Bourbon şi de aceea a fost convins - pe drept,

l

r

după cum o arată succesul - că era chemat să fie stăpânul Franței, în acelaşi fel trebuie înțeles faptul că biologul Haeckel a crezut în ecuația Haeckel=43=Kant şi de aceea s-a apucat să rezolve enigmele universului" (loan Petru Culianu: „Cult, magie, erezii", Polirom, 2003).

Şi-acum cititorule, dacă curiozitatea ți s-a trezit, să mergem mai departe şi să vedem cum au interpretat filosofii, misticii şi francmasonii Numerele.

V- --.'-' P ^ l

l (unu). \

Unu ca Dumnezeu, începutul şi sfârşitul lucrurilor.

Sigla gravată pe inelul Regelui Solomon cel înțelept

- ";j

Legenda spune că cifrele îşi au obârşia într-o siglă gravată pe inelul ce-1 purta pe deget Regele Solomon. Sigla reprezenta un pătrat traversat de două diago- nale care se intersectează, ca o cruce cu brațele egale. Această matriță geometrică, prin rotunjiri şi suprimări, a născut toate cifrele existente. De aici, la concepțiile filosofice cu tendințe matematice (Pitagora, Platon) nu a fost cale lungă. Nicolaus de Cusa şi Giordano Bruno credeau cu tărie că „universul este un sistem de numere".

în „Dicționarul de simboluri" al lui J.Chevalier şi A.Gheerbrant din care vom cita în continuare (notându-1 C&G) se specifică: „Unu" este „simbolul omului în picioare: singura ființă vie bucurându-se de această însuşire, într-atât încât anumiți antropologi fac din verticalitate un semn distinctiv al omului, mai radical decât rațiunea. „Unu" se regăseşte de asemenea în imaginile pietrei în picioare, a falusului în erecție, al bățului vertical: reprezintă omul activ, asociat operei de creație. „Unu" este de asemenea Principiul Nemanifestat, de la el decurge totuşi orice manifestare şi la el se întoarce, odată vlăguită, existența ei efemeră; este principiul activ; creatorul. „Unu" este locul simbolic al ființelor. Izvor şi sfârşit al tuturor lucrurilor, centru cosmic şi antologic. Este simbol al ființei, dar şi al Revelației, mediatoarea care înalță omul prin cunoaştere la un nivel de ființă superioară. Unu este de asemenea centrul mistic de unde străluceşte Spiritul ca un soare".

în unele mitologii, Unu îl reprezintă pe Dumnezeu şi are valoarea primei litere din alfabet - A. Reprezintă Unu Primordial.

„Totul începe cu Unul" - OMNIA AB UNO şi „Totul se îndreaptă spre Unul" - OMNIA AD UNUM, enunțau primii mistici. Poetul latin Vergiliu scria:

„Zeul se bucură de numărul nepereche, numărul Unu nu este altceva decât începutul sau originea însăşi a numerelor.

Robert Fludd, Pulsus Seu Nova EtArcana Pulsuum Historia, Francfort, 1630

Una e inima care face posibilă circulația sânge- lui. Sângele poartă în corp spiritul divin care este sur- sa vieții şi care provine din soare. După Fludd, inima este soarele microcosmosu- lui, sursa vieții Descope- rirea, în 1615, a circulației sângelui de către prietenul său, William Harvey, i-a întărit această convingere.

2 (doi).

Numărul 2 este al opoziției, al conflictului, al dedublării, al antagonismului al ambivalențelor. El poate semnifica echilibrul, discernământul, dar şi amenințarea latentă. Pe Muntele Sinai, Dumnezeu îi porunceşte lui Moise să jertfească doi miei, unul dimineața şi unul seara; în deşertul Exodului, Moise loveşte cu toiagul stânci de două ori şi apa care țâşneşte îndestulează obştea şi dobitoacele; Regele Irod porunceşte să fie ucis în Bethleem toți pruncii „de doi ani şi mai jos"; Satana îi împiedică pe Pavel să-i revadă de două ori pe Tesalonicieni, în Arca lui Noe urci câte două animale, zeul Marduk al babilonienilor avea două capete, fiecare privind în altă parte. Vulturul heraldic este bicefal, în numeroase mituri Zeița-Marm („principiul feminin") se identifică cu numărul doi care naşte Dualismul. Mulți specialişti ai ermetismului au cercetat această lume a Dualismului, a contrariilor, rivalitatea şi legăturile dintre Sus şi Jos, Masculin şi Feminin, Căldură şi Frig, Activ şi Pasiv, Dreapta şi Stânga, Bine şi Rău, Spiritual şi Material, Plus şi Minus, Static şi Dinamic, Zero şi Infinit, Zi şi Noapte, Naşterea şi Moartea, Ură şi Iubire, Ordine şi Dezordine, Soarele şi Luna etc. etc. în unele lucrări, numărul doi e prezentat ca un număr al Doliului, al lipsei de armonie, numărul Păcatului, al

Revoltei îngerilor, un număr contrar fotelor cosmice. Fraţii masoni, dimpotrivă, au văzut pozitivul numărului doi, enumerând perechile din Templul Masonic: cele două astre cereşti (Soarele şi Luna), cele două instrumente geometrice de trasat (Echerul şi Compasul), cele două instrumente de control (Nivela şi Perpendicu- lara), cele două unelte de spart şi şlefuit (Ciocanul şi Dalta), cele două pietre simbolice (Piatra brută şi Piatra şlefuită), cele două coloane ale Templului (Jachin ?iBoaz). . ftîy; -' ;„',> 3 fci

3 (trei).

••-"•• -. - ' *Vî i-, -"i *^"î-'.-:-

în simbolistica masonică numărul trei deţine funcţia cea mai importantă: trei sunt gradele de bază în Lojă (Ucenic, Calfa şi Maestru) şi trei sunt „Luminile cele mari" ale francmasoneriei (Cartea Sacră, Compasul şi Echerul). Trei stâlpi susţin Templul masonic: înţelepciunea, Forţa şi Frumuseţea; trei stâlpi, reprezentaţi de loan, lacob şi Cefaş, susţineau vechea Biserică; iar Ucenicul mason când intră în Lojă face trei paşi.

P. Lampert, „Trei masoni la lucru", gravură, Londra, 1789 Cei trei îngeri-masoni lu- crează cu un compas, un echer fi o perpendiculară (un fir a- vând la cap o mică greutate de plumb), în stânga, la picioarele primului înger se văd alte sim- boluri, alte trei simboluri maso- nice (între care şi ciocanul), ma- sonul din mijloc ţine în mână un steag cu inscripţia „Lux et Te- nebris" („Lumină şi întuneric"), iar jos, Adam, alungat din Para- dis, purtând torţa de foc a cu- noaşterii şi înconjurat de şerpii buni şi cei răi ai lumii.

„Numărul trei revine deseori în Biblie (cnf. Solas Boncompagni: Lumea simbolurilor, Humanitas, 2004). în Facerea, Avraam a văzut la uşa cortului trei bărbaţi care i-au prezis Sarei - soţia sa, deja bătrână - că avea să-1 nască pe Isaac.

In timpul sărbătorilor lui Israel, lehova i-a spus lui Moise: „De trei ori pe an să se

înfăţişeze înaintea Domnului Dumnezeului tău toţi cei de parte bărbătească'. losua le-a dat ordin căpeteniilor oştirii poporului să poruncească acestuia din urmă sa pregătească provizii pentru că după trei zile aveau să treacă Iordanul, în Pildele lui Solomon se pot citi, repetate la scurte intervale între ele: „Trei lucruri nu se pot sătura (...) Trei lucruri (...) pe care nu le pot pricepe (...) Pentru trei lucruri se cutremură pământul..." Din voința Domnului, lona a fost înghițit de un peşte mare, în pântecele căruia a stat trei zile şi trei nopți. Şi am putea cita multe alte pasaje, lisus a înviat după trei zile, aşa cum prezisese la Tesalonic, Pavel a vorbit din Scripturi trei sâmbete; în întâia epistolă sobornicească a lui loan stă scris: „Trei sunt care mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul şi Duhul Sfânt (...) şi trei care mărturisesc pe pământ: Duhul, apa şi sângele, şi aceşti trei mărturisesc la fel"; şi, în sfârşit, trei sunt duhurile necurate care ies din gura balaurului, din gura fiarei şi din gura proorocului mincinos. Numărul trei este perfecțiunea unității dumnezeieşti, Trei exprimă o ordine intelectuală şi spirituală şi în Dumnezeu, şi în univers, şi în om. Sintetizează o triplă unitate a ființei, în care se săvârşeşte contopirea cerului cu pământul". Este „expresia totalității", a desăvârşirii; nu se mai poate adăuga aici - la ceea ce constituie „manifestarea, omul-fiu al cerului şi al pământului" - o completare la Marea Triadă. Numărul trei operează deci „în mod exclusiv diriguind formele în lumea pământeană şi în cea cerească"; este „numărul principiilor spirituale în toate corpurile"; este însăşi „gândirea Divinității care a conceput planul acestei lumi ca pe ceva ternar, pentru că astfel era legea formelor pe care Divinitatea le avea în sine însăşi". Numărul trei exercită şi o acțiune hotărâtoare asupra a tot ceea ce întreprind oamenii".

Maeştrii ocultismului au descoperit adesea în cărțile sacre operând numărul trei. Noe preia direct ştiința, care s-a transmis din generație în generație, de la Adam şi o transmite celor trei fii ai săi, Jafet, Cham şi Sem. Cham, blestemat de tatăl său, va fonda dinastia faraonilor, şi ştiința ocultă egipteană.

„Dumnezeu este Unul în trei persoane, scriu Jean Chevalier şi Alain Gheerbrant, în dicționarul citat. Expresia desăvârşirii este, în budism, Tripul Giuvaer sau Triratna (Buddha, Dharma, Sangha), ceea ce taoiştii au tradus prin Tao, Scripturi, Obşte. Timpul estr triplu (Trikala): trecut, prezent, viitor; lumea este triplă (Tribhuvana): Bhu, Bhuvas, Swar - pământ, văzduh, cer şi tot pentru hinduşi, Manifestarea divină este triplă (Trimurti): Brahma, Vishnu, Shiva, aspectele generator, conservator, transformator ce corespund celor trei tendințe (guna): rajas, sattva, tamas - de expansiune, de urcare sau centripetă şi de coborâre sau centrifugă. La şivaiştii din Cambodgia, Shiva se află în centru, privind spre răsărit şi flancat de Brahma, la dreapta sau la sud, şi de Vishnu, la stânga sau la nord. Alte asemenea ternare au fost semnalate în legătură cu monosilaba sacră Om, care cuprinde trei litere. Magii sunt în număr de trei; ei, arată Guenon, simbolizează cele trei funcții ale Regelui Lumii, atestate în persoana pruncului Hristos: de Rege, de Preot şi de Profet. Toți trei la număr sunt şi virtuțile teologale; elementele Marii Opere Alchimice sunt trei: sulf, mercur şi sare.

'»«'!• > «ți! î.

A. Kircher: Arca lui Noe, Amsterdam, 1675

în China, se vorbeşte despre cei trei frați Hi şi trei frați Ho, stăpâni peste soare şi lună. Alți trei frați sunt, în mitologia greacă, stăpânii universului: Zeus, peste Cer şi Pământ, Poseidon, peste Ocean şi Hades, peste Infern.

în tradițiile iraniene, cifra trei apare cel mai adesea ca purtătoare a unui conținut magico-religios. Remarcăm prezența şi în religia Iranului antic, a

cărui triplă deviză este: Gând bun, vorbă bună şi faptă bună; în general, aceste trei bukht sunt denumite „cele trei mântuiri". Gândul rău, vorba rea şi fapta rea sunt atribuite Duhului Răului (...)

în tradiția Credincioşilor Adevărului (Ah-i Haqq) din Iran, cifra trei are un caracter sacru. Ea se regăseşte adesea fie în poveştile cosmogonice, fie în descrierile de acte rituale.

înainte de a fi creat lumea vizibilă în sânul perlei primordiale, Dumnezeu a izvodit din propria sa esență trei îngeri, sau trei entități numite se-djasad (>trei persoane): Pîr-Binyamin (Gavril), Pîr-Dawud (Mihail) şi Pîr-Musî (Rafael); mai târziu, i-a creat pe Azrael (îngerul morții) şi pe Ramzbar (îngerul feminin, Maica

Domnului), care reprezintă mânia şi, respectiv mila lui: a mai creat apoi alți doi îngeri, numărul entităților divine ajungând astfel la şapte (...)

Şi în domeniul etic, cifra trei are o însemnătate deosebită. Lucrurile care năruie credința omului sunt trei: minciuna, neruşinarea şi zeflemeaua. Trei sunt şi cele care-1 aduc pe om în iad: clevetirea, împietrirea inimii şi ura. Trei lucruri îl călăuzesc, în schimb, spre credință: ruşinea, buna purtare şi frica de Ziua Judecății.

Printre povestirile vizionare ale lui Ahi-i-Haqq-ilor, întâlnim câteva în care cifra trei se leagă de săvârşirea unui act magic şi psihic, bunăoară vedenia prin care Atash Han se dezvăluie ca teofanie, schimbându-se de trei ori la înfățişare în prezența discipolilor săi. (...)

Trei înseamnă depăşirea rivalității (întruchipată prin doi); el exprimă un mister al depăşirii, al sintezei, al reunirii, al împreunării, al rezolvării.

Cabala a făcut o sumedenie de speculații pe marginea numerelor. Ea pare să fi privilegiat Legea ternarului. Toate ființează prin trei şi sunt una. Căci în orice act unic desluşim:

1. principiul activ, cauză sau subiect al acțiunii;
2. acțiunea acestui subiect, predicatul său;
3. obiectul acțiunii, efectul sau rezultatul ei.

Aceşti trei termeni sunt inseparabili şi se intercondiționează. De aici, tripla unitate pe care o regăsim în toate cele ce sunt. Creația, de exemplu, implică un creator, actul de a crea şi creatura, în general, între termenii ternarului, primul este prin excelență activ, cel de-al doilea este intermediat, activ în raport cu următorul, dar pasiv în raport cu cel dinainte, iar al treilea este strict pasiv. Primul corespunde spiritului, al doilea sufletului, iar al treilea trupului.

Primii Sefiroți (numere, potrivit Cabalei) sunt şi ei grupați în trei ternare. Cel dintâi este de ordin intelectual şi corespunde gândirii pure sau spiritul; el include Tatăl-principiu, Verbul-gândire creatoare şi pe Fecioara-Mamă care concepe şi înțelege. Cel de-al doilea ternar este de ordin moral şi priveşte sentimentul şi exercițiul voinței, altfel spus sufletul; el reuneşte harul milostiv, judecata dreaptă şi frumusețea sensibilă. Al treilea ternar este de ordin dinamic: el se referă la acțiunea realizatoare şi, prin aceasta, la trup; el înglobează principiul călăuzitor al progresu- lui, buna rânduială a execuției şi energiile realizatoare ale planului.

Psihanaliştii, urmându-1 pe Freud, văd în cifra trei un simbol sexual.

Divinitatea însăşi este concepută, în majoritatea religiilor - cel puțin într-o anumită fază şi sub o anumită formă - ca triadă în care apar rolurile Tatălui, Mamei şi Prun- cului. Religia cea mai spiritualistă, catolicismul, propovăduieşte dogma Trinității, care introduce în monoteismul absolut un principiu misterios de relații vii. Pentru a preveni orice încercare de politeism, Islamismul exclude cu desăvârşire orice formulă ce ar putea ştirbi credința în unicitatea lui Dumnezeu (...)

Cifra trei mai trimite şi la nivelurile vieții umane: material, rațional şi spi- ritual sau divin, ca şi la cele trei faze ale evoluției mistice: curățire, iluminare, unire.

Numărul trei simbolizează şi cele trei faze ale existenței: apariție, evoluție, distrugere (sau transformare); sau: naştere, creştere, moarte; sau, după tradiția astrologică: evoluție, apogeu, involuție".

„Omne trium perfectum" - spuneau anticii. Tot ce este întreit este desăvârşit.

Ira-numărul perfecțiunii întruchipate.

A. Kircher; Arithmologia, Roma, 1665.

Preluând de la filosofia Antichității hermetismul cifrei trei, („numărul trei este perfecțiunea întruchipată, asemenea zeilor") misticii medievali au conferit numărului trei însuşirea de a fi numărul de bază, universal, iar teologii creştini 1-au considerat numărul „perfecțiunii unității dumnezeieşti".

Gravura îl prezintă pe cei doi magi combinând figuri geometrice şi numere Unul din ei ține în mână un Compas. Trei Triunghiuri suprapuse răspândesc lumi- na; în centru un triunghi cu Ochiul atotvăzător, iar nouă îngeri veghează ca Lu- mina să se răspândească în Univers. Un înger aduce Măsura, al doilea - Numerele,

„Cosmogonia persană atribuie ternarului un caracter sacru deosebit, scrie Solas Boncompagni în lucrarea citată, în străvechea mitologie despre îngeri a popoarelor iraniene, Dumnezeu creează - spre a-i fi de ajutor - o trinitate de îngefi sau de entități divine: Gavriil, Mihail şi Rafael, cărora li se adaugă mai apoi a”

patru, printre care şi Azrael - îngerul morţii, şi Ramzbar - înger feminin, mama lui Dumnezeu, ajungându-se astfel la numărul şapte, adică exact numărul arhan- ghelilor din tradiţia biblică.

Şi în „lumea etico-religioasă cifra trei are o importanţă deosebită", în om, ere dinţa este împiedicată sau îndepărtată de trei lucruri: „minciuna, lipsa de pudoare| sarcasmul". Iar la damnaţiunea omului contribuie: „calomnia, răutatea şi ura", în sfârşit, omul ete călăuzit spre credinţă tot de trei lucruri: „pudoare, amabilitate şi teama de judecata divină". (...)

Numărul trei ajunge să explice conceptul de trinitate divină: „Creştinii au un Dumnezeu care este triplu; budiştii au o triadă: Buddha, Dharma şi Sangha; taoiştii au pe Tao, Cărţile şi Comunitatea; pentru hinduşi, manifestarea divină şi triplă se numeşte Trimurti... la scandinavi, Odin - creatorul tuturor lucrurilor - „ia naştere, împreună cu Freya, divina lui consoartă şi zeul Thor şi toţi trei laolaltă constituia"

triada sfântă, adorată la Uppsala". Potrivit misticului Lao Zi, ceea ce tu priveşti şi na vezi se numeşte I; „ceea ce cauţi cu mâna şi nu cu ochii se numeşte Wei; trei fiinţe care nu se pot înţelege şi se confundă nu fac decât una singură." Pentru Confucius, principiul primar, Tayki, închide în sine trei lucruri, conferindu-le astfel acestora un caracter unitar. Stanţele lui Dzyan ne dezvăluie faptul că la începuty începuturilor, „întunericul domnea peste Toată nemărginirea, pentru că Tată Mama şi Fiul erau Unul şi Fiul nu era încă în stare s-o pornească pe noua Cale, sa hoinărească pe ea".

S-ar mai putea scrie multe despre conceptul trinitar divin din numeroase alte mitologii primare şi secundare. Ni se pare mult mai important, însă, să scoatem în evidenţă aici legătura complementară a numărului trei şi contribuţia acestuia la perfectibilitatea Unităţii. Este vorba, în fond, de un principiu esenţial care ne dă posibilitatea de a înţelege mai uşor credinţa populară a hinduşilor,' potrivit căreia „divinitatea are trei picioare care simbolizează, respectiv: naşterea (Brahma), viaţa (Vişnu) şi moartea (Siva); tot aşa, divinitatea supremă şi triplă sălăşluieşte în trupul omului şi se află în inteligenţă, conştiinţă şi inimă, principiul simţurilor".

Sunt demne de luat în seamă şi alte importante motive legate de cifra trei, scrie Boncompagni; trei au fost Craii de la Răsărit veniţi să se închine

lui lisus Hristos la naşterea sa şi tot trei darurile aduse de ei: aur, tămâie şi smirnă; fre/sunt elementele marii opere alchimiste: sulful, mercurul şi sarea; trei sunt şi timpurile „manifestului": trecutul, prezentul şi viitorul; iar lui Dumnezeu îi sunt atribuite „omni- potenţa, omniscienţa şi omniprezenţa"; virtuţile teologale sunt: credinţa, speranţa şi caritatea; trei sunt cercurile care, potrivit lui Giaocchino da Fiore şi lui Da'nte, reprezintă pe Dumnezeu; trei sunt Parcele: Lachesis, Clotho şi Atropos; şi tot /re/- Graţiile sau Charitele: Aglae, Euphorosyne şi Thalia; şi tot trei Furiile: Aletto,

Tisifona şi Megera; trei sunt judecătorii din Infern; trei chipuri are şi zeiţa Diana a romanilor, confundată cu Selena şi Hecate; Crăciunul, Pastele şi Rusaliile sunt misterele anului liturgic; teza, antiteza şi sinteza sunt termenii dialecticii hegeliene; cald, călduţ şi frig sunt cele trei stări de temperatură; forţa, punctul de sprijin şi rezistenţa reprezintă cele trei grade ale unei pârghii; şi, după unii autori, ternarul ar putea fi caracteristic şi ploii şi descompunerii luminii, deoarece, dacă privim cu atenţie o sursă luminoasă şi ne uităm apoi în altă parte, observăm „un punct roşu”

central având în jurul lui un „cerc negru" şi, mai în afara acestuia din urmă „un cerc albastru". Cei trei preoţi care oficiază liturghia în timp ce se mişcă reprezintă ternarul divin care acţionează întotdeauna de comun acord, în unanimitate, în vreme ce preotul care oficiază ceremoniile funebre înconjoară de trei ori cadavrele pentru a alunga spiritele rele.

Sunt mai multe popoare care atribuie numărului trei virtuţi magice şi religioase. Este bine cunoscut, de exemplu, triplul motto al religiei antice persane:

„gândire înţeleaptă, vorbă înţeleaptă şi faptă înţeleaptă". Aceasta reprezenta pentru persani cheia mântuirii, deoarece un alt moto triplu care

se opunea primului, şi anume „gândire, vorbă şi faptă răuvoitoare", trebuia pus pe seama „Spiritului Răului", (citate din „Lumea simbolurilor de Solas Boncompagni, Humanitas, 2004).

0reprezentare cabalistică a numărului trei, cu trei simbo- luri ale Trinităţii:

1.Ochiul (albul ochiului sem- nifică Tatăl, irisul - Fiul, pu- pila - Sfântul Duh); 2.Soarele (sfera corespunde Soarelui, Lumina semnifică Fiul şi Căldura este Sfântul Duh;

3.Furtuna (Tatăl este focul, Fiul este tunetul, şi fulgerul - Sfântul Duh).

ft *' Iată şi o interpretare românească a numărului trei şi a triadei, aparţinând profesoarei Măria Genescu (notă referitoare la termenul „Nous" în „Textele sacre ale lui Hermes Trismegistos"):

„Dumnezeu-Nous-Logos este una dintre triadele hermetice, pe care o întâlnim şi sub forma: Dumnezeu-Lumină-Logos. Triada clasică a ezotericilor este:

purificare-iluminare-desăvârşire. Dintre triadele Antichităţii, mai cunoscute sunt triada platoniciană - Unul - Intelectul - Verbul; triada babiloniană (chaldaică) - Tatăl - Puterea-lntelectul; triada plotiniană - Unul-Intelect-Suflet. în toate tradiţiile religioase şi aproape în toate sistemele filosofice se întâlnesc ansambluri ternare, triade, corespunzând forţelor primordiale sau hipostaziei feţelor lui Dumnezeu suprem (...) Triunghiul divin este simbol al Treimii". (Jean Chevâlier et colab.)

Reprezentată grafic, triada este un triunghi echilateral, în simbolisitca pytha- goreică, triunghiul echilateral reprezintă tetractys-ul, rezultat din suma primelor pa- tru numele din şirul natural al numerelor: 1+2+3+4=10, numărul perfect. Piramida ce poate fi alcătuită din triunghiurile echilaterale corespunzătoare fiecărei laturi re- prezintă ansamblul tuturor cunoştinţelor. Prin trepiedul Pythiei, tetractys-ul îi este a- similat şi oracolului din Delfi;

este numărul care duce la cunoaşterea de sine şi a lumilor pământene şi cereşti, lamblichos spune că discipolii lui Pythagoras prestau un jurământ sacru pentru păstrarea secretului tetractys-ului: „Mă jur pe cel care a dezvăluit sufletului nostru tetractys-ul, rădăcina şi izvorul întregii naturi". Un alt text pythagoreic, „Rugă către Tetraktys sau Sfântul Tetraktys" este totodată, o invocare a numărului divin: 'Binecuvântează-ne, număr divin, tu care i-ai zămislit pe zei şi pe oameni! O, sfânt, Sfânt Tetraktys, tu care eşti cuprins în rădăcina şi în şuvoiul veşnic al creației! Căci numărul divin începe cu o unitate pură şi profundă şi atinge mai apoi numărul Sacru Patru; apoi el o zămisleşte pe mama a toate câte sunt, care leagă totul, cel dintâi născut, cel care nu greşeşte niciodată, care nu pregetă niciodată, Zecele Sacru, care ține cheia tuturor.

Simbolismul creştin apreciază că „Sfânta Treime reprezintă însăşi funda- mentul acestei religii şi cea mai complexă elaborare filosofico-mistică a celor trei centre sau poli, care alcătuiesc Triada divină în unitatea - Dumnezeu Tatăl - Dum- nezeu Fiul - Sfântul duh" (Ivan Evseev, „Dicționar de simboluri şi arhetipuri cultu- rale", Editura Amarcord, Timişoara, 1994, p. 189). în fapt,Treimea creştină îşi gă- seşte justificare teologică abia prin venirea Mântuitorului lisus. O explicare ezo- terică a Treimii acesteia este formulată de Dionisie Pseudo-Areopagitul: „După cu- vântul din Scripturi (...) Tearhia este Unitate, una în trei persoane, prin care Pro- vidența îşi exercită influența binefăcătoare, de la esențele ce trăiesc dincolo de cer până la cele mai de jos creaturi pământene, căci ea este Principiul (şi este puțin zis chiar dacă o numim principiu), Cauză a oricărei esențe, ea este aceea care îm- bracă Universul întreg, într-un anume fel supraesen'tial, într-o îmbrățişare ire- zistibilă".

Ezotericul român Vasile Lovinescu, la rândul lui, ne face atenți că „pe lângă Treime există triade şi de altă natură: Spiritus, Anima, Corpus; Providență, Voință, Destin; Teză, Antiteză, Sinteză; Bărbat, Femeie, Copil; cei trei agenți fundamentali ai Alchimiei: Sulf, Sare, Mercur, lucrând direct asupra materiei închise în Athanor' („Interpretarea ezoterică a unor basme"). Coleg întru convingeri şi prieten cu Vasile Lovinescu, Frithjof Schuon are revelația că „ternarul infinit, manifestare, imperfec-

jiune" constituie însăşi „formula explicativă a tot ce spiritul uman poate găsi problematic în vicisitudinile existenţei" („Despre unitatea transcendentă a religiilor.

Transcendenţa şi universalitatea ezoterismului", trad. de A. Manolescu, Editura Humanitas, Bucureşti, 1994, p. 73).

Filosofia ocultă abundă în interpretări magice şi mistice ale numărului trei, dar „numerele nu trebuie confundate cu cifrele care sunt semne convenţionale, romane, chineze, sanscrite, arabe, fără o valoare specială". (Alexandrian, „Istoria filosofici oculte"). De pildă, Cabala, care istoriceşte îi urmează Gnozei, pornind de la ideea că fiecare dintre cele 22 de litere ale alfabetului ebraic au o anumită valoare numerală, pretinde că oferă „o mai bună interpretare a Bibliei, ce permite înţelegerea constituirii Universului şi a misiunii omului". Un alt cabalist, Eliphas Levi (abatele Constant), afirmă că numărul trei este redat prin litera ebraică Ghimel: „în literatura siriacă se poate regăsi deja litera G din latină, hieroglifa şarpelui ce-şi muşcă coada (şarpele Ouroburos - n.n.). într-adevăr, ternarul este numărul generaţiei Unitatea este tatăl; binarul este mama; ternarul este copilul".

(„Curs de filosofic ocultă", trad. de Măria Ivănescu, ed. Antet, Bucureşti, 1994,

^

In creaţia populară românească, numărul trei are întotdeauna o încărcătură magică. Din unghiul de vedere ezoteric, balada Mioriţa ar putea fi interpretată ca o transpunere, incompletă, a unui text mitic de iniţiere ce se bazează pe simbolul triadei: „Pe-un picior de plai/Pe-o gură jJe rai,/Iată, vin în cale,/Se cobor la vale/Trei turme de miei/Cu trei ciobănei", într-o analiză lapidara, cei trei proveniţi din Unul - „picior de plai", „gură de rai", simbolizând sacrul, coboară la vale, deci m profan, unde se va săvârşi, am putea spune, ritualul iniţiatic mioritic. La fel ca şi lisus, Păstorul mioritic

acceptă sacrificiul de sine, pe deplin conştient, văzând în aceasta o mai grabnică întoarcere în Unul, în Tatăl. Sau, într-o transpunere geometrică, agresorii pot fi situați în unghiurile orizontalei cu pământul din triunghiul echilateral, pe când victima, alesul, va fi propulsată în unghiul de sus, corespunzător sacrului şi divinului".

Numărul trei îl mai întâlnim într-un ritual masonic: masonii se recunosc între ei cu ajutorul simbolului celor trei puncte: „Frații trei puncte!"
•%

4 (patru).

Numărul sacru prin excelență

Regele Somolon a decis în al patrulea an de domnie să construiască Marele Templu. Alchimiştii, istoricii şi teologii au căutat de-a lungul secolelor să descifreze simbolistica numărului, considerând că nu întâmplător regele evreu a ales tocmai acea dată pentru începerea zidirii. Pronia divină se afla în acest număr.

Cel dintâi nume ebraic al lui Dumnezeu, YHWH (YAHWE) e format din patru litere. Tetragrama conținând numele sacru al lui Dumnezeu a constituit simbolul cel mai cercetat de cabalişti. Eruditul specialist al Cabalei, Gershom Scholem

pentru a ilustra virtuțile magice ale acestui cuvânt, citează recomandarea făcută i un rabin copistului unui sul de Tora: „Fiul meu, scrie cu multă atenție, căci cuvâ tul e divin; dacă omiți o singură literă sau adaugi una, vei distruge întreaga lume",

Filosoful şi matematicianul grec Pythagora socotea 4 un număr perfect, proape o zeitate. La fel, Tetraktys-ul, care era şirul primelor patru numere (1,2,3, a căror sumă este egală cu 10.1 se atribuie lui Pythagora o lege după

care întreg spectru al posibilităților din această lume se află în numărul patru. Patru lite conține numele primului om, Adam, şi tot din patru litere se scrie binecuvântări Amin.

Rene Guenon scria: „valoarea mistică a cifrei patru rezidă în faptul că în to te semnele în care ea figurează ia o formă grafică între totul asemănătoare un cruci".

In „Lumea simbolurilor", Solas Boncompagni inventariază cele mai cuno cute simboluri ale numărului patru: „Cele patru ziduri ale Ierusalimului ceresc cele patru ținuturi ale celor douăsprezece triburi ale lui Israel, precum şi celepati embleme ale aceloraşi triburi, câte una pentru fiecare grup ternar: leul, taurul, omi şi vulturul. Aceste embleme ar reprezenta - potrivit unei vechi tradiții ebraice cele patru litere ale numelui divin YHWH şi anume Y- omul, H - leul, W - tăun şi, ultima H - vulturul, care în fond, amintesc în mod clar de cei patru evangheliş şi de cei patru îngeri. Dar ceea ce surprinde şi mai mult este o constatare de ordi astronomic şi astrologie în acelaşi timp, deoarece toate acestea suferă, fără îndoiali influențele doctrinare ale populațiilor mesopotamiene, contemporane cu vech evrei sau anterioare acestora. Aşa se face că leul ia înfățişarea lui Marcu, omul -p cea a lui Matei, taurul - pe cea a lui Luca şi vulturul - pe cea a lui loan; şi, în cel din urmăm animalele corespund celor patru constelații cardinale ale zom zodiacale.

Iar aici se cuvine să nu uităm faimoasa viziune a lui lezechiel, în care s regăsesc ceva ca patru fiare, a căror înfățişare seamănă cu chipul omenesc. Fiecai din ele avea patru fețe şi fiecare dintre ele avea patru aripi. Picioarele lor era drepte, iar copitele picioarelor erau cum sunt copitele picioarelor de vițel (...) D cele patru părți ele aveau sub aripi mâini de om şi toate patru îşi aveau fețele i aripile lor. Aripile lor se atingeau una de alta (...) Toate patru aveau câte o față d om înainte şi toate patru aveau câte o față de leu la dreapta; toate patru aveau cât o față de bou la stânga şi toate patru mai aveau câte o față de vultur în spate (...) L fiecare, două din aripi erau întinse, iar două le acopereau trupul. (...)

Tot din Biblie mai aflăm că cele patru fluvii care ies din Paradis udă \ mărginesc universul locuibil şi că patru sunt marile epoci în care se cuprinde toal istoria lumii.

Numărul patru mai este menționat şi în alte pasaje biblice: „Trei lucruri cai nu se pot sătura, ba chiar şi al patrulea, care nu zice niciodată „Destul" şi anum< Locuința morților, pântecele sterp, pământul care nu e sătul de apă şi focul care n zice niciodată „Destul!". Patru sunt animalele cele mai mici de pe pământ şi car

l

sunt cele mai înțelepte: furnicile (...), dihorii (...), lăcustele (...) şi şopârla".

Dumnezeu se mânie pe păcătoşi spunând: „Voi trimite asupra lor patru feluri de pedepse: Sabia, ca să-i taie, câinii ca să-i sfâşie, păsările cerului şi fiarele câmpului, ca să-i piardă". Tot patru sunt şi înfricoşătoarele pedepse la care va trebui să se aştepte Ierusalimul, în viziunea lui Daniel, patru fiare uriaşe ies din mare, una mai deosebită decât alta: cea dintâi pare a fi o leoaică ce are aripi ca de vultur, a doua seamănă cu un urs, a treia - un leopard cu „patru aripi ca de pasăre" şi cu „patru capete", iar ultima are „nişte dinți mari de fier" şi „zece coarne".

Potrivit sufismului, ‚£>atru este numărul porților de care trebuie să treacă adeptul vieții mistice". Fiecărei porți îi corespunde unul din cele patru elemente principale şi, anume: aerul, focul, apa şi pământul. La prima poartă, neofitul care cunoaşte cartea este în aer sau, dacă vreți, în vid; el se arde apoi la trecerea prin Soarele inițiatic, reprezentat de cea de-a doua poartă, numită şi a vieții; cea de-a treia poartă îi oferă omului cunoaşterea mistică; în sfârşit, cel ce crede în Dumnezeu - ca o realitate unică - trece prin cea de-a patra şi ultima poartă, care se află în elementul cel mai dens - pământul.

Numărul patru se leagă de simbolurile pătratului şi ale crucii. Din vremurile îndepărtate ale preistoriei şi până în zilele noastre el reprezintă soliditatea, teluricul şi, prin aceasta, „concretul, ceea ce este revelat. Legătura sa cu crucea face din el un simbol fără pereche, al plenitudinii, al totalităţii, al universalităţii". Geografii îşi imaginează Pământul nostru ca fiind împărţit în patru sectoare determinate de încrucişarea unui meridian cu a unei paralele. Şi, într-adevăr, numărul patru ne face să ne gândim imediat la cele patru puncte cardinale, la cele patru regiuni ale spaţiului cărora le corespund cei cei patru stâlpi ai lumii'; să ne gândim la anotimpurile anului, la fazele lunii şi la ciclul menstrual. Corespondenţele lor analogice riguroase sunt surprinzătoare. Şi mai este ceva. Numărul patru poate fi considerat, în mod hotărât „numărul manifestării universale", aşa după cum „un caracter" substanţial universal îi poate fi atribuit pitagoreicei tetraktys a cărei combinaţie numerică 1+2+3+4 (suma primelor patru numere) ne dă totalitatea de bază a lui 10.

Pentru că patru sunt, într-adevăr, şi braţele crucii, precum şi operaţiile aritmetice şi sunetele primitive ale tetracordului.

Cosmogonia ^hindusă împarte în patru părţi universul: spaţiul, lumile, luminile, simţurile, în de acum celebra Carte a lui Enoh sunt menţionaţi cei patru arhangheli, care - împreună cu un număr nemăsurat de spirite - stau în cele patru părţi ale Dumnezeului Duhurilor. Căpetenia îngerilor îi prezintă lui Enoh: „Prea milostivul şi prea răbdătorul Mihail; Gavril - cel ce tămpduieşte bolile şi rănile fiilor oamenilor; Rafael - dătătorul de puteri, şi Fanuel - cel ce îndeamnă la pocăinţă", în acelaşi text sunt pomenite cele ‚j>atru părţi ale universului", care în „Enohul slav" sunt definite drept un „acrostih" prin care s-ar dori să se interpreteze

misterioasa simbolistică ascunsă sub străvechiul nume de „Adam", ca şi cum prin el s-ar fi vrut să se arate nu numai originea celor patru puncte cardinale sau - dacă doriți - a celor patru brațe ale crucii, sau a lui „dinspre, din partea", simboluri universale, ci şi cele patru direcții de proveninență ce se referă la cele patru rase omeneşti: europoidă, mongoloidă, negroidă, australoidă.

1 Theophile Schweighardt (Daniel Mogling): Speculum sophicum Rhodo-stauroticum, 1604

Patru sunt şi Elementele

Pomului Cunoaşterii conceput de rosicrucianul Daniel Mogling: Focul, Pământul, Apa şi Aerul, elementele care armonizează Macrocosmosul cu Micro- cosmosul, sub oblăduirea lui Dumnezeu („Omnia ab Uno”

- „ Totul vine de la Unul" şi „ Omnia ad Uno"- „ Totul se înalță spre Unul"),

Şi toate acestea par să aibă sens dacă ne gândim mai cu seamă la Apocalipsă, în care numărul patru dă ideea universalității: „cele patru făpturi vii, adică toată suflarea de pe tărâmul luminii". Şi să nu uităm apoi că patru sunt şi călăreții care „aduc cele patru mari nenorociri, iar culorile cailor lor corespund culorilor celor patru puncte cardinale", ca şi cum ar fi vrut să însemne „universalitatea unei acțiuni în timp şi spațiu" (...) Apoi cei patru îngeri nimicitori care provin din stră- fundurile celor patru colțuri ale pământului".   ț

Profetul Zaharia are o viziune cu patru vânturi care îi apar sub întruchiparea te patru care trase de cai de diferite culori, corespunzând celor patru elemente şi patru temperamente umane: Caii negri vin din Nord (Pământul, temperamentul melancolic), Caii albi galopează spre Vest (Apa,

temperamentul flegmatic), Caii roşii se duc spre Est (Focul, temperamentul coleric) şi Caii suri aleargă spre Sud (Aerul, temperamentul sanguin). Patru prinți încalecă cele patru vânturi: Arhan- ghelul Mihail încalecă Vântul de Est, arhanghelul Gabriel - Vântul de Nord, arhan- ghelul Rafael vântul de Vest şi Uriel încalecă vântul de Sud. Rabinii evrei au stabi- lit că Prinții Tenebrelor, ai răului, sunt tot patru: Azazel, Samael, Azael şi Mahazel (conf. Agrippa de Nettesheim: De oculta philosophia, 1510).

ini

Cele patru vânturi cosmice
în viziunea lui Robert Fludd
(Philosophia Sacra,
Frankfurt, 1626).

Conform lui Chevalier şi Gheerbrant (vezi „Dicționarul de simboluri"):

„există patru puncte cardinale, patru vânturi, patru stâlpi ai Universului, patru faze ale lunii, patru anotimpuri, patru elemente, patru stări de spirit, patru fluvii ale

i

Paradisului, patru litere în numele lui Dumnezeu (YHWH), patru litere în numele primului bărbat (Adam), patru brațe ale crucii, patru Evanghelist! etc. Numărul patra desemnează primul pătrat şi decada: tetraktys-ul pitagoreic se realizează prin adunarea primelor patru numere

(1+2+3+4)...Numărul patru simbolizează terestrul, totalitatea celor create şi a celor revelate.

Această totalitate a creatului este, în acelaşi timp, totalitatea celor trecătoa- re. Este ciudat că acelaşi cuvânt, shi, înseamnă în japoneză şi patru şi moarte. De aceea, japonezii evită cu mare grijă să pronunțe cuvântul acesta, înlocuindu-l, în viața de zi cu zi, prin Yo sau Yon.

Este un număr sacru şi în Vede, care sunt împărțite în patru părți (Imnuri, Farmece, Liturghie, Speculații). Omul, de asemenea, este alcătuit din pătratul ti patru, din 16 părți, după Chandogya Upanişad, ca şi feeria Somel, care cuprinde şaisprezece recitări, sau ca învățăturile despre Brahman care sunt împărțite în patru sferturi corespunzând celor patru domenii ale universului: regiunile spațiului, lumilejuminile, simțurile.

în Biblie şi în special în Apocalipsă patru sugerează, de asemenea, ideeade universalitate: cei patru aflați în viață reprezintă mulțimea celor vii în lumea lumii (e sunt acoperiți de ochi), cei patru călăreți aduc cele patru urgii cumplite asupra pământului. Cele patru culori ale cailor corespund culorilor punctelor cardinale ț celor ale zilei pentru a arăta universalitatea acțiunii în spațiu şi timp: albul reprezintă Estul şi răsăritul zilei; roşul, Sudul şi miezul zilei; galbenul-vânăt - Vestul şi crepusculul; negrul - Nordul şi noaptea. Cei patru îngeri pedepsitori care staul picioare în cele patru colțuri ale pământului; cele patru fluvii ale Paradisului; cele patru porți ale Ierusalimului ceresc față în față cu cele patru orientări; cele patrii tabere ale celor douăsprezece triburi ale Fiilor lui Israel (Numerii, 2); cele patrii steaguri şi însemne ale triburilor, unul pentru fiecare grup de câte trei triburi, leul, bărbatul, taurul, vulturul; cele patru litere ale numelui divin YHVH, fiecare corespunzând uneia dintre emblemele sale, Y- omului, H-leului, V-taurului şi cel de-al doilea H vulturului; cei patru Evanghelist!: după Sfântul Irineu nu puteau să fie nici mai mulți nici mai puțini; şi fiecare din cele patru embleme ale triburilor fiilor lui Israel a fost atribuită câte unuia din cei patru Evanghelişti: lui Marcu leul, lui Matei omul, lui Luca taurul, lui loan vulturul; animalele acestea, pe de altă parte, corespund celor patru constelații cardinale ale Zodiacului: Taurul, Leul, Omul ți Vulturul; toate aceste cuaternare reprezintă o totalitate.

în viziunea lui lezechiel, care datează din anul 593 î.e.n. putem observa simbolistica aceasta extraordinară: ...am văzut ceva ca patru fiare, a căror înffr ţişare semăna cu chipul omenesc; fiecare din ele avea patru feţe şi fiecare din ele avea patru aripi...toate patru îşi aveau feţele lor întoarse spre cele patru direc- ţii... Tuspatru aveau câte o faţă de om înainte, tuspatru aveau câte o faţă de leu la dreapta, tuspatru aveau câte o faţă de bou la stânga şi tuspatru mai aveau şi câte o faţă de vultur în spate. Exegeţii văd aici simbolul mobilităţii, al ubicuităţii spirituale a lui Yahve, care nu e legat doar de Templul din Ierusalim, ci îi asigură pe tof dreptcredincioşii de prezenţa lui, oricare ar fi direcţia în care sunt exilaţi. Aceşi exegeţi observă că figurile stranii ale viziunii lui lezechiel amintesc de acel Karibu asirian (al cărui nume corespunde Heruvimilor de pe Chivot, făpturi cu cap de om, trup de leu, copite de taur şi aripi de vultur, ale căror statui păzeau Palatul din Ba- bilon). Slujitorii zeilor păgâni sunt aici înhămaţi la carul Dumnezeului lui Israel

expresie frapantă a transcendenţei lui lehova. Ei mai serveau de asemenea ca suport tronului lui Dumnezeu, capetele lor semănând cu o boltă strălucitoare ca soarele...Pe bolta de deasupra capetelor fiarelor era ceva care semăna cu un tron, era ca un chip de om. şi am mai văzut ceva, ca un metal înroşit în foc, sub care se afla acel chip de om şi care lumina împrejur de la coapsele acelui chip de om în sus şi de la coapsele acelui chip în jos se vedea un fel de foc, un fel de lumină strălucitoare care-l împresura de jur împrejur. Cum este curcubeul care se află pe cer la vreme de ploaie, aşa era înfăţişarea acelei lumini strălucitoare care-l înconjura. Astfel era chipul slavei Domnului (lezechiel, 1, 26-28). Nimic n-ar putea să sugereze

mai bine, decât această urcare a treptelor cerului, superioritatea transcedentală a lui Dumnezeu față de toate aceste cuaternare.

Patru mai este şi o cifră care defineşte universul în totalitatea lui (cel mai adesea este vorba de lumea materială, sensibilă). Astfel, cele patru mari fluvii care ies din Eden, cum ne arată Facerea, udă şi înconjoară universul locuibil.

Apocalipsa vorbeşte despre cele patru unghiuri ale pământului de unde suflă cele patru vânturi (Ieremia, 49, 36; lezechiel, 37, 9; Daniel, 2 şi 7) şi distinge patru mari perioade care îmbrățişează întreaga istorie a lumii.

După Alexander, numărul patru joacă un rol determinant în gândirea şi filosofia indienilor din America de Nord. Este un principiu de organizare şi, într-un anume sens, o forță. Spațiul se împarte în patru părți, timpul se măsoară în patru unități: ziua, noaptea, luna şi anul; există patru părți în plante: rădăcina, tulpina, floarea şi fructul; speciile de animale sunt în număr de patru: cele care se târăsc, cele care zboară, cele care merg pe patru picioare, cele care merg pe două picioare; cele patru ființe cereşti sunt: cerul, soarele, luna şi stelele şi patru sunt şi vânturile care suflă împrejurul cercului lumii; viața omenească se împarte în patru coline: copilăria, tinerețea, maturitatea şi bătrânețea; există patru virtuți fundamentale la bărbat: curajul, puterea de a îndura, generozitatea şi fidelitatea, şi tot patru la femei: îndemânarea, ospitalitatea, loialitatea şi fecunditatea etc. (...)

Patru, numărul elementelor este numărul porților prin care trebuie să treacă adeptul căii mistice, după tradiția sufiților şi a vechilor congregații de dervişi turci.

Fiecăreia dintre aceste porți îi este asociat unul dintre cele patru elemente, în următoare ordine de creştere: aer, foc, apă, pământ. Simbolismul de față se poate interpreta astfel: la prima poartă (Sherlat), neofitul care nu cunoaşte decât cartea, adică litera religiei, se află în aer, adică în vid. El se arde la trecerea pragului inițiatic, reprezentat de cea de-a doua poartă, care este aceea a căii, altfel spus, a angajamentului față de disciplina ordinului (Tarikat); cei care au trecut de această a doua poartă sunt deseori numiți asceții (Zahitler). Cea de-a treia poartă îi deschide omului drumul sp/e cunoştința mistică; el devine un gnostic (Arif) şi

corespunde elementului apă. în fine, cel care-l atinge pe Dumnezeu şi se confundă cu el ca în unica realitate (Haak) trece, o dată cu cea de-a patra şi ultima poartă (aceea a Hakikat-ului) în elementul cel mai dens, pământul. Aleşii aceştia sunt numiţi „Cei :"k;t;" De la aer la pământ, există o răsturnare a evoluţiei mistice, aşa cum este

iubiţi"

imaginată ea, în mod obişnuit, de către un spirit european; şi totuşi calea perfecţiunii a unui Ibn Mansur el Aliadj sau a unui Medwiana Jalal ed din Rumi nu este atât de îndepărtată de cea a unei Theresa d'Avila sau a unui loan al Crucii.

Dar doctrina sufită, mai limpede poate decât mistica creştină, a plecat de la postulatul conform căruia ceea ce noi numim Realitate nu este decât un reflex

(ireal deci) al singurei Realităţi divine şi transcendente ascunse de vălul dualităţii care-l departe pe necredincios de Dumnezeu, punându-l astfel în starea de păcat.

Din aceste patru stadii sau porţi ale desăvârşirii mistice putem apropia evoluţia cuaternară care se petrece în anima, conform teoriilor lui Jung: psihana- listul porneşte de la „anima" pentru a-şi defini reprezentările arhetipale: Eva, care reprezintă funcţii pur instinctuale şi biologice; Elena din Faust care personifică nivelul romantic şi estetic, caracterizat încă de elemente sexuale; Fecioara Măria la care iubirea (Erosul) atinge atitudinea devoţiunii spirituale; şi, în fine, Sulamita din Cântarea Cântărilor, încarnarea înţelepciunii care transcende chiar sfinţenia pu- rităţii. Figura Mona Lisei ar constitui, după Mărie Louise von Franz, o altă re- prezentare a celui de-al patrulea şi ultim stadiu la care participă anima. Vedem totuşi

limpede în ce măsură această concepție spiritualistă a şcolii jungiene diferă de ierarhiile mistice tradiționale.

Orice-ar fi, sistemul întreg al gândirii jungiene se bazează pe importanța fundamentală pe care i-o acordă şi i-o recunoşte numărului patru, cuaternitatea re- prezentând pentru ei fundamentul arhetip al psihismului omenesc, adică totalitatea proceselor psihice conştiente şi inconştiente, întreaga lui analiză a tipurilor psi- hologice se bazează, într-adevăr pe teoria celor patru funcțiuni fundamentale ale conştiinței: gândirea, sentimentul, intuiția şi senzația. Psihanalistul menține în cazul de față o atitudine omnească ce pare a fi constantă din paleolitic, şi care de la crucea direcțiilor cardinale, prezentă în zorii de ziuă ai tuturor cosmologiilor, trece prin teoria inițiaților şi a alchimiştilor pentru care cuaternitatea reprezintă o axiomă fundamentală în urmărirea Marij Opere şi căutarea PJgtrejjllosofale''.

Sistemul copernician, ilustrând teoria heliocentrică, cu Soarele în centrul Universului (în stânga, cu un compas în mână, Copernic)

Pătratul magic

Numărul patru conține simbolul pătratului şi al crucii. (Pătratul, Crucea, Centrul şi Cercul sunt cele patru simboluri fundamentale întâlnite în Muzeul Her- metic). Pătratul este simbolul Pământului, simbolul Universului creat. Champeaux şi Sterckh spun că: „Pătratul este o figură antidinamică, ancorată pe patru laturi.

Simbolizează oprirea sau clipa smulsă. Pătratul implică ideea de stagnare, de solidificare; ba criiar de stabilizare în perfecție: va fi cazul Ierusalimului ceresc, în timp ce mişcarea uşoară este circulară, rotunjită, oprirea, stabilitatea se asociază cu figurile colțuroase, cu liniile contrastante şi sacadate."

Platon considera pătratul - şi cercul - ca fiind absolut frumoase în sine. Abu Ya'qub spune despre tetradă, număr al pătratului, că este cel mai

desăvârşit dintre numere. Simbolistica pătratului şi aceea a numărului patru se regăsesc. Evreii făceau din Tetragramă Numele - de nerostit - al Divinității (YHWH). Pitagoricie- nii făceau din Tetraktys (şi din pătratul de patru) baza doctrinei lor. Numărul patru este, deci, într-un anume fel, acela al Desăvârşirii divine; într-o manieră mai gene- rală, este numărul dezvoltării complete a manifestării, simbolul lumii stabilizate (...)

Există, de asemenea, o bogată tradiție a pătratelor magice. Pătratul evocă, în limitele sale stricte, sensul secretului şi al puterii- sale oculte. Pătratul magic este mijlocul de a capta şi de a mobiliza virtualmente o putere, închizând-o în reprezen- tarea simbolică a numelui său sau a cifrei celui care deține în mod firesc puterea.

Inventarea pătratului magic pare să fi avut loc la originile ştiinței. După Lutfi'l Magtul (duplicarea altarului), ştiința pătratului magic este o ştiință inițială creată de Dumnezeu. El însuşi 1-a inițiat pe Adam în această ştiință: profeții, sfinții şi înțelepții şi-au transmis-o ulterior (...).

După Plutarh, pitagoricienii afirmă că pătratul reunea puterile pe care le aveau Rhea, Afrodita, Demeter, Hestia şi Hera.

Şi în tradiția creştină, pătratul simbolizează cosmosul din cauza egalității celor patru laturi ale sale; cei patru stâlpi de unghi desemnează cele patru elemente.

Corpurile pătrate, ne spune Denys de Rekal, nu sunt destinate rotației, aşa cum sunt corpurile sferice. Pe de altă parte, pătratul prezintă un caracter stabil.

Forma patrunghiulară este adaptată pentru a delimita numeroase locuri, ca piața publică din Atena, în Evul Mediu s-au construit oraşe pătrate: Sainte-Foy, Mont- fazier etc. Templul Graalului este pătrat", (după Chevalier şi Gheerbrandt).

5 (cinci).

Numărul calfei în Francmasonerie

în universul masonic, numărul cinci este numărul Calfei. Ucenicul a făcut saltul la rangul de Calfă, dar până să ajungă la gradul de Maestru, mai are un drum lung de parcurs. El va trebui, treptat, să se descătuşeze de tenebrele materiei şi să

evolueze spiritual. Va învăța tot ce se ştie despre ezoterismul cifrei cinci. Mai întâi că cinci sunt simțurile naturale (văzul, mirosul, gustul, pipăitul şi auzul), cinci sunt părțile trupului omenesc (capul, gâtul, torsul, mâinile şi picioarele), cinci sunt de- getele mâinii, cinci sunt cărțile lui Moise (Pentateuh-ul). De altfel, şi în Cartea Căr- ților, Biblia, este menționat de multe ori numărul cinci (vezi Solas Boncompagni, lucrarea citată):

„Poate că lipsesc cinci din cei 50 de drepți" (Geneza, XVIII, 18) şi „cim dintre voi vor birui o sută de vrăjmaşi" (Leviticul, XXVI, 8). în Noul Testament există pasajele legate de înmulțirea celor „cinci pâini" (Evanghelia lui Matei, XIV, 17), de cele zece fecioare, dintre care cinci nechibzuite şi cinci înțelepte (Matei, XXV, 2), cele cinci luni în care Elisabeta a stat ascunsă (Luca, I, 24), de venirea lui lisus pe pământ, drept care El a spus: „Vi se pare că am venit să dau pace pe pământ? Vă spun nu, ci dezbinare: căci de acum înainte cinci dinrr-o casă vor fi f dezbinați, trei împotriva doi şi doi împotriva a trei" (Luca, XII, 52). în Apocalipsâ, însă, numărul cinci capătă o altă valoare: „Şi nu li s-a dat putere ca să omoare, ci ca să fie chinuiți cinci luni" şi „...şi puterea lor e în cozile lor, ca să vatăme pe oameni cinci luni" (Apocalipsă, IX, 10).

Mai sunt şi alte motive care ne determină să menționăm numărul cinci cum ar fi: „Preafericitele mistere ale rugăciunii înălțate Fecioarei Măria (Buna Vestire, vizita făcută de Sfânta Fecioară Măria Sfintei Elisabeta, Incarnarea, Intrarea în Biserică a Sfintei Măria şi Disputa), cele cinci mistere dureroase sau Patimile Mântuitorului (agonia, biciuirea, încoronarea cu spini, condamnarea şi moartea), cele cinci mistere glorioase (învierea, înălțarea, Coborârea Sfântului Duh, înălțarea şi încoronarea Maicii Domnului) şi, în sfârşit, cei cinci doctori ai Bisericii: Toma- i zis doctor

angelicus; Bonaventura - zis doctor serafinus; Duns Scoot - doctor' subtilis; Augustin-doctor gratiae; Occam - doctor invincibilis.

Ca simbol al omului, cifra cinci este pusă, de obicei, în corelație cu crucea (să ne gândim la omul cu brațele desfăcute în lături); şi cinci sunt şi părțile care alcătuiesc viața omenească: brațele, picioarele şi capul, toate unite cu trunchiul.

Apoi, dacă luăm în calcul crucea care ia ființă dintr-o linie orizontală determinată de brațele întinse în lături şi de o verticală ce coboară de la cap până la picioare, ne dăm seama de faptul că centrul crucii nu este altceva decât inima, care alimentează şi ține în viață orice ființă. Şi aceste considerații ne dau încă o dată măsura armoniei, a ordinii şi a perfecțiunii creaturilor care din vrerea divină populează universul. Poate de aceea zeul Quetzalcoatl al vechilor mexicani - simbol al vieții şi al morții şi unit cu apusul şi cu răsăritul soarelui şi al luceafărului - „este reprezentat ca un personaj pe a cărui față se află cinci puncte mari care nu sunt altceva decât un „semn solar". Dar cea care a dezvoltat o întreagă teorie a numărului cinci, ca simbol al omului înscris într-un pătrat a fost Sfânta Hildegunda din Bingen. „Dacă pătratul este simbolul pământului - scrie ea - omul este, în lumea aceasta, ca o cruce sau lumea aceasta este ca o cruce pentru el", în sfârşit, omul mai este pus în legătură cu o pentagramă sau un talisman în formă de stea cu

*fc7 /

cinci colțuri, „emblema microcosmului", mai ales dacă omul îşi întinde extremi- tățile în aşa fel încât acestea să reprezinte în chip armonios colțurile figurii mai-sus amintite; atunci, în mijloc, va apărea sexul şi acest lucru explică de ce psihanaliştii - ca şi unele populații precolumbiene şi orientale - văd în numărul cinci simbolul „vieții manifeste".

Budismul japonez distinge „cinci oriente sau patru puncte cardinale plus centrul". Cambodgienii îi atribuie divinității indiene Siva „cinci fețe" pentru că domneşte peste cinci regiuni din univers, în timp ce în panteonul celților se aflau cinci divinități principale pe care Cezar, în opera sa „De bello galico" le compară cu cei cinci zei: Mercur, Jupiter, Marte, Apollo şi Minerva.

Pentru Hesiod, mai apoi, erele Pământului s-ar împărți în cinci epoci: cea de aur, de argint, cea de bronz, cea a semizeilor şi a fierului.

Filosofii pitagoreici spuneau că numărul doi reprezintă „principiul terestru", iar trei pe cel „ceresc". Combinarea numerelor doi şi trei conferă cifrei cinci unitate, totalitate, armonie şi echilibru.

Doctrina indiană a respirației dezvăluie că funcțiile trupului sunt dirijate de cinci sufluri sau forțe vitale, existente în trup: respirația, suflul ascendent, suflul descendent, suflul transversal şi suflul general. „Energia vitală,, care ia naştere de aici este pusă în strânsă corelație - şi poate chiar identificată - cu „cele cinci elemente cosmice: pământul, apa, aerul, eterul, focul şi acestea acționează în interiorul individului, părăsindu-1 numai la moartea lui".

Doctrina ezoterică a vechilor egipteni menționează „douăzeci şi două de lucruri misterioase sau hieoglife simbolice", dintre care numărul cinci exprimă în lumea divină legea universală „care guvernează manifestările Ființei absolute în unitatea substanței; religia secretă care studiază legătura dintre om, ființă relativă şi Dumnezeu, ființă absolută; în lumea materială, inspirația care vine de sus prin intermediul fluidului astral".

Pentru mahomedani, cinci este un număr propice şi la ei întâlnim pentagra- ma „celor cinci simțuri şi a căsătoriei"; cinci sunt la ei şi orele care trebuie dedicate rugăciunii, ca şi „tipurile de post"; cinci sunt şi felurile de spălări rituale, dispen- sele pentru ziua de vineri şi aşa-zisele „chei ale misterului din Coran". Acest număr reprezintă universul, omul, cele „cinci forme sensibile ale materiei", degetele, simțurile, culorile curcubeului; pentru chinezi există „cinci metale, cinci măruntaie, cinci gusturi şi cinci planete"; iar pentru japonezi „cinci elemente: pământul, apa, focul, vântul şi spațiul", (citate din Solas Boncompahni: „Lumea simbolurilor", Humanitas, Bucureşti, 2004).

Pentru Chevalier şi Gheerbrant „simbolismul numărului cinci provine din faptul că, pe de-o parte, acesta reprezintă suma primului număr par şi a primului număr impar (2+3) şi, pe de alta, că este mijlocul primelor nouă numere. El este semn al unirii, număr nupțial, aşa cum spun pitagoreicienii; mai este însă şi un număr al centrului, al armoniei şi echilibrului. Cinci mai

este şi simbolul omului (având brațele desfăcute, acesta pare dispus în cinci părți sub formă de cruce: cele

p!

două brațe, bustul, centrul - adăpost al inimii - capul, cele două picioare). De ase- menea, simbolizează universul: două axe, una verticală şi una orizontală, trecând printr-un acelaşi centru; ordinea şi perfecțiunea şi, în cele din urmă, voința divină care nu poate dori decât ordinea şi desăvârşirea.

El reprezintă cele cinci simțuri şi cele cinci forme sensibile ale materiei:

totalitatea, deci a lumii sensibile (...)

Astfel, vechii autori susțin că sub cer, legile universale sunt în număr de cinci: există cinci culori, cinci gusturi, cinci tonuri, cinci metale, cinci viscere, cinci planete, cinci puncte cardinale, cinci regiuni ale spațiului şi, bineînțeles, cinci simțuri. Cinci este numărul Pământului: fiind suma celor patru regiuni cardinale şi a centrului, el reprezintă universul manifest. Cinci mai este însă şi suma lui doi şi tre, care reprezintă Pământul şi Cerul în propria lor natură: conjuncție, cununie între yin şi yang, între tian şi di. De aceea este numărul fundamental al societăților secrete. Această uniune este simbolizată de cele cinci culori ale curcubeului. Cinci mai este şi numărul inimii.

Reluând intepretarea numărului cinci la străvechii mexicani, J. Sousteelle punea cu limpezime în evidență ambivalența caracteristică acestui simbol. Cinci, afima el, este înainte de orice, numărul lumii prezente (care a fost precedată de primele patru schițe ale creației) şi al centrului crucii punctelor cardinale. De aceea, el simbolizează focul, însă sub dubla sa

accepțiune: pe de-o parte, cea solară, legată deci de regimul diurn, de lumină, de viață triumfătoare şi, pe de altă parte, sub forma sa internă, terenstră, htonică, legată de noapte şi de drumul nocturn al soarelui negru prin infern. Eroul Quetzacoatl, în metamorfozele sale succesive, încarnează atât ideea de sacrificiu, cât şi pe cea de renaştere, fiind asimilat pe de-o parte soarelui şi pe de alta planetei Venus, care dispar la Vest, în imperiul tenebrelor, ca să reapară (renască) apoi la est, o dată cu ziua. în calitate de stăpân al sălaşului aurorei, Quetzalcoatl, renăscând sub forma lui Venus, Luceafărul de dimineață, este reprezentat în manuscrisele mexicane ca ca un personaj având marcată pe chip cifra cinci, sub forma a cinci puncte mari, dispuse ca pe fața unui zar. De aceea, numărul cinci are semnificație ezoterică, în cadrul simbolismului clasei sacerdotale şi războinice, sacrificiul, sau mai degrabă autosacrificiul şi reînvierea. Ca gilfa solară, cinci întruchipează ideea de triumf al soarelui şi al vieții; el presupune însă şi acele sacrificii ale războinicilor, al căror sânge vărsat, hrană a soarelui, condiționează întoarcerea ciclică a astrului, care la rândul ei, determină viața. Tot aşa, Centrul lumii, reprezentat prin cifra cinci, mai este şi gilfa cutremurului, a osâdei finale, a sfârşitului lumii, când duhurile rele se vor năpusti din cele patru direcții cardinale spre centru, ca să nimicească specia umană. Centrul lumii este aici răspântia centrală care, aidoma, tuturor răspântiilor, este un loc în care se produs apariții de temut.

Sfânta Hildegarde din Bingen a dezvoltat o întreagă teorie a cifrei cinci ca simbol al omului. Omul se împarte, pe lungime, din vârful capului şi până la picioare, în cinci părți egale: pe lățime, având brațele întinse, de la o extremitate a

unei mâini la cealaltă, tot în cinci părți egale. Ținând seama de aceste cinci măsuri egale pe lungime şi de aceste cinci măsuri egale pe lățime, omul poate fi înscris într-un pătrat perfect. Cinci pătrate pe lungime şi cinci pătrate pe lățime formează o cruce într-un pătrat, pieptul fiind locul de intersecție al brațelor crucii. Dacă pătrarul este simbolul pământului, omul este ca o cruce în această lume, sau lumea este pentru el ca o cruce. (Cf. Chevalier şi Gheerbrant, op.cit.}.

6 (şase).

"Pecetea Regelui Solomon" (sau "Scutul lui David)

Faptul biblic că în cea de-a şasea zi a fost creat omul a făcut din şase un număr sacru, încărcat de simboluri, în şase zile a creat Dumnezeu lumea, şase zile trebuie omul să muncească, în a şaptea să se odihnească, pământul trebuie arat şi cultivat şase ani în şir, dar în al şaptelea an va fi lăsat şi el să se "odihnească", şase zile a acoperit un nor divin Muntele Sinai unde a urcat Moise să primească Tablele Legii, şase zile a stat ascuns biblicul Enoh, îngerii biblici - Serafimii aveau şase aripi. (Pseudo-Dinonisie Aeropagitul scria despre Serafimi: "Sfânta denumire de serafimi înseamnă, pentru cine ştie ebraica, cei care ard, adică cei care înfierbântea- ză... Veşnica mişcare în jurul secretelor divine, căldura, profunzimea, înfocarea clocotitoare a unei rotiri constante care nu cunoaşte nici răgaz şi nici declin, puterea de a ridica cu fofos pe cei inferiori la nivelul lor, însuflețindu-i cu acelaşi e- lan, cu aceeaşi flacără, cu aceeaşi căldură, puterea lor de a purifica prin fulger şi prin foc, neîndoielnica şi idestructibila însuşire de a-şi păstra întocmai propria lu- mină şi propria putere de străluminare, facultatea de a îndepărta şi de a desființa obstacolul oricăror tenebre, acestea sunt însuşirile serafimilor, aşa cum reies din propriul lor nume")

Şase vase cu apă au fost schimbate în vin la Nunta din Caana Galileii, şase sunt păcatele împotriva Sfântului Duh, şase aripi au animalele care stau lângă Tronul lui Dumnezeu, şase sunt elementele darsana ale filosofici indiene, brahmanul se eliberează prin cele "şase văluri", de cele "şase valuri ale existenței", de cele "şase învelişuri" ale celor şase schimbări inerente ale existenței. Boncom- pagni citează din cartea indiană "Upanishad": "Cele şase

văluri sunt: carnea, pielea, sângele, oasele, nervii şi măduva; cei şase duşmani: dorința, mânia, lăcomia, nebu- nia, mândria şi invidia; cele şase condiții (stări): conceperea, individualizarea, creş- terea, maturitatea, decăderea, distrugerea; cele şase valuri: foamea, setea, neli- niştea, nebunia, bătrânețea, moartea; cele şase greşeli: familia, neamul, casta, clasa socială, stadiul vieții şi împrejurările externe".

Chevalier şi Gheerbrant văd în şase numărul opoziției dintre Creator şi Creatură: această opoziție care după Renee Allendy se află într-un echilibru nedefinit nu înseamnă neapărat "contradicție; ea poate marca o simplă deosebire, care va fi sursa tuturor ambivalențelor numărului şase; căci acest număr reuneşte două complexe de activități ternare. El poate duce la bine dar şi la rău, la unirea cu

Dumnezeu, dar şi la revoltă. Şase este numărul darurilor reciproce şi al antagonismelor, al destinului mistic. El este desăvârşirea potențială, lucru pe care îl exprimă simbolul grafic a şase triunghiuri echilaterale, înscrise într-un cerc; fiecare latură a câte unui triunghi este egală cu raza cercului, iar şase este aproape egal cu raportul dintre circumferința cercului şi raza lui. Această perfecțiune virtuală poate însă eşua, iar riscul acesta face din numărul şase numărul probei prin care se deosebesc binele şi răul".

Expresia simbolică şi grafica hexagamei, „Pecetea regelui Solomon", conți- ne numărul şase. „Această figură alcătuită din suprapunerea a două triunghiuri e- chilaterale, unul cu vârful în sus, celălalt cu vârful în jos, în aşa fel încât, împreună, să formeze o stea cu şase colțuri, este una din reprezentările simbolice cele mai universale. O aflăm în India, unde poartă

numele de yantra; sau la evrei, creştini şi musulmani, sub numele de Pecetea lui Solomon. Ea mai apare şi în gliptica civi- lizațiilor din America Centrală, în filosofia ermetică, hexagrama reprezintă sinteza dintre forțele volutive şi involutive, realizată prin întrepătrunderea celor două ter- nare. Tradiția indiană vede într-însa împreunarea dintre Shiva şi Shakti, cu alte cu- vinte hierogamia fundamentală".

„în termenii psihologiei jungiene", scrie psihologul Aniela Jaffe, „această uniune a contrariilor simbolizează unirea dintre lumea personală şi temporală a Eului şi lumea nepersonală, atemporală, a non-eului. Aceasta reprezintă, în fond, unirea sufletului cu Dumnezeu - țelul tuturor religiilor. "

Pecetea Regelui Solomon

în Muzeul Hermetismului, în multe cărți de ocultism întâlnim "Pecetea Regelui Solomon". Strict lingvistic, verbul "a pecetlui" înseamnă a închide, a păzi, a ascunde ceva. Deci, Pecetea este simbolul unei taine. Pecetea este şi semnul unei autorități, a unei puteri. Cine pecetluieşte? Un rege, un domnitor, un om important, pecetea devine astfel semnul unei decizii, al unei "apartenențe legitime". Rabinii antici vedeau în circumcizia pruncului un soi de pecete al apartenenței acestuia la "poporul ales" de Dumnezeu. Apostolul Pavel vorbea de o "pecete spirituală" şi că adevărata circumcize este cea spirituală, pecetea apartenenței la "Poporul Drepților". Cum spunem, pecetea ascunde o taină, în Apocalipsă există un pasaj despre o carte pecetluită cu şapte peceți. Grafic, "Pecetea Regelui Solomon" e o stea cu şase colțuri, compusă din două triunghiuri echilaterale suprapuse. Cabaliştii şi alchimiştii au fost atraşi de "Pecetea Regelui Solomon", considerând-o că ex- primă "reducerea multiplului la 1 şi a imperfectului la perfect". Lucrare care a reprezentat visul multisecular al savanților, Hexagrama cumulează „o adevărată sumă a cunoştințelor din gândirea ermetică. Ea conține mai întâi cele patru ele- mente: triunghiul cu vârful în sus reprezintă focul; triunghiul cu vârful în jos apa, triunghiul focului care este tăiat de baza triunghiului apei desemnează aerul; în partea opusă, triunghiul apei tăiat de baza triunghiului focului corespunde pa-

mântului. Toate acestea reunite în hexagramă constituie ansamblul de elemente din Univers.

l

Jacob Bohme:

Ecrits theosophiques,

Amsterdam, 1682

O Hexagramă misterioasă!

Steaua lui David, în- conjurată de 38 de ochi de foc, împrăşti- ind Lumina în între- gul Univers, în cen- trul stelei lui David, Ochiul Atotvăzător.

Sub Steaua lui David, crucea răstignirii lui lisus, cu inscripția scrisă în ebraică, gre- ceşte şi latină. „loşua Hanotzri Meleh Ha- iendim" (lisus Creşti-nul, Regele Iudeilor).

l

Steaua lui Solomon mai înglobează, aşa cum susțin tot tradițiile ermetice, cele şapre metale de bază, deci totalitatea metalelor la care se adaugă cele şapte planete, rezumând totalitatea cerului, în centru se află aurul şi soarele, în vârful superior există argintul şi luna; în cel inferior plumbul şi Saturn, în vârful din dreapta sus figurează cuprul şi Venus, în cel de jos, din dreapta, mercurul şi planeta

Mercur, în vârful din stânga de sus se găsesc fierul şi Marte, iar în vârful de jos apar cositorul şi Jupiter. Pornind de la această hexagramă am putea să multiplicăm jocul de corespondențe între elemente, calități, metale şi planete şi diversele lor game de simboluri" (cf. Chevalier şi Gheerbrandt).

Unii filosofi creştini au interpretat "Pecetea lui Solomon" ca o îmbinare a două contrarii: triunghiul cu vârful în sus ar semnifica "natura dumnezeiască a lui Hristos" iar triunghiul cu vârful în jos "natura lui omenească", steaua cu şase colțuri devine astfel simbolul contopirii celor două naturi dumnezeieşti şi omeneşti.

Tot filosofii creştini au dezvoltat simbolul numărului şase ca un număr al păcatului. Smintitul Nero a fost al şaselea împărat din spița romană. Şase este un număr nefast. Proorocul mincinos, antihristul din Apocalipsă, "îi sileşte pe toți să poarte semnul, adică numele fiarei sau numărul numelui fiarei (...) cine are pricepere să socotească numărul fiarei: căci este număr de om. Şi numărul ei este 666". -

7 (şapte).

Numărul Maestrului Mason

în ritualul Francmasoneriei se acordă numărului şapte o mare importanță simbolică. Şapte paşi ritualici sunt prevăzuți în inițierea la gradul de Maestru, de aceea şapte este numărul Maestrului Mason. Şapte maeştri fac loja "justă şi perfectă". Şapte paşi a făcut Sfânta Măria pe când avea şase luni şi a revenit apoi la matricea mamei sale, Ana. Multe sunt pasajele din Biblie evocatoare ale acestui număr sacru (iată-le înşiruite de Solas Boncompagni, în lucrarea citată anterior):

"Pedeapsa celui ce-1 va ucide pe Cain va fi de şapte ori mai mare. Dumnezeu i-a poruncit lui Noe să ia cu el şapte perechi, parte bărbătească şi parte femeiaseâ şi numai o pereche din toate păsările necurate; că după şapte zile au venit asupra pământului apele potopului, şi că Faraonul a visat şapte vaci grase şi şapte slabe, şapte spice pline şi şapte goale. Zaharia a lăsat scris că a văzut un candelabru cu totul de aur, cu şapte candele, iar deasupra candelabrului este un vas de untdelemn din care pornesc şapte țevi către cele şapte candele. Şapte au fost şi pâinile pe care lisus le-a rupt şi a poruncit ucenicilor să le împartă norodului, iar lui Petru, care-1 întreba de

câte ori trebuia să-1 ierte pe fratele său, i-a răspuns: -Nu-ți zic ție până de şapte ori, ci până de şaptezeci de ori cate şapte-. Ca să nu mai vorbim despre * Sfântul loan, care a văzut şapte diademe, şapte sigilii şi şapte stele, în Apocalipsă găsim o întreagă înşiruire de versete cu acest număr, dovadă a caracterului sacru pe care evreii îl atribuiau numărului şapte, lucru care se deduce lesne şi din faptul că ei sărbătoreau cea de-a şaptea zi a săptămânii; că pentru ei "Sărăbătoarea Pastelul j şi cea a Chivotului țineau câte şapte zile"; că de la paşti până la Rusalii erau şapte săptămâni, că după "şapte ori şapte ani se sărbătorea jubileul"; şi că "ritualul hirotonisirii dura şapte zile". Şi să nu uităm că Noe, în cea de-a şapte zi de la

începerea Potopului, i-a dat drumul porumbiței şi că "arca s-a oprit în cea de-a şaptea lună". S-ar mai putea adăuga aici că "loşua a înconjurat timp de şapte zile zidurile Ierihonului" şi că oraşul Ecbatana era construit cu şapte rânduri de ziduri de fortificații, formate din alte ziduri concentrice, şi în ultima incintă se afla palatul regal cu comorile lui. In mitologia sumeriană, eroul Ghilgameş folosea o secure care cântărea "şapte talanți şi şapte mine"; şapte sunt primele întrebări pe care eroul i le pune lui Enkidu pentru a afla cum sunt tratați in Infern "acei părinți care au avut de la unul la şapte copii"; iar când îi moare prietenul, Enkidu, Gish (Ghilgameş) stă de priveghi la trupul neînsuflețit al acestuia "şapte zile şi şapte nopți", tot atât cât durase potopul lui Utnapiştim. Caracterul sacru al numărului şapte este scos în evidență nu numai în Epopeea lui Ghilgameş, ci şi în Coborârea în

Infern a zeiței Iştar, poem în care se vorbeşte despre şapte porți, cu şapte zăvoare. în apropierea cetății Babilonia se înălțau două turnuri, dintre care unul - "Borsippa (Birs Nimrud) - purta numele de E-ur-me-imin-an-ki (locaşul celor şapte călăuze ale cerului şi ale pământului)". Unii autori susțin că şi faimosul turn al lui Babei ar fi avut şapte niveluri şi nu opt aşa cum a transmis Herodot. Fireşte că ziguratului cu şapte niveluri ascendente (şi acest lucru ne face să înțelegem că arhitecturii cosmologice sau simbolistice antice i se conferea un caracter sacru) îi corespundeau "şapte sfere în care se mişcau cele şapte planete".

O mențiune deosebită merită doctrina iraniană a celor şapte arhangheli (amschaspandas) - cărora Creatorul le-ar fi dat ființă mai înainte de crearea lumii vizibile -, entități ce aveau sarcina de a veghea asupra lumii.

Simbolistica sacră a mesopotamienilor este prezentă şi în "scara misterelor subteranelor pentru cultul zeului Mitra", care "avea şapte trepte" - ceea ce ne determină sa facem legătura cu cele "şapte planete" - şi care a fost folosită mai apoi de "organizațiile inițiatice medievale"şi de "masoneria scoțiană". Treptele s-ar putea referi la "ştiințe, ceruri, stadii superioare, grade de inițiere", precum şi la - ca să folosim un termen des întâlnit astăzi - diverse dimensiuni, în fond, toate s-ar putea raporta la procesul de dematerializare, atât de frecvent în doctrinele orientale, proces care se încheie odată cu identificarea "Celui de-al Şaptelea Principiu sau Atma, care nu cunoaşte nici un fel de degradare".

într-un alt "Dicționar de simboluri" (Chevalier şi Gheerbrant, editat de Artemis), se arată:

"Cifra şapte corespunde celor şapte zile ale săptămânii, celor şapte planete, celor şapte trepte ale desăvârşirii, celor şapte sfere sau trepte cereşti, celor şapte capete ale cobrei de la Angkor, celor şapte ramuri ale copacului cosmic şi sacrificial al şamanismultui ş.a.m.d.

Unele grupuri de şapte obiecte sunt simboluri alte altor grupuri de şapte; astfel, roza cu şapte petale ar trimite la cele şapte ceruri, la cele şapte ierarhii îngereşti, ansambluri perfecte. Şapte desemnează totalitatea ordinelor planetare şi

îngereşti, totalitatea sălaşurilor cereşti, totalitatea ordinii morale, totalitatea energiilor şi mai cu seamă pe aceea a ordinii spirituale. La egipteni, cifra şapte era un simbol al vieţii veşnice. Fiecare fază lunară durează şapte zile iar cele patru faze (7x4) alcătuiesc un ciclu lunar. Philon observă, legat de acesta, că suma primelor şapte numere (1+2+3+4+5+6+7) dă acelaşi total de 28. Şaptele indică sensul unei schimbări după încheierea unui ciclu şi pe acela al unei reînnoiri pozitive.

Numărul şapte este caracteristic cultului lui Apollo; ceremoniile apolinice se ţineau în cea de-a şaptea zi a lunii, în China, sărbătorile populare aveau loc tot în ziua a şaptea.

Cifra şapte apare în nenumărate tradiţii şi legende greceşti: cele şapte Hesperide, cele ş apte porţi ale Tebei, cei şapte fii şi cele ş apte fiice ale Niobei, cele şapte corzi ale lirei, cele şapte sfere etc. Există şapte embleme ale lui Budha.

Circumambulaţiile de la Mecca trebuie să cuprindă şapte ocoluri. Numărul şapte se află exprimat, dacă adăugăm centrul, în hexagramă.

I se atribuie lui Hipocrate aceste cuvinte: „prin virtuţile-i ascunse, numărul şapte face să dăinuie toate în fiinţă: el rânduieşte viaţa şi mişcarea: el are înrâurire chiar şi asupra făpturilor cereşti." ' ' :

Numărul şapte este pretutindeni numărul unei totalităţi, dar al unei totalităţi în mişcare saui al unui dinamism total. Ca atare, el este cheia Apocalipsei. Şapte sunt ceruruile în budism. Avicena îi descrie pe Cei Şapte Arhangheli căpăetenii ale celor şapte ceruri, care sunt cei ş apte paznici din cartea lui Enoh şi corespund celor şapte Rishi din Vede. Aceştia sălăşluiesc în cele şapte stele ale Ursei Mari, stele pe care chinezii le asociază celor şapte orificii ale trupului şi celor şapte deschizături din inimă. Lampa roşie a

societăților secrete chineze are şapte brațe, întocmai precum candelabrul evreilor.

Unele texte musulmane leagă cele şapte sensuri ezoterice ale Coranului de cei şapte centrii subtili ai omului. Să ne amintim că Yoga cunoaşte şapte centri subtili (cele şase chakra, plus sahasrarapadma). Potrivit lui Abu Ya-qub, formele spirituale şi-au aflat manifestarea prin cele şapte litere supreme, care sunt cele şapte Minți, cei şapte heruvimi.

Venind pe lume Budha a măsurat universul făcând câte şapte paşi în fiecare dintre cele patru direcții. Patru dintre etapele esențiale ale experienței sale eliberatoare corespund câte unui popas de şapte zile sub patru arbori diferiți...

Numărul şapte este adeseori întrebuințat în Biblie: candelabrul cu şapte brațe; cele şapte duhuri care odihnesc peste tulpina lui lesei. Nu numai ziua a şaptea, ci şi anul al şaptelea este consacrat odihnei. La fiecare şapte ani, robii sunt eliberați iar datorinicii iertați. Numărul şapte este folosit de 77 de ori în Vechiul Testament. Un lepros se scufundă de şapte ori în Iordan şi se vindecă.

La asediul Ierihonului, şapte preoți cu şapte trâmbițe trebuie să dea, în a şaptea zi, de şapte ori ocolul cetății. Elisei se întinde peste copil, acesta strănută de şapte ori şi înviază (4 Regi, 4, 35). Cel drept cade de şapte ori şi tot este iertat (Pilde, 24, 36). Câte şapte animale curate din fiecare soi vor fi scăpate de la potop, losif tâlcuieşte visul cu cele şapte vaci grase şi cele şapte vaci slabe.

Zaharia vorbeşte despre cei şapte ochi ai lui Dumnezeu. Septenarele din Apocalipsă, cele şapte scrisori trimise celor şapte biserici se adresează Bisericii în întregime; şapte trâmbițe, şapte cupe ş.a.m.d. vestesc împlinirea vrerii lui Dum- nezeu. Şapte este, de aceea, şi cifra Satanei, care încearcă

să-1 imite pe Dumnezeu, să-1 maimuțărească de cele mai multe ori. Astfel, fiara din Apocalipsă are şapte capete.

Şapte este cheia Evangheliei după loan: şapte săptămâni, şapte minuni, Hristos spune de şapte ori Eu sunt.

Cifra şapte revine de 40 de ori în Apocalipsă: şapte peceți, şapte trâmbițe, şapte cupe, şapte vedenii etc. Cartea este alcătuită din serii de şapte. Acest număr mai desemnează aici şi imagina şi împlinirea unui răstimp (creația), a unei perioade, a unei ere, a unei faze, precum şi împlinirea harurilor dăruite de Duhul Sfânt Bisericii.

Ziua a şaptea a făcut obiectul a numeroase interpretări simbolice într-un sens mistic.

Ziua aceasta, în care Dumnezeu se odihneşte după facerea lumii, înseamnă refacerea forțelor divine prin contemplarea lucrării desăvârşite. Odihna din ziua a şaptea marchează un legământ între Dumnezeu şi om.

Şapte simbolizează desăvârşirea lumii şi împlinirea vremii.

Potrivit Sfântului Augustin, el măsoară timpul istoriei, timpul peregrinării omului pe pământ. Dacă Dumnezeu îşi ia o zi de odihnă, arată Sfântul Augustin, el o face deoarece vrea să se deosebească de creație, să fie independent de ea şi să-şi îngăduie să se odihnească întru el. Pe de altă parte, prin cifra şapte, care indică odihna, încetarea lucrului, omul însuşi este chemat să se întoarcă spre Dumnezeu şi să se odihnească întru el.

Dacă ne luăm după Talmud, pentru evrei numărul şapte era şi un simbol al totalității umane, deopotrivă masculină şi feminină; la aceasta se ajunge însumând numerele patru şi trei; într-adevăr, Adam, în ceasurile primei sale zile capătă sufletul care-i desăvârşeşte existența la ceasul al patrulea; la ceasul a şaptelea, el capătă o tovarăşă, adică se dedublează în Adam şi Eva.

Boncompagni aminteşte de cele "şapte lumi" din mitologia indiană, de simbolistica celor "şapte richis sau sfinți", a celor şapte mări şi a celor şapte continente sau dvipas.

în Mahabharata, Agni este "zeul celor şapte flăcări" şi cei "şapte Profeți sunt identificați (să ne amintim de metafizica irano-esenă a luminii) cu stelele din Ursa Mare".

Şapte sunt "limbile fulgerătoare ale focului sacru: cea Neagră, cea înspăi- mântătoare, cea Iute ca gândul, cea Atotroşie, cea Atotfaimoasă, cea Scânteietoare şi cea Divină-atotstrălucitoare", iar din "Spiritul Universal îşi trag obârşia: cele şapte vânturi sau prinosuri, cele şapte lumi în care se mişcă, cele şapte spirite „pra- na" în formație de şapte câte şapte".

J.J. Hollandus: Chymische Schriften, Vienne, 1773

"Iată mâna Filosofilor cu ce- le 7 semne secrete cu ajutorul că- rora înțelepții Antichității se re- cunoşteau şi se legau între ei prin jurământ".

Apocalipsa Sfântului loan (revelația ascunsă) este conside- rată "Cartea cu şaptepeceți".

Simbolistica acestui număr este prezentă şi în Grecia, unde tot şapte au fost şi marii filosofi, iar pitagoreicii i-au atribuit o "idee de sfințenie", în strânsă corelație cu "cosmogonia sacră" a aşa-ziselor "şapte planete sub influența cărora se află - potrivit credințelor păgânilor (şi fapt confirmat şi în De Republica de către Cicero) - toată lumea sublunară".

La capătul acestei expuneri, Boncompagni mai menționează "cele şapte păcate capitale, cele şapte Taine, cele şapte haruri ale Duhului Sfânt, cele şapte Opere de caritate pentru Trup şi cele şapte Opere de caritate pentru Suflet, cele şapte culori, cele şapte glande ale aparatului endocrin, cele şapte zile ale săptă- mânii, cele şapte note muzicale, cele şapte minuni ale lumii, cele şapte simboluri

ale inițierii masonice, cele şapte biserici, cele şapte coline ale Romei şi cele şapte parabole ale împărăției Cerurilor.

Adam, în prima zi a sa, la orele patru, a fost înzestrat cu un suflet care i-a conferit deplinătatea existenței sale, iar la orele şapte a primit în dar pe soața sa, dublându-se astfel în Adam şi Eva.

Stanțele lui Dzyan (una dintre cele mai vechi car , care ni s-au transmis) ne spun că atunci când "întunericul, şi numai el, domnea peste toată Nemărginirea, pentru că Tatăl, Mama şi Fiul erau Unul, cei Şapte Preaînalți Străpani şi cele Şapte adevăruri încetaseră să mai existe. Cele Şapte Căi spre Fericire nu erau şi Eterna Născătoare... fusese încă o dată toropită de somn preț de Şapte Veşnicii". "Cei şapte nu luaseră încă ființă din Urzeala de Lumină".

Numărul şapte este prezent în „Cartea Morților" a vechilor egipteni; aceasta mai ales pentru că, dat fiind caracterul său sacru, conferea agriculturii şi misterelor ceva demn de respect: "Pe Ogoarele Fericiților... orzul creşte până la şapte coți", "viețuieşte un şarpe, şi numele lui este Rerek... iar trupul lui este lung de şapte coți şi se hrăneşte cu leşuri în care dă iama". Acest motiv sacru a făcut ca templele să se inspire adesea din simbolistica numărului şapte; iar în cultul solar, atunci când "astrul se ivea din bezna nemărginirii", credincioşii erau invitați să privească apariția celor şapte zei, solii zeului unic, pentru că aceştia erau în măsură să-i sugereze sufletului credinciosului: "Noi ți-am dat suflurile noastre: dreptatea şi mila, ştiința şi frumusețea, înțelepciunea, iubirea şi puterea".

Hermes Trismegistul, în al său „Pimandru", se referea la primii şapte oameni care au populat tânărul pământ, la caracterul sacru al numărului ş apte - acolo unde lămureşte conceptul de trinitate şi fatalitate - la cele şapte cercuri concentrice ce- reşti şi la ierarhia celor "şapte ceruri" corespunzătoare celor "şapte sfere" conduse de Fortuna.

Această cifră sacră şi este foarte des întâlnită şi în literatura ebraică, în Cartea sa, Enoh o pomeneşte adeseori. El împarte istoria lumii în mai multe săptămâni, dintre care şapte sunt consacrate trecutului; are viziunea a "şapte munți din pietre prețioase", a unui abis de foc şi a "şapte stele înlănțuite la marginea cerului şi al cea a pământului"; în cea de-a şaptea

lună a lui 500 vede cum cerul se zgâlțâie zdravăn şi "oastea Cerului Preaînalt şi a îngerilor, formată din mii şi mii şi miriade şi miriade" foarte agitați; aminteşte, apoi, de cele "şapte fluvii" pământene "apele în marea cea mare"; remarcă "şapte insule" în marea cea mare de lângă pământ şi, în sfârşit, şapte oameni albi (îngeri) şi un "neam pervers", ale cărui fapte din cea de-a şaptea săptămână a istoriei lumii nu vor fi altceva decât nişte nelegiuiri. Iar faimoasa înălțare a lui Enoh a fost efectuată - ne aminteşte el - la cele "şapte ceruri".

în Hermetismul arab schema celor "şapte idoli care sunt făcuți din şapte metale şi figurează ca preoți în fața Altarului celor Şapte planete" (cf. Solas Boncompagni).

8 (opt). -

Marchează începutul unei noi vieți '

învierea lui lisus marchează „a opta zi a creației", începutul unei ere noi, „era viitoare veşnică", „motiv pentru care, scrie Hans Biedermann" cristelnițe sunt adesea octogonale. Forma octogonală simbolizează învierea, ea evocă, după Sfântul Ambrozie, viața veşnică pe care neofitul o dobândeşte prin cufundarea în cristelniță. De aceeaşi interpretare beneficiază şi stelele cu opt raze din arta romană, ferestrele în formă de rozetă cu opt brațe, cele opt vârfuri ale crucii malteze. Budismul are la bază „cărarea cu opt răspântii". Opt sunt zeii fericirii.

Numărul opt este combinația optimă a lui 414, un număr al „echilibrului cosmic".

Opt îngeri duc Tronul lui Dumnezeu; zeița Vişnu a hinduşilor are opt brațe; japonezii cred că opt sunt înțelepții care călăuzesc lumea; Zeul suprem din epopeea indiană „Sakuntala" a lui Kalidassa se manifestă prin opt forme (apa, focul, sacri- ficiul, soarele, luna, eterul, pământul şi cerul), divinitățile principale hinduse Lo- kapala (păzitorul lumii) au grija celor „opt puncte cardinale". Solas Boncompagne consideră metafizica lui 7+1 drept divină, deoarece în această combinație „unitatea se topeşte cu numărul şapte şi aceasta este tot ce s-a putut cunoaşte în mod tangibil aici, pe pământ, în Fiul Sfântului Duh. Nu la fel se întâmplă cu Tatăl Ceresc; nimeni nu L-a putut vedea şi nici nu-L va putea vedea vreodată în această lume decât prin intermediul numărului opt, singura cale prin care se poate ajunge la El, singura capabilă să ducă la acea justiție divină pe care o reprezintă numărul opt în lumea spirituală. Acest număr mai înseamnă şi „împlinirea în feminitate", divinul în omenesc, pentru ca omenescul să se divinizeze; este o cifră pasivă şi receptivă şi constituie cele două contrarii în manifestarea lor: cerul şi pământul, divinul şi omenescul; simbolizează în acelaşi timp oraşul-Sion (oraşul mamă) şi pe cele două caducee, lunar şi solar, care se încrucişează între ele; cei doi şerpi, adică polaritățile contrarii, cele două talere ale unei balanțe în echilibru sau inelul de legătură a contrariilor, a urcării cu coborârea, a superiorului cu inferiorul, a lui Dumnezeu cu omul în persoana lui Hristos, a cărui viață pământească trece prin trei momente esențiale: acela din cea de-a opta zi a vieții în care a fost circumcis; acela al predicii de pe munte despre cele opt fericiri şi momentul celei de-a opta zile în care a înviat. Iată de ce a opta zi vesteşte epoca ce va să vină, veşnicia, împlinirea tuturor celor din scripturi, 'nu numai învierea lui Hristos, dar şi cea a omului transfigurat prin har; şi mai marchează calea drepților şi osândirea nelegiuiților".

Chevalier şi Gheerbrant arată că „opt este cifra direcțiilor cardinale, căreia i se adaugă cea a direcțiilor intermediare; cifra rozei Vânturilor, a Turnului Vântu- rilor de la Atena. Adeseori este cifra spițelor de la roată, de la rotița celtică şi până la Roata vieții budiste (...) Un exemplu din vremea noastră: la Yokohama s-a construit, în 1932, un centru național de educație spirituală. El are un plan octo- gonal şi în interiorul lui se află statuile a opt

înțelepți ai lumii: Shakyamuni, Con- fucius, Socrate, lisus, prințul Shotoku (sec. al VÎI-lea), Kobe Daishi (sec. al IX-lea

!

japonez), preoții Shinran şi Nichiren (sec. al XIII-lea japonez). Forma octogonală nu se datorează existenței celor opt înțelepți; de altminteri, numărul de opt înțelepți nu este nici el limitativ; forma templului şi numărul înțelepților semnifică înțelepciunea infinită cu nenumărate forme, care se află în centrul oricărui efort spiritual, al oricărei educații şi al oricărei cercetări (...)"

Număr al desăvârşirii, al împlinirii, un opt culcat este semnul matematic al infinitului.

9 (nouă). .u

Nouă maeştri Masoni au regăsit trupul şi mormântul lui Hiram

Numărul 9 este „numărul magic" al inițiaților. E un număr perfect, constituit din trei ori nouă. Alchimiştii şi filosofii 1-au supranumit „Cheia profețiilor". 9 sunt „Faptele spiritului"; 9 sunt şi „Roadele Spiritului"; există 9 grade în ierarhia îngerească (Serafimi, Heruvimi, Tronuri, Puteri, Virtuți, Principate, Stăpâniri, Arhangheli, îngeri); 9 sunt îngerii care cârmuiesc Cerurile: Metatron, Ophaniel, Zaphkiel, Zalkiel, Camael, Raphael, Haniel, Mikael şi Gabriel; 9 sunt Muzele născute din Zeus: Clio, Caliope, Urania, Melpomene, Talia, Tersiphora, Erato, Euterpe şi Polimnia; 9 erau capetele Hidrei pe care Hercules trebuie s-o ucidă (capetele semnificau sexul, banii, bunăstarea, frica, ura, setea de putere, mândria, separatismul şi cruzimea), în tradițiile masonice, nouă este numărul etern al nemuririi umane şi nu întâmplător nouă Maeştri au regăsit trupul şi mormântul lui Hiram, zidarul Marelui Templu din Ierusalim. După simbolistica masonică, scrie Rene Allendy, numărul nouă reprezintă, în forma lui grafică, o germinare în jos,

deci materială; în vreme ce cifra 6 reprezintă, dimpotrivă, o germinare în sus, deci spirituală. Aceste două numere sunt începutul unei spirale, în plus, în ordinea umanului, numărul nouă este efectiv cel al lunilor necesare desăvârşirii fătului.

Filosofii şi poeţii antici greci se referă adesea la numărul nouă. Hesiod, în „Teogonia" scrie că nouă zile şi nouă nopţi despart cerul de pământ şi pământul de infern, în scrierile lui Homer cifra nouă are o valoare rituală, scriu Jean Chevalier şi Alain Gheerbrant: „Demetra străbate lumea timp de nouă zile în căutarea fiicei sale Persefona. Leto suferă timp de nouă zile şi nouă nopţi durerile facerii. Cele nouă muze au fost zămislite de Zeus în nouă nopţi de dragoste. S-ar părea că nouă este măsura gestaţiilor, a căutărilor fructuoase şi simbolizează încununarea eforturilor, desăvârşirea unei creaţii, îngerii, după Pseudo-Dionisie Areopagitul, sunt ierarhizaţi în nouă coruri sau trei triade: desăvârşirea desăvârşirii, ordinea în ordine, unitatea în unitate.

Fiecare lună este simbolizată de un triunghi, o cifră ternară: cerul, pământul, infernul. Nouă este totalitatea celor trei lumi.

ROMÂNIA MASONICA

Nouă este una din cifrele sferelor cereşti, în mod simetric, este şi cifra cerurilor din infern. (...) Tot de aici provin cele nouă trepte ale tronului imperial chinez, precum şi cele nouă porţi care îl despart de lumea exterioară, deoarece microcosmosul este asemeni imaginii cerului. Celor nouă ceruri li se opun cele nouă izvoare, sălaşul morţilor. Cerurile budiste sunt tot nouă, dar după cum afirmă Huai Nanzi, cerul chinezesc are nouă câmpii şi 9999 colţuri. Cifra nouă se află la baza celor mai multe ceremonii taoiste de pe vremea dinastiei Han. Nouă este cifra plenitudinii: nouă este numărul lui yang. Din această cauză, căldările lui Yu sunt nouă la număr, iar cinabrul alchimic devine potabil abia la a noua transmutaţie.

Nouă este şi măsura spaţiului chinez, numărul la pătrat al lui Lezhou, numărul regiunilor din care cei nouă păstori au adus metalul pentru a fi turnate căldările (...). Cehyou nu este unul, ci 81 (sau 72), ceea ce reprezintă

totalitatea unei confrerii. Şi nu din întâmplare Daode jing numără 81 de capitole (9 ori 9).

Dacă la Dante, ca dealtminteri peste tot, nouă este cifra Cerului, ea este şi cea a lui Beatrice, ea însăşi un simbol al dragostei.

Conform ezoterismului islamic, a coborî nouă trepte fără a cădea înseamnă a-ți fi ținut în frâu simțurile. Este totodată şi cifra care, corespunzând celor noua deschideri ale omului, simbolizează căile acestuia de comunicare cu lumea.

La azteci, regele Tecoco, Nezahualcoyatl, a construit un templu cu noua etaje, precum cele nouă ceruri sau cele nouă etaje pe care trebuie să le parcurgă sufletul pentru a dobândi pacea veşnică. Templul era consacrat Zeului neştiut şi creator al tuturor lucrurilor, al vecinătății imediate, prin care trăim, în mitologia mezo-americană, cifra nouă simbolizează cele nouă ceruri deasupra cărora gravi- tează soarele.

Arhitectura creştină a căutat anume să exprime numărul nouă: astfel, sanctuarul de la Parayle-Monial este luminat de nouă ferestre.

în învățăturile celei mai vechi secte filosofice din India, Vaiseshika, se regăsesc nouă principii universale.

Trei fiind numărul novator, pătratul lui reprezintă universalitatea. Este semnificativ faptul că atâtea poveşti având origini variate exprimă infinitul, supranumărul, prin repetiția lui nouă, cum ar fi cei 999999 de Fravashi ai vechilor iranieni: ei păstrau sămânța lui Zoroastru, care avea să dea naştere tuturor profe- ților. Uroboros, şarpele care îşi muşcă propria coadă, imagine a întoarcerii multi- plului la Unul, deci a unicității primordiale şi finale, este din punct de vedere grafic înrudit cu reproducerea lui nouă în variate alfabete: tibetan, persan, hieratic, ar- mean, egiptean etc. Pe plan mistic, această accepție a lui nouă îl apropie de aşa-J numitul Hak al sufiştilor, etapa supremă a Căii, beatitudinea ducând la fanai anihilarea individului în cuprinsul totalității regăsite; sau, aşa cum spune Allendy,!

„pierderea personalității în dragostea universală". Tradiția indiană precizează această accepție de izbăvire a simbolului Nouă, cu cele nouă încarnări succesive ale lui Vişnu, care de fiecare dată se sacrifică spre

salvarea oamenilor. De asemenea, după cele scrise în Evanghelii, lisus, răstignit la ceasul al treilea, îşi

f!»

începe agonia la ceasul al şaselea (s-a făcut întuneric), şi moare în ceasul al nouălea. (...)

Nouă, fiind ultimul din seria de cifre, anunță deopotrivă un sfârşit şi o reîncepere, adică o mutare pe un alt plan. Aici se regăseşte ideea de naştere nouă şi de germinare, precum şi cea de moarte; idei a căror prezență am semnalat-o în mai multe culturi cu privire la valorile simbolice ale acestui număr. Ultimul dintre numerele aparținând universului care s-a manifestat, nouă deschide faza transmu- tațiilor. El exprimă sfârşitul unui ciclu, finalul unei curse, închiderea unei verigi".

(J. Chevalier & A. Gheerbrant: „Dicționar de simboluri", ed. Aramis, Bucureşti)

Raymond Lulle:

Breviculum, manuscris, sec.

XIV.

O viziune cu ra^an» M Plafon şi Sf. Augustin („A cunoaşte reprezintă supremul bine al omului") şi Socrate („Faceți să dobândiți frumusețea lăuntrică").

Cei nouă filosofi din stânga picturii reprezintă cele nouă îndoieli ale omului, față de cele nouă realități subiective pe care Universul le poate crea. La dreapta, urcă scara Intelectul, Memoria, Voința şi cele şapte virtuți, în timp ce cele şapte vicii cad şi ard în focul Infernului.

Filosoful catalan mistic Raymond Lulle (1235-1316) a conceput un disc de „Ars generalis" care cuprindea „ştiinţa universală", învârtind discul, căpătai răs- punsurile căutate, dar se iveau şi întrebări noi. „Ars Raymondi", a combinaţiilor, a dinamizat gândirea medievală.

Leizbniz spune că Lulle a fost inventatorul maşinii de calculat şi tatăl unei logici matematice riguroase. „O întreagă industrie de gândire, în care viteza ţine locul vrăjitoriei, s-a născut din visul matematic al lui Lulle" (Ernest Bloch), Cabaliştii şi alchimiştii i-au închinat numeroase scrieri hermetice (cnf. Alexander Roob: Le Musee Hermetique).

10 (zece).

Numărul Decalogului. Cabala şi Sefiroţii

Zece porunci sunt înscrise în Tabla Legilor primite de Moise pe Muntele Sinai, zece porunci date de Dumnezeu Atotputernic omului întru desăvârşire şi -perfecţiune. 10 e format de fapt din două cifre - unu şi zero; Unul e primordial, Ze- ro, metafizic vorbind înseamnă vidul, eterul, haosul de la început, nefiinţa, Luna şi pasivul. Biblia e plină cu pasaje care conţin numărul 10. „Cele 10 urgii abătute de Moise asupra egiptenilor" (apa schimbată în sânge, broaştele, muştele câineşti, pă- duchii, ciuma vitelor, buboaiele, grindina, lăcustele, întunericul şi moartea primilor născuţi), 10 covoare din in răsucit pregătite pentru Chivot la ordinul lui Moise, de 10 ori a fost ispitit Moise de necredincioşii evrei, Dumnezeu îi spune patriarhului Avraam că nu va nimici Gomora şi Sodoma dacă va găsi 10 oameni drepţi, lisus întâlneşte 10 leproşi, iar groaznică Fiară din Apocalipsă are 7 capete şi 10 coarne.

în mitologia greacă, Zeus se luptă 10 ani cu tatăl său, Uranus, şi până la urmă îl învinge. Uranus reprezintă Cerul, iar perechea lui Divină - Gea/Pământul, împreună i-au conceput pe Titani şi pe Giganţi, creaturi monstruoase având 10 ori 10 braţe, 10 ori 5 ochi. Scriitorul antic grec Hesiod descrie cum ultimul născut dintre Titani, Cronos (personificarea

Timpului), cu ajutorul mamei sale i-a tăiat tatălui membrul viril, şi-1 aruncă în hăul Oceanului primordial, pentru ca Uranus să nu mai poată naşte Giganți (întâlnim un mit asemănător la vechii egipteni, unde Osiris şi Isis, soț şi soție, frate şi soră, sunt victimele complotului propriului lor fiu Typhon-Seth. Aceasta îşi taie tatăl în bucăți, şi-i aruncă organul sexual în apele mării. Isis adună părțile dispersate şi-1 reînvie pe Osiris, lipsit de organ sexual, care n-a mai putut fi recuperat (înghițit fiind de un peşte).

Cronos era antropofag, el îşi înghițea propriii copii, dar Zeus, ultimul dintre copiii lui Cronos conceput cu Rhea, ajutat de mamă, rămâne în viață şi îl învinge pe Cronos după ce a luptat cu el 10 ani. Oculta 10!

ROMÂNIA MASONICA

învierea lui Osiris

Michael Maier:

Atalanta fugiens,

Oppenheim, 1618

10 reprezintă numărul desăvârşit fiind alcătuit dintr-o monadă (1) plus o diadă (2) plus o triadă (3) plus un tetractys (4): 1+2+3+4 =10. Are, deci „sensul de totalitate, de desăvârşire."

Măria Genescu găseşte la Rudolf Otto o confuzie asupra „numelor divine", elegant exprimată: „Numele au puterea, strania putere, de a-1 ascunde pe Dum- nezeu. Cine nu ştie că, adesea, ne mulțumim să cunoaştem numele vreunei păsări sau plante ciudate sau numele vreunei noi legi a naturii?

Ne aflăm în fața unui mister care ne uimeşte, îi dăm un nume şi ne închi- puim că îl cunoaştem mai bine" (Sacrul).

l

A. T. de Limojon de
Saint-Didier: Le
triomphe hermetique,
Paris, 1689.
O interpretare hermetică a Divinității.

Sub 10 nume tainice se manifestă Dumnezeu: IHWH, Adonai, Elohim, El, \ Sabaot, Sadai, Eli Gibor, Jah, Eheie, Eloah. Numele ascuns al lui Dumnezeu nu a l fost numai preocuparea cabaliştilor evrei, mult înaintea lor, filosofii Antichității 1-au căutat. In dialogul dintre Hermes Trismegistos şi Asclepius, primul dintre ei spune:

„Numele lui Dumnezeu, Tatăl, Domnul tuturor lucrurilor sau oricare alt nume i-ar da oamenii - poate mai plin de sfințenie şi mai religios - nume pe care îl dăm din nevoia de a ne face înțeleşi unii pe alții, deci, oricare ar fi numele acesta, trebuie, întotdeauna, să-1 credem sfânt (fireşte că, gândindu-ne la măreția Dumnezeirii, nici unul dintre aceste nume nu i se potriveşte pe de-a-ntregul. Căci numele este, la urma urmei, tot numai un cuvânt - sunetul produs de ciocnirea

respirației noastre cu aerul prin care se afirmă voința omului sau se exprimă, prin gândire, ceea ce sufletul a primit prin simțuri - deci, ca orice cuvânt, un nume este compus din câteva silabe anume pentru a servi comunicării dintre oameni, când unul vorbeşte, iar celălalt ascultă. Pe când numele lui Dumnezeu cuprinde în el, în acelaşi timp, şi impresia sensibilă, şi suflul, şi aerul, şi tot ce există în acestea trei, prin intermediul lor sau prin ce decurge din ele. Or, nu se poate crede că cel care a făcut măreția Totului,

Tatăl şi Părintele tuturor vieţuitoarelor, ar putea fi numit cu un singur nume, chiar arunci când acesta ar fi compus dintr-o mulţime de nume.

Căci, fiind El, în acelaşi timp, Unul şi Totul, ar trebui să spunem fie că toate lucrurile poartă numele Lui, fie să-1 numim pe El cu numele tuturor lucrurilor".

Savanta traducătoare a acestui text în româneşte, Măria Genescu, explică:

„Aşa cum se arată în acest text, numele divinităţii se deosebeşte de toate celelalte nume fiind şi „impresia sensibilă, şi spiritul, şi aerul, şi tot ce rezultă din acestea trei, prin intermediul lor sau prin ce rezultă din ele". Un triplu conţinut în alcătuirea numelui divin este argumentat şi în Upanişade: „într-adevăr, Acesta este întreit: nume, formă, acţiune (karman). Pentru nume, glasul (vac) este recitarea (uktha) lor, căci de aici provin toate numele. El este rugăciunea (brahman) lor, căci poartă toate numele" (Cele^mai vechi Upanişade). La acest text, reţinem şi nota traducătorului, R. Bercea: „însuşi cuvântul upanişad înseamnă, în traducere, nume de taină".

La egiptenii antici, numele, în general, aveau o maximă importanţă în viaţa de zi cu zi şi primea o excepţională însemnătate în excursul postum al sufletului.

Fiecare individ avea două nume: un nume cunoscut şi un altul ascuns, or a cunoaşte numele unei persoane echivala cu a pune stăpânire pe întreaga lui fiinţă, numele fiind o „chintesenţă magică a persoanei", cum le defineşte Lucian Blaga şi adevărate „mumii sonore" (cf. Fiinţa istorică).

Din această cauză, în Egiptul antic, cea mai dură pedeapsă, din această lume, era ştergerea numelui cuiva de pe monumente, din înscrisuri etc., însemnând profanarea mormântului său, ştergerea lui totală din memoria viitorului, în epoca în care se presupune că a fost redactat Asclepius a existat o adevărată preocupare filosofică şi mistică în legătură cu misterul numelor, cu deosebire, a numelor divine.

Numele, cu deosebire Numele divine, nu erau teme de meditaţie şi de exerciţii spirituale, aşa cum Origen sau Dionisie pseudo-Areopagitul ne-o dovedesc cu prisosinţă. Cugetând la acestea, Meister Eckhart, poate cel mai mare mistic pe care 1-a avut omenirea, gândea că simpla rostire a unui

nume de către Divinitate i-a asigurat purtătorului lui nemurirea prin nume, veac după veac: „De ce însăşi Hristos zisese „Marto, Marto!", strigând-o de două ori pe numele ei? Isidor spune:

„E în afară de orice îndoială că nici unul dintre oamenii numiți de Dumnezeu pe numele lor, înainte ca el să se facă om, nu s-a pierdut vreodată; îndoielnic este ce s-a făcut cu cei pe care El nu i-a chemat pe nume". - Dumnezeu însuşi a grăit către Moise: „Te-am cunoscut după numele tău" (Ieşirea, 33, 12). „(...) şi aşa se dove-

p

deşte că nici un om nu s-a pierdut vreodată, şi nu se va pierde, dintre aceia pe care bunul lisus i-a numit cu gura Sa omenească dându-le nume din Cuvântul veşnic, adică din Cartea Veşnică, din El însuşi" (Predica 28)".

Cifra 10 şi cele 10 nume tainice ale lui Dumnezeu vor fi şi obsesia cabaliştilor evrei şi creştini.

Gravură cu un ansamblu alegoric al Lojilor masonice raportate la ritul iudaic.

11 (unsprezece). ' ^.1-;^

Este un număr neagreat, socotit nefast, potrivnic. I se atribuie excesul, „lipsa de măsură", „necumpătarea", „violența", „starea confiictuală". Sfântul Augustin spune despre 11 că ar fi „Cutia păcatului". După unii ocultişti, numărul 11 ar repre- zenta Dezordinea, Boala şi Greşeala. 11 este un număr nefast, de rău augur.

12 (doisprezece).

Fascinația astrologiei şi a zodiacului

Anul are 72 luni, 72 au fost semințiile poporului evreu, lisus şi-a ales 72 Apostoli, Ierusalimul Ceresc din Apocalipsă are 72 porți magice, în Pomul Vieții cresc 72 fructe, Lumea Viitoare stă pe 72 pietre de temelie, numărul 72 va repre- zenta Biserica Triumfătoare, Patriarhul lacov (Israel) a avut 72 fii, femeia din Apo- calipsă poartă o cunună formată din 72 stele, Panteonul grec numără 72 zei (Zeus, Hera, Poseidon, Demetra, Apollo, Artemis, Ares, Afrodita, Hermes, Atena, Hepha- istos şi Hestia, ultimul înlocuit, uneori, cu Dyonissos Bacchus).

Cifra 72 a născut o simbolistică foarte bogată, fiind considerat „magic şi ca- tolic prin excelență". Paulo M. Virio scrie că 72 este „un număr al grației, al mă- surii şi al guvernării". Moise, după ce a scris cuvintele Domnului, a pus „72 stâlpi după cele 72 seminții ale lui Israel", Dumnezeu îi porunceşte lui loşua să aleagă din popor 72 bărbați, să ia din apa Iordanului 12 pietre, ca „amintire pentru vecie"; lisus pomeneşte de 72 legiuni de îngeri; evanghelistul loan vede coborându-se din cer Cetatea sfântă a Ierusalimului şi zidul avea „72 pietre de temelie" şi pe ele erau scrise cele „72 nume ale celor 72 Apostoli ai Mielului"; 72 sunt pietrele sacre (Agata - portocalie, Smaraldul, Topazul, Rubinul, Safirul, Diamantul, Liguriul, Ametistul, Agata, Crisolitul, Onixul şi Jaspul), 12 sunt semnele Zodiacului, 72 sunt orele zilei, 72 cele ale nopții, 72 luni are anul.

„Numărul 72 este unul dintre numerele îndrăgite de pythagoreici, scrie Măria Genescu, Proporția Universală = un grup de patru numere care înseamnă prescur- tarea celor trei tipuri principale de proporții şi o reflectare muzicală a Tetraktys- ului; Proporția Universală era progresia completă 6,7,9,12, în care: 6 reprezintă nu- mărul de fețe ale cubului; 8 reprezintă

numărul vârfurilor cubului; 9 se mulțumeşte să fie pătratul primului număr masculin; 12 reprezintă numărul laturilor cubului.

(M.C.Ghyka, „Filosofia şi mistica numărului") Doctrinele oculte abundă în interpretări ale acestui număr: ca 3x4, ca 5+7, ca 6+6 etc. Ca număr al Zodiacului, se vorbea, încă din Persia antică de împărțirea „celor 72 sfinți nemuritori sau 12 Amshapend, în şase spirite bune ale luminii şi în şase spirite rele ale întunericului.

Eschatologia persană vorbeşte, de asemenea, de bătălia dintre divinitățile luminii, luptă din care primele ies învingătoare, astfel încât Binele triumfă asura Răului. Cu cât se apropie sfârşitul lumii, cu atât este mai decisivă împărțirea lui doisprezece

flt

într-un şapte bun şi un cinci rău etc." (E. Bindel, „Elemente spirituale ale Nume- relor").

Un zodiac medieval avându-lpe lisus în centrul universului

12 copii a avut Patriarhul lacob, există 12 imami ai religiei mahomedane, Mahomed anunță venirea celui de-al 72-lea Imam, Imamul ascuns („invizibil pentru simțuri, dar prezent inimii credincioşilor săi"), în zoroastrism există cele „12 Milenii", la sfârşitul cărora Zoroastru sau Zarathustra îl anunță pe Saoshiant, Mântuitorul (a nu se confunda cu Mântuitorul din creştinism).

Din cele mai vechi timpuri, oamenii au privit cerul înstelat uimiți şi de formele animaliere, umane etc. luate de diferitele constelații stelare. Apoi, apariția şi dispariția soarelui, lunei, eclipsele solare, toate această fascinație a lumii cereşti, după cum o numeşte istoricul religiilor loan Petru Culianu

„au contribuit la interesul, uimirea şi atracția resimțită de oameni față de cer şi față de fenomenele

aflate în relație cu cerul. De-a lungul istoriei umane, această fascinație a lumii cereşti a dat naştere unui mare număr de mituri, ritualuri şi monumente".

Leagănul astrologiei, ştiința care pretindea că poate demonstra influența astrelor asupra lumii terestre (evenimente viitoare şi destinele oamenilor), este Me- sopotamia şi Egiptul antic. Abia la sfârşitul sec. III î. Hr., astrologia se manifestă plenar ca un produs al civilizației elenistice. Ştiința greacă şi tradiția astrală chal- deană (mesopotamiană) şi egipteană s-au răspândit ulterior în India, China şi țările islamice. Din păcate, vechile texte de astrologie hermetică s-au pierdut; cunoaştem doar unele învățături din citatele preluate din lucrările unor filosofi ai Antichității.

O influență decisivă în dezvoltarea astrologiei a avut-o marele astronom Ptolemeu (cea. i00-178), cu teoria geocentrică după care Pământul ar fi centrul Universului şi în jurul său gravitează soarele şi celelalte planete.

„Rolul astrologiei în viața culturală şi politică a Europei din secolul al XV- lea până în secolul al XVIII-lea e doar parțial cunoscut, scrie loan Petru Culianu.

Astrologia a avut un loc proeminent în ştiința Renaşterii, dar şi-a pierdut treptat poziția după ce Biserica s-a disociat de astrologie la sfârşitul secolului al XVI-lea, în timpul Reformei. Numai numele câtorva dintre cei mai mari astrologi ai Renaş- terii mai sunt cunoscute astăzi: Johann Muler (cunoscut ca Regiomontanus), Guido Bonaru etc."

Până în secolul I, astrologia s-a confundat cu astronomia, în Evul Mediu, astrologia continuă să fie foarte apreciată ca ştiință, în plină

Renaştere, savanți iluştri precum Kepler şi Galileo Galilei încă mai compuneau horoscoape. Zodiacul (de la cuvântul grec, zodiakos), împarte zona sferei celeste în 12 părți şi fiecare poartă numele unei constelații stelare cunoscute de astrologii antici încă în urmă cu milenii (Berbec, Taur, Gemeni, Cancer, Leul, Fecioara, Balanța, Scorpion, Săgetă- tor, Capricorn, Vărsător, Peşti). Evenimentele şi oamenii îşi au destinul lor în con- formitate cu aceste zodii (una pentru fiecare lună a anului).

Cel mai vechi horoscop a fost descoperit de arheologi ca datând din anul 406 (î. Hr.), în ruinele Palatului lui Assurbanipal din Babilon. Un număr de 7000 de preziceri astrale au fost găsite în acest loc. Vechii egipteni au perfecționat învă- țătura zodiacului. Cercul zodiacal, împărțit în 36 de decani (de la cuvântul grecesc ,,deka"=10), a conferit fiecărui semn zodiacal câte trei decani. Horoscopul a avut la dispoziție, din acel moment, o nouă unitate de calcul al previziunilor astrologice:

decanul.

Cercetând istoria religiilor, a cultelor secrete, magice şi ereziilor, loan Petru Culianu a fost preocupat şi de fenomenul zodiacal, al influenței planetelor şi stelelor asupra destinului oamenilor:

„Astrologia suprapune două sisteme complexe diferite, scrie Culianu: cel al cerurilor şi cel al destinelor colective şi individuale ale ființelor omeneşti aflate pe Pământ. Prin scrutarea cerului (precum şi prin interpretarea acestor observații, conform unui cadru de presupoziții teoretice, ne-observaționale), aceste sisteme încearcă să dea seama de schimbările petrecute înăuntrul sistemului uman, care sunt de altminteri impredictibile, insesizabile şi nesistematice. Este adevărat că, dintr-un punct de vedere ştiințific, nu există nici o legătură reală între cele două sisteme, şi de aceea astrologia greacă a fost percepută ca o încercare de a oferi

justificare matematică unor presupoziţii teoretice absurde. Totuşi, în loc de a se sublinia natura arbitrară şi baza teoretică incorectă a astrologiei, contribuţiile ei ar trebui să fie considerate dintr-un punct de vedere psihologic. Alegerea unui sistem analog celui al sorţii omeneşti reflectă o înţelegere adâncă a caracterului efemer şi singular al vieţilor şi întâmplărilor omeneşti.

Sistemele astrologice sunt sisteme cu alegere multiplă, bazate pe câţiva operatori informaţionali capabili să dea seama de un număr aproape nelimitat de operaţii. Acest „program de computer" astrologie a fost utilizat pentru a stoca informaţia în memorie de câteva sisteme mnemotehnice.

Primul operator din zodiac, sau roată, se compunea din cele douăsprezece constelaţii _(grupuri de stele mai mult sau mai puţin arbitrare) printre care circulă planetele. In plus faţă de aceste constelaţii există şi altele, care nu se află pe ruta planetelor; ca semne extrazodiacale (paranatellonta) care răsar împreună cu sem- \nele zodiacului, ele pot de asemenea figura în calculele şi analizele astrologice.

începând cu zodia care răsare la echinocţiul de primăvară, cele douăsprezece constelaţii sunt: Berbecul (Krios, Aries), Taurul (Tauros, Taurus), Gemenii (Didu- moi, Gemini), Racul (Karkinos, Cancer), Leul (Leon, Leo), Fecioara (Parthenos, Virgo), Balanţa (Zugos, Libra), Scorpionul (Skorpios, Scorpio), Săgetătorul (Toxo- tes, Sagittarius), Capricornul (Aigokeros, Capricorn), Vărsătorul (Hudrochoos, Aquarius) şi Peştii (Ichthues, Pisces). Cele douăsprezece semne ale zodiacului sunt grupate apoi în triunghiuri, după forma lor, după sex, calitate (rece, cald, umed sau uscat) şi după elementul căruia îi aparţin. Astfe Aries, Leo şi Sagittarius formează triunghiul de foc; Taurus, Virgo şi Capricorn triunghiul de pământ; Gemini, Libra şi Aquarius triunghiul de aer; iar Cancer, Scorpio şi Pisces triunghiul de apă.

Fiecare din cele douăsprezece semne ocupă 30 de grade din cercul de 360 de grade. Fiecare semn e divizat mai departe în trei decani (dekanoi), de câte 10 grade fiecare; ei sunt uneori divizaţi în segmente de către un grad (monomoiriai).

Fiecărui semn i se atribuie trăsături constante, conform elementului, calității, se- xului, formei şi poziției sale. Zodiacul se roteşte pe un plan imaginar divizat în topoi (Jocuri" sau „case"). Există două sisteme de topoi: (1) un sistem de 8 case (oktopos), care este descris numai de Marcus Manilius şi Firmicus Maternus, şi (2) un sistem mai general de 12 case (dodekatopos). Cele 12 case sunt: viața (vita), averea (lucrum), frații şi surorile (fratres), părinții (parentes), fiii (fiii), sănătatea (va- letudo), căsătoria (nuptiae), moartea (mors), călătoriile (peregrinationes), onorurile (honores), prietenii (amici) şi duşmanii (inamici). Conform unui cuplet medieval mnemotehnic, erau numite aşa:

Vita, lucram, fratres, genitor, nati, valetudo

Uxor, mors, pietas, regnum benefactaque, carcer.

Revoluția zodiacului în cadrul caselor face posibile multe combinații semnificative; totuşi, marea variabilitate a sistemului se datorează mişcării plane- telor. Conform sistemului geocentric, există şapte „planete", aranjate în funcție de distanța lor față de Pământ şi de lungimea respectivelor lor revoluții: Luna, Mercur, Venus, Soarele, Marte, Jupiter şi Saturn. Acestea erau clasificate apoi după sex şi calitate. Marte şi Saturn erau definite ca specific „malefice", o caracteristică moş- tenită din astrologia babiloniană.

Ptolemeu a stabilit că planetele au două feluri de „aspecte": (1) aspectul determinat atât de pozițiile lor în zodiac ca şi (2) de pozițiile lor unele față de altele.

Se spunea că zodiile, decanii şi planetele guvernează atât regiunile Pământului cât şi corpul omenesc. (...)

Prezicerile astrologice sunt de două feluri: (1) preziceri generale sau catolice (Katholikos, universal), bazate pe evenimente extraordinare sau spectaculoase cum ar fi eclipsele, cometele, meteoriții, Marile Conjuncții, aurora borealis etc.; şi (2) preziceri particulare sau relative la naştere, care

se ocupă de poziția şi influența stelelor la naşterea cuiva. Astrologul trasează „tema naşterii" determinând mai întâi horospkopos (lat. Ascendens) (sau „indicatorul") zodiei sau planetei în ascensiune la orizontul estic în momentul proces al naşterii omului. După ascendent, alte trei puncte sunt determinate pe zodiac: zenitul, nadirul şi orizontul vestic".

>».< t»:"" V u -,>.'•*•

• j>~ .. «•. , s. if> L" "irr.

b ,r . •! s - ah> ' r 'i-—

Manuscris cabalistic ebraic din sec. XIV

Iată cum îşi închipuiau cabaliştii evrei influența celor 12 semne ale Zodiacului asupra diferitelor părți ale corpului omului:

1. Berbecul (capul, glandele, tensiunea arterială); 2. Taurul (gâtul, faringele, umerii, urechile); 3. Gemenii (plămânii, nervii, brațele, degetele); 4. Cancerul (pieptul); 5. Leul (inima, coloana vertebrală); 6. Fecioara (burta, pancreasul, ficatul); 7. Balanța (rinichii,

glandele); 8. Scorpionul (organul genital, fundul); 9. Săgetătorul (coapsele); 10. Capricornul (genunchii, oasele, pielea); 11. Vărsătorul (părul, arterele); 12. Peştii (picioarele)

Horoscopul a apărut dintr-o necesitate a omului de a-şi cunoaşte Destinul. E o preocupare filosofică veche cât lumea.

„Credința în destinul astral a supraviețuit în timp incredibil de mult, până în zilele noastre, păstrând mai cu seamă acele conotații de fatalitate implacabilă, scrie Măria Genescu în lucrarea citată. Cu toate acestea, încă din Antichitate, filosofi ca Plotin sau Porphyrios s-au opus cu hotărâre şi bun-simț exagerărilor astrologice. Şi mai târziu, în secolul al Xll-lea, Ana Comnena, ca una care studiase în amănunt scrierile Antichității, vorbea cu un dispreț nedisimulat despre pretențiile astrologi- lor în ce priveşte

cunoaşterea viitorului; constată, totuşi, că „după cum se spune, nici zeii nu se pot împotrivi Necesităţii". (Ana Comnena, Alexiada).

Totuşi, cu tot raţionalismul şi scepticismul secolului nostru, prezicerile astrologice continuă să aibă o anume înrâurire asupra vieţii cultural-politice.

13 (treisprezece).

Este un număr nefast, în mai toată lumea, un număr ghinionist, satanic.

Scriitorul antic grec îi avertiza pe ţărani, cu mii de ani în urmă, să nu înceapă muncile agricole în ziua de 13 a lunii.

16 (şaisprezece).

Un număr pătrat al lui patru, ar trebui să fie un număr fast. Alchimistul şi filosoful Jacob Bohme i-a conferit numărului 16 o simbolistică morală primejdioa- să, desemnându-1 ca un număr al Abisului.

17 (şaptesprezece).

Pentru Francmasonerie, numărul 7 7 are o însemnătate simbolică deosebită, în tradiţia Breslelor, 17 calfe au fost recunoscute de către Aii, / 7 patroni ai înteme- ietorilor de bresle musulmane iniţiaţi de către Seiman-i Farsi şi 17 bresle majore.

17 reprezintă suma lui 9 plus 8. Vechii greci numărau 17 consoane în alfabet (9 consoane surde şi 8 semiconsoane), numere legate de teoria muzicală a armoniei sferelor. Islamul număra 17 gesturi liturgice, cu 17 cuvinte sunt chemaţi credincio- şii la rugăciune, 17 sfaturi sunt şoptite la urechea regelui musulman la încoronarea sa. Pentru şiiţii din Turcia, 17 este un număr magic, numele suprem al lui Dumne- zeu cuprinde 17 litere.

21 (douăzecişiunu).   .— »,> „^,

•..'•''   '   .;' t.

„în Biblie, 21 este cifra perfecțiunii prin excelență (3x7); reprezintă cele 21 de atribuții ale înțelepciunii (Cartea înțelepciunii lui Solomon 7, 22-23). Simboli- zează înțelepciunea divină, strălucirea luminii celei veşnice..., oglinda fără pată a lucrării lui Dumnezeu şi chipul bunătății sale...ea pătrunde şi-şi face loc pre- tutindeni prin curățenia ei (26, 24). Pentru a ne da seama de marile ei însuşiri, se cuvine să citim capitolul 7 din Cartea înțelepciunii lui Solomon, unul din punctele culminante ale tuturor literaturilor sacre. Jocul de cărți simbolic numit taroc dove- deşte puterea de a totaliza a acestei cifre transmisă penultimei figuri numită Lumea, care desemnează împlinirea, plenitudinea, scopul atins" (Chevalier & Gheerbrant).

în cazul tinerilor, 21 este numărul ales de multe popoare ca vârsta majoratului.

22 (douăzecişidoi).

Potrivit dr. Rene Allendy („Simbolismul numerelor"), acest număr ar simbo- liza manifestarea ființei în întreaga sa diversitate şi istorie, adică în spațiu şi timp.

22 sunt numărul literelor care, potrivit Cabalei ebraice, exprimă Universul.

24 (douăzecişipatru).

Este un număr al echilibrului armonios. Chevalier şi Gheerbrant menţio- nează existenţa în Biblie a „douăzeci şi patru de clase (cete) de preoţi (...), două- leci şi patru de clase (cete) de cântăreţi, pe cei douăzeci şi patru de bătrâni ai Apo- calipsei îmbrăcaţi în haine albe şi purtând pe capetele lor cununi de aur, şi şezând pe douăzeci şi patru de scaune ce înconjoară tronul lui Dumnezeu. Potrivit comen- tariului lui H.M.Feret asupra Apocalipsei, figurile simbolice ale celor douăzeci şi patru de bătrâni desemnează curgerea timpului, care de altfel nu este atât timpul as- tronomic, cât cel al istoriei umanităţii. Faptul că sunt îmbrăcaţi în alb şi că au co- roane de aur înseamnă că, după ce au participat la marea luptă a adevărului în isto- rie

acum împărtăşesc victoria acestui adevăr. Aceşti bătrâni, notează editorii primei ediții a Bibliei de la Ierusalim, exercită un rol sacerdotal şi regal; îl laudă şi îl slă- vesc pe Dumnezeu; îi încredințează rugăciunile credincioşilor; îi sprijină în guver- narea lumii (tronurile) şi iau parte la ocârmuirea sa regală (coroanele). Numărul 24 pare să indice dubla armonie a cerului şi pământului (12x2), dubla sfântă plenitu- dine a pelerinajului temporal şi a vieții eterne".

/. Bohme, „Theosophiche Werke", Amsterdam, 1682.
în această gravură care
ilustrează legenda
Potopului, deasupra Arcei
lui Noe, Sfântul Spirit,
întruchipat de un
porumbel, este înconjurat
de cele 24 de limbi de foc
ale literelor.

26 (douăzecişişase).

în Cabala ebraică, numărul 26 este suma orizontală a numerelor tetragram- maton-ului (cele patru litere ale lui Dumnezeu - IHWH: 10+3+6+7=26).

30 (treizeci).

Scrieri creştine din primul mileniu evocă cele 30 de virtuți care îi ajută pe oameni să urce scara spre Pronia divină. Celor 30 de virtuți li se împotrivesc 30 de vicii, întruchipate de diavoli. Sfântul Jean Climaque a scris în sec. VI un îndreptar cum să te aperi de cei 30 de diavoli, destinat călugărilor Mănăstirii din Pustiul Sinai, unde îşi făcea şi el rugăciunile.

33 (treizecişitrei).

33 de ani a trăit lisus Hristos, 33 de cânturi conține „Divina Comedie" a lui Dante, 33 de trepte ale „Scării mistice" din gândirea mistică bizantină.

36 (treizecişişase).

Este „numărul solidarității cosmice" al întâlnirii elementelor şi „evoluțiilor ciclice". 36 este numărul Cerului. Un număr preferat al societăților secrete, pentru că derivatele lui 36 ocultează relațiile triadei Cer-Pământ-Om. 36 este numărul Ce- rului, dublul său, 72, este numărul Pământului, iar triplul, JOS, este numărul O- mului. Mătăniile budiste au 36x3 mărgele. 36 este numărul simbolic al Budismului şi Tantrismului. De zece ori 36 fac în mitologia chineză numărul oaselor, în- cheieturilor şi punctelor de acupunctura de pe corpul omenesc.

r

40 (patruzeci).

Este numărul aşteptării, al încercărilor, al pedepsei, al postului, al izolării.

Un număr des întâlnit în Biblie. Regele David a domnit 40 de ani, tot 40 de ani a domnit şi Regele Solomon; după cele 40 de zile ale Potopului vine Legământul lui Noe; Dumnezeu îl cheamă pe Moise când acesta a împlinit 40 de ani; Moise se izolează pe Muntele Sinai 40 de zile; 40 de luni predică lisus; evreii necredincioşi sunt pedepsiți să rătăcească 40 de ani în pustie; 40 de zile şi 40 de nopți de ploaie continuă pedepsesc omenirea păcătoasă; lisus este dus la Templu la 40 de zile după ce s-a născut; lisus învie din morți după 40 de ore de şedere în mormânt; 40 de zile durează posturile anului bisericesc. De aceea, Sfântul Augustin considera numărul 40 ca „număr al pribegiei din viața pământească şi al aşteptării".

Buddha şi Mahomed au început să propovăduiască la vârsta de 40 de ani.

Credințele multor popoare spun că un mort nu a murit definitiv decât după 40 de zile. Postului Paştelui care pregăteşte învierea durează 40 de zile.

49 (patruzecişinouă).

Este simbolul lui 7 la pătrat. De 49 de zile are nevoie sufletul mortului pentru a-şi găsi veşnica linişte în noul său lăcaş din Lumea de Dincolo. Abia acum, după 49 de zile, ia sfârşit ultima Călătorie.

50 (cincizeci).

Pentru evreii antici, 50 era numărul anilor sabatici. Anul jubileu (de 7 ori 7 ani sabatici plus 1). în acest an, sclavii erau eliberați şi datoriile anulate.

li

64 (şaizecişipatru).

Un număr al totalității şi al împlinirii. Cărțile oculte arată că 64 este desăvârşire, plenitudine, beatitudine, dar şi câmpul închis al unei bătălii (vezi în acest sens tabla de şah cu cele 64 de pătrățele), în „Simbolismul numerelor", Rene Allendy descoperă o stranie înrudire între tradițiile occidentale şi cele orientale:

„mama lui Buddha s-ar fi născut într-o familie dăruită cu 64 de calități. Confucius va fi avut 64 de generații de la Huang-di, fondatorul dinastiei sale, la fel ca şi lisus, după sfântul Luca, ce ar fi numărat 64 de generații de la

Adam. 64 de catâri trăgeau carul mortuar la funeraliile lui Alexandru cel Mare, 64 de persoane poartă în China rămăşiţele împăratului defunct".

70 (şaptezeci). • ,, -, .

Este numărul Cărţii Cărţilor, Biblia, Septuaginta. 70 de rabini evrei au tradus Biblia ebraică în greceşte. 70 au fost ucenicii lui lisus. E un număr în care anticii evrei au văzut universalitatea, în Bilbie se vorbeşte despre cele 70 de neamuri care au fost împrăştiate pe tot întinsul pământului după prăbuşirea Turnului Babei.

Multiplii de 7 implică o idee de totalitate. 7, 70, 77, 700, 7000, 70.000, 700.000 cuprind toate numerele perfecte.

în Noul Testament, Petru îl întreabă pe lisus: „Doamne, de câte ori va greşi faţă de mine fratele meu şi-i voi ierta lui? Oare până de şapte ori? Zis-a lui lisus:

Nu zic ţie până de 7 ori, ci până de şaptezeci de ori câte şapte" (Matei, 18, 21-22).

365 (trei sute şaizeci şi cinci).

Anul se întinde ca un şarpe. 365 este numărul zilelor anului. La sfârşitul Antichităţii, au apărut secte mistice care au adoptat şarpele ca simbol. „Nahasienii”

(de la cuvântul ebraic nahaş-şarpe), i-au conferit număruli 365 puteri demiurgice.

Şarpele a simbolizat la multe populaţii forţele magice.

Erasmus Franciscus:

Talismane, Meremburg, în 1676.

în imaginea din dreapta, Abraxas, zeul gnostic, cu

picioarele înlănţuite de doi şerpi, învăţatul Basilide (cea.

130 a. Hr.) considera că numele lui Abraxas are valoarea

numerică de 365, adică suma zilelor anului.

ROMÂNIA MASONICĂ

400,1000,10.000,144.000 „,.„.

400 are simbol de număr-limită, este simbolul numeric al literei Tav, ultima literă din alfabetul ebraic. 400 de tineri au însoțit înălțarea eroilor Gemeni la cer, devenind stele pe bolta cerească, în mitologia maya. La simbolistica indienilor maya, 400 este simbolul inexprimabilului. De zece ori o mie fac J0.000, numărul care simbolizează plenitudinea, fertilitatea, abundența. Chevalier şi Gheerbrant în „Dicționarul de simboluri" citat, amintesc de Sfântul Irineu care, vorbind de timpul mesianic „face aluzie la o învățătură a lui Hristos despre viile care vor avea fiecare 10.000 de ramuri şi pe fiecare ramură 10.000 de rămurele şi pe fiecare 10.000 de vițe şi pe fiecare viță 10.000 de struguri şi fiecare strugure va da douăzeci şi cinci de măsuri de vin. Orice grână semănată va produce 10.000 de grâne.

în China, expresia 10.000 de ființe sau pur şi simplu Zece mii înseamnă totalitatea. Este simbolul a ceea ce este atât de mare încât nu poate fi numit. Acest număr ar trebui să reprezinte totalitatea ființelor, esențelor, lucrurilor de pe pământ.

Când chinezii, într-un singur glas, îi urează Zece mii de ani unei personalități venite la putere, ei nu-i urează să trăiască atâția ani: dar, cum acest termen simbolizează tot ce există, ei recunosc în el, inconştient poate, uniunea Cerului cu Pământul, armonia perfectă venind de la yin şi yang, de vreme ce personajul cu pricina a urmărit, aşa cum glăsuieşte prima datorie a oricărui om puternic, să-şi dezvolte complet geniul, care îl hărăzise să lucreze pentru bunăstarea supuşilor săi.

Lao Zi spunea: „Cele 10.000 de ființe sunt purtate în spate de Yin şi ținute îmbrățişate de Yang." Se vede astfel că, urându-i şefului lor Zece mii de..., chinezii nu-i urează nimic special, şi nici ceva personal; ei recunosc pur şi simplu că el a acționat cum nu se putea mai bine: ei doresc, în fond, menținerea ordinii pe care acesta o încarnează.

Istoricii greci scriu că garda regelui Persiei se compunea din 10.000 de soldați numiți Nemuritorii. O mie de oameni purtau o lance cu măciulie de aur, nouă mii, o lance cu măciulie de argint. Acest număr simboliza mulțimea cvasi infinită a armatelor persane iar calificativul de nemuritor, reputația lor de neînvinse".

în Tratatul de „Teologie iudeo-creştină" (Paris, 1958), se menționează că în anii domniei lui lisus, dinaintea sfârşitului veacurilor, fertilitatea pământului simbolizează înnoirea. Cei drepți vor căpăta „un trup transfigurat, deşi vor trăi într- un plan pământesc. Acest număr de zece mii rezultă dintr-o transfigurare a pământului şi a oamenilor considerată ca o nouă zidire".

Conform Apocalipsei, 144.000 este numărul credincioşilor de la sfârşitul timpurilor, câte 12.000 pentru fiecare din cele 12 seminții ale poporului evreu.

Scriitorul francez mason Paul Claudel a proslăvit astfel acest număr sacru: „O sută patruzeci şi patru reprezintă de douăsprezece ori doisprezece; doisprezece înseamnă trei înmulțit cu patru, pătratul înmulțit cu triunghiul. Doisprezece este rădăcina sferei, cifra desăvârşirii. De douăsprezece ori doisprezece este desăvârşi- rea la cub, deplinătatea ce exclude orice în afară de sine însăşi, paradisul geome- tric...".

Numărul „Ein Sof'

••>#••

R;; „Ein Sof (în ebraică „fără sfârşit", „infinitul", ca număr, îl întâlnim în toate scrierile cabalistice ebraice şi creştine (vezi cele scrise la „Numărul 10, Cabala şi Sefiroții").

li

Un ansamblu de simboluri referitoare la Judecata de Apoi sau Judecata Tribunalului Masonic, sau ambele laolaltă.

MASONICĂ

ROMÂNIA MASONICĂ

169

Inim în toate O, Cabala şi

i

Misterele Cabalei şi Francmasoneria

Cabala a apărut atunci când anticii rabini evrei au încercat să evadeze din canoanele stricte ale Bibliei ebraice, pentru a ajunge la „miezul" ei. Etimologic, Cabala e un cuvânt care înseamnă „tradiție", cu sensul de „receptare", şi se referea, la începuturi, la corpul vast al Legii Orale evreieşti, ulterior însă, învățații rabini ai secolului XII-XIII au început decodarea tainelor scrierilor biblice prin procedee interpretative esoterice. Pornind de la versetele biblice, gânditorii evrei încercau să cunoască adevărul, apelând la viziuni, vise, revelații mistice şi reflecții intuitive.

Nu lipseau descrierile pitoreşti ale viziunilor lumii divine. Primul „centru cabalistic" i-a cuprins, în secolul XII, pe rabinii care studiau învățăturile lui Ravad (rabinul Abraham ben David, marele înțelept al evreilor provensali). Primele texte cabalistice le-a scris rabinul Isaac Orbul, fiul lui Abraham ben David, de fapt comentarii la „Sefer lețira" (Cartea Creației), o lucrare rabinică speculativă, veche, care circula în lumea evreiască încă din veacul al II-lea.

Cabalistul evreu
Tobie Cohn (în cartea „Maaseh
Tobyah", 1707)
compară anatomia
omului cu o casă
cu patru etaje,
corespunzând celor
patru lumi ale
Cosmosului.

„Sefer Ieţira" reprezintă cel mai vechi tratat ebraic de cosmologie (ramură a astronomiei care studiază structura şi evoluţia Universului) şi cosmogonie (în greceşte „crearea lumii", ramură a astronomiei care studiază formarea şi evoluţia corpurilor cereşti). Este o lucrare misterioasă, cuprinzând 1600 de cuvinte şi enunţa Crearea Lumii prin combinarea celor 10 numere (de la l la 10) şi a celor 22 de lite- re ale alfabetului ebraic. Cele 10 numere reprezintă 10 „Sefiroţi". Puterea combina- tă a Numerelor şi Literelor conţine în ea întreaga existenţă. Cosmosul are 10 direc- ţii (est, vest, sud, nord, sus, jos, început, sfârşit, bine şi rpu) şi trei elemente de ba- ză : aer, apă, foc. Rabinii anonimi care au conceput „Sefer Ieţira" erau convinşi că Sefiroturile îl deservesc pe Dumnezeu şi se înclină în faţa Tronului său, dar lim- bajul ei era sibilinic, şi nu dezvăluiau ce reprezintă aceste Sefiroturi.

O mie de ani după „Cartea Creaţiei" a început să circule în mediile rabinice evreieşti, din vestul european „Cartea Strălucirii" (Sefer Bahir). Bahir, în ebraici, claritate. Ea a fost scrisă, probabil, de Rabi Nebunia ben Ha-kana şi de alţi talmudişti, la sfârşitul secolului XII - începutul secolului

XIII. Pentru prima oara apare în acest manuscris „Arborele Cosmic" ; lumea divină este prezentată ca ui copac, cu rădăcinile înfipte în divinitate şi cu ramurile îndreptate spre cosmos, Sefiroturile devin cele 10 ipostaze divine ale Cabalei, în stânga s-a concentrat us element diabolic (Cf. Dicționar Enciclopedic de Iudaism).

Elaborarea magnifică a gândirii cabalistice a fost făcută în lucrarea „Zohar”

(Cartea Splendorii), apărută la sfârşitul secolului XIII. Ea reprezintă textul fundamental al cabalei şi multe veacuri a fost socotită ca o carte canonică, pusă pe acelaşi plan cu Biblia şi Talmudul.

„în Talmud, termenul cabala este utilizat pentru a desemna părți ale Bibliei exterioare Pentateuhului, iar în perioada post-talmudică serveşte şi la indicarea legii orale. Sintagma cabala nu este decât una din numeroasele denumiri utilizate timp de peste cincisprezece secole cu referire la diferitele curente mistice şi la învățătura şi discipolii acestora. Talmudul pomeneşte de Sitre Tora ("tainele To- rei"), iar o parte a tradiției ezoterice este supranumită Maase Bereşit ("opera Gene- zei") sau Maase Merkava ("opera Carului"). Un cerc de mistici se intitula lordei Merkava ("cei care coboară către Car"), iar în cursul perioadei talmudice şi în cea care a urmat, sunt menționați termeni ca Baale ha-sod ("stăpânii misterelor") şi Ansei emuna ("oamenii credinței"), în perioada Cabalei provensale şi spaniole întâlnim expresiile Hohma pnimit ("înțelepciunea interioară") sau maskilim ("cei ce înțeleg", "iluminații"), ca şi Dorşe reşumot ("interpreții textelor"). Către secolul al XH-lea, atunci când termenul "Cabala" începe să desemneze mai direct tradiția esoterică, cuvintele emet ("adevăr"), emuna ("credința") şi hohma ("înțelepciune") semnifică adevărul interior, adică mistica.

Cei care o practică sunt numiți „Ha-io-deim" (cei ce ştiu) sau „lodei hen”

(cei ce cunosc harul). Autorii Zoharului vorbesc de „Bnei haemuna" (copiii credin- ței), „Bnei heihal ha-malka" (copiii Palatului regal), „Yodei midin" (cei ce cunosc măsurile) etc.

ÂTCIA MASONICA

mologie (ramură a fi cosmogonie (în marea şi evoluţia e cuvinte şi enunţă i a celor 22 de lite- . Puterea combina- tiosulare 10 direc- ei elemente de ba- " erau convinşi că mlui său, dar lim- ari.

n mediile rabinice Bahir, în ebraică, [a-kana şi de alţi Pentru prima oară : prezentată ca un ţaţe spre cosmos.

s-a concentrat un

i lucrarea „Zohar”

reprezintă textul canonică, pusă pe

a părţi ale Bibliei te şi la indicarea denumiri utilizate ;nte mistice şi la 'ora ("tainele To- :şit ("opera Gene- se intitula lordei ilmudice şi în cea iii misterelor") şi insale şi spaniole iu maskilim ("cei ir"). Către secolul nai direct tradiţia a ("înţelepciune")

) sau „lodei hen”

ia" (copiii credin- n" (cei ce cunosc

Robert Fludd: Philosofia Sacra, Francfort, 1626.

O interpretare cabalis- tică creştină a Genezei.

„Bereşit" (începutul), pri- mul cuvânt al Creaţiei, es- te şi primul cuvânt al Bi- bliei. „Bereşit" a fost iden- tificat de cabalişti ca fiind „Hochma" (în ebraică în- ţelepciune), înţelepciunea Divină. „Hochma" cu- prinde Totul

„Dumnezeu a pus în ea toate formele şi a gra- vat toate semnele", scrie Zahărul

Cabaliştii apăreau şi sub numele de „Baalei ha-avoda" (stăpânii muncii), începând din secolul al XlV-lea, termenul de cabala câştigă teren în faţa celorlalte apelative. Cabaliştii se consideră deţinătorii tainelor pe care le-au primit de la generaţiile precedente sau pe care ei înşişi le-au descifrat în textele vechi. Totuşi, elementele unei revelaţii originale sau ale unei experienţe individuale a divinului transpar în scrierile omiletice şi exegetice.

Nucleul misticii iudaice comportă un ansamblu de simboluri care, în forma sa cea mai dezvoltată, se manifestă şi în Cabala. Misticii pretind,

aproape din principiu, că adevărul nu poate fi exprimat prin cuvinte, căci acestea denotă doar ceea ce probează simțurile omenești sau intelectul. Dacă adevărul se află dincolo de percepția senzorială sau logică a omului, el nu poate fi exprimat prin limbaj. Cu toate acestea, Biblia este scrisă cu cuvinte. Dumnezeu le-a dat misticilor Scriptura ca pe un fel de dicționar de simboluri pe care numai ei pot să le înțeleagă așa încât să întrezărească adevărul aflat dincolo de vorbe. Astfel, misticii citesc Scriptura într-o manieră diferită și unică și sunt capabili să mânuiască simbolurile - termenii biblici - cu ajutorul unor tehnici hermeneutice proprii precum ghematria pentru a exprima adevărul întrezărit.

Misticismul evreiesc nu a fost marginal dar, tendința de a-și apăra secretele de marele public 1-a împiedicat să domine cultura evreiască. Această stare de fapt s-a schimbat când, în secolul al XVII-lea, Cabala lurianică (scrierile rabinului Isaac Lurie-Ari și ale discipolului său Haim Vital din Tzfat), a căpătat o largă răspândire, urmată mai târziu de mișcarea lui Sabatai Zvi și de hasidism. Aceste mișcări, devenite populare, au influențat istoria religioasă și cultura evreiască.

Se pare că Zoharul n-a început să circule decât în cursul secolului al XIII- lea; încă de atunci, paternitatea sa literară a format obiect de controverse, deși o tradiție orală spaniolă, transmisă de veacuri, 1-a atribuit lui Moise din Leon, fapt confirmat de cercetările lui G. Sholem. Scris la persoana a treia, Zoharul prezintă, în cadrul Palestinei, o serie de discuții între Șimon bar lohai, fiul lui Eleazar și prieteni sau discipoli, referitoare la unele subiecte de ordin omenesc sau divin.

Simbolistica Zoharului se organizează în jurul a cinci mituri centrale: 1. Pro- cesul cosmogonic și elaborarea inițială a celor zece emanații (sefirot-uri)

ale divini- tății eterne (Ein Sof); 2. O descriere amănunțită a relației dinamice în domeniul emanațiilor divine între elementele sefirei Din („Dreptate") şi Hesed („Caritate", „Mizericordie"); 3. Simbolistica sexuală în relația dintre elementele masculin şi feminin în sânul lumii divine; 4. Lupta dintre lumea sacrului şi a divinului, la dreapta, şi lumea răului, la stânga, Sitra ahra („Cealaltă parte", stânga) care repre- zintă domeniul puterii satanice; în sfârşit, 5. Descrierea apocaliptică a Izbăvirii, ro- lul lui Mesia şi cel al lui Rabi Şimon şi al grupului său în interiorul acestui proces."

(cf. Dicționarul Enciclopedic al Iudaismului).

Zoharul devenise de mult o carte sfântă a iudaismului, când a fost descope- rită de misticii creştini ai Evului mediu. Vasele comunicante dintre cabala evre- iască şi mistica creştină au transportat straniile Sefiroturi evreieşti în manuscrisele filozofilor şi alchimişti creştini. Şi de aici, ulterior, în gândirea masonică.

T

MASONICA

)ăra secretele stare de fapt binului Isaac ă răspândire, este mişcări,

ului al XIII- rerse, deşi o ti Leon, fapt irul prezintă, ii Eleazar şi i divin.

trale: 1. Pro- i) ale divini- în domeniul („Caritate", masculin şi divinului, la l care repre- zbăvirii, ro- itui proces."

>st descope- ;abala evre- lanuscrisele L

<

Capitolul 17

Tainele gradelor masonice. Rituri. Landmark

La începuturile organizării moderne a Francmasonerie, masonii s-au mulțu- mit cu cele trei grade cunoscute: Ucenic, Companion (Calfă), Maestru

(aşa-numita Masonerie albastră). Ulterior, Ritul Scoţian Antic şi Acceptat a admis existenţa a 33 de grade masonice, Loja Misraim are 87 de grade, iar Memphis - 94. De ce s-au înmulţit gradele masonice?

Primele grade superioare au apărut din iniţiativa lui Michel de Ramsay, în 1737, din dorinţa de a reînvia riturile Cavalerilor Templieri a adăugat celor trei grade de bază, încă trei grade noi: Maestru scoţian, Novice şi Cavaler al Templului.

Moda gradelor înalte s-a răspândit şi în masoneria franceză şi apoi în cea americană, şi a stârnit multe convulsii şi sciziuni dureroase în rândul masonilor.

Istoria lor e lungă, noi o vom rezuma. Apariţia gradelor înalte s-a datorat nu numai dorinţei lui Ramsay de a reînvia riturile templiere, ci şi gustului pentru ştiinţele oculte, alchimie, hermetism. Gradele superioare erau şi reacţia împotriva frivolităţii care invadase anumite Loji albastre, scrie Alain Guichard. Câteva din gradele superioare aveau un pronunţat caracter esoteric şi mistic. Se vorbea de existenţa unui pact secret încheiat între Dumnezeu şi patriarhul Enoh. Pecetea acestei alianţe era numele ascuns al lui Dumnezeu pe care numai aleşii îl ştiu. Se vorbea şi despre legenda unei cupole clădite deasupra unui mormânt ascuns în subteranele Templului lui Solomon unde maeştrii masoni au descoperit Piatra triunghiulară cu înscrisul în litere gravate de aur al adevăratului nume al lui Dumnezeu. Legende încifrate pe care numai maeştrii în filosofic, cult, magie şi erezii aveau legitimitatea intelectuală de a le dezbate. Aceştia erau Maeştrii gradelor superioare, în 1761, existau deja 25 de grade, apoi 33. Originea lor e destul de obscură, în 1801, Supremul Consiliu din Charleston (fondatori Fraţii John Mitchell, Frederick Dulcho şi Grasse-Tilly) făcea cunoscut că Frederic al II-lea, regele Prusiei, a fost înălţat la gradul 33 şi proclamat Suveran Mare Inspector General al francmasone- riei. Un mason francez (Grasse-Tilly) a importat în America cele 33 de grade ale Ritului scoţian Antic şi Acceptat, pentru ca sistemul celor 33 de grade să fie apoi reimplementat în ţările europene. Denumirile gradelor diferă uneori în practica

l

masonică. Iată structura şi denumirile ocultate ale acestor grade (conform ultimei jurisdicţii masonice): •' • '.-•;•'••.

Loja simbolică :

I.Ucenic •.;.• > •-:,-•••- •-, • r>;-,, 2. Calfa v: ,.--,*• ;-- .-fîvu' ;-.v; -:.>. :; '•••'!.'.. -, ••...-••• - a -v.;.-.. 3. Maestru - --.^UjV • '• -::--' ;'- ' - -

Loja perfecţiunii ; , ..

-..,•,;;.. 4. Maestru al Secretului • • ••---';.;. :-v,;-,: ;

: 5. Maestru Perfect v • •••... >];,-•- :

6. Secretar intim :

7. Magistrat sau Judecător sfc " j-f^llftl c

8. Intendent al Clădirii ,..-; . •. ; ••••;'•

9. Maestru Ales al Celor Nouă .' •

10. Ilustrul Ales al Celor Cincisprezece

II. Sublim Ales al Celor Doisprezece sau Prinţ Ameth

12. Mare Maestru Arhitect

13. Arcul Regal al lui Solomon

14. Mare Ales Mason Sublim şi Perfect Capitul Roza-Cruce

15. Cavaler al Orientului sau Al Săbiei sau al Vulturului

16. Prinţ al Ierusalimului

17. Cavaler al Orientului şi Occidentului

18. Cavaler Roza-Cruce -v; r ?•> Consiliul Kadoshilor

19. Mare Pontif sau Sublim Scoţian

20. Mare Maestru al Tuturor Lojilor Simbolice sau Maestru Ad Vitam \ 21. Patriarh Noahit sau Cavaler de Prusia

22. Cavaler al Securii Regale sau Prinț al Libanului
23. Şef al Tabernacolului
24. Prinț al Tabernacolului
25. Cavaler al Şarpelui de Bronz
26. Prinț al îndurării sau Trinitarian Scoțian
27. Cavaler Comandant al Templului
28. Cavaler al Soarelui sau Prinț Adept
29. Mare Cavaler Scoțian al Sf. Andrei
30. Cavaler Kadosh Consistoriul
f 31. Mare Inspector Inchizitor Comandor
32. Sublim Prinț al Secretului Regal
33. Suveran Mare Inspector General
34.

Gradele de la 4 la 14 reprezintă „Loja perfecțiunii" şi inițierea are la bază anumite episoade din istoria lui Hiram, constructorul Templului lui Solomon şi încercări de decodare a numelui „Şem ha meforaş" („în ebraică, „numele acela"), numele secret al lui Dumnezeu. Dacă marele preot va reuşi să pronunțe corect numele Atotputernicului, atunci el va căpăta „puteri asupra Spiritelor şi forțelor Naturii". Maestru Secret deține o cheie din fildeş, simbol al accesului la Sfânta Sfintelor.

Am văzut cum masonii scoțieni în dorința de a-i contracara pe Frații francezi care-i atrăgeau în Lojile lor pe Frații scoțieni şi englezi, au înmulțit numărul gradelor şi, implicit, al demnităților nobiliare masonice. Ei au redactat un Ritual al Lojilor Perfecțiunii, cu grade de-un înalt simbolism. Publicăm în continuare aceste grade, cu înțelesul lor simbolic, conform Riturilor Supremului Consiliu Scoțian şi ale Marelui Colegiu al Riturilor,

publicate în 1941 la Paris de către Jean Marques- Riviere („Ritualuri secrete ale Francmasoneriei, ed. Herald, Bucureşti, 2002):

„Simbolurile gradelor, plecând de la al patrulea la cel de-al paisprezecelea, sunt împrumutate din Biblie, şi ele ne aduc în memorie istoria poporului israelit. Ele se referă, de asemenea, la relatarea faptelor legate de construirea şi distrugerea minunatului Templu pe care l-a înălțat Solomon la Ierusalim, pentru gloria lui lehova. Cunoaşteți tradiția referitoare la primele trei grade ale Masoneriei Scoțiene:

Ucenic, Calfă şi Maistru; mai aveți proaspătă în memorie emoționanta legendă a lui Hiram, asasinat mişeleşte pentru a nu fi voit în nici un chip să dezvăluie secretele Ordinului. Această legendă continuată şi completată, vă va fi expusă.

CEL DE-AL PATRULEA GRAD, Maestru Secret, care reprezintă un fel de completare a gradului de Maistru, are drept emblemă cercul, simbol al eternității, în centrul căruia este plasat Triunghiul sacru. Preşedintele Atelierului îl reprezintă pe Solomon; el poartă titlul de Trei Ori Puternic, şi ține în mână, în chip de sceptru, un ciocan de lemn de culoare neagră. Alegoria acestui grad este următoarea:

După moartea lui Hiram-Abi, Solomon a ales şapte Maiştri, pe care i-a admis în rândul leviților, care aveau datoria de a-l înlocui pe Marele Maestru Hiram. Nici o unealtă de fier nu a mai fost folosită la acest grad, fiindcă toate lucrările fuseseră suspendate după moartea Maistrului. Toți Maiştrii Masoni erau în doliu atunci.

Solomon, ajutat de Adonhiram, Inspector Şef al lucrărilor de la Templu, a ridicat la rangul de Maistru secret pe cei şapte Maiştri aleşi, şi le-a conferit inițierea în Sfânta Sfintelor, loc sfânt în care era păstrat chivotul legământului sub un laur şi un măslin. El le-a explicat semnificația cercului, simbol ignort de ei până atunci. El le-a arătat, scrise în Triunghiul Luminos, plasat în centrul cercului, caracterele sacre care alcătuiau Marele Arhitect al Universului. Cercul, simbol al eternității care nu a început şi nu se va sfârşi, reprezintă de asemenea imensitatea puterii Mă. Arh.

(Marelui Arhitect), care nu are nici început nici sfârşit. Cei şapte Maiştri Secreți, primiți în Sfânta Sfintelor, au văzut aici chivotul legământului ferit

de privirile profanilor. El era plasat în mijlocul Templului, sub Steaua strălucitoare. De forma unui pătrat, sau a unui dreptunghi, chivotul era făcut din lemn de cedru, acoperit cu aur; deasupra lui era o coroană de aur, şi în el se aflau două table ale Lojei, făcute din marmură albă, pe care erau gravate cele zece Porunci pe care Dumnezeu i

le-a dat lui Moise pe muntele Sinai. Prima tablă conţinea primele patru Porunci referitoare la datoriile pe care omul le are faţă de divinitate, iar cea de-a doua Tablă conţinea celelalte şase Porunci referitoare la datoriile omului faţă de semenii săi. Doi lucrători îndemânatici aleşi de Moise au primit însărcinarea să construias- că chivotul şi să-l decoreze.

Când Solomon i-a ridicat la rangul de leviţi pe cei şapte Maiştri pe care îi alesese, el i-a numit paznici ai Sfintei Sfintelor, a dat fiecăruia o cheie de fildeş pe care aceştia urmau s-o poarte atârnată de Cordonul noului lor grad; el le-a reco- mandat să fie fideli însărcinării primite şi să păstreze secretul misiunii lor. Pe unul din ei I-a desemnat ca să-l înlocuiască pe regretatul lor Maistru Hiram-Abi, dându-i însărcinarea ca să dirijeze lucrările de construcţie a Templului.

CEL DE-AL CINCILEA GRAD, Maistru Perfect, opus calităţii de Maistru care este emblema morţii, reprezintă viaţa. Masonul ajuns la acest grad studiază filosofia naturii; el vede aici că viaţa se naşte din moarte, că se petrece o transformare neîncetată a fiinţelor însufleţite şi că, la drept vorbin, nu există moarte în natură. Preşedintele unui Atelier de al cincilea grad îl reprezintă pe Adonhiram, al cărui nume înseamnă: Domn Puternic. Adonhiram primise de la Hiram, regele Tyrului, însărcinarea să-i comande pe cei treizeci de mii de lucrători tocmiţi ca să doboare cedrii din Muntele

Liban ce urmau să fie folosiți la construirea Templului ridicat de Solomon în cinstea Dumnezeului evreilor.

CEL DE-AL ŞASELEA GRAD, Secretar Intim.

în urma tratatului pe care ambasadorii lui îl încheiaseră cu Hiram, regele Tyrului, Solomon trebuia să-i dea, cu titlul de compensație pentru materialele luate din Muntele Liban sau extrase din carierele Tyrului, un anumit număr de măsuri de ulei, miere şi grâu, plus o provincie şi treizeci de oraşe din Galilea; totul trebuia livrat în momentul terminării Templului.

Totuşi Solomon nu a reuşit nici după un an să îndeplinească această ultimă prevedere a contractului, în acest timp, regele Hiram, care vizitase provincia pro- misă, a găsit că pământul ei era neroditor, că locuitorii erau răi, vicioşi, necinstiți, şi că în loc de foloase aceasta îi aducea de fapt multă pagubă. Atunci el a venit la Ie- rusalim ca să i se plângă lui Solomon, pe care I-a găsit singur şi trist din cauză că-l pierduse pe Hiram-Abi. El a intrat atât de grăbit, încât unul din apropiații lui Solo- mon, numit Johaber, temându-se ca vizitatorul să nu fi venit cu gânduri rele, s-a luat după el şi a întredeschis uşa ca să vadă şi să audă ce se petrece acolo.

Regele Hiram, observând că este urmărit, a strigat: „O, cerule, suntem ascultați!", apoi a alergat la uşă, I-a prins pe acest curios şi I-a adus în fața lui Solo- mon, care nemaiputându-se îndoi de realitatea faptului petrecut, a zis: „Ce facem cu el?" Hiram pusese deja mâna pe sabie, dar Solomon, gânditor, I-a oprit să lo- vească, apucându-l de braț şi, dând cu pumnul în masă, a strigat: „Aşteaptă frate!”

Gărzile au venit de îndată. L-au luat pe Johaber şi l-au dus, răspunzând de pri- zonierul lor.

Solomon rămas singur cu Hiram, i-a spus: „Acela care a fost luat şi dus de aici, este, dintre toți supuşii mei, cel mai apropiat mie şi sunt convins că s-a temut pentru mine şi n-a acționat decât pentru a-mi apăra viața. Graba neobişnuită cu care ați intrat aici poate explica şi scuza, fără îndoială, curiozitatea sa. Vă rog, deci, să reveniți asupra sentinței pe care ați pronunțat-o, iar eu sunt garantul zelului şi discreției lui Johaber. Hiram a consimțit să satisfacă cererea lui Solomon. Şi după

ce au reînnoit primul lor tratat şi au semnat alianța lor ofensivă şi defensivă, alianță pe care de acum înainte nimic nu o va mai putea afecta, Johaber a fot chemat ca sale servească celor doi regi drept Secretar Intim.

CEL DE-AL ŞAPTELEA GRAD, Magistru şi Judecător. Are legătură cu isto- ria fiului lui lacov, losif, care a fost vândut de frații lui, şi care a devenit primul mi- nistru al Faraonului, regele Egiptului. Se zice că Moise a cules ca pe nişte pre- țioase relicve osemintele lui losif; în timpul trecerii prin Marea Roşie şi a fugii din Egipt, el le-a dus cu sine în deşert, aşteptând Pământul Făgăduinței, unde urma să se formeze un popor nou sub conducerea Dumnezeului unic.

Printre insignele acestui grad figurează cheia de aur, emblemă a fidelității cu care trebuie păstrat un secret încredințat. Această cheie este aceea a lădiței în care se află inima lui Hiram-Abi. Justiția este figurată prin balanță, una din princi- palele insigne ale gradului acesta. Se mai presupune că acest grad simbolizează instituirea funcției de Judecător la poporul lui Israel, în epoca în care ar fi fost stabilită definitiv Constituția acestui neam.

CEL DE-AL OPTULEA GRAD, Intendent al Clădirilor, a fost creat în memo- ria maestrului ales să-l înlocuiască pe Hiram-Abi, care fusese asasinat. Cel desem- nat să posede acest grad trebuia să cunoască cu de-amănuntul cele cinci Ordine arhitecturale.

CEL DE-AL NOULEA GRAD, Maistru Ales al Celor Nouă, continuă legenda masonică. Este vorba de a răzbuna moartea lui Hiram-Abi. Trebuia să fie ales un om curajos care să-l ucidă pe asasinul lui Hiram, ascuns într-un ținut îndepărtat.

Cel care trebuia să facă acest lucru a fost desemnat în urma unui scrutin. Cel care- I răzbuna pe Hiram trebuia să fie nemilos; el trebuia să

jure că-l va pedepsi pe ucigaş, chiar dacă acesta ar fi fost cel mai bun prieten al lui. Omul ales s-a înarmat cu un pumnal, l-a găsit pe scelerat şi l-a ucis. După ce i-a tăiat capul, s-a întors înaintea Maiştrilor adunați în prezența lui Solomon, având pumnalul în mâna stângă şi purtând în mâna dreaptă capul însângerat al lui Abiram, vinovatul care-şi primise pedeapsa. A aruncat pe altar capul şi Solomon i-a zis: „Nefericitule, ce-ai făcut? Porunca mea a fost de să-l prinzi pe trădător şi să mi-l aduci, nicidecum să-l ucizi. Gărzi, luați-l pe acest om!" Toți Maiştrii i s-au aşezat în genunchi şi l-au implorat pe rege să-l ierte: „Neascultarea lui, i-au spus ei, este rezultatul zelului său şi nicidecum dorința de a răzbuna moartea Respectabilului Maistru Hiram-Abi.

lartă-l mărite Rege!"

Solomon a fost impresionat de gestul acestora şi l-a iertat.

CEL DE-AL ZECELEA GRAD, Ilustru Ales al Celor Cincisprezece. Am aflat acum că lui Abiram, principalul ucigaş al lui Hiram, i se tăiase capul; acest cap a fost îmbălsămat şi păstrat, pentru a fi expus, mai târziu, împreună cu capetele celorlalți doi criminali, după ce aceştia vor fi prinşi. Scheletul lui Abiram a fost aşezat în Templu, în partea dinspre Răsărit.

Şase luni mai târziu, Bongober, unul dintre Intendenții lui Solomon, căutând în țara lui Gath, supusă lui Solomon, a aflat că Sterzim şi Oterfut, ceilalți doi ucigaşi ai lui Hiram-Abi, se refugiaseră acolo, crezându-se în deplină siguranță. Informat asupra descoperirii făcute, Solomon i-a scris lui Maacha, regele din Gath, cerându-i să-i predea pe cei doi fugari pentru a-şi primi pedeapsa meritată pentru crima săvârşită. A ales cincisprezece dintre cei mai hotărâți şi mai demni Maiştri, inclusiv

pe cei nouă Maiştri care îl căutaseră pe Abiram, şi le-a încredințat scrisoare!

dându-le în acelaşi timp instrucţiuni suplimentare.

îndată ce au sosit, ei au predat scrisoarea trimisă de Solomon lui Maacti!

care, surprins şi indignat, a ordonat prinderea şi predarea celor doi vinovaţi: „Feriţi sunt, a zis el, să scap Ţara de asemenea monştri!". Căutările au durat cinci zilt Eligan şi Zerbal au fost primii care i-au descoperit pe vinovaţi într-o carieră numi Bendicar, unde au fost prinşi, puşi în lanţuri şi duşi la Ierusalim. Acolo, Solomoi după ce le-a reproşat cu asprime nelegiuirea, a poruncit să fie închişi în turn Archizar, unde urmau să rămână până a doua zi la orele zece dimineaţa, ora fixat pentru execuţia lor. A doua zi criminalii au fost prinşi de doi stâlpi, legaţi de gât, n picioarele şi braţele prinse la spate, şi apoi trupurile lor au fost spintecate, de t piept până la pubis. Ei au rămas opt ore în această stare, expuşi pentru a!

năpădiţi de insecte.

Ţipetele lor erau atât de sfâşietoare şi de jalnice încât până şi călăii lor a fost cuprinşi de milă. Aceştia le-au tăiat apoi capetele şi le-au aruncat trupuri peste zidurile Ierusalimului, pentru a servi drept hrană corbilor şi sălbăticiunilor.

CEL DE-AL UNSPREZECELEA GRAD, Sublim Cavaler Ales. Pedepsiră celor trei asasini ai lui Hiram-Abi fiind încheiată, Solomon a vrut să răsplăteasci zelul şi fidelitatea celor Cincisprezece Mari Aleşi. Pentru ca nimeni din cei cine sprezece să nu fie favorizat, urmând să fie aleşi numai doisprezece dintre ei, s-î procedat prin tragere la sorţi. Astfel au fost aleşi cei ale căror prime douăsprezect nume au fost scoase din urne. Aceştia au alcătuit un Mare Capitol şi au condu!

cele douăsprezece triburi ale lui Israel. Li s-a dat titlul de Excellent Ermech, caii înseamnă „om adevărat în orice situaţie", li s-au arătat tablele Legii şi obiecte!

preţioase închise în tabernacol, apoi au fost înarmaţi cu sabia justiţiei, spunându4 se că aveau ca misiune de a face dreptate şi de a respecta legile în orice situaţie lată numele căpeteniilor acestor douăsprezece triburi: Stokin conducea tribul li Benjamin; Terci, cel al lui Simeon; Morfi, cel al lui Efraim; Algacen, cel al lui Mă naşe; Derson, cel al lui Zabulon; Horon, cel al lui

Danb; Berthemer, cel al lui Azei Tito, cel al lui Neftali; Zerbal, cel al lui Ruben; lohaber, cel al lui luda; Akiroh, cela lui Sachar; Taber, cel al lui Gad.

Puțin mai târziu, Solomon vrând să întemeieze o mare şcoală de arhitecturi a creat CEL DE-AL DOISPREZECELEA GRAD, căruia i-a dat numele de Marelf Maistru Arhitect.

CEL DE-AL TREISPREZECELEA GRAD, Arca Regală. Cel dea treisprezecelea grad se leagă direct de cunoaşterea Marelui Arhitect al Universuly simbolizat prin triunghiul luminos, ce poartă caracterele sacre, a căror viziune!

avut-o Enoch şi - mai târziu - Moise. Când Solomon a poruncit să se facă sapă turile pentru construcția Templului pe care voia să-l ridice în cinstea lui lehova, tre arhitecți au descoperit ruinele unui vechi Templu, construit de Enoch, şi, în acest!

ruine, se afla şi triunghiul sacru care strălucea foarte puternic.

Ei i I-au adus lui Solomon care, adânc impresionat, le-a spus: „Aşa se înde plineşte făgăduiala pe care Dumnezeu a făcut-o lui Noe, lui Moise şi defunctul» rege David, tatăl meu, că într-o zi va fi găsit adevăratul nume înscris pe o placă df aur". Cei trei arhitecți au jurat să nu pronunțe niciodată numele divin şi, mai târziu după ce Templul a fost construit, Solomon a întemeiat în amintirea acestei des coperiri, Sublima Lojă a Arcăi Regale. „Ajuns la acest grad - spun vechile noastre

MASONICĂ

scrisoarea,

lui Maacha, ivați: „Fericit at cinci zile:

rieră numită o, Solomon, lişi în turnul ;a, ora fixată ți de gât, cu acate, de la pentru a fi

călăii lor au ;at trupurile ciunilor.

Pedepsirea ăsplătească in cei cinci- lintre ei, s-a 'Uăsprezece au condus rmech, care şi obiectele >punându-li- •ice situație, ea tribul lui îl al lui Ma- I al lui Azer; kiroh, cel al

arhitectură, î de Marele

Cel de-al Universului,)r viziune a facă săpă- lehova, trei fi, în aceste

işa se înde- defunctului i o placă de , mai târziu, icestei des- hile noastre

Ritualuri - spiritul inițiatului se detaşează de materie şi se pregăteşte pentru re- velații sublime, la un nivel superior".

Acest grad este foarte răspândit în Anglia, unde există un Rit special cu acest nume.

CEL DE-AL PATRUSPREZECELEA GRAD, Mare Ales al Bolții sau Mason Sublim. Acest grad simbolizează terminarea lucrărilor de construcție a Templului lui Solomon.

Marele Rege a vrut să-i răsplătească pe toți cei care au luat parte la lucrările de construcție a Templului înainte ca ei să părăsească Ierusalimul şi să se împrăştie în toată lumea. Ucenicii au fost ridicați la gradul de Calfe, iar Calfele la gradul de Maiştri. Maiştrii şi toți cei care aveau grade, plecând de la cel de-al patrulea până la cel de-al nouălea, au fost acceptați în gradul al doisprezecelea, acela de Mare Maistru Arhitect; ei au primit podoabele noii lor funcții şi au promis că nu se vor abate de la calea binelui şi a dreptății.

în sfârşit, Maiştrii investiți în gradele zece, unsprezece, doisprezece şi treisprezece au fost inițiați pentru cel de-al paisprezecelea grad, acela de Mare Ales al Bolții Sacre. Ei au promis, în mod solemn, să trăiască în pace, să fie miloşi, să nu se lase conduşi decât de spiritul de echitate şi să facă tuturor dreptate, angajându-se în acelaşi timp să păstreze tăcere absolută asupra misterelor gradelor lor.

Aici se încheie seria gradelor în cadrul cărora activează Masonii ce fac parte dintr-o Lojă a Perfecțiunii.

CEL DE-AL CINCISPREZECELEA GRAD, Cavaler de Orient şi al Spadei.

Templul lui Solomon a fost terminat, toți cei care au lucrat la construcția lui şi-au primit răsplata pentru munca şi hărnicia lor. Noi pătrundem mai profund în Ordinele Cavaleriei (a se vedea deja cel de-al unsprezecelea grad), a cărui existență constituie o pagină foarte importantă

în istoria omenirii. Cel de-al cincisprezecelea grad, despre instituirea căruia nu avem decât puține date, a fost consacrat în mod special libertății.

El avea ca deviză trei litere: L.D.P.

în secolul al XVIII-lea, celor trei litere li se atribuia o semnificație revoluționară, antidinastică, exprimată prin cuvintele: Lilia Destrue Pedibus, care înseamnă „călcați în picioare crinul". Ele mai semnifică şi „Libertatea de a gândi”

sau „Libertatea de a trece", căci în arsenalul simbolic exista imaginea unei fortărețe cu şapte turnuri.

înaintea primului turn se găsea o punte pe care trebuia să treacă cel care aspira la acest grad. Marele Ales al Bolții Sacre, Cavalerul de Gardă, întreba: „Ce anume cere el?" Maestrul de Ceremonii răspundea: „Libertatea de a trece".

CEL DE-AL ŞAISPREZECELEA GRAD, Prinț de Ierusalim. Acest grad vine să-l completeze pe cel de dinainte. El a fost instituit pentru a răsplăti valoarea, fermitatea şi statornicia Cavalerilor de Orient şi ai Spadei, care s-au distins în mod deosebit.

CEL DE-AL ŞAPTESPREZECELEA GRAD, Cavaler de Răsărit şi de Apus.

Cel de-al şaptesprezecelea grad se referă la o parte interesantă a istoriei ebraice.

Evreii aduşi în stare de sclavie de mai bine de zece ani se târguiau şi ardeau de dorința de a-şi recăpăta libertatea şi deopotrivă bunurile pierdute. Ei aşteptau clipa în care li se va îngădui să-şi construiască din nou, în toată splendoarea lui, Tem-

f

piui pe care Solomon îl înălţase cândva pentru a glorifica măreţia Marelui Arhitect al Universului.

Primul dintre ei, Zorobabel, după ce a înlăturat mii de obstacole, a reuşit să se apropie de regele Cyrus şi, punându-şi un genunchi la pământ, i-a cerut să aibă milă de compatrioţii lui. El s-a arătat atât de hotărât şi de demn în cererea sa, şi a pledat atât de convingător cauza fraţilor săi, încât suveranul, înduioşat de nobilul caracter al acestui om ce se sacrifica pentru ai lui, a acordat, după un lung intero- gatoriu, libertate pentru poporul captiv.

Lanţurile care îl ţineau legat de Zorobabel au fost înlăturate. „Zorobabel să fie eliberat şi împreună cu el, întregul său popor, a poruncit regele. El să fie re- cunoscut de acum înainte drept conducător al fraţilor săi liberi, şi să i se îngăduie ca împreună cu ei să reconstruiască Templul distrus de strămoşii mei". Apoi, re- gele Cyrus, ridicându-l la rang de cavaler şi înmânându-i o spadă şi o mistrie, i-a spus: „Vă înarmez cu această spadă, simbol al noii demnităţi şi puterii pe care o veţi exercita de acum înainte, şi vă înmânez această mistrie, simbol al marilor lu- crări pe care le veţi întreprinde şi pe care le veţi îndeplini într-o desăvârşită liber- tate, ţinând într-o mână spada şi mistria în cealaltă".

GRADELE 15, 16 şi 17 se ocupă de prepararea actelor pentru acordarea gradelor cavalereşti. Gradele 15-18 sunt Capitole sau Ateliere Roşii.

GRADUL 18, Cavaler de Rose-Croix este deosebit de important. Ceremonia iniţiatică e impresionantă. La începuturi, iniţierea avea un caracter absolut creştin.

Se făcea o referinţă explicită la lisus din Nazareth şi la virtuţile credinţei creştine.

Ulterior, ritualurile moderne au laicizat gradul.

Gradele de la 18 la 30, sunt denumite „filosofice", sau Loje Aeropaguri.

AL NOUĂSPREZECELEA GRAD: Mare Pontif sau Sublim Scoţian - Scopul acestui grad îl constituie triumful Adevărului, Onoarei şi Milei asupra Minciunii, Josniciei şi Intoleranţei. Marii Pontifi cunosc Alfa şi Omega tuturor lucrurilor. Ei fac eforturi pentru a înălţa şi înnobila Omenirea. Ei ne învaţă că, pentru ca drepturile omului să devină efective, progresul moral

trebuie să se alăture progresului intelectual şi să-şi modifice principiile, aliniindu-le noilor cerințe şi progresului învățământului general. Dar, ținând seama că viziunea lor nu poate cuprinde decât o parte foarte mică a Marelui Tot armonios al Naturii, şi că inteligența lor este limitată în raport cu infinitul, ei sunt destul de înțelepți pentru a nu lua o hotărâre prematură, fără o cercetare prealabilă a momentului când Adevărul, Onoarea şi Mila vor zdrobi definitiv Minciuna, Josnicia şi Intoleranța, cele trei capete ale şarpelui Răului. Datoria lor este de a aştepta acest moment cu nerăbdare şi resemnare. (Acest grad a fost consacrat pontificatului religiei universale şi regenerate sub forma alegorică a reconstrucției Templului din Ierusalim, spune Ritualul Marelui Orient).

AL DOUĂZECILEA GRAD: Venerabilul Mare Maestru al tuturor Lojilor Regulamentare sau Maistru ad vitam sau Principe Suprem al Masoneriei - Scopul acestui grad este de a arăta că pasiunea şi rațiunea sunt singurele mijloace de guvernare, niciodată însă teroarea şi superstiția.

Meritele gradului sunt motivate de necesitatea de a menține neclintit, prin toate mijloacele corecte posibile, dreptul tuturor oamenilor la Egalitatea înaintea Dreptății, şi de a se bucura în deplină Egalitate de toate drepturile sale naturale.

Ele ne arată că cel care este chemat să-i conducă pe FF, trebuie să țină seama de

•elui Arhitect

, a reuşit să erut să aibă ;rea sa, şi a it de nobilul lung intero-

arobabel să El să fie re- se îngăduie i". Apoi, re- mistrie, i-a i pe care o l marilor lu- ârşită liber-

acordarea

Ceremonia)lut creştin.

si creştine.

guri.

n - Scopul

Minciunii, 'ilor. Ei fac

drepturile irogresului irogresului inde decât a lor este D hotărâre •noarea şi apete ale ăbdare şi 'ersale şi m, spune

•or Lojilor - Scopul jloace de

lintit, prin i înaintea naturale.

>eama de

faptul că, dacă el este primul dintre egali, această situație îi impune datoria de a fi un bun exemplu, de a fi autoritar, de a instrui şi de a dovedi un devotament fără margini față de cei pe care trebuie să-i călăuzească spre Adevăr şi spre Bine. (El promitea titlul de Prinț celui care îşi dădea concursul la reconstrucția Templului - Ritualul Marelui Orient).

AL DOUĂZECI Şl UNULEA GRAD: Noachit sau Cavaler Prusac. Scopul acestui grad este răzbunarea împotriva duşmanilor poporului. Activitățile specifice constau în studierea falsei Libertăți care duce la Dezmăț, a falsei Ordini care duce la Anarhie, şi a falsei Omenii care duce la Despotismul maselor.

Noachiții ne arată că judecata liberă, integră şi independentă este indispen- sabilă pentru ca veritabilul progres să devină şi să rămână o realitate şi că, pentru a atinge acest scop, judecătorii trebuie să fie dependenți doar de legile constituțio- nale, şi nicidecum de voința de putere, nici de capriciile maselor.

Gradul 21, „Noachit sau Cavaler Prusac", e conferit într-o noapte cu lună plină. Odinioară era considerat ultra-secret. Noachiții erau descendenții lui Noe şi discipolii Arhitectului Turnului Babei. Aceştia erau venerați de masonii lui Hiram.

Parola de obținere a gradului de „Noachit sau Cavaler Prusac" era „Faleg" (numele Arhitectului din Babilon) şi literele sacre S.C.J. (biblicii Sem, Cham şi Jafet).

AL DOUĂZECI Şl DOILEA GRAD: Securea Regală sau Prințul de Liban - Acest grad ne arată că realizările muncii oamenilor sunt fără limite. Scopul său îl constituie apoteoza Muncii, atât cea care aduce bogăția şi satisface toate nevoile oamenilor, cât şi cea care dă noblețe sufletului şi grandoare inteligenței. El pro- clamă demnitatea muncii şi afirmă că numai atunci când acest adevăr va fi recu- noscut de toți, munca va înceta să mai fie un blestem, o nenorocire şi o povară, pentru a deveni ceea ce este în realitate, adică o binecuvântare, o onoare, un pri- vilegiu, de care clasele muncitoare trebuie să se dovedească demne, ştiind să-şi cucerească libertatea şi s-o păstreze pentru totdeauna.

Această învățătură are drept emblemă securea, căci numai securea Gnosticismului, retezând rădăcinile intoleranței, ipocriziei, superstiției, egoismului şi lenei, permite razelor Adevărului să ajungă la spiritul uman şi să-l scalde în lumina lor. (Acest grad, care este un fel de Ucenicie în care, în loc să cioplească piatra brută, sunt doborâți cedrii din Liban, este consacrat descoperirilor navigației de către sidonieni. Pe plan moral, el este consacrat devotamentului față de Ordinul masonic - Ritualul Marelui Orient).

AL DOUĂZECI Şl TREILEA GRAD: Căpetenia Tabernacolului - Scopul acestui grad îl constituie efortul constant pentru bunăstarea Omenirii. Lucrările specifice lui urmăresc găsirea a tot ce poate să garanteze libertatea personală şi să-l apere pe om de abuzurile de putere ale Autorității constituite şi de abuzurile posibile asupra bunei credințe.

învățătura acestui grad arată că superstiția maselor trebuie smulsă din rădăcini, dar cu prudență, şi de aceea politicii, activității Guvernului şi claselor conducătoare le revine datoria de a declara război oricărei superstiții, şi de a conduce lupta împotriva ei, astfel ca triumful Adevărului să fie inevitabil. Datoriile Căpeteniilor Tabernacolului care reprezintă Universul, sunt acelea de a medita asupra învățăturilor masonice şi de a fi gata de acțiune în fiecare zi pentru ziua de mâine.

AL DOUĂZECI Şl PATRULEA GRAD: Principe al Tabernacolului - scoţii acestui grad este de a strânge legăturile sociale şi de a smulge din mâinile puteri iresponsabile pârgia atotputernică a Administrării Justiţiei, pentru a-i da ca punct d!

sprijin Conştiinţa Popoarelor şi nu despotismul orb, şi pentru a o aduce în situate de a nu mai fi administrată decât de înţelepciune, Bună-Credinţă şi Loialitate.

învăţătura lui vizează două direcţii. Pe de o parte, el ne arată că societatea umană se prăbuşeşte din pricina neputinţei vechilor instituţii politico-religioasedeî garanta libertatea, proprietatea şi viaţa oamenilor, şi ne cere să ratificăm dreptul pe care îl au generaţiile noi de a reforma vechile legi ale generaţiilor care le-au prece- dat, căci vechimea unei doctrine nu poate nici să-i sanctifice rătăcirile, nici să- justifice greşelile.

Pe de altă parte, el demască obscuritatea şi criminalitatea sectarismului cârc dezbină Omenirea în profitul unor iluzii deşarte, a unor formule care o îndepărtează de Adevăr. Prinţii Tabernacolului s-au luminat studiind Cartea Lojei suverane şi i muabile, Cartea Naturii, în lumina raţiunii lor.

AL DOUĂZECI Şl CINCILEA GRAD: Cavaler al Şarpelui de Aramă - Scopu acestui grad este de a purifica partea spirituală din om prin îndepărtarea zgurii”

materiale. Deviza gradului este „Virtute şi Curaj". Din cercetările efectuate, i rezultat că omul nu poate întreprinde nimic dacă este lipsit de Libertate, de acesi remediu universal al tuturor relelor sociale, şi că, pentru a o cuceri, îi trebuie curajil şi îndrăzneala de a sfărâma lanţurile despotismului.

învățătura acestui grad ne arată că pentru a scăpa de moartea intelectuali şi de sclavia materială, de şerpii intoleranței şi superstiției care ne amenință, no trebuie să stârpim aceste reptile odioase; pentru a le distruge, poporului îi este necesară libertatea, care nu se obține decât rupând hotărât, cu îndrăzneală şi cu- raj, lanțurile asupritoare ale despotismului civil, religios, militar şi economic. (Acesi grad, în care candidatul, împovărat de lanțuri, este un călător, evocă un episod di”

viața lui Moise - Ritualul Marelui Orient).

AL DOUĂZECI Şl ŞASELEA GRAD: Scoțian Trinitar sau Principe al îndurării - Scopul acestui grad este de a demonstra că binele şi răul nu sunt decal acordurile şi dezacordurile a căror înmănunchere constituie Armonia universali Obiectul activității acestui grad constă în combaterea oricărui privilegiu, a oricăni monopol, a oricărei discriminări la baza cărora stau naşterea, poziția socială j bogăția, ca astfel să se ajungă la eliminarea lor, la Egalitatea socială şi la înlo- cuirea ^spiritului de clasă sau de castă cu spiritul mas. (masonic).

învățătura acestui grad se referă la faptul că Egalitatea socială nu poate deveni o realitate practică decât prin armonizarea legilor cu principiile, cu educația şi cu moravurile societății.

AL DOUĂZECI' Şl ŞAPTELEA GRAD: Suveran Mare Comandor i Templului din Ierusalim - Scopul pe care şi-l propune acest grad este de a studia în esența sa, adevărata Cavalerie francmasonică şi umanitară. Marii Comandori ai Templului şi-au închinat spada cauzei Libertății, instruirii Omenirii. Lucrările din ca- drul acestui grad sunt concentrate asupra necesității de a asigura responsabilitatea guvernanților pentru garantarea drepturilor celor guvernați cu ajutorul unei înalte Curți Supreme de Justiție, la care toți cetățenii să poată apela, în ceea ce priveşte fondul şi forma tuturor actelor de autoritate ce le-ar leza drepturile. (Acest grai comemorează distrugerea Ordinului Templului - Ritual al Marelui Orient).

lui - scopul iinile puterii ca punct de î în situația litate.

i societatea pioase de a i dreptul pe s-au prece- e, nici să-i

smului care depărtează i/erane şi i-

nă - Scopul •ea zgurilor fectuate, a s, de acest Duie curajul

ntelectuală lenință, noi ului îi este leală şi cu- mic. (Acest episod din

3rincipe al sunt decât universală.

, a oricărui socială şi i şi la înlo-

i nu poate :u educația

Tiandor al le a studia, imandori ai irile din ca- isabilitatea unei înalte ce priveşte Acest grad

FF ați putut observa că toate gradele deja prezentate au o componentă esențialmente socială. Găsirea celor mai bune mijloace pentru ca Omenirea să se bucure cât mai mult de fericire, constituie scopul aproape unic al activității lor. Cel de-al nouăsrepzecelea, al douăzecilea, al douăzeci şi treilea, al douăzeci şi patrulea, al douăzeci şi cincilea, al douăzeci şi şaselea şi al douăzeci şi şaptelea grad sunt grade ale Templierilor, iar cel de-al douăzeci şi unulea îşi are originea în Iluminismul german. Numai cel de-al douăzeci şi doilea grad, Securea Regală, este un grad ermetic, al cărui caracter social şi pur uman devine mai puternic, în urma aprofundării în plan filosofic a învățăturii căpătate prin glorificarea Muncii, a Marii Opere. Acum trebuie să vă pregătiți spiritul pentru a primi învățături la un nivel mai general, mai elevat, mai abstract. Cunoaşteți bine Omenirea; resorturile sale cele mai ascunse vă sunt familiare, vă rămâne să le aprofundați pe cele ale întregului Cosmos.

AL DOUĂZECI ŞI OPTULEA GRAD: Cavaler al Soarelui - Acest grad vine să completeze noțiunile fizice şi metafizice al căror studiu l-ați început la gradul de Roza-Cruce.

Scopul acestui grad este studierea marilor secrete ale Naturii, a marilor cauze universale. (Acest grad era, la vechii lui adepți, o şcoală a ştiințelor naturale; aici li se explică cartea naturii; erau studiate legile ei, se urmărea aflarea secretelor ei. Aici, alegoriile devin inteligibile şi raționale. Soarele luminează şi fecundează universul; el este imaginea binelui şi a adevărului, după cum întunericul simboli- zează răul şi minciuna. Prințul de Liban (cel de-al douăzeci şi doilea grad), a cărui menire era doborârea cedrilor, a fost comparat cu Ucenicul care ciopleşte piatra.

Cavalerul Soarelui poate fi comparat cu Calfa, din respect față de Kadosh, considerat Maistru - Ritualul Marelui Orient). După Paul Nandon, acest grad ultrahermetic simboliza ascensiunea omului despovărat de tot ce-l ataşa de pământ spre Ființa Supremă. Reintegrarea cu esența originară, împlinirea inițierii, realizarea marei opere a alchimiei mistice.

AL DOUĂZECI Şl NOUĂLEA GRAD: Mare Scoțian de Sfânt Andrei al Scoției - Acest grad nu este doar speculativ. Țelul său este de a practica în mod constant adevărurile descoperite în gradele precedente, învățătura acestui grad este conținută, mai întâi, în jurământul pe care-l depune candidatul pe care vă rog să-l repetați împreună cu mine: „Jur să apăr până la moarte orice îndatorire ce va fi încredințată onoarei şi supravegherii mele, şi să lupt neîncetat şi fără îndurare împotriva oricărei uzurpări a puterii, de oriunde ar veni ea, fie ea civilă militară sau religioasă". Vedeți FF ai mei, cum caracterul acestui grad, cu totul activ şi nu speculativ, nu abandonează apărarea Adevărului, a Binelui şi a Dreptății, împotriva tuturor opresiunilor? Marii Scoțieni sunt apărători, dar ei nu ajung până acolo încât să atace fără ca să fie provocați. (Aspirantul, la primirea lui, îşi aminteşte o parte din învățătura gradelor anterioare. Acest grad se mai numeşte şi Cavaler al Soarelui, Mare Maistru al Luminii. El repetă un strigăt de răzbunare şi se pregăteşte să primească şi să înțeleagă gradul de Cavaler Kadosh - Ritualul Marelui Orient).

GRADUL 30 aparține Cavalerului Kadosh. Kadosh în ebraică înseamnă Sfânt. A fost înființat întru aducerea aminte a lui Jacques de Molay, ultimul Mare Maestru al Ordinului Cavalerilor Templieri, ars pe rug din ordinul Regelui Philippe cel Frumos şi al Papei Clement al V-lea, vinovați şi de distrugerea templierilor, Născut din ură şi răzbunare, Cavalerul Kadosh cu adevărat era uneori Executorul deciziilor Tribunalului Secret al Masoneriei, alteori se constituia el însuşi în Tribunal şi pronunța pedeapsa capitală împotriva duşmanilor Masoneriei. Se pare că cel mai ilustru condamnat al Tribunalului Masonic a fost Regele francez Ludovic al XVI-lea. Tn Ritualul Ritului Scoțian se preciza: „Kadoshul este un executant prin excelență. Este luptătorul înverşunat împotriva oricărei tiranii, a oricărui abuz, împotriva ignoranței; el este ostaşul mereu pregătit să apere Gândirea Liberă, Jus- tiția şi Dreptul; el este omul purificat în cel mai înalt grad de murdăria preju-decăților, este inteligența liberă şi iluminată care îşi sacrifică bucuros toate forțele pentru fericirea Omenirii aflată încă în întuneric. El este Masonul perfect ce aruncă din belşug, în lumea profană, semințele viitoarelor recolte şi care, prin faptele şi vorbele sale, face să dea înapoi despotismul, minciuna, puterea uzurpatoare care nu au la bază autoritatea Rațiunii.

Emblema gradului este pumnalul, pentru a arăta că cel care are gradul Kadosh este executantul doctrinei masonice, în ceea ce are el mai apropiat de ideal.

în timp ce morala gradelor precedente este întemeiată exclusiv pe Iubire, cel de-al treizecilea grad alătură acestui sentiment atât de pur, Ura, ura față de rău, Iubirea față de bine - acestea sunt cele două pasiuni ce trebuie să clocotească în inima unui Kadosh...

Şi, insistăm asupra acestui punct, nu trebuie ca sentimentele care-l frământă să rămână pe plan teoretic şi speculativ; ele trebuie să se traducă în cuvinte şi fapte, fără ca vreodată o idee preconcepută, egoistă să stea în calea îndeplinirii misiunii sale.

Inițierea în gradul Kadosh trebuie să scoată în evidență spiritul gradului".

Patru jurăminte făcute în cursul ceremoniei îl lega definitiv pe Cavalerul Kadosh de simbolul justițiar şi răzbunător al gradului, în primul jurământ, Cavalerul Kadosh jură astfel:

„în prezența acestui craniu încununat cu lauri, emblemă a nobilelor victime ale puterii iresponsabile,

Jur să fiu de acord cu toate Legile şi Reglementările Ordinului, să execut fără şovăire tot ce îmi va fi ordonat de acesta, şi care nu va fi împotriva datoriilor de onoare şi gratitudinii masonice.

Jur ascultare față de superiorii mei legali din Francmasonerie; promit să fiu credincios şi loial până la moarte Ordinului şi tuturor Fraților mei, şi să păstrez inviolabilitatea secretelor Cavalerilor Kadoshi.

Jur că niciodată, nici chiar cu prețul vieții mele, nu mă voi supune vreunui despotism material care uzurpă puterea guvernamentală şi abuzează de ea pentru a-i oprima şi aservi pe oameni..."

în cel de-al doilea jurământ se spune:

„Jur să-mi consacru toată puterea pentru îndeplinirea scopului Cavalerilor Kadoshi - de a apăra nevinovăția, de a revendica drepturi pentru oameni, de a-i

elor victime

combate pe opresorii Umanității, de a face ca drepturile Omului să fie respectate.

Jur să-mi consacru cuvântul, resursele, influența, inteligența şi viața pentru îndeplinirea acestor țeluri.

Jur să fiu întotdeauna apostolul, devotat până la moarte Adevărului şi Dreptăţii".

în cel de-al treilea jurământ, el se obliga să nu lupte niciodată împotriva unui alt cavaler Kadosh.

Cel de-al patrulea jurământ este cel mai revoluţionar, justiţiar şi ateist:

„Jur ca prin toate mijloacele de care dispun să fac cunoscute principiile masonice şi să le difuzez.

Jur să ajut prin toate mijloacele, chiar cu preţul vieţii, pe orice Frate care va fi urmărit şi persecutat pentru credinţele lui religioase, pentru fidelitatea lui faţă de cauza Libertăţii, pentru opiniile sale politice sau din cauza rangului pe care-l deţine în ierarhia masonică.

Calc în picioare coroana regală, nu ca pe un simbol al unei forme speciale de guvernare, ci ca pe un simbol al tiraniei imorale şi iresponsabile, indiferent de denumirea ei, de forma şi manifestarea ei.

Urăsc despotismul sub toate formele lui şi declar că temelia dreptului uman este, pentru mine, suveranitatea poporului.

Calc în picioare tiara pontificatlă, nu ca pe un simbol al unei credinţe, al unei religii sau al unei biserici oarecare, ci ca pe un simbol al ambiţiei şi imposturii care îl subjugă pe om prin frică şi superstiţie, aliate fidele ale despotismului şi care pun stăpânire pe el din cauza ignoranţei.

Voi combate peste tot intoleranţa religioasă, despotismul spiritual, şi mă voi strădui din toate puterile mele să lupt pentru eliberarea conştiinţei umane prin cunoştinţe ştiinţifice şi manifestări ale raţiunii".

Nu întâmplător insigna gradului Cavaler Kadosh era un pumnal, iar parola - „Nekam" (în ebraică, „Răzbunarea"), în ceremoniile rituale ale Lojii, Cavalerul Kadosh călca în picioare tiara papală şi coroana regală. Această melodramă anti- clericală, cum o numeşte Alain Guichard, introdusă în cursul secolului XIX, a fost ulterior suprimată.

Astăzi, cavalerul Kadosh nu mai primeşte porunca de a răzbuna uciderea Marelui Maestru al Ordinului Templierilor Jacques de Molay. Ceremonia prevede urcarea pe o scară cu şapte trepte care simbolizează cele şapte arte liberale, platoşă de apărare contra exceselor fanatismului.

Ceremonia de primire a gradului „Marele Ales Cavaler Kadosh" e descrisă de Radu Comănescu şi Emilian M. Dobrescu (în lucrarea citată) astfel:

„Loja are patru încăperi, iar inițierea are loc în a patra. Prima încăpere e decorată în negru; o singură lampă de formă triunghiulară o luminează, iar atmos- fera e de cavou. Se pătrunde într-un cabinet de reflecție care conține simboluri ale morții şi perisabilității. Aici candidatul e lăsat să aştepte o perioadă. Apoi, e introdus în a doua încăpere, decorată în alb. în centrul ei se află două altare. Pe unul stă o urnă în care arde alcool, pe celălalt jăratic şi tămâie. Acum candidatul se întâlneşte cu preotul sacrificator care îl avertizează , are tămâia şi îl conduce în a treia încă-

pere. A treia încăpere e decorată în albastru, iar pe tavanul ei arcuit sunt pictate stele. Această cameră e luminată de trei lumânări înalte, galbene, de formă conică, Ea reprezintă areopagul. Aici, candidatul trebuie să argumenteze sinceritatea do- rinței sale de a fi inițiat în gradul 30 şi trebuie să jure că va păstra secretul. Abia apoi e admis în a patra încăpere, decorată în roşu. La Orient se află un tron ve- gheat de stema unui vultur bicefal încoronat, cu aripile întinse şi cu o sabie în gheare. Camera e luminată de 12 lumânări de formă conică. Aici se află adunați membrii lojii. Adunarea se numeşte „senat", iar frații masoni-„cavaleri". Tot aici se găseşte scara misterioasă. Ea are şase trepte. Candidatul urcă pe fiecare, în timp ce un hierofant, cel care inițiază, îi explică înțelesul treptelor. Hierofantul rămâne nevăzut. După ce candidatul ajunge pe ultima treaptă, scara se lasă în jos, iar el trece peste ea (nu are voie să coboare). Apoi citeşte inscripția de pe partea de jos a scării: „Nec plus ultra" (Fiecare treaptă are un nume ebraic - n.n.)

„Prima treaptă se numeşte Isedakh (corectitudine)

A doua - Şor lavan (oaia albă) (de fapt, în ebraică Şor înseamnă taur) : ,
A treia - Mathok (dulceață)

A patra - Emunah (adevăr ascuns)

A cincea - Hamal saggi (muncă grea) ; .u

A şasea - Sabbal (răbdare)

A şaptea - Gemunah, Tevunah (răsplată, inteligenţă, prudenţă)

După o anumită interpretare, urcarea celor 7 trepte ar reprezenta evoluţia Soarelui între punctele zodiacale Berbecul şi Balanţa. De fapt, cunoscătorii istoriei religiilor descoperă uşor în scara misterioasă drumul iniţiatului către desăvârşire (7 e un număr mistic; iar astfel de „scări" simbolizează mereu efortul către atingerea stadiului suprem, al desăvârşirii şi înţelegerii totale)".

GRADELE 19-30 reprezintă Areopage sau Ateliere.

GRADUL 31 (Mare inspector inchizitor comandor) are misiuni judiciare.

E

Tribunalul.

GRADUL 32 (Sublim Prinţ al Secretului Regal) e mai mult practicat în Statele Unite, unde se bucură de un mare prestigiu.

Secretul Regal se află în fraza ermetică „Salis Nani Tengu", interpretat de unii specialişti ca „Lux Inens Aqis Nos" („Lumina care e în noi ne ghidează,,).

Gradele 32-33 reprezintă Consistoriile.

GRADUL 33, Suveran Mare inspector general, este cel mai înalt în ierarhia masonică. Supremul Consiliu este alcătuit numai din masoni cu acest grad.

Masonul a ajuns la cel mai înalt grad. A urcat treaptă cu treaptă, acumulând cunoştinţă şi experienţă, în căutarea Adevărului. Acum îl posedă? Nu 1-a găsit încă, dar continuă să-1 caute.

ROMÂNIA MASONICĂ

Şorţurile ca element ritual

De la grad la grad, şorţurile purtate de masoni diferă ca formă, culoare şi motive simbolice. Şorţul, în ceremonialul masonic, e un element ritual. Iniţial, şor- ţul era purtat de zidari, în timpul orelor de muncă, acum el reprezintă embleme ale masoneriei. Diferite simboluri masonice sunt brodate

(echere, ciocane, compas, co- loane, chei, piatră pătrată, imagini ale Templului din Ierusalim, inimi în flăcări, de- vize de tipul „Vincere aut mori" - Victorie sau moarte", cruci, stea cu cinci colțuri, săbii, triunghiuri cu un ochi în mijloc, flori etc., simbolistică ocultă şi extrem de diversificată. Au studiat-o istorici, sociologi şi specialişti în artele plastice.

Obediențe, loji, rituri

Sistemul celor 33 de grade nu a fost adoptat în toate riturile masonice. Să nu uităm că Francmasoneria este compusă din Loji şi Obediențe, care nu se supun unei singure autorități şi nici nu aplică aceleaşi ritualuri. Loja, am văzut, este societatea de masoni, care-şi duce viața masonica într-un Templu şi are, obligatoriu, cel puțin cinci demnitari (Venerabil, cei doi Supraveghetori, Oratorul şi Secretarul). Obe- diența este relația de dependență a Lojii. Nici o Lojă nu poate funcționa fără să capete patenta de la Marea Lojă sau de la Marele Orient, vârfurile de organizare francmasonică. Loja se află în obediența Marii Loje sau a Marelui Orient care i-a patenta şi a instalat-o. în România, până la constituirea Marii Loji Naționale, lojile se aflau în obediențe franceze, italiene, germane, portugheze, maghiare sau ruseşti.

Obediență sau Putere Masonică este o Federație de Loji. Un Mare Oriei poate grupa loji de diferite rituri, dar o Mare Lojă este o Federație de loji unde si practică acelaşi rit.

Aşa cum o Lojă nu poate funcționa dacă nu este recunoscută de o obedienți nici Obediența nu poate exista dacă nu are recunoaşterea Obediențelor din lume Absolut necesar este ca Obediența dintr-o țară să fie recunoscută de Marea Loji Unită a Angliei. E o tradiție care funcționează ca o regulă-lege, şi în zilele noastre,

Maniera în care se desfăşoară ceremonialul şi lucrările masonice într-o Loji poartă numele de Rit. E vorba de un ansamblu de reguli şi de ceremonii care struț turează şi definesc Loja, şi o clasează în cadrul unui Rit anumit. La prima vedere multe din Riturile masonice sunt asemănătoare, dar întotdeauna există anumiți semne, cuvinte, uzanțe, gesturi, obiceiuri şi elemente decorative care le diferențiaza.

Istoricul francmasoneriei a inventariat peste o sută de rituri de-a lungii timpului, dar numai câteva din ele sunt importante prin numărul Lojilor şi meni' brilor care le practică:

1. Ritul Scoțian Antic aceptat este cel mai răspândit rit în Lojile masonice Istoria edificării lor e lungă şi contorsionată, şi fără îndoială că prestigiul Ritului si datorează unor trei factori, în primul rând, legendei după care ultimii Cavaleii Templieri, care au scăpat cu viață din vânătoarea sângeroasă lansată împotriva Oi- dinului Templierilor de către regele Philippe cel Frumos şi papa Clement al V-lea, s-ar fi refugiat în Scoția au intrat în Lojile scoțiene, împrospătând cu sânge nobiliai organizațiile meseriaşilor. Tot de spațiul scoțian se leagă activitatea superioară î Cavalerilor Rose-Croix (rosicrucienii), care aveau la Mănăstirea Kilwinh din Scoto spațiul lor sacru, în plus, Supremul Mare Consiliu şi Suveranul Mare Comandor ai ştiut să conducă cu suplețe, spirit cavaleresc şi înțelepciune, acceptând primire!

2. masonilor cu credințe diferite. Ritul Scoțian Antic şi Acceptat are 33 de grade şi este dominant şi în masoneria română.

3. Ritul Scoțian Rectificat este replica dată ideilor religioase tolerante şi; republicane ale Maeştrilor Ritualului Scoțian Antic şi Acceptat. Şi acest rit îşi are originea în Scoția (Heredon, 1340) şi mai târziu, în activitățile masonice ale francezului Jean Baptiste Willermoz şi ale baronului german Hund. Aceştia nu ai fost de acord cu liberalismul Ritului Scoțian Antic şi Acceptat, enunțând caracterul pur creştin al Ritului Scoțian Rectificat („Ordinul este creştin şi nu poate admite îi rândurile sale decât creştini", J.B.Willermoz, 1807). Are trei grade şi câteva grade de perfecționare. Răspândirea acestui rit e minimală.

4. Ritul Memphis-Misraim a fost constituit prin unirea a două obediențe cu aceste nume, în 1899, de Garibaldi. Misraim (în ebraică, Egipt) a fost înființat de ilustrul Cagliostro, la Veneția, în 1788, iar ritul Memphis a fost constituit la Montauban, în 1815, de masoni care au participat la campania napoleoniană în Egipt. Preluând mituri şi mistere ale Egiptului antic, Memphis-Misraim acordă

5.

multă importanță textelor faraonice şi hermetismului filosofici antice greceşti. Are 90, 95 sau 97 de grade de inițiere. După ce a stat 87 de ani „în adormire", flacăra Anticului şi Primitivului Rit de Memphis-Misraim a fost reprinsă în România la 12 decembrie 2003. Mare Maestru al marii Delegații a ritului este Ilustrul şi Prea Venerabilul Gheorghe Florea.

4. Ritul York. în 926, la York (Anglia), ar fi avut loc prima reuniune a Marei Loji a Angliei care a legiferat prima Constituție masonică. 800 de ani mai târziu, în urma unui şir lung de sciziuni, s-a constituit Marea Lojă Unită a Vechilor Masoni din Anglia. Vechimea acestor Masoni şi prestigiul York-ului au contribuit la răspândirea Ritului York nu numai în Anglia şi Irlanda, ci şi în Statele Unite.

Inițial, Ritul York avea trei „grade meşteşugăreşti": Ucenic, Calfă şi Maistru. Ulte- rior, în structura Ritului York au apărut în plus Gradele capitulare. (Maestru al Martorului, Fost Maestru Venerabil, Maestru desăvârşit, Mason al Arcului Regal), „Gradele criptice" (Maestru regal, Maestru select şi Maestru Superdesăvârşit) şi „Gradele Cavalereşti" (Crucea Roşie, Cavaler de Malta şi Cavaler Templier).

Alte rituri, cu răspândire redusă: Ritul Francez, înființat în 1761, practicat în special de Marele Orient al Franței, Ritul Emulației, înființat în secolul al XVIII-lea şi regularizat în 1813 (practicat de Marea Lojă Națională Franceză şi de câteva obediențe din Occident), Ritul Suedez, înființat de

regele suedez Carol al XH-lea, în secolul XVIII (practicat în țările scandinave) etc.

Destul critice şi injurii au însoțit naşterea şi consolidarea Riturilor mai sus menționate. Zeci de alte rituri confruntate cu realitatea au dispărut şi doar unele istorii francmasonice le mai amintesc, cu titlu de curiozitate. Cele care au rămas s- au dovedit solide, înțelepte, necesare. Dar dacă aceste rituri ființează până în zilele noastre nu se datorează unor capricii ale istoriei, ci Landmark-u\ui. Parcă văd, citi- torule, o încruntare a sprâncenelor, n-ai mai auzit de Landmark, ca atare a apărut momentul potrivit să discutăm despre acest termen bizar.

Despre Landmark şi rolul său în viața francmasonică

f

După cum se observă, Landmark este un cuvânt englez, el desemna o bornă, o piatră de hotar, aşezată între diferitele proprietăți agricole. Ulterior, înțelesurile cuvântului Landmark s-au înmulțit, unele dintre ele devenind neclare. Termenul a ajuns şi în Loja francmasonică în perioada în care părinții francmasoneriei moderne au dorit să pună ordine în haosul provocat de sciziunile şi speculațiile masonice, în primul rând, Landmark-urile aveau datoria să ordoneze şi să fixeze în scris tradițiile masonice orale. Primul care a utilizat termenul de Landmark a fost James Anderson în „Constituția" masonică redactată de el în 1723. Anderson nu detalia, dar cerea ca vechile Landmark-uri să fie respectate.

Răspunzând unor cerințe liberale, Anderson a introdus în „Constituție" un Dumnezeu omenesc, muncitor ca omul, Marele Creator al Universului: „Adam, primul nostru strămoş, creat după chipul lui Dumnezeu, Marele Arhitect al Univer- sului, trebuie să fi avut ştiințele liberale, mai ales geometria, înscrise în inima sa, pentru că imediat după cădere, găsim principiile lor înscrise în inima descen-

denților lui". Bisericii romane nu i-a plăcut expresia „Marele Arhitect al Univer- sului", care a fost întrebuințată în ritualul masonic. Chiar dacă Marele Creator al Universului era, evident, Dumnezeu, el nu putea fi şi Marele Maestru al Uni- versului creat, în plus, „Constituția" lui Anderson legifera obligația după care, dacă vrea să fie primit în Loja francmasonică, oricare ar fi religia unui om sau oricare ar fi maniera de a adora Divinitatea, el trebuie să creadă în „Marele Arhitect al Uni- versului". Forma deranja pe Marii Maeştri care apărau caracterul strict creştin al Francmasoneriei.

Un secol mai târziu, Marele Maestru mason Albert Mackay a elaborat o listă U cu 25 de Landmark-uri, respectate şi astăzi de masonii Ritului Scoțian Antic şi r Acceptat:

1. Existența modalităților secrete de recunoaştere;
2. Divizarea Francmasoneriei simbolice în trei grade;
3. Legenda celui de-al treilea grad; v ? • . aîi.
4. Conducerea de către Marele Maestru ales; 5-8. Prerogativele Marelui Maestru sunt:

- prezidarea şedințelor;

' - acordarea dispenselor;

- deschiderea şedințelor lojii;
- consacrarea noilor inițiați;

9. Obligația masonilor de a se reuni în lojă;
10. Conducerea lojii de către Venerabil şi cei doi Supraveghetori;
11. Obligația pentru lojă de a lucra „acoperit"; 12-14. Drepturile masonilor sunt:

- să fie reprezentați în toate adunările generale;
- să facă apel la Marea Lojă împotriva unei decizii a propriei sale loji;
- „dreptul de vizită";

15. Obligația masonilor de a se ajuta reciproc;

' ! 16. Autonomia fiecărei loji: ea nu poate interveni în afacerile unei alte loji, nici să acorde grade fraților care sunt membri ai altor loji;

17. Masonul trebuie să se supună jurisdicției masonice a lojii din care face parte;

18. Obligația pentru fiecare candidat de a fi un om integru, născut liber, matur;

19. Credința în Dumnezeu, Marele Arhitect al Universului;

20. Credința într-o viață viitoare;

21. Prezența Volumului Legii Sacre în fiecare lojă;

22. Egalitatea între toți masonii;

23. Păstrarea secretului masonic;

24. Existența Simbolismului masonic, pornind de la Templul lui Solomon;

25. „Supremul landmark este că aceste landmarks nu pot fi modificate".

26.

După cum observăm, deşi nu există nici o referire la religia creştină, Land- urk-ul 20 vorbeşte de nemurirea sufletului. Un comentariu al lui Radu Comă- nescu şi Emilian M. Dobrescu, maeştri în istoria francmasoneriei:

„Constituțiile lui Anderson se împotrivesc vehement ateismului: „Un mason sie prin profesiunea sa ținut să urmeze legile moralei şi, dacă pricepe bine Arta, el l va fi nici un ateu stupid şi nici un om fără religie". Totuşi, la scurt timp după ceea, a început lupta dintre antici şi moderni, adică între credincioşi şi sceptici.

Conflictul se va încheia abia în 1813, iar în 1815 se redactează o nouă versiune a tticolului l din fostele Constituții andersoniene, în aşa fel încât se instaurează Uigativitatea de a crede în Divinitate: ,,(...)Oricare ar fi religia unui om sau ma- liera lui de a-şi exprima adorația, el nu va fi exclus din

Ordin, cu condiția să creadă n Gloriosul Arhitect al Universului, al Cerului şi al Pământului Şi să practice în- atoririle sacre ale moralei (...)" Astfel, Marele Arhitect al Universului a devenit, în ifasoneria regulată, o realitate sine qua non.

Este cu atât mai interesantă poziția Bisericii apostolice (mai ales a Bisericii romano-catolice), instituție care a condamnat de mai multe ori Francmasoneria, întâi sub pretextul că a considerat o blasfemie relatarea istoriei sacre în manta lui Anderson. Ideea unui Dumnezeu geometru a stârnit imediat în părinții isericii amintirea Demiurgului gnostic şi ei nu au văzut în Marele Arhitect pe umnezeul personal al lui Abraham, Isaac şi lacov. Astăzi, este teoretic clar că asoneria nici nu urmăreşte să se refere la Dumnezeul lui Abraham, Isaac şi lacov, la o Divinitate cât mai neutră, care să nu jignească nici un practicant al nici unei ligii. Este, însă, aşa ceva posibil? După părerea lui Charles Porset, director la entrul Național de Cercetări Ştiințifice al Universității din Paris, Marele Arhitect Universului nu va fi niciodată o expresie neutră: „cu alte cuvinte, creştinismul şi, genere, toate religiile monoteiste, rămân referințe obligatorii ale masonului.

ceasta situație singulară face ca Masoneria să nu ştie să se gândească pe sine în jifara lumii creştine".

Atât opinia lui Porset, cât şi vehemența Papilor se explică şi mai bine ținând tont de originea protestantă a termenului Marele Arhitect al Universului. Avem de- aface cu o sintagmă creştină, dar ostilă Vaticanului. Astăzi, credința în Marele Arhitect al Universului este obligatorie în Masoneria regulară şi este stipulată atât a landmark-ul 19 din lista lui Mackey, cât şi în landmark-ul al doilea din lista ferii Loji Unite a Angliei".

Iată cele opt Landmark-uri ale Marii Loji Unite a Angliei, din 1929, practic ingura unanim acceptată astăzi de întreaga Masonerie regulară din lume:

„1. Regularitatea care porneşte de la originea fiecărei Mari Loji, cu alte cu- rinte aceasta trebuie să fie fondată regulamentar de către o Mare Lojă recunoscută sau de trei loji ori mai multe, constituite regular;

2. Credința în Marele Arhitect al Universului şi în Voința Sa revelată va fi o condiție esențială pentru admiterea membrilor;

3. Toți inițiații trebuie să jure pe Cartea Legii Sacre sau înaintea acestei Cărți deschise, unde se exprimă revelația din Ceruri la care individul ce urmează a fi linițiat este, prin conştiința sa, legat irevocabil;

'• t

4. Marea Lojă şi toate lojile vor fi compuse în mod exclusiv numai din bărbați şi nici o lojă nu va întreprinde raporturi masonice de nici o natură cu loji mixte sau cu obediențe care admit femei ca membre;

5. Marea Lojă va avea puteri jurisdicționale suverane asupra lojilor plasate sub autoritatea ei, cu alte cuvinte, ea va fi o organizație responsabilă care se condu- ce independent şi care, numai ea singură, are puterea de a guverna Ordinul şi gra- dele simbolice ale obedienței sale (ucenic, calfa şi maestru). Ea nu va depinde, nici nu va împărți această autoritate cu vreun consiliu suprem sau cu vreo altă putere ce ar revendica autoritatea sau controlul asupra acestor grade.

6. Cele trei Mari Lumini ale Francmasoneriei, Cartea Legii Sacre, Echerul şi compasul, vor fi totdeauna expuse în timpul lucrărilor Marii Loji sau ale lojilor plasate sub autoritatea ei; cea mai importantă dintre cele trei este Cartea Legii Sacre;

'•'".' 1. Orice discuție religioasă ori politică va fi absolut interzisă în loji;

8. Principiile vechilor landmark-uri, uzul şi cutumele Ordinului vor fi strict respectate".

Aşadar, numărul de Landmark-uri diferă de la o culegere la alta; unele cuprind chiar 53 de Reguli fundamentale. Au rămas ca modele doar patru variante, redactate de patru autori serioşi, eminențe ale studierii fenomenului masonic universal (cum scrie Olimpian Ungherea în excelenta

sa carte „Misterele Templului Masonic"): Albert Mackay, Josef D. Evans, Roscoe Pound şi J.C. Findel. Ultimul a redactat cu precizie, numai în 9 Reguli, ceea ce orice mason trebuie să ştie şi să respecte. Iată cele 9 Landmark-uri redactate (aşa cum apar în lucrarea citată a lui Olimpian Ungherea):

1. Candidatul este obligat să aibă o concepție religioasă generală, cu care toți frații să fie de acord, respectiv conceptul universal de spiritualitate, fără a se ține seama de diferența de credință sau concepții metafizice.

2. Ordinul Masonic este definit ca fiind Centrul Universal de asociere a tuturor oamenilor liberi şi de bună reputație, asociere ce se ridică deasupra tuturor barierelor din viața profană, separări provocate prin: rang, poziție socială, religie, naționalitate, rasă şi apartenență politică.

3. Apartenența fiecărui frate mason la întregul Ordin, de unde derivă dreptul fiecăruia de a vizita toate lojile juste şi perfecte, precum şi dreptul a fi acceptat, afiliat, regularizat. Masoneria este universală, iar masonii construiesc o singură lojă.

4. Condițiile pentru primire sunt: libertatea de gândire, pregătirea intelec- tuală superioară, vârsta matură, moralitatea neatinsă, comportarea ireproşabilă, reputația bună, precum şi obligația de a culege referințe despre orice candidat.

5. Aşezarea întregii vieți masonice pe principiul care stipulează că orice deosebire între masoni să se bazeze exclusiv pe adevărata valoare lăuntrică şi pe meritele proprii, iar nu pe considerentele întâmplătoare ale vieții profane, precum şi pe principiul deplinei egalități între frați.

6.

MASONICA

' numai din itură cu loji

jilor plasate -e se condu- linul şi gra- epinde, nici ta putere ce

, Echerul şi i ale lojilor artea Legii

vor fi strict

alta; unele TJ variante, ii masonic Templului . Ultimul a i ştie şi să citată a lui

;u care toți ă a se ține

asociere a pra tuturor la, religie,

vă dreptul i acceptat, ,o singură

;a intelec-

iproşabilă,

idat.

i că orice

rică şi pe

precum şi

6. Obligativitatea ca toate divergențele dintre membrii Ordinului să fie solu- ționate, pe cât posibil, înlăuntrul cercului fratern, precum şi îndatorirea de supunere în fața deciziilor lojii, respectiv ale Marii Loji.

7. Imperativul armoniei, al dragostei fraterne şi al efortului de educare morală a propriei persoane; interdicția de a provoca, în lojă, certuri personale şi, mai ales, discuții politice şi religioase.

8. Obligația tăcerii față de profani, păstrarea secretului asupra semnelor de recunoaştere şi a tradițiilor masonice, îndatorirea de acoperire a lojii.

9. Dreptul fiecărui mason - inclusiv al discipolilor - de a participa la întoc- mirea Constituțiilor şi Regulamentelor Generale, precum şi la alegerea demnita- rilor, ca şi dreptul de a fi reprezentat în Marea Lojă.

în martie şi noiembrie 2000, Conventele Marii Loji Naționale a României a adoptat două variante de Landmark-uri, considerate părți inseparabile ale Consti- tuțiilor Ordinului Masonic Român. Vizibil, ambele variante sunt inspirate din Co- dul Landmark elaborat de Findel. , 3g

Landmark-ul românesc (prima variantă):

1. Existența modurilor de recunoaştere masonică. .J

2. Diviziunea Masoneriei Simbolice (albastre) în trei grade. ,3

3. Legenda gradului trei.

4. Conducerea Marii Loji Naționale a României de către un Mare Maestru ales.

5. Prerogativa Marelui Maestru de a conduce toate Adunările Marii Loji j Naționale din România.

6. Prerogativa Marelui Maestru de a acorda dispense

7. Prerogativa Marelui Maestru de a deschide şi de a conduce Ținutele Lojilor. ;

8. Prerogativa Marelui Maestru de a consacra masoni „la vedere şi sub i sabie", într-o lojă regulară.

j 9. Obligația pentru masoni de a se reuni în lojă. ;. ,, * a-

10 Conducerea lojii de către Maestrul Venerabil şi cei idoi Supraveghetori.

11. Obligația pentru lojă de a lucra acoperit.

12. Dreptul masonilor de a fi reprezentați în toate adunările generale, altele l decât cele ale propriilor sale loji.

j 13. Dreptul masonilor de a se face apel la Marea Lojă față de o decizie luată de propriile lor loji.

14. Dreptul masonilor de a vizita alte loji. . ...

15. Obligația masonilor de a se ajuta reciproc.

16. Autonomia fiecărei loji: ea nu poate interveni în treburile altei loji şi nici ' nu poate acorda grade fraților care nu sunt membri ai altei loji.

17. Frații trebuie să se supună Jurisdicției Masonice a locului unde îşi au reşedința.

18. Obligația pentru fiecare candidat de a fi un om nemutilat, născut liber şi de vârstă matură.

• • ' ' """"•. ~'iuvtr-v.:, --u uijriîi

ROMÂNIA MASONICA

19. Credința în Dumnezeu, devenit generic Marele Arhitect al Universului.

20. Credința într-o existență viitoare.

21. Prezența Căiții Legilor Sacre în fiecare lojă.

22. Egalitatea între toți masonii.

23. Păstrarea secretului masonic.

24. Existența simbolismului, în primul rând a celui ce porneşte de la Templul lui Solomon.

25. Supremul Landmark este acela că Landmark-urile nu pot fi niciodată modificate.

A doua variantă de Landmark-uri din Constituția Marii Loji Naționale din România.

1. Landmark-urile sunt acele admirabile reguli din misterele ezoterice ale Masoneriei, care sunt conținute, în mod clar, în ritualuri. Printre ele se numără:

2. semnele, cuvintele şi atingerile, precum şi legenda celrui de-al treilea grad.

3. Oricine solicită accederea la privilegiul Masoneriei trebuie să declare, înaintea primirii sale, credința într-un Dumnezeu veşnic şi adevărat, Creatorul şi Conducătorul Universului, precum şi credința în nemurirea sufletului.

4. Fiecare candidat - pentru onoarea Masoneriei - trebuie să fie un om născut liber, chibzuit, de vârstă matură, să nu fie eunuc, să nu fie femeie, să nu fie imoral sau certăreț, ci un om cu bună reputație, fără defecte fizice sau sufleteşti, care 1-ar face incapabil să învețe şi să practice Arta Regală.

5. Nici un candidat nu poate fi chestionat asupra credinței sale religioase sau asupra părerilor sale politice. De asemenea, aceste probleme nu pot fi discutate în nici o adunare a Confreriei.

5. Dreptul lojii de a hotărî singură cine să fie primit şi inițiat este de necontestat şi nu poate exista nici o dispensă sau reglementare prin lege, de nici o parte, împotriva acestui drept.

6. Votarea asupra primirii candidatului este secretă şi inviolabilă şi se face cu bile.

7. Atunci când Maestrul Venerabil al unei loji hotărăşte într-o problemă, nu se poate face nici un fel de apel împotriva deciziei sale.

8. O lojă nu-1 poate interoga pe Mastrul ei Venerabil. Asta înseamnă că loja nu-şi poate trimite Maestrul Venerabil în faţa propriului Tribunal, ci numai în faţa Tribunalului Marii Loji.

9. Este privilegiul Marelui Maestru, la orice fel de lucrare a Ordinului Masonic, să aibă conducerea, indiferent dacă se află în Marea Lojă sau într-o lojă; de asemenea, să exercite conducerea executivă a Marii Loji în pauzele dintre Conventuri.

' h...

Vi."-?'

.ii:

Capitolul 18

f H.î

Hermes Trismegistos - un personaj fabulos care-şi păzeşte de peste două milenii tainele

Istoria misterioasă a lui Hermes Trismegistos preocupă lumea ştiinţifică de peste două milenii şi nici astăzi ea nu a fost descifrată. Povestea a început în Grecia antică, o ţară populată mitologic de zei, semi-zei şi oameni. Ei nu trăiau laolaltă; temuţii zei obişnuiau să coboare din Olimpul divin, se drăgosteau cu pământence şi se amestecau în războaiele şi conflictele dintre pământeni. Mitologia greacă e arhiplină de poveşti miraculoase, dar numai unul dintre zei, Hermes, a lăsat urme concrete ale unei existenţe pământene. Cel puţin aşa credeau vechii greci, care se temeau de zei şi erau îngroziţi de puterile lor magice. Trăiau în cetatea grecească şi faimoşii „magoi", aveau multe cunoştinţe în filosofic, medicină şi magie şi se bucurau de o mare

autoritate. Numai unuia dintre ei i s-a spus „de trei ori mare" şi s-a numit Hermes Trismegistos, adică de trei ori Magistru, învățații Antichității şi ai Evului Mediu, vreme de milenii, i-au pronunțat cu un desăvârşit respect numele şi i-au citat învățăturile, dar nici unul dintre ei nu a putut spune că 1-a văzut vreodată, a stat cu el de vorbă sau ştie unde s-a născut şi a murit. Un mister deplin dăinuie de milenii asupra acestui fabulos personaj. Marile biblioteci ale lumii tezaurizează manuscrise cu scrierile lui Hermes Trismegistos, dar despre viața sa nu există decât poveşti excentrice. A existat oare cu adevărat Hermes Trismegistos? Grecii răspund afirmativ: a existat, dar nu era o făptură omenească!

Se numea Hermes şi era fiul lui Zeus şi al celei mai frumoase dintre Pleiade - Maia. Pleiadele, la vechii greci, erau nişte fete sfinte, şapte porumbițe ale Afroditei, nume dat unei mici constelații formate din şapte stele.

Hermes se mişca repede, era inventiv, avea darul elocinței, vorbea frumos şi făcea legătura dintre Cer şi Pământ. Romanii, după ce au cucerit Atena, 1-au adoptat şi 1-au făcut zeu, dându-i numele de Mercurius. Hermes simboliza în lumea antică mintea ascuțită şi iscusită, îndemânarea şi rapiditatea de a se deplasa dintr- un loc în altul. Purta nişte sandale înaripate. Devenise un zeu al călătoriilor, al comerțului şi mijlocitor între zeii divini şi oameni, între zei şi zei. Era atât de priceput şi elocvent, că Zeus, mai marele peste divinitățile Olimpului, 1-a trimis

crainic la zeii Infernului - Hades şi Persefona. „Hermes, cel în întregime grec, pat on a hoțHor şi ai pungaşilor, şi mesager al zeilor, având picioarele,taanpaj călăuză a sufletelor care si-au părăsit trupurile (zeu psychopomp) sau, dropoM zeu psychagog (cel care îndrumă sufletele spre o nouă întrupare), a avut o faimă a

IUI' Să ne amintim numai că, în timpul lui Alcibiade, la Atena statui ale lui Hermes nud indicau direcția de mers la răscruci de drumuri, dar ş. la intrareaim temple sau locuințe particulare, prin orientarea Musului. Intr-o

noapte de mu' anului 413 Î.Hr., Alcibiade a mutilat toate aceste stătu, tocmai de făloşena or.

Centru această faptă, dar şi pentru profanarea cultului Ze.țelor de la Eleu Alcibiade a fost condamnat, în lipsă, la confiscarea aven, ş. Ia moarte-Dea putem să ne dăm seama din ce cauză egiptenii l-au ales pe fălosul Hermes a- combina cu Thot egipteanul, căsătorit cu dubla divinitatea Maat Dreptate, având în vedere importanța pe care egiptenii o acordau fa fee ale căror reprezentări abstracte, dintre cele mai comune, erau obehscurfe Se mal spune şi că Hermes, inițial, a fost un zeu-falus. în mitolog» egipteană Thot era secretarul (logothetes) zeilor şi hypomnematograful (cronicarul :zerio) to protector al scribilor, dar şi moderatorul luptelor nesfârş,te d.ntre Horus fiuMuiI”

şi Osiris, şi Seth, ucigaşul lui Osiris, tot el fiind şi acela care nota păcatele mort or fa judecata osiriană. Mai târziu, Toth-Hermes a fost ident,ficat ş, cu zeul la Mercur (Mercurius Trismegistos), şi cu acest nume a avut o carierii răsunate,, e domeniul obscur al alchimiei, în ce priveşte apelativul Trismeg.stos de tre o mare, el pare a se înscrie într-o imemorială tradiție folclorică, comuna mă, mu neamuri, în care numărul trei capătă anumite conotații magice cares-au păstra în creația populară românească: trei feciori de împărat, tre, fete deîmpărat, e zmei dar şi„trei păcurărei" sau, ca într-un cântec maramureşean: „mă, cutat, cutat/ de tri'ori te-am ascuțât". (Textele sacre ale lui Hermes Trismegistos, sau m cântarea hermetică, Preambul de acad.prof.dr. Constantin-Bălăceanu Stolnici, trad., notes.

cuvânt introductiv de Măria Genescu, Univers Enciclopedic, 2003).

Romanii vedeau în el şi zeul care a născocit meşteşugurile. Avea şi darul de a tămădui bolile, în plus, fără protecția sa nici o călătorie în Cer, pe pământ şi m Infern nu era posibilă. ..

Nu e de mirare că, ajungând în Egipt o dată cu colonizatorii greci, Hermes a fost confundat de localnici cu puternicul lor zeu Thot, inventatorul sensului cu hieroglife, zeul magiei şi însoțitorul sufletelor morților în sălaşul lor din cea altă lume Aidoma lui Hermes, căruia i se spunea Psychopomp, adică însoțitorul de suflete Thot încifra totul în hieroglifele misterioase,

Hermes le dezlega, aşa că Hermes este totodată şi zeul hermetismului, al misterului şi al artei de a dezlega.

Fuziunea dintre grecul Hermes şi egipteanul Thot s-a făcut fără dificultăți şi aşa s-a născut Hermes Trismegistos, „Hermes cel de trei ori mare".

f.iill.J &'l

h

Famae alchimie, Leipzig,
1717.

Hermes-Mercur are în mână un baston cu şerpi, simbol al puterii de a că- lători prin ceruri şi până în adâncul pământului. O gravură cu numeroase simboluri hermetice şi francmasonice.

De altfel, vechii egipteni erau convinşi de tripla existență a lui Hermes Trismegistul: prima viață a trăit-o în Sumer (fiind creatorul civilizației sumeriene şi al scrierii cuneiforme), a doua în Babilon (unde a înălțat Turnul Babei şi a inventat astronomia) şi a treia, sub înfățişarea zeului Toth în Egiptul faraonilor. Legendele circulă şi uneori se amestecă între ele.

Dacă Moise a coborât de pe Muntele Sinai cu divinele „Table ale Legii", de Hermes Trismegistos se leagă „Tabula smaragdina", „Tăblița de smarald", formu- lând secretele naturii şi alchimiei. Câteva sute de ani, alchimia nebună a precedat chimia ştiințifică; vreme în care aproape toți alchiiştii Evului Mediu au căutat „Pia- tra filosofală,, (care făcea posibilă „transformarea metalelor ordinare în aur" şi

„Elixirul vieții". Cele 13 teze înscrise de Hermes Trismegistos în „Tăblița de smarald" le dădea speranța reuşitei:

1. „Nu spun lucruri născocite, ci ceea ce este sigur şi foarte adevărat.

2. Ce este dedesubt e la fel cu ce este deasupra; iar ce este deasupra e la fel cu ce este dedesubt, pentru a împlini miracolul unui singur lucru.

3. Şi după cum toate lucrurile au fost create printr-un singur cuvânt al Unului, tot aşa toate lucrurile au fost create din acest unic lucru, prin adapta- re.

4. Soarele îi este tată, Luna îi este mumă, Vântul 1-a purtat în pântece, pământul îi este doică.

j • 5. El este Tatăl întregii perfecțiuni a lumii. i

.-i- 6. Puterea lui este fără margini de-ai preschimba în pământ. l

" 7. Separă pământul de foc, subtilul de grosier, cu băgare de seamă şi cu judecată.

8. Urcă cu cea mai mare chibzuială de la pământ la cer şi apoi coboară iară pe pământ şi strânge laolaltă puterile lucrurilor superioare şi ale celor inferioare. Astfel, vei dobândi slava întregii lumi şi întunericul se va depărta de tine.

9. Aceasta are mai multă tărie decât tăria însăşi, căci cucereşte orice lucru subtil, şi poate pătrunde orice solid.

10. Astfel a fost creată lumea.

11. De aici purced minunile aici înfățişate.

12. Iată pentru ce sunt numit Hermes Trismegistul, având trei părți ale filosofici lumii întregi.

13. Ceea ce am avut a spune despre lucrarea soarelui este complet".

Cel care a scris acest text obscur prin anii 600 şi se prezenta drept Hermes

Trismegistos, nu putea să fie cel autentic. Adevăratul Hermes Trismegistos, dacă el a existat vreodată şi a avut o identitate fizică, trăise cu circa un mileniu înainte de confecționarea „Tabulei smaragdina".

Autentică sau falsă, „Tabula smaragdina" a ocupat locul cel mai important în imaginația hermetică, iar presupusului ei autor, Hermes Trismegistos, i s-a atribuit patronajul Hermeneuticei, ştiința descifrării textelor obscure. Eminenți oameni de ştiință şi teologi, dar, mai ales alchimiştii Evului Mediu, se voiau cu toții elevii lui Hermes Trismegistos. Elita intelectuală, atunci ca şi acum, 1-a adorat pe acest învățat-fantomă. El a influențat enorm gândirea filosofică şi matematică antică, mistica Evului Mediu, idealismul german (Hegel, Scheling), romantismul (William Blake, Byron, Novalis) şi modernismul în literatură (Yeats, James Joyce, Rimbaud, Bertold Brecht, Andre Breton, Artaud). La noi, poezia lui Ion Barbu şi proza lui Urmuz.

Şi iată că din nou trebuie să ne întoarcem la întrebarea: A fost Hermes Trismegistos un personaj real sau o invenție cărturărească? Dacă a existat cu adevărat, de ce nu se ştie unde s-a născut şi unde a fost înmormântat şi cum arăta el în viața cea de toate zilele?

ASONICA
Tăblița de
vărat.
supra e la
cuvânt al n adapta-
i pântece,

199

i

ama şi cu

i coboară ale celor i depărta

işte orice

părți ale

let".

it Hermes îs, dacă el înainte de

portant în •a atribuit ameni de elevii lui pe acest ;ă antică, (William Rimbaud, proza lui

t Hermes xistat cu n arăta el

Tabla Smaragdina, monumentul cel mai important al imaginației hermetice.

Heinrich Khunrath : Amphitheatrum sapientiae aeternae, Hanovre, 1606.

Cum a fost posibil ca un filosof şi magician atât de faimos să trăiască clandestin, în mare taină, şi, în acelaşi timp pergamentele cu admirabilele sale scrieri să circule şi să fie citite de elitele cărturăreşti ale cetății? E-adevărat, multe din paginile lui Hermes Trismegistos sunt atât de obscure şi de încifrate încât şi astăzi, după două milenii, învățații se chinuie să le descifreze, dar obscuritatea nu-i decât o fațetă a acestui tezaur antic.

Punctul de plecare al unei mari aventuri spirituale

Scrierile lui Hermes Trismegistos au fost punctul de plecare al marii aventuri spirituale care avea să structureze „gândirea magică europeană, adică tot ceea ce s- j a numit ezoterism şi, mai târziu, ocultism, scrie acad. Constantin Bălăceanu- Stolnici, în Preambul la „Textele sacre ale lui Hermes Trismegistos" (editate de Măria Genescu, Univers Enciclopedic, 2003). Printre marile sinteze realizate de elenism se află şi Hermetismul care se bazează pe vechi tradiții egiptene şi greco-

romane: Hermetismul are la origine gândirea magică egipteană care s-a orgai în jurul zeului egiptean Toth. Mai târziu, Hermes-Toth „era şi marele liturghisit Egiptului antic şi cel ce prezida ritualurile magice din epoca faraonică, deve personajul sacru emblematic al laturii misterice (oculte, am zice astăzi spiritualității ce s-a înjghebat pe malurile Nilului... în acest context magic conturat Hermesul grec care s-a impus ca un mesager divin (purtător al caduc< cu aripi la picioare) şi ca atare un herald al Revelației. Una dintre zeitățile cele vechi ale lumii elene, Hermes a fost mijlocitorul unirii opozițiilor (conjur oppositorum), principiu magic fundamental şi soluția multor antinomii. Zei caracteristici lunare, a fost şi„patronul" magiei elene (alături de Hecate).

(în subsidiar el a fost considerat ca protector al comerțului, dar şi al ho comportându-se uneori ca un „zeu coțcar" ('trickster god')".

în Alexandria egipteană, capitala faraonilor Ptolemei, „s-a produ surprinzătoare sinteză între zeul egiptean Toth şi cel grecesc Hermes, rezultai figură mitică proeminentă, care a fost numită Hermes Trismegistos (Hermesu trei ori mare). La construirea acestui personaj arhetipal au contribuit şi unele fluențe din literatura apocaliptică iudaică şi din religiile iraniene. Acest Hen mediteranean (greco-egiptean) a devenit obiectul unui cult mai deosebit (ci templu propriu la Pselchis (al-Dakka, pe frontiera Nubiei). Cu timpul însă, ai Hermes Trismegistos a devenit centrul de putere sau originea mitică a unei noi entări („koine") greco-egiptene ezoterice (dar şi enciclopedice pentru vrei aceea), cosmopolite, care avea să ajungă modelul dezvoltărilor gnostice magic cabalistice ulterioare şi care este cunoscută sub numele de hermetism". Her tismul a fost considerat un sistem revelat şi nu o construcție a inteligenței uman i „în Revelația hermetică se află cuprinsă schema generală a tem

gnostice.

• Ea admite o Divinitate absolută, unică, definită apofatic, inaccesibilă şi numită „Poimandres", o ființă de lumină, un Unu.

4 Divinitatea hermetică, unică, se revarsă prin procesul misterios emanației („lumină din lumină", „născut, nu făcut"). Acest ermetism generează demiurg ("Nous") care creează cei şapte arhonți, fiecare dominând câte un r (sferă, cer) de existență (atribuit câte unui astru mobil), totul fiind învăluit de u optulea cer (al stelelor fixe). Ansamblul acesta de opt ceruri („Ogdoada") reprez lumea de dincolo (transcedentală). în această lume sunt prezente (ca enl spirituale, create) 36 de decani zodiacali şi zei masculini (ca Asclepios, Amn Horus, Agathos, Kamephis, Pantomorphos, Deuteros, Phos, ş.c.) ca şi un princ feminin Isis (reprezentând eternul feminin). Ogdoada hermetică este prefigura lumii arhonților (mitul celor 7 arhonți) atât de importantă în miturile gnostice.

+ Universul material este o creație a ultimului arhonte, de unde imperfe< nile sale şi calitatea sa inferioară față de lumea transcendetală. E drept că exişi un hermetism optimist care consideră Universul material ca benefic, nu mal (Festugiere).

+ Sufletele umane aparțin lumii transcedentale (sunt scânteieri divine), sunt prizonierele materiei, de care trebuie să se salveze. Aceasta duce la mă temă a salvării potrivit căreia Divinitatea trebuie să intervină pentru mântuirea Io

* Această mântuire nu se poate face decât prin cunoaşterea existent („gnosis ton onton") sau/şi cunoaşterea lui Dumnezeu (gnoza propriu-zisă). Si

;cesibilă şi de-

tele astfel mântuite suie spre Poimandres, străbătând itinerare mirifice ce parcurg succesiv cele opt ceruri.

Acestui conținut teoretic i se adaugă o latură practică de un tip magic ce cuprinde aspecte de vrăjitorie, alchimie şi astrologie. Ele sunt dominante în scrierile hermetice populare care se deosebesc de cele elevate sau filosofice (Fowden).

Ceea ce este important este că hermetismul reprezintă caracterele generale ale oricărui sistem ezoteric (inclusiv Cabala) aşa cum au fost definite de A.Faivre şi PARiffard. Aceste caracteristici sunt:

1. Transmiterea Revelației, a interpretărilor ei şi a posibilităților de aplicare a lor prin mecanismul inițierii (de la maestru la discipol) într-un anumit context ritual care duce la o adevărată „a doua naştere". Aceasta devine o adevărată mutație psihică, o metamorfoză („met,anoia"). Această modificare (prefigurată şi de transformările succesive din cursul opusului alchimic) defineşte „noua naştere" şi justifică în unele sisteme adoptarea unui nume nou (ca în călugărie).

2. Apelul la imaginar în sensul de „mundus imaginaris" în care capacitățile creatoare ale omului se mişcă în planul platonician al ideilor, în lumea simbolurilor i a mitului, acolo unde invizibilul devine vizibil, dar nu pentru ochiul anatomic, ci

pentru acel „organ special al sufletului". Astfel se ajunge la o formă de cunoaştere irațională (neştiințifică) a transcendentului şi a imanentului, în ezoterism, adeptul se complace în această lume intermediară pe care misticul o scurtcircuitează (pentru a ajunge nestingherit la contactul nemijlocit cu Divinitatea).

3. O organizare ierarhizată a existentului care la polul superior cuprinde lumea divină, iar la cel inferior cosmosul material, între ele se interpun alte planuri (variabile de la sistem la sistem) ca planul angelic, cel astral şi cel al sufletelor umane.

Planurile existentului nu sunt separate, autonome, ci se influențează reci- proc prin mecanismul corespondențelor care leagă în special „natura naturanda”

de „natura naturata" în cadrul unui fel de determinism magic (care e străin de cau- zalitatea ştiințifică şi de legile naturii).

4. Ideea că în „spatele" tuturor revelațiilor (începând cu cea primordială), în ciuda polimorfismului lor şi a interpretărilor lor, se află un model unic, ascuns, pe care ezoterismul trebuie să-l găsească cu ajutorul exegezei comparative, a her- meneuticei şi a meditației (religia sau filosofia „perenis"). (Cnf. Constantin Bălăcea- nu-Stolnici, prefață la cartea citată).

Alături de „Tabla de smarald", pe masa de lucru a filosofilor şi alchimiştilor se afla şi „Corpus Hermeticum", o culegere de tratate scrise sau atribuite lui Her- mes Trismegistos. Şi aceste scrieri au fost vreme îndelungată pierdute, până ce au fost regăsite de arheologi la Nag Hammadi, în Egipt. Istoricul grec Jamblichos îi atribuia lui Hermes Trismegistos 36.525 de cărți. Aproape toate s-au pierdut. Doar „Corpus Hermeticum", „Asclepius" şi o serie de fragmente diverse (din cărțile „Despre guvernarea Universului", „Fecioara lumii", „învățăturile lui Hermes către fiul său Tat", „Cartea Afroditei", „învățăturile lui Isis către Horus" etc.) s-au păs- trat, ilustrând geniul acestui maestru al filosofici şi ocultismului antic.

Dacă au existat cu adevărat 36.525 de cărți ale lui Hermes Trismegistos, cu certitudine ele nu au fost scrise de un singur Hermes Trismegistos. Au fost mai mulți, ei au trăit prin cetățile greceşti şi romane, la Alexandria egipteană, la Ieru-

salim şi prin alte capitale ale provinciilor Imperiului Roman. Din motive de se- curitate, sau cine ştie din ce cauze, sacerdoți, cronicari sau slujbaşi ai Puterii, s-ai temut să-şi pună numele pe prima pagină a scrierilor lor, preferând să se ascund sub umbrela atot încăpătoare a invizibilului Hermes Trismegistos. Un istoric con- temporan cu aceste scrieri, lamblichos, a bănuit acest lucru şi a avut curajul si avertizeze: „Zeul care prezidează asupra elocinței, Hermes, este, pe bună dreptate şi de multă vreme,

cunoscut tuturor sacerdoților; acest unic proteguitor al ade- văratei științe a zeilor, mereu aceeaşi şi peste tot, îi dedicau strămoşii noştri roadelt înțelepciunii lor punându-şi sub numele lui Hermes scrierile lor".

Nu era însă aşa de simplu să gândeşti şi să scrii ca autenticul Hermes Trismegistos; „autenticul" trebuia să fi fost una din mințile cele mai luminate ale Antichității. Ilustrul astronom Johannes Keppler era convins că marele filosof grec Pythagora era adevăratul Hermes Trismegistos,

Om? Divinitate? Poate ambele, laolaltă? Să fi trăit în oraşul antic egiptean Hermopolis, un important centru inițiatic în misterele lui Hermes-Thot? Sfântul Augustin (care a trăit la începuturile creştinismului) răspunde: „într-adevăr, acest Hermes, adică Mercur, este o divinitate importantă, despre care Egipteanul susținea că a fost strămoşul său - zice-se că trăieşte în Hermopolis, în cetatea de unde provine numele său. Iată că Egipteanul susține că cele două divinități, Asclepios şi Mercur, au fost oameni. Negreşit, în privința lui Asclepios şi grecii şi latinii cred la fel. în schimb, despre Mercur mulți susțin că n-a fost muritor de rând, pe care, cu toate acestea, Trismegistos declară că această divinitate a fost strămoşul său. în realitate însă unul este zeul Mercur, altul este Hermes Trismegistos, deşi amândoi poartă acelaşi nume".

Misterul, vedem, se adânceşte: într-un manuscris descoperit mai târziu denumit „Asclepius" sau „Discursul perfect", scris de Hermes Trismegistos însuşi, e dezvăluită existența a doi Hermes - Hermes născut egiptean şi al doilea, Hermes II, nepotul precedentului. Nepotul ar fi adevăratul Hermes Trismegistos. Acesta îl invită pe Asclepius la o dezbatere hotărâtoare privind ştiințele naturii şi natura lui Dumnezeu. Şi cine era Asclepius? Zeu sau om? Grecii antici îl ştiau ca zeu al medicinei, fiul zeului Soarelui - Apollo şi al pământencei Koronis. Se ocupa de vindecări miraculoase şi readucea morții la viață. Din această cauză, mai marele peste zeii Olimpului, Zeus, s-a supărat pe Asclepius şi 1-a fulgerat. Aceasta este povestea mitologică. Dar a existat şi un Asclepius pământean care, după cum relatează Sf. Augustin, a fost chemat la Roma să pună capăt ciumei. E doctorul- magician Asclepius cu care se întâlneşte Hermes Trismegistos pentru a discuta anumite taine lumeşti şi cereşti, şi căruia Hermes îi dedică cartea. Această „Carte sfântă

închinată lui Asclepius" este documentul ce 1-ar îndreptăți pe detectivul lansat pe urmele invizibilului Hermes Trismegistos să-i dovedească existența pământeană.

Discuția trece de la un subiect la altul, şi ajunge şi la cei doi termeni „Mu- ritor" şi„Nemuritor" şi la cei condamnați după moarte să treacă în trupurile altor

1

specii animale pentru a-şi ispăşi păcatele. Metempsihoză, care înseamnă renaşterea aceluiaşi suflet într-un alt timp, reîncarnarea, ca simbol, apare şi în ritualurile ma- sonice ale gradelor înalte (reîncarnarea de pildă a biblicului Hiram, strămoşul masonilor), încă de pe vremea lui Platon exista credința în purificarea sufletului.

Pentru o perfectă purificare, sufletul trebuie să peregrineze prin mai multe vieți pă- mântene. Platon îl pune pe Er, cel întors din moarte, să povestească cum: „un profet al lui Lachesis - trecutul (una dintre Moire, fiicele Necesității/Ananke; Moirele erau trei: Lachesis-trecutul, Clotho-prezentul şi Athropos -viitorul), arunca sorții asupra sufletelor care urmau să se reîncarneze şi fiecare ridica sortul căzut lângă el. După aceea, aşeza pe pământ, în fața sufletelor, modele de vieți: „Se aflau acolo viețile tuturor animalelor şi tuturor felurilor de oameni (...) A mai spus Er că era o privelişte vrednică de a fi văzută, felul în care fiecare suflet îşi alege viața. Era ceva demn de milă, de râs, dar şi de mirare (...). Zicea că a văzut sufletul, care odinioară a fost al lui Orfeu, alegând o lebădă" (...) şi a mai văzut Er cum, la fel, unele suflete de animale treceau în oameni şi în alte animale, cele nedrepte schimbându-se în fiare sălbatice, cele drepte în animale blânde şi cum se schimbau în toate felurile”

(Republica).

Conform credinței vedice, „există două căi de plecare din această lume: una pe lumină şi una pe întuneric. Dacă omul pleacă pe lumină, el nu se va

mai întoarce pe pământ, iar dacă pleacă pe întuneric, se va întoarce". (Swami Prabhubada, „Bhagavad-Gita aşa cum este ea")

Creştinismul respinge ideea de transmigraţie a sufletelor. Unii afirmă că toate referirile la această problemă din textele canonice ar fi fost eliminate către anul 325 d.Hr. (Conciliul de la Niceea), din iniţiativa Sfântului împărat Constantin şi a mamei sale Elena. Istoricul M. Gibbon, de pildă, este de părere că a fost scoasă din cărţile sfinte pentru a mări autoritatea Bisericii creştine ezoterice.

Leibniz, autorul „Monadologiei" nu crede, nici el, în metempsihoză: ,,(...)deşi are loc adesea, în animale, metamorfoză-metempsihoză şi transmigraţie a sufle- telor nu există".

Dintre scrierile Antichităţii, cele neoplatonice aduc cea mai serioasă argumentare a reîncarnării sufletelor, filosofia lor structurându-se pe ideea ema- naţiei din Unu şi reîntoarcerii în Unu.

Producţiile folclorice româneşti atestă credinţa în metempsihoză mai preg- nant, în unele cântece bătrâneşti şi în bocete apare o altă formă de migraţie a sufletului în plante sau animale, mult mai îndepărtată în timp, prin metamorfoze”

(cf. Măria Genescu, nota 35 în „Textele sacre ale lui Hermes Trismegistos, ed.

Univers Enciclopedic, 2003, pp. 259-260).

în căutarea Luminii şi lucrând întru perfecţionarea Omului şi a Lumii, Francmasonieria a găsit în Hermes Trismegistos izvoare fertile de înţelepciune.

Cultura iniţiatică, invitaţia la păstrarea secretului (întâlnită adesea în scrierile trismegistiene), recomandarea discreţiei, sensurile misterioase ale „învăţăturilor", marea lor deschidere filosofică, datorată multiplelor rădăcini înfipte în opera marilor gânditori ai lumii antice (Aristotel, Platon, Pythagora, Plotin, Democrit, Socrate, Hesiod, Heraclit, Dionisie pseudo-Areopagitul, Origen etc.), în universul ezoteric al Cărţii Egiptene a Morţilor şi în misterele Orphismului (cu origini în

tradițiile tracice) prefigurarea acelor celebre întrebări pe care şi le pun toți masonii („Cine suntem? De unde venim? încotro ne îndreptăm?") toate acestea şi multe al- tele au făcut din Hermes Trismegistos una din coloanele de susținere a Templului înțelepciunii Universale, ale Templului Masonic.

Să încheiem cu câteva din învățăturile Maestrului:

:~ + Nu vei găsi decât ceea ce ai construit în tine. * ;v ; f H ^ + Mai întâi este Dumnezeu; a doua este lumea; al treilea este omul.

+ Omul este depozitarul sublim al tuturor resurselor spre a se ridica

spre Marea Lumină.

* Adevărul nu se dăruieşte, îl găseşti în tine, sau nu-1 găseşti deloc.

+ Orice sfârşit este un început, orice început este un sfârşit.

+ Bogăția este o mişcare oarbă şi dezordonată, fantasma unei putințe, o amăgire mincinoasă. '«

* Ce este Dumnezeu? Bine neschimbător. Ce este omul? Răul mereu

acelaşi.

4 Timpul nimiceşte omul.* r

* Timpul este divin, legea este lumească.

' 4 Lumea a fost făcută pentru om, omul este făcut pentru Dumnezeu.

r * Partea simțitoare a sufletului este muritoare, partea cugetătoare este nemuritoare.

* Râul este hrana lumii.

+ Numai cine se aseamănă se adună, iar între cei neasemănători nu poate exista prietenie. , to;

* Animalul acesta pe care îl numim om este pe de-a-ntregul înclinat spre viciu: se naşte şi creşte împreună cu el şi ajunge să-1 placă.

* Lumea a avut un început.

4 Toate cele ce vor veni se supun Providenței şi Nevoii.

* Fatalitatea domneşte peste toate lucrurile.

* Fereşte-te să stai în preajma mulțimii, căci va fi mai puțin primejdioasă prin teama pe care i-o trezeşte necunoscutul.

* Aceste învățături trebuie să aibă un număr mic de ascultători sau poate nici atâția.

*

\ MASONICA

In toți masonii sa şi multe al- e a Templului

205

te omul.

e a se ridica

iți deloc.

iei putințe, o

Răul mereu

imnezeu.

îtătoare este

nănători nu îgul înclinat

mai puțin ultători sau

AX A l S A MEK POAAAÎCIfX

Ahlle Bocchlus: Simbolicarum quaestionum..., Bologne, 1555 O alegorie masonică cu Hermes-Mercur, Zeul comerțului şi comunicației.

206

ROMÂNIA MASONIC

Capitolul 19

Templul Masonic şi Muzica Sferelor.

Pythagora şi Marele Văzător din Theba

Armonia lumii mult căutată şi mult invocată de masoni ne duce cu gândul la filosoful şi matematicianul grec Pythagora (570-496 î.e.n.). Pythagora a vorbii primul de o "teorie a armoniei sferelor".

Athanase Kircher: Musurgia
Universalis, Roma, 1650.
în stânga gravurii, Pythagora araâ
atelierul de fierărie care i-a inspirat
teoria "muzicii sferelor". Cei trei
fierari lucrează în interiorul unei
imense urechi. Muzica pământeană
este ecoul "muzicii celeste" care
vine de sus, de la cele nouă coruri
de îngeri

\ cu gândul la Jora a vorbit
Robert Fludd: Utriusque Cosme, Oppenheim, 1617.

Musurgia ia, 1650.
thagora arată <re i-a inspirat lor". Cei trei tenorul unei pământeană eleste" care nouă coruri

Ascultând loviturile repetate ale unor ciocane într-o fierărie, Pythagora şi-a amintit de o legendă povestită de istoricul grec lamblichus, după care valorile sunetelor ar putea fi exprimate în măsuri cantitative, deci în numere şi în termeni geometrici. Aşa ar fi descoperit Pythagora, cu ajutorul unor

instrumente muzicale cu corzi raportul existent între frecvențele vibrațiilor şi intensitatea sunetelor, (cf.

Alexander Roob: Le Musee Hermetique).

întregul Univers, după Pythagora, poate fi definit în termeni de armonie şi de numere. S-a încercat chiar calcularea intensității diferitelor note planetare de pe scara muzicală celestă, pe baza timpului parcurs de planete pe orbita lor, calculându-se distanțele în raport cu intervalele dintre tonuri.

Filosofii Antichității credeau că Armonia perfectă prezidează Universul, şi că de la pământ la cerul înstelat există o octavă. Cele şapte grade ale octavei includ lumea, pentru că numărul şapte cuprinde Sfânta Trinitate şi cele patru elemente.

Mai târziu, filosoful mistic Robert Fludd considera că, Dumnezeu, acordând corzile poate regla "Marele Acord" al Universului.

Athanase Kircher: Ars magna lucis,

Roma, 1665

Teoria "Muzicii Sferelor" i-a cucerit pe mulți gânditori ai Anti- chității şi Evului Mediu. Cicero scria că lui Dumnezei nu-i place tăcerea, aşa că mişcarea corpurilor cereşti naşte o "muzică celestă". Un astro- nom german celebru, Johann Kepler, a complicat teoria, conferind fiecărei planete sunete proprii. Pământul, după Kepler, emite sunetele mi-fa-ml La începuturile istoriei biblice, U întâlnim pe Jubal, un descendent al lui Cain, tatăl muzicanților cu citera şi flautul. Acelaşi Kepler susține că Jubal ar fi fost zeul grec Apollon.

Alchimistul Athanase Kircher urca şi mai sus, denumindu-l pe Dumnezeu drept "constructor de orgi" şi "orga- nist", cele şase zile ale creației nefiind altceva decât cele...şase registre mu- zicale ale orgii în

gravură, Apollo pre- zidează acordul sunetelor. Şarpele mi- tologic egiptean, simbolul energiei vi- tale, trasează ondulându-se şi ritmând astfel, calea de la Pământ la Cer.

Hermes Trismegistos îi spune lui Asclepios: "Muzica nu este altceva decât punerea în practică a ordinii care domneşte în toate lucrurile".

în "Corpus Hermeticum" (Poimandres), Hermes Trismegistos vorbeşte de "Nous" Demiurgul, "cuprinzând sferele şi făcându-le să se rotească în murmurul stelelor a dat un brânci creațiilor sale demiurgice, împingându-le în mişcarea circulară pentru a se roti dintr-un început neştiut spre un sfârşit necunoscut, deoarece totul începe acolo unde totul se termină".

Or, Nous (Inteligența), Dumnezeu, bărbat-şi-femeie în acelaşi timp, existând ca viață (zoe) şi lumină (phos), prin cuvânt (logos), 1-a creat pe al doilea Nous.

Demiurgul (demiurgos) care, fiind zeu al focului (pyr) şi al suflului (pneuma) i-a meşteşugit pe Guvernatori, şapte la număr, care închid în cercurile lor lumea sensi- bilă, putând astfel fi percepută prin simțuri, iar stăpânirea lor asupra lumii se nu- meşte Destin (heirmarmene).

'- Nu-i chiar atât de simplu, după cum vedem, să-1 înțelegem pe Hermes Trismegistos. Un specialist în filosofia antică greacă, Măria Genescu, care a tradus în româneşte „Textele sacre ale lui Hermes Trismegistos" explică: „Guvernatorii,

HASorcicA

\agna lucis,

1ferelor" i-a m ai Anti- Cicero scria «ce tăcerea, rilor cereşti '. Un astro-
\ann Kepler, nnd fiecărei

Pământul, 'le mi-fa-mi.

biblice, îl 'scendent al or cu citera ' susține că ec Apollon.

",her urca şl

Dumnezeu î" şi "orga- tfiei nefiind egistre mu- Apollo pre- Şarpele mi- energiei vi- ', şi ritmând a Cer.

ceva decât

orbeşte de murmurul l mişcarea ecunoscut,

p, existând ilea Nous.

teuma) i-a rnea sensi- bii se nu-

Herraes e a tradus vernatorii,

numiți şi sfere sau orbite, reprezintă „corpurile cereşti" din sistemul geocentric propus de astronomia antică şi medievală, în plus, pythagoreii admiteau existența celei de-a zecea planete, pentru realizarea binarului 10, numărul perfect, pe care o numeau Anti-Pământ. Ordinea acestor învelişuri sferice concentrice, adoptată în textele hermetice, este ordinea chaldaică sau babiloniană. Pornind din centru spre exterior, aşezarea lor era considerată astfel: 1. Luna (Selene); 2. Mercur (Hermes); 3.Venus (Afrodita); 4. Soarele (Helios); 5. Marte (Ares); 6. Jupiter (Zeus); 7. Saturn (Kronos). Această succesiune a corpurilor cereşti este identitcă cu cea din modelul pythagoreic. începând cu Platon, corpurile cereşti devin sedii ale zeilor planetari, sau aspectul lor sensibil.

Muzica sferelor sau murmurul sferelor este un concept a cărui paternitate i se atribuie lui Pythagoras. Pentru pythagoreici, muzica sferelor însemna armonia numerelor şi a kosmos-ului - „podoabă", prin buna rânduială (taxis) cu efect de consonanță (symphonia). Prin muzică, respectiv prin timbrul, ritmurile şi tonalitățile ei, se realizează o imagine planetară a vieții cosmice, ea fiind un rezultat al armoniei dată de numere. Revelația muzicii prin numere, deci prin matematică,a avut-o şi Lucian Blaga: „Noțiunea matematicii e noțiunea ştiinței, în genere, în muzică, ea e revelație (...) Orice plăcere e muzicală, prin urmare matematică. Cea mai înaltă viață e matematica. Viața zeilor e matematică. Matematica pură e religie.

La matematică pură ajungi numai prin teofanie. Matematicienii sunt singurii fericiți.

Matematicianul ştie totul". Ca şi Pythagoras, Blaga descoperă că prin abstracțiile numerice ale matematicii transcendentul poate fi ancorat în imanent. Muzica sferelor a exercitat întotdeauna o stranie fascinație asupra

minților luminate, separându-i pe elitişti într-un fel firesc şi de netăgăduit. De altminteri, însăşi paideia educația) preconizată de doctrina pythagoreică se baza pe muzică, şi prin aceasta era ea „eleutherios paideia" (educație eliberatoare); asigura condiții pentru a se nfăptui libertatea spiritului prin cunoaştere. Platon, însuşi, alegând cea mai potrivită muzică pentru Republica sa ideală, afima că, în timpul rotirii prin spațiu, fiecare sferă emite un sunet, o notă muzicală anume, înălțimea acestei note depindea de viteza de rotație a astrului respectiv şi de distanța dintre el şi axul sferelor, ax pe care era situat şi Pământul. Anticii credeau că pentru cei aparținători comunității umane, muzica este un mijloc de comunicare exemplar, oferind ca numitor comun „anamnesis"-ui sau reamintirea muzicii sferelor pe care sufletele, preexistente ca şi muzica însăşi, au ascultat-o înainte de întrupare.

Neoplatonicianul Imablichos spunea că, atunci când omul, în această viață, adulmecă iarăşi "aerul divinei armonii", cel din viața veşnică "se îndreaptă spre această armonie, o îndrăgeşte şi se împărtăşeşte din ea, atât cât îi este îngăduit".

(Jamblique, Leş Mysteres d'Egypte).

Pe un spectaculos traseu ezoteric muzical, Dante ne conduce prin cerurile Paradisului, ceruri ce par a însemna acelaşi lucru ca şi sferele din Poimandres, | având însă alți locatari. Gradația muzicii siderale imaginate de Dante debutează cu un Ave, pe care îl îngână Picarda Donați, în momentul când se desparte de poet în cerul lunar (Paradisul, Cântul III), în al doilea cer, apare orchestra spiritelor active şi, după gradul de sfințenie ce le-a fost considerat, după moarte, fiecare va cânta

nota ce i-a fost hărăzită, alcătuind o armonie unitară: „Un singur cânt din multe guri răzbate:/la fel, aici, din stări deosebite/ se-ncheagă armonia-

acestor roate", în al treilea cer, cântarea sfântă răzbate spre auzul florentinului în limba strămoşiloi latini: „Osanna, sanctus Deus sabaoth/superilustrans claritate tua/felice ignem horum malacoth". Mai sus, în al patrulea cer, Dante se surprinde „ascultând/ce cântec nou țes cobzele în şoaptă". Pe măsură ce „urcă" în cerurile Paradisului, muzica devine tot mai subtilă, iar când ajunge în al şaptelea cer, sfera lui Saturn, „auzul lui muritor" nu o mai poate recepționa, lată însă că, pătrunzând în al optulea cer, Ogdoada îl va întâmpina pe Dante cu un Te Deum triumfător: „Te Deum începu cu-atare cânt,/cum doar în cer ştiu vocile să țească". Păşind în al nouălea cer, Empireul, poetul recunoaşte glasurile inefabile ale copiilor născuți prematur.

Apoteoza muzicală dantescă atinge sublimul când cele nouă clase de îngeri, ce intră în alcătuirea ierarhiei angelice, grupați în triade, cântă pe tonuri diferite hymnodia celestă ce pare că se pierde în Dumnezeire; din care vine, în care se întoarce...

în textele hermetice, cântarea de preamărire a Divinității se află pe cea mai înaltă treaptă a ascensiunii exhatologice, părând a fi însăşi lumina înluminată şi eternă. Mişcarea circulară a corpurilor cereşti, transmisă prin tradiția pythagoreică, a fost preluată şi de Platon, care le considera ființe vii şi inteligente (ouranoi), rezultând că această mişcare este deliberată: „şi după ce toate (planetele - n.n.) au devenit ființe vii, au început să se mişte în planul diferitului, care era oblic, încruci- şându-se cu planul identicului şi supunându-i-se. Astfel, unele se roteau în cercuri mai mari, altele în cercuri mai mici - cele din cercurile mai mici se roteau mai re- pede şi cele din cercurile mari se roteau mai încet". (Timaios) Sensul mai adânc al mişcării circulare este însă nemurirea, pentru că ce nu începe undeva nu se termină nicăieri. Mişcarea de reîntoarcere la punctul de pornire pe un traseu orbital este reprezentată iconografic prin Ouroburos, şarpele ce-şi muşcă coada. Conti- nuitatea circumferinței a fost interpretată şi ca principiu al închiderii secretului her- metic, dar şi de mişcare, de continuitate, de autofecundare etc., toate cu referire la eterna reîntoarcere. Se consideră că şi cifra 9 este tot o reprezentare grafică simbolică a şarpelui Ouroburos, înțeleasă ca Unul".

în ce-1 priveşte pe Dante, inspirat de scrierile hermetice greceşti, el le desti- nează oamenilor, locurile pe care le merită, în cele şapte „sfere"-ceruri: „Astfel, în primul cer, care ar corespunde primei sfere, a Lunii, sunt cei care şi-au uitat jurămintele; în al doilea, care îi corespunde lui Mercur, sunt spiritele active; în al treilea cer, sfera lui Venus, sunt îndrăgostiții; în al patrulea cer, Soarele, se află înțelepții; în al cincilea cer, Marte, sunt războinicii şi nobilii; în al şaselea cer, Jupiter, sunt cei drepți şi, în sfârşit, în al şaptelea cer, sunt spiritele contemplative",

Ogdoada, în textele hermetice, reprezintă, după sferele celor şapte "astre rătăcitoare", cea de-a opta orbită, a "stelelor fixe", în anodos-ul poimandresc, og- doada este ultima treaptă a armoniei din kosmos-ul "podoabă" ce rezultă din buna rânduială (taxis) înainte de contopirea cu Tatăl-Unul şi Totul, țelul final al celui care deține cunoaşterea superioară (gnosis). Această reprezentare a kosmos-ului, ca armonie a principiilor numerice, i se atribuie lui Pythagoras. Sub formă grafică, oc-

din multe^guri • roate", în al p strămoşilor ^felice ignem «ascultând/ce (Paradisului, ra lui Saturn, în al optulea r: „Te Deum n al nouălea uți prematur.

ie îngeri, ce Dnuri diferite î, în care se

i pe cea mai nluminată şi ythagoreică, te (ouranoi), île - n.n.) au blic, încruci- Ju în cercuri ieau mai re- nai adânc al ie va nu se •aseu orbital iada. Conti- sretului her- :u referire la tare grafică

| el le desti- i: „Astfel, în şi-au uitat ictive; în al ele, se află aselea cer, fmplative".

apte "astre hdresc, og- [ă din buna l celui care los-ului, ca grafică, oc-

iaedrul, în gândirea presocratică, semnifica aerul care generează culorile:

.Octaedrul romb (alcătuit de fapt din două piramide octogonale) este aerul, ca element de revenire a vieții (cf. Romburilor sacre, sfârleze din mormintele orfice)”

(Mihai Nasta, Note la Philolaos în Filosofia greacă până la Platon, voi. II, partea a ll-a, p. 135). Ideea aceasta, că octaedrul este cel mai potrivit pentru a reda aerul va fi preluată şi de Platon în Phaidon. Tot de la pythagoreici, octava, ca interval muzi- cal în teoria consonanțelor cuprindea, prin divizarea ulterioară, cele două conso- nanțe din structura ei (vezi cvarta şi cvinta) în raporturile 3/2:4/3=12/62/1 simboli- zând astfel, prin analogie, armonia universală.

în viziunea dantescă, exprimată în Divina Comedie, al optulea cer, care co- respunde Ogdoadei, cer numit tot al „stelelor fixe", îi oferă florentinului prilejul de a contempla, de la înălțimea lui, toate sferele, dintre care cea mai puțin strălucitoare este Pământul. El spune că mai-mare peste al optulea cer, este lisus, iar „marele bărbat", „cel care ține cheile împărăției" este Sf. Petre; împreună cu Adam, omul primordial biblic, el stă de strajă la tronul Măriei. Interesant este că deşi Dumnezeu, odinioară, l-a pedepsit pe Adam alungându-l din Paradis, aici, îl „adoră" şi-i în- găduie prezența cu înfățişarea unei raze de foc: „în focul ce-ai zărit /şi-adoră zidito- rul primul om/de-ntâia vrere-n lume zămislit". (Divina Comedie, Paradisul, Cântul XXV). Dar şi mai interesant, în ce priveşte textul Poimandres, este felul în care Dante comunică cu Adam prin intermediul oglinzii lui Dumnezeu în care Adam îi citeşte gândurile: „Căci eu le văd în cea de veci oglindă,/ dar ființa ei nu-i nimeni

scris s-o prindă".

în mitologia egipteană, ogdoada era alcătuită din patru perechi de divinități- elemente: Nun şi Nunet, Oceanul primordial; Heh şi Hehe, infinitatea spațială; Kek şi Keket, tenebrele; Niu şi Niat, ce se arată şi dispar, această ultimă pereche fiind mai cunoscută sub numele de Amon şi Amonet. Teologii de la Hermopolis considerau că aceste patru perechi au creat lumea (ca reprezentări ale apelor primordiale aveau înfățişare de broscuțe şi de şerpi), iar oraşul era cunoscut şi sub numele de Kemenu (oraşul celor opt). Abia mai târziu, preoții din Theba, oraşul în care era celebrat cu precădere

cultul lui Amon, din cauza potrivirii de nume cu divinitatea din ultima pereche de zei, au imaginat un şarpe primordial, Kematef, ipostază a lui Amon, care a murit după ce l-a zămislit pe Irta, altă ipostază a lui Amon, care a creat Ogdoada. Kematef era celebrat sub numele de Amon din Karnak, iar Irta, Amon Ithyphalic, îşi avea cultul în templul de la Luxor. Ogdoada egipteană nu are nici o legătură cu ogdoada hermetică. La sfârşitul epocii ptole- maice, adoratorii ogdoadei egiptene din Theba continuau încă să facă libaţii la movila Djebe (Medine Habu), despre care credeau că a fost prima formă spaţială a materiei potenţate în verticală, în vârful căreia a crescut primul nufăr, din care s-a născut Ra, soarele (cf. Guy Rachet, Dictionnaire de la Civilisation Egyptienne, Larousse, Paris, 1992).

Cunoaşterea (gnosis) hermetică se dobândea sub supravegherea unui sacerdot iniţiat în tainele cunoaşterii ezoterice, maestru (didaskalos) clar-vizionar al mathesis-ului de misterii. Şcolile iniţiatice din templele egiptene, cele ale doc- trinarilor pythagoreici, ca şi toate cultele şi organizaţiile ezoterice, până azi, au o or-

ganizare ierarhică foarte strictă, marcată de grade de iniţiere ce diferă pe linie as- cendentă, în sensul acesta, bunăoară, în Theba egipteană, cel mai înalt grad de iniţiere era consacrat sub numele de Marele Văzător. Trecerea dintr-o treaptă de i- niţiere în alta, superioară, era rezultatul unei selecţii atente şi severe, care pretin- dea anumite performanţe fizice, psihice şi intelectuale".

Ierarhie pe care o vom găsi, sub o altă formă, şi în Francmasonerie, unde cele mai înalte grade sunt esenţial hermetice. De pildă, iniţierea masonică pentru gradul 28 (Cavaler al Soarelui) marca, după Paul Naudon, ascensiunea omului, despovărat de tot ceea ce îl ataşa de pământ, spre

Ființa Supremă, spre reintegrarea cu esența sa originară, împlinirea inițiatică, realizarea Marei Opere a alchimiei mis- tice. Ritualurile moderne au redus, din păcate, din inițiere, câteva adevăruri gnos- tice enunțate astfel de Naudon: ^ , -

„1. Există un prim principiu, necunoscut, de nepătruns, care orânduieşte Universul.

2. Viața umană este doar un punct în Eternitate. ^ - - *

3. Armonia Universală rezultă din echilibrul contrariilor.

4. Absolutul este spiritul existent prin el însuşi.

5. Vizibilul este manifestarea Invizibilului. *

" 6. Răul, nefericirea şi mizeria sunt necesare Armoniei Universale.

7. Analogia este unica cheie a Naturii".

„Salis Noni Tengu" spune „Sublim Prinț al Secretului Regal" (gradul 32).

Care ar putea însemna „Lux Inens Agit Nos" („Lumina care este în noi").

Cu alte cuvinte, ar fi eronat să se creadă că acordarea înaltelor grade în masonerie rezultă din absolvirea unor cursuri de filosofie şi examene asupra „Muzicii sferelor" şi textelor sacre ale lui Hermes Trismegistos. Deşi au fost cazuri când în scurta prelegere rostită în inițierea pentru gradul de Maestru, unii Frați au ales asemenea teme. Sporirea „Luminii care este în noi" e o înaintare pe căile cunoaşterii. >

iul

ASONICA

|b.

r grade în ine asupra fost cazuri iii Frați au e pe căile

a . ? (, - >ț

. ~ «î â.'

•io.'i

-•aii?.*:,. •• ,,\".''> ' •j.. *>•

Partea a II-a

Ritualurile masonice sunt opere fine de artă, cu o istorie de câteva mii de ani.

Inițierile masonice sunt echivalente cu mici piese de teatru, la care regizor este Maes- trul Venerabil.

Scopul acestor piese de teatru este acela de a transmite mesajul Masonic celor prezenți.

Deşi Frații unei Loji nu sunt artişti, ei trebuie să se străduiască să interpreteze cât mai bine Ritualul.

(din „Manualul Masonului Român ", 2004)

i i

LISTA LOJILOR DIN OBEDIENȚA 41 MARII LOJI NAȚIONALE DIN ROMÂNIA

r< (cu numărul Fraților masoni)

Alba lulia - „Horea, Cloşca şi Crişan" (9); Alexandria - „Nostradamus" (142); Arad - „Fraternitatea" (37); Bacău - „Vasile Alecsandri" (167); „Costache Negri" (169); Baia Mare- „Delta" (87); „Omega" (100); Botoşani - „Coroana lui Ştefan cel Mare" (46); Brăila - „Poarti Dunării de Jos" (144); „Steaua Brăilei" (145); „Cavalerii Sfântului Graal" (159); Braşov - „Nicolat

Titulescu" (12); „Coroana din Carpați" (116); „Pax Mundi" (l 19); Bucureşti - „George Washington”

(1); „Concordia" (2); „Delta Dunării" (3); „Nicolae Bălcescu" (4); „Steaua Dunării" (5); „Nomine Mircea Sion" (17); „Ieroboam" (18); „Bucureşti" (19); „Meşterul Manole" (24); „România Unită”

(25); „I.C. Brătianu" (26); „Europa Unită" (27); „Carol Davila" (28); „Pheonix" (32); „Hiram" (42); „Constantin Brâncuşi" (43); „Sfântul loan" (50); „Carpatia" (52); „Leş Sages d'Heliopolis" (53); „Dale Woodward" (55); „Millenium" (58); „Universul" (60); „Forum" (64); „Mihail Kogălniceanu”

(65); „Athenaeum" (66); „Phoenix a Europei Unite" (73); „Mozart" (76); „Columna" (78); „Gaudeamus" (81); „Isaac Newton" (82); „Sever Frențiu" (85); „Sphinx" (88); „I.G.Duca" (92); „Tta Maiorescu" (94); „Dreptate şi Frăție" (95); „Steaua Polară" (99); „România Modernă" (102); „Demnitatea Românească" (103); „Poarta Stelelor" (106); „Egalitatea" (110); „Templul lui Solomon”

(112); „Steaua României" (113); „Lumina Masonică" (114); „Kogaion" (115); „Tăcerea" (112); „Perfecta Armonie" (123); „Toleranța" (124); „Mercurius" „Cavalerii Templului" (126); „C.A, Rosetti" (127); „Isik [Lumina]" (128); „Horus" (129); „Jacques de Molay" (130); „Zamolxis" (131); „Terra" (132); „Prometeu" (134); „Roza Vânturilor" (137); „Patria" (138); „Alexandru loan I" (139); „Fiii României" (140); „Cavalerii Aqvilei" (141); „Diamant" (146); „Lâna de Aur" (150); „Robert W, Woodward" (151); „Tracia" (153); „Cavalerii României" (155); „Constantin Bărbulescu" (157); „Valahia" (158); „Cavalerii Sfântului Andrei" (160); „Opera Magna" (161); „Anderson - 1723”

(164); „Luceafărul" (166); „Tatra" (170); „George Enescu" (173); „Agora" (175); Călugăreni (176); „Cavalerii Libertății" (178); Bucureşti-Periş - „Humanitas" (86); „Hermes" (120); Călăraşi • „Danubius" (105); „Libertatea" (136); Caracal - „Romanați" (50); „lancu Jianu" (135); Caransebeş- „Oriens" (96); Cluj-Napoca - „Simion Bărnuțiu" (6); „Octavian Goga" (149); „Victor Babeş" (172); Constanța - „Sfântul Andrei" (40); „Steaua Dobrogei" (61); „Cavalerii Dobrogei" (62); „Ovidius”

(63); „Farul Ospitalier" (79); „Steaua Sudului" (80); „Marea Neagră" (109); „Minerva" (133); Craiova - „Basarab" (83); „Aurora" (107); „Oltenia"

(108); Deva - „Sarmizegetusa" (111); Drobeta Turnu-Severin - „Paradox" (34); „Steaua lui Sever" (36); „Apolodor" (39); Focşani - „Vrancea”

(40); „Duiliu Zamfirescu" (104); Galați - „Pitagora" (23); Giurgiu - „Sfântul Gheorghe" (98); Iaşi- „Junimea" (10); „Alexandru loan Cuza" (20); „Petru Rareş" (51); „Dimitrie Cantemir" (118); „Acacia" (148); „Renaşterea" (165); Mangalia - „Cavalerii de Mangalia" (152); Mediaş - „Ardealul”

(154); Oradea - „Țara Crişurilor" (162); Oravița - „Noroc bun!" (97); Orşova - „Cavalerii Danubieni" (41); Petroşani - „înfrățirea Neamului" (101); Piatra-Neamț - „Osiris" (168); Piteşti- „Unirea"; „Frații Goleşti"; „Armonia" (174); Ploieşti - „Fraternitatea" (11); „Acacia" (57); „Columna lui Traian" (147); Reşița - „Lumină şi Adevăr" (35); Râmnicu Vâlcea - „General Magheru" (68); Satu Mare - „Sirius" (171); Sânicola - „Solidaritatea" (75); Sibiu - „Octavian Goga" (38); „Astra”

(163); Sinaia - „Axis Mundi" (59); Slatina - „Oltul" (91); „Dan Amedeu Lăzărescu" (156); Suceava - „Bucovina" (69); Târgovişte - „Ion Heliade Rădulescu" (70); Târgu Jiu - „Gor Jiu" (67); Târgu Mureş - „Renaşterea" (54); Timişoara - „Pax" (21); „Tibiscum" (22); „Concordia" (33); „Eftimie Murgu" (45); „Echerul şi Compasul" (74); „Banat" (84); Tulcea - „Steaua Deltei Dunării" (71); Vaslui - „Aprodul Purece" (143); „Podul înalt" (177); Zalău - „Steaua Europei Unite" (93).

MASONICĂ

ROMÂNIA MASONICĂ

215

si; .-ar.

42); Arad - Baia Mare - ăila - „Poarta fov - „Nicolae : Washington”
(5); „Nomine mânia Unită”
„Hiram" (42); iopolis" (53); ^ogălniceanu”
lumna" (78); a" (92); „Titu Iernă" (102); lui Solomon”

cerea" (112); (126); „C.A.
lolxis" (131); [oanl"(139);); „Robert W.
lescu" (157); rson - 1723”
igăreni (176); ; Călăraşi - Caransebeş - 3abeş"(172); !); „Ovidius”
ierva" (133); ll);Drobeta
- „Vrancea”
- " (98); Iaşi - emir" (118);
- „Ardealul"
- „Cavalerii 58); Piteşti - '); „Columna ighera" (68); 38); „Astra”
- 16); Suceava (67); Târgu •3); „Eflimie unării" (71); î).

Capitolul 20

România masonică.

O istorie care poate să înceapă cu Zalmoxis şi curge până în zilele noastre

Nu a fost niciodată uşor de trăit pe meleagurile noastre. Aşezate la încruci- şări de imperii, râvnite de puterile învecinate, aceste pământuri şi oamenii lor au cunoscut groaza invaziilor şi sclavia dictaturilor, în epoci de întuneric şi de stag- nare, luminile masoneriei au fost şi ale speranţei.

Dar până la instituţionalizarea masoneriei, au prosperat în lumea românească tradiţiile oculte, legendele, care nu sunt în contradicţie cu istoria şi duc adesea mai departe, şi mai sus decât ea-cunoaşterea. Cum altfel am înţelege naşterea poporului român şi misterioasa religie şi istorie a strămoşilor noştri geto-daci? El, legendarul Zalmoxis e la începutul zămislirii româneşti.

O tradiţie francmasonică spune că însuşi Dumnezeu a fost primul Mason, de aceea creatorul lumii şi al luminii e numit „Marele Arhitect al Universului". Adam a fost primul iniţiat, şi unul dintre cele mai importante secrete în care 1-a iniţiat Dumnezeu a fost Geometria, arta supremă care 1-a învăţat să măsoare şi să constru- iască. Rămânem în acelaşi plan metaforic, denumindu-1 pe Zalmoxis primul Mason pe pământurile româneşti. Mason, zeu, semi-zeu, prezicător, prooroc, vraci, mare tămăduitor - sau toate laolaltă? Istoricul Vasile Pârvan îl considera pe Zalmoxis „Zeu ceresc", în

schimb istoricul Hadrian Daicoviciu credea că Zalmoxis a fost o „Divinitate terestră". Fără îndoială, Zalmoxis a fost un reformator religios, legat de începuturile regalității geto-dacice. Cultul lui Zalmoxis a dus la divinizarea sa.

Vechii istorici greci, începând cu Herodot, au stabilit o legătură strânsă între marele filosof şi matematician grec Pythagora şi Zalmoxis. Scrie Herodot: „înainte de Zalmoxis, geto-dacii trăiau într-o cumplită sărăcie, fiind lipsiți de învățătură.

întrucât trăise o vreme în preajma lui Pythagora - omul cel mai înțelept al Helladei - Zalmoxis a adus poporului său moravuri mai înalte. La început, a cerut să i se contruiască, după schițele sale, un templu cu o sală de întrunire în mijlocul edificiului. Aici îşi primea, cu regularitate, oaspeții de vază, ini- țiindu-i în noile cunoştințe şi taine de care dispuneau. La un moment dat, Zal-

l

moxis a simțit nevoia reculegerii în deplină singurătate. Şi a dat poruncă săi se zidească - tot după planurile sale - un mic templu subteran. Aici a coborât singur, rămânând izolat, în adâncimea încăperilor subterane, vreme de trei ani de zile. Când a revenit la suprafață, în mijlocul poporului său, oamenii l- au aclamat ca pe un zeu".

Două idei religioase a căror origine este atribuită lui Zalmoxis sunt asemănă- toare învățăturii lui Pythagora: învățătura despre Nemurire şi o formă de medicină bazată pe magie, care urmărea vindecarea corpului laolaltă cu sufletul. Găsim într- o scrisoare a lui Platon, marele filosof antic grec, o relatare entuziastă a medicinei zalmoxiene. Ilustrul filosof Socrate

dialoghează astfel despre zeul dac: „Zalmoxis dovedeşte, ca zeu al geto-dacilor, că tot aşa cum nu se cuvine să încercăm a vindeca ochii fără a vindeca capul, nici să tămăduim capul fără să tratăm trupul, cu atât mai mult nu trebuie să încercăm a vindeca trupul fără a căuta să tămăduim sufletul".

Cât despre ideea de nemurire, Mircea Eliade „pretinde că dacii, ca şi alte câ- teva popoare indo-europene, formau o societate secretă masculină (Mannerbund), Tinerii războinici daci erau probabil antrenați să imite comportamentul unor lupi feroce. Acest lucru nu are nimic de-a face cu legendarul dispreț al geților față de moarte, fiind totuşi întemeiat, ca şi acela, pe promisiunea zalmoxiană a nemuririi.

Este foarte probabil că mesajele lui Zalmoxis se refereau la un paradis în care bra- vii războinici aveau să supraviețuiască după moarte într-o stare de perpetuă feri- cire", (cf. loan Petru Culianu şi Cicerone Poghirc în „Cult, magie, erezii", Polirom, 2003). Şi mai departe, din aceeaşi lucrare, despre preoții lui Zalmoxis: „Cultul lui Zalmoxis are legături puternice cu regalitatea. De fapt, Platon relatează ca Zalmoxis era regele geților (Charmides 156d), dar Strabon (Geografia 7.3-5) spune că Zalmoxis era preotul celui mai important zeu al geților, că acesta a fost asociat cu regalitatea şi că a fost el însuşi venerat mai târziu ca zeu; se presupune că trăia într-o peşteră de pe muntele sacru Kogaionon, unde nu ii puteau vizita decât regele şi mesagerii săi. Preoția sacră a continuat până în epoca lui Strabon (secolul l a.c.). Peştera sacră trebuie să fi fost cel mai vechi loc în care a fost venerat zeul şi au sălăşluit preoții săi. în timpul lui Herodot (secolul al V-lea a.C.) trebuie să fi existat un sanctuar al lui Zalmoxis, pentru că Herodot (Istorii 4.95) relatează legenda conform căreia Zalmoxis a pus săi se construiască un sălaş subteran şi s-a închis acolo timp de trei ani, după care a reapărut. Un sanctuar de acest fel, cu un vast complex subteran, a fost găsit la Sarmisegetuza Regia (Grădiştea Muncelului din România zilelor noastre).

Jordanes, istoricul goților, născut în Moesia în secolul al Vl-lea, a amestecat tradițiile goților cu cele ale geților, pentru a le da celor dintâi prestigiul unei populații străvechi şi superioare. El a compus o listă de preoți

ai lui Zalmoxis din epoca lui Burebista (c.80-44 a.C.) până în timpul regelui dac Decebal (mort în 106 p.C.). Seria se deschide cu binecunoscutul Deceneu (Decaenus, Dicineus), sfetnicul lui Burebista, care a contribuit poate decisiv la puterea celui din urmă şi la originea regalității sale. Deceneu i-a învățat pe geți filosofic, fizică, etică, logică şi astronomie. I-a inițiat mai ales în secretele astrologiei, ale revoluțiilor planetare, ale fazelor Lunii, ale măsurării Soarelui

şi în cele ale revoluțiilor cosmice. Mărturia lui Jordanes a fost prea uşor respinsă în trecut. Căci este adevărat că Deceneu i-a învățat pe geți cosmologie, astrologie şi astronomie, tot aşa cum i-a inițiat în tainele unuia dintre cele mai curioase calendare antice, al cărui mister nu a fost încă explicat în mod convingător. Succesorii lui Deceneu au fost preoții Comosicus şi Coryllus, ambii regi, ultimul în Dacia. Probabil acest Coryllus (numit uneori Cocrilus sau Scorilus) a fost predecesorul imediat al lui Decebal, ultimul rege al daco-geților, care a fost învins până la urmă de împăratul roman Traian, în 106 p.C."

Despre Zalmoxis a scris şi geograful grec Strabon (sec. I a.C.), că ar fi introdus vegetarianismul printre geți, impunându-le o viață ascetică: „Un get, numit Zalmoxis, a fost servul reputatului Pitagora. L-a însoțit pe ilustrul filosof, în toate peregrinările sale prin lumea Egiptului misterios, de unde a dobândit prețioase şi tainice informații despre fenomenele cereşti, despre spiritul uman, despre geometrie, filosofic şi medicină. Revenit în patrie - liber, inițiat şi bogat - Zalmoxis a căpătat rapid respectul cârmuitorilor şi al poporului, în cele din urmă, a izbutit să-l convingă chiar pe regele geto-

dacilor să şi-l facă asociat la putere, ca pe un om superior, dotat cu harul de a revela voința zeilor. La început, regele i-a încredințat funcția de Mare Preot al zeilor, apoi I- a proclamat zeu pe însuşi Zalmoxis".

Despre viața ascetică a dacilor ştia şi istoricul evreu Josephus Flavius (sec. I a.C.). comparând secta religioasă a asceților evrei esenieni, de la Marea Moartă, cu „dacii care sunt numiți pleistos". („Antichitățile iudaice").

Un alt istoric grec, Porphyrios (sec. III a.C.) povesteşte, în „Viața lui Pythagora" că Zalmoxis umbla acoperit cu o blană de urs, iar un savant lingvist a stabilit că Zalmoxis în vechea tracă ar fi însemnat „Domn al oamenilor", sau „Trimițătorul tunetului". Acelaşi Porphyrios relatează o legendă stranie despre Zalmoxis ca discipol al lui Pythagoras: în timpul revoltei cetățenilor din Crotona împotriva lui Pythagora, Zalmoxis a fost capturat de bandiți care 1-au tatuat pe față.

De-atunci, Zalmoxis şi-a ținut fața acoperită. Tatuajul la tracii sudici nobili este atestat încă de la Herodot. Tatuajul la traci era probabil un semn religios (la tracii nordici; la geți şi daci se poate să fi fost asociat cu durerea provocată cândva lui Zalmoxis de cei care îl capturaseră (cnf. Culianu şi Poghirc). Cei doi istorici români ai religiilor au sintetizat astfel mărturiile istorice despre Zalmoxis în articolul pentru „The Encyclopedia of Religion": „Herodot se referă la o poveste spusă de greci în coloniile pontice (pe țărmul vestic al Mării Negre), potrivit căreia Zalmoxis era un sclav get al grecului Pitagora, care a trăit în Samos.

După ce a fost eliberat, Zamolxis a ajuns înstărit şi s-a întors în țara lui natală, unde i-a învățat pe tracii nordici modul de viață grecesc, bazat pe ideile pitagoreice despre nemurire, vegetarianism ş.a.m.d. (Vezi Strabon, Geografia), în patria sa, Zalmoxis a pus să i se construiască un „andreion" (o cameră folosită exclusiv de bărbați), unde îi primea pe conducătorii geților şi îi învăța că nici ei, nici urmaşii lor nu vor muri. Această concepție a imortalității se referă cu toată probabilitatea la un paradis unde războinicii se vor bucura de o viață eternă şi de o plăcere perpetuă după moarte, împărtăşind această învățătură despre viața de apoi, Zalmoxis a pus să i se

construiască şi o locuinţă subterană. Când aceasta a fost gata, s-a retras în ea pentru trei ani, timp în care tracii i-au jelit moartea, dar în cel de-al patrulea a reapărut, arătând că moartea nu este ireversibilă .

Cu uşoare variaţii, această legendă este repetată de câţiva scriitori greci şi latini. Totuşi, Herodot este de părere că Zalmoxis nu era un sclav al lui Pitagora, ci trăise de fapt cu mult înaintea lui. Strabon adaugă că Zalmoxis a învăţat de la Pitagora şi de la egipteni, pe care i-a vizitat. El spune că Zalmoxis a fost un profet care a devenit preot al principalului zeu al geţilor şi un asociat al regelui; mai târziu, a fost divinizat. Sălăşluia într-o peşteră, pe muntele sfânt Kogaionon, unde cu greu îl putea vizita altcineva decât regele şi mesagerii săi. Regalitatea lui Zalmoxis şi învăţătura sa despre nemurire sunt confirmate de Platon (Charmides), care adaugă apoi că Zalmoxis a propovăduit o metodă de medicină psihosomatică bazată pe farmece, care s-a bucurat de o înaltă preţuire.

O altă piesă documentară fundamentală procurată de Herodot priveşte ritul principal al geţilor, care constă în uciderea unui mesager din patru în patru ani (sau la cinci ani, după calculele greceşti). Unui bărbat, ales prin tragere la sorţi dintre războinici, i se încredinţa un mesaj pe care să-l transmită zeului. Apoi era aruncat în vârfurile a trei suliţe. Dacă murea instan- taneu, aceasta se interpreta ca un semn bun. Dacă nu murea, sacrificiul tre- buia repetat, iar primul mesager era blestemat. Acest blestem sugerează că se cerea o anumită puritate.

Conform geografului roman Pomponius Mela (sec. l p.C.) războinicilor geţi nu le era frică de moarte. Pomponius dă trei explicaţii diferite pentru dispreţul lor faţă de viaţă, fiecare bazată pe câte o credinţă a unora dintre ei:

credinţa în metensomatosis (reîncarnare); credinţa că sufletul supravieţuieş- te după moarte într-un loc fericit; şi credinţa că viaţa este mai

rea decât moartea, deşi sufletul este muritor. Dintre aceste interpretări, numai a doua se referă la veritabila învăţătură a lui Zalmoxis după Herodot.

Menţiunea lui Herodot referitoare la Zalmoxis/Gebeleizis îl prezintă pe acesta din urmă ca pe un zeu celest. Descrierea este susţinută de relatarea că în timpul furtunilor cu trăsnete geţii aruncă săgeţi în cer, ameninţându-şi astfel zeul.

Deceneu (cunoscut şi ca Dekaineous, Deceneu şi Diceneus), un mare preot al lui Zamolxis din timpul domniei regelui get Burebista (c.80-44 a.C.), este menţionat într-o relatare a lui Strabon, contemporanul său apropiat. Un loc comun grecesc spune că Egiptul era o ţară în care se putea dobândi înţelepciunea, iar Strabon spune şi că Deceneu a călătorit acolo şi a învăţat profeţia. Legenda conform căreia el a ordonat să fie tăiate viile din regatul lui Burebista şi o aluzie la vegetarianismul geţilor pot fi bazate pe fapte reale. Nu este imposibil nici ca Deceneu să fi fost familiarizat cu ideea reîncarnării (metensomatosis), care se potriveşte cu tiparul pitagoreic al religiei geţilor. O trăsătură autentică de înaltă preoţie getică era aceea că Deceneu sălăşluia într-o peşteră pe muntele Kogaionon (Strabon)".

In ceea ce priveşte natura terestră sau celestă a lui Zamolxis, istoria interpretărilor este oarecum dezamăgitoare, deoarece nu s-a ajuns la un consens dacă cultul lui Zamolxis era o formă de monoteism sau de politeism, dacă Zamolxis era Zeu sau Om, poate un reformator religios. loan Petru Culianu spune

ROMÂNIA MASONICĂ

Mircea Eliade a pus capăt acestor discuţii, arătând că trebuie să acordăm încredere mărturiilor privind cultul lui Zalmoxis:

„Conform lui Eliade, Zalmoxis era un zeu misteric, în al cărui cult se celebra .ocultarea" şi „epifania" divinităţii, în încercarea sa de a descifra interpretarea grea- că a lui Zalmoxis în dimensiunea sa genuină, Eliade a stabilit legături importante intre Zalmoxis şi tradiţii greceşti arhaice referitoare la prezicători şi vraci, ca Pita- gora însuşi.

în cele mai vechi mărturii, Zalmoxis este pus întotdeauna în relaţie cu Pita- gora. Trăsături pitagoreice ale cultului său sunt specificate apoi în

epoca lui Stra- şi Pomponius. Un corpus al acestor trăsături poate fi stabilit după cum ur- mează: Zalmoxis pune să i se construiască o locuinţă subpământeană, dispare pentru trei ani, iar apoi reapare (katabasis, ocultare şi epifanie); face profeţii; el, preoţii şi succesorii lui trăiesc într-o peşteră din munte, practică medicina psihoso- matică şi fac calcule astronomice; există printre geţi un grup de asceţi care trăiesc in sărăcie şi continenţă, abţinându-se de la hrana animală. Esenţa învăţăturii lui Zalmoxis este doctrina imortalităţii sufletului, care ar trebui de fapt să fie interpretată ca o promisiune făcută bravilor războinici că vor supravieţui în Paradis.

i târziu, unii dintre geţi se poate să fi fost familiarizaţi cu ideea reîncarnării (metensomatosis). Toate acestea sună atât de pitagoreic, încât grecii au fost chiar dispuşi să înţeleagă practica mai puţin atractivă a sacrificiului uman, fără prea mult comentariu etic.

Una dintre falsele probleme în legătură cu Zalmoxis, care s-a bucurat de atenţie din partea savanţilor, este aceea dacă zeul - în caz că era un zeu - trebuie interpretat ca o divinitate htoniană (terestră - n.n.) sau ca una celestă. De , din perspectiva istoriei religiilor, aceasta nu este o contradicţie logică, întrucât divinităţile cerului pot fi puternic legate de pământ şi viceversa. Mai mult, chiar în greacă, reprezentând de obicei modelul în conformitate cu care este interpretat Zalmoxis, divinităţi celeste ca Zeus şi Apollo erau venerate în peşteri, în vreme ce o divinitate tipic htoniană ca Persefona era asociată foarte de timpuriu cu imortalitatea celestă. Pitagora însuşi, aparent asociat cu Apollo din Hyperboreea, este şi personajul care coboară în Hades şi care afişează trăsături importante ce stabilesc relaţia sa cu o zeiţă htoniană, sau „Marea Mamă". Structura pitagoreică a lui Zalmoxis îl asociază atât cu pământul, cât şi cu cerul (...)".

în concluzie, se arată că:

„Zeu sau om, posibil şi reformator religios al geţilor, Zalmoxis se potriveşte aproape perfect cu tiparul pitagoreic al unui vizionar şi vraci grec ca Epimenide, care a fost şi el venerat ca zeu. Mitul său e de-abia cunoscut, dar se poate să fi conţinut un episod de captivitate şi, posibil, suferinţă.

Tatuarea rituală la geți era legată de acest episod şi se poate să fi fost aplicată sclavilor şi femeilor, ca isăşire a unui păcat mitic. Probabil că Zalmoxis propovăduia nemurirea pentru războinicii destoinici. Era venerat "ntr-o peşteră, care se poate să fi jucat un rol important în inițierea preoților şi războinicilor. Un mare-preot, reprezentantul său în peşteră, era considerat irofet şi dobândise o influență atât de mare în treburile politice, încât statul lui Burebista putea fi numit cu adevărat o teocratic. Un sanctuar, posibil vechiul sanctuar cu încăpere subterană de la Sarmisegetuza Regia (...) era prevăzut cu o cameră subterană, un substitut pentru peşteră. Aceasta indică faptul că legenda ocultării lui Zalmoxis, la care se referea Herodot,era legată de existența unui vechi sanctuar de acest fel".

I

Templul Calendarului de la Sarmisegetuza Regia nu şi-a dezvăluit încă toate tainele. Istoricul antic Jordanes, pe care Culianu îl citează, scria că: „războinicii geți foloseau timpul scurt dintre bătălii pentru a studia proprietățile plantelor şi secretele cerului înstelat. O uluitoare confirmare a acestui tablou s-a ivit când a fost descifra- tă semnificația Templului Calendarului descoperit printre ruinele monumentale ale Sarmisegetusei Regia, fortăreață impresionantă din Munții Carpați, care a fost cen- trul preoțimii daco-getice înaintea cuceririi romane. (...) templul Calendarului este compus din două sanctuare circulare făcute din coloane şi lespezi de piatră şi andezit şi din stâlpi de lemn placați cu teracotă, dispuşi în tipare

regulate. Formele şi materialele corespund diferitelor unităţi ale calendarului dacic".

Un Templu, o cameră în mijlocul Templului, coloane, ritualuri secrete, ini- ţierea preoţilor, cultul nemuririi sufletului. Maeştri francmasoneriei române de ce să caute izvoare de gândire şi teme de meditaţie în tainica viaţă religioasă din Geto- Dacia şi în istoria misterioasă a lui Zalmoxis.

A ta t a rămas din
ceea ce a fost odinioară Templul
dacilor de la
Sarmisegetuza,
din Munţii Carpaţi

•1:
Capitolul 21
1700-1734: primele lumini masonice pe pământuri româneşti.

Vulturul bicefal bizantin, crucea şi dictonul,, „Dumnezeu şi dreptul meu"

4 8 februarie 1431. Vom înainta aici, în premieră, ipoteza unui domnitor român mason: Vlad Dracul, ceea ce ar duce înapoi cu trei secole începuturile masoneriei române. Vlad Dracul, născut pe la 1400, era fiul natural, recunoscut, al Domnitorului Mircea cel Bătrân. Copilăria şi adolescenţa şi le-a petrecut în castele transilvănene şi în palatele lui Sigismund de Luxemburg, Rege al Ungariei şi împărat al Sfântului Imperiu Roman-German.

Un document datat din 8 februarie 1431 atestă că Vlad Dracul a fost primit în „Ordinul Dragonului". Ceremonia a avut loc într-un palat din Niirnberg.

„Ordinul Dragonului" era o societate secretă, de tip masonic, din care făceau parte împăraţi, regi, prinţi şi nobili europeni, îmbrăcat în două

mantii, una roşie şi cealaltă verde, Vlad Dracul purta un colan în jurul gâtului, de care atârna un medalion de aur gravat cu un dragon, în formă de şarpe încolăcit. Deasupra se afla o cruce cu inscripția : „O, cât de milostiv este Dumnezeu". Cu prilejul ceremoniei, la care a asistat şi o delegație de boieri români, Vlad Dracul a fost încoronat Domn al Țării Româneşti. Ceea ce se va întâmpla de facto cinci ani mai târziu, în decembrie 1436. Vlad Dracul şi fiul său cel mare, Mircea, au fost asasinați în 1447, ceilalți doi fii, Vlad Țepeş şi Radu cel Frumos au reuşit să scape cu viață din atentat, urcând, mai târziu, pe tronul țării (vezi: Gh. Zbuchea şi Cezar Dobre - Diaspora românească, Lucman, 2003).

Şi-acum, să facem un salt peste trei secole, până la începutul secolului XVIII, în anii zidirii Templului Masonic românesc modern. Simbolul masoneriei române cuprinde trei elemente distincte: Vulturul bicefal bizantin, Coroana cu simbolul creştinătății - crucea şi dictonul „Dumnezeu şi dreptul meu", într-o valoroasă lucrare, Horia Nestorescu-Bălceşti rezumă, cronologic, istoria francmasonieriei româneşti moderne (lucrarea poartă titlul „Ordinul Masonic Român"; ea prezidează şi cronologia noastră, sursa fiind notată OMR):

^ 1700-1734. începuturile francmasoneriei româneşti au fost descoperite, documentar, în perioada anilor de domnie ai prințului martir Constantin Brânco veanu (1688-1714) şi ai domnitorului Constantin Mavrocordat. La curtea dom- nitorului Constantin Brâncoveanu, martirizat de turci, a trăit un tânăr învățat ita- lian: Anton Măria del Chiaro, secretar domnesc. Nu se cunosc activități masonice întreprinse de del Chiaro în anii de domnie ai lui Brâncoveanu; presupunem că ele au existat, dar abia după revenirea sa în țară, în slujba domnitorului Constantin Ma- vrocordat. Del

Chiaro inițiază Frății şi înființează în 1734, la Galați, Loja Francma- sonică „Loggia di Galazzi".

în cărțile lor de memorii, ducele Charles-Philippe de Luynes datează anul 1737 ca început al masonieriei româneşti, iar Jean Baptiste Mărie Ragon situează acest început trei ani mai târziu, în 1740.

^ 1744. Domnitorul Constantin Mavrocordat, care primise Lumini Masoni- ce de la Anton Măria del Chiaro înființează Loja Moldova la Iaşi. Patru înalți sluji- tori domneşti devin Venerabili ai Lojii din Iaşi: marele căpitan Vasile Balş (1740), marele vornic lordache Dulgheru (1741), caimacanul lordache Cantacuzino (1742) şi caimacanul Sandu Sturza (1743). în 1742, ia ființă la Iaşi un nou Templu Ma- sonic: Loja Augustina.

Remarcăm interesul stârnit de ideile noi ale Francmasoneriei, nu numai în rândul elitei laice româneşti, ci şi în înalta pătură bisericească: întâiul Venerabil al Lojii Moldova este însuşi Prea Sfințitul Leon Gheuca, episcop de Huşi. începutul o dată făcut, istoria îşi urma cursul, se înmulțesc Lojile şi tot mai mulți făuritori de istorie românească devin Frați întru masonerie.

4 1740. Atestări de masoni în oraşele ardeleneşti, mai ales în rândurile nobililor (baronii Ladislau şi loan Kemeny, contele Gabriel Bethlen, cancelarul Transilvaniei, baronul Samuel Bruckenthal, Alex. Bâroczy, baronul losif Nalâczy etc. în 1753 se constituie Loji în Braşov, Sibiu şi în garnizoanele militare din Sf, Gheorghe şi Miercurea Ciuc. La Sibiu începe să funcționeze o Lojă puternică şi foarte activă: „St. Andreas zu den drei Seeblätten" cu Frați maghiari, saşi şi români.

^ 1767. La Sibiu activează Loja Sfântului Andrei, în componența acestei loji întâlnim două nume ilustre : loan Piuaru Molnar şi prințul Alexandru Moruzi, viitor domnitor al Moldovei şi al Țării Româneşti.

+ 1756. Loja înființată de francezul Louis Davin în 1750, la Iaşi, se întăreşte. Venerabilul Lojii devine postelnicul Lascarache Gemet. Printre frați: ma- rele sulger Leința şi marele vistiernic Stavarache.

^ 1774. Soseşte în Țara Românească Jean Louis Carra, secretar al voie- vodului Grigore Ghica. (Multă vreme, Carra a fost considerat fondatorul francma- soneriei române), în 1774 va tipări, la Paris, „Histoire de la Moldavie et de la Vala- chie". La Paris, activează în Loja „Leş Amis reunis",

alături de La Fayette, Mira- beau, Talleyrand. La 31 octombrie 1793 este executat prin ghilotinare.

* 1777. Jacques Le Doulx, baron de Sainte Croix, Venerabilul Lojii din Iaşi, este expulzat din Moldova. Loja intră în „adormire".

1782. Ia fiinţă prima Lojă din Cluj, sub conducerea baronului Francisc Fritsky Fekete. De remarcat prezenţa printre membri a baronilor Farkas Banffy şi Anton Domokos şi a cenţilor Adam Teleki, loan Esterhazy, G. Bethlen, Ladislau Ideki, a matematicianului Paul Sipos etc.

1783. La 23 februarie 1783, Horia (unul dintre conducătorii Răscoalei lui Horia, Cloşca şi Crişan) susţine la Loja „Adevărata înţelegere" din Viena, un faurs în limba română, care abundă în înţelesuri masonice. Nu se cunosc imănunte despre excluderea lui Horia din Francmasonerie, dar istoricul Nicolae orga dă de înţeles în comunicarea „Francmasoni şi conspiratori în Moldova ecolului XVIII" că sfârşitul tragic al acestui boier s-ar lega de uneltiri ticăloase.

* 1783. Apare „Taina francmasonilor", cartea Abatelui Prau, tipărită în

la Amsterdam. Traducătorul, Arhimandritul Gherasim de la Mitropolia Moldovei scrie în Prefaţă: „deşi poate a-mi pricinui multă defăimare am tradus cartea anume ca toţi ce pot citi să cunoască greşita socoteală ce au de această agmă" (OMR).

1787. Arhimandritul Gherasim de la Mitropolia Moldovei traduce „Taina Francmasonilor" de Abatele peran.

1789. Masonii din Sibiu susţin pe masonul loan Piuariu Molnar care încearcă să tipărească o gazetă.

4 1791. „Supplex Libellus Valachorum", document important politico-na- ., la elaborarea căruia contribuiseră şi masonii din Transilvania.

1794. Domnitorul Mihail Şuţu este Venerabilul Lojii din Iaşi. ~u

1795. Francmasoneria este interzisă, prin ordin imperial, pe întreg teritoriul Imperiului (deci şi în Transilvania).

1796. Domnitorul Alexandru Moruzi este Venerabilul Lojii din Iaşi. (Ulterior, când a domnit în Ţara Românească între anii 1802-1806, a devenit Vene- rabilul Lojii din Bucureşti).

4 1800-1820. Numeroşi boieri de viţă veche primesc Lumina masonică: ma- rele vornic lordache Roset-Roznoveanu, beizadeaua Dimitrie Moruzi, loan Tăutu, Gheorghe Cuza, Petrache şi loniţă Sturdza, Gheorghe Brăescu, Gheorghe Bibescu (viitor domn al Ţării Româneşti) etc.

4 1821. Revoluţia lui Tudor Vladimirescu (despre care se spune că a fost mason), în dorinţa de a distruge regimul fanariot, Tudor Vladimirescu intră în legătură cu „Eteria", o societate secretă a grecilor, condusă de prinţul Alexandru Ip- silanti. Unii istorici scriu că o Lojă grecească din interiorul „Eteriei" a decis ucide- rea lui Tudor Vladimirescu. în acelaşi an, ia fiinţă la Chişinău Loja „Ovidiu", în rândurile căreia se află şi poetul rus A.S. Puşkin, exilat în acea vreme în Basarabia (OMR).

4 1826. Masonul Ghiţă Cuţiu, unul din conducătorii răscoalei ţărăneşti olte- ne, este spânzurat la 26 august 1826.

4 1827. Se înfiinţează „Societatea literară" (din iniţiativa lui Dinicu Golescu ţi cu concursul lui Ion Heliade Rădulescu).

* 1828-1830. Continuă accesul marilor boieri şi scriitori români la masonerie (banul Grigore Brâncoveanu, vornicul Gheorghe Filipescu, hatmanul Ale- xandru Villara, vornicul Costache Conachi, Costache Paşcanu, Alexandru Hriso- verghi, loan Slătineanu, Gheorghe Asachi, vornicul Teodor Balş, căminarul Andrei Pavli, vornicul lordache Răşcanu, vornicul Gheorghe Roisan, episcopul Romanului Meletie, postelnicul Grigore Balş, Grigore

Cantacuzino. Stolnicul Constantin Sche- leti, Cezar Boliac, Grigore Alexandrescu, Ion Heliade Rădulescu, dr. Alcibiade Tavernier, Teodor Diamant, Constantin Moroiu, Eufrosin Poteca, Simeon Marco

viei etc. (OMR).

* 1833. Ion Câmpineanu, Costache Aristia, Ion Heliade Rădulescu, fondează la Bucureşti „Societatea filarmonică".

4 1838. Loja din Bucureşti îl trimite pe colonelul Ion Câmpineanu la Paris pentru a prezenta „Declarația de principii a partidei naționale - Actul de unire şi

independență".

4 1843. Constituirea lojei „Dreptate-Frăție" (Bucureşti) cunoscută în istoriografia românească drept societatea secretă „Frăția". Fondatorii ei sunt: Ion Ghica, Nicolae Bălcescu, Christian Teii şi un al patrulea care n-a fost numit nicio- dată. După unii istorici ar putea fi A.G. Golescu-Negru. Mai sigur, dacă consti- tuirea lojii s-a făcut după practicile cunoscute şi uzitate şi mai târziu, adică cu par- ticiparea reprezentantului Puterii masonice din obediența căreia făcea parte ate- lierul atunci, desigur, acesta este cel de-al patrulea membru fondator şi este de în- țeles de ce numele lui a fost trecut sub tăcere. Ceilalți membri cunoscuți: Costache Bălcescu, Dimitrie Bolintineanu, Cezar Bolliac, cpt. Al. Christofi, It. loan Deivos, Costăchiță N. Filipescu, Gheorghe Florescu, Aaron Florian, Gheorghe Ipătescu, Ni- colae Ipătescu, C.D. Rosenthal, C.A.Rosetti, Marin Serghiescu-Naționalul, Scarlat Vârnav, loan Voinescu II. Ulterior, au aderat „mulți civili şi militari" (OMR).

^ 1844-6. Inițierea masonică a lui C.A.Rosetti, Dumitru Brătianu, Ion C, Brătianu şi Constantin Daniel Rosenthal în cadrul Lojii „Rose du parfait silence"

din Paris.

^ 1848. Membrii Comitetului Revoluționar de la Bucureşti, aleg pentru pre- gătirea, declanşarea şi conducerea revoluției, o Comisie Executivă formată din Ni- colae Bălcescu, Ion Ghica şi A.G.Golescu-Negru. După plecarea în misiune diplo- matică la Constantinopol, Ion Ghica este înlocuit cu C.A.Rosetti. Toți făceau parte din francmasonerie. După înfrângerea

revoluției, aproape toți masonii români se auto-exilează şi vor activa în lojile din țările unde s-au refugiat (cnf. OMR).

4 1859-1866. La pregătirea şi înfăptuirea Unirii Principatelor, participă masonii români şi francezi. Domnitorul ales, Alexandru loan Cuza, este şi el mason. El s-a străduit, în cei şapte ani de domnie (1859-1866), să construiască noul stat România după principii masonice. Un istoric mason, Daniel Ligou, scrie:

sub conducerea lui Alexandru loan Cuza, în România, a fost creat un Parlament, a fost stabilit dreptul de vot pentru fiecare categorie socială. Cuza a decretat instruc- ția publică obligatorie şi a creat prima armată română regulată. Boierii români,

11,

expropriați, erau lezați în interesele lor materiale şi nemulțumiți că ideea sacrosantă de proprietate fusese violată. Cum un număr dintre ei erau franc-masoni, au avut loc agitații cu ocazia reuniunilor Lojii „Steaua Dunării" din Bucureşti. Masonii, nemulțumiți de guvernarea lui Cuza, au organizat un complot cu scopul de a-1 detrona. Aflând de complot, Cuza interzice funcționarea lojii, începând din 1856, fîră a putea lua nici o măsură contra membrilor complotului. A.I.Cuza şi-a obligat propria lojă să-şi înceteze activitatea, sub pretextul că nu fusese oficializată fondarea sa la Bucureşti. Pentru a evita luptele intestine, conspiratorii, de comun acord, au decis să ofere coroana română unui prinț străin, şi el mason, Carol I de Hohenzollern. Paradoxal, cei trei ofițeri care îi prezintă domnitorului Alexandru loan Cuza actul abdicării erau cu toții masoni (OMR).

4 1860. La Paris, din loja „Sincere Amitie" (Prietenie sinceră), cu templul în 374 rue Faubourg Saint-Denis, făceau parte pe lângă ambasadorul Prusiei sau ducele Ernest al II-lea de Saxa Coburg-Gotha, istoricul francez Henri-Auguste Mathieu sau profesorul Henig de la Şcoala militară din Berlin şi câţiva români:

Jean Ventura, Jean Diamandi, ambii studenţi la drept, George Sakellarie, doctor în medicină, Vasile Agapi, student medicinist, Anton Naum, student la drept. Din aceeaşi lojă au mai făcut parte şi trei viitoare personalităţi politice: Petru Mavrogheni, Anastase Panu, membru şi Dimitrie Sturdza, viitor şef de partid. Din 862 li se alătură Dimitrie Balş şi prinţul George Şuţu ambii mari proprietari din Moldova (OMR).

* 1863 ianuarie. La mai puţin de trei ani după întemeierea în 1860 a Alianţei Israelite Universale" (Paris), la Bucureşti se creează „Societatea de uitară israelită", prezidată de dr. luliu Barasch (care în 1864 devine venerabilul ojii „Steaua Dunării" din Bucureşti). Acţiunea s-a bucurat de sprijinul secretarului omnitorului Alexandru loan I, Baligot de Beyne, aflat în timpul şederii sale la onstantinopol în relaţii cu bancherul evreu Camando, venerabilul lojii din acest ras şi viitor demnitar al Alianţei Israelite Universale de la Paris (OMR).

4 1863. Are loc constituirea la Bucureşti a Lojii „înţelepţii din Heliopolis", ritul Memphis, autorizată de Marele Orient al Franţei. Fondator: Auguste arence (care devine şi primul ei venerabil), secondat de Matei Millo şi Jean oseph Coulouvrin, ca supraveghetori, dr. Severin, orator, şi F.A.Gattineau, actor, aestru de ceremonii. Zece ani mai târziu, Auguste Carence va fi exclus din rancmasonerie (OMR).

4 1880. Constituirea marii Loji Naţionale din România face posibil ca lojile mâneşti să nu se mai subordoneze unei puteri masonice străine. Epocă dominată de căpitanul Constantin Moroiu, mare maestru al Marii Loji Naţionale Române.

4 1881. Continuă disputa dintre Marele Maestru Constantin M. Moroiu, ca

reprezentant al Marii Loji Naţionale din România, şi unii francmasoni, cu sau fără

funcții, din lojile moldovene care nu recunosc obediența Marii Loji Naționale din

România şi continuă să se subordoneze Marelui Orient de Roma (Italia), în context,

,cum rezultă din aceeaşi scrisoare a lui R.E. Scrob către Grimaux publicată de „Le

Monde maconnique" (Paris), cauza o constituie faptul că „Marea Lojă Națională şi atelierele sale refuză indirect de a admite israeliți". E ales Mare Maestru Anton Costiescu. "-3

+ l ian. 1883. Are loc organizarea, pe plan național, a Ordinului Masonic

Român. Astfel:

- Marea Lojă Națională din România (constituită la 8/20 septembrie 1880) activând în baza Constituției din 5/17 noiembrie 1880, formează Puterea Masonică pentru administrarea gradelor 1-3; Ea avea în obediență lojile: Steaua Dunării (în adormire), Hyram, Cuza Vodă, Progresul, Aurora, Armonia, Traian, Farul, Steaua Sudului, Concordia, Carpatina (în adormire), Unire şi Fraternitate (în adormire), Concordia-Română (în neregulă).

în afara obedienței Puterii Masonice Suverane Naționale (Marea Lojă Natio- nală) - activau lojile simbolice (gr. 1-3):

- Sub obediență franceză (Marele Orient de Franța), lojile: înțelepții din Heliopolis (Bucureşti), Farul ospitalier (Brăila), Discipolii lui Pitagora (Galați), Unirea (Piteşti), Sages d'Heliopolis (Bucureşti), Steaua lui Sever (Tr. Severin), Progresul Dobrogei (Tulcea), capitolul Discipolii lui Pitagora (Galați).

- Sub obediență italiană (Marele Orient de Roma) lojile: Costache Negri (Bacău), Steaua Bârladului (Bârlad), Coroana României (Bârlad), Lumina (Buzău), Unirea (Focşani), Bistrița (Piatra Neamț- desființată în octombrie

1882), Ştefan cel Mare (Roman), Pionul (Piatra Neamţ) şi capitolul Costache Negri (Bacău).

- Sub obedienţă portugheză (Marele Orient Lusitanian Unit) lojile: Steaua Dunării (Bucureşti), România (Iaşi), Farul Giurgiului (Giurgiu), Hyram (Tr.

- Severin). E ales Mare Masetru Constantin Vasile Livianu.

+ aprilie 1886. Constituirea Lojii Steaua României (Etoile de la Roumanie) la Iaşi de către principele Gheorghe M. Şuţu, sub obedienţa Marelui Orient al Franţei, în buna tradiţie masonică, Steaua României avea „drept faţă,, Societatea literară „Junimea", fondată în iarna anului 1863 - primăvara lui '64. Presa va fi asigurată de „Constiruţiunea" (1886), apoi de „Gazeta de Iaşi" (1867) şi, în fine, prin „Gazeta naţională,, (1871) - tribune politice ale membrilor lojii. „Convorbirile literare" (1867) făceau acelaşi oficiu în domeniul literaturii, istoriei şi criticii literare.

în cadrul demersurilor pentru alegerea unui principe străin, apartenenţa acestuia la francmasonerie era de natură să găsească un sprijin internaţional din partea „fraţilor" şi a Alianţei Israelite Universale, cu atât mai mult cu cât eman- ciparea evreilor din România rămăsese încă o chestiune deschisă. Din acest punct de vedere, alegerea lui Filip de Saxa-Coburg, conte de Flandra, răspundea perfect acestor cerinţe, ştiut fiind că membrii familiei de Saxa-Coburg erau vechi masoni.

Opusul lor îl reprezenta Carol de Hohenzollern-Sigmaringen (OMR).

+ iulie 1886. La Bucureşti, Adolphe Isaac Cremieux, avocat, fost ministru în Guvernul Provizoriu de la 1848 în Franţa, preşedinte al Alianţei Israelite Univer- sale din Paris, şi mare comandor al francmasoneriei de rit scoţian este primit de

preşedintele Camerei, Manolache Costache Epureanu (din 1859 membru al unei lojibucureştene) în fruntea unei delegații de 50 de deputați conservatori.

+ Toamna 1886. lorgu Şuţu, vechi mason inițiat la Paris. Venerabil din martie 1866 al lojii Steaua României (Iaşi), aflată sub obediența Marelui Orient al ianței, propune principelui Carol să devină francmason şi şef al Francmasoneriei tomâne, sub obediența Marelui Orient al Franței, u;*;.;; s:«.In, ,

Principele Carol de Hohenzollern-Sigmaringen, catolic practicant, nu era şi w va deveni francmason, cu toate că în anturajul său erau mulți membri ai lojilor masonice. Carol nu numai că a refuzat propunerea, dar îl informează pe primul ministru, Ion C. Brătianu (el însuşi vechi mason). Reacția acestuia a fost promptă.

ii merge până acolo încât închide loja din Brăila, formată în cea mai mare parte in negustori greci şi evrei (OMR).

4 ianuarie 1883. Se constituie prin activitatea consulului Statelor Unite ale taericii la Bucureşti, Benjamin Peixotto, loja pur evreiască „înfrățirea Sionului", parținând Ordinului „B'nai B'rith" („Fiii Alianței"). Primul Sanhedrin cuprindea ie: B.F. Peixotto (preşedinte), Avram Cohen Bucureşteanu, dr. Leopold Stein, dr.

ilumenfeld, S. Schonfeld, Mayer Marcus, N.C. Popovici, Israel Auerbach şi secre- ilar general (şofer) dr. Adolphe Stern.

* 22 martie 1883. în baza patentei date de John Yarker, Supremul Mare ăaestru al Supremei Mari Loji şi Templu al Marii Britanii şi Irlandei, se constituie Suprema Mare Lojă şi Templu al Ritului Swedenborgian din România, în fruntea Lojii: C.M.Moroiu (gradul 7, ultim).

* 31 august 1904. Marele Maestru D.F.Cocq, în toastul rostit la banchetul Congresului Universal Masonic de la Bruxelles: „Beau pentru Masoneria şi popo- nl român - aceşti frați aruncați ca un pion al civilizației latine, în mijlocul popoa- relor semibarbare din Orient).

4 1906. Apare la Bucureşti lucrarea „Francmasoneria" în care se pot citi îondițiile de „admisibilitate în ordinul masonic": 1. Vârsta de cel puțin 21 de ani împliniți, afară de fiii de Franc-masoni, care, prezentați de tatăl sau

tutorul lor, pot t admişi la vârsta de 18 ani; 2. Candidatul să aibă bune moravuri, o conduită morală ireproşabilă; 3. Să aibă mijloace suficiente de existență şi bine cunoscute; (Să posede instrucțiune suficientă, pentru a putea înțelege şi realiza scopurile Ordinului; 5. Să fie un om de caracter solid, care să ofere o garanție de discrețiune, szervă, constanță şi generozitate; 6. Să fie propus de un membru activ al Lojei.

î. Admisiunea sa să fi fost aprobată prin votul Lojei, conform regulamentelor. 8.

Sa fi achitat taxele de recepțiune. (OMR)

+ 1911. Retragerea lui Constantin M. Moroiu, la 77 de ani „obosit de muncă ii bătrânețe" - fondator al Marii Loji Naționale din România (1880), de fapt, al lancmasoneriei româneşti moderne. El rămâne Suveran Pontif. Conducerea activă B fi împărțită între prințul Gheorghe Bibescu, ca Mare Maestru, şi It. col. I.T. Ulic, «Mare Hierofant pentru riturile Misraim-Memphis, „depozitar al Sacrei Tradiții".

f)MR)

ROMĂISIAMASOTC! RQMÂN]

228

comand* ceea ce rerea mi ticipare?

4

persona lentin Constai

4

dapeste

4

Transil Româr Sadovi

4> 1913-1914 G Bogdan Duică (1866-1934) - un istoric literar şi dr.l Paulescu (1869-1931), descoperitorul insulinei, ambii profesori universitar, p» fa^CN cel de-al doilea la Bucureşti, au abordat în scrierile lor problema ev» şi au atacat virulent francmasoneria, identificând-o cu sionismul^

4> 1919. Acțiuni ale masonilor români pe plan inter- național pentru recunoaşterea, la Conferința de Pace de la Paris a României Mari în granițele

ei fireşti. Intrarea in francmasonerie a primului-ministru Al. Vaida Voevod (m 1930 avea gradul 33).   .   ..

AL Vaida Voenl

* 1919. Jean Pangal fondează, cu delegaţia Mani Loji din Ucraina (Mare maestru Serge Markotoune), Supre- mul Consiliu de 33 al României Mari, organizaţie recunos- cută în decembrie 1922 de către Marele Orient al Franţei.

«• 1922. Mihail Noradunghian, împreună cu ion Arapu, Ion Peretz, Theodorichi, D. Cantea ş.a. înfiinţează şi instalează Supa

Consiliu în România.

4» 1923-1928. Mare Maestru Zamfir C. Arbore.

+ 12 noiembrie 1925. Fondarea Marelui Orient al României Cuprindea!

,_   v TT ' TN; _ A »!*»*+ T> /-**v»ar»a ^TPţnifl lll

loji: Acacia (Bârlad), Dreptatea (Braşov), Unirea, nării, Redeşteptarea, Solidaritatea, Infrăţir" TT

cureşti), Fraternite (Cernăuţi), Discipolii   -»-"/ . • ;,/.„ otprM m

Marea Loja iNapoiuu* um ^—- avea 8 loji simbolice cu 300 de memte România Unită şi Drepturile omului (la Bucureşti), ^ «^ţ^gS înfrăţirea neamului (Cluj), Libertatea (Chişinâu), Fratemitatea O*eO, Epta» (Tim şoara) şi Lumina (Tr. Severin). Conducerea: Jean Pangal - Mare maesto p of. Jean Arapu şi prof. Jean Peretz - mari maeştri adjuncţi Zamfir C Arte mare orator, Alexandru Vaida-Voievod - mare orator adjunct, mg. Vasile Roată mare secretar, şi armatorul A. Theodoridi - trezoner. (OMR)

4> 1926. Violentă polemică deschisă de Venerabilul mg. Victor Sterea (L} Unirea" din Bucureşti), împotriva lui Jean Pangal şi a Marii Loji N-tintule* România, îi răspund lui Sterea, autorul broşurii „Verites a connaitre care trebuie cunoscute"), Jean Pangal, prinţul G.V. Bibescu I.T. Ulic .

ghian. Pangal îl provoacă pe Sterea la duel, dar acesta refuză să se bată,^pe motm Tardivităţii provocării, într-o scrisoare deschisă adresata ziarului Cuvântai, M Noradunghian scrie că sprijinul dat de el lui Pangal şi Supremului Consiliu de 33i României avea „un caracter eminamente naţional şi patriotic m scopul de a l ta de pretenţia absurdă, ilegală şi anti-naţională a celor care vroiau precum _se^ar ta acea broşură („Verites a

connaître») să pună o obedienţă masonică naţională s tutela unei loji depinzând de o obedienţă străină. Să pună mtr-un cuvânt Masonn Naţională Română sub tutela străinătăţii". (OMR)

scot spir împ

a- dr Gh Gheorghian - Mare maestru, mg. Victor Sterea - mai - mare secretar adjunct, Martin Rogan - mare treze»

l MASONICA

şi dr. Nicolae srsitari, primul ema evreiască

'aida Voevod iază Supremul

4 1927. Din ordinul principelui Nicolae, membru al Regenţei (1926-1930), comandorul Păiş intră în francmasonerie pentru ca Regenţa „să fie informată de ceea ce se petrece în lojă". Comandorul Păiş va demisiona în 1931, probabil la ce- rerea ministrului Armatei, generalul Cihovski, care ordonase o anchetă privind par- ticiparea ofiţerilor superiori la francmasonerie.

4 1928. Jean Pangal - Mare Maestru în anii 1928-1929. Aderă la masonerie personalităţi ale vieţii publice şi culturale: Mihail Sadoveanu, prinţul George Va- lentin Bibescu (viitorul Mare Maestru între anii 1929-1937), politicianul Constantin Argetoianu, prof. universitar Erast Peretz etc.

4 1930. Marea Lojă Simbolică din Transilvania, altă dată sub obedienţa Bu- dapestei, se uneşte cu Marea Lojă Naţională de la Bucureşti.

* 1934. Marea Lojă Naţională de la Bucureşti şi Marea Lojă Simbolică din Transilvania se unesc cu Marele Orient al României, formând „Francmasoneria Română Unită", sub preşedinţia uriaşei personalităţi care a fost scriitorul Mihail Sadoveanu.

Cuprindea 14 ia, Steaua Du- d (toate la Bu- ibertatea (Plo- Sterea - mare nare trezorier,

)0 de membri:

îrilor (Brăila), fii), Egalitatea Vlare maestru, ir C. Arbure - Vasile Roată -

ir Sterea (Loja Naționale din "" („Adevăruri c, N.Noradun- ttă, pe motivul Cuvântul", M.

msiliu de 33 al pul de a libera :um se arată în națională sub îânt Masoneria

Gravură reprezentând actul final al inițierii Ucenicului. Ceremonia se termină prin scoaterea eşarfei de pe ochi şi intrarea inițiatului în Lumină, semnificând Iluminarea spirituala, una din scopurile inițierii. Săbiile fraților simbolizează mijlocul de apărare împotriva viciului şi a crimei. Inițiatul se angajează să se supună regulilor Ordinului

Capitolul 22

'"<"v.T*r- .;• '•",

:..'„• Mihail Sadoveanu - Mare Maestru.

Sfântul Sinod votează textul violent anti-masonic al Mitropolitului Ardealului Andrei

Inițierea masonică a lui Mihail Sadoveanu a reprezentat un moment impor- tant în viața masonică românească. Prestigiul acestui mare scriitor în societatea ro- mânească interbelică era uriaşă, personalitatea şi romanele sale cunoscute inter- național. Un umanist integru, un scriitor de mare talent devenea mason într-un mo- ment critic al istoriei europene şi al poporului român: ascensiunea nazismului şi a extremismului de dreapta, în 1932, Mihail Sadoveanu devenea Mare Maestru al Marii Loji Naționale din

România. Forțele masonice erau astfel distribuite: Marea Lojă Națională din România (Fondată: 1880; Templu: str. Câmpineanu nr. 45), 40 de loji şi!4 triunghiuri: Concordia (Arad), Farul ospitalier (Brăila), Zu den drei Saulen şi Aurora (Braşov), Steaua Dunării (Ilfov), Steaua Polară, Die Arbeit, Ro- mânia Unită, Solidaritatea, Patria, Iubirea de Patrie, Meşterul Manole, Coroana Ro- mâniei, Garda masonică, Cavalerii steagului, Dragoş Vodă, Isis, Pitagora, Eleusis, Fraternite (toate din Bucureşti), Costache Negruzzi şi B.P.Haşdeu (Chişinău), Unio, înfrățirea Neamului şi Labor (Cluj), Ovidiu (Constanța), Mihai Viteazul şi Oltenia (Craiova), Dimitrie Cantemir, Vasile Alexandri, Dr. Mârzescu, Moldova (Iaşi), Bihor (Oradea), Mihail Kogălniceanu (Roman), St. Andreas (Sibiu), Bethlen Gabor şi Renaşterea (Tg. Mureş), Pax (Timişoara), Aprodul Purece (Vaslui).

Conducerea: Mihail Sadoveanu - Mare Maestru, Ludvig Servatius, Erast Peretz - Mare trezorier.

Marele Orient al României: (Fondat în 1925. Templu: str. Ştirbei Vodă, nr.

23) 18 loji cu 2.200 de membri. Cuprindea: Acacia (Bârlad), Dreptatea ^(Braşov), Die Arbeit, Redeşteptarea, Română, Solidaritatea, Steaua Dunării, înfrățirea, C.A.Rosetti, Profesor Dimiu, Unirea, Phoenix, Minerva, General dr. Carol Davila (toate din Bucureşti), Fraternite (Cernăuți), Discipolii lui Pitagora (Galați), Liber- tatea (Ploieşti), Egalite (Timişoara). Conducerea: general Gh. Solacolu - Mare Ma- estru de onoare, Emil L Papiniu - preşedintele Consiliului Ordinului, dr. D. Petres-

cti - vicepreşedintele Consiliului Ordinului, avocat C. Mihăilescu - mare secretar, S.Poplien-jr. - Mare Trezorier, avocat Alfred Paucher - Mare Orator.

Apar primele disensiuni dintre cei doi Mari Maeştri, Mihail Sadoveanu şi 'ean Pangal şi personalități aparținând celor două loji rivale. Prințul Bibescu,

care deținuse funcția de Mare Maestru al MLNR din 1924, demisionează, şi împreună o colonelul I.T.Ulic înființează o altă Mare Lojă Națională.

în 1933, Jean Pangal pleacă la Geneva unde încearcă să obțină admiterea tacțiunii sale ca membru al Asociației Masonice Internaționale. E refuzat deoa- țce în România mişcarea masonică nu este unită. La sfârşitului anului se semnează Convenția de unire" dintre Marea Lojă Națională din România (Bucureşti) şi ederația Lojilor Simbolice de Rit loanit din România (Braşov). Convenția este emnată de principele George-Valentin Bibescu, din partea MLNR şi de Ludovic ervatius din partea FLSR.

Ierarhia Marii Loji Naționale din România (disidența Jean Pangal) era următoarea: George-Valentin Bibescu, gr. 33 - Mare maestru, Jean Pangal, gr. 33 - fost mare maestru, col. I.T.Ulic, gr. 33 - fost mare maestru, Balaban, gr. 32 - prim deputat mare maestru, Constantin Irimescu gr. 31 - secund deputat mare maestru, Mihail M. Demetrescu, gr. 31 - prim mare supraveghetor, Gheorghe Grigoriu, gr.

31 - secund mare supraveghetor, Constantin Belu, gr. 33 - mare tezaurar, Erast Pe- ;, gr. 33 - mare secretar, Leonte Moldoveanu, gr. 26 - prim mare orator, dr. Ni- tolae Romanescu, gr. 18 - secund mare orator, Gheorghe Quintescu, gr. 31 - mare txpert, Paul Prodan, gr. 18 - mare maestru de ceremonii, Alexandru Polysu, gr. 18 - mare ospitalier, comandor Em. lonescu, gr. 18 - mare port stindard, maior Traian letrat, gr. 18 - mare port spadă, I. Grassiany, gr. 32 - mare maestru al banchetelor, Dimitrie Cassan, gr. 32 - mare acoperitor. ;,,::;;,

- O unire masonică problematică

4 24 ianuarie 1934. Marea Lojă Națională din România se federalizează cu ferele Orient al României şi formează Francmasoneria Română Unită (FMRU).

fihail Sadoveanu devine Mare Maestru, iar Emil I. Papiniu - Mare Secretar General. 50 de loji se unesc sub acelaşi sceptru. *)

Marii demnitari ai Lojii FMRU erau următorii: 1. Marele Maestru; 2. Pro- Ifarele Maestru; 3. Primul Mare Supraveghetor; 4. Secundul Mare Supraveghetor; ii. Marele Orator; Marele Orator ajutor; 6. Marele Secretar; cei 3 Mari Secretari ijutori; 7. Marele Tezaurar; Marele Tezaurar ajutor; 8.

Marele Ospitalier; 9. Marele Expert; 10. Marele Maestru de Ceremonii; 11. Marele Păstrător de Sigilii; 12.

Marele Acoperitor.

Marele Colegiu al Riturilor, autoritatea supremă a Federației FMRU este păstrătorul tradițiilor Riturilor şi trebuie consultat în mod obligatoriu de organele te conducere în materie de Rituri, Tradiții Masonice şi îndrumări Spirituale. Ma- iiele Colegiu al Riturilor se compunea din cel puțin nouă şi din cel mult 33 de mem-

bri activi ad-vitam. în calitate de organ al Federației, Marele Colegiu al Riturih organizează şi administrează Atelierele Superioare (Lojile de Perfecțiune, Capi tolele, Aeropagiile, Consistoriile etc.).

în Spre deosebire de FMRU, Marea Lojă Națională din România avea doar ta grade simbolice: Discipol, Companion şi Maestru şi se considera moştenitorul ta dițiilor masonice ale Ritului Scoțian, Antic şi Acceptat, care aparține Ordinelor Ca valereşti. Supremul Consiliu al Marii Loji Naționale din România nu recunoşte nici o altă autoritate masonică superioară sau egală cu el pe teritoriul românesc Numai „Supremul Consiliu" din România, putere suverană şi independentă ari dreptul de a conferi toate gradele Ritului; el poate singur crea Consistorii, Ții bunale, Curți, Areopagii, Consilii, Capitole, Loji de Perfecțiune şi Loji Simbolice precum şi toate celalte Corpuri Masonice ale Ritului Scoțian, Antic şi Acceptat.

„Atelierele" Marii Loji Naționale din România erau împărțite astfel:

1. Lojile simbolice, lucrând de la gradul l la 3; > j
2. Lojile de Perfecțiune, lucrând de la gradul 4 la 14;
3. Capitolele, lucrând de la gradul 15 la 18 sau de la 4 la 18;
4. Areopagiile, lucrânddelagradul 191a30; =•>• > ;' •

5. Tribunalele Comandorilor Inchizitori de gradul 31;

6. Consistoriile de gradul 32;

7. Supremul Consiliu de gradul 33. :\Vj? *; .<?; • -• Supremul Consiliu mai avea sub jurisdicția sa: ;.-•• -. ;

8. Un Consistoriu al Principiilor Secretului Regal, 32;

9. Un Tribunal al Marilor Inspectori Inchizitori-Comandori, 31;

10. Un Areopag al Cavalerilor Kadosh, 30

11. O Mare Loje de Cavaleri Scoțieni ai Sfântului Andrei, 29;

12. Un sanctuar al Cavalerilor Soarelui, 28;

13. O Confrerie a Principilor Milei, 26; vv

14. Un Colegiu al Cavalerilor Royal-Hache, 22; <

15. Un Capitol al Cavalerilor Roza-Cruce, 18;

16. O Lojă simbolică.

Francmasoneria română a calificat şi existența unui Tribunal al Mărita Inspectori Inchizitori Comandori care funcționa pe lângă Supremul Consiliu, la Bu cureşti. Tribunalul judeca infracțiunile „foarte grave" şi „grave" săvârşite de Frați.

Infracțiunile „foarte grave" erau în număr de zece:

1. „Trădarea sau complicitatea la trădarea Ordinului şi a Ritului în general".

2. „Trădarea față de Supremul Consiliu sau şeful suprem Suveranul Mau Comandor, Mare Maestru al Ritului".

3. „Trădarea față de Ateliere". ,

4. „Sperjurul".

5. „Rebeliunea contra autorității şi persoanei Suveranului Mare Comandor Mare Maestru al Ritului sau contra Supremului Consiliu".

6.

MASONICA

al Riturilor :iune, Capi-

rea doar trei snitorul tra- •dinelor Ca-

recunoştea l românesc, aidentă are istorii, Tri-

Simbolice, zceptat.

el:

al Marilor îiliu, la Bu- e de Frați.

general", ranul Mare

Comandor-

6. „Divulgarea misterelor şi secretelor masonice sub orice formă atât profanilor, cât şi a masonilor de grade inferioare în ceea ce priveşte misterele Dadelor superioare".

7. „Divulgarea numelor masonilor față de profani".

8. „Atacurile împofriva Marilor Constituțiuni, Statutelor, Regulamentelor Generale ale Ritului, precum şi orice violare sau nerespectare a Tradițiilor, Constituțiilor, Statutelor şi Regulamentelor Ordinului".

9. „Calomnia şi difamațiunea unui Mason fie în lumea masonică, fie în urnea profană, precum şi intrigile împotriva fraților masoni sau Lojii".

10. „Formarea de partide sau comploturi cu scopul de a produce desunire şi discordie între Frați".

Erau considerate „infracțiuni grave": ;r.r.\;,-: »*"JÎT"

1. „Divulgarea față de profani a oricăror obiecte, reguli sau lucrări masonice, care nu sunt însă propriu-zis mistere sau secrete masonice".

2. „Tipărirea şi răspândirea oricărei lucrări Masonice fără de autorizația Supremului Consiliu".

3. „Nesupunerea sau insubordonarea sub orice formă față de autoritatea F.F.

4. de grade superioare".

5. „Orice manifestare a semnelor sau cuvintelor de recunoaştere în afara Templelor Masonice".

Nici Mihail Sadoveanu nu a reuşit să unească cu adevărat francmasoneria românească. Jean Pangal, Suveranul Mare Comandor al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat a rămas în afara FMRU, creând Loja

„L'Etoile du Danube". Fratele Jean Pangal a emigrat apoi la Paris şi nu 1-a recunoscut pe Mihail Noradunghian, Suve- ran Mare Comandor în România.

„De atunci s-a manifestat tendința apariției a două Supreme Consilii româneşti, tendință ce va domina viața Ritului Scoțian Antic şi Acceptat în țara noastră după anul 1989 - şi care este un lucru masonic interzis. S-a vorbit mult despre pericolul legionar la adresa Francmasoneriei Române. S-a vorbit despre Expoziția de la sala „Dalles" când atâtea decorații şi simboluri masonice au fost expuse public. In anul 1941, în colecția „Biblioteca Poliției" a apărut broşura antimasonică şi antievreiască „Francmasoneria în lumina adevărată,,, în acelaşi an, Toma Petrescu edita lucrarea sa celebră „Conspirația lojilor" (studiul este de-a i dreptul slab, dar cartea a ajuns celebră deoarece conținea listele tuturor masonilor români de la 1937).

Toate aceste operațiuni antimasonice, având drept actanți legionari, sunt însă ulterioare loviturilor date de Carol al ll-lea (un rege francmason) Masoneriei.

î Nici o astfel de lovitură ulterioară nu a afectat Fraternitatea, precum cea adminis- trată de rege în 1937". (cf.JRadu Comănescu şi Emilian M. Dobrescu).

^ 5 aprilie 1934. în numele Ligii Creştine, extremistul A.C.Cuza cere în Parlamentul României includerea francmasoneriei în categoria organizațiilor secre- te, dăunătoare, care subminează securitatea României.

^ 22 ianuarie 1935. Spiritele în cetate se încing. „Consiliul Federal al Francmasoneriei Române Unite decide „pentru motive de oportunitate şi în intere-

sul general' ca doi dintre cei trei delegați ai lojii, general doctor Carol Davili (Bucureşti), Scarlat Wasserman şi I. Brădişteanu, ambii evrei, - să nu participe li festivitățile de la Iaşi prilejuite de aniversarea unui an de la unificarea francmas» neriei româneşti. Venerabilul lojii general doctor Carol Davila şi Ştefan Anastasii în Protestul adresat Marelui maestru Mihail Sadoveanu şi, separat, Marelui secreți general Em.I. Papiniu consideră discriminarea confesională drept un „caz unic i analele francmasoneriei". Consiliul Ordinului, reunind pe dr. Petrescu, vicemat maestru, Emil I. Papiniu, mare secretar, I. Peter, mare orator, I. Colman, Al. Pau cher, N. Mândrie, H.Humulescu, Paul Georgescu, I.P.Ionescu şi I.Lubiş, consilia hotărăşte suspendarea pe timp de un an a lojii „General doctor Carol Davila" şi e* cluderea din Ordin a 15 frați, 8 din această Lojă şi alți 7 dintr-o altă Lojă care ai aderat la protest.

Considerând ilegală, ilogică şi antimasonică hotărârea Consiliului Ordinului loja „General doctor Carol Davila" a decis, oficial, în unanimitatea membrilor ei ieşirea din Federația Marelui Orient al României şi, implicit din Francmasone™ Română Unită; împreună cu ceilalți frați care şi ei au părăsit Marele Orient consti tuie Federația Lojilor Simbolice din România, prilej de a publica broşura „Fia lux!" virulent atac împotriva Marelui maestru Emil I. Papiniu.

+ Ca urmare a acestei noi sciziuni, în România, existau patru structuri organizate ale francmasoneriei (ceea ce făcea imposibilă primirea ei în Asociații Masonică Internațională de la Geneva):

1. Supremul Consiliu de 33 din România, care lucrează în strânsă legătură c» lojile de rit scoțian din Marea Lojă Națională din România (fracțiunea Pangal);

2. Federația Masonică Română Unită (FMRU), compusă din Marea Loji Națională (fracțiunea Mihail Sadoveanu) şi Marele Orient al României (condus d(Em.I.Papiniu);

3. Marea Lojă Națională din România, compusă din Loja „General Doctoi Carol Davila" şi francmasonii care au părăsit Marele Orient al României (OMR).

^ 27 ianuarie 1935. O cuvântare a lui Mihail Sadoveanu, Mare Maestru:

„Francmasonii exercită o artă, prin faptul că interpretează misterul vieții dând sens nobil existenței umane. Arta lor, ca orice artă, nu se poate manifesta decât personal. O inițiere, operație lungă şi grea, deosebită de ceremonia primirii, tinde la dezvoltarea valorilor personale. Deci, ordinul nostru e tot ceea ce poate l mai deosebit de o organizație politică sau un cult religios, care tind la o anumită disciplină, în francmasonerie, fiecare se realizează pe sine, în virtutea unor coman- damente inițiale cu caracter moral, în fața problemelor materiale ale vieții, rezultai al locului şi timpului, fiecare meşter al tagmei noastre se străduieşte, ca şi artistul în fața unui subiect, să fie cât mai original, cât mai el însuşi, desfăcut de egoism şi înălțat de ideal. (Ar fi mai corect să spunem că ar trebui să se străduiască). De a- ceea, nimeni nu poate pretinde să impună altora, o părere ori o soluție; nimeni no poate, prin chiar definiție, să antreneze pe tovarăşii săi de atelier la o acțiune cu caracter colectiv în domenii materiale. Opreliştea discuțiilor politice şi religioase e explicată prin această deosebire fundamentală între noi şi alte grupări organizate fugar. Putem aduce în atelier chestii anumite de interes obştesc: fiecare îşi spune cuvântul, nu pentru a impune o părere şi determina o lucrare colectivă, ci pentru a

l

>1ASON1CĂ

!arol Davila participe la francmaso- i Anastasiu, elui secretar £az unic în u, vicemare in, Al. Pau- ş, consilier, ivila" şi ex- ,ojă care au

i Ordinului, embrilor ei, icmasoneria rient consti- •oşura „Fiat

ru structuri h Asociația

legătură cu angal); Vîarea Lojă (condus de

erai Doctor i (OMR).

Maestru:

sterul vieții, 3 manifesta inia primirii,

ce poate fi i o anumită nor coman- eții, rezultat ;a şi artistul e egoism şi scă). De a- ; nimeni nu

acțiune cu religioase e

organizate te îşi spune ! ci pentru a

lamuri o problemă din multiple puncte de vedere. După asta, fiecare ajunge la o concluzie a sa.

Constituția primă a Ordinului „Old Charges", lămureşte deplin această ches- tiune. Atelierul nu se ocupă de lucruri care ar tinde să desfacă pe oameni, strânşi acolo să se înțeleagă, să se respecte şi să sejubească. Situația de la 1717 din An- glia se repetă în alte părți şi în alte epoci, însă acelaşi „OÎd Charges" pretinde maeştrilor o deosebită demnitate în viață, în fața marilor probleme de care atârnă propăşirea umanității. Ordinul a fost creat ca să apere patrimoniul de cultură al umanității, să propage buna învoire între popoare, iubirea de adevăr, de justiție, de libertate.

Viața inițiatului în afară de atelierul său trebuie să fie trăită astfel încât să răspundă acestei idei inițiale de noblețe şi demnitate, care stă la temelia Ordinului.

Numai sub acest unghi de lumină, pot fi primite şi cercetate orice prelegeri, discursuri şi discuții care se produc în adunările noastre. Aici, în atelier, oricine are dreptul să interpreteze, dezinteresat învățămintele şi simbolurile noastre ori proble- mele ce se propun. Dincolo, în lume, toți au datoria să nu se dezmintă pe ei înşişi".

Iată cele 12 precepte ale masonului modern după Sadoveanu:

1. Fii drept, pentru că dreptatea şi echitatea susțin genul uman.
2. Fii bun, pentru că bunătatea captivează toate lumile.
3. Fii indulgent, pentru că Omul de lângă tine are slăbiciuni ca şi tine. " „
4. Fii blând, pentru că blândețea atrage afecțiune. ' •"
5. Fii recunoscător, pentru că recunoştința alimentează şi hrăneşte bunătatea.
6. Fii modest, pentru că orgoliul revoltă flintele umane.
7. Scuză injuriile, pentru că răzbunarea eternizează urile.

8. Fă bine celui care te ultragiază,fără a te arăta mai mare decât el

9. Fii reținut, temperat, cast, pentru că necumpătarea şi excesele distrug ființa ta.

10. Fii bun cetățean, fiindcă patria este necesară pentru siguranța ta, j plăcerile tale, bunăstarea ta.

l 11. Apără-ti familia, fiindcă ea te face fericit şi cuprinde ființele scumpe l inimii tale.

12. Dacă patria ta îți refuză fericirea, depărtează-te de ea în tăcere, nu o tulbura niciodată, suportă adversitatea cu resemnare.

! O cuvântare a lui Emil I. Papiniu (la acelaşi Convent Masonic din 1935):

j « Masoneria a fost adusă în Principate de străini şi a fost, o bună

! bucată de vreme, condusă de aceştia, Lojile fiind puse sub obediența unor

puteri masonice străine ca Marea Lojă din Neapole sau Marele Orient din

Franța etc. Această multiplicitate de obediente a dus adesea la fricțiuni şi la

i intrigi. Dar, încetul cu încetul, elementul românesc, tot mai numeros pe co-

| Ioane, a luat conducerea efectivă şi a ştiut să se inspire din principiile şi

idealurile artei regale în lupta lui pentru înfăptuirea idealului național, între

oamenii de diferite clase sociale şi cu cultură diferită, legătura frățească

creează o unitate care se va dezvălui în frământările din secolul al XlX-lea, în

încercările de emancipare din 1848 dar, mal ales, în mare operă a Unirii Prin- cipatelor.

EmllPaplniu (1885-1926)

Loji moldovene predicau încă din 1841 unirea şl egalitatea tuturor românilor. Loja "Dreptate-Frăţle”

aduna pe conducătorii revoluţiei de la Islaz şl un de- cret al guvernului provizoriu din 1848, începând cu formula „Dreptate-Frăţle", fixează culorile drapelului naţional şl termină pomenind steaua. Generalul Teii stăruia mal târziu să fie aleşi de divanul ad-hoc de preferinţă acel „care au primit lumina", dar operele de asistenţă şl dreptate socială au fost adesea legate de numele unor masoni. Se vede cât de mult era Identi- ficată Idea de egalitate şl libertate naţională cu viaţa masonică la noi.

Dacă în vreme de luptă se uitaseră disensiunile, |

când Idealul este înfăptuit în parte prin alegerea domnitorului Alexandru loan Cuza şi apoi a regelui Carol l, Masoneria se destramă prin intrigi şl certuri, ti lipsea elementul motor, Idealul. Apare doar în mod sporadic ideea unei dezrobiri a provinciilor româneşti, idee care va fi chiar dezbătută în diferite forme în unele congrese internaţionale masonice.

Tocmai când se părea că o nouă vigoare se insuflă în organizaţiile noastre, războiul mondial ne sileşte să întrerupem activitatea. Marea Lojă Na- ţională din România şi organizaţia de sub obedienţa Marelui Orient din Franţa se pun în adormire.

Ţin să precizez că reorganizarea Masoneriei româneşti după război este datorată în întregime Marelui Orient din Franţa. Acesta redeşteaptă atelierele de sub obedienţa sa, iar la sfârşitul anului 1921 permite crearea „Ordinului Masonic Român Independent", regularizând şi recunoscând Su- premul Consiliu din România care, la rândul său creează la 3 ianuarie 1923, Marea Lojă Naţională din România. Ţinuta de astăzi comemorează unul din cele mai importante evenimente din viaţa Masoneriei româneşti: unirea celor două mari puteri masonice din ţara noastră, Marea Lojă Naţională din România şi Marele Orient al României, înfăptuită la 24 ianuarie 1934".

Alegerea lui Mihail Sadoveanu ca Mare Maestru al ambelor ordine marca federalizarea celor două obediențe legitime din România. Francmasoneria Română Unită (de obediență americană) şi Marea Lojă Națională din România (aflată sub obediența Marelui Orient de Franța). Raportul Comisiei de Relații externe a Marii Loje din New York (pentru anii 1933-1934) avea să salute această unire: „Consti- tuirea Franc-Masoneriei Române Unite (FMRU), condusă de Marele Maestru Federal, ilustrul Frate Mihail Sadoveanu, fost preşedinte al Academiei Române, fost preşedinte al Senatului, scriitor distins şi persoană foarte apreciată de toată națiunea, a pus capăt dualismului care exista încă în România".

Mari Maeştri ai Masoneriei Române (1880-1937)
Zamfir C. Arbore

Mihail Sadoveanu

George-Valentin Bibescu

* 11 martie 1937. Sfântul Sinod aprobă studiul violent antimasonic ! întocmit de Î.P.S. Nicolae, Mitropolitul Ardealului. Ecourile violențelor extremist- xenofobe ale străzii, din nefericire, au ajuns şi în sfântul lăcaş al Bisericii. Dr.

Nicolae, Mitropolitul Ardealului, întocmeşte un studiu asupra Francmasoneriei, asemenea cercetări istorice şi teologice nu erau activități bisericeşti neobişnuite, dar de această dată „studiul" este prezentat Sfântului Sinod care îl şi votează în şe- dința sa din 11 martie 1937. Nu am căutat numele înalților prelați care au votat tex- tul infam al Mitropolitului Nicolae, e destul că votul a pecetluit cu autoritatea bise- ricească mistificarea cea mai crasă a istoriei şi obiectivelor francmasoneriei din câte

au pritocit adversarii masoneriei. Chiar din primul pasaj, mitropolitul denumeşte Francmasoneria o „societate secretă", care „pretinde a avea un scop filosofic şi umanitarist". Mai departe, e demascată existenţa „gradelor invizibile", deasupra celor 33 grade de iniţiere masonică, care „conduc din umbră toată vasta organizaţie a Francmasoneriei, în mod unitar, pe tot globul pământesc", în vârful piramideri, după autorul studiului, stă Patriarhul sau „împăratul neîncoronat al lumii". E re- produs şi jurământul prestat de candidatul mason: „Jur înaintea Marelui Arhitect al pământului că nu voi descoperi nimic, nici prin semne, gesturi sau altceva ce poate descoperi şi indica ceva ce nu trebuie descoperit, în caz de încălcare a jurământului primesc să mi se taie beregata, să mi se scoată ochii, să mi se găurească pieptul, să

mi se smulgă inima, să mi se scoată măruntaiele din trup, să se ardă, să se prefaci în cenuşă şi să se arunce în fundul mării sau să se împrăştie în cele patru vânturi p faţa pământului".

Mitropolitul Ardealului trage clopotul de alarmă împotriva evreilor care a „un rol preponderent, chiar dominant în Francmasonerie. Toate gradele înalte j invizibile au fost create şi sunt ocupate de ei". Dar cel mai aprig atac este îndrepţi împotriva „păgânismului Francmasoneriei". Iată o mostră din studiul amintit: „Mă soneria nu este numai o simplă reuniune filantropică sau şcoală filosofică, ci a' cătuieşte un sistem mistagogic, care reaminteşte de vechile religii sau cult misteriaco-păgâne, din care îşi trage obârşia, alcătuind o urmare şi o reînviere; lor... Raportul acesta al masoneriei cu religiile misteriace se vede de altfel şi di cele ce au loc şi se săvârşesc în timpul iniţierilor. Căci, după cum în cele ce au ta în misterele idolatre vechi

se relua drama luptelor şi a moiiii zeului misteriac şi prii reluarea aceasta mimică a dramei acesteia, cel ce se iniția murea împreună cu p”

tronul religiei misteriace - care întotdeauna era o persoană mitică simbolizam soarele sau natura, care murea iarna şi reînvia primăvara -, tot aşa şi în inițiere celui de al treilea grad al Francmasoneriei, într-adevăr, treapta aceasta a inițien alcătuieşte o expunere dramatică a morții protectorului masoneriei, Hiram, şi unft de reluare dramatică a morții acestuia în care, cel ce urmează a fi inițiat sufert dimpreună cu el, fiind rănit în aceleaşi organe şi în aceleaşi locuri ale corpului ca} Hiram...Astfel Francmasoneria, în chip clar, este o religie misteriacâ cu toți diferită, separată şi străină de religia creştină...Masoneria are slujbe religioase prc prii, ca ceremonia învierii în chip de lup, sau botezul masonic, ceremonia K cunoaşterii căsătoriei sau căsătoria francmasonă, parastasul francmasonic, ir», gurarea templului francmasonic etc. j

Francmasoneria se prezintă aşadar ca o quasi-religie cu zeul ei proprii' Hiram. în realitate, ea nu admite o ființă personală la conducerea lumii, precum ni admite un principiu personal în oameni. Ea preconizează un panteism naturalis Hiram simbolizează forța universală care îşi ia temporal măşti individual!

prezentându-se sub formă de persoane trecătoare...

Astfel Francmasoneria luptă cu îndârjire să elimine din omenire concepții opusă ei, creştinismul, şi instituția care-l susține, Biserica...

Când vorbesc metaforic, francmasonii se prezintă ca zidarii care au si rezidească, sub conducerea lui Hiram, Templul lui Solomon din Ierusalim. Aceasli înseamnă, fără metafore, restabilirea dominației lui Israil asupra lumii întreg; Numai din tendința Francmasoneriei, după republica laică, internațională şi extret de democratică se explică de ce toate revoluțiile, de la cea din 1789 încoace, toali loviturile date creştinismului, principiului monarhic şi național, principiului autorități sunt opera francmsonilor. Din aceste motive, toate statele care recunosc valoare; principiului național şi a factorului creştin au desființat Francmasoneria. Aşa a făcu şi Italia prin Mussolini în 1925, şi Germania prin Hitler. în Ungaria a fost desființai!

după prăbuşirea comunismului lui Bela Kuhn, dovedindu-se că acest comunism!

fost creația lojilor...".

Mitropolitul Nicolae al Ardealului concluzionează:

„Francmasoneria este o organizație mondială, secretă, în care evreii au ui însemnat rol, având un rit quasi-religios, luptând împotriva concepției religios

morale a creştinismului, împotriva principiului monarhic şi național, pentru a realiza o republică internațională laică. Ea este un ferment de stricăciune morală, de dezordine socială. Biserica osândeşte Francmasoneria ca doctrină, ca organizație şi ca metodă de lucru ocultă".

Sfântul Sinod şi-a însuşit concluziile referatului şi a hotărât:

„Biserica osândeşte Francmasoneria ca doctrină, ca organizație şi ca meto- dă de lucru ocultă şi în special pentru următoarele motive:

1. Francmasoneria învață pe adepții ei să renunțe la orice credință şi adevăr revelat de Dumnezeu, îndemnându-l să admită numai ceea ce descoperă cu rațiunea lor. Ea propagă astfel necredința şi lupta împotriva creştinismului ale cărui învățături sunt revelate de Dumnezeu. Vânând pe cât mai mulți intelectuali să şi-i facă membri şi obişnuindu-i pe aceştia să renunțe la credința creştină, Francma- soneria îi rupe de la Biserică, şi având în vedere influența însemnată ce o au intelectualii asupra poporului, e de aşteptat ca necredința să se întindă asupra unor cercuri tot mai largi, în fața propagandei anticreştine a acestei organizații, Biserica trebuie să răspundă cu o contrapropagandă.

2. Francmasoneria propagă o concepție despre lume panteist-naturalistă, reprobând ideea unui Dumnezeu personal deosebit de lume şi ideea omului ca persoană, deosebită, destinată nemuririi.

3. Din raționalismul şi naturalismul său, Francmasoneria deduce în mod consecvent o morală pur laică, un învățământ laic, reprobând orice principiu moral „heteronom" şi orice educație ce rezultă din credința religioasă şi din destinația omului la o viață spirituală eternă. Materialismul şi oportunismul cel mai cras în toate acțiunile omului, este concluzia necesară din premisele Francmasoneriei.

4. în lojile francmasone se adună la un loc evreii şi creştinii şi Francmaso- neria susține că numei cei ce se adună în lojile ei cunosc adevărul şi se înalță dea- supra celorlalți oameni. Aceasta înseamnează că creştinismul nu dă nici un avantaj în ce priveşte cunoaşterea adevărului şi dobândirea mântuirii membrilor săi. Bise- rica (...) nu poate privi impasibil cum tocmai duşmanii de moarte ai lui Hristos să fie considerați într-o situație superior creştinilor din punct de vedere al cunoaşterii ade- vărurilor celor mai înalte şi al mânturii.

5. Francmasoneria practică un cult asemănător celui al misterelor pre- creştine. Chiar dacă unii adepți ai ei nu dau nici o însemnătate acestui cult, se vor găsi multe spirite mai naive asupra cărora acest cult să exercite o oarecare forță quasi-religioasă. în orice caz prin acest cult francmasoneria vrea să se substituie oricărei alte religii, deci şi creştinismului.

în afară de motivele acestea de ordin religios, Biserica mai are în consi- derare şi motive de ordin social, când întreprinde acțiunea sa contra Francma- soneriei.

6. Francmasoneria este un ferment de continuă şi subversivă subminare a ordinei sociale, prin aceea că îşi face din funcționarii statului, din ofițeri, unelte subordonate ale altei autorități pământeşti decât aceleia care reprezintă ordinea stabilită vizibil, îi face unelte în mâna unor factori neştiuți încă nici de ei, având să lupte pentru idei şi scopuri politice ce nu le cunosc. E o luptă nesinceră, pe la

j spate, niciodată nu există o siguranță în viața statului şi ordinea stabilită. E o luptă ' ce ia în sprijinul ei minciuna şi întunericul, împotriva jurământului creştinesc pe care acei funcționari l-au prestat Statului, ei dau un jurământ păgânesc.

7. Francmasoneria luptă împotriva legii naturale, voită de Dumnezeu, con- form căreia omenirea e compusă din naţiuni. Biserica ortodoxă, care a cultivat întotdeauna specificul spiritual al naţiunilor, şi le-a ajutat să-şi dobândească libertatea şi să-şi menţină fiinţa primejduită de asupritori, nu admite această luptă pentru exterminarea varietăţii spirituale din sânul omenirii.

Măsurile cele mai eficace ce are să le ia Biserica împotriva acestui duşman al lui Dumnezeu, al ordinei social-morale şi al naţiunei sunt următoarele:

- O acţiune persistentă publicistică şi orală de demascare a scopurilor şi a activităţii nefaste a acestei organizaţii.
- îndemnarea intelectualilor români care se dovedesc a face parte din loji, să le părăsească, în caz contrar, Frăţia Ortodoxă Română, extinsă pe toată ţara, va fi îndemnată să izoleze pe cei ce preferă să rămână în loji. Biserica le va refuza la moarte slujba înmormântării, în caz că până atunci nu se căiesc. De asemenea le va refuza prezenţa ca membri în corporaţiile bisericeşti.
- Preoţimea va învăţa poporul ce scopuri urmăreşte acela care e francmason şi-l va sfătui să se ferească şi să nu dea votul candidaţilor ce aparţin lojilor.
- Sfântul Sinod acompaniat de toate Corporaţiunile bisericeşti şi Asociaţiile religioase se va strădui să convingă Guvernul şi Corpurile legiuitoare să aducă o lege pentru desfiinţarea acestei organizaţii oculte, în caz că Guvernul nu o va face, Sfântul Sinod se va îngriji să fie adusă o astfel de lege din iniţiativă parlamentară".

Măsuri bisericeşti tardive deoarece, încunoştiinţat de ce se pregăteşte, fruntaşii masoneriei, în frunte cu Marele Maestru Jean Pangal s-au „autodesfiinţat".

Comentariul oficial al actului de desfiinţare suna patriotic şi gongoric: „o delegaţie din partea lojei masoneriei naţionale, în frunte cu dl. Pangal şi însoţit de câţiva fruntaşi, ingineri şi ofiţeri superiori, s-au prezentat la Sf. Patriarhie ca să anunţe oficial pe înaltul ierarh de actul de autodesfiinţare pe care l-au hotărât. Motivele arătate şi care au dus la această hotărâre sunt: îndreptându-se nenumărate atacuri împotriva acestei loji naţionale, că ar fi antimonarhică, antinaţională şi anticreştina, şi vrând să arate că înţelege să fie în serviciul Ţării şi Dinastiei, şi respectuoşi faţă de biserica strămoşească, membrii acestei loji au hotărât desfiinţarea."

Pe lângă Î.P.Sf.Patriarh, a luat parte la acest act mitropolitul greco-catolic Alexandru Niculescu al Blajului şi arhiepiscopul romano-catolic Alexandru Cisar al Bucureştilor, semnând toţi trei telegrama adresată MS Regelui, căruia i se aducea la cunoştinţă această hotărâre a lojei masonice...

Miron Cristea, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, ar fi spus atunci:

„Francmasoneria a murit, Dumnezeu s-o ierte." Culmea e că patriarhul care prezida Sfântul Sinod în 1937 era el însuşi mason. Care n-a ştiut însă să reziste presiunilor regale. Carol al II-lea decisese să domnească ca suveran absolut, desfiinţase partidele politice, nu avea nevoie de-o Francmasonerie oficială activă, Aşa că a obţinut sprijinul Sinodului Bisericii Ortodoxe Române pentru a împinge Masoneria Română „în adormire".

î**)

;; V '.r Capitolul 23

1937. Regele Carol al II-lea interzice activitatea lojilor francmasonice

în Germania, Hitler a lichidat Francmasoneria în 1933, imediat după cuceri- rea puterii; Regele Carol al II-lea a mai aşteptat şapte ani. Nu a făcut-

o brutal, prin- tr-un decret şi vandalizarea sediilor. De altfel, se spune că Regele însuşi era mason.

Carol al II-lea 1-a „convins" pe Marele Maestru Jean Pangal, cu care era în relații de prietenie, că sosise timpul „autodizolvării". Conducerea Marii Loji Naționale din România (fracțiunea Jean Pangal) proclamă imediat autodizolvarea şi predă parte din arhivă „în păstrare" patriarhului Bisericii Ortodoxe Române, Miron Cris- tea. în istoria masoneriei româneşti tipărită la Paris, Gerard Serbănesco dezvăluie:

„profitându-se de boala patriarhului, unul din preoții săi le-a predat unor adepți ai naționalismului „fascist" ceea ce a permis organizarea, în 1940, a expoziției antimasonice".

în acelaşi an, 1937, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române condamnă francmasoneria pentru că „propagă necredință prin concepția panteist-naturalistă", „consideră pe evrei superiori creştinilor", „vrea să se substituie creştinismului", „subminează ordinea socială".

Dar reuniunile masonice au continuat pe ascuns, în Palatul Mogoşoaia al principelui George-Valentin Bibescu, acasă la Victor Eftimiu etc. Mass-media des- făşoară o susținută campanie anti-masonică, incriminându-se „caracterul ei evre- iesc", anti-creştin şi bolşevic. Toma Petrescu publică „Conspirația Lojilor", în care „demască" într-o listă neagră, 1500 de masoni.

Evoluția înfloritoare a masoneriei în epoca României regale a fost întreruptă, brusc, în 1937, de Carol al II-lea: „în perioada domniei Regeleui Carol l lojile masonice din țară vor avea o epocă înfloritoare. Mulți miniştri, deputați, oameni de ştiință şi cărturari, vor anima lojile răspândite pe tot teritoriul României. Această evoluție favorabilă a ordinului masonic va continua şi sub domnia Regelui Ferdinand, care, la 28 martie 1923, va ratifica una dintre cele mai democratice Constituții din lume, contrasemnată de miniştrii masoni Ion Brătianu, Vintilă Brătianu şi Gheorghe Mârzescu.

Sub domnia Regelui Carol al ll-lea, lojile vor continua o activitate normală până în 1937, când propria conducere a Marii Loji Naționale Române va decide închiderea lojilor în mod provizoriu pe motive politice. Aceste motive sunt greu de analizat în această expunere, dar fără nici o ezitare le putem atribui presiunilor su- ferite de statul român din partea dictaturilor axei, conduse de Germania hitleristă, a cărei doctrină nazistă, printr-o propagandă dementă, repede se va găsi în opoziție formală cu conceptul liberal al Ordinului masonic. Nimic mai firesc, câtă vreme principiile fundamentale ale masoneriei sunt: toleranța, respectul demnității umane, al libertății religioase, filosofie şi politice, precum şi nu în ultimul rând, exaltarea so- lidarității umane prin definiția „fraternitatea universală" inacceptabile pentru regimu- rile totalitare", (cnf. Marcel Shapira).

Tabloul Ucenicului. Se observă cele două co- loane care încadrează o poartă cu trei scări, precedate de un pavi- ment mozaicat, cele trei ferestre, piatra bru- tă şi piatra cubică. Un şnur cu trei noduri în- cadrează Tabloul. Sus, cele două Lumini: Soa- rele şi Luna, echerul, compasul, perpendicu- lara, nivela, mistria si planşa.

Capitolul 24

Francmasoneria în timpul guvernării mareşalului Ion Antonescu

Deşi a învățat şi a lucrat la Paris şi la Londra, puternice centre ale masoneriei mondiale, Ion Antonescu nu a devenit mason. Nu sunt cunoscute atacuri anti- masonice deosebite ale lui Antonescu împotriva masoneriei. Dar, în timpul scurt al guvernării comune legionaro-antonesciene, generalul Ion Antonescu nu s-a împo- trivit violentei campanii anti-masonice legionare, înlăturarea legionarilor lui Horia Sima de la guvernare nu a schimbat situația. La 22 iulie 1941, în prezența vice- preşedintelui şi

preşedinte an-interim al Consiliului de Miniştri, Mihai Antonescu, a doamnei general Măria Antonescu, preşedinta Consiliului de Patronaj al Operelor Sociale şi a membrilor Guvernului are loc vernisajul expoziției anti-masonice orga- nizată din dispoziția Conducătorului Statului, generalul Ion Antonescu. Expoziția prezenta documentele confiscate de autorități de la lojile masonice, în acelaşi an, Toma Petrescu, cumnatul ministrului de Interne, general Popescu, şi funcționar superior în guvernul antonescian, a publicat cartea „Conspirația Lojilor. Francma- sonerie şi Creştinism", plină de falsuri, denaturări şi lozinci anti-masonice.

Măsuri drastice nu au fost luate împotriva masonilor. Probabil că ordine venite de la foruri superioare au limitat campania anti-masonică la cele expuse mai sus. Este într-un fel explicabil, deoarece personalități masonice de rang înalt ocupau încă funcții de conducere în ierarhia statului. Astfel, amiralul Păiş, mason de bază, era subsecretar de stat la Ministerul de Război, iar o serie de şefi ai armatelor de uscat, ai marinei şi ai aviației, masoni cu grade superioare, erau la posturi de comandă (cf. Marcel Shapira).

între 1943-1946, Mihail Noradunghian, Constantin Bellu şi alți masoni lucrau pentru constituirea unei Uniuni Sud-Mediteraneene, pusă sub egida SUA, care să împiedice ocuparea țărilor răsăritene de Moscova roşie. ^

ROMÂNIA MASONICA

Capitolul 25

r „Trezirea" după 23 august 1944

Imediat după arestarea mareşalului Ion Antonescu şi întoarcerea armelor împotriva nazismului, frații masoni ies din nou la „lumină". In jurul Regelui Mihai I se aflau generali şi politicieni simpatizanți ai masoneriei. Inițiativa „reaprinderii luminilor masonice" i-a aparținut unui grup de masoni: Constantin Bellu, Mihail Noradunghian, Mircea Ciupercescu, Alexandru Grigoriu, Alfred Cerchez, George Grigoriu, Constantin Pomponiu şi Paul Brătăşanu. Templul din strada Câmpineanu nr. 45, dezafectat în 1937 şi bombardat în 1944, era de nefolosit, aşa că s-a găsit un nou sediu în

str. Bursei. Acţionează şi D. Sturdza, N.N. Lenguceanu, Andrei Antoniu, Mihai Arţăreanu.

Mihail Noradunghian, Marele Suveran, era de origine armeană, născut la Constantinopol, unde fusese negustor. A complotat împreună cu alţi masoni pentru doborârea regimului sultanului Abdul Hamid şi a fugit din Turcia, stabilindu-se mai întâi la Londra, apoi la Paris, şi din 1921 la Bucureşti. Al. Bilciurescu, mason şi el, care 1-a cunoscut bine, relata despre înaltele funcţii deţinute de Noradunghian în masoneria turcă (gradul 33 şi membru fondator al Supremului Consiliu al Turciei), în 1922, Noradunghian înfiinţase şi instalase, împreună cu câţiva masoni români, Supremul Consiliu în România. A murit după o lungă suferinţă şi în mizerie la 28 ianuarie 1951).

în decembrie 1944 a fost deschis primul Convent al Marii Loji Naţionale din România ţinut după căderea lui Antonescu.

La 11.03.1945 a fost reconstituit Supremul Consiliu din România. Au participat: Constantin Bellu, Isaac Grassiany, Erast Peretz, Preda Fundăţeanu, Mircea Ciupercescu şi Nubar Bohceli. Au fost confirmaţi gr. 33 următorii: Mircea Ciupercescu, Constantin Pomponiu, Alexandru Bilciurescu, Liviu Ciulei, Dimitrie Sturdza, Alexandru Polizu, Alfred Cerchez, Alexandru Grigoriu, Nubar Bohceli şi Serope Bohceli. Mihail Noradunghian a fost ales Suveran Mare Comandor provizoriu („deoarece Pangal era în străinătate şi s-a decis a se scrie acestuia pentru a-l întreba dacă înţelege a lua din nou conducerea Supremului Consiliu "), Constantin Bellu, Locotenent Mare Comandor, Erast Peretz, Mare Secretar, Isaac Grassiany, Mare Tezaurar, Preda Fundăţeanu, Mare Prior, Mircea Ciupercescu,

mare Supraveghetor, George Grigoriu, Mare Orator provizoriu („ deoarece urma să are Maestru dev«neam incompatibil de-a fi Orator al Supremului

în 1946 are ioc Conventul Marii Loji Naționale din România, în 1946, il Noradunghian îi trimite lui John Cowles, la Washington, câteva scrisori în care „« arătat situația masoneriei din țară, cerând totodată şi bani". Scrisorile au fost redactate în engleză de Sergiu Aronovici, pe atunci funcționar la Legația SUA şi expediate prin curierul diplomatic al acesteia.

In 1946, John Cowles îi trimite lui Mihail Noradunghian, din partea francmasoneriei americane, suma de 10.000 de dolari pentru ajutorarea Masoneriei naționale. In jurul acestui dar, s-au țesut ulterior fel de fel de intrigi care au dus la interminabile discuții în Masoneria română, (apud.: „Francmasoneria magazin", 2004-2005, editat de Centrul Național de Studii Francmasonice, director Horia Nestorescu-Bălceşti).

în interregnul dintre 23 august 1944 şi 1989, masonii români trec prin aceleaşi drame care afectează întreaga nație românească. Ei nu au cum să reziste tăvălugului comunist susținut de baionetele şi tancurile sovietice, unii reuşesc să evadeze, alții ajung în închisori (Constantin Bellu, Alexandru Paleologu, Dan Amedeu Lăzărescu, Nicu Filip, Vladimir Boantă etc.), puțini dintre Marii Maeştri masonici aleg colaborarea cu puterea comunistă (Mihail Sadoveanu, Victor Eftimiu, N.D. Cocea şi Horia Hulubei), restul intră „în adormire".

Va veni şi timpul mărturisirilor. Vor ieşi din ascunzişuri şi documentele.

Ştii-vom atunci mai multe despre aceşti oameni şi cum luminile sau întunericul le- au influențat destinul.

.•••i ,< 'i '.• i ,.• '., ?•- ' O inițiere masonică în 1946 > ^ « ; «

Fost general de brigadă, doctor în drept şi filosofic Vladimir Boantă, Mare Maestru „ad vitam" al Marei Loji Naționale a României, relata într-un interviu

acordat lui Dorin Băleanu şi Radu Comănescu, cum a fost inițiat mason. Era anul 1946: „M-au introdus, deci, pe mine, într-o cameră. Trebuie să vă spun că era murdar de var pe jos, în toate părțile şi se afla

acolo un singur scaun, în mijlocul camerei. M-am aşezat pe scaunul acela şi nu îndrăzneam să mă mişc, ca să nu mă murdăresc.

La un moment dat, a bătut cineva la uşă. Eu, ce să-i spun, intră?! - nu eram la mine acasă, ca să ştiu cine e. Mă simțeam foarte prost şi-i blestemam în mintea mea pe cei doi prieteni ai mei, pentru că mă puseseră în postura aceea. A intrat, însă, un bărbat care - închipuiți-vă - avea o pălărie neagră cu boruri mari, era mascat complet şi avea şi o pelerină mare, neagră. Când l-am văzut, mi-am zis pe mo-

nient: 'Parcă am fi la Purim aici! Grecii au vrut să se distreze pe socoteala mea!1 Eram furios. Intrusul avea o spadă în mână, o floretă, în care era înfiptă o hârtie pe care mi-a întins-o, spunându-mi foarte politicos:

- „Vă rog să luați hârtia aceasta şi să răspundeți la întrebările scrise pe ea".

Era ceea ce se numeşte şi acum „testamentul masonic", cu aceleaşi cinci

întrebări: „Credeți în Dumnezeu şi în nemurirea sufletului?" etc. Mascatul a plecat, iar eu am luat această hârtie şi m-am uitat pe ea. Cuprinsul mi-a făcut, însă, o impresie bună; întrebările erau serioase. M-am gândit să nu încep eu să încurc lucrurile, ci să răspund cinstit şi pe urmă voi vedea ce va fi. Dacă au vrut să-şi bată joc de mine, în orice caz să nu-mi bat şi eu joc tot de mine, scriind cine ştie ce năzbâtii acolo. Am răspuns în scris ceea ce am considerat de cuviință.

Peste scurtă vreme, a venit din nou cel cu spada, a întins-o spre mine şi m-a rugat să fixez în vârful ei hârtia mea. Şi a plecat. Stau eu, stau, stau şi nu ştiam ce să mai fac?! îmi venea să mă scol şi să plec. Dar nu puteam, nu

ştiam pe unde să ies. Când colo, a venit iarăşi respectiva persoană şi mi-a spus:

- „Dacă vreți, să veniți cu mine acum".

Eu am crezut că mă duc aşa cum venisem.

- „Nu, mi-a spus el, ne scuzați, dar aici e o formă care trebuie îndeplinită:

trebuie să vă leg la ochi".

îmi aduc aminte că m-a legat cu un badou foarte mare, negru. Am încercat să văd dacă pot să zăresc pe jos ceva; dar nu puteam să văd decât pe unde mergem. Iar el m-a apucat de un braț - foarte politicos, de altfel - şi m-a dus până la o scară, unde împreună am urcat nişte trepte; după care m-a dus în dreptul unei uşi. Eu nu vedeam că era uşă, el mi-a spus, însă:

- „Bateți, vă rog, două lovituri în uşa asta".

Uşa era tivită cu tablă, presupun eu, încât când băteai în ea, se producea un zgomot foarte mare. Am dat doi pumni în tabla aceea şi s-a deschis o uşă. Am simțit că dintr-o dată venea un aer cald. Trăgeai concluzia că aerul venea dintr-o încăpere în care se afla multă lume. Dinlăuntru am auzit pe cineva care întreba:

- „Cine bate neregular la uşa templului?"

Eu am tăcut mâlc, dar cel care mă adusese a răspuns:

- „Este un profan care caută lumină".

- Atunci am auzit ceva care îmi convenea:

- „Spuneți-i că n-avem nevoie de el".

Eu atâta aşteptam, să spună că n-au nevoie de cel ce bate la uşă, ca să pot pleca. Dar cel ce mă însoțea a răspuns:

- „Nu, refuză să plece şi stăruie să fie primit".

Eu, însă, eram gata să-l contrazic şi să spun că n-am stăruit deloc! N-am apucat să spun ceea ce ar fi constituit, în mod sigur, şi contrarietate şi haz.

Dinlăuntru s-a auzit:

- „Dacă-i un om corect" etc.etc. Ştiți şi dvs. bine cum se petrec lucrurile!

M-au introdus în lojă, unde am fost luat la întrebări. După care, au început „călătoriile simbolice". Bineînțeles, prima era agravată rău, nu era ca

acum, când nu avem destul loc să facem tot ce trebuie. Acolo era un spațiu foarte mare. Te plimba şi la fiecare pas te ciocneai de câte ceva, era un zgomot asurzitor, toți băteau cu picioarele în_duşumea, alții îşi loveau spadele unul de a celuilalt, te mai şi înțepa câte unul etc. în fine, suportam lucruri care nu erau deloc convenabile. De

unde să ştiu eu că toate cele ce se petreceau se făceau chiar de către unii care erau vechi prieteni de-ai mei şi care se aflau în Francmasonerie?!...

Am fost supus la trei „călătorii simbolice". Prima era plină de „încercări" şi reprezenta copilăria, adolescența şi tinerețea. A doua: viața maturității şi bătrânețea, iar a treia reprezenta sfârşitul de viață. Am auzit un glas de orgă care cânta un cântec trist. Cel care cânta în momentul respectiv era marele muzician Theodor Rogalski, la care, ulterior, m-am asociat şi eu (deoarece eram un bun pianist de muzică clasică). După terminarea celor trei „călătorii", a sosit momentul să mi se dea lumină. Mi s-au pus, însă, în prealabil, câteva întrebări, printre care şi aceasta: Care sunt defectele mele cele mai mari? Am stat mult să mă gândesc.

Am răspuns: „E netăgăduit că oricine are defecte, dar, iată, nu ştiu care este cel mai grav dintre defectele mele. Nu m-am gândit la aşa ceva".

Când mi s-a dat lumina, am rămas uimit văzând că Venerabilul lojii (mi se păruse mie vocea cunoscută!) era Sergiu Nenişor. Sergiu Nenişor, fost colonel, era nepotul lui Titulescu. De altminteri, în acea lojă, era o lume deosebit de bună.

Când am deschis, însă, ochii, primii pe care i-am văzut şi care aveau spadele îndreptate spre mine au fost tocmai cei doi greci cu care venisem! Ei erau deja în Francmasonerie, de multă vreme, iar eu mă întrebasem când îi inițiază şi pe ei! Mi-a fost o ciudă extraordinară că mi se ținuse ascuns tocmai faptul acesta.

De altfel şi cu Sergiu Nenişor mă întâlneam adesea, căci frecventam aceeaşi lume.

Iar când mi-am rotit privirile în dreapta şi în stânga am zărit o mulțime de oameni cunoscuți: avocați, medici, magistrați până şi de la înalta Curte de Casație etc.

- Câți membri avea atunci „România Unită"?

- „România Unită" - am aflat pe urmă - era Loja-Mamă. Masonii de cel mai înalt grad veneau mereu acolo. Printre ei se afla şi Suveranul Mare Comandor de atunci, un medic armean refugiat din Turcia, un om extraordinar, Efendi Nora- dunghian.

- Ritul practicat era cel Scoțian Antic şi Acceptat?

- Da, acelaşi pe care-l practicăm şi astăzi, astfel că inițierea mea s-a petrecut aproape exact ca acum.

- Pe cine ați recunoscut printre frații din lojă?

- Fratele orator a fost scriitorul Alexandru Bilciurescu. Erau o mulțime de oameni cu care mă întâlneam la Drapanioti acasă. Lume foarte bună, de primă mână. Erau şi doi generali, şi frații Polizu, oameni extraordinar de distinşi, în nici un caz nu întâlneam oameni dintre aceia care ar fi putut să dea impresia că s-ar ocupa cu treburi dubioase sau ascunse împotriva binelui societății. De altminteri, dacă aş fi avut vreodată impresia că Masoneria activează - de exemplu - împotriva statului, m-aş fi retras imediat şi i-aş fi denunțat de urgență.

- Prea Ilustre Venerabile Mare Maestru, se susține frecvent că în perioada 1944-1948 au intrat în Francmasonerie foarte mulți comunişti, şi că inițierile s-ar fi făcut pe bandă rulantă.

- Nu, nu este adevărat. Au venit la un moment dat foarte mulți frați refugiați din Bucovina, deoarece Bucovina fusese ocupată de ruşi, dar acei frați nu erau co- munişti. Ei avuseseră o organizație masonică foarte puternică în nordul Bucovinei, la Cernăuți. I-am primit pe toți la noi, în „România Unită".

- De câte ori se întrunea „România Unită"?

-

- Ne întruneam săptămânal, vinerea, la ora 6 seara. Apoi, după ținută, plecam la punctele noastre geometrice - cel mal adesea la Capsa. Noi am avut o atmosferă cu totul deosebită. Ne respectam extraordinar. Eu eram tânăr pe atunci, dar majoritatea erau oameni în vârstă, cu cariera împlinită. Toți aveau o educație perfectă. Nu observai vreo Insolență, nu se tolera comportarea necorespunzătoare, Dimpotrivă, toți se întreceau în a se purta cât mal ales,

- Cum vă explicați că, la vremea respectivă, comuniştii au Interzis masoneria în Romănla?

- Conducerea Francmasoneriei stabilise un mod de transparență față de autorități, ca să nu putem fi acuzați că lucram subversiv. Toate şedințele noastre erau comunicate din timp la Prefectura Poliției Capitalei, unde se înainte o listă cu persoanele care participau la şedință şi se indica data şi ora întrunirii. , • .

- Deci fiecare mişcare a masonilor era cunoscută?

- Categoric.

- fn iunie 1948 s-a produs vreo „abatere" sau a fost vreo „intrare în adormire"?

- A fost o „intrare în adormire". Şi am să vă spun de ce: ne-a venit o dispoziție, de la puterea politică, să-l introducem în Conducerea noastră pe N.D.Cocea. N.D.Cocea, din toate punctele de vedere, însă, nu avea ce căuta în Francmasonerie.

- Nu era mason?

- Nu era mason. Iar noi ar fi trebuit să-l facem şi conducător! în această situație, am „intrat în adormire", pentru că am simțit că se pregătea ceva grav, ceva care ne-ar fi aservit politic şi ar fi denaturat idealurile noastre.

- Totuşi, pe linie masonică, de la cine a venit dispoziția primirii lui N.D.Cocea? De la Sadoveanu?

- Sadoveanu a fost un mare mason şi un mare conducător. El a colaborat, însă, cu comuniştii, dar la vremea respectivă, nu se mai ocupa de noi şi nu mai venea la „ținute".

- Hotărârea de intrare în adormire a luat-o fiecare lojă în parte?

- Da, însă nu au fost prea multe loji pe atunci, îmi amintesc, de pildă, că a doua lojă ca importanță, după noi, se numea „Meşterul Manole" şi era condusă de Radu Cioculescu, fratele lui Şerban Cioculescu. Şerban Cioculescu a fost comu- nist, dar Radu nu era.

în momentul în care am decis să intrăm în „adormire" au început arestările.

S-au năpustit peste noi şi ne-au arestat sub diverse pretexte".

„în 1990 am avut ocazia să cunosc un reprezentant al americanilor, pe Arnold Hermann, cu care m-am împrietenit extraordinar de bine, datorită şi avocatului Nicu Filip. Fiul lui Filip este francmason şi locuieşte în America - el i-a vorbit lui Hermann despre tatăl său, iar Hermann a venit în România direct la Nicu Filip. Acesta, fiind un om dintr-o bucată, m-a anunțat şi pe mine. Arnold Hermann era nedespărțit de Filip, iar eu eram mereu cu ei şi îmi făcea plăcere să vorbim.

Când am mai fost la Paris, am reluat legătura cu Marcel Shapira şi am aflat despre intențiile sale şi ale întregului for conducător al Francmasoneriei româneşti

din exil. Ei doreau să reînființeze la noi Masoneria, dar fără să fie nevoie şi de reîntoarcerea lor în țară (căci fiecare îşi făcuse o situație în Franța). Pe acest fond, raporturile mele cu reprezentanții americanilor, în special cu Arnold Hermann, s-au menținut cât se poate de bune. Hermann mi-a trimis în țară chiar şi o medalie la gradul 32, foarte frumoasă.

în primăvara anului 1990, Marcel Shapira a venit în Bucureşti şi a ținut o şedință la care au participat 9 sau 10 dintre vechii masoni. Au fost prezenți:

Constantin Bărbulescu, Dan Amedeu Lăzărescu, un arhimandrit sosit din Grecia, Edmond Nicolau, Cezar Balaban şi eu însumi. Marcel Shapira ne-a adus diplomele şi acolo s-a reconstituit „România Unită", a cărei conducere am căpătat-o eu".

Ulterior, lucrurile au început să se încurce. Giuliano di Bernado, Mare Maestru al Masoneriei italiene a sosit în România şi l-a investit pe Nicu Filip Mare Maestru. Vladimir Boantă s-a orientat spre Marea Lojă Națională condusă de Sever Frențiu, urmărindu-se unirea Lojilor „franțuzeşti" cu cele „americane". Baronul Kapri era Venerabil la Loja „Brătianu", Dorin Băleanu era Venerabil la „Europa Unită", Sever Frențiu Mare Maestru al Marii Loji Naționale din România. Vladimir Boantă (în 1993 devenise Mare Maestru şi era şi Mare Secretar General al Supremului Consiliu de Grad 33 şi ultim), l-a invitat în România pe Marcel Shapira, şi în prezența acestuia a semnat cu Sever Frențiu Protocolul Unirii francmasoneriei române. Era anul 1996.

Un „lanț" de masoni: Constantin Nestorescu-Bălceşti, Nicu Filip, Dan Amedeu Lăzărescu, Castel lancu şi Virgil Jorj Stoenescu

Simboluri masonice

Capitolul 26
1948-1989: Masoneria românească în adormire. Relativă!

Paradoxal, Lojile masonice româneşti n-au fost desfiinţate printr-o decizie politică sau în urma unei acţiuni coercitive a Securităţii, ca în cazul partidelor poli- tice sau organizaţiilor sioniste. Pur şi simplu, li s-a recomandat conducătorilor ma- soneriei româneşti să se autodizolve, în linişte, în ceremonialul masonic există pro- cedura de a intra în „adormire". Masonul se retrage, dintr-un motiv sau altul, din Lojă, el nu dispare, intră doar în „adormire". Chiar şi o Lojă întreagă poate „adormi", pentru o perioa; Aşa s-au petrecut lucrurile şi cu Lojile masonice din România. Comuniştii nu erau interesaţi de procese şi de scandaluri internaţionale, dar deciseseră suprimarea activităţii masonice. E foarte posibil că cei patru con- ducători masoni care trecuseră de partea comuniştilor: Mihail Sadoveanu, Mihai Ralea, N.D.Cocea şi Victor Eftimiu să-i fi convins pe ştabii Securităţii şi pe şefii Partidului Comunist că ei se vor ocupa personal de „stingerea" masoneriei ro- mâneşti „în linişte".

Aşa s-a şi întâmplat. Circula şi o versiune după care influentul ştab comunist Gogu Rădulescu a convins Biroul Politic al partidului să nu bruscheze lichidarea francmasoneriei româneşti. Arestarea fruntaşilor masoni a survenit ulterior, dar ei nu au fost condamnaţi pentru apartenenţa la francmasonerie, au fost inventate tot soiul de vinovăţii fanteziste pentru a-i azvârli după gratii (Constantin Bellu, Dan Amedeu Lăzărescu, Alexandru Paleologu, Nicu Filip, Vladimir Boantă etc.).

„Am studiat foarte atent şi pe baza a sute de documente de arhivă repre- siunea totalitaristă la care a fost supusă Francmasoneria în vremea comunismului", scrie Horia Nestorescu-Bălceşti, în lucrarea sa „Masoneria. O stare de spirit, o ai sau nu o ai". „Toţi, dar absolut toţi, cei 1300 de membri ai Marii Loji Naţionale din România din această foarte scurtă perioadă de timp (sunt doar patru ani) au fost trecuţi prin filtrul Securităţii. Unii au fost anchetaţi fără să fie judecaţi vreodată, alţii au fost arestaţi şi de asemenea niciodată judecaţi, în fine, alţii au fost arestaţi, judecaţi, condamnaţi şi întemniţaţi. Nu puţine au fost condamnările la închisoare pe viaţă sau temniţă grea. Unii au fost internaţi administrativ (deci tot fără judecată) în Coloniile de muncă, deportaţi în Bărăgan cu Domiciliul

Obligatoriu. Oricum, după ieşirea din închisoare sau după desfiinţarea Coloniilor de muncă (în 1954), toţi au

fost trimişi în Bărăgan cu Domiciliul Obligatoriu. Calvarul a încetat în 1964. Cei ale căror oase nu putrezesc la Aiud, la Gherla, la Râmnicu Sărat sau la Piteşti (celebră închisoare prin programul de reeducare), cei care au supravieţuit infernului concentraţional comunist, şi-au sfârşit viaţa în anii imediat următori în boli,

foamete, mizerie."

Marcel Shapira

Povesteşte Marcel Shapira: „în iunie 1948 un ordin, venit de sus, impunea în mod imperativ conducerii Marii Loji Naţionale Române închiderea provizorie a lojilor pentru a permite membrilor săi să-şi îndeplinească „obli- gaţiile cetăţeneşti" în cadrul brigăzilor de muncă de folos obştesc. A doua zi Ministerul Agriculturii lua în posesie templele masonice din str. Bursei, fără a le lăsa timp celor în drept de a ridica materialele şi documentele din arhive, întrucât Marea Lojă nu a avut timpul ne- cesar de a avertiza toate lojile de această măsură, unele din ele au avut surprize dramatice. O anumită lojă, al- cătuită în mare majoritate din magis- traţi, a fost suprinsă de organele de po- liţie (denumirea de miliţie neexistând încă). Cei mai zvelţi au putut sări pe fe- reastră şi să se salveze, însă, din ne- fericire, preşedintele lojii, distinsul judecător Alexandru Tomescu a fost arestat, bătut în mod feroce şi a murit în localul poliţiei (...) Numeroşi demnitari ai Ordinului Masonic Român au fost arestaţi şi torturaţi. Este vorba de oameni de calitate remarcabilă, personalităţi cu multiple titluri de servicii aduse ţării şi poporului român în diferite circumstanţe. Evident, eu vorbesc despre masoni, dar în nici un moment nu aş vrea să fiu înţeles

greşit. Sunt perfect în cunoştinţă de cauză că masonii nu sunt singurii care au suferit represiunea regimului. Toate clasele sociale, fostele partide politice şi în general tot poporul român vor suferi jertfe pe altarul cruzimii.

Dar voi continua cu subiectul meu specific relativ la masoni. Trebuie să precizez un detaliu de mare importanţă, în nici o altă ţară comunistă o asemenea represiune sângeroasă n-a avut loc. Este adevărat că în toate aceste republici masoneria a fost formal interzisă. Lojile au fost închise, dar nimic comparabil cu uraganul ucigaş dezlănţuit în ţară.

în timp ce masonii români deţinuţi şi torturaţi în închisori aşteptau 2-3 ani pentru a fi judecaţi, cercetătorii de la Universitatea din Varşovia veneau la marea Bibliotecă Naţională din Paris pentru a consulta arhivele vechi şi a studia aportul masonilor polonezi pe plan istoric şi cultural şi în special contribuţia lor la luptele pentru independenţa naţională, în Ungaria, lojile fiind desfiinţate, masonii au constituit comitetele de binefacere. Se reuneau în grupuri prin diferite cafenele şi organizau discuţii filosofice cu dezbateri. Oare regimurile comuniste din aşa-zisele republici populare îşi extrăgeau doctrinele din surse diferite sau, în cazul nostru,

MASONICA

964. Cei ale Bşti (celebră it infernului :ori în boli,

Ihapira: „în it de sus, conducerii închiderea a permite sască „obli- il brigăzilor A doua zi 'n posesie Iursei, fără de a ridica din arhive, timpul ne-lojile de le au avut ta loja, al- lin magis- ele de po- leexistând sări pe fe- ă, din ne- ît arestat, Ordinului le calitate ilui român i moment lasonii nu e, fostele l cruzimii, ecizez un opresiune soneria a iul ucigaş

|i 2-3 ani la marea a aportul a luptele isonii au fenele şi fa-zisele nostru,

despotismul obscur avea tentinţa de a atinge un record, o culme a inepţiei? în anul 1953 vor începe procesele masonilor din ţară. Monstruoasă mascaradă. Instrucţia preliminară e revoltătoare. Reprezentanţele diplomatice din Bucureşti sunt scanda- lizate. Câteva demersuri timide vor fi

încercate, dar fără nici un rezultat. Mai mult, celebrii piloți ai escadrilei franceze „Normandie-Niemen", care a combătut în cadrul aviației sovietice în timpul războiului şi care s-a acoperit de glorie mondială în trecere prin Bucureşti, vor efectua câteva intervenții. Afară de câteva mici excepții, demersurile lor rămân fără rezultat. Nimic nu putea opri furia dementă. Masonii de vază vor fi deferiți tribunalelor militare sub inculparea de înaltă trădare.

Procesul marelui comandor Constantin Bellu

Constantin Bellu

Aş putea trata şi analiza numeroase procese împotriva masonilor din țară, dar voi cita cu titlul de exemplu unul singur, căci toate procesele, printr-o coincidență, uşor explicabilă, vor avea acelaşi aspect. Voi evoca, deci, procesul ingine- rului Constantin Bellu, care urma să devină mare comandor al Ordinului Masonic din România.

Sentința nr. 1270 din 19 noiembrie 1953 - Tri- bunalul Militar din Bucureşti compus din: maiorii de Justiție Molnar Rudolf, preşedinte: Dobra Vasile şi Ambru Octav, asesori: Lt. Maj. Alex Gheorghe, procuror, Bălan Ştefan, grefier. In- culpat era Bellu C. Constantin - inginer - bur- ghez, fost membru al Partidului Social-Democrat (trec peste datele de stare civilă şi titluri), învinuit de crimă de înaltă trădare, pedepsită prin art. 190 şi 191 Cod penal şi delictul de uneltire contra ordinei sociale. Acuzat că a dat Misiunii Militare Americane informații privind: 1) situația unei uzine de armament din țară; 2) situația unor uzine metalurgice; 3) situație unei societăți miniere producătoare de aur; 4) schița unei regiuni miniere unde se găsesc zăcăminte de argint, granit, mică; 5) producția altor societăți şi a Sovrom-Petrolului; 6) industria lemnului; 7) modul de aprovizionare cu materii prime; 8) starea de spirit a burgheziei şi moşierimii. Era de asemenea învinuit că a oferit informații agenților de la Intelig. Service despre: a) trupele sovietice din țară; b) măsurile luate pentru paza zonelor de frontieră; c) construirea de aeroporturi, oraşe şi feluri de avioane; d) producția unor uzine; e) dotarea cu utilaje a şantierelor navale; f) situația forestieră din Ardeal; g) căile ferate forestiere; h) situația industriei române, materii prime şi subsolul țării; i) situația Partidului Social- Democrat. De asemenea, se

reține că ar fi dat suma de 600.000 lei organizației contrarevoluționare „Sumanele Negre".

Reproducem succint hotărârea instanței: „Condamnă pe Bellu Constantin la muncă silnică pe viață, transformată în temniță grea pe viață, la 10 ani degradare civică şi confiscarea averii personale pentru înaltă trădare, îl mai condamnă la 7 ani închisoare corecțională şi 500 lei amendă pentru delictul de uneltire contra ordinii sociale etc.etc."

După o detenție de 13 ani, Consiliul de Stat a grațiat pentru restul pedepsei pe cei câțiva supraviețuitori, fiziceşte şi moraliceşte ruinați. Marea Adunare Na- țională a avut bunătatea de a respinge recursul de reabilitare al lui Constantin Bellu, privându-1 de o ultimă rază de lumină. Cine era C. Bellu, condamnat pentru înaltă trădare? A servit statul român timp de 35 de ani, din 1913 până în anul 1948. A funcționat în cadrul Ministrului Comerțului, Industriei şi Minelor, inspector al U- zinelor Hunedoara, director al Uzinelor „Mărgineasca-Plopeni", delegat al Minis- terului Minelor şi al Petrolului la Societatea „Mica", devenind Administrator Unic.

Cariera o va termina în anul 1948 ca director general şi inginer inspector general, consilier în corpul tehnic, în tinerețe, a luat parte, ca sublocotenent la războiul de întregire din 1916-1918. Rănit în luptele din Transilvania, în 1916, după vindecare, în 1917, ia parte la luptele de la Mărăşeşti-Răzoare. Este avansat locotenent pe front şi decorat de două ori în timp de o lună cu Ordinele Coroana şi Steaua Ro- mâniei şi Virtutea Militară pentru acte de vitejie. Comandamentul rus i-a conferit Ordinul „Sf.Ana" cu spade şi funde, iar Misiunea Franceză i-a conferit „Crucea de Război". Brevetele acestor decorații au fost depuse la Muzeul Militar din Bucureşti. Acesta este portretul unui erou al neamului, condamnat pentru crima de

înaltă trădare. Dar regimul totalitar i-a mai rezervat o recompensă supremă pentru a-1 doborî complet, în august 1967 a avut loc comemorarea luptelor de la Mărăşeşti şi Oituz. S-au dat decoraţii foştilor luptători. Lui Constantin Bellu, fost deţinut, i s- a refuzat această onoare. I s-a interzis chiar de a participa. Constantin Bellu nu mai avea dreptul de a vărsa o lacrimă pe mormintele foştilor săi camarazi - luptători, morţi pentru patria lor."

Prea Ilustrul Frate Panait-Stănescu Bellu, ginerele şi fiul adoptiv al lui Constantin Bellu, relatează, într-un interviu acordat lui Dorin Băleanu şi Radu Comănescu (vezi lucrarea citată) ce s-a întâmplat după arestarea, în 1950, a socrului său. După atâţia ani de închisoare, eli- berat, Constantin Bellu are curajul să acţioneze, în mare secret. Scriitorul francez Daniel Beresniak, scrie într-o carte despre masonerie (tradusă de Dan Amedeu Lăză- rescu):

„La data de 5 mai 1969, nouă masoni români care PanaitStănescu-Bellu ^^ ^^ ^ ^^ ^Q Constantin Bellu, locuind la

Bucureşti şi păstrând contacte în clandestinitate, au cerut Supremului Consiliu al Franţei, reprezentând Marea Lojă Naţională Franceză, să reînnoiască patenta

acordată Supremului Consiliu al României în anul 1923. Cererea lor a fost acceptată". Ulterior, pictorul Panait Stănescu-Bellu a avut ocazia să ajungă la Paris, i-a înmânat lui Marcel Shapira arhiva, sigiliile şi colanul de grad 33 al socrului său, Constantin Bellu.

în erudita lor istorie a masoneriei româneşti, Radu Comănescu şi Emilian M.

Dobrescu dau o versiune asemănătoare, cu detalii surprinzătoare:

„Anii 1945-1948 înseamnă o spectaculoasă înflorire a Masoneriei române de „stânga", profund penetrată de elemente bolşevice. Oameni de bunăcredinţă, precum Preailustrul şi Preaputernicul frate Constantin Bellu

(devenit Suveran Mare Comandor în clandestinitate, după trecerea în Orientul Etern a lui Noradunghian şi a lui Pangal), credeau cu tărie în Guvernul Mondial Socialist, care ar salva lumea.

Specialiştii bine antrenați în represiune şi diversiune ai lui Stalin (la loc de frunte o cităm pe Ana Pauker) s-au slujit de aceşti oameni ca de nişte unelte. Apoi i-au aruncat la închisoare. Fratele Bellu a fost eliberat de-abia în 1964. Un alt grup îl reprezintă, însă, colaboraționiştii, printre care, putem cita nume ilustre: Mihail Sadoveanu, Mihai Ralea, Victor Eftimiu, Horia Hulubei.

în anul 1948, fiind suficient de puternici, comuniştii români atacă Masone- ria. Evenimentul nu este relatat unitar de martorii direcți. Toți sunt unanimi, însă, că nu a avut loc o „abatere de coloane" (închidere definitivă), ci doar o „intrare în adormire". Conform Preailustrului şi Preaputernicului Frate Marcel Shapira, în data de 15 iunie 1948, Marele Secretar al MLNR a primit înştiințarea că trebuie să închidă grabnic lojile, deoarece Ministerul Agriculturii ar avea nevoie de localurile unde se aflau templele acelor loji. Masonii au căpătat 4 zile la dispoziție pentru a-şi pune la adăpost obiectele şi instalațiile. Pe 18 iunie se primeşte circulara Ministerului de Interne prin care frații sunt chemați la „munci de folos obştesc". In epocă era încă o dovadă de bunăvoință şi încredere. Amenințarea secretă şi fermă stătea în emitentul circularei: Ministerul de Interne.

în grabă mare - şi, uneori, cu scenarii rocamboleşti - frații salvează şi ascund ultimele documente valoroase. Din păcate, conform aceleiaşi atestări a lui Marcel Shapira, mulți vor trăda ulterior, furnizând materiale de nepreţuit autorităților bolşevice. Pe 19 iunie, deja, frații care au venit la ținute au fost brutalizați, izgoniți şi chiar ucişi în bătaie de poliție. Astfel a intrat MLNR în adormire.

în ceea ce priveşte Supremul Consiliu, organul de conducere al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat, s-a adoptat o procedură mai blândă, în august 1948, N.D.Cocea 1-a sfătuit pe Noradunghian să treacă în adormire structurile de sub comanda sa. Noradunghian s-a executat întocmai - şi a avut o bătrânețe foarte liniştită.

După evenimentele din 1948, drumul Masoneriei române se va bifurca: o parte din fraţi, emigraţi mai cu seamă la Paris, se căznesc să lucreze în clandestinitate.

Masoneria română la Paris

Emigranţii din Paris constituie relativ repede o lojă, numită „România", apoi „România Unită", încercând să preia memoria celebrei entităţi din MLNR-ul adormit. Aceste loji albastre vor funcţiona la început sub cupola Marii Loji a Franţei. Pangal, cu ultimele puteri, încearcă să reconstituie un Suprem Consiliu extra muros. Dar unii dintre emigranţi fuseseră iniţiaţi de Supremul Consiliu al lui Noradunghian, pe care Pangal nu-1 recunoştea. Rezultatul a fost că fraţii respectivi, din curată răzbunare, au dezvăluit francezilor cât de neregular a închis Pangal Masoneria română în 1937. Această dezvăluire i-a închis lui Pangal toate uşile importante ale Francmasoneriei Universale, până când Dumnezeu i-a deschis uşa Sa, iar cel mai mare şi mai controversat mason al României contemporane a intrat în adormire definitivă. Situaţia era aşa de dramatică, încât adjunctul lui Pangal, Locotenentul Mare Comandor, colonel ing. Ionel Istrate, a încercat să mute embrionul Supremului Consiliu român în Argentina! Nici măcar acest lucru nu i s-a permis. Prealilustrul şi Preaputernicul Frate Marcel Shapira, cel care ne-a oferit informaţiile de faţă, era atunci abia la gradul 4. Soarta a hotărât ca el să reuşească să reconstituie un Suprem Consiliu pentru România Mare, însă cu ani mai târziu.

Masonii din ţară au avut istorii diferite. O parte dintre ei au continuat să se întâlnească. Din toamna lui 1948, întâlnirile clandestine se ţineau la Constantin j Bellu, la Al. Bilciurescu (acesta nu făcuse parte din Supremul Consiliu, dar fusese j cooptat pe loc; era, de altminteri, un nume faimos în Masonerie), la Noradunghian, ' sau la Gică Chintescu. Din când în când, fraţii se mai reuneau şi la terasa „Grădiniţa". Conform mărturiei

Preailustrului Frate Panait Stănescu-Bellu (ginerele lui C. Bellu), s-au ținut şi ținute regulare, iar ulterior, după 1964, s-au făcut şi inițieri. (...) Arestările masive din rândul masonilor, dublate de percheziții şi supravegheri, sunt atestate după anul 1950. Cea mai mare parte a arhivei Ritului Scoțian Antic şi Acceptat se afla la fratele Constantin Bellu. Majoritatea materialelor au supraviețuit prigoanei şi vor fi trimise la Paris. Dar exemplarul princeps al Constituției din 1923 a fost ars de Constantin Bellu şi de ginerele său, pentru a nu cădea în mâinile comuniştilor. Amândoi plângeau privindu-1 arzând...".

Relatează Prea Ilustrul şi Preaputernicul frate, Marchel Shapira:

„închiderea Marii Loji Naționale Române, în iunie 1948, s-a făcut într-o formă agresivă, spune fratele Marcel Shapira. Masonii de notorietate, cu o mare reputație personală, n-au scăpat pumnului Securității. Au fost arestați oameni de talia lui Constantin Bellu - care va deveni Suveran Mare Comandor, Vasile Florescu - chestor de poliție şi cel care I-a păzit pe marele om de stat Nicolae Titulescu. Aş plânge dacă v-aş povesti momentele arestării lui Vasile Florescu. N-au fost publicate, le voi publica. Este ceva groaznic, demonic. Au fost arestate şi alte personalități şi, într-un proces de mascaradă din 1953, judecate de un Tribunal Militar care depindea de Ministerul de Justiție, aşa comedie eu n-am mai văzut (...) Printre puținii frați care au scăpat cu viață s-a numărat Alfred Cerchez, care mi-a povestit tot. L-am adăpostit şi l-am ajutat: era un om cinstit, foarte bătrân, venerat

taânia", apoi :n MLNR-ul Marii Loji a em Consiliu onsiliu al lui ii respectivi, ichis Pangal l toate uşile

deschis uşa rane a intrat

lui Pangal, :at să mute acru nu i s-a ! ne-a oferit ia reuşească .ai târziu, itinuat să se

Constantin , dar fusese radunghian, fi la terasa Iu (ginerele •au făcut şi ircheziţii şi ivei Ritului Majoritatea exemplarul inerele său, arzând...".

ntr-o formă 'e reputaţie de talia iui Florescu - ulescu. Aş N-au fost aţe şi alte n Tribunal !văzut(...) care mi-a in, venerat

de toţi românii din exil. Mi-a relatat şi alte fapte, pe care îmi este imposibil, pe plan uman, să vi le explic: tratamentul, umilirea acestor oameni. (...)

Să trecem, dacă doriţi, la continuitatea masonică asigurată în Paris, într-o viziune generală, vă pot spune că s-a reconstituit mai întâi o lojă care se numea „România" şi care a devenit „România Unită". Fraţii erau foarte numeroşi - 80 printre care 11 grade superioare, trei miniştri şi alte personalităţi, îl aveam pe Decebal Corbu, preşedintele Liniilor Aeriene Române LARES care'se transforma- seră în TARS (Transporturile Aeriene Româno-Sovietice). (...) Era Trancu-laşi. îl mai aveam pe Manolescu - şi alţi miniştri, încă nu sunt autorizat să spun numele lor. Vă mai pot spune unul: Eugen Titianu. Şi îl mai aveam şi pe Dăianu, fost am- basador, care a creat asociaţia Pro-Basarabia.

Bineînţeles, la sosirea mea la Paris l-am cunoscut pe Jean Pangal care era cea mai importantă personalitate masonică română, în 1937 trebuise să închidă Francmasoneria. Atunci el a comis câteva greşeli. Avea dreptul, ca Mare Coman- dor, să închidă doar Supremul Consiliu, nu Marea Lojă. în epoca respectivă actul îi fusese cerut de regele Carol al ll-lea, sub presiunile forţelor Axei. Pangal şi-a dat seama că a comis o greşeală. A fost iertat. A fost numit ambasador în Portugalia Vă pot spune astăzi: deşi el a fost judecat şi criticat foarte mult în străinătate până la moartea lui a făcut tot ce era posibil - graţie relaţiilor sale, în calitatea sa de ambasador - pentru cauza României. L-am cunoscut, iniţial i-am fost adversar ştiind că închisese ilegal Masoneria, dar mi-am schimbat părerea când am aflat ceea ce făcuse mai departe, până la moarte, pentru România. L-am păstrat şi îl mai păstrez în inima mea.

în ceea ce priveşte formarea lojilor româneşti la Paris - ca să revin la ideea pe care-o începusem - frații de grade înalte au reconstituit un Suprem Consiliu roman foarte fragil. Nu avea numărul cerut de membri. Acest Suprem Consiliu n-a fost recunoscut, doar bine primit de Marele Comandor francez Rene Raymond După moartea fratelui nostru Jean Pangal s-a produs un eveniment care ne-a jenat oarte mult. Rene Raymond a aflat că Jean Pangal, prietenul lui, închisese în mod ilegal Masoneria; şi s-a supărat. Cred că i s-au mai transmis şi câteva bârfe de cei care nu-l iubeau pe Pangal. La un moment dat a spus: „închid poarta nu vreau să vorbesc cu reprezentanții Supremului Consiliu român". Eu nu făceam parte din gradele superioare, abia primisem gradul 4, dar am văzut această schimbare Fratele Jean Pangal avusese un fel de Locotenent Mare Comandor (în fine nu în mod oficial) care era inginer cu gradul de colonel în rezervă şi care se găsea în America. Şi-i spusese: „Dacă mi se întâmplă ceva, te rog să cauți să intri în locul meu . II chema Istrate. A încercat să comunice cu Rene Raymond şi i-a propus- „Preaputernice Mare Comandor, dacă socotiți că există un handicap care ne împiedică să reconstituim acest Suprem Consiliu la Paris, vă rog să-mi permiteți sâ-l transfer m Argentina". Rene Raymond nu i-a răspuns, iar noi am înțeles lipsa de răspuns ca un fel de poartă închisă la orice inițiativă. Printre cei de gradul 33 care se aflau în exil îl aveam pe fratele Boncescu în America. El urma să facă diferite demersuri pe lângă Supremul Consiliu american, între timp, însă Marele Comandor american, fost prieten al lui Pangal, dispăruse şi el. A venit un alt Mare

i tlTr PS Car?- T1 interesa Problema noastră Ş' "'ci nu era la curent cu ea.

.1 tentativa şi inițiativele fratelui nostru au rămas fără nici un fel de urmare

"*•• Printre cei care obţinuseră gradul 33, unii fuseseră recunoscuţi de Jean Pan- gal, altora li se zisese: „Voi aţi fost făcuţi de Noradunghian, nu vă recunoaştem.

Mihail Noradunghian era un Mare Comandor de Onoare, care, dată fiind lipsa Suveranului Mare Comandor din ţară, se instituise în locul lui. Era un armean foarte respectat, înnobilat de sultan şi deosebit de agreat în România. Era singurul mason pe al cărui mormânt s-a pus o placă oficială pe care scrie: „Aici se odih- neşte Marele Comandor de Rit Scoţian Antic şi Acceptat Mihail Noradunghian".

Toţi fraţii care se duc în România se fotografiază la mormântul lui. în timp ce lui i se pusese placa asta, alţii erau bătuţi prin închisori. Asta nu înseamnă că Noradun- ghian a trădat. Cred că a fost un act politic din partea autorităţilor române. Cine ştie ce planuri de politică externă or fi avut în epoca respectivă...

Dar să ne întoarcem la Paris. Acolo se găseau: Alexandru Melinte, avocat, fost preşedinte la Industria Iutei, pe care-l cunoşteam foarte bine şi care fusese prieten şi cu tatăl meu; Dan Dragomirescu, avocat, făcuse parte din Comisia administrativă şi judiciară a concernului Malaxa (el încă visa că Malaxa îi va trimite mulţi bani); prof. Nicolae Meta care, mai târziu, a intrat în Supremul Consiliu creat de mine.

Supremul Consiliu al lui Pangal, care exista în mod scheletic, necunoscut şi nerecunoscut de alţii, n-a durat foarte mult timp. Dintre puţinii oameni care ne-au ajutat atunci, trebuie neapărat să-l pomenesc pe Jean Şoneriu, care ne pusese ia dispoziţie sediul societăţii sale, Creditul petrolier franco-român. Ne întâlneam în birourile lui. Avea o sală foarte mare în care discutam, vorbeam fără nici un rezultat.

începusem să vă spun că prima lojă care a fost creată se numea „România", după numele mamei lojii „România Unită" din 1919. Acea „România" era descendenta istorică a lojii de origine a noastră („Steaua Dunării". Deci, vedeţi, suntem de familie foarte bună. „România Unită" din România a fost creată la 21 iunie 1919, sfârşitul oficial al războiului. Venerabilul ei a fost Jean Pangal. Printre ofiţeri se număra colonelul Ulic, o

figură importantă în istoria noastră. Pe plan is- toric, această lojă are şi altă valoare, căci „România Unită" din 1919 era în 1923 prima lojă română care a adoptat Ritul Scoţian Antic şi Acceptat. Câteva luni mai târziu, în sânul „României Unite" s-a constituit primul Suprem Consiliu de Rit Scoţian Antic şi Acceptat, al cărui Venerabil, Jean Pangal, devenise Mare Co- mandor, cu agrementul Franţei şi, ulterior, al SUA. De acolo au ieşit primii membri de grad 33. Pot să vă spun că nu toţi aveau formaţiunea necesară, dar în momente istorice, care cer acţiuni rapide, se pot fabrica rapid masoni de grad 33. Toţi cei care au fost fabricaţi 33 erau oameni de mare valoare. Posed documentele acestei perioade.

Revin la Paris. Prima lojă, „România", s-a transformat în „România Unită”

pentru a se lega de ultima lojă „România Unită" de unde veneau - la noi - Ritul Scoţian Antic şi Acceptat şi Jean Pangal. „România Unită" din Paris a devenit la un moment dat prea numeroasă şi s-a scindat în două. S-a creat o a doua lojă, căreia i s-a dat numele temporar de „Patria". Au existat controverse în legătură cu acest nume. Gânditorii noştri s-au întrebat: de ce „Patria" şi nu „Lanţul de unire"? Eu i-am susţinut. Fiindcă „Lanţul de unire" fusese o lojă foarte importantă din România, care nu figura în registrele Marii Loji. Era un fel de lojă secretă. Se găsea acolo, în castelul din Mogoşoaia al prinţului George Valentin Bibescu. în 1937, când

M.L.N.R. a trebuit să se închidă la cererea lui Jean Pangal, mai bine zis la cererea luiCarol al ll-lea (el însuşi francmason), „Lanţul de unire" avea drept misiune de a (amâne în secret şi, în caz de necesitate, de a-i proteja pe masonii oficial cunos- cuţi. Propunerea de a se numi „Lanţul de unire" era, mai întâi, omagiul adus prinţului Bibescu. în al doilea rând, intenţionam să construim tot o lojă de protecţie, deci o lojă importantă. Aceste proiecte se

derulau pe la sfârşitul anului 1948, începutul anului 1949. Peste un deceniu, cele două loji deveniseră neîncăpătoare.

S-a creat o a treia lojă „Lanțul de unire scoțian". Deci, finalmente, erau trei loji pe care, la un moment dat, eu le-am reprezentat în Mari Conferințe sau Adunări masonice. (...) Am fost de 12 ori Venerabil al „României Unite. Iar Supremul Con- siliu - țin să precizez şi este foarte important - nu făcea parte din vreo Obediență franceză. In primul rând, nu există o Obediență pentru Supremul Consiliu, căci Supremul Consiliu este o jurisdicție. Noi am obținut - ceea ce nici o altă țară n-a avut- un Suprem Consiliu român în exil. Eu am reuşit aceasta, în 1969.

După dispariția lui Jean Pangal, fusese numit Suveran Mare Comandor

fratele Constantin Bellu. El a fost arestat în România şi deținut 16 ani. A intrat

bărbat tânăr, frumos şi a ieşit o ruină fizică, dar mintea îi rămăsese foarte clară.

; Auzind de mine, mi-a trimis mandat să reconstitui Supremul Consiliu român. L-am

reconstituit cu succes. Am găsit câțiva frați în Franța, alții prin alte țări, am numit pe

câțiva alții şi am reconstituit un Suprem Consiliu' pentru care am obținut

recunoaşterea oficială a Supremului Consiliu francez. Iar mai târziu, am obținut şi

recunoaşterea străinătății. Aşadar, din 1969, Supremul Consiliu român a fost

! recunoscut, iar, drept consecință juridică legală, el căpăta statutul de extraterito-

rialitate (...)".

„La 5 mai 1969, nouă frați români de grad 33 (Mari Maeştri) avțndu-l pe C.

Bellu (care acționa în clandestinitate la Bucureşti) în frunte, adresează Supremului Consiliu al Franței cererea de reînnoire a patentei eliberate Supremului Consiliu al României în 1923.

La 19 mai 1969, C. Bellu, profitând de vizita la Paris a Fratelui Leonida Vladimir, gradul 33, Mare Secretar al Supremului Consiliu al României, încearcă sâ-l instaureze pe Marcel Gavrilescu, gradul 33, ca Mare Locotenent Mare Comandor la sediul Supremului Consiliu la Paris, în exil.

La 22 iunie 1969, Supremul Consiliu al Franței decide să dea satisfacție

i cererii fraților români şi Foarte Puternicului Frate H'. Bittard, Suveran Mare Co- mandor al Supremului Consiliu al Franței, notifică Supremului Consiliu al României reînnoirea patentei şi aduce recunoaşterea frățească a Supremului Consiliu al Franței. Această patentă a fost, de asemenea, recunoscută de Supremul Consiliu al Statelor Unite (jurisdicția SUD) în acelaşi an. Supremul Consiliu al României în

exil asigură continuitatea Masoneriei Scoțiene româneşti, de Rit Antic şi Acceptat.

Marcel Shapira a fost numit Mare Cancelar de către C.Bellu Marele

Secretar General care, în 1970, a trecut în Orientul etern, iar Fratele Gavrilescu -

Locotenent Mare Comandor" (relatare preluată din cartea „Iluştrii francmasoni ai

României" de Radu Comănescu şi Dorin Băleanu, Europa Unită, 2003) (Cnf. J.

Pierre şi Marcel Shapira: „Dicționarul francmasoneriei", Paris (sub direcția lui D.

Ligou).

• i

Nu vom mai continua aici istoria aceasta convulsionată a Masoneriei români în exil şi nici nu e de scris prea mult despre Masoneria românească de-acasă, dii anii comunismului.

Fraţii ieşiţi din închisori şi lagăre de muncă, cei care rămăseseră în viaţi bolnavi şi timoraţi, au intrat, în genere, „în adormire".

Revoluţia din decembrie 1989 îi va „trezi". .n,, :,^, .

O mărturie a lui Nicu Filip

,--*oC

în interviul acordat lui Dorin Băleanu şi Radu Comănescu, Prea Ilustrul Frate Nicu Filip spune că Masoneria română se bucură de privilegiul unic în Eu- ropa răsăriteană al verticalităţii coloanelor, în cei 45 de ani „de sârmă ghimpată".

„Este bine însă să se ştie cine am fost pe lumea asta, de unde venim, în ce

credem şi ce-am dat la lumină, pentru că nu de flori de cuc poporul român a dat întotdeauna lumii mai mult decât a primit de la lume. Să nu se uite că timp de 400 de ani hotarele lumi civilizate au fost pe Nistru, să nu se uite că 400 de ani, când veneau tătarii nu veneau polonii, când veneau polonii nu venea nu mai ştiu cine, că tot mereu a bătut vântul din toate părţile. Este bine de ştiut că pământurile care se cheamă astăzi româneşti vin dintr-o naţiune care are rădăcini adânci. Noi nu ne-am născu!

în urma războiului romanilor cu dacii, ne-am născut din impactul a două culturi: o culturi autohtonă care a dat o civilizaţie a lemnului şi o altă cultură având rigoarea legii.

Nicu Filip

Plecând de la acest lucru, să nu se uite că strămoşii noştri, numai ei şi evreii, au născut un Dumnezeu-idee. Şi să nu se uite

că, în momentul în care binefacerea creştinismului s-a abătut asupra pământurilor româneşti, noi am îmbrăcat principiul sacrului pe calapodul spiritualităţii noastre, Dumnezeu a venit pe pământ, a bătut la uşa văduvei, a bătut la uşa bogatului, a venit întotdeauna însoţit de Sfântul Petre care, după cum ştim, făcea gafe, şi Dumnezeu preştia, că de aceea se cuprinde în

tot şi toate şi de aceea eternitatea e una din componentele fundamentale ale măreției lui de nepătruns.

Cam ăştia suntem şi atunci avem dreptul, ca cetățeni ai României şi ca frați, să privim pe oricine drept în ochi. Să nu se uite că obolul nostru în istorie a fost imens, plecând de la Nicolae Olahus, şi de la cele trei stele care nu apun niciodată şi nu vor apune: Eminescu, Enescu, Brâncuşi. Pentru că edificarea templului românesc s-a făcut cu cugetul, s-a făcut cu dalta, s-a făcut cu versul şi s-a făcut cu penelul, în concepția mea, cel mai elevat dintre toate templele care s-au făcut până în ziua de astăzi este „Divina Comedie". Să nu se uite că suntem singurul popor din lume care în fantasticul zăcământ al basmelor româneşti păstrăm, este

i adevărat, doctrina primordială. Să nu se uite că Făt-frumos, care nu se însoară cu ; fata împăratului niciodată întâlneşte principiul forței brute, pe Sfarmă-piatră şi pe Strâmbă-lemne, îi spune, dar nu-i ucide şi se duce mai departe şi se tot duce Iarăşi Făt-frumos când coboară în Infern, coboară pe pajura cu două capete asta a noastră, a Ordinului, şi când se ridică din Infern şi îşi slăveşte credința aduce jertfă, cu paloşul lui îşi taie carnea picioarelor ca să dea cu durere principiului forța de a-l readuce pe acest tărâm...

Toate religiile lumii, absolut toate spun: „Fă fapta bună. Căci, dacă faci fapta buna, ajungi în Rai". La noi ce se spune? „Fă fapta bună şi uit-o". Iar în al doilea rând: „Nu te poți edifica pe tine însuți dacă nu îi ajuți pe cei din jurul tău să se i edifice.

i

Şi îmi permit să vă rog să reflectaţi asupra unui mic coercitiv: luminile nu s- au reaprins pe teritoriul României, pentru că ele nu s-au stins nicicum nici o

secundă.

- Aici era problema şi suntem foarte interesaţi să auzim relatarea Dvs.

- Se nasc semne de întrebare: ce putere a stat la temeliile voinţei noastre, ca anii aceia de care am pomenit, anii roşii, să nu ne poată birui. Noi am crezut în Ordin pentru că am văzut în existenţa lui şi în conservarea neîntreruptă a

i verticalităţii coloanelor condiţia fundamentală a rezistenţei naţiunii române în fata acestei năvăliri şi acestei ocupaţii. Şi spun asta pentru că eu am fost iniţiat în anii ăştia, în 1949, ca mai târziu, după câteva luni de zile, în calitate de ucenic să asist la iniţierea lui Edmond Nicolau.

- în ce lojă aţi fost iniţiat?

- Loja se numea „George Washington", Orientul Bucureşti. Eram la un moment dat vreo 17-18, pe urmă am rămas şase, cinci, am devenit 11, după cum

i eram arestaţi sau nu. Vreau să spun că teroarea a fost extraordinară. Cărturarul nr 1 al masoneriei române s-a chemat Stroe Stroescu, autorul unei cărţi, a unei vieţi romanţate a lui Badea Cârţan, inginer, doctor în matematici, şi care a fost naşul şi mentorul meu. La un moment dat, nenea Bicu, cum îi spuneam noi, mi-a adus să păstrez - şi aici este drama, mai există 2 martori care ştiu de asta - o istorie a Masoneriei române foarte bogată şi cu un pachet de documente, de hrisoave Ochii ăştia doi pe care-i vezi au văzut originalul hrisovului de constituire a lui Nicolae Mavrocordat.

- Extraordinar, Loja de la Galaţi, Loja mamă!

- Loja mamă. 1734. Eu am păstrat-o, nu m-am uitat în manuscris dar în documente m-am uitat. Şi era scris în greceşte, nu în slavonă. Pachetul acesta s-a dus la naşul băiatului meu, pe care l-a chemat Aurel Petrescu. Când m-au arestat pe mine, Aurel, de groază, a pus totul pe foc. Hrisoavele, manuscrisul, tot".

Aşa au fost vremurile, asupra unor masoni s-au abătut demonii regimului comunist, m timp ce alţii au pactizat cu comuniştii, bucurându-se

de toate avantajele. A fost drept? Nicu Filip nu-i condamnă, dar nici nu-i apără

„Trebuie să ştiţi că există mai mulţi Sadoveanu, spune Filip. Unul este .2>-?"«U. î " unul este Sadoveanu a' cărnii şi altul este Sadoveanu al cupiditaţ,, fără sfârşit». Nici Ralea nu a făcut rău altora, iar despre N.D.Cocea Nicu FHip spune: „Cocea a fost om de casă la vremea aia. Este puţin spus om de'casă,

un om de curaj, el a lipit pe Palatul Regal un bilet: „De închiriat". Cea maigrozavă definiţie a lui Ferdinand a dat-o N.D.Cocea: „Un trabuc între două urechi".

Spune Nicu Filip: „Cu toate că francmasoneria română a fost silită să intre în „adormire", totuşi, căpeteniile, să le zic aşa, oamenii cu greutate - este vorba de Bilbiurescu, Stroe Stroescu, Isac Grasiani, Noradunghian, au hotărât continuarea".

Primul Mare Maestru al Marii Loji Naţionale din România, Prea Ilustrul Frate Nicu Filip povesteşte cum s-a desfăşurat prima ţinută masonică chiar în zilele crâncene ale Revoluţiei. Nicu Filip a zăcut în închisoare şase ani fără să fi fost ju- decat. Era convins că cel puţin trei din Maeştrii masoneriei române vor supravieţui ca să reaprindă lumina. La 26 decembrie 1989, 1-a întâlnit în staţia de tramvai pe fratele Onică Udrea:

„-Ce faci Nicule?"

„- Ce să fac, iacătă am venit să iau pâine".

„- Las-o-încolo de pâine, zice, am scăpat?" ,....•.„--.

„- Am scăpat". •'-' "'' •:^iţ-" •*

„- Atunci hai până la Anton". (Anton era Anton Dimitriu).

„- Hai".

Ne-am dus până la Anton. Aceeaşi vorbă.

„- Hai să facem o ținută".

Şi am făcut din nişte batiste şorțuri, iar dincolo, în garsonieră la mine, am făcut prima ținută în patru, noi şi Mircea Sion. După ce ne-am recunoscut în ținută deschisă, unul dintre noi a vrut să spună ceva. Adevărul este că ne-a bufnit plânsul pe toți, ne-am luat în brațe şi nu ştiu dacă plângeam viețile noastre netrăite sau momentul bucuriei. După 10 zile nu mai eram patru, eram opt, nouă, şi tot aşa, şi tot aşa", (apud Dorin Băleanu şi Radu Comănescu, „Iluştri francmasoni Români”

(interviuri şi documente), voi. I, Europa Unită, Bucureşti, 2003'

ROMÂNIA MASONICĂ

Capitolul 27

Anul masonic 5990 (1990). Frații masoni ies din „adormire".

Acțiunea lui Gavril losif Chiuzbaian.

Mărturiile lui Marcel Shapira, Dan Amedeu Lăzărescu,

Vladimir Boantă, Constantin Bărbulescu, Nicu Filip

Trecuseră 41 de ani de când masoneria românească fusese silită să intre în .adormire". După două secole de-a lungul cărora Francmasoneria a făcut țării numai bine, regimul comunist ^confiscase sediile şi arhivele francmasoneriei şi a început să-i vâneze pe masoni, în ordinea ceremoniilor vechi de o mie de ani, Marii Maeştri ai Masoneriei române au dat, în 1948, semnalul intrării în „adormire".

Imediat după victoria revoluției anti-ceauşiste s-au făcut auzite semnalele „trezirii lin adormire". Cândva vom şti, probabil, activitățile subterane ale marilor maeştri intru realizarea schimbării. Loja „Concordia" a fost prima care a reaprins lumina Francmasoneriei, într-o lume care încă mai sângera, şocată de evenimente, le-a fost greu masonilor să-şi afirme identitatea şi adevărurile. Foarte activ în cetate se afirma în 1990 avocatul

Gavril losif Chiuzbaian, fost ministru de Justiție în România post-ceauşistă. Lui Chiuzbaian îi revine meritul de a fi publicat .Francmasoneria. Legendă şi Adevăr", prima lucrare masonică după Revoluție. Pe «hârtie simplă de ziar, cu simbolurile masonice ale Compasului, Echerului şi Frunzelor de salcie pe copertă, broşura făcea cunoscut cititorilor români, sub semnătura lui Gavril losif Chiuzbaian „trezirea".

^

„Cum era firesc, după evenimentele din decembrie 1989 şi în România blematica legată de francmasonerie a încetat să mai fie o temă tabu, astfel că ile publicații postrevoluționare au încercat să satisfacă legitima curiozitate a «morilor, chiar dacă uneori aceste demersuri au fost aşezate sub semnul senzaționalului, scria Chiuzbaian. A existat, totuşi şi preocuparea ca, prin incursiuni in istoria francmasoneriei având de cele mai multe ori drept sursă de inspirație lucrările unor specialişti în domeniu, să se realizeze o informare cât mai obiectivă a cititorului român.

Am asistat însă şi la luări de poziție uneori chiar vehemente împotriva masoneriei, prezente până şi la tribuna Parlamentului României. Au fost cazuri în

care atacurile vizau direct persoane oficiale asupra cărora plana bănuiala că a face parte din francmasonerie. Aceste „rechizitorii" reiterau, de regulă, acuzații di genul celor formulate, spre exemplu, în lucrarea „Conspirația lojilor", editată”

1941 sub regimul autoritar al mareşalului Ion Antonescu.

Atmosfera de suspiciune şi campaniile de denigrare ce se dezlănțuif intermitent împotriva masonilor şi a fransmasoneriei, se datorează, în primul rând vălului de mister ce acoperă practicile şi ritualurile masonice.

La rândul lor, masonii răspund că misterul ce învăluie activitatea lor, este ui mijloc de autoapărare şi, totodată, un respect pentru tradiție.

în orice caz, istoria a demonstrat că francmasoneria a fost generatoarei unor idealuri umaniste notabile (prezentate în parte şi în cele ce urmează) şi că a fost implicată în lupta de emancipare a popoarelor.

Este, desigur, greu de conceput că numeroasele personalități de renume al!

ştiinței şi culturii universale, care au făcut parte din masonerie, să fi fost în stare si încurajeze ori să admite faptele reprobabile ce se atribuie francmasoneriei de către duşmanii ei.

Nu rezistă unei atente analize nici acuzația potrivit căreia masoneria ar fi o organizație subversivă, malefică şi că ea ar urmări, prin caracterul său suprastatal, să submineze elementul național şi interesele țărilor în care activează.

»LEGENDA SI ADEVĂR*

Coperta broşurii elaborată şi

îngrijită în 1990 de Gavril

losif Chiuzbaian.

ÂNIA MASONICA ROMWIA MASONICA

na bănuiala că ar regulă, acuzații de lojilor", editată în

ce se dezlănțuie fă, în primul rând,

'itatea lor, este un

ost generatoarea urmează) şi că a

5ți de renume ale fi fost în stare să soneriei de către

nasoneria ar fi o său suprastatal, iză.

iaborată şi ffe Gavril

Jian.

Distinsul nostru interlocutor din paginile care urmează, demonstrează contrariul, cu argumente de care nu putem să nu ținem seama. Distinsul inter- locutor nu era altul decât dl. Marcel Shapira, Mare Comandor al Supremului Consiliu al Ordinului Ma- sonic Român (cu sediul la Paris), o personalitate le- gendară în lumea masonică, care i-a acordat un amplu interviu lui Gavril losif Chiuzbaian.

Gavrillosif Chiuzbaian

Gavril loslf Chiuzbaian; Stimate domnule Shapira, vă rugăm mal întâi, ca, în calitatea dum- neavoastră de mare comandor al Supremului Con- siliu al Ordinului Masonic Român, să explicați citi- torilor noştri ce este francmasoneria, despre care de-a lungul timpului s-au spus şl s-au scris vrute şi nevrute. Sunteți cel mal în măsură, deci, să vorbiți, despre trecutul, prezentul şi, de ce nu, despre Respectivele Ordinului Masonic.

Marcel Shapira: Voi încerca o sinteză, care sper să fie utilă pentru o cât mal corectă informare a cititorilor.

Francmason înseamnă mason liber, franc (în engleză free, în germană frei).

Definiția franc provine din patentele de „liberă" exercitare a unor meserii de artă medievală acordate anumitor bresle şi corporații de către regii veacurilor XVI şi XVII, în semn de privilegiu regal şi în scopul de a distinge pe meseriaşii artei regale: cioplitorii de piatră, dulgherii de artă, constructorii de catedrale, biserici şi alte monumente. Membrii acestor corporații erau denumiți „companioni" şi se euneau în locuri închise, zise „loji", pentru a discuta secretele artei lor şi pentru a-i liția pe noii companioni admişi după o lungă ucenicie pe baza unor criterii extrem e severe. Admiterea noilor companioni, precum şi reuniunile aveau loc cu un ceremonial tradițional şi secret, în afara privirii indiscrete a „profanilor" din exterior.

In secolul al XVIII-lea, companionii dornici să descopere matematicile superioare, necunoscute lor, vor permite pătrunderea în loji a câtorva oameni de ştiință pentru ca, mai târziu, porțile să se deschidă şi mai mult.

în curând, aceste loji vor deveni locuri de reuniune pentru lumea selectă a epocii, filosofi, scriitori, artişti şi reprezentanți ai nobilimii, într-un paralelism armonios, vor lua ființă noi loji care nu vor mai avea nimic comun cu companionii, exceptând unele simboluri din ceremonialul lor. In acest mod vor fi fondate ordinele masonice din lumea întreagă:

în Franța, Anglia, în celelalte țări europene, în cele două Americi etc. în curând, aceste loji vor constitui sursa generatoare a marilor idei umaniste şi umanitare.

Reprezentanții cei mai proeminenți şi ştiinței şi culturii, sub toate formele ei de expresie, vor fi prezenți în lojile masonice.

G./.C.: Care sunt ideile de bază, fundamentale, profesate de masoni? ^

M.S.: Printre principiile fundamentale adoptate şi profesate de lojile

masonice vom găsi: libertatea de gândire şi expresie, practicarea cultului religios

după convingerea personală a fiecărui individ, fără nici o discriminare sau restricție,

respectul demnității omului şi promovarea solidarității umane prin definiția „frater-

r

nitatea universală". Marile curente de gândire, esențialmente purtate de masoni di acea epocă, vor învinge timpul şi ca un vânt puternic şi triumfător vor traversa toat țările şi continentele lumii.

G.I.C.: Dacă am înțeles bine, ceea ce îi uneşte pe masoni este o fizionom morală aparte în cadrul căreia respectul personalității umane prevalează...

M.S.: Ați intuit bine. Nu există un om mai liber decât masonul, fiindcă ordini masonic nu exercită nici un fel de constrângere asupra membrilor săi, ei avândi deplină libertate. Aceasta nu exclude, însă, o disciplină liber consimțită, într-unls de autodisciplină (...)

Dar masoneria nu înseamnă o uniformizare a concepțiilor şi credințele!

dimpotrivă. Masoneria, ca organizație, n-are veleități politice. Ea nu e pregătită nic structural, nici filosofic ori psihologic să conducă un stat. Masoneria se pune l valoare când e vorba de idei umanitare, dar şi în acest caz masonul acționează ci persoană particulară. Astfel, legea securității sociale în Francmasonerie este opeiî francmasoneriei, dar ea n-a fost inițiată de Ordinul Masonic, ci de un deputal mason, care a acționat în calitate de om politic, îmi amintesc de o întâmplare pi care am găsit-o relatată într-un text descoperit la Biblioteca Națională din Paris. O puternică epidemie de holeră a izbucnit la Galați în anul 1865. Mijloacele profilat tice din epocă erau extrem de reduse, iar organizarea sanitară a oraşului a fosl repede depăşită de flagel, în aceste condiții, domnitorul Al. loan Cuza face un apd către Loja „Discipolii lui Pitagora" din Gaiați şi, într-un timp record, se ajunge la mobilizarea tuturor forțelor necesare pentru a stăvili epidemia: au venit medici dir străinătate, s-au organizat grupuri de asistență medicală şi au fost colectate fonduii importante. Desigur, nu doar masonii au participat la această acțiune, dar salvarea a fost posibilă datorită elanului acestora, care i-a antrenat pe toți.

G.I.C.: Puteți da câteva exemple de masoni celebri?

M.S.: Voi cita doar câteva nume ilustre ale culturii universale: Goethe Schiller, Lessing, Kipling, Walter Scott, Lamartine, Michelet, Beethoven, Liszl Mozart, Haydn...

G./.C.: Dar din alte domenii?

M.S.: Desigur. Astfel, majoritatea mareşalilor imperiului francez au fos!

masoni, tot aşa cum toate capetele încoronate ale Europei au făcut parte din francmasonerie: ducii şi prinții de Brunswik, Saxe-Weimar, Coburgh-Gotha, de Hesse, Mecklemburg Holstein, ducii de Wales (inclusiv regii din această familie) de Kent, de York, de Sussex, de Cumberland...

G.I.C.: Membrii familiei de Hohenzolern au fost şi ei masoni?

M.S.: Da, inclusiv cei din aripa Hohenzollern-Sigmaringen, care ne-a da!

dinastia domnitoare din România. La loc de frunte printre masoni figurează, apoi, iluştrii luptători pentru independență şi unitate națională din diferite țări: Garibaldi, Adam Mickiewicz, George Washington, ctitorul

Statelor Unite, Benjamin Franklin, marchizul francez de La Fayette, devenit erou național american, Kossuth la unguri, iar la noi: Bălcescu, Ion Heliade Rădulescu, Dimitrie Bolintineanu, Cezai Bolliac, Dimitrie şi Ion C. Brătianu, C. Rosetti, M. Kogălniceanu, Vasile Alecsandri sau Al. loan Cuza, de care am mai vorbit şi despre care mai puțin ştiu că a fost preşedintele venerabil al Lojii „Steaua Dunării", din care făceau parte majoritatea oamenilor politici ai vremii.

De asemenea, puțini cunosc faptul că valul revoluționar de la 1848, care a cuprins Europa, a fost declanşat de masoni.

Se ştie că aceste evenimente au avut un sfârşit tragic, însă, pe pământul stropit cu sângele a nenumărați revoluționari, sământa a prins, iar suflul independenței naționale va conduce la realizarea marelui ideal al acestor luptători prin Unirea Principatelor Române.

Majoritatea personalităților evocate mai înainte au fost nevoie după 1848 să se exileze, venind de preferință în Franța, unde au intrat în contact cu lojile masonice. Dinamismul de grup al francmasoneriei declanşează interesul unor publicații străine la „L'Etoile Danubienne" (Bruxelles), ,,L'Esperance"(Geneva), „La Tribune des Peuples" sau „L'lllustration" (Paris), care se angajează în lupta de emancipare şi unitate a Principatelor Române. Masonii români obțin concursul oficial al Franței, al lui Napoleon al lll-lea şi mai ales al împărătesei Eugenia, o mare prietenă a românilor. Sunt câteva elemente care conduc la concluzia că iluştrii masoni din toată Europa, dar mai ales din Franța, au încurajat şi susținut Unirea Principatelor. Nimic mai firesc, câtă vreme francmasoneria europeană era în întregime angajată într-o luptă de emancipare a popoarelor. De altfel, ideile de independență națională sunt idei care au animat în toate timpurile şi în toate țările pe masoni.

G.I.C.: Cred că ar fi interesant pentru cititorii noştri să afle de la dvs. câte ceva despre începuturile masoneriei româneşti.

M.S.: Mă voi limita doar la câteva date esențiale. Precursorul masoneriei în Țările Române a fost italianul Antonio-Maria del Chiaro, invitat în 1733, pentru a doua oară, să vină în Moldova, de către tânărul voievod Constantin Mavrocordat.

însoțit de câțiva masoni italieni, del Chiaro fondează o primă lojă la Galați („Loggia del Galazzi"). La scurt timp, câțiva masoni sunt primiți şi este proclamat ca preşedinte-venerabil Scarlat Ghica (ajuns domnitor în 1757). O a doua lojă, denumită „Moldova" se fondează de către voievodul Constantin Mavrocordat.

Această lojă va avea ca preşedinte-venerabil pe episcopul de Huşi Leon Gheuca, ajuns mai târziu Mitropolit al Moldovei. Printre membrii ei au figurat: lordache Can- tacuzino, Spătarul lonită Cuza, Manolachi Bogdan şi lordachi Darie Dărmănescu.

Voi menționa şi câteva capete bisericeşti, masoni proeminenți, care au ilustrat epoca prin strălucita lor prezență: Dionisie Lupu, Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Amfilochie, Episcop de Hotin, şi Gherasim, episcop de Roman, toți oameni de mare cultură.

De reținut că masonii români au introdus la noi Codul Civil (zis Codul Napoleon), au creat Crucea Roşie, au fondat Şcoala de Arte şi Meserii, au legiferat egalitatea tuturor în fața legii, învățământul public şi gratuit şi multe alte reforme în favoarea poporului. Să nu uităm, apoi, că masonul Carol Davilla a creat prima şcoală de medicină militară, devenită mai târziu, Facultatea de medicină. După abdicarea prințului Al. loan Cuza, tot un grup de oameni de stat masoni va aduce în țară pe prințul Carol de Hohenzollern, mason la rândul său, care, sub numele de Carol l, va proclama independența țării şi va întemeia Regatul României. Atât în perioada domniei acestuia, cât şi sub domnia regelui Ferdinand, realizatorul României Mari, lojile masonice din țară vor cunoaşte o înflorire deosebită. Mulți miniştri, deputați, oameni de ştiință şi cultură vor anima lojile răspândite pe tot

cuprinsul țării, întrucât, evoluția în continuare a francmasoneriei româneşti, am prezentat-o deja, vă propun să ne oprim deocamdată aici.

G.I.C.: De acord. Vă rog să ne dați şi câteva exemple de jurişti români. Dar, mai întâi, vă propun să ne oprim la juristul Marcel Shapira...

M.S.: N-aş vrea să insist asupra persoanei mele, întrucât nu-mi plac pledoariile pro domo. Totuşi, vă spun că, într-adevăr sunt jurist şi am practicat această profesie aici timp de 35 de ani, având formație juridică atât din România, cât şi din Franța. Mi-am consacrat, însă, cea mai mare parte a vieții, Ordinului Masonic Român, considerând că principiile sale fundamentale ce conțin virtuți morale caracteristice şl poporului român mă vor ajuta să fiu folositor României în diferite circumstanțe. Pe plan politic nu sunt legat de nici un partid. Sunt un idealist şl nu un Ideolog. Despre mine, cam atât. Aşa cum mi-ați cerut, mă voi referi In continuare la câțiva jurişti eminenți care au făcut cinste francmasoneriei româneşti şi în egală măsură României. Astfel, sunt puțini cei care cunosc faptul că marele avocat şl om de cultură Titu Malorescu, patronul spiritual al Societății cultural- ştiințifice pe care o conduceți la Bucureşti, a fost un remarcabil mason.

G.I.C.: Se spune chiar că, „Junimea" a fost o societate secreta, de sorginte masonică sau, oricum, strâns legată de activitatea Lojii „Steaua Dunării" de la laşi din care făceau parte majoritatea junimiştilor. De altfel, un substanțial studiu Intitulat Junimea, societate secretă", semnat de Mihai Dim. Sturdza, în reviste „Ethos" nr. 1/1973, editată de loan Cuşa şi Virgil Ierunca, oferă argumente prețioase în acest sens...

M.S.: într-adevăr, deschiderea pentru public a arhivelor Marelui Orient al Franței a adus noi elemente şi precizări interesante în această problemă.

Câți ştiu, apoi, că ilustrul jurist şi diplomat Nicolae Titulescu a fost, la rându său, mason. Or, alături de calitățile sale intelectuale, cu adevărat

excepționale, apartenența lui Titulescu la ordinul masonic i-a conferit o anvergură internațională extraordinară...

G.I.C.: Deci, în opinia Dvs. Această apartenență la masonerie a fost de natură să consolideze poziția diplomatului nostru pe plan internațional...

M.S.: Nu mă îndoiesc de aceasta. Desigur, Titulescu a fost un diplomat de excepție şi în multe privințe s-a dovedit un mare vizionar. Pe de altă parte, ideile generoase pentru care milita şi acțiunile energice puse în slujba României şi în egală măsură a Europei de către acest „cavaler al păcii mondiale", cum a fost numit de marii săi contemporani, erau pe deplin legitimate. Dar calitatea sa de mason a atârnat foarte mult în balanță la obținerea răsunătoarelor sale succese de la Societatea Națiunilor, mai ales în con- fruntările pe care le-a avut cu diplomația maghiară, ni- mic mai firesc, câtă vreme virtualmente majoritatea diplomaților prezenți la Societatea Națiunilor erau ma- soni, în timp ce ungurii în acea perioadă nefiind franc-masoni (să nu uităm că la conducerea Ungariei se afla faimosul Horthy, numit şi „amiralul fără flotă") erau lipsiți de sprijinul organizației respective. Solidaritatea Nicolae Titulescu

francmasonilor este imensă, dar vocația lor este de a servi țările pe care le reprezintă. Când un francmason ajunge într-o demnitate importantă, legea msonică îi impune să se identifice cu interesele țării sale şi nu cu ale ordinului. Principiile solidarității masonice internaționale nu presupun, aşadar, ca un mason să fie nevoit să sacrifice ori să trădeze interesele propriei sale țări. Există, desigur, con- fruntări de idei, de interese, însă, de fiecare dată între masoni ele se desfăşoară într-un cadru civilizat, pe bază de argumente. Aceasta oferă mai multe şanse pentru a se ajunge la un numitor

comun, la un acord, care să protejeze drepturile şi interesele tuturor partenerilor.

G.I.C.: Cred că ultimele dvs. precizări sunt binevenite. Totuşi, mulți încearcă să acrediteze ideea că masoneria este o organizație subversivă, malefică şi că ar urmări, prin caracterul său suprastatal, să submineze elementul național şi interesele țărilor în care activează...

M.S.: Asemenea susțineri absurde nu pot fi decât rodul ignoranței sau al relei credințe. Dacă am accepta (fie şi surâzând) o asemenea teză, ar trebui atunci să spunem că Beethoven, Goethe, Garibaldi, Bălcescu, Titulescu, Mozart ori ma- joritatea preşedinților SUA care au fost masoni, erau oameni capabili să-şi trădeze Patria. Nu trebuie să uităm că regimurile sunt trecătoare, iar națiunea este perma- nentă. Or, francmasonii îşi pun energia creatoare tocmai în slujba nației şi a țării din care provin. Desigur, activitatea lor este discretă, intelectuală şi umanistă în mod fundamental.

G./.C.: Deci, după opinia Dvs., nu există nici o incompatibilitate între a fi mason şi a rămâne, în acelaşi timp, un autentic patriot...

M.S.: Exact. Ați pus punctul pe „i", cum se spune. Cazul lui Titulescu, spre exemplu este, cred, pe deplin edificator. --c,

G.I.C.: Mai puteți oferi cititorilor şi alte exemple, de jurişti masoni?

M.S.: Chiar foarte multe. Mă voi limita, însă, doar să-l amintesc pe dl. loan Şoneriu, avocat eminent, o personalitate foarte importantă, fost subsecretar de stat şi senator înainte de război, care astăzi are vârsta de 95 de ani. Este un fericit prilej să-mi exprim stima şi admirația pentru acest ilustru prieten şi coleg. (Fiind jurişti amândoi, mă numeşte de obicei „tânărul meu coleg"). Domnul Şoneriu şi astăzi lucrează pentru România cu toată energia sa, care vă asigur, nu este minimă. Domnia sa dirijează şi Secția română a Ordinului de Malta...

G./.C.: Ordinul de Malta are şi el o nuanță masonică?

M.S.: Nu, însă, în Ordinul de Malta activează mulți masoni, inclusiv români.

Astfel, fostul mare*comandor J. Pangal era şi cavaler al Ordinului de Malta, ca şi Constantin Bellu, predecesorul meu. Este o veche tradiție ca marii masoni să fie în acelaşi timp şi cavaleri ai Ordinului de Malta, cu toate

că acest ordin este esențialmente ataşat de Vatican, şi cu toate că între Ordinul Masonic şi Vatican n-au existat întotdeauna nişte relații perfecte. Spiritul umanist ne-a apropiat, însă, unii de alții. De aceea există între noi numeroase afinități. Doresc să subliniez, cu recunoştință, că imediat după evenimentele din decembrie 1989, dl. loan Şoneriu ne-a sprijinit foarte mult, pe linia Ordinului de Malta, la colectarea fondurilor şi ajutoarelor destinate României şi la dificila muncă de expediere a acestora în țară.

G.I.C.: Misterul care de-a lungul timpului a învăluit activitatea masoneriei, a permis nu o dată interpretări ciudate...Astfel, după scandalul provocat în Italia în legătură cu activitatea Lojei P-2, condusă de faimosul Licio Geli, unele publicații din

străinătate au acreditat ideea unei anumite legături a acestei organizații cu masori români. Mai mult, referindu-se la numeroasele conexiuni internaționale ale LojeiP1 2, publicațiile respective au afirmat că printre membrii acesteia s-ar fi numărați Nicolae Ceauşescu. Ce le putem spune cititorilor noştri în legătură cu aceasfi problemă?

M.S.: într-adevăr, în unele publicații, printre care şi „Țara şi Exilul", s-au facil insinuări cu privire la o anumită legătură între pseudo-loja italiană P-2 şi Ordinul Masonic Român. Răspund în mod clar şi categoric: nu există nici o legătură. Loja P-2 nu era decât o organizație subversivă, care, profitând de anumite facilități ale legislației italiene, a reuşit să-şi mascheze adevărata ei activitate situată în afara legii sub eticheta de „lojă", motiv pentru care a şi fost pusă sub urmărire penali Această organizație nu are nimic comun cu masonii români şi nici cu celelalte organizații masonice din lume.

Făcând abstracție de ipoteza fantezistă cu privire la pseudo-loja P-2, doresc să precizez că legăturile masoneriei române cu masoneria, autentică, italiană au fost şi sunt profunde şi istorice. De altfel, Supremul Consiliu Italian, precum şi Marele său Comandor, au notificat printre primii, recunoaşterea jurisdicțională în favoarea Supremului Consiliu Român în exil. Pe de altă parte, aşa cum vă spuneam şi mai înainte, prima lojă masonică românească a fost fondată cu sprijinul unor masoni italieni, în ce priveşte apartenența lui Nicolae Ceauşescu la Loja P-2, conducătorii acesteia ar fi cei mai autorizați să vă răspundă.

G.I.C.: Cine ştie, vom avea poate ocazia să facem un asemenea demers...Am putea, astfel, satisface legitima curiozitate a cititorilor noştri...întrucât v-ați referit la necesitatea unei recunoaşteri internaționale, vă rog să definiți statutul juridic al Supremului Consiliu Român. \

M.S.: România era la un moment dat singura țară din fostul lagăr comunist' care avea un străinătate un Suprem Consiliu. De reținut că un Suprem Consiliu nu e un comitet care se creează ad-hoc şi nici nu este compus din persoane adunate la întâmplare. Existența lui este supusă unor exigențe pe care numai România le putea îndeplini, şi anume, un număr precizat de membri care au un grad important, în speță gradul 33. El este, de asemenea, recunoscut de celelalte consilii, fiind un exponent al României. Pe plan diplomatic, Supremul Consliu Român beneficiază de statutul de extrateritorialitate şi este considerat că reprezintă masoneria din România, lată de ce, conform principiilor şi jurisprudenței din dreptul internațional, când este primit în străinătate, el este privit ca reprezentant al tuturor cetățenilor României şi nu doar ca exponent al romanilor din exil...

C.I.C.: Bănuiesc că aşa se explică primirea deosebită care v-a fost rezervată în aceste zile (este vorba de perioada 14-15 decembrie 1990 n.a.) la reuniunea internațională a Ordinului Masonic de Rit Scoțian Antic şi Acceptat de la Paris...Ce ne puteți spune despre această reuniune?

M.S.: Ceremonia s-a desfăşurat în prezența masonilor comandori din Europa, fiecare în fruntea unei delegații de înalți demnitari masoni. Personal, am condus delegația Supremului Consiliu'al Ordinului Masonic Român, care a fost precedată, la intrarea în sală, de drapelul tricolor purtat

de o gardă a Supremului Consiliu al Ordinului Masonic Francez, alcătuită din 12 persoane. Delegația noastră a beneficiat de o primire extrem de cordială, participanții manifestându-şi sentimentele de stimă, amiciție şi prețuire față de România. Pot să vă spun că, în

izații cu masonii 7a/e ale Lojei P- ar fi numărat şi ură cu această

Kilul", s-au făcut P-2 şi Ordinul) legătură. Loja lite facilități ale situată în afara •mărire penală.

ici cu celelalte

)ja P-2, doresc că, italiană au an, precum şi risdicțională în aşa cum vă ață cu sprijinul :u la Loja P-2,

m asemenea noştri...întrucât tefiniți statutul

igăr comunist m Consiliu nu oane adunate ii România le •ad important, msilii, fiind un n beneficiază lasoneria din internațional, or cetățenilor

ost rezervată la reuniunea la Paris...Ce

mandori din 'ersonal, am

care a fost i Supremului 8. Delegația Iiifestându-şi

spun că, în

cadrul unui dineu rezervat marilor comandori, au fost discutate şi perspectivele unor ajutoare ce se vor acorda României, pentru că, printre marii demnitari masoni se aflau prezente personalități marcante ale vieții politice şi economico-financiare internaționale.

G.I.C.: Nu demult, în presa din țară au apărut o serie de articole şi comunicate masonice sub semnătura GRUPULUI DE LA PARIS. Ce legătură are acest grup cu Ordinul Masonic Român?

M.S.: Nici una. Pentru a evita orice confuzie, precizez că acest grup nu are nimic cu Ordinul Masonic Român şi, atât conținutul fantezist al comunicatelor la care v-ați referit, cât şi anonimatul nu corespund tradiției de demnitate şi probitate practicate de toate Ordinele Masonice din lume.

Trebuie să se înțeleagă foarte bine că inițierea masonică nu este un dans în jurul focului sacru, aşa cum încearcă să acrediteze detractorii noştri, ci înseamnă introducerea individului într-un context de principii umanitare şi în funcție de care masonul dobândeşte un profil moral, păstrându-şi totodată independența opțiunilor.

Finalitatea simbolică ar fi edificarea unui templu universal al fraternității, un lanț de unire între toți oamenii de bună credință, care să excludă animozitățile resentimentele, stările conflictuale. Pentru aceasta, trebuie mai întâi să excludem din inimile noastre patima. Când judecăm cu moderație, ne aflăm mai aproape de adevăr. Un alt principiu care îi animă pe masoni este'„ajutorul", dar nu numai într- un scop strict filantropic, ci şi ca o necesitate intimă care să ne edifice spiritual. Noi facem întotdeauna, distincție între ideologiile care dezbină şi idealul care animă şi ne solidarizează. In evoluția sa spirituală, masonul are datoria să introducă un „cromozom" de umanitate în personalitatea individului care compune societatea modernă şi mai încearcă să abordeze cu seninătate complexele şi, nu arareori, dificilele probleme ale lumii de astăzi. Noi suntem convinşi că drumul omenirii este alcătuit din ameliorări succesive, credința pe care o avem de două milenii.

G.I.C.: Cred că n-ar fi lipsit de interes să vă referiți, succint, la perspectivele Ordinului Masonic Român, în condițiile transformărilor petrecute în Europa Centrală şi de Est! Dar, mai întâi, ce ne puteți spune despre Marea Lojă Națională Română? __

M.S.: în luna octombrie 1990, s-a desfăşurat la Paris adunarea generală ~"~~~' comună a membrilor lojilor de grade superioare dependente de

Supremul Consiliu al Ordinului Masonic Român, care a decis să reconstituie Marea Lojă Națională Română, compusă din trei loji de bază:

„România Unită", „Steaua Dunării" şi „Solidaritatea". Ca mare maestru al noului organism a fost ales dl.

Alexandru Paleologu, față de care am o prețuire deo- sebită.

Alexandru Paleologu

Atât Supremul Consiliu, cât şi Marea Lojă Națio- nală au decis, în comun, continuarea activității lor în străinătate, întrucât situația din România nu este deo- camdată prielnică pentru redeschiderea lojilor din țară.

Țin să precizez că marele maestru comandor al Su- premului Consiliu de grade înalte şi marele maestru pentru Marea Lojă activează în perfectă înțelegere pentru binele Ordinului Masonic Român şi formează împreună o unitate națională. 3

G.I.C.: Cine are dreptul să hotărască momentul redeschiderii lojilor masonice din țară?

M.S.: Consiliul Suprem. Noi, românii avem un Consiliu Suprem care este singurul autorizat să reorganizeze masoneria şi să lanseze „aprinderea focurilor".

Nu avem de cerut permisiunea nimănui. Este dreptul nostru. Acolo unde nu există un astfel de Consiliu (în cazul Ungariei, spre exemplu) principiile masonice impun ca o putrere masonică străină să aprindă focurile. Aşa se face că francmasoneria austriacă a redeschis activitatea masoneriei în Ungaria, la Budapesta. Deci, la noi Consiliului Suprem îi incumbă sarcina de a alege momentul potrivit. Noi credem, însă, că acest moment încă nu a venit.

G.I.C.: De ce? Nu credeți că prin prezența Dvs. m țară ați putea contribui în mai mare măsură la accelerarea procesului de edificare a statului de drept, a unei societăți civile, decât de la Paris?

M.S.: Mi-ați pus o întrebare corectă şi foarte inteligentă. De obicei, întrebarea care mi se pune de ziariştii străini care mă intervievează sună cam aşa:

„Când vă reîntoarceți în țară?" Dar, întrebarea Dvs. Are o bătaie mai lungă. Vă pot spune că situația politică de azi din România ne-ar expune la mari pericole. Mai întâi, există riscul de a fi manipulați. Există, apoi riscul ca din dorința noastră de a servi țara pe lângă cancelariile străine să recomandăm oameni care mâine pot fi condamnați sub o anumită formă politică. Şi atunci noi, ca putere care recomandă, am fi expuşi la un fel de vot de blam. în aceste condiții, am preferat deocamdată ca din străinătate, să servim țara pentru mâine, explicând cât mai bine lumii ce atitudine trebuie să ia față de România într-o împrejurare sau alta. în general avem acces şi ne bucurăm de audiența la factorii de răspundere din țările civilizate.

Putem şopti la urechile marilor guvernanți din străinătate şi aici, la Paris avem posibilitatea să facem acest lucru în deplină independență. Când vom crede de cuviință vom veni singuri în țară. Ținând seama că în România mai există o anumită educație şi o anumită abilitate, excepțională, de a-i manipula pe oameni, moştenită de la vechiul regim, socotim că încă nu a sosit momentul prilenic pentru redeschiderea lojilor masonice. N-am vrea ca oameni de bună-credință - în ce mâ priveşte sunt destul de experimentat - să cadă în capcană şi să poată fi manipulați.

G.I.C.: Realitatea este că, la ora actuală, există în țară foarte multe forțe, mai mult sau mai puțin oculte, care încearcă să manipuleze cunoştințele...Şi sunt acțiuni malefice greu de contracarat, mai ales în condițiile în care este foarte dificil să le disociezi şi să le afli adevărata origine, desigur, cu excepția anumitor manipulări grosolane ce se fac chiar la lumina zilei...

M.S.: Nouă nu ne aşa frică de duşmanii noştri - pe care, în general, îi ştim, pe cât ne e frică de prietenii dubioşi, care pentru noi sunt mai

periculoşi. Nu ne e frică de o adversitate organizată, dar ne e frică de incoerenţă care este inamicul nostru cel mai mare. Din păcate, nu suntem încă pregătiţi să luptăm cu confuziile ce se pot crea şi nici cu incompetentele unor oameni care ne pot face foarte mult rău, dorind să ne facă bine.

în momentul în care vom fi la Bucureşti, vom avea în jurul nostru foarte multe persoane şi la început nu vom putea controla pe cei care vor încerca să se infiltreze cu gânduri malefice; impostori, falşi masoni, la care se vor adăuga, desigur, ignoranţii. Asemenea elemente ar putea compromite acţiunile noastre puse în serviciul ţării. De asta mi-e frică, pentru că am experienţa a peste patru

decenii de activitate masonică în exil şi a trebuit să învingem foarte multe dificultăţi.

Noi nu am acceptat ajutor material de la nimeni. De aceea nici nu am depins de nimeni şi suntem singurul Suprem Consiliu de grade înalte din fostele ţări comuniste, care am rezistat, ceea ce este foarte important. Este, în egală măsură, un merit şi pentru România, lată de ce Ordinul Masonic Român şi Supremul său Consiliu se bucură în ţările cu tradiţii democratice de un prestigiu binemeritat, în aceste condiţii independenţa noastră de acţiune pe care ne-o asigură mediul în care activăm conferă şanse mari de izbândă demersurilor pe care le facem în serviciul ţării.

G.I.C.: V-aţi referit mai înainte la falşii masoni. Cine sunt aceştia?

M.S.: Avem informaţii despre existenţa în California şi în Italia a unor grupuleţe de asemenea falşi masoni, care expun ţara şi o compromit pentru că ei nu cunosc principiul legitimităţii şi nici adevăratele structuri masonice. Nici o putere masonică adevărată din lume nu va recunoaşte asemenea pseudo-loji alcătuite după criterii fanteziste şi fără să se bucure de protecţie

ori recunoaşterea internaţională. Ţin să precizez că aceste grupuleţe nu au nimic comun cu Ordinul Masonic care, în deplină legitimitate, îşi continuă cu demnitate şi nu arareori, cu sacrificii, eforturile în serviciul ţării. Deci, cel mai important lucru este legitimitatea.

Şi vă pot spune că Supremul Consiliu Român, care există şi este recunoscut, figurează printre cele 42 de Supreme Consilii având recunoaşterea internaţională.

Este singurul reprezentant legitim al Ordinului Masonic Român, în limbajul nostru înseamnă „teritoriu ocupat". Deci, nici o putere masonică străină nu poate interveni pe un teritoriu care este ocupat de o autoritate naţională. De aceea, România nu are nevoie de o putere masonică străină pentru redeschiderea lojilor din ţară.

Vitalitatea Ordinului Masonic Român nu este decât un reflex al vitalităţii şi capacităţilor spirituale ale poporului român. (...)

G.I.C: în încheiere, vă propun să ne întoarcem o clipă la problemele francmasoneriei româneşti. Ce motive credeţi că au determinat unele disidenţe sau apariţia unor falşi masoni, la care v-aţi referit?

M.S.: Ştiţi, societatea francmasonilor este o societate umană ca oricare alta.

Acem şi noi câteodată elemente care greşesc.

G.I.C.: Nici o activitate umană nu este infailibilă.

M.S.: Exact. Se întâmplă ca unele elemente să iasă din grupul de gândire poate şi pentru unele ambiţii personale. Şi atunci prima lor grijă este să-i ponegrească pe cei pe care trebuie să-i părăsească sau de care au fost eliminaţi.

Este vorba de câţiva care au renunţat să mai fie români, deşi noi timp de peste 40 de ani, am căutat să păstrăm această calitate, această naţionalitate, nu doar pe hârtie, ci şi în inimile noastre, în toată această perioadă am servit ţara, în mod discret, iar pe cei care n-au reuşit să se adapteze acestor condiţii ori au luat poziţie împotriva noastră, a trebuit să-i radiem din Ordin. Au încercat să atace structurile noastre masonice existente în Franţa, dar n-au reuşit. Noi existăm şi existenţa noastră este legitimă. Figurăm printre cele 42 de Supreme Consilii din lume cu

recunoaştere internaţională. Vă asigur că nici o masonerie autentică din lume nu se exprimă sub forma anonimatului. Noi nu am vrut să ne antrenăm în polemici inutile, care nu ne caracterizează şi care nu duc nicăieri. Vă mai pot asigura că Ordinul Masonic Român îşi va continua şi pe mai departe, cu aceeaşi dăruire, eforturile în servicul ţării noastre care se numeşte România.

Broşura elaborată şi îngrijită de Gavril losif Chiuzbaian se încheie cu o scurtă istorie, care făcea cunoscut românilor, pentru prima oară după aproape jumătate de secol de dictatură comunistă, valorile francmasoneriei:

„Francmasoneria este urmaşa corporaţiilor de lucrători constructori de catedrale din Evul Mediu, care se numeau „Liberi zidari" (Francmasoni) pentru că se bucurau de anumite franchize: adică de anumite privilegii privind arta de a zidi.

Ordinul Francmasonic aparţine clasei ordinelor cavalereşti.

Francmasonul este obligat să practice adevărata morală ce o presupune conştiinţa, cu exerciţiul datoriilor şi drepturilor omului. Prin urmare el trebuie să fie drept, uman, sincer, 'binevoitor faţă de oricine - şi, mai presus de toate, bun părinte, bun fiu, bun frate, bun cetăţean. Cavalerii francmasoni, din orice ţară ar fi şi orice rit ar profesa, sunt membrii unei singure şi mari familii.

La 1717 s-a întemeiat „Marea Lojă din Anglia", iar Francmasoneria a devenit o asociaţie filantropică, de solidaritate mutuală, părăsind caracterul de breaslă şi asumând'u-şi idealul construcţiei morale, adică zidirea unui templu ideal a!

umanităţii închinat lui Dumnezeu.

Francmasoneria prin statutele sale fundamentale, a proclamat următoarele principii:

1. Credința în Dumnezeu şi nemurirea sufletului.

2. Respectul față de legile țării şi autoritățile constituite ale Statului.

3. Obligativitatea pentru membrii de a contracta jurământul de admitere în ordin pe sfânta scriptură (Biblia).

4. Nimeni nu poate fi primit în Ordin, dacă nu este un om liber şi de bune moravuri.

5. Interdicția absolută de a discuta, în templele masonice, chestiuni politice sau religioase.

Cu trecerea timpului s-au născut diferite curente aşa-zise masonice, care nu au respectat cu totul aceste principii fundamentale şi din cauza analogiei numelui s-au produs confuzii aruncând asupra adevăratei Francmasonerii ponosul faptelor acestor organizații pe care adevărata Francmasonerie nu le recunoaşte, declarân- du-le „clandestine". Francmasoneria Universala, regulată, este aceea care derivă din Marea Lojă din Anglia, fondată la 1717 şi care se conformează cu totul princi- piilor fundamentale stabilite atunci. Se spune de către mulți care nu cunosc insti- tuția aceasta, că Ea este internațională... Nimic nu este mai greşit.

Francmasoneria este eminamente națională, în fiecare țară există o mare Lojă sau un Suprem consiliu care administrează Lojile de pe acel teritoriu şi care este absolut independent şi suveran pe teritoriul său... Caracterul universal al Francmasoneriei se menține numai prin comunitatea de principii care formează baza Ordinului, dar nu există nici un organism sau superorganism care să aibă un drept de control, asupra Francmasoneriei Naționale din fiecare țară. La noi, primele loji masonice au lucrat mult: pacea de la Belgrad, spre a reda Munteniei, Oltenia, ce fusese luată de austrieci în mod abuziv, întocmai ca şi Bucovina - la Revoluția din 1848; - la unirea Moldovei cu Muntenia, - la introducerea alfabetului latin în locul celui slavon - în chestiunea Basarabiei, la 1878, - în chestiunea Dunării -, în contra persecuțiilor suportate de neamul nostru în Ardeal - în contra persecuțiilor românilor din Macedonia etc.etc.

l se încheie cu o iră după aproape

constructori de lasoni) pentru că d arta de a zidi.

ce o presupune

el trebuie să fie

iate, bun părinte,

ră ar fi şi orice rit

oneria a devenit ui de breaslă şi emplu ideal al

lat următoarele

itului.

de admitere în

ier şi de bune estiuni politice

onice, care nu logiei numelui moşul faptelor şte, declarân- a care derivă su totul princi- cunosc insti-

xistă o mare itoriu şi care universal al re formează e să aibă un noi, primele liei, Oltenia, la Revoluția tului latin în Dunării -, în persecuțiilor

Pentru aceasta, în 1904, la Congresul universal masonic din Bruxelles, la banchetul oferit de Masoneria belgiană...Fr. D.F.Cocq, Mare Mestru, a ridicat un toast zicând: „Beau pentru Masoneria...şi poporul român. Acei frați, aruncați ca un pion al civilizațiunii latine, în mijlocul popoarelor semi-barbare din Orient - acel popor care ne-a luat înainte introducând instrucțiunea obligatorie şi gratuită şi serviciul militar obligator.

JRĂIASCĂ ROMÂNIA!"

In acel prim an după Revoluție, aceste cuvinte masonice au fost ca un cutremur care a răscolit multe ființe. Multe inimi au început să se deschidă

lăsând să fie inundate de lumina masonică. A fost ca un miracol care trebuia să se întâmpje.

în următorii ani, România post-decembristă a trecut prin numeroase încercări, a trăit diferite drame, dar în haosul blestemat a început să se audă, din ce în ce mai pregnant cuvântul luminos al Francmasoneriei. Au fost multe fapte care nu s-au văzut, au existat multe acțiuni care fără să fie mediatizate au dus la echilibru şi binele oamenilor şi în toate se află gândirea şi voința masonică.

Au fost aceşti ani de început şi o etapă a organizării Lojilor masonice. Au apărut noi Loji, mulți cărturari, politicieni, medici, ingineri şi oameni de afaceri s-au adunat în jurul Venerabililor care rămăseseră în viață, şi animați de bună-credință şi-au dat mâna întru Gloria Marelui Arhitect al Universului pentru refacerea Masoneriei române şi progresul țării. Printre ei se aflau oameni cu inima curată, dar şi foşti mari comunişti. Nimic rău în voința acelor oameni care vor să-şi şteargă din conştiință anumite fapte urâte care sunt „zgura sufletului".

O mărturie a Iui Dan Amedeu Lăzărescu

i-* •» '

Autor a numeroase lucrări de istorie şi politico-economice, fratele dan Amedeu Lăzărescu a fost arestat în 1948 şi a zăcut în închisoare 17 ani. înainte de amuri (2002), i-a relatat lui Dorin Băleanu şi radu Comănescu:

„La începutul regimului comunist, Suveranul Mare Comandor al Supremului Consiliu al României, Jean Pangal, care fusese pe rând ministru la Lisabona şi apoi la Madrid, a ajuns la Paris şi a reînființat în exil Ordinul Masonic Român de Rit Scoțian Antic şi Acceptat, recunoscut de celelalte ordine masonice fraterne. După moartea lui, Suverani Mari Comandori au fost inginerul Cerchez, care reuşise să fugă de regimul comunist şi Marcel Shapira, care au menținut drapelul Masoneriei române în exil.

în septembrie 1989, când s-au împlinit 200 de ani de la Revoluția franceză, am fost invitat la Paris, la un mare congres intitulat „La Revolution et' le Droit", la Universitatea Paris 2; cu acest prilej l-am văzut pe Shapira, care mi-a spus:

- „Bagă de seamă, dacă te întorci în țară, că Ceauşescu e condamnat.

Gorbaciov şi-a luat angajamentul în fața noastră, ca până la sfârşitul anului să-i termine pe ultimii patru despoți comunişti din Europa, în ordinea următoare:

lift

ROMÂNIA MASONICA

Honecker, Husak, Jivkov şi Ceauşescu. Până la sfârşitul anului, Ceauşescu va fi

răsturnat". Eu, aiurit, auzind aşa ceva, am zis: „

„Bine, dar el are Securitate, are Armată...

- „Ai să vezi, din Securitate şi din Armată se vor recruta cei cere-l vor răsturna pe Ceau- şescu". El era foarte bine informat...

Când m-am întors la Bucureşti, telefonul era supravegheat, veneau la mine fel de fel de indivizi, am reuşit, încetul cu încetul, să reor- ganizez Partidul Național Liberal, care a fost la 22 decembrie 1989 gata înființat. Am primit nişte telefoane de la un fost coleg de puşcărie şi de partid, care vroia neapărat să mă vadă. Mie mi s-a părut curioasă această chestie, nu ne mai văzusem de zeci de ani; am refuzat în perma- nență, spunând că sunt bolnav, ca să aflu pe urmă că el era însărcinat de generalul Vasile Mi- lea, cu care era consătean din Lereşti, în Mus- Dan Amedeu Lăzărescu ce| şj care fusese însărcinat de Gorbaciov să-l

răstoarne pe Ceauşescu şi să-l înlocuiască, să-i găsească câțiva intelectuali, care să ştie limbi străine şi să-l ajute în noua sa funcție. Am avut o intuiție extraordinară, pentru că dacă veneau la mine şi pe mine mă împuşca nevinovat... _ _

Shapira a continuat să conducă de la Paris, Ordinul Masonic roman m exil, dar între timp a început să activeze în România Marele Ordin Italian. Mă pomenesc cu o scrisoare de la Shapira, care, la Conventul masonic de la Constantinopol, din 1990, fusese pus în situația de a reveni în România, m

calitatea pe care o avea, sau de a transfera drepturile lui altuia, pentru că nu mai putea să existe Ordin Masonic Român în exil. Şi-atunci el mi-a cerut să preiau demnitatea lui masonică. Am acceptat, crezând că fac un bine țării. La sfârşitul anului 1991, Shapira a venit la Bucureşti, m-a înaintat în gradul 33 şi mi-a transferat demnitatea de Suveran Mare Comandor al Supremului Consiliu de Rit Scoțian Antic şi Acceptat al României. Posed anuarele masonice, care au apărut la Paris, pe anii 1994-1996, în care eu sunt trecut ca Suveran Mare Comandor.

Shapira apare ca Garant de Amiciție, fratele Vladimir Boantă ca lecțiilor al Suveranului Mare Comandor.

Am fost chemat la Paris la o mare adunare masonică, m-au primit foarte bine, am stabilit o relație de mari prietenie cu Henri Baranger, Suveranul Mare Comandor al Franței, între timp, s-au reaprins luminile Marii Loji Naționale din România, sub obediență masonică americană şi italiană. Am fost invitat la Con- ventul masonic de la Lausanne din 1995, împreună cu Suveranul Mare Comandor, Costel lancu, cu care reprezentam Masoneria română. La Madrid, în anul următor, când au participat şi americanii, am fost indignat de modul în care am fost tratat şi, după aceea, i-am scris o scrisoare lui Baranger în care i-am explicat că vreau să mă retrag şi să-mi aleg succesorul sau să ne punem de acord cine va fi acesta.

işescu va fi

Armată...”

din Armată î pe Ceau-

ti, telefonul îl de fel de îl, să reor- •e a fost la primit nişte carie şi de dă. Mie mi nu ne mai în perma- să aflu pe Vasile Mi- li, în Mus- Daciov să-l ituali, care raordinară,

ian în exil, talian. Mă mic de la imânia, în că nu mai să preiau a sfârşitul 3 şi mi-a iliu de Rit i apărut la Comandor, octiilor al

mit foarte mul Mare onale din it la Con- omandor, l următor, t tratat şi, vreau să festa.

- Deci România a avut timp de 5 ani, cât Dvs. aţi fost, Prea Ilustre şi Prea Puternice Frate, Suveran Mare Comandor al Supremului Consiliu de Rit Scoţian Antic şi Acceptat al României, un alt Suprem Consiliu, recunoscut de Masoneria americană, unde era Suveran Mare Comandor Costel lancu. A fost un caz special într-o Masonerie, casă existe două Supreme Consilii...

- A mai existat şi în Columbia aşa ceva...La noi s-a revenit, dar după ce am fost ales senator, în noiembrie 1996, mergeam cu delegaţia parlamentară română din 3 în 3 luni la Strasbourg, la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei. Profi- tând de lipsa mea din ţară, anumite elemente au ţinut un convent masonic la Cluj- Napoca, în care luând act de demisia mea, care apare numai în scrisoarea trimisă lui Baranger, care este o scrisoare particulară, l-au proclamat cu minoritate, pe Andre Szakvary, Suveran Mare Comandor al Supremului Consiliu de Rit Scoţian Antic şi Acceptat al României. Nu am aflat niciodată unde a fost iniţiat acest individ, dar l-am acceptat pentru că în ultimul anuar masonic în care eu apar ca Suveran Mare Comandor, numele Shapira este şters şi scris în locul lui, ca Garant de Ami- ciţie - Szakvary, care nu ştia româneşte (...)

Prin urmare, în timp ce eu eram la Strasbourg, am fost înlocuit cu Szakvary, şi am făcut o declaraţie presei că este prima oară când este desemnat un Suveran Mare Comandor care să nu ştie limba ţării respective. Apoi am participat, în mai 1997, la Hotelul Sofitel, la reunificarea Supremelor Consilii, conduse de lancu şi de mine, am fost ales Suveran Mare Comandor Ad-Vitam, şi m-am retras din Maso- nerie, din cauza vârstei

şi a preocupărilor mele literare şi politice. Nu mai am contact decât din când în când cu Loja „I.G.Duca", desprinsă din Loja „I.C.Brătianu"

unde fusesem Venerabil.

Chestia era mai complicată pentru că, încă din vremea când eram Mare Comandor, prin 1994, am luat cunoştinţă că un anumit domn ar fi reînfiinţat Maso- neria română din Transilvania, prin corespondenţă cu americanii timp de 20 de ani sub comunişti, ceea ce este o tâmpenie.

Acest domn mi-a propus federalizarea masonică a României, ceea ce ar fi reprezentat o prefigurare a federalizării politice a României, lucru cu care evident nu am fost de acord; el s-a liniştit atunci oarecum, dar după doi ani, a contribuit la chestia cu Szakvary, care mie mi se pare aproape sigur manevrată de serviciile se- crete maghiare.

De altminteri, lancu mi-a spus că a fost chemat prin 1997 la Bruxelles unde i s-a pus în vedere acelaşi lucru, să federalizeze Masoneria română şi acelaşi l-a declarat şi la Comisia pentru SRI a Senatului.

Aşa încât Masoneria română a fost expusă la fel şi fel de combinaţii din cauza serviciilor secrete din străinătate. Sper că la ora actuală s-a liniştit, mi se pare că Szakvary a renunţat la „demnitatea" sa...", (apud: Dorin Băleanu şi Radu Comănescu, în lucrarea citată)

O mărturie a lui Constantin Bărbulescu

Mare Orator al MLNR, Locotenent Mare Comandor

al Supremului Consiliu de Rit Scoţian Antic şi Acceptat

La începutul lui ianuarie 1990, Constantin Bărbulescu, care în 1948 avea; gradul 28 în Masonerie, a decis să-i scrie lui Marcel Shapira, la Paris.

Shapira i-a răspuns, recomandându-i să ia legătura cu fratele Vladimii Boantă.

„Cum s-a petrecut reaprinderea locurilor în România?", 1-au întrebat Dorin Băleanu şi Radu Comănescu. A venit cineva din exterior?"   j

- „E ceva de care prefer să nu vorbesc, pentru că s-a produs o întrecere pentru dobândirea conducerii masonice în România", a precizat Constantin Bărbulescu. „S-au produs mici în- tâmplări care n-au fost dezonorante (pentru mine), dar am asista la o chestie, despre care nu vreau să spun mult: Licitație pentru a trece Francmasoneria Română sub o dependență neprecizabilă, de aceea nu vreau să vorbesc. (...)

Constantin Bărbulescu

Nici un om nu e desăvârşit şi când s-a ivit situația de după 1989, nimeni n-a fost destul de grăbit să afle ce e cu Francmasoneria românească, ; Aşa că la actul pre-masonic s-au ivit dintr-o dată| mai mulți candidați şi amatori, fiecare reprezen- tând într-un fel un curent din străinătate. Au fost mai mulți care au vrut să introducă un fel de subordonare a Francmasoneriei române curentelor din străinătate.

N-au fost colosal de mulți, dar destui cât să încurce procesul ăsta. Atunci eu, de exemplu, pentru că ştiam că existase o Masonerie franceză m-am adresat lui Shapira. Nu ca să-i spun „fă-mă" sau ca să-i spun „vino", ci ca să-i spun: „de vreme ce existați, de vreme ce sunteți Francmasoneria română ce oficiază în româneşte, chiar şi în exil, spuneți ce trebuie să facem!".

- Prea Ilustre Frate, ați putea spune cumva dacă aici a avut un rol şi fratele Shapira, care a fost nedecis la un moment dat. Se spune totuşi că ar fi învestit la un moment dat pe cineva cu rolul de Mare Maestru, după care s-ar fi adresat fraților americani şi le-ar fi trecut lor prerogativele de învestire.

- Da, ştiu că s-au dus nişte tratative prin străinătate, ştiu că au existat nişte nehotărâți în scopul de a se evita apariția unei asperități între Francmasoneria franceză şi cea americană.

-

r

at

i 1948 avea le Vladimir rebat Dorin

iu vorbesc, dobândirea a precizat s mici în- mtru mine), nu vreau să icmasoneria la, de aceea

and s-a ivit it destul de omânească.

iintr-o dată e reprezen- ite. Au fost masoneriei

Atunci eu, adresat lui i spun: „de oficiază în

|>1 şi fratele vestit la un îsat fraţilor

xistat nişte cmasoneria

O mărturie a lui Marcel Shapira

Suveran Mare Comandor - Emeritus de Onoare -

Ad Vitam Mare Maestru de Onoare al MLNR

„(...) în cursul anilor 1991-1992, la iniţiativa masonilor români din Paris şi cu ajutorul lor, vor fi înfiinţate 4 loji la Bucureşti.' Aceste 4 loji vor constitui, mai bine zis reconstitui Marea Lojă Naţională din România respectiv MLNR, care a fost desfiinţată cu brutalitate la 16 iunie 1948 de către autorităţile comuniste. Această MLNR va alege ca Mare Maestru pe domnul Vladimir Boantă, avocat, fost deţinut politic, venerabil mason, general de cavalerie, în acelaşi timp, din iniţiativa Marelui Orient al Italiei şi a unui grup de masoni americani, tot aşa de respectabili, s-a fondat o a doua MLNR având în funcţia de Mare Maestru pe veteranul mason Nicolae (Nicu) Filip. Evident, existenţa a două MLNR pe teritoriul român era contrară legilor masonice internaţionale şi convieţuirea lor devenise antagonistă, conflictuală, situaţie extrem de nuizibilă pentru dezvoltarea ordinului

masonic în România şi, în special, faţă de jurisdicţiile masonice din ţările occidentale, în luna mai 1996, am sosit la Bucureşti şi am invitat pe reprezentanţii legali ai celor două MLNR la un dineu în restaurantul hotelului unde locuiam eu - şi în cursul mesei am propus fraţilor mei unificarea celor două Mari Loji într-una singură: MLNR.

Propunerea mea a fost acceptată în câteva minute de ambele delegaţii şi într-o ambianţă extrem de frăţească s-a întocmit un Protocol, semnat de cei doi Mari Maeştri: Vladimir Boantă şi Sever Frenţiu şi cu mine, ca reprezentant al masonilor din străinătate. (Ţin să aduc un omagiu special Marelui Maestru Sever Frenţiu, un frate excepţional, din nefericire dispărut şi regretat de toţi fraţii). W =a

în ziua următoare, în cursul unei ceremonii solemne masonice, Protocolul semnat a fost pus în aplicare şi s-a procedat la numirea în funcţia de Mare Maestru al MLNR a lui Sever Frenţiu, iar fraţii Vladimir Boantă şi Nicolae Filip au primit distincţia de Mari Maeştri de Onoare - ad vitam. Voi menţiona, în mod suc- cint, crearea unei „Mari Loji Unite din România" disidentă cu sediul la Cluj.

Scopul acestei structuri era de a crea un district de „Transilvania"! Această Mare Lojă a fost declarată „ilegală şi neregulară" de către Marile Loji occidentale şi a avut un singur merit - ţinând seama de sensibilitatea epidermică referitoare la Transilvania - de a provoca câteva reacţii politice inutile.

In acest moment, această formaţie a fost dizolvată şi cadrele ei au fost inte-

Sever Frenţiu

ROMÂNIA MASONICA

grate în unica MLNR condusă de Marele Maestru, Gheorghe Comănescu. Trebuie să adaug că aşa cum am promis, eu personal, la conventul din 1997 am adus şi remis Marelui Maestru Sever Frenţiu, Decretul de recunoaştere a MLNR de către Marea Lojă Naţională Franceză, obţinut de mine. Precizez că MLNF este a doua m importanţă europeană după cea din Anglia, în concluzie, astăzi, cu titlu de indicaţie şi aproximativ, MLNR numără circa 1900 membri şi 150 de loji în Bucureşti şi m

Pr°VI în cadrul ei se găsesc persoane şi personalități din toate clasele societății, evident pe o bază selectivă şi după o aprobare exprimată de loja solicitată. In ceea ce priveşte Supremul Consiliu de Gradul 33 de Rit Scoțian, doresc să spun că în 1993, în calitatea mea de Mare Comandor al Supremului Consiliu Român m exil de la Paris (fondat în 1969 la Paris şi singurul existent din toate țările din est • în perioada regimurilor comuniste), am venit la Bucureşti şi în saloanele hotelului Bucureşti", după o recepție, am reconstituit Supremul Consiliu cu sediul legitim pe teritoriul român. Cu această ocazie, am numit la gradul 33 pe frații susceptibili de a avea acest grad. Le-am remis diplomele şi decorațiile respective gradului.

Astfel Supremul Consiliu a fost transferat de la Paris la Bucureşti. Consiliul din Paris s-a transformat în „Delegație" şi îşi păstrează autoritatea asupra membrilor de grad 33 care locuiesc în afara frontierelor României. Puțin timp mai târziu, Supremul Consiliu American din Washington va crea un al doilea SCR.

Desigur, această situație introducea, din nou, fricțiuni şi concurență conflictuală. In 1997 după câteva discuții cu caracter frățesc, s-a produs unificarea celor două Supreme Consilii într-unul singur, care astăzi este condus de Marele Comandor Costel lancu, recunoscut de americani de mine şi de ai mei". („Curierul românesc", nr. 244-246/2001).

Aşa s-au scurs primii ani post-decembrişti, n-au lipsit hărțuielile şi certurile, controversele, dar după bunul obicei masonic, frații nu vor înceta să-şi întindă mâinile unii spre ceilalți. Se auzeau vorbe rele până la epuizare, dar nimeni nu a părăsit spațiul de sub aripile larg deschise ale vulturului bicefal. Când sfidarea şi megalomania n-au mai avut tăria să fărâmițeze francmasoneria, apele învolburate s-au retras, lăsând pământului puterea să dea roadele mult dorite.

'*,

Capitolul 28

Transferul de la Paris la Bucureşti al Supremului Consiliu, încep disensiunile interne ~- ^

Autoritățile masonice româneşti de la Paris discută transferul puterii şi remiterea funcţiei de Suveran Mare Comandor mişcării masonice din România.

„Extra-muros", Supremul Consiliu pentru România (SCR) a fost reconstituit la Paris în 1969. în 1970, după moartea lui Constantin Bellu, SCR şi-a continuat activitatea sub preşedinția celui mai în vârstă frate de gradul 33, Alfred Cerkez.

După moartea acestuia, în 1982, SCR 1-a ales pe fratele Marcel Shapira ca Suveran Mare Comandor pentru o perioadă de 9 ani. în 1991, Marcel Shapira a fost reales pentru încă o perioadă de 9 ani.

Marii ofițeri ai Supremului Consiliu pentru România erau următorii:

1. Suveran Mare Comandor: Marcel Shapira (în viața profană, expert juridic);

2. Mare comandor de onoare: Ion Şoneriu (fost ambasador la Berna şi senator);

3. Locotenent Mare Comandor: Constantin Copaciu (fost căpitan de fregată în Marina Regală);

4. Mare Secretar general şi Mare cancelar: Mihai Musceleanu (profesor universitar şi judecător);

5. Mare Orator: Alexandru Chirileanu (profesor dr. oftalmolog);;

6. Mare Trezorier General: Michel Levy (industriaş);

7. Mare Expert: Roger Constantinescu (jurnalist la „Europa liberă);

8. Mare Maestru de Ceremonii: Alexandru Costin (dr. avocat); •

9. Mare Căpitan al Gărzii: Vasile Florescu (fost director al Poliției române);

10. Membru activ: Bernard Elron (pictor).

V T -'.;' - ' '"* ' ' -' '-'.'".' -' ''t:~.' '

In Memoriam (membri ai Supremului Consiliu grad 33, decedați după 1969):

Marcel Gavrilescu, Jean Vitiano, prof. Nicolae Metta, Ionel Brănişteanu, Ale- xandru Candrea, Alfred Cerkez (Suveran Mare Comandor), Alexandre Romanescu,

Simboluri masonice

Camille Ring, Maximilian Philips, Dr. Joseph Ghinsberg, Aristide Basarab, Alexandre Munteanu, Lazare Gravian.

Au fost radiați irevocabil şi li s-au anulat gradele lui Michael Segall şi Mugur Mardan.

Anul masonic 5993 (1993).

Marea Lojă Națională din România îşi reaprinde oficial, Luminile şi-şi asigură verticalitatea Coloanelor

înțelegerea dintre conducătorii masoni români „extra-muros" din exil, şi responsabilii masoni de la Bucureşti prevedea transferarea în România a Supremului Consiliu şi învestirea unui Suveran Mare Comandor local. La 7 mai 1993, Dan Amedeu Lăzărescu şi Vladimir Boantă, ambii jurişti, ambii întemnițați de autoritățile comuniste, împreună cu ing. Constantin Bărbulescu, toți cu un trecut venerabil în masonerie, au depus la

judecătoria sectorului 3 din Bucureşti o cerere privind reînregistrarea oficială a Marii Loji Naționale din România:

„Motivele cererii erau următoarele:

! „Prin sentința civilă (definitivă) nr. 114 din 12 iulie 1935, pronunțată în dosarul Nr. 5430/1935 de Tribunalul Ilfov secția 1 (înregistrată sub nr.72/1935 în Registrul Special pentru persoanele juridice) s-a acordat personalitate juridică „Marii Loji Naționale din România" (MLNR), Asociație fără scop lucrativ a Francmasoneriei Române de rit scoțian antic şi acceptat,' al cărei sediu a fost fixat - la acea dată - în Bucureşti str. Lipscani nr. 21, et. II (sectorul 3).

Această lojă, considerată „loja mamă" sau „loja albastră" şi totodată cea mai mare dintre foarte numeroasele loji înființate de francmasoneria română pe curpinsul României, a purtat şi denumirea de „România Unită", sediul ei, după 23 august 1944, fiind mutat de pe str. Lipscani nr. 21, et. II (sectorul 3) în str. Bursei nr. 13 subsol (stradă ce poartă actualmente numele de Ion Ghica şi se află tot în sectorul 3 din Bucureşti).

La această adresă, atât Loja „România Unită", cât şi Supremul Consiliu al Masoneriei din România şi-au avut sediul până în luna iunie 1948, când împotriva şi a francmasoneriei a fost pornită opresiunea regimului, manifestată prin extrem de numeroase arestări ale membrilor acesteia (dintre care un mare număr a şi decedat fie în timpul anchetelor sau al grelelor sancțiuni aplicate lor, fie la scurtă vreme după ispăşirea pedepselor şi eliberarea lor), 'în această situație, fără a fi intervenit, însă, nici o dispoziție de suspendare a activității lojilor masonice sau de radiere a lor, conducerea ei supremă a apreciat ca fiind oportună şi a hotărât drept urmare încetarea în întreaga țară a oricărei activități (ceea ce în limbajul masonic se exprimă prin aşa-numita „intrare în adormire").

Francmasonii, care s-au putut refugia - în acea vreme - în străinătate, au transferat la Paris sediul Marii Loji Naționale Române (MLNR) „România Unită" şi anume din Bucureşti, sectorul 3, str. Bursei (azi Ion Ghica) nr. 13 în Paris (arondismentul 19), avenue Jean Jaures nr. 118-130, et. 13, ap. 208, unde la 9 decembrie 1991 a fost fixat şi sediul Supremului Consiliu masonic de rit scoțian

antic şi acceptat al României şi unde a fost de atunci continuată, fără întrerupere, respectiva activitate masonică.

După revoluţia românească din 22 decembrie 1989 şi instaurarea la conducerea României a unui sistem politic reputat ca fiind democratic, s-a hotărât - la Paris - ca Marea Lojă Naţională Română (MLNR) „România Unită", precum şi Supremul Consiliu al Masoneriei Române să-şi reia în România (recte la Bucureşti) respectivul ei sediu permanent, procedând apoi la reînfiinţarea progresivă a lojilor sale pe curpinsul ţării.

în acest sens, s-a încheiat la 7 mai 1993 la Bucureşti un proces-verbal protocolar semnat pe de o parte de Suveranul Mare Comandor, de Marele Secre- tar General şi Cancelar, precum şi de Păstrătorul Sigiliului aparţinând conduceri Ordinului masoneriei româneşti din Paris - pe de altă parte de Locotenentul Mare Comandor şi de Marele Secretar General al Cancelariei al aceluiaşi ordin (care nu părăsiseră Ţara) din Bucureşti. . •
>/••/•;

Din cuprinsul acestui act rezultă:

a) justificarea transferării de la Paris, în anul 1948, a sediului Lojii „România Unită" (Marea Lojă Naţională din România - MLNR), precum şi a reluării, la 7 mai 1993, asediului ei;

b) precizarea că pe viitor Marea Lojă naţională română retrasferată în Ţară, la Bucureşti, avea să poarte denumirea de Loja „România Unită" nr. 1 deoarece Loja din Paris avea să-şi continue - nu o activitate de conducere, ci activitatea ei obişnuită sub dubla oblăduire a Supremului Consiliu din România, ca şi a celui ai Franţei, recte al Marii Loji Naţionale din Paris (arondismentul 17, av. De Villiers nr, 128), loja noastră din Paris purtând, la rândul ei, denumirea de „România Unită" nr.

c) 2;

d) precizarea că membrii din Paris ai Supremului Consiliu masonic român erau „ipso facto" integrați şi în respectivul Suprem Consiliu din România şi, în fine, că:

e) stabilirea în România a sediului atât al MLNR „România Unită" - cât şi al Supremului Consiliu al României intra în sarcina acestui din urmă.

în această ultimă privință, subsemnatul membru al Supremului Consiliu al masoneriei din România, Constantin Bărbulescu, în calitatea mea de Locotenent Mare Comandor al respectivei francmasonerii şi totodată în calitatea mea de proprietar al imobilului din Bucureşti (sectorul 3), str. Vasile Lucaciu nr. 87 (fost 107B), declar că pun gratuit la dispoziția francmasoneriei româneşti respectivul meu imobil în vedere de a fi folosit ca sediu atât de MLNR „România Unită" nr. 1, cât şi de Supremul Consiliu Masonic din România".

în acea zi, la Bucureşti, se semna următorul Protocol:

„Proces Verbal Protocolar . •'..,.-.

încheiat azi 7 mai 1993, la Orientul Bucureşti

în lumina documentelor istorice, francmasoneria a luat ființă şi în Principatele române, la începutul secolului al XVIII-lea, fiind adoptată - ca un curent de gândire intelectuală - la curiile domnitorilor Moldovei şi Valahiei (Constantin Mavrocordat, Scarlat Ghica, Alexandru Moruzi, Mihai Şuțu, Alexandru loan Cuza, principii Canta- cuzino, Sturza etc.).

MASONICĂ

i întrerupere,

staurarea la :, s-a hotărât 5", precum şi la Bucureşti) (sivă a lojilor

roces-verbal arele Secre- d conducerii inentul Mare •din (care nu

ijii „România arii, la 7 mai

rată în Țară, 1 deoarece jctivitatea ei şi a celui al e Villiers nr.

lia Unită" nr.

ionic român a şi, în fine,

i" - cât şi al

Consiliu al Locotenent ea mea de nr. 87 (fost respectivul Jnită" nr. 1,

Principatele de gândire tavrocordat, pipii Canta-

Au aparținut masoneriei şi ilustre personalități ca Dimitrie C. Brătianu, Ion C.

Brătianu, Costache Rosetti, Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Costache Negri, lon-Heliade Rădulescu, Cezar Boliac, Nicolae Bălcescu, Dimitrie Bolinti- neanu şi Titu Maiorescu, alături de care trebuie menționate proeminentele fețe bisericeşti ce au ilustrat de asemenea istoria noastră națională cum au fost Leon Gheuca, Episcop de Huşi, ajuns apoi Mitropolit al Moldovei, Amfilochie - Episcop de Hotin, Gherasim - Episcop de Roman, Dionisie Lupu - Mitropolit al Ungro- Valahiei etc.

înaltele idealuri morale ale francmasoneriei mondiale explică şi justifică pe deplin prezența în rândurile ei şi a marilor noastre personalități legate de cele mai importante realizări istorice din Patria noastră, cum a fost: unirea principatelor, independența noastră națională, ridicarea României la rangul de Regat şi realizarea României Mari.

Marile idealuri masonice au dăinuit, în mod permanent, de la începutul - începuturilor şi au răzbătut pretutindeni, supraviețuind cu aceeaşi vigoare, în pofida împrejurărilor mondiale ce au tulburat pacea lumii şi viața oamenilor.

Ele au fost, sunt şi rămân:

- Libertatea, egalitatea şi fraternitatea; '-•> '^ - :i' ' '& "^ • **? r ~ •"
- Federalizarea Europei; •' '-,'&*•
- Independența şi unitatea națională;
- Afirmarea personalității popoarelor;
- Egalitatea în fața legii;
- Dreptul de proprietate;
- Garantarea produsului muncii;
- Respectarea drepturilor omului;
- Solidaritatea umană;

- Instrucția publică; ••'<• *-*

- Votul universal; ;

- Libertatea conştiinței şi a presei; >>:;;; M

- Libertatea religioasă; •...'. >."'>

- Abolirea sclaviei şi torturii;

- Reglementarea legislativă a tuturor drepturilor şi garantarea lor prin crearea organelor unei justiții competente, obiective şi de o ireproşabilă onestitate.

Francmasoneria şi în Țara noastră, a întâmpinat o adversitate corespunzător crescândă, pe măsura ivirii în lume a curentelor politice totalitare, fie a celor de dreapta (foarte scurtă vreme), fie cu deosebire a celor de stânga, beneficiare a vremurilor tulburi şi vitrege ale ultimului război mondial.

Stabilirea silnică în Țară (datorită prezenței copleşitoare a trupelor sovietice) a regimului totalitarist al comunismului importat din URSS, s-a manifestat printr-o opresiune morală de o intensitate atât de mare cum nu fusese niciodată cunoscută până atunci în România.

Alături de o considerabilă parte a populației, au fost arestați şi supuşi unui regim de exterminare (care şi-a atins scopul) un mare număr de francmasoni din România.

în această situație şi pentru salvgardarea ființei francmasoneriei şi a tuturor principiilor ei morale, conducerea francmasoneriei noastre naționale a dispus - în 1948 - „intarea în adormire" a tuturor lojilor sale, printre care desigur - şi în primul

f

rând - însăşi „loja mamă" sau „loja albastră", simbolică de gradul 1 a Supremului Consiliu al Masoneriei Române şi care purta şi numele de „România Unită".

Francmasoneria nu a apucat a fi, deci, niciodată expres şi oficial interzisă de regimul politic comunist ce uzurpase puterea în Țara noastră, ci membrii ei au izbutit să-şi salveze şi să-şi mențină nestinsă „flacăra masonică" fiind însă nevoiți - pentru aceasta - să-şi găsească adăpost acolo unde România şi-a găsit întotdeauna un neprețuit sprijin pentru toate marile ei realizări istorice - şi anume în Franța.

' „Marea Lojă Națională Franceză" de rit scoțian antic şi acceptat a primit, deci, la sânul ei (şi anume în anul 1948) pe sora ei mai mică, iar flacăra masonică din loja „România Unită" a Bucureştilor a continuat să ardă nestânjenită în inima Parisului, adunând deopotrivă în jurul ei, atât pe frații români nevoiți a-şi salva - prin exil - ființa, cât şi o serie întreagă de frați francezi.

Roata istoriei nu rămâne, însă, niciodată încremenită şi iată că după 48 de ani, într-o perioadă mondială de tranziție, în România fiind înlăturat regimul comunist şi fiind instituit la conducere un regim democratic, reapar garantate drepturile omului şi implicit şi posibilitatea - pentru francmasoneria românească - de a-şi relua anteriorul său sediu principal de conducere din Bucureşti şi pe care temporar şi-l mutase, circumstanțial şi motivat, la Paris.

1) în acest scop, în această zi de 7. V. 1993, s-a procedat la reinstalarea - cu sediul în Bucureşti a Supremului Consiliu al Ordinului Masonic Român, de rit scoțian antic şi acceptat. Supremul Consiliu din România ce are componența rezultată din Decretele înmânate la aceeaşi dată, respectivilor lor membri.

2) Concomitent cu aceasta, îşi reia sediul din Țară pe data de azi şi anume tot în Bucureşti. Marea Lojă Națională Română ce a purtat şi în 1948 (la data strămutării ei la Paris) numele de „România Unită" şi care era considerată „loja mamă" sau „loja albastră", simbolică, de gradul 1 - a Supremului Consiliu al Masoneriei Române.

3) Sediile - atât ale Supremului Consiliu al Masoneriei Române, cât şi al Marii Loji Naționale „România Unită", vor fi hotărâte de Supremul Consiliu din Bucureşti al Masoneriei Române.

4) La data intrării efective în activitate a Supremului Consiliu din Bucureşti, îşi încetează în Franța activitatea de conducere membrii actualului Consiliu Suprem din Paris, ei integrându-se - însă - „ipso facto" în Supremul Consiliu din Bucureşti, indiferent de faptul că îşi au în continuare reşedința în străinătate.

5) în ceea ce-l priveşte pe Prea Puternicul Frate Marcel Shapira (care din 1948 şi până în prezent) a depus, în mod neîntrerupt, o exemplară activitate în serviciul Ordinului şi al Țării noastre, atât pe plan național, cât şi internațional), noi Marii Ofițeri ai Supremului Consiliu, redactori şi semnatari ai prezentului act solemn, într-un unanim consens am decis să-i conferim înalta distincție de Mare Comandor de Onoare „ad vitam", încredințați fiind că frăția sa va continua să sprijine Ordinul şi Țara noastră, grație experienței şi legăturilor pe care - pe plan mondial şi la cel mai înalt nivel - el le are.

în conformitate cu tradițiile Ordinului, această învestire îşi va produce efecte depline, în momentul transferării puterilor sale de Suveran Mare Comandor succesorului său din Bucureşti.

Semnătura pe acest Proces-Verbal Protocolar va constitui, deci, asupra acestui punct, actul său de acceptare a titlului ce i-a fost conferit de Noi şi - totodată - de confirmare a sa în respectiva funcție.

5) Prin grija Supremului Consiliu Masonic din Bucureşti, va fi alcătuită şi îşi va relua cât mai neîntârziat activitatea Loja „România Unită".

6) Pentru buna regulă şi pentru înlăturarea oricăror confuzii, Loja „România Unită" din Bucureşti va fi considerată drept loja „nr.1", iar Loja (Geamănă) „Romă- nia Unită" din Paris va fi considerată drept loja „nr.2", ea

continuându-şi netulburată activitatea sub dubla oblăduire atât a Supremului Consiliu al Ordinului Masonic Francez de rit scoțian antic şi acceptat (ce s-a exercitat şi prin intermediul Marii Loji Naționale Franceze), cât şi a Supremului Consiliu al Ordinului Masonic Român de rit scoțian antic şi acceptat."

Pentru istorie, să amintim că, la 15 februarie 1993, Suveranul Mare Coman- dor Marcel Shapira a declarat ridicarea şi numirea la gradul 33, cu prerogative de Suveran Mare Inspector General pe Iluştrii frați Dan Amedeu Lăzărescu, Vladimir Boantă, Tudor Boroş, Edmond Nicolau, Constantin Bărbulescu, Cezar Balaban, Gheorghe Cercel, Paul Petrescu, Dinu Rocco, Nicolae Simedrea, Eugen Sucu- lescu şi Nicolae Filip.

Câteva luni mai târziu, la 10 octombrie 1993, la Paris a fost emis înaltul Decret nr. 43 care enunța:

„Art. 1 în conformitate cu tradițiile Ordinului şi Ritului Scoțian Antic şi Accep- tat, Prea Puternicul Frate, Marcel Shapira, Suveran Mare Comandor al SCR, re- mite şi transferă toate puterile sale, titlul, funcția şi privilegiile sale de Suveran Mare Comandor ilustrului şi puternicului Frate Dan Amedeu Lăzărescu.grad 33, exer- citând actualmente funcția de Locotenent Mare Comandor.

Art. 2. Se transferă în România toate demnitățile şi funcțiile de Mari Ofițeri ai „Supremului Consiliu pentru România", care în viitor vor fi deținute numai de mem- brii Consiliului, locuind în România, sau posedând şi o reşedință şi în România.

Toți marii Ofițeri din Franța sau din alte țări, vor avea în viitor calitatea de „Membri activi" ai SCR din România.

în consecință:

Art. 3. Sunt numiți în funcțiile şi în calitatea de mari demnitari şi mari ofițeri ai Supremului Consiliu pentru România

LĂZĂRESCU Dan Amedeu, Suveran Mare Comandor

BĂRBULESCU Constantin: Locotenent Mare Comandor

BOANTĂ Vladimir: Mare Secretar General

CHIRICEANU Alexandru: Mare Cancelar (având reşedința în România)

NICOLAU Edmond: Mare Orator şi păstrător de sigilii

BALABAN Cezar: Mare Expert

Art. 4. Funcțiile de Mare Tezaurar, Mare Prior, Mare Maestru de Ceremonie, Căpitan al Gărzilor, Purtător de banieră etc. vor fi titularizate la viitoarea reuniune plenară la Bucureşti.

Art. 5. Suveranul Mare Comandor Marcel Shapira, profund mişcat de mani- festarea sentimentelor frăţeşti, exprimate de toţi membrii Mari Demnitari şi Membrii Activi şi SCR acceptă cu emoţie şi sinceră recunoştinţă, înalta distincţie conferită prin Procesul-Verbal Protocolar din 7.05.1993, cea de Mare Comandor de Onoare Ad Vitam - şi se angajează să activeze şi în viitor în Serviciul Supremului Consiliu

i

Român, în mod special cu privire la interesele Consiliului peste hotare, precum şi menţinerea tradiţiei româneşti în cadrul masoneriei române, loji şi cadre de grade înalte în Franţa şi în alte ţări".

. Sosirea la Bucureşti a americanului Fred Kleinknecht,

Suveran Mare Comandor |

în anul 1993, la Cercul Militar din Bucureşti, Ilustrul Frate Fred Kleinknecht, în calitate de Suveran Mare Comandor al Supremului Consiliu de Grad 33, Jurisdicţia de Sud a SUA, asistat de Ilustrul Frate Doug Lemons, grad 33, a j prezidat conferirea gradelor 4-32 ale Ritului Scoţian Antic şi Acceptat unui mare l număr de maeştri masoni români, în vederea funcţionării Ritului pe teritoriul Romă- niei. Membrii masoni ai Corpului NATO din Europa de Rit Scoţian au înmânat gra- dele masonice fraîilor români. Delegaţia condusă de Ilustrul Frate Kleinknecht a fost primită la Palatul Cotroceni de preşedintele Ion Iliescu, prilej cu care şi-a ex- primat

acordul pentru Masonerie în general şi pentru Ritul Scoţian Antic şi Acceptat în România. ' j

La 19 noctombrie 1993, plenul Supremului Consiliu Mamă al Lumii de la Washington, prezidat de Prea Puternicul Frate Fred Kleinknecht, a consacrat Su- premul Consiliu de Grad 33 al României, format din:

Costel lancu-Suveran Mare Comandor

Adrian Dohotaru - Locotenent Mare Comandor

Alin Burea - Marele Prior

Adrian Moruzi - Mare Cancelar

Mircea Birt - Mare Ministru de Stat

Nicolae Simedrea - Mare Trezorier General

Virgil Jorj Stoenescu - Mare Secretar General

Nicolae Filip - Mare Orator

Ernest Schlesinger - Mare Maestru de Cere- monii (ulterior exclus şi „ars între coloane", radiat din evidenţele MLNR pentru încălcarea jurămintelor masonice şi violarea gravă a Constituţiei Ordinului, crearea districtului „Transilvania", conform unui de- cret din anul 1996, semnat de Marele Maestru Sever Frenţiu.

Ştefan Nicolae Marin - Mare Colector.

Adrian Dohotaru

Acest act consfinţea existenţa în România a

două Asociaţii masonice independente, ambele de Rit Scoţian Antic şi Acceptat, a căror deosebire consta doar în faptul că masoneria condusă de Dan Amedeu Lăzărescu, Vladimir Boantă, Constantin Bărbulescu, dăinuie de la începutul secolului al XVIII-lea (şi a dobândit personalitate juridică încă din 6 februarie 1924, printr-o Sentinţă Civilă), iar a doua Asociaţie masonică a luat fiinţă în 1993 cu ajutorul Francmasoneriei americane.

hotare, precum şi şi cadre de grade

inknecht,

:red Kleinknecht, liu de Grad 33, ons, grad 33, a îeptat unui mare 5 teritoriul Româ- au înmânat gra- te Kleinknecht a cu care şi-a ex- Antic şi Acceptat

i al Lumii de la a consacrat Su-

Intr-un alt act juridic, Marii Maeştri ai primei asociaţii amintite mai sus au tmut sa înregistreze că „supravieţuirea a fost posibilă datorită exclusiv atât ospi- talităţi, salutare pe care ne-au oferit-o, la Paris, fraţii noştri francmasoni francezi (în speţa Marea LOJa Naţională Franceză), cât şi - corespunzător - Supremul Consiliu al Francmasoneriei Franceze de Rit Scoţian Antic şi Acceptat, în perioada grelelor persecuţii politice din timpul regimului comunist, existent în România timp de aproape 50 de ani (...) M

Raporturile de perfectă frăţietate (ce trebuie - prin caracterul şi natura Asociaţiei noastre - să existe nealterate între ele şi care sunt de aceea susceptibile de a conduce oricând chiar la fuziunea lor) nu ne determină să ridicăm nici un fel de obiecjuni, m privinţa respectivilor noştri fraţi, ci numai să subliniem marea şi indiscutabila noastră anterioritate, precum şi de a da o explicaţie necesară cu privire a paralelismul şi coexistenţa lor, iar nu (încă) la realizarea respectivei fuziuni logice şi fireşti, nerealizare ce se datoreşte exclusiv unor cauze eteroqene şi anume existenţei - circumstanţial - a unor neînţelegeri între marile puteri maso- nice mondiale şi anume între aceea sub oblăduirea căreia francmasoneria noastră şi-a putut salva fiinţa - şi cea care a sprijinit (de abia după trecerea a aproape jumătate de veac de persecuţie) înfiinţarea asociaţiei analoagă cu a noastră".

Unirea celor două Mari Loji Naţionale din România conduse de Vladimir Boantă şi Sever Frenţiu se va efectua ceva mai târziu, într-o ţinută rituală, la sediul Lojei „Nomine - Mircea Sion", sub patronajul lui Marcel Shapira.

şi Acceptat, a Dan Amedeu ! la începutul in 6 februarie ființă în 1993

Sever Frențiu

Gheorghe Comănescu Eugen-Ovidiu Chirovici

•T l:

Capitolul 29
Anul masonic 5998 (1998).
Primul contact al masoneriei române cu Guvernul țării.
George Muntean în Japonia

9 în primăvara anului 1998 au început să circule zvonuri privitoare la calitatea de mason a premierului român Radu Vasile. Marea Lojă Națională din România a fost nevoită să reacționeze. Marele secretar al Lojii, Horia Nestorescu-Bălceşti a verificat registrele şi a constatat că zvonurile erau fanteziste. Prim ministrul Radu Vasile nu era mason. MLNR clarifica într-un comunicat: „Toți cetățenii României care au primit Lumina masonică se află înregistrați în evidențele Marii Loji, care este singurul organism abilitat să se pronunțe oficial asupra apartenenței la Ordin a oricărei persoane cu cetățenie română. Cei aflați în afara evidențelor noastre nu au i calitatea de Francmason. Marea Lojă Națională din România este în măsură să comunice că dl. Radu Vasile nu se află în evidențele sale, şi mai mult, niciodată nu a fost înregistrată vreo cerere de înscriere semnată de domnia sa". Marele Secretar Horia Nestorescu-Bălceşti, infirma de asemenea zvonul conform căruia Radu Va- sile ar fi făcut o vizită la sediul Marii Loji Naționale din România: "Cred că toată confuzia a pornit de la întâlnirea cu caracter

protocolar care a avut loc, la Palatul Victoria, în ziua de 24 aprilie, între o delegație a masoneriei române şi premierul Radu Vasile. Acesta a fost primul contact oficial între Marea Lojă Națională şi Gu- vernul României, în cursul întrevederii nu s-au discutat nici un fel de chestiuni po- litice. Ne temem că această diversiune se înscrie în campania antimasonică din ultimii ani, care vrea să acrediteze ideea că masoneria este implicată în politică.

Or, acest lucru este complet fals. Chiar dacă din Ordinul masonic fac parte şi po- liticieni, masoneria, ca instituție, este apolitică". Noile Regulamente masonice prevăd faptul că în funcțiile de conducere ale masoneriei, atât la nivel de Ordin, cât şi la nivel de Rit, nu mai pot fi alese persoane implicate activ în viața politică".

Anul 1998 a trecut fără convulsii interne. Mare Maestru al Marii Loji Na- ționale a României fusese numit Gheorghe Comănescu, care făcuse nouă ani de puşcărie în perioada comunistă.

El a fost instalat de Robert Heyat, Mare Maestru al Marelui Orient al Italiei şi ales cu o majoritate covârşitoare. Alegerea noului şef al masoneriei urma dece-

l j w • •

îl țarii.

t la calitatea i România a u-Bălceşti a listrul Radu ii României ii Loji, care ii la Ordin a astre nu au măsură să iciodată nu :le Secretar i Radu Va- 3d că toată , la Palatul i premierul lală şi Gu- estiuni po- sonică din în politică, arte şi po- masonice Ordin, cât tică".

i Loji Na- mă ani de

it al Italiei rma dece-

sului lui Sever Frențiu, cel care a unificat şi condus Masoneria română în ultimii ani. Decesul lui Frențiu a survenit la sfârşitul lui 1998, într-o clinică din Ravenna ilia).

Un distins universitar, fruntaş al masoneriei romă- ne, prof.univ.dr. George Muntean s-a întâlnit la Tokio, la ! sfârşitul anului 1998, cu Venerabilii Marii Loji Masonice a Japoniei. Evenimentul a fost mediatizat de presa românească, în viața profană, George Muntean es- te profesor de literatură română la Universitatea din Bu- cureşti, ca frate, deține funcția de Prim Mare Suprave- ghetor al Marii Loji Masonice din România.

George Muntean

Reprezentantul Marii Loji Masonice a României s-a întâlnit la Tokio cu şefii Masoneriei japoneze. Primi- rea oficială a fost făcută de Marele Maestru William B.

Weath, Marele Secretar Chester L.Ditto şi alți înalți demnitari ai Marii Loji Japoneze. Profesorul Muntean a declarat că întâlnirea de la Tokio a fost primul contact la nivel înalt între masoneria română şi cea japoneză şi că în

cursul discuțiilor au fost abordate diferite aspecte ale situației Masoneriei în lume, ale colaborării directe între cele două Mari Loji, precum şi relațiile de ansamblu în- ' tre România şi Japonia. Demn de remarcat este că masoneria japoneză are o impor- tantă "componentă" americană, fapt care o face destul de puternică în ansamblul diferitelor Loji din întreaga lume. Prim Marele Supraveghetor al Marii Loji Maso- nice din România a efectuat o călătorie de o lună în Japonia la invitația Asociației de prietenie România-Japonia. El s-a întâlnit cu Arhiepiscopul şi Mitropolitul Orto- dox al întregii Japonii, Theodosius Nagasihma, cu fostul prim-ministru al Japoniei, Tsutomu Hata , precum şi cu alți demnitari din Țara Soarelui Răsare, printre care Miyashita Souhei, ministrul sănătății şi al bunăstării sociale. De asemenea, îm- preună cu scriitoarea Adela Popescu, George Muntean a avut întâlniri cu profesori şi studenți de la marile universități japoneze, Bunka Women's University şi Waseda University. Cei doi oameni de cultură români au ținut conferințe la Kyoto, Nara, Osaka şi în alte oraşe japoneze şi s-au întâlnit cu conducători ai masoneriei (cnf. ZIUA, nr. 1359/1998).

Documentele îl atestă pe Cornel Simion ca Mare Maestru al Marii Loji Naționale din România, Pro Tempore, între 8 noiembrie 1997 şi 7 martie 1998.

ai»'

o " CapitoLul30 .^

Anul masonic 5999 (1999)

Bătălia masonică pentru legitimitate.

Certuri onorabile şi mai puțin onorabile.

Nici o publicație românească nu a mediatizat cu mai multă exactitate ş profunzime războiul intern al masoneriei româneşti ca ziarul ZIUA, în special suplimentul „Dosare ultrasecrete" (director - Sorin Roşea Stănescu, redactor-şef- Miruna Munteanu). Iată tabloul anului masonic 5999 (1999), aşa cum îl prezintă Miruna Munteanu. La 17 septembrie 1999, Supremul Consiliu pentru România condus de Andre Szakvary, care se prezenta drept „unicul reprezentant legitim al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat din România, şi moştenitorul masoneriei tradiționale româneşti a organizat o conferință de presă. „Reacțiile nu au întârziat să apară, scrie Miruna Munteanu. Costel lancu, Suveran Mare Comandor al Supremului Consiliu de Rit Scoțian Antic şi Acceptat din România, a contraatacat, făcând declarații de o gravitate fără precedent. Reamintim că, în contradicție cu regulamentele masonice, pe teritoriul României funcționează în prezent două Supreme Consilii ale Ritului Scoțian Antic şi Acceptat, unul condus de Costel lancu, celălalt de Andre Szakvary. Ambele organizații susțin că sunt singurele legitime şi regulare, adică recunoscute de masoneria internațională. Fără a avea

pretenția de a „arbitra" acest conflict care divizează de ani de zile masoneria românească, vă prezentăm, astăzi, punctele de vedere ale celor două părți. Nu vom încerca să emitem nici un fel de judecăți de valoare, lăsându-vă pe dumneavoastră să trageți singuri concluziile. Luni, 27 septembrie 1999, Supremul Consiliu pentru România, condus de Andre Szakvary rupe tăcerea pe care o păstrase mai bine de doi ani de zile. în cadrul unei conferințe de presă-fulger, Szakvary a apărut înconjurat de Henri Baranger, Suveranul Mare-Comandor al Supremului Consiliu pentru Franța, Diego de Lora, Mare Cancelar al aceluiaşi Consiliu, Jacques van de Calceyde, Suveran Mare Comandor al Supremului Consiliu pentru Belgia, însoțit de Louis de Bouvaire. Ziariştilor li s-a comunicat că mai fuseseră prezenți şi Marele comandor al Ungariei, Peter Kosma, „şi numeroase alte delegații din străinătate", dar că aceştia fuseseră nevoiți să plece.

Toți aceşti înalți oaspeți veniseră, chipurile, să asiste la ceremonia menită să aniverseze împlinirea a 120 de ani de la fondarea Supremului Consiliu pentru

România şi 75 de ani de la recunoaşterea sa internațională.

Totuşi, chiar Andre Szakvary, în discursul său, a menționat faptul că Supremul Consiliu pentru România, al cărui urmaş se revendică, a fost înființat în 1881. Deci, un calcul simplu ne arată că aniversarea ar fi trebuit să aibă loc abia în 2001.

Cât despre recunoaşterea internațională, aici lucrurile sunt încă şi mai complicate, însuşi comunicatul oficial remis de Andre Szakvary estimează că procesul de recunoaştere a avut loc „între anii 1921-1925". Din 1925 şi până

acum nu au trecut, însă, decât 74 de ani. Devine, deci, destul de clar ca aniversarea nu a fost de-cât un pretext pentru o ieşire la rampă a lui Andre Szakvary.

Andre Szakvary

Conferinţa de presă respectivă avea, de fapt un singur scop: după ce a fost violent contestat de majoritatea masonilor români şi apoi practic ignorat, Szakvary a venit, în sfârşit, cu susţinătorii săi din străinătate, în încercarea de a demonstra că supremul său Consiliu este cel legitim, în acest sens, cuvântul cel mai greu l-a avut Jacques van De Calceyde, suveranul Mare Comandor al Belgiei, cel care a fost totodată şi şeful Comisiei numite la Viena pentru studirea problemei celor două Supreme Consilii din România: „Ceea ce dorim noi este unificarea masoneriei române. Pentru aceasta m-am înhămat la muncă, împreună cu fraţii mei români, pentru a aduna documente cât mai complete, pe baza cărora am întocmit un raport, cred că foarte realist şi aproape de adevăr.”

Acest raport a fost prezentat la reuniunea de la Paris, din mai 1998. La acea reuniune au fost prezenţi 17 Suverani Mari Comandori. Ei au aprobat în unanimitate concluziile acestui raport, care dovedeşte legitimitatea originii Supre- mului Consiliu pentru România conclus de Marele Comandor Andre Szakvary.

Odată afirmat faptul că Supremul Consiliu condus de Andre Szakvary este legitim, implicit se declară ilegitimitatea Supremului Consiliu condus de Costel lancu.

Szakvary explică: „Facem parte din Ritul Scoţian Antic şi Acceptat, în această obedienţă este stabilit că pe teritoriul unui stat nu poate exista decât un singur Suprem Consiliu. Aşa este stipulat în Constituţiile noastre, care datează din secolul al XVIII-lea. Potrivit acestora, fiecare Suprem Consiliu este suveran în ţara sa şi, odată ce un Suprem Consiliu a fost înfiinţat într-o ţară, nici o altă instanţă din străinătate nu are dreptul să intervină'în viaţa masonică din acea ţară".

Paricipanţii la conferinţa de presă au acuzat, voalat, masoneria americană că s-a amestecat pe un teritoriu deja ocupat creând „ex nihilo" Supremul Consiliu al lui Costel lancu. Henri Baranger a explicat: „Costel

lancu a fost numit Suveran Mare Comandor într-o manieră, în opinia noastră, nelegitimă. El nu a fost ales de frați, ci a fost numit de un anumit Suprem Consiliu din străinătate. Asta în timp ce celălalt Suprem Consiliu, înființat în 1881, nu a fost niciodată întrerupt, a fost în exil în Franța. Supremul Consiliu în exil pentru România şi-a regăsit teritoriul de origine. Crearea „ex nihilo" a aşa-zisului Suprem Consiliu al lui Costel lancu de către Jurisdicția Sud a Statelor Unite este în contradicție cu regulamentele şi constituțiile masonice. Noi nu îl recunoaştem în Franța, şi nici restul Europei nu îl recunoaşte". De aceeaşi părere este şi Jacques van De Calceyde: „Fiecare Suprem

Consiliu din lume este suveran şi independent. Nu se pune problema ca un Suprem Consiliu din străinătate să se amestece într-un teritoriu deja ocupat din punct de ve- dere masonic". Referindu-se în mod specific la situația din țara noastră, De Cal- ceyde explică: „Important este ca România, la acea oră, nu era terra nuda din punct , de vedere masonic, cum s-a pretins. Dacă teritoriul era deja ocupat, de ce trebuiau J să vină Statele Unite să creeze un nou Suprem Consiliu? Costel lancu a fost pro- pulsat de americani şi de italieni. De ce? - nu ne stă în puteri să răspundem.

Henri Baranger, Suveranul Mare Comandor al Franței, a arătat că Supremul Consiliu pentru România condus de Szakvary este legitim, fiindcă este urmaşul di- rect al vechii masonerii româneşti, aflată, timp de cinci decenii, în exil la Paris.

„Supremul Consiliu al lui Dan Amedeu Lăzărescu a fost recunoscut de Franța, l fiindcă Lăzărescu preluase prerogativele direct de la Marele Comandor Marcel * Shapira, aflat în exil la Paris. Când situația politică din România a permis reapariția j masoneriei, în condiții de securitate satisfăcătoare, Suveranul Mare Comandor) Marcel Shapira i-a transmis prerogativele lui Dan Amedeu Lăzărescu, pe care 1-a instalat în această funcție cu acordul Supremului Consiliu pentru Franța. De aceea, Supremul Consiliu pentru România al lui Dan Amedeu Lăzărescu a moştenit legitimitatea filiației Supremului Consiliu pentru România fondat în 1881.

Lăzărescu este succesorul unei întregi descendențe de Suverani Mari Comandori, pe când Costel lancu nu are nici o filiație. A existat doar un Suprem Consiliu străin care a zis într-o zi: „Dumneavoastră sunteți Mare Comandor. Nici măcar nu a fost instalat în România, ci în Statele Unite"

Conveni Masonic. In fotografie, în mijloc, Alin Burea, Mare Prior în Supremul Consiliu

Szakvary, de profesie medic stomatolog, s-a născut la Budapesta şi are cetățenie franceză. Nu cunoaşte limba română. „Familia mea este originară din Si- biu şi, ca multe familii din România, a fost obligată să se stabilească în străinătate", declara Andre Szakvary. „Sunt decis să rămân fidel străbunicului meu, care a fost Mare Maestru al Lojii Sfântului Andrei din Sibiu". Szakvary, care are gradul 33 şi este considerat un expert al Ritului, a fost transmis în România de către Henri Ba-

i ROMÂNIA MASONICA

MASONICĂ

un Suprem sunet de ve- ră, De Cal- la din punct ce trebuiau l a fost pro- \m.

ă Supremul urmaşul di- ;il la Paris.

de Franța, lor Marcel s reapariția Comandor pe care 1-a De aceea, i moştenit în 1881.

'omandori, siliu străin r nu a fost

ta şi are l din Si- inătate", re a fost Iul 33 şi.

enri Ba-

anger Suveranul Mare Comandor al Supremului Consiliu pentru Franța, în calitate

de garant de amiciţje". Dm 1994, Szakvary a devenit membru al Supremului Con-

,.,.. __ Slhu pentru România) condus de Dan Amedeu Lăzărescu

Miruna Munteanu

Alegerea sa în calitate de Suveran Mare Comandor a provocat reacții vii în masoneria română. Dan Amedeu Lăzărescu a declarat atunci că este vorba despre o manevră ocultă a Supremului Consiliu pentru Franța şi 1-a acuzat pe Marele Comandor Henri Baranger de amestec direct în treburile interne ale României: "Aceste ingerințe s-au exercitat chiar şi în stabilirea componenței şi a conducerii delegațiilor Supremului Consiliu pentru' România la reu- niunile internaționale la care am participat, culminând cu impunerea lui Andre Szakvary ca Suveran Mare Comandor m locul meu", a declarat atunci. "Membrii Supremului Consiliu pentru România declară, însă, că alegerea lui Szakvary în funcția de Suveran Mare Comandor a fost op- junea or, neimpusa de nimeni, şi că au dreptul să îşi aleagă conducătorul pe care îl vor Alegerea mea m calitatea de suveran Mare Comandor s-a făcut conform Con-

H±-'Saîfr ? v°-lată îlind de °coraisie strămă-Este ° trad*e în *»*™L

ca, arunci când frații iți încredințează o sarcină, nu ai voie să o refuzi Am primit-o m cunoştință de cauză", concluzionează Andre Szakvary

ra„ H"SuVe"an? Mare Coniandor Iancu a resPins în bloc acuzațiile aduse de Szak- vary, demontandu-le una cate una, scrie Miruna Munteanu. Pentru a se legitima ca succesor al masonenei tradiționale româneşti, Andre Szakvary este nevoit să-1

tc LăZărCSCU' Cd Care a fost> Până în fetaMiie al Supremului Consiliu pentru România. Destul de

sn H reSCîU 3 dCVenit Ulteri°r Cd mai înver?unat «"*»-

al sau. Potrivit lui Szakvary, el a fost ales de către frați în funcția de Suveran

e m f Uma demisid lui LăzăreSCU' Totu^ ^ Amedeu Lăzărescu ea ca nu a demisionat niciodată. El îl acuza pe Szakvary că a încercat să-1 înlăture pnnfr-o lovitură de palat, organizată cu sprijinul lui Henri Baranger într- un material filmat în octombrie 1998, Dan Amedeu Lăzărescu explica: "rficiodată

^T^ a demisi°na ŞJ ^ "U l~am recunoscut ca s^sor al ary' C1 nU'mi trCCea Prin minte că ar Putea fi s™an Mare ° PerS°ana ^ nU 6Ste C6tătean român şi care nu vorbe?te deloc limba

Această afirmaţie este întărită şi de Horia Nestorescu-Bălceşti, care la momen-

memb T CTetar Hl Supremului Consiliu Pentru România: "întrucât eram

mem ru a upremulin Consiliu al lui Dan Amedeu Lăzărescu, am participat la .. Sunt^deci, martor ocular. Lăzărescu nu a demisionat niciodată u exista nici un fel de document în arhivă din care să reiasă că el şi-a dat

la şedinţa i' t' a data.PlaniflCată (ianuarie 1997) a fost reales. Este adevărat că la şedinţa respectiva au lipsit şase oameni. O săptămână mai târziu aceşti sase oamen, 1-au ales pe Szakvary". Alegerea lui AndreSzakvary în func S de Swemn Mare Comandor este extrem de controversată. Cu toate că el susţine că această aTe"

gere a fost extrem de corectă şi că a fost chiar supravegheată de o comisie din stră- inătate, este contrazisă făţiş de către unii dintre "fraţii" săi. Dan Amedeu La- zărescu, a cărei "legitimitate" Szakvary considera că o moşteneşte, povestea: "în timpul absenţei mele din ţară - fiind plecat la Bruxelles în calitate de senator- Szakvary a pretins în faţa câtorva membri ai Supremului Consiliu că este delegat şi însărcinat de Suveranul Mare Comandor Baranger să ocupe demnitatea de Suveran Mare Comandor în locul meu".

Horia Nestorescu-Bălceşti

La data de 2 februarie 1997 au avut loc noi alegeri pentru funcţia de Suveran Mare Coman- dor. Nelegale, susţine Dan Amedeu Lăzărescu, pentru că nu au participat decât şapte persoane, când minimul reglementar este de nouă. Amă- nunte despre iregularităţile alegerii lui Szakvary ne oferă Horia

Nestorescu-Bălceşti: "Şapte oa- meni nu pot forma o ținută regulară, minimul este de nouă. Ei spun că au mai avut nişte voturi prin corespondență. Nu se votează un Suveran Mare Comandor prin corespondență. Ei singuri re- cunosc că Szakvary a fost ales din trei candidați.

Deci, din şapte, sau nouă chiar, doi măcar au votat împotriva lui Szakvary, fiindcă s-au votat pe ei. Cât despre restul, am oameni care spun clar: <Eu nu 1-am votat pe Szak- vary>. Atunci unde sunt voturile cu care a fost ales? Andre Szakvary ar putea să nu fie nici măcar mason regular. Costel lancu, Suveran Mare Comandor al Supremului Consiliu de Rit Scoțian Antic şi Acceptat din România declara că nu a fost surprins de puciul îndreptat împotriva lui Lăzărescu, pentru că Szakvary şi oamenii lui au recurs întotdeauna la bluffuri. Horia Nestorescu-Bălceşti face o revelație incendiară. Cel care se pretindea drept urmaşul masoneriei tradiționale româneşti ar putea să nu fie nici măcar mason. Nestorescu Bălceşti explica: "Eu am dosarul lui Szakvary, fiindcă, fiind <garant de amiciție> trebuia să mi-1 prezinte mie, în cali- tate de Mare Secretar. Aici există o autobiografie. Nu mi-a prezentat niciodată nici un document, nici mie, nici lui Lăzărescu, care să ateste că este mason. Nu ce grad are, ci că este mason. Costel lancu a confirmat: "Avem o scrisoare de la Grande Loje Naționale de France, în care se precizează că Szakvary nu figurează în evidența lor. Pot să spun mai mult. Baranger a depus o cerere la Grande Loge Naționale de France prin care solicita ca Szakvary să fie inițiat acolo în gradul l, Cerere la care nu s-a răspuns până la ora actuală". Deci, dacă Szakvary nu este totuşi mason, el provine dintr-o organizație neregulară. "Oricum, el nu a făcut parte niciodată din Supremul Consiliu al Franței", precizează Costel lancu.

Cum a ajuns atunci Andre Szakvary "garant de amiciție" din partea lui Beranger pe lângă Supremul Consiliu al lui Amedeu Lăzărescu. Horia Nestorescu Bălceşti este de părere că Szakvary a fost propulsat în lumea masonică de legătura sa amoroasă cu Anca Nicolescu, cu care ulterior s-a şi căsătorit. Anca Nicolescu este asistenta personală a doctorului Alexandru Chiriceanu, Mare Cancelar în Supremul Consiliu în exil al lui Marcel Shapira. Chiriceanu se bucura de mare

* MASONICĂ

misie din stră- Amedeu Lă- povestea: "în 1 de senator - este delegat şi îa de Suveran

i-Bălceşti

at pe Szak- putea să nu Supremului ăst surprins icnii lui au > revelaţie >mâneşti ar dosarul lui ie, în cali- iodată nici ^u ce grad la Grande [urează în nde Loge gradul 1.

y nu este acut parte

Jartea lui estorescu (legătura ftcolescu Icelar în de mare

„Lai 8 ^' ° ™^ Astfei

Horia Vti^^^^S^^ f r^ "r* Un fel de COIT masonic-

Lojă de orice natură pe teritoriul României? Nu". Costel lancu afirma că nu a dom nici o clipă să scurtcircuiteze masoneria română aflată în exil la Paris. Maree!

Shapira a refuzat, însă, sistematic să vină în România şi să participe li redeşteptarea masoneriei: "Timp de trei ani a refuzat să se întoarcă în ţară, până îi

1993. A fost rugat, dar el a refu/at tot timpul. Invitaţia a fost lansată. Repet, li Paris nu exista o Mare Lojă română în exil. Era un Suprem Consiliu în exil, care a avea însă nici o bază, nu avea o Mare Lojă. Horia Nestorescu-Bălceşti acuz» Supremul Consiliu pentru România că a funcţionat fără a

avea baza oferită de o Mare Lojă: "Marea Lojă Unită a lui Nicoară-Schlesinger s-a constituit în octombrie

1994, pe un teritoriu ocupat. Singura lojă care erste de tradiție franceză, aşa-zisa „România Unită 2" a făcut prima inițiere în 1994. Primul mason de tradiție franceză inițiat pe teritoriul României sunt eu. Deci în 1994. Unde au fost timp de trei ani? La 24 ianuarie 1993, s-a constituit Marea Lojă Națională din România, Asta pe care o moşteneşte Nicoară se constituie abia în 1994".

Costel lancu explică de ce a fost necesar ca masoneria românească să por- nească de la zero în 1990: "Majoritatea masoneriilor din Europa, la sfârşitul anilor '40, nu erau regulare, în România era o uniune de organizații, unele recunoscute de unii, altele de alții. Nu exista, însă, o instituție masonică românească, unică şi inte- gral recunoscută. Din acest motiv, atunci când s-a luat decizia reconstituirii maso- neriei în Europa de Est, s-a pornit de la zero. Nu exista nici un mason, indiferent ce grad a avut în 1948, care să fi intrat cu gradul pe care îl avea atunci. Absolut toata lumea, în Europa Centrală şi de Est, a pornit de la zero. Au fost refăcuți gradul 1,2 şi aşa mai departe. Mai întâi a fost refăcut ordinul masonic". Istoricul Horia Nesto- rescu-Bălceşti face câteva precizări: "Anglia a dat o asemenea recunoaştere, dar era şi aia cu cântec, provizorie, era mai mult obținută prin relațiile personale ale Martei şi ale lui Valentin Bibescu. Recunoaşterea a căzut automat în 1937, când masoneria a intrat în adormire, în 1944, când se redeşteaptă masoneria, exista numai o cerere a Marii Loji Naționale din România către 60 de state prin care ruga să i se dea recunoaşterea. Am scrisoarea prin care Anglia răspunde că, în condițiile actuale din România, nu poate să îi acorde recunoaşterea". Nestorescu-Bălceşti explică de ce masoneria românească nu era recunoscută pe plan mondial. Se pare că, în perioada interbelică, situația nu diferea prea mult de cea din ziua de astăzi: "în masoneria română, cam în toate perioadele, şi la sfârşitul secolului trecut, se amesteca Ritul cu Ordinul, era un ghiveci întreg. La un moment dat, Pangali era şi Suveran Mare Co- mandor şi Mare Maestru. La fel Sadoveanu. Masoneria universală nu tolerează o asemenea stare de lucruri. Cel mai bun exemplu este că în toată perioada inter- belică

s-au făcut eforturi imense ca România să fie acreditată pe lângă Asociația Universală a Masoneriei, care a dispărut puțin înainte de cel de-al H-lea Război Mondial. Dar România nu a fost admisă, tocmai datorită haosului care exista în masonerie. Horia Nestorescu Bălceşti, la ora actuală Mare Secretar al Supremului Consiliu al lui Costel lancu, a explicat de ce Supremul Consiliu pentru România al lui Andre Szakvary a pornit chiar de la o bază neregulară:

Costel lancu respinge acuzația că ar fi fost numit Suveran Mare Comandor de către Jurisdicția Sud a Statelor Unite: „La Washington, nu am fost constituiți ca Suprem Consiliu, ci inițiați la gradul 33. Cu acea ocazie, deci, acele persoane, sin-

că nu a dorit Paris. Marcel

participe la [> țară, până în \ată. Repet, la n exil, care nu lălceşti acuza l oferită de o l în octombrie ceză, aşa-zisa n de tradiție i fost timp de lin România.

ească să por- Eârşitul anilor cunoscute de unică şi inte- tituirii maso- indiferent ce Vbsolut toată [igradul l, 2 fioria Nesto- jtere, dar era le ale Martei id masoneria mai o cerere

să i se dea s actuale din xplică de ce

în perioada n masoneria eca Ritul cu in Mare Co-

tolerează o ioada inter- ;ă Asociația -lea Război re exista în Supremului România al

l

Comandor instituiți ca boane, sin-

gurele care aveau gradul 33, deci calitatea necesară realizării unui Suprem Consiliu din România. S-au făcut alegeri şi eu am fost propus ca Suveran Mare Comandor şi ales în unanimitate". Cum rămâne atunci cu recunoaşterile internaţionale? în confe- rinţa de presă la care face referire Miruna Munteanu, din octombrie 1999, s-a afir- mat că Supremul Consiliu al lui Andre Szakvary a fost recunoscut de toată masone- ria europeană, în timp ce organizaţia lui lancu nu se mai poate bizui decât pe spriji- nul americanilor. „Nu este adevărat", exclama Costel lancu, indignat. Există o pro- cedură. Aşa cum este şi în diplomaţie, cum este recunoscut un stat. Exista un do- cument, se dă un patent. Această procedură o avem noi. Această procedură o au şi ei, dar numai din partea Franţei şi, acum, de anul acesta, şi din partea Belgiei.

Belgienii chiar au şi scris: „Ca să obligăm celălalt Suprem Consiliu din România să accepte condiţiile noastre, Supremul Consiliu al Belgiei a luat decizia să-1 recu- noască pe cel al lui Szakvary, pentru a echilibra forţele". Să o luăm băbeşte. Pe noi ne recunoaşte America, Israelul, Africa de Sud, Australia, Noua Zeelandă, Filipine, Germania, Italia, Spania, Portugalia, Grecia, Austria, Iugoslavia, Ungaria (pe care noi 1-am făcut), Cehia, Polonia, Rusia. Lipsesc Franţa, Elveţia, Belgia şi Olanda.

Acestea sunt toate, pentru că ţările nordice au o altă structură la nivelul Ritului. In afara Europei avem absolut tot: Brazilia, Mexic, Cuba, Peru, orice, de la Santo Do- mingo la Nicaragua, Columbia". Pare curios faptul că Suveranul Mare Comandor Costel lancu invoca recunoaşterea Ungariei, având în vedere că la „aniversarea" or- ganizată de Szakvary a participat şi Peter Kosma, Suveranul Mare Comandor al acestei ţări. lancu explica: „Supremul Consiliu al României a fost la Budapesta, un- de Loja bazelor NATO ne-a dat această onoare. Eu i-am luat pe unguri şi i-am pre- zentat unul câte unul masoneriei universale, în plen. Nu era Kosma Suveran, era altul, înaintea lui. Recunoaşterile sunt reciproce. Este adevărat că trebuie să recu- noască cel care deja există, din punct de vedere istoric, şi cel care avea autoritatea mai mare. Dar este tot la fel de adevărat că, odată ce te recunoaşte acesta, şi tu recunoşti autoritatea respectivă. Eu am participat la

inițierile lui, deci eu sunt mult mai bătrân decât el, eu i-am recunoscut. Deci, în mod automat, şi el mă recunoaşte pe mine. Şi am făcut schimb de ambasadori, de Mari Reprezentanți".

Sub titlul „Siguranța națională în pericol?", Miruna Munteanu a continuat investigațiile („Dosare Ultrasecrete", nr. 1610 din 2.10.1999) în legătură cu acuzațiile împotriva lui Szakvary, după care acesta ar dori federalizarea României.

„Imediat după ce Andre Szakvary a devenit Suveran Mare Comandor al Supremului Consiliu pentru România (contestat de majoritatea masonilor români), împotriva sa s-au făcut auzite acuzații de o gravitate ieşită din comun. Dan Amedeu Lăzărescu a sesizat chiar Comisia de Apărare din Senat, spunând că integritatea ță- rii este amenințată, în acest moment de criză, el a decis să lase la o parte toate ve- chile dispute, şi să unifice organizația sa cu cea a lui Costel lancu. A urmat con- ferința de presă din februarie 1997, de la World Trade Piaza, în care s-a declarat că, în sfârşit, masoneria românească s-a unificat. Fapt contestat, desigur, de Szakvary, care susține că orice ar fi făcut Lăzărescu după 2 februarie 1997, a făcut în nume

strict personal, fără să implice Supremul Consiliu pentru România. Ieşirea la rampă a grupului Szakvary, 1-a determinat pe Costel lancu să rupă în sfârşit tăcerea şi să facă la rândul său, pentru prima dată, declarații incendiare. Costel lancu a acuzat organizația lui Andre Szakvary că urmăreşte federalizarea României. El confirma astfel acuzațiile aduse de Dan Amedeu Lăzărescu, încă de acum doi ani. De data aceasta, însă, Costel lancu vine cu argumente concrete: „La 24 aprilie 1998, am participat, la Bruxelles, la o întâlnire organizată de Comisia de studiu asupra situației

create în sânul masoneriei române. Deci nu comisie de acreditare, nu comisie de mediere. Comisie de studiu. La Bruxelles erau prezenți Suveranul Mare Comandor al Belgiei, Jacques van De Calceyde, Suveranul Mare Comandor al Olandei, Wim Frackers (inspector general al Poliției olandeze) şi Andre Szakvary, Eu m-am dus însoțit de Marele Secretar Virgil Stoenescu, şi cu un dosar. Ei nu ni l- au cerut, dar 1-am adus noi. Primul document era o scrisoare din partea Marelui Maestru al Marii Loji Naționale din România, Gheorghe Comănescu, care spunea:

„Eu, Comănescu, am făcut parte din organizația lui Marcel Shapira şi Dan Amedeu Lăzărescu, am înțeles cum stau lucrurile, am îngenuncheat, am fost regularizat în cadrul Marii Loji Naționale din România şi respectiv în cadrul Supremului Consiliu condus de lancu, şi ca dovadă a spiritului frățesc, am ajuns chiar Mare Maestru, şi nu după o viață, ci după un an şi jumătate. Majoritatea conducerii actuale a Marii Loji Naționale provine din fosta organizație a lui Dan Amedeu Lăzărescu. Nu a existat nici o vendetă, nici o ranchiună". Belgianul s-a făcut roşu la față, a luat hârtia şi a zis: „Asta nu ne interesează" şi a rupt-o. Un material documentar de o mare importanță. Dacă un Mare Maestru spune „Noi nu re- cunoaştem pe nimeni altcineva decât acest Suprem Consiliu pentru că membrii lui provin din Marea Lojă Națională a României care este regulară".

„Eu am înțeles imediat că situația era urâtă. Ei erau deja în toiul discuțiilor când am ajuns noi. Am făcut un scurt istoric al masoneriei din România, cerându-i de fiecare dată lui Szakvary să-mi confirme spusele. A făcut-o. Când am terminat, m-au întrebat dacă eu cred în Europa unită. Eu le-am răspuns: „Nu ştiu cât credeți voi, dar eu cred în Europa unită". Şi aici a început discuția. Mi-au spus că România trebuie să înțeleagă că dacă vrea să intre în Europa, atunci trebuie să se federalizeze. Atunci 1-am întrebat pe olandez: „Vă referiți la statul român, sau la masoneria românească?" „La amândouă". Le-am răspuns că România este în Eu- ropa, istoric şi geografic. Este foarte clar că noi suntem o masonerie europeană, do- rim să lucrăm în continuare alături de frații noştri europeni, dar nici nu putem să ne negăm propriii noştri părinți. Supremul Consiliu Mamă al Lumii este cel care ne-a făcut. Deci nu am cum să nu-1 recunosc. Dar eu, în acelaşi timp, sunt o

masonerie europeană. Atunci s-a angajat discuția în mod exclusiv pe România. Au zis că aşa cum este Germania, aşa cum sunt alte state, România poate să facă la fel. Am spus că nu, pentru că România este un stat unitar, nu sunt landuri, nu are cum să devină un stat federal. Bineînțeles am fost şocat de turnura pe care o luase discuția. Tonul lor a crescut, tonul meu a crescut, discuția a ajuns efectiv violentă. Eu am spus că

eşirea la rampă fit tăcerea şi să lancu a acuzat îi. El confirma)i ani. De data rilie 1998, am studiu asupra acreditare, nu uveranul Mare Comandor al idre Szakvary.

sar. Ei nu ni 1- >artea Marelui , care spunea:

Dan Amedeu regularizat în l Supremului îs chiar Mare sa conducerii Dan Amedeu i-a făcut roşu Un material „Noi nu re- membrii lui

ui discuțiilor ia, cerându-i im terminat, u cât credeți că România :buie să se mân, sau la este în Eu- opeană, do- putem să ne el care ne-a i masonerie ii zis că aşa îl. Am spus n să devină bția. Tonul im spus că

nici peste cadavrul meu acest lucru nu se va întâmpla. Belgianul a zis, „da, ne-ai dat o idee bună". I-am răspuns: „Nu, n-ai fost atent, am zis că nici peste cadavrul meu nu veți reuşi să faceți asta". Olandezul urla. Am reuşit într-un fel să închid discuția spunând numai atât: „Dacă mai spuneți un singur cuvânt pe această temă vă garantez că atât eu cât şi Andre Szakvary când vom pune piciorul pe teritoriul României, o să fim arestați de la scara avionului. Şi masoneria română va fi acuzată de complot împotriva statului. Doriți acest lucru? Vă dau în scris că aşa se va întâmpla". Atunci a intervenit belgianul, care a schimbat total tonul. A început să- mi explice că nu are rost să mă încăpățânez, că ar putea să fie foarte bine pentru România. Că, în fond, care este problema dacă Transilvania poate să fie sub in- fluența Ungariei şi, deci, a Austriei şi Germaniei, Moldova poate foarte bine să treacă la Rusia şi Țara Românească poate să rămână la America. Să

ştiți că atunci când m-am întors, am avertizat autoritățile române. Nu m-au crezut imediat. Abia după un an de zile au început să apară semnalele.

Este momentul să precizăm că Andre Szakvary neagă ferm toate aceste acuzații, în timpul conferinței de presă menționate de jurnalista de la ZIUA, el a declarat: „într-o lume în care oamenii luptă pentru a unifica țările şi a crea o Eu- ropă unită am sentimentul că a vorbi despre divizarea României sau despre fe- deralizare sunt argumente depăşite, ale politicienilor secolului trecut. Trebuie cău- tată unitatea şi, în ceea ce mă priveşte, sunt decis să o fac". „Are curaj să o spună în fața mea?" se întreba retoric Costel lancu. Cum se explică, totuşi, rolul jucat de Supremul Consiliu al Franței în această teribilă încrengătură de intrigi? Costel lancu explică: „Este vorba, de fapt, despre tendința Franței de a juca un rol im- portant în noua configurație europeană. Nu a făcut-o din punct de vedere economic, nu a făcut-o din punct de vedere militar, atunci încearcă să o facă din punct de ve- dere masonic. Franța are cel mai mare număr de masoni din Europa, dar este adevărat că cei mai mulți dintre ei nu sunt regulari, în acest context, Henri Ba- ranger vizează să fie liderul Europei, de aici ideea de a realiza un Suprem Consiliu european, în care el să fie Suveran Mare Comandor. Până acum doi ani, îi avea ca vicepreşedinți pe fostul Suveran al Elveției, Jean Paul Grenier, şi pe fostul suveran al Turciei, care a murit. Acest lucru contravine, bineînțeles tradiției masonice, tuturor Constituțiilor şi regulamentelor. Intrând în conflict cu această lege a intrat, bineînțeles, în conflict şi cu cine face această lege, adică Consiliul Mamă al Lumii al Jurisdicției de Sud al Statelor Unite, de la Washington".

Costel lancu arată că setea de putere a lui Baranger a deranjat Supremul Consiliu Mamă al Lumii, încă de acum câțiva ani: „Cu anii în urmă, Baranger a creat prima bază, intitulată „Comisia celor trei". Cei trei erau Baranger, şef, Grenier - Suveranul Mare Comandor al Elveției - adjunct, şi Sakir al Turciei. Se întruneau între ei, şi, foarte abil, începeau să analizeze situația masoneriei de tip scoțian din Europa. Dădeau un fel de calificative, pe care le trimiteau apoi la toți.

S-au autopropus şi s-au autopus ca un fel de for tutelar. Foarte indignat, Supremul

Consiliu Mamă a atras atenția că acest fapt este inadmisibil. Fiecare Suprem Consiliu este suveran. A apărut marea ocazie, ca în mod excepțional să se creeze masoneria română şi să vină la Bucureşti nici mai mult nici mai puțin decât Supremul Consiliu Mamă al Lumii, în frunte cu Suveranul Mare Comandor Fred Kleiknecht, inclusiv Loja bazelor NATO. La 8 mai 1993, la Casa Armatei, ai ridicat acest pasaj de inițiere, dar nu numai românilor, ci şi anumitor frați din Europa Centrală şi de Est: sârbi, cehi, polonezi etc. Au fost inițiate 172 de persoane. A fost o ocazie minunată pentru Baranger de a ne folosi ca instrument sj să înceapă să şicaneze Consiliul Mamă al Lumii. Acest fapt a fost anticipat într-im schimb de corespondență dintre Baranger şi Fred Kleickhnecht, invitațiile $i rugămințile din partea lui Kleickhnecht către Baranger de a participa, condiționarea acestuia că vine numai dacă Supremul Consiliu Mamă al Lumii acceptă apriori ca Marcel Shapira să fie Mare Comandor şi tot acesta, împreună cu Baranger, si numească membrii Supremului Consiliu. Suveranul Mare Comandor al Supremului Consiliu Mamă al Lumii a răspuns foarte corect că nu se poate aşa ceva, că nu este legal să impună din afară. „Există o Mare Lojă Națională Română, legală şi regulară, trebuie să o lăsăm în pace. Să-i lăsăm pe masonii români să decidă ce voi să facă". Americanii au rămas fermi pe poziție. Atunci au avut loc inițierile de la gradul 4 la 32".

Costel lancu continuă: „Germania şi Austria sunt campionii reconstituirii Marilor Loji din Europa Centrală şi de Est: în Ungaria, Iugoslavia, Polonia, inclusiv Bulgaria. Franța a văzut că nici măcar în acest sector, în ciuda faptului că ei fuseseră cei mai puternici, nu au reuşit să facă absolut nimic. Le mai rămăsese numai România şi Rusia. Şi-au jucat, bineînțeles, acesta ocazie, în 1993, am înțeles foarte bine acest lucru. I-am scris lui Baranger şi i-am spus: „Nu ne implicați pe noi în jocurile şi polemicile voastre; noi suntem o masonerie europeană, dorim să lucrăm cot la cot, dar cred că sunteți de acord cu mine, fără America nu se poate, Nu avem nimic cu Marcel Shapira, nici cu voi. Nu uităm că ați fost leagănul de alinare al atâtor masoni români etc. De ce până la ora actuală Grande Loge

Naționale de France nu a constituit nici o singură Lojă pe teritoriul României? Ei se sprijină numai pe lojele schismatice ale lui Schlesinger".

Costel lancu este de părere că au existat şi mai există încă forțe care nu doresc ca în România să existe o masonerie puternică şi unitară: „începând din 1995, în ciuda unei fuziuni existente, aceasta a fost negată de către Baranger.

Acelaşi lucru s-a întâmplat şi în 1996. Mai mult, văzând că Lăzărescu înclină spre fuziune, Baranger a organizat o lovitură de palat şi 1-a instaurat pe Szakvary".

Totuşi, Costel lancu este optimist: „Masoneria română este astăzi cea mai puternică şi cea mai numeroasă, în mod absolut, din toată Europa Centrală şi de Est".

s? jU c , .u»;;:; i

să

Suveranul Mare Comandor masonic belgian explică

Jacques van de Calseyde, Suveranul Mare Comandor al Supremului Consiliu pentru Belgia a cerut drept la replică şi a trimis ziarului ZIUA o incisivă scrisoare (14.10.1999): „Referitor la articolul apărut în ziarul ZIUA din 2.10. 1999 sub titlul „Dihonie la masonerie" şi la declarațiile lui Dan Amedeu Lăzărescu, Horia Nes- torescu-Bălceşti şi Costel lancu, rugăm presa din România să ia notă de protestul nostru vehement. Este cu adevărat inadmisibil sa fie publicate declarații inexacte şi afirmații mincinoase, fără nici o verificare prealabilă. Acuzațiile neruşinate aduse unor vizitatori străini dezonorează cel puțin o parte a presei româneşti, şi în special ziarul care s-a pretat să le publice. Noi am venit în România pentru a aduce un omagiu solemn Francmasoneriei române tradiționale şi ceea ce a reprezentat ea în această țară de-a lungul vremii. Am venit pentru a onora şi sărbători împreună cu cei care reprezintă cu onoare, de ani de zile, România şi drapelul ei. Numeroşi masoni, de pretutindeni din lume, au plătit cu viața,

aşa cum au facut-o şi mulţi cetăţeni români, respectul pe care îl datorau legilor care guvernează o ţară liberă.

Suntem revoltaţi că ni s-au atribuit intenţii de amestec în treburile ţării dum- neavoastră. Aflaţi că interdicţia de a discuta subiecte politice sau religioase este în- scrisă în constituţiile noastre, iar noi respectăm aceasta cu stricteţe. Faptul că unii găsesc un interes personal în a utiliza argumente ale unor politiceni aparţinând unei alte epoci nu le face cinste şi contrazice însăşi fundamentele Ordinului nostru, într- adevăr, de-a lungul întregii sale istorii, Francmasoneria s-a arătat a fi garantul le- găturilor frăţeşti dintre toţi oamenii, dincolo de orice frontiere. Mari oameni din România au dovedit-o în trecut şi este regretabil că unii nu ştiu astăzi să se arate demni de ei. Noi cerem numai ca jurnaliştii profesionişti să respecte regulile unei deontologii necesare bunei funcţionări a meseriei pe care o profesează, în scopul de a difuza o informaţie obiectivă şi nu una pătată de minciuni nedemne de un ziar Este ceea ce onoare presei în general, a ziarului ZIUA în special şi a României sunt îndreptăţite să pe pretindă,,.

Comunicatul de mai sus este semnat de Jacques van de Calseyde în calitatea sa de „Preşedinte al Comisiei de anchetă în problema masoneriei române" De fapt nu se înţelege prea bine în numele cui se revoltă de Calseyde, comentează Mirunâ Munteanu. Chiar din declaraţiile sale (făcute în cadrul conferinţei de presă din 27 septembrie) reiese că această Comisie de „anchetă" şi-a încheiat misiunea odată cu prezentarea raportului final în cadrul Conferinţei europene de la Paris în mai 1998 Este, deci, bizară opţiunea de a semna acest comunicat în numele unei comisii care şi-a încetat activitatea. Atrage atenţia şi titulatura de „Comisie de anchetă" Este pentru prima dată când se foloseşte această sintagmă. Până acum, s-a vorbit numai despre o comisie de „studiu". Diferenţa de nuanţă este importantă. Ancheta implică o autoritate superioară capabilă să-i pedepsească pe cei găsiţi în culpă. Când s-a produs această schimbare de titulatură şi cu aprobarea cui? „Audiatur altera pars"

nu convine susținătorilor lui Szakvary. Sunt necesare câteva precizări, menționează jurnalista. „Ziarul ZIUA nu a făcut decât să consemneze opiniile protagoniştilor acestui scandal masonic. Răspunderea pentru declarațiile lor le aparține în totalitate. Chiar din primele rânduri ale materialului incriminat am atras atenția că ne vom abține de la orice comentarii, în ceea ce priveşte verificarea informațiilor, trebuie spus că majoritatea celor provenite de la Supremul Consiliu condus de Costel lancu au fost probate cu documente (multe dintre ele publicate în facsimil), Altele au fost confirmate de martori. Nu la fel au stat lucrurile în cazul organizației conduse de Andre Szakvary, care a invocat caracterul „secret" al documentelor şi dezbaterilor masonice. In multe probleme critice, Szakvary şi susținătorii săi au cerut jurnaliştilor să-i creadă pe cuvânt. ZIUA a consemnat şi punctul lor de vedere".

Replica Marelui Maestru Andre Szakvary

Controverse de ritual masonic au alunecat într-o zonă politică periculoasă, Suveranul Mare Comandor Costel lancu îl acuza pe Suveranul Mare Comandor Andre Szakvary că urmăreşte federalizarea României în perspectiva instaurării unei Noi Ordini Mondiale. Szakvary s-a grăbit să adreseze ziarului ZIUA, replica sa.

(ZIUA,nr. 1622 din 16.10.1999):

„în legătură cu declarațiile de presă din 14 octombrie 1999 atribuite domnului Costel lancu, declarații al căror caracter injurios pentru întreaga clasa politică este notoriu, Suveranul Mare Comandor al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat ține să facă următoarele precizări: Ordinul Universal al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat nu se ocupă nici de politică, nici de probleme religioase, aşa după cum stă limpede în Constituțiile şi Regulamentele sale. Orice persoană exprimând contrariul nu o poate face decât din ignoranță şi nu poate, sub nici o formă, să o facă în numele Ritului Scoțian Antic şi Acceptat. Declarațiile prin care se încearcă acreditarea ideii

că un grup de români conspiră la „federalizarea" României nu au ca suport decât o bogată fantezie personală ce nu-1 angajează decât pe posesorul acesteia şi care este lipsită de un fundament real. într-o Europă în care responsabilii tuturor naţiunilor caută să asigure unitatea tuturor ţărilor într-o Comunitate în care să se poată afirma identitatea acestora, a vorbi despre „federalizare" înseamnă a proiecta România în urmă cu un veac. Nu este onorabil ca despre România să se vorbească în aceşti termeni. Suveranul Mare Comandor al Ritului Scoţian Antic şi Acceptat, Andre Szakvary, respinge toate acuzaţiile mincinoase aduse înalţilor responsabili ai Ritului Scoţian Antic şi Acceptat ai ţărilor aflate în relaţii de prietenie cu România, un loc special avându-1 Franţa, Belgia, Olanda şi Elveţia.

Este ruşinos să se vorbească la un astfel de nivel despre ţări care nu de puţine ori şi-au dovedit ataşamentul faţă de România, aşa cum a fost Franţa în perioadele dificile ale istoriei României".

Scrisoarea de renunţare a lui Dan Amedeu Lăzărescu

Instalarea lui Gheorghe Comănescu nu stinsese veleităţile lui Andre Szak- vary de a-şi afirma legitimitatea masonică în România. Pe data de 18 octombrie 1999, Supremul Consiliu pentru România condus de Andr6 Szakvary a pus la dispoziţia presei o scrisoare personală a lui Dan Amedeu Lăzărescu, adresată, în mai 1996, lui Henri Baranger, Suveranul Mare Comandor al Supremului Consiliu pentru Franţa, în comunicatul remis redacţiilor se afirma că textul olograf al lui Lăzărescu, este „un act

manuscris prin care acesta renunța irevocabil la funcția de Suveran Mare Comandor", pe care o îndeplinea la acea dată. Reamintim, scrie Miruna Munteanu în ZIUA, că Dan Amedeu Lăzărescu a negat vehement faptul că ar fi demisionat din această funcție, afirmând că s-a încercat înlocuirea sa cu Andre Szakvary printr-o „lovitură de palat", dirijată din umbră de Baranger. Scrisoarea, care nu aduce nimic nou şi nu îl legitimează în nici un fel pe Szakvary, îl punea, totuşi, pe Dan Amedeu Lăzărescu într-o situație foarte dificilă. Scrisă la nervi, ea abunda în calificative injurioase la adresa unor masoni care nu mai erau în aceeaşi tabără cu el la acel moment. Comunicatul de presă survenea la numai o zi după închiderea lucrărilor celui de-al IX-lea Convent al Marii Loji Naționale ^a României, prilej cu care fidelii lui Szakvary au fost ignorați intenționat, în comunicatul de presă semnat de Dan Dobreanu, locotenent Mare Comandor al Supremului Consiliu pentru România, se afirmă că cei care îl acuză pe Szakvary şi organizația sa de intenții federaliste „nu urmăresc decât camuflarea propriilor probleme, creând un climat de confuzie, emoționalitate şi suspiciune generală, în dispreţul total față de opinia publică, agresată în mod evident de o astfel de zvonistică de tip naționalist extremist". Mai mult, comunicatul lăsa să se înțeleagă că recentele acuzații care fuseseră lansate împotriva lui Andre Szakvary ar avea o conotație politică „fiind aruncate pe piață de specialişti în dezinformare, aflați în criză de noi idei prin care ar putea deturna atenția publicului de la problemele de fond cu care se confruntă România".

în comunicatul emis de Supremul Consiliu pentru România condus de Andre Szakvary se mai arăta: „Adevărata masonerie română, născută din trunghiul ei tradițional printr-un proces de continuitate, spre deosebire de unele structuri masonice de pe teritoriul țării noastre, care au fost instalate în străinătate şi care ne atribuie asemenea intenții doar pentru a-şi asunde ilegitimitatea istorică într-o perioadă de fum, a respectat şi va respecta întotdeauna legile statului român, activitatea acesteia, istoric vorbind, confundându-se de fapt cu lupta pentru independența şi integritatea națiunii noastre".

Costel lancu, Suveran Mare Comandor al celuilalt Suprem Consiliu al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat din România a declarat atunci pentru ZIUA: „Mă înfioară tupeul lor. Este de-a dreptul o jignire. Cum poți pretinde că vorbeşte în numele masoneriei tradiționale româneşti când toți veteranii, mai puțin unul, fac parte din organizația noastră?".

1

Potrivit comunicatului Supremului Consiliu pentru România, scrisoarea lui Dan Amedeu Lăzărescu către Baranger ar constitui un act de demisie. Textul anunța însă doar intenția de a demisiona. Redăm integral textul în care se face referire la aceasta: „încerc deja de câteva luni să mă retrag din această luptă contra unei umbre fetide, lupta care mă oboseşte şi mă dezgustă în mijlocul numeroaselor mele ocupații finale. Voi fi probabil ales senator, reprezentantul țării mele la Con- siliul Europei. Am sub tipar 7 cărți şi lucrez la alte 5, precum şi la Memoriile mele.

Să mă unesc cu un țigan nu mi se pare o situație demnă de un intelectual care a suferit atât de mult pentru adevăr şi pentru libertate. Vă sunt infinit de recunoscător pentru ajutorul şi pentru prețioasele sfaturi în aceste condiții atât de dificile, când francmasoneria multor țări se înclină în fața intereselor Mafiei şi altor obiective profane. Decizia mea este irevocabilă. Am să fac să fie exclus din Supremul nostru Consiliu prietenul nostru Marcel Shapira şi pe Vladimir Boantă după aceea. Şi am să trasfer suveranele mele atribuții.

După cum se poate observa, Dan Amedeu Lăzărescu a vorbit despre intenția sa de a demisiona, dar este clar că acest gest nu era programat pentru viitorul apropiat. Dovada faptului că promite să-i excludă pe Marcel Shapira şi pe Vladimir Boantă. Explicații suplimentare au fost oferite de Costel lancu, Mare Comandor al Supremului Consiliu al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat din România: „Această scrisoare cu care ei vor să se legitimeze nu demonstrează absolut nimic. Nu arată succesiunea lui Szakvary de la Dan Amedeu Lăzărescu. Demisia trebuie să fie înaintată către Supremul Consiliu, înregistrată de Marele Secretar şi transmisă întregului Suprem Consiliu, care o acceptă sau nu, printr-un proces verbal iscălit de toată lumea. Nu există aşa ceva".

Costel lancu arată că însăşi succesiunea ulterioară a evenimentelor demonstrează că scrisoarea în cauză nu fusese percepută ca un act de demisie nici măcar de către Baranger: „Scrisoarea a fost redactată în mai 1996. în august a aceluiaşi an, Dan Amedeu Lăzărescu a participat, invitat de Suveranul Mare Comandor Baranger la instalarea Supremului Consiliu din Rusia. Lăzărescu a participat în calitate de Suveran Mare Comandor al Supremului Consiliu pentru România. Dacă Baranger nu i-ar fi recunoscut această calitate la data aceea, nu 1-ai fi invitat. Deci ipoteza demisiei nu stă în picioare".

Divide et impera? Scrisoarea rămânea totuşi foarte incomodă pentru Dan Amedeu Lăzărescu, prin calificativele jignitoare prin care acesta se exprima la adresa unor frați care astăzi sunt în aceeaşi tabără cu el. Cei vizați erau Costel lancu, pe care Lăzărescu îl eticheta drept „țigan" şi Marcel Shapira, omul de la care îşi primise prerogativele de Suveran Mare Comandor. Costel lancu este de părere că prin publicarea acestei scrisori, Szakvary a urmărit să creeze o sciziune în rândul rivalilor: „Fără doar şi poate, ei urmăresc să creeze o stare de tensiune, să mă împingă pe mine la declarații sau acțiuni împotriva lui Amedeu Lăzărescu. P”

principiul „divide et impera". Ştim cu toții că Dan Amedeu Lăzărescu a folosii termeni jignitori şi s-a exprimat în mod mai puțin ortodox, dar am trecut peste asta

Lăzărescu este o personalitate prea mare pentru a nu i se ierta nişte slăbiciuni omeneşti. Oamenii lui Szakvary au recurs la lovituri joase. Nu arată decât nivelul foarte jos la care s-a ajuns şi, de fapt, disperarea".

Dacă prin publicarea scrisorii lui Dan Amedeu Lăzărescu susţinătorii lui Szakvary au încercat într-adevăr să creeze o sciziune în rândul Supremului Consiliu al lui Costel lancu, se pare că manevra nu le-a reuşit: „Spiritul masonic este unul de toleranţă, în ciuda unor divergenţe, în ciuda unor conflicte, pentru un scop nobil, cum este unitatea masoneriei române şi interesul naţional, ştim să depăşim orgoliile personale", a declarat Costel lancu. O poziţie similară a avut şi Marcel Shapira, care a declarat tot pentru ZIUA: „în ciuda multor greşeli omeneşti, îl respect pe Dan Amedeu Lăzărescu, care este un om de o vastă cultură. Sigur, el era foarte tânăr din punct de vedere masonic. Chiar dacă a fost iniţiat înainte de război, timp de 45 de ani nu a mai putut exercita o activitate masonică. Aşa că era lipsit de experienţă şi a comis multe greşeli".

Contactat de ZIUA, senatorul liberal Dan Amedeu Lăzărescu a acceptat să lămurească împrejurările în care a redactat scrisoarea adresată lui Henri Baranger, Suveranul Mare Comandor al Supremului Consiliu pentru Franţa, scrisoae făcută publică de organizaţia lui Andre Szakvary. Fost Suveran Mare Comandor al Supremului Consiliu pentru România, el a reconfirmat faptul că a renunţat la aceas- tă funcţie în urma unui puci pus la cale de Andre Szakvary, cu sprijinul lui Ba- ranger. De asemenea, el a reafirmat existenţa unei tentative de federalizare a ma- soneriei româneşti, primul pas, crede el, spre federalizarea ţării. „Cu prilejul întru- nirii Conventului Masoneriei de la Madrid din august 1996, a avut loc un incident regretabil

între mine, care eram Suveran Mare Comandor al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat din România, şi Costel lancu, Suveran Mare Comandor sub aceeaşi formulă. Diferența dintre noi era că în vreme ce Costel lancu fusese ales sub imboldul masoneriei americane de Rit Scoțian Antic şi Acceptat, eu fusesem recunoscut de către Masoneria Franceză, condusă de Marele Comandor Henri Baranger, care mă onora cu toată încrederea şi prietenia lui. Vârsta mea înaintată m-a determinat să îi scriu o scrisoare confidențială de la Hotelul „Melia Castilia”

din Madrid unde eram cazat, la data de 29 mai 1996, domnului Henri Baranger. îi împărtăşeam dorința mea de a renunța la înalta funcție de Suveran Mare Coman- dor, ceea ce implica întrunirea Supremului Consiliu la Bucureşti în prezența mea, acceptarea demisiei mele oficiale şi alegerea unui înlocuitor al meu dintre membri români cu Gradul 33 al Supremului Consiliu Român al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat. Scrisoarea avea un caracter confidențial şi era destinată unui gentelman.

în anul următor, pe când mă aflam la Strasbourg ca reprezentant al Parlamentului României la Consiliul Europei, fiind ales recent în funcția de senator, a fost convocat la Cluj un Suprem Consiliu al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat Român, dar numărul de membri era cu totul insuficient. Fără să fi fost anunțat, şi chiar dacă m-ar fi anunțat, se ştia că la acea dată sunt plecat, am fost înlocuit cu Andre

Szakvary. Acesta constituie primul caz în întreaga istorie a Ritului, când este impus' de o anumită țară un Suveran Mare Comandor în altă țară, fără ca cel în cauză să fie cetățean al țării respective şi fără să cunoască limba acesteia. Față de acest procedeu neuzitat şi care astăzi pare justificat, destul de superficial prin publicarea unei scrisori trimise cu titlu confidențial, m-

am văzut silit să renunț la titlu, fiind cu totul dezamăgit de procedeele folosite din străinătate, cu complicitatea unor români în corectitudinea cărora avusesem marea naivitate să cred. La ora actuală, după câte ştiu, Ritul Scoțian Actic şi Acceptat condus de Suveranul Mare Comandor Costel lancu dispune de 62 de loje şi de peste o mie de membri şi este recunoscut de masoneria din SUA şi din multe alte state, în timp ce Supremul Consiliu condus de Andre Szakvary e recunoscut numai de cele din Franța, Belgia şi Olanda.

Costel lancu

(în stânga)

şi Marcel Shapira

în ceea ce priveşte federalizarea masoneriei române, ca prolog la federali- zarea politică a României, această problemă mi s-a pus pentru prima oară con- fidențial în 1994 de către un mason maghiar din Turda care a venit să mă anunțe că personal a înființat 20 de loji în Transilvania şi că fusese confirmat de către Masoneria din SUA. El mi-a propus să se unească cu lojile albastre în legătură cu Supremul Consiliu condus de mine, cu condiția federalizării masoneriei române pe provincii. M-am văzut silit să-i răspund că o asemenea federalizare nu avea nici un precedent în masoneria românească şi că poate fi interpetată uşor ca un impold al federalizării politice a României. Acest fapt m-ar fi obligat să iau contact cu Virgil Măgureanu (şeful serviciilor secrete româneşti la acea dată - n.a.), problema devenind politică. De altfel, aceeaşi problemă i-a fost pusă actualului Suveran

l

Costel lancu cu prilejul unei Convenții la Bruxelles, după cum a susținut în fața Comisiei de Apărare în Camera Deputaților. S-a putea face o anumită legătură între propunerea de federalizare din 1994, solicitările făcute lui Costel lancu şi alegerea unui Suveran Mare Comandor al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat în persoana unui cetățean francez, de origine maghiară şi necunoscător al limbii române, în încheiere țin să-mi manifest dispreţul profund față de pretinşii masoni care au înțeles să participe la această mascaradă primejdioasă şi în orice caz să amintesc celebra formulă a unui mare criminolog francez din secolul trecut: „Cherchez la femme!" şi să-mi mărturisesc decepția pentru folosirea unei scrisori absolut confidențiale de către un om pe care 1-am considerat un gentleman".

ZIUA mai făcea cunoscut: „Serviciul de Informații Externe neagă că ar fi primit vreo sesizare din partea lui Costel lancu. Marele Comandor al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat afirmase că a sesizat SRI şi SIE în legătură cu acțiunile de federalizare a României, fapte infirmate de către reprezentanți ai celor două ser- vicii secrete."

. V^"' t-.'-. - \i f- '

Scandalul masonic din România se amplifică

în cearta dintre cele două Supreme Consiliii a intervenit cu marea sa autoritate, la 23 octombrie 1999, Marele Maestru Marcel Shapira: "Supremul Consiliu pentru România condus de Szakvary nu există. Este o fabricație fantomatică. El joacă o patomimă. Pentru că nu poate exista decât un Suprem Consiliu şi acela esste cel al lui lancu. în virtutea legitimității mele, eu 1-am recunoscut pe lancu. Şi a trecut timp lung până să o fac. El este Mare Comandor. Şi toți frații mei bătrâni, care au făcut parte din vechiul Suprem Consiliu, îl recunosc pe el. Marea Lojă Națională a României, care este baza din care şi gradele superioare trebuie să facă parte, îl recunoaşte pe lancu. Atunci, cine îl recunoaşte pe Szakvary? Câteva organizații din Transilvania? Nu există mari Loji sau Supreme Consilii regionale, în America, da. Pentru că acolo sunt 52 de state. Au fiecare un Suprem Consiliu şi un Mare Comandor, dar există şi un Suprem Consiliu general, care este la Washington. Acesta este Supremul Consiliu Mamă al Juris-dicțiunilor Ritului Scoțian din Lume, condus de Suveran Mare Comandor

General, Fred Kleinknecht". Shapira a ținut să precizeze că nu are nimic personal cu Szak- vary: "Szakvary este, incontestabil, o anomalie, nu atât revoltătoare cât rizibilă. Nu mi-aş fi închipuit ca Baranger să meargă atât de departe, în dorința lui de a se im- pune față de americani. Din acest motiv el îl susține pe ungurul, săracu', care poate să fie un om de treabă. Eu am scris că orice altă persoană în afara lui Costel lancu care pretinde că este Suveran Mare Comandor comite un act de impostură. Nu am vrut să-1 numesc pe Szakvary impostor. Nu am vrut să jignesc un om pe care nu îl cunosc". (ZIUA,nr. 1628,1999)

Shapira era de părere că în spatele acestei "mascarade" stă Henri Baranger, Suveranul Mare Comandor al Supremului Consiliu pentru Franța, care a dezbinat

constant masoneria românească în încercarea de a-i "bloca" pe americani:

"Baranger nu vrea să-i lase pe americani să fie prima vioară. Este şi el puțin pa- ranoic. Nu ai să faci tu război Americii. Ei sunt 5 milioane de masoni. Şi pot să dis- pună de sute de milioane de dolari. Baranger este împotriva mea de când 1-am sus- ținut pe lancu. El nu-1 vrea pe lancu pentru că lancu era alesul lui Kleinknecht din America". -; •;:-.. ;! .

Pentru prima dată, Shapira dezvăluie un raport senzațional, care arată cât de departe a mers Baranger în dorința de a-i şicana pe americani. "In 1992, Kleinknecht, pe care 1-am cunoscut, mi-a trimis o scrisoare prin care îmi cerea să readuc în România Ritul Scoțian Antic şi Acceptat. Scrisoarea mi-a trimis-o prin Baranger. Lui Baranger nu i-a convenit să fie americanii băgați în Europa. Şi mi-a ascuns scrisoarea. Eu nu am ştiut despre existența ei". Crezând probabil că Shapira nu este interesat de propunerea

sa, Fred Kleinknecht a dat undă verde reinstaurării Ritului Scoțian Antic şi Acceptat în România, fără participarea Supremului Consiliu din Exil. La 8 mai 1993, la Cercul Militar din Bucureşti, Supremul Consiliu al Jurisdicției Sud al Statelor Unite, în frunte cu Suveranul Mare Comandor Fred Kleinknecht, a făcut ridicări la gradul 32, pregătind astfel drumul către înființarea Supremului Consiliu al lui Costel lancu. Cu numai o zi înainte, Marcel Shapira instalase şi el un Suprem Consiliu, şi îl numise pe Dan Amedeu Lăzăreşpu Suveran Mare Comandor. El povesteşte: "în ziua de 7 mai, am fost la Bucureşti şi am instalat Supremul Consiliu. Ceremonia a fost filmată chiar şi de un post francez de televiziune. Kleinknecht încă nu făcuse Supremul Consiliu (al lui Costel lancu - n.red.). El a fabricat 200 de gradul 32 la Cerul Militar din Bucureşti.

Eram invitat să merg şi eu acolo. Toată istoria din ultimii ani a masoneriei româneşti ar fi fost alta. Dar eu nu ştiam nimic. Abia la Bucureşti am aflat de prezența lui Kleinknecht. El a trimis un frate, încercând să mă invite. A făcut şi el o greşeală. A trimis pe cineva să mă invite verbal. Eu nu 1-am crezut. Nu se invită un Mare Comandor verbal. Există un anumit protocol". Rezumă Miruna Munteanu:

Dacă Shapira ar fi ştiut despre invitația lui Kleinknecht şi Supremul Consiliu din exil ar fi putut astfel participa la reinstalarea Ritului Scoțian Antic şi Acceptat în România, masoneria românească nu ar mai fi cunoscut divizările ulterioare.

Datorită manevrei lui Baranger, timp de mai mulți ani Shapira şi Lăzărescu, pe de o parte, şi Costel lancu, pe de alta, s-au acuzat reciproc de rea-credință, fără sa bănuiască nici o clipă că fuseseră manipulați de la Paris.

Al IX-lea Convent nu a reuşit să aplaneze discordia

în acelaşi "Dosare ultrasecrete" (nr. 1618/1999) ziarista dezvăluie: "Cu tot înaltul patronaj internațional, Unificarea Masoneriei albastre a eşuat". Principalul obiectiv al celui de-al IX-lea Convent anual al Marii Loji Naționale a României, desfăşurat la Bucureşti în zilele de 16-17 octombrie 1999 nu a fost atins. De luni de zile, Marea Lojă Națională purtase tratative în acest sens cu Marea Lojă Unită condusă de Titus Nicoară. Pentru a accelera lucrurile, cu câteva zile înainte de Convent, Marii Maeştri ai Germaniei şi Elveției au acceptat să-şi asume rolul de mediatori. După o noapte petrecută în tratative, reprezentanții Marii Loje Unite au trimis o scrisoare prin care respingeau oferta extrem de generoasă a lui Gheorghe Comănescu, Marele Maestru al Marii Loji Naționale. Marea Lojă Națională are 69 de recunoaşteri, Marea Lojă Unită are numai două. Pentru a realiza unificarea masoneriei albastre, reprezentanții Marii Loji Naționale au fost dispuşi să accepte toate condițiile cerute de Marea Lojă Unită, chiar dacă acestea le erau oarecum defavorabile. Cea mai controversată cerere a fost aceea ca, până la data de 30 iunie 2000, să se organizeze noi alegeri pentru toate funcțiile de conducere a Marii Loji, inclusiv pentru cea de Mare Maestru, alegeri la care noii veniți să participe cu drepturi depline. Membrii Marii Loji Unite, nerecunoscută de nimeni, aveau ocazia să intre cu drepturi depline într-o Mare Lojă regulară, recunoscută de 69 de masonerii străine. Spre stupoarea tuturor, după negocieri furtunoase, reprezentanții Marii Loji Unite au respins oferta de unificare. Comănescu a apreciat că Nicoară a fost de rea-credință, iar reprezentanții Germaniei şi Elveției care s-au implicat în negocieri au fost indignați. Comănescu explică: "Am purtat discuții cu ei încă din luna februarie. Am fost împreună la Paris, unde am negociat sub patronajul Marii Loji Naționale a Franței. Ajunsesem la un acord. Când ne-am întors la Bucureşti, n-au mai venit. Probabil că nici acum nu s-ar fi prezentat, daca nu ar fi fost invitați de Marii Maeştri şi Germaniei şi Elveției. Au venit numai pentru că se implicaseră străinii. Dar erau hotărâți din start să nu ajungă la nici un acord, chiar dacă le-am acceptat toate condițiile".

De ce a eşuat unificarea? Comănescu îşi prezintă punctul de vedere: "Nu au acceptat să ni se alăture pentru că nu vor să renunțe la Supremul

Consiliu al lui Szakvary. Dacă Marea Lojă Unită vine la noi, Szakvary rămâne complet descoperit. Fiindcă Marea Lojă Națională recunoaşte numai Supremul Consiliu al lui Costel lancu".

Masoneria română şi războiul din Balcani

Masonii români s-au raliat masoneriei europene care nu ascundea împotri- virea ei față de operațiunile NATO din Balcani, pledând exclusiv pentru găsirea unei soluții paşnice. E de subliniat, mulți dintre comandanții Alianței Nord- Atlantice sunt ei înşişi masoni. La 2 aprilie 1999, Maestrul Gheorghe Comănescu şi

Alfred Koska, Marele Maestru al Uniunii Marilor Loji din Germania, aflat în vizită în România, au semnat o declarație comună: "Noi nu facem politică. Evenimentele din Iugoslavia sunt de natură politică, deci nu le putem comenta. Deplângem, însă, tragedia umană. Suferința este de ambele părți. Nu există ceva mai dureros decât pierderea de vieți omeneşti. Marea Lojă Națională din România se alătură tuturor celor ce militează pentru evitarea şi rezolvarea prin negocieri a conflictelor, indiferent de natura lor, îndemând şi alți frați din lume să-şi manifeste solidaritatea necesară şi să determine factorii responsabili să acționeze strict în lumina umani- tarismului şi a păcii". Cu două zile în urmă, în cadrul unei ceremonii desfăşurate la Palatul Ghica, avusese loc şi înmânarea patentelor oficiale de recunoaştere a maso- neriei române de către cea germană. Evenimentul ar fi trebuit să marcheze sfârşitul sciziunilor din Ordinul masonic, clarificând odată pentru totdeauna problema le- gitimității masonice pe acest teritoriu.

Marele Maestru Alfred Koska a explicat faptul că această recunoaştere s-a produs la şase ani după redeşteptarea masoneriei române tocmai pentru că trebuiau mai întâi lămurite disputele interne: "Trebuie îndeplinite

anumite condiții, în aceşti ani care au trecut până la recunoaştere, au existat relații frățeşti între masonii ro- mâni şi cei germani. Recunoaştere este, însă, un act oficial, care dă posibilitatea fraților români să aibă relații şi contacte oficiale în întreaga lume. Cunoaşteți tra- diția germană pentru corectitudine. Trebuia să ne asigurăm că acordăm recu- noaşterea noastră cui trebuie".

întrebat despre poziția sa față de cele opt loje "disidente", precum şi despre controversatul Andre Szak'vary, Gheorghe Comănescu a declarat: "Este regretabil că aceste conflicte şi animozități au apărut în j>resă. Rufele se spală în familie. Cu timpul, toate aceste animozități se atenuează, în ceea ce îl priveşte pe Szakvary, nu sunt în măsură să abordez subiectul. Este un cetățean străin, care nu ştie româneşte, şi care nu are nici o legătură cu Marea Lojă Națională a României."

Marele Maestru Alfred Koska nu reuşise să-i unească pe masonii români. I- mediat după ce Koska a părăsit țara, au reizbucnit certurile. Titus Nicoară a de- clarat: "Este inexact să se pretindă că Marea Lojă Unită din România s-a împotrivit unificării celor două Mari Loje existente astăzi pe teritoriul țării noastre. Din contra, negocierile ce au avut loc la Paris şi apoi la Bucureşti au fost promovate ex- clusiv din inițiativa Marii Loji Naționale Unite din România, domnul Gheorghe Comănescu refuzând în ambele cazuri să semneze protocolul acceptat de ambele părți, semnat însă de Marele Maestru Nicoară şi contrasemnat de mediatorul ales în persoana Secretrului General al unei Mari Loji Regulare din Europa. Există documente interne şi înregistrări care dovedesc realitatea faptelor. (...) Unificarea tuturor masonilor de bună credință din România a devenit unul dintre obiectivele primordiale ale Marii Loji Naționale Unite".

Titus Nicoară acuză imixtiunile lui Costel lancu, Suveran Mare Comandor al Supremului Consiliu al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat în treburile Marii Loji Naționale condusă de Gheorghe Comănescu: "Marea Lojă Națională Unită din România îşi afirmă suveranitatea pe teritoriul României şi guvernează primele trei

grade simbolice independente de orice altă instanță masonică. Referirile făcute de Suveranii Mari Comandori ai Ritului Scoțian Antic şi Acceptat şi imixtiunea dom- nului Costel lancu în desfăşurarea Conventului Marii Loji dovedesc odată în plus că în organizația condusă de Gheorghe Comănescu nu se respectă nici o regulă, sau că se caută, în mod deliberat, inducerea în eroare a cititorilor.

La l noiembrie 1999, Costel lancu a fost intervievat de televiziunea Tele 7abc. Declarațiile sale i-au jignit pe Andre Szakvary şi Dan Emanoil Dobreanu ca- re au semnat împreună, trei zile mai târziu, la 4 noiembrie 1999, un comunicat în numeleASupremului Consiliu pentru România al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat:

"în gloria Marelui Arhitect al Universului, Supremul Consiliu pentru România al Suveranilor Mari Inspectori Generali de gradul 33 şi ultim, al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat, Andre Szakvary, grad 33, Suveran Mare Comandor:

Dorim să exprimăm protestul vehement împotriva declarațiilor din interviul acordat de dl. Costel lancu, autointitulat Suveran Mare Comandor, al unui aşa-zis Suprem Consiliu de Rit Scoțian Antic şi Acceptat, care şi-a făcut o penibilă propa- gandă în seara de 1 noiembrie, şi care a produs tuturor adevăraților adepți ai acestui Rit o profundă decepție.

Din punct de vedere masonic, o comisie internațională a Ritului, numită de către cele mai înalte instanțe masonice a studiat cazul României. La capătul a doi ani de cercetări asupra acestei probleme, Comisia a tras următoarea concluzie:

"analiza istorică absolut credibilă dovedeşte că Supremul Consiliu condus de Suveranul Mare Comandor Andre Szakvary este Supremul Consiliu legitim, urmaş direct al Supremului Consiliu înființat în 1925, instalat şi ales în România cu respectarea deplină a regulamentelor şi a

Constituțiilor". Această concluzie a fost semnată de 17 Suverani Mari Comandori din Anglia şi Țara Galilor, Austria, Africa de Sud, Australia, Belgia, Franța, Germania, Iran, Israel,' Italia, Grecia, Luxemburg, Elveția, Olanda, Polonia, Portugalia, Turcia.

Din punct de vedere legal, ancheta juridică făcută de Tribunalul Bucureşti dovedeşte şi certifică aplicarea Legii 21/1924 prin care Supremul Consiliu pentru România a fost înregistrat în 1935 şi de atunci şi-a continuat activitățile fără întrerupere până în zilele noastre.

Este falsă afirmația conform căreia francmasoneria şi-a întrerupt toată activitatea în 1937 prin "autodizolvare", căci loan Pangal, Suveran Mare Coman- dor, şi-a continuat activitatea în străinătate, în exil, aşa cum dovedesc documentele legale ale țărilor de exil şi cum o ştiu toți masonii români ce-şi respectă înaintaşii.

Dat fiind că nu poate exista decât un singur Suprem Consiliu al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat în România, acest Suprem Consiliu atât din punct de vedere masonic, cât şi din punct de vedere istoric şi legal, este acela condus de Suveranul Mare Comandor Andre Szakvary, orice altă organizație ce revendică această titulatură fiind ilegală.

De altfel, într-o țară cu un trecut de peste 275 de ani şi un Suprem Consiliu fondat în 1881, înregistrat legal şi recunoscut de francmasoneria universală de peste 60 de ani, bucurându-se deci de o totală suveranitate, n-ar fi existat nici un motiv ca o instanță americană să ne impună un Suveran Mare Comandor.

Reamintim că Ritul Scoțian Antic şi Acceptat este de esență universală, că rădăcinile sale profunde se găsesc în Europa şi că doctrina sa a fost exportată de europeni spre Statele Unite. Normele Ordinului de Rit Scoțian Antic şi Acceptat sunt definite de propriile Mari Constituții concepute la 1786. în termeni profani:

Ordinul are ca scop perfecționarea ființei umane din punct de vedere spiritual şi

II

prin aceasta, ameliorarea bunăstării familiei umane. (...) Decepția şi surprinderea noastră au fost determinate de incapacitatea d-lui Costel lancu de a mărturisi public esența, motivele şi împrejurările care îl fac să afirme că Marea Lojă Națională Unită din România doreşte "federalizarea" şi destabilizarea patriei noas- tre. Niciodată instanțele masonice internaționale sau autohtone nu au pus în dis- cuție această noțiune, rod exclusiv al imaginației celui în cauză. Este evident că în actualele condiții în care-şi desfăşoară activitatea Marea noastră Lojă şi Supremul Consiliu pentru România, problema federalizării balcanice sau autohtone repre- zintă o banală diversiune şi încă de prost gust. Este de înțeles frustrarea şi nemul- țumirea domnului Costel lancu, deoarece Supremul nostru Consiliu deține încă din 1988 recunoaşterea Francmasoneriei europene. De fapt, prin această ieşire la rampă a d-lui Costel lancu, se încearcă compromiterea prestigiului multisecular al masoneriei române care a luptat întotdeauna pentru unitate şi libertate. Cei care sunt masoni autentici respectă cu strictețe legile țării în egală măsură cu tradițiile Ordinului rămânând refractari la astfel de spectacole gratuite."

Anul masonic 5999 (1999) se încheia sub semnul acestor mari disensiuni.

"Războiul intermasonic" avea să se prelungească şi în anul următor.

Un „lanț masonic", cu Bogdan Popescu, Mare Maestru de Ceremonii, Mari Maeştri Costel lancu, Marcel Shapira etc.

Capitolul 31

Anul masonic 6000 (2000).

întețirea „războiului" masoneriilor

Am văzut că în tot cursul anului masonic 5999 (1999) ciocnirile dintre maso- neriile române nu a încetat nici pentru o clipă. Nu au lipsit loviturile sub centură, dar, în război, e ca în război, orice lovitură e permisă dacă ea ar putea aduce vic- toria. Din păcate, părțile adverse şi-au distribuit una alteia lovituri cu duiumul, dar victoria nu se întrezărea. Nici unificarea dintre Marea Lojă Națională din România (MLNR) şi Marea Lojă Națională Unită nu s-a produs.

Conducătorii celor două Mari Loji, Marele Maestru Gheorghe Comănescu şi Marele Maestru Titus Nicoară, semnaseră la 15 iulie 2000 un Protocol care stipula că un Convent masonic va alege noua conducere a Masoneriei româneşti. Era un protocol istoric care anunța o nouă eră în masoneria românească. "Masoneria românească se uneşte", titra ziarul ZIUA, iar cronicara vieții masonice a cotidia- nului relata la 18.07.2000:

"După aproape 10 ani de dezbinare, masoneria albastră din România se află, în sfârşit, în pragul unificării. Până în prezent, pe teritoriul țării noastre au funcționat două Mari Loji paralele, în contradicție flagrantă cu regulamentele masonice. Pe 15 iulie 2000, Marii Maeştri ai lojilor masonice din România au sem- nat protocolul în vederea unificării, se arată într-un comunicat de presă semnat de purtătorul de cuvânt Horia Nestorescu-Bălceşti. Comunicatul concluzionează:

"Astfel s-au realizat condițiile pentru crearea unei singure Mari Loji pe teritoriul unitar al României". Protocolul istoric a fost semnat de cei doi Mari Maeştri, Gheorghe Comănescu şi Titus Nicoară.

„Potrivit regulamentelor masonice, Marea Lojă şi Supremul Consiliu sunt organisme independente, între care nu există relații de subordonare (în ZIUA a declarat Gheorghe Comănescu). Totuşi, un Suprem Consiliu nu

poate funcționa în absența unei Mari Loji, care îi asigură "baza de recrutare". Comănescu este de părere că sciziunea la nivel de Rit a fost principalul obstacol în calea unificării ma- soneriei albastre. Acum, situația pare a se fi clarificat definitiv. Andre Szakvary nu avea altă opțiune decât să recunoască Supremul Consiliu condus de Costel lancu.

Tot pentru ZIUA, Costel lancu a acceptat să explice circumstanțele care au condus la "limpezirea apelor" în masoneria românească. El a apreciat că meritul semnării protocolului de unificare între MLNR şi MLNUR semnat la 15 iulie 2000, îi revine în primul rând Marelui Maestru al MLNR, Gheorghe Comănescu. "Deşi situat pe o poziție incontestabilă de putere şi autoritate, Comănescu a întins mâna într-un mod mai mult decât frățesc, s-ar putea spune chiar într-un mod regesc”

(Cnf. Miruna Munteanu).

Costel lancu a făcut aluzie la faptul că "raportul de forțe" dintre cele două organizații era zdrobitor în favoarea MLNR, cu mult mai numeroasă şi beneficiind de zeci de recunoaşteri internaționale. El a apreciat că implicarea masoneriei internaționale a facilitat evenimentul: "Această unificare se datorează şi medierii din ultimii doi ani, cu mari eforturi, dar mai ales cu buna credință şi adevărat spirit frățesc, a Marelui Maestru al Marii Loji Unite a Germaniei, Alfred Koska, împreu- nă cu Marele Maestru al Marii Loji a Elveției, Alpina, şi, în ultima perioadă, a Ma- relui Maestru al Belgiei, împreună cu Marele său secretar. Desigur, nu trebuie să uităm contribuția nu lipsită de importanță a lui James Daniels, Marele Secretar al Marii Loji Unite a Angliei, Mamă a lumii".

Costel lancu a mai precizat că fuziunea respectivă nu este nici pe departe prima din istoria masoneriei româneşti post-decembriste: "Până de

curând, când am fost constrânşi de realitate, aceste lucruri nu s-au făcut publice, noi considerându-le probleme interne ale masoneriei, cunoscută pentru discreția ei. Prima unificare a avut loc la 30 aprilie 1992, între masoneria regulară modernă şi occidentală şi veteranii masoneriei tradiționale române. Produsul acestei unificări a realizat la 24 ianuarie 1993 constituirea Marii Loji Regulare şi Recunoscute din România, cu aceeaşi titulatură cu cea a primei Mari Loji constituite în România, în 1881, şi anume Marea Lojă Națională din România.

Un alt acord de unificare s-a concretizat în martie 1995, aprobat în unanimitate de către Conventul MLNR. Fratele Vladimir Boantă a fost ales atunci Pro Mare Maestru. Apoi, sub medierea lui Marcel Shapira, în calitate de re- prezentant al Grande Loge Naționale de France se realizează o nouă unificare, oca- zie cu care vine în MLNR şi actualul Mare Maestru Gheorghe Comănescu. Din nou, la 13 februarie 1997, după lovitura de palat dată de Andre Szakvary şi oamenii săi, o altă parte importantă a organizației Nicoară-Dan Amedeu Lăzărescu fuzio- nează cu MLNR.

Fuziunea din iulie 2000, sperăm ultima, s-a realizat printr-o acțiune coordonată, internă şi externă (...), dar mai ales pe un fond cu totul diferit, fiindcă după ani şi ani de suferințe şi nedreptăți, adevărul a triumfat".

"Astăzi, masoneria din România este recunoscută drept cea mai puternică masonerie din Europa Centrală şi de Est. Acest fapt a făcut să fie solicitată să participe în diferite acțiuni viitoare organizate de masoneria internațională", mai susținea Costel lancu.

Ceea ce părea definitiv rezolvat între cele două Loji s-a dovedit o iluzie.

Câteva zile mai târziu, în ziarul ZIUA era publicat un drept la replică la punctul de vedere al lui Costel lancu, semnat de locotenentul Mare

Comandor Dan Emanoil Dobrescu. Dreptul la replică relua vechile dispute dintre reprezentanţii celor două loji, considerându-1 pe Costel lancu drept un reprezentant al unor structuri comu- niste, vechi, acuzându-1 de perpetuarea unor clişee şi neadevăruri faţă de Andre Szakvary.

"Este evident că dl. lancu este decedat pe plan masonic, după ce a făcut ges- turi şi intervenţii inedite în istoria mondială a masoneriei, deoarece discuţiile avute în faţa Parlamentului şi în faţa altor medii de informare, în legătură cu intenţia noastră de a „federaliza" România, au constituit gesturi disperate sau inconştiente ale unui mason ce aparent dorea să respecte regulamentele şi obiceiurile ancestrale ale ordinului".

Ostilităţile dintre cele două Loji reizbucniseră şi mai incendiare. Nici vorbă de unificare şi nici vorbă de alegerea unei conduceri comune. Conventul masonic comun nu a mai avut loc. MLNR şi-a organizat la 28 octombrie 2000 propriul ei Convent, alegându-şi o nouă conducere.

în locul lui Titus Nicoară, în fruntea MLNUR a fost ales ziaristul Eugen Ovidiu Chirovici. Paralel, la 6.11.2000 a avut loc Conventul MLNR care 1-a consfinţit în funcţia de Mare Maestru pe Gheorghe Comănescu. Alegerile nu au fost lipsite de suspans. Contracandidatul lui Comănescu, clujeanul Mircea Birt era cât pe ce să obţină o victorie senzaţională (140 de voturi pentru Comănescu, 120- pentru Birt).

Invitat să participe ca oaspete la Conventul MLNR, noul Mare Maestru al MLNUR, Eugen Ovidiu Chirovici nu a dat curs invitaţiei. Unificarea mişcării ma- sonice româneşti nu se întrevedea la orizont. Comentând evenimentul, Miruna Munteanu scria în ZIUA (nr.1947, din 6.11.2000):

„A fost remarcată şi absenţa reprezentanţilor Marii Loji Ungare, de aseme- nea invitaţi. Se pare că aceştia şi-au condiţionat participarea de o serie de „con- cesii" pe care MLNR ar fi trebuit să le facă în favoarea MLNUR. Marea Lojă ungară a promovat intens interesele MLNUR, care a făcut inclusiv presiuni asupra fraţilor din România.

La 28 septembrie 2000, de exemplu, când la Brăila, sub egida Germaniei, s- a format o "Alianţă" a masoneriei din ţările Europei Centrale şi de Est, Loja ungară a condiţionat participarea de includerea în prezidiu a lui

Titus Nicoară, la acea dată Mare Maestru al MLNUR. Vechile dispute dintre cele două loji care luptau pentru supremaţie continuau să fie la fel de vii."

rr-e taii><»li.-N..

Capitolul 32

Anul masonic 6001 (2001) Unificarea masoneriei Albastre din România

La 23 ianuarie 2001, în cotidia- nul ZIUA era publicată ştirea că "Ma- soneria Albastră din România s-a uni- ficat şi că Marele Maestru al noii Mari Loji este Gheorghe Comănescu:

Gheorghe Comănescu

„Sciziunile din Masoneria Albas- tră din România au luat sfârşit, după ce, sâmbătă, 20 ianuarie 2001, s-a pro- dus unificarea mult aşteptată şi îndelung amânată. Cele două Mari Loji existente până în prezent (Marea Lojă Naţională din România şi Marea Lojă Naţională Unită a României) s-a uni- ficat într-o singură Mare Lojă ro- mânească" se arată într-un comunicat de presă remis redacţiei noastre. Do- cumentul face şi câteva precizări cu privire la noua conducere a masoneriei albastre din România. Marele Maestru al noii Mari Loji este Gheorghe Co- mănescu adjunctul său este Eugen Ovidiu Chirovici. Martorii ai caracterului „regular" al unificării - datată oficial la 24 ianuarie 2001 - au fost Marea Lojă Alpină a Elveţiei şi Marile Loji ale Germaniei, reprezentate de Marii lor

Maeştrii - Jean Sunier şi respectiv Alfred Koska. La acest eveniment festiv şi istoric au mai participat şi reprezentanţi ai Marilor Loji din Rusia, Republica Moldova, Turcia, Austria, Republica cehă şi Ungaria. Marele Maestru al MLUNR a devenit adjunctul lui Comănescu. Unificarea Masoneriei Albastre din România s-a produs

{prin absorbție, întrucât Marea Lojă Națională din România (MLNR) era net 1 superioară numeric şi dispunea de mult mai multe recunoaşteri internaționale decât ! controversata Mare Lojă Națională Unită a României (MLUNR). în aceste condiții, ; structura de conducere a noii Mari Loji unificate a rămas în mare măsură cea j aleasă la Conventul din noiembrie al MLNR. Totuşi, o seamă de frați veniți din 1 MLUNR au primit şi ei acum funcții de conducere. Este cazul lui Eugen Ovidiu • Chirovici, fostul Mare Maestru al'MLUNR. Acesta a fost numit adjunct al lui

Gheorghe Comănescu, prin decret „pro tempora" până la viitorul Convent, care va

avea loc în octombrie 2001.

istoric Idova, evenit irodus

O alegorie masonică

-;005-; ?.

Capitolul 33

Anul masonic 6002 (2002).

Cele două Convente masonice

în perioada 13-14 aprilie 2002 au avut loc, simultan două Convente ale Marii Loji Naționale din România (MLNR), unul în Sala Palatului din Bucureşti, al doilea la Braşov. Aşa s-au trezit iarăşi masonii cu două Mari Consilii şi cu doi Mari Maeştri: Gheorghe Comănescu (la Bucureşti) şi Viorel Danacu (la Braşov). Cu o zi înaintea deschiderii Conventului de la Bucureşti, Andre Szakvary i-a adresat lui Gheorghe Comănescu o „Scrisoare deschisă" extrem de dură, plină de acuzații şocante: „Haina de Mare Maestru a fost prea mare pentru voi, ați purtat-o, însă, ca un clovn: vesta prea largă, pantalonul prea lung căzând peste pantofi, cutele costu- mului simboluri ale ridurilor conştiinței voastre îndoliate". „Veți prezida mâine mascarada - arderii - acelora care au avut curajul să spună nu! Nu la corupție, nu la supunere şi acceptarea necondiționată a stupidelor voastre de autocrat, de Papă fără putere." Nu toți dizidenții din Braşov urmăreau să fie „arşi". „Mulți s-au întors şi şi-au făcut mea culpa, a declarat Gheorghe Comănescu. Au mai rămas numai vreo şapte. Cazurile lor au fost înaintate Tribunalului masonic", în spatele dizidenților se bănuia că se află Andr6 Szakvary.

Francmasoneria - o nouă viziune asupra istoriei lumii civilizate

La începutul anului 2002, apărea în vitrinele librăriilor cartea lui Gheorghe Comănescu şi Emilian Dobrescu - „Francmasoneria - o nouă viziune asupra istoriei lumii civilizate". Autorii, amândoi masoni, luminau segmente necunoscute sau uitate din istoria masoneriei române, dezvăluind, nu arareori, cu talent publicistic, multe din secretele masoneriei.

ROMÂNIA MASONICA

Capitolul 34 - :-

2003 (anul masonic 6003)

Vechi rivalități şi antipatii personale în masoneria românească. 10 ani de la „reaprinderea" luminii masonice în România. „Războiul electoral" pentru alegerea unui nou Mare Maestru. 16 candidați şi victoria impresionantă a lui Eugen Ovidiu Chirovici.

Anul 2003 a debutat cu o sărbătoare națională care era, implicit, şi o sărbă- toare masonică: la 24 ianuarie se sărbătorea Unirea Principatelor Unite (realizată de generația francmasonilor români de la jumătatea secolului al XlX-lea) şi zece ani de când a avut loc „reaprinderea luminii masonice" în România. Prilej pentru mare- le Maestru Gheorghe Comănescu să remită presei, în numele Marii Loji Naționale din România, un amplu comunicat: Ziarul Gardianul (sub semnătura Lidiei Po- peangă şi Al. Racoviceanu) remarca „un detaliu, semnificativ doar pentru cei fami- liarizați cu frământările din sânul Masoneriei, în acest comunicat, Gheorghe Comă- nescu îl aminteşte, cu respectul cuvenit unui Frate, pe Venerabilul Nicu Filip, al cărui nume nu poate fi şters din istoria Masoneriei române moderne De ce este semnificativ acest aspect? Se ştie că în anul 2002 s-a încercat ruperea în două a Mani Loji Naționale a României, „păstorul" puciştilor care şi-au format o loja aparte fiind tocmai Venerabilul Nicu Filip. Prin amintirea lui Filip în comunicatul aniversar, Comănescu demonstra că ştie să recunoască meritele unui Frate indiferent de tabăra în care se află acesta.

Reproducem mai jos comunicatul:

„Primele semne ale masoneriei moderne se întâlnesc încă din jurul anului 1700, prin Domnul Moldovei, Dimitrie Cantemir, membru al Academiei din Berlin din 1714 sau, în Transilvania, prin Baronul Samuel Brukenthal - pe poarta palatului său se disting şi astăzi uneltele masonice.

Primele Loji masonice moderne se înființează în anul 1734 la Galați şi Iaşi, iar Domnul Constantin Mavrocordat fondează Loja Moldova, având c'a Venerabil pe Mitropolitul Leon Gheuca. începând de atunci, relația dintre Biserică şi francmasonerie a rămas foarte bună.

Personalităţi de excepţie ale României din toate timpurile au fost Francmasoni: Horia şi Cloşca, cei care au condus răscoala din 1784; Tudor Vladimirescu, simbol al luptei naţionale la începutul secolului XIX; cei mai mulţi dintre liderii politici, militari şi culturali ai Mişcării Revoluţionare de la 1848- Nicolae Bălcescu, Constantin Rosetti, Mihai Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Alexandru loan Cuza, Costache Negruzzi, Gheorghe Magheru, Ion C. Brătianu şi alţii. Este bine cunoscut că România modernă îşi datorează însăşi exis- tenţa sa acestor Francmasoni, şi aceasta nu doar în ceea ce priveşte structura sa politică, ci şi în stabilirea sistemului modern de învăţământ de toate gradele, a sistemului sanitar şi în general a tuturor elementelor unei societăţi evoluate.

Francmasoneria a cunoscut o mare dezvoltare în timpul domniei Regelui Carol I. în consecinţă, în anul 1879, a fost constituit Marele Orient al României care, în septembrie 1880, s-a transformat în Marea Lojă Naţională din România. La puţin timp după aceasta, în iunie 1881, a fost înfiinţat Supremul Consiliu al Ritului Scoţian Antic şi Acceptat din România. Francmasoneria română reuşea să aibă în rândurile sale o adevărată elită a societăţii: artişti, politicieni, militari, noua clasă de întreprinzători, dar şi reprezentanţii vechii nobilimi. Iar la câţiva ani după primul război mondial şi Unirea cea Mare a Transilvaniei cu România, lojile transilvane au devenit şi ele membre ale Marii Loji Naţionale din România.

Dezvoltarea Francmasoneriei a continuat în primele decenii ale secolului XX, dar norii grei ai erei totalitare care se adunau pe cerul Europei au început să-şi spună cuvântul, în 1937, la cererea expresă a Regelui Carol II, Francmasoneria română aflată sub conducerea lui Jean Pangal, intră în adormire. Şapte ani mai târziu, în 1944, avea să revină asupra acestei decizii, cu acordul şi autorizaţia Comisiei Aliate de Control, doar pentru foarte puţin timp. în 1948, noua putere politică, supusă orientării politice a Uniunii So- vietice, avea să o interzică în mod dictatorial, începea o perioadă de suferinţe, de persecuţii, de tortură. Mulţi au executat pedepse de temniţă grea, de peste 15 ani, pentru simpla vină de a fi fost Masoni. După 1948, câţiva Masoni au reuşit să părăsească ţara, în special în Franţa şi Israel.

Unii dintre ei au încercat să reconstruiască Masoneria română în exil; alții au jucat un rol decisiv în înființarea Masoneriei în tânărul stat Israel.

Bucurându-se de peste 115 recunoaşteri internaționale, numărând peste 2.500 de membri şi 130 Loji, Marea Lojă Națională din România acoperă tot teritoriul național şi se află în prezent sub conducerea Marelui Maestru, Fratele Gheorghe Comănescu. Sub conducerea Supremului Mare Comandor, Fratele Costel lancu, Ritul Scoțian Antic şi Acceptat din România lucrează în toate gradele, pe întreg teritoriul țării şi este recunoscut practic de toate Supremele Consilii din Lume. Sub autoritatea Ilustrului Frate Ştefan Masu, Ritul Royal Arch contribuie la perfecționarea Masonilor români.

fost Franc- idor Vladi- i mai mulți ie la 1848'- fUecsandri, oa C. Bră- însăşi exis- e structura t de toate ei societăți

miei Rege- ient al Ro- [ională din Supremul masoneria ții: artişti, înții vechii ea Mare a embre ale

ale seco- uropei au

Carol II, , intră în tei decizii, arte puțin liunii So- suferințe, , de peste fasoni au tre ei au it un rol

înd peste operă tot Maestru, imandor, crează în de toate in Masu,

Ca şi în trecut, Masoneria Română strânge în jurul său o adevărată eli-tă, de la politicieni, reprezentanți ai marii finanțe şi oameni de afaceri, la me-

dici, oameni de artă, profesori şi oameni ai legii. Condițiile istorice au făcut ca nu de la început toți Masonii români să activeze în cadrul MLNR. Există câ- teva Loji iregulare aflate sub obediență Marelui Orient al Franței, după cum a existat o organizație formată din mai multe Loji regulare, denumită Marea Lojă Națională Unită din România, în primăvara lui 1997, însă, 11 dintre Lojile sale (majoritatea) au fost absorbite în MLNR, iar membri ai acestora au fost aleşi, în luna octombrie a aceluiaşi an, în Marele Consiliu al MLNR. în martie 1998, cele două organizații s-au unit, alegându-1 pe Gheorghe Comă- nescu drept Mare Maestru. Restul Lojilor au devenit şi ele membre ale MLNR, în ianuarie 2000, când documentul de unire a celor două Mari Loji a fost semnat şi de demnitarii şi ofițerii aleşi ai acestora, în afara MLNR mai funcționează câteva Loji, foarte puține, unele dintre ele puternic sprijinite de Marea Lojă a Ungariei. Francmasoneria Română este cea mai puternică din Europa Centrală şi de Est. Ea se află într-o continuă dezvoltare, bazată pe tra- diție şi ancorată în modernitate. La 24 ianuarie 2003, sărbătorim primii zece ani de la reaprinderea Luminii Masonice în Marea Lojă Națională din România".j

Nota festivă a comunicatului nu reuşea să facă uitate vechile rivalități care, de un deceniu, divizează Masoneria Românească „contrar tutror regulamentelor masonice, in România funcționează nu mai puțin de patru Mari Loji. Cea mai importanta, beneficiind de recunoaşteri internaționale, este Marea Loja Naționala a României, condusa de Marele Maestru Gheorghe Comanescu. Mai exista insa si Marea Loja Naționala Unita, condusa de Ştefan Stetiu, Marea Loja Națională a României, condusa de Viorel Danacu, din care recent s-a desprins o alta fracțiune dizidentă. Mult aşteptata unificare a masoneriei romane rămâne deocamdată un deziderat îndepărtat."

Sub titlul „Războiul şorțulețelor" Adrian Artene şi Minma Munteanu titrau în ZIUA (25.1.2003)

Ordinul masonic serbează zece ani de la înființarea Marii Loje Naționale a României * Aniversarea a repus pe tapet vechile disensiuni care dezbină masoneria românească * Marii Maeştri Gheorghe Comanescu şi Viorel Danacu s-au atacat reciproc, în cadrul unor con- ferințe de presă * Masoneria universală recunoaşte numai organizația condusă de Gheorghe

Comanescu * Veteranul Nicu Filip pledează pen- tru reunificare * în prezent în România funcționează patru Mari Loje, cu toate că regulamentele masonice prevăd că, pe teritoriul unui stat, nu poate există decât o singură Mare Lojă.

Corifeii reaprinderii luminii masonice s-au simțit excluşi de la festivitățile organizate de MLNR, în Sala Mare a Teatrului Național, care aniversează zece ani de la reaprinderea luminilor în Marea Lojă Națională din România (MLNR). Va fi

o „ținută albă", la care pot asista deopotrivă masoni şi neinitiați, bărbați şi femei.

Vor fi prezente delegații ale Marilor Loji naționale din 46 de țări. Manifestarea este şi un prilej de a afirma „supremația" MLNR în „frământatul" peisaj masonic romă- nesc. Disensiunile dintre „frați" nu au fost uitate, în Bucureşti au avut loc, si- multan, două conferințe de presă, amândouă având ca temă celebrarea a zece ani de masonerie post-decembristă. La Sala Palatului, Marele Maestru Gheorghe Comă- nescu, înconjurat de membrii Marelui Consiliu al MLNR, i-a calificat drept velei- tari şi oportunişti pe masonii „disidenți". La Casa Vernescu, Viorel Danacu, Marele Maestru al schismaticei Mari Loje Naționale a României, a denunțat din nou co- rupția din MLNR, promițând dezvăluiri spectaculoase în circa două săptămâni.

Celelalte două „Mari Loje" care funcționează în prezent în România nu au ieşit, la rampă. Din punct de vedere numeric, „disidența" din Ordinul masonic român este minoritară. Potrivit unui „recensământ" efectuat în decembrie 2002, MLNR are în subordinea sa peste 2500 de frați şi a înființat loje şi ateliere în toate județele țării.

Gheorghe Comănescu, Mare Maestru al MLNR, nu pare surprins de această tendință de „fărâmițare" în masoneria românească: „Să nu aveți impresia că mem- brii Ordinului masonic sunt altfel decât societatea în care trăiesc. Noi suntem oglin- da societății. Sunt unii care cred că în masonerie ai numai drepturi, nu şi obligații.

Cei care nu se realizează pe plan profesional, încearcă să găsească trambuline.

Există şi o altă tendință: românilor le place să fie şefi."

Alfred Koska, Marele Maestru al Marilor Loji Unite din Germania, explică:

„Potrivit regulamentelor masonice, pe teritoriul fiecărei țări nu poate funcționa decât o singură Mare Lojă. Noțiunile de „Lojă", „Mare Lojă", sau „Masonerie" nu sunt, însă, protejate de un copyright. Nimeni nu vă poate, deci, împiedica să vă în- ființați o organizație, pe care să o înregistrați sub denumirea de „Mare Lojă". Ma- soneria universală nu o va recunoaşte însă."

Potrivit lui Alfred Koska, Ordinul masonic român s-a unificat în ianuarie 2001: „Până atunci, existau două Mari Loje regulare, una condusă de Marele Maestru Gheorghe Comănescu, cealaltă, de Marele Maestru Eugen Chirovici. în urmă cu doi ani, cele două Mari Loje s-au unificat. A existat o mână de oameni cărora această unificare nu le-a convenit şi s-au delimitat de ea. Acest lucru ne întristează, dar nu avem ce face. Toate celelalte țări au luat notă cu plăcere că în România, începând cu 24 ianuarie 2001, există o singură Mare Lojă recunoscută de masoneria mondială." Frații „nemulțumiți" de unificare, la care se referă Koska, continuă să se considere membri ai Marii Loji Unite Naționale din România, deşi aceasta a fuzionat cu MLNR. Marele lor Maestru este Ştefan Stețiu.

Viorel Danacu şi grupul de la Braşov

O nouă scindare s-a produs în Ordinul masonic când câteva loje s-au desprins din cadrul MLNR, denunțând corupția de la vârful acestei organizații. S-a încercat, de fapt, un fel de „lovitură de palat". La inițiativa respectatului Nicu Filip,

veteran al masoneriei române şi primul Mare Maestru al MLNR, fraţii schismatici au convocat la Braşov un „convent extraordinar", în paralel cu cel ordinar al MLNR, desfăşurat la Bucureşti, în perioada 13-14 aprilie. La Braşov au fost prezenţi numai 42 de oameni, faţă de 310, la Bucureşti. Au fost reprezentate numai 10 loje, din totalul de 114 câte funcţionau la acea oră în cadrul MLNR. Chiar şi din aceste 10, se pare că numai patru loje au sprijinit unanim iniţiativa lui Nicu Filip, restul de şase fiind reprezentate sporadic. Masonii reuniţi la Braşov 1-au ales drept Mare Maestru pe maiorul Viorel Danacu.

Gheorghe Comănescu şi-a exprimat indignarea faţă de faptul că membrii grupului de la Braşov - „câţiva răzvrătiţi" - utilizează „în mod fraudulos" o titula- tură şi nişte însemne care nu le aparţin: „Acest domn Danacu şi-a permis să trimită, sub sigla noastră, la mai multe cancelarii străine, documente prin care afirmă ca es- te Mare Maestru. Adică „Eu sunt cel mai tare din parcare, pentru că aşa au decis 22 de inşi la Braşov". Nu i s-a răspuns. ;"

Nicu Filip pledează pentru reconciliere şi unificare

.:;>',-;l'ţ~

Şi fracţiunea lui Viorel Danacu a sărbătorit zece ani de la reaprinderea lu- minii masonice. Aniversarea a avut loc în Salonul Oglinzilor de la „Casa Vernes- cu", în acelaşi cadru în care, la 24 ianuarie 1993, Puterile Masonice Universal Re- cunoscute au regularizat masoneria română. La ceremonie a fost prezent şi Maestrul Venerabil Nicu Filip, primul Mare Maestru al MLNR. în discursul său, acesta a îndemnat la toleranţă şi a pledat pentru o eventuală reunificare: „Chiar da- că forţa n-o dă numărul, ci credinţa, eu cer să fim mai toleranţi, să ne unim pentru că, la urma urmei, avem un singur scop: binele României. Oricum, şi aşa, îmi place să cred că cele două

entități, cele două Mari Loje Naționale sunt ca două aripi ce susțin un singur piept."

Chiar dacă Nicu Filip a pledat pentru reconciliere, Viorel Danacu a declarat că, în următoarele săptămâni, va face dezvălui şocante despre anumite cercuri ale Masoneriei: „Nu vreau să spun astăzi, în zi de sărbătoare, cum anumiți frați au trădat legile de fier, însă o voi face curând!" Danacu a adăugat că, în ultima lună, el, membrii familiei lui şi chiar Nicu Filip au primit amenințări de la alți frați români. „Eu mi-am crescut copiii în spiritul binelui, al dreptății. Ce înțeleg ei a- cum, când le este teamă să mai iasă pe stradă? Mi s-a transmis chiar un fax de ame- nințare, pe care am să-1 prezint presei. Atunci, voi spune mai multe".

Gheorghe Comănescu a respins categoric acuzațiile aduse de grupul de la Braşov şi a susținut că mulți dintre „răzvrătiți" încearcă acum să se întoarcă în MLNR. în ceea ce îl priveşte pe Marele Maestru „rival", Comănescu este tranşant:

„Danacu a fost Venerabil de lojă şi şi-a însuşit sume substanțiale. Noi nu 1-am dat pe mâna poliției. După Conventul de la Braşov, a fost ars între coloane (exclus din masonerie, n.n.). Danacu ne acuză de corupție? Să aducă dovezi!"

Un alt reproş pe care mulți masoni i 1-au făcut Marelui Maestru Gheorghe Comănescu este acela că, la acest moment aniversar, i-a ignorat, intenționat sau nu, pe corifeii reaprinderii luminii masonice în România, încercând, astfel, să-şi aroge meritele altora. Dintre frații prezenți la Sala Palatului, unul singur participase, în urmă cu zece ani, la reînființarea MLNR.

Două zile mai târziu, ZIUA, sub semnătura Mirunei Munteanu, revenea cu o incisivă relatare: „Masoneria: aniversare ratată":

„Festivitățile care au încheiat aniversarea a zece ani de la reaprinderea lumi- nilor în Marea Lojă Națională a României au dezamăgit aşteptările multor frați ma- soni, relata Mituna Munteanu în ZIUA. Ceremoniile de la Teatrul Național s-au desfăşurat sub semnul improvizației, cu multe abateri de la programul stabilit inițial. Cele 46 de delegații străine anunțate de Marele Maestru Gheorghe Comă- nescu au fost, în realitate, numai cinci. Au fost prezenți reprezentanți ai masoneriei din Germania, Elveția, Italia, Moldova şi Bulgaria. Academicianul Nicolae Berin- dei, aşteptat să vobească despre rolul jucat de masonerie în istoria românească, nu a mai apărut. Decorațiile înmânate de Marele Maestru Gheorghe Comănescu, pentru merite excepționale, unor frați din țară şi din străinătate, aveau cordonul atât de scurt, încât nimeni nu a putut să şi le treacă peste cap. „Sunt făcute în China", a justificat Comănescu momentul penibil. Faptul cel mai straniu şi cel mai comentat a fost însă, absența „fondatorilor", a acelor frați care din 1990 au pus bazele renaşterii masoneriei în România. Mulți dintre aceştia se simt, se pare, dați la o parte de actuala conducere a MLNR.

Cel mai emoționant moment al festivităților de la Teatrul Național 1-a consti- tuit discursul veteranului masoneriei româneşti, venerabilul Vladimir Boantă, care la cei 94 de ani ai săi a reuşit să cucerească întreaga asistență. Aniversarea a fost salvată şi de prezența lui Alfred Koska, Mare Maestru al Marii Loji Unite din Ger- mania. Acesta a reafirmat legitimitatea MLNR ca unic organism de conducere al Ordinului masonic românesc.

La Palatul Parlamentului aniversarea a fost fastuoasă. Miruna Munteanu relata în ZIUA: „O întreagă aripă din fosta Casă a Poporului s-a transformat, pentru câteva ore, în Templu. Jilțuri aurite, bandiere ale lojilor, costume de mare ceremonie, toate alcătuiau un decor uluitor. Ținuta a fost rezervată inițiaților, aşa încât a beneficiat de un ritual complet. Impresionant. Merită subliniată prezența, alături de Costel lancu, a Suveranului Mare Comandor „ad Vitam" Marcel Shapira, cel care a condus, la Paris, timp de decenii, Supremul Consiliu în exil pentru România. Trebuie să reamintim că, în urmă cu zece ani, lancu şi Shapira s-au aflat în „tabere"

diferite. Acest fapt a condus la crearea pe teritoriul României a doua Supreme Consilii, situație inadmisibilă după regulamentele masonice. Unificarea acestora s-a produs în primăvara lui 1997. Vechea sciziune continuă să fie speculată, însă, şi astăzi de minuscula grupare condusă de Andre Szakvary, cetă- țean francez de origine maghiară care se autoproclama „continuator" al masoneriei „tradiționale" româneşti, pe filiera Marcel Shapira-Dan Amedeo Lăzărescu. Regre-

latul politician liberal a infirmat public această „succesiune" şi a denunțat tentativa de „lovitura de palat" prin care Szakvary încercase să devină Suveran Mare Comandor în locul său. După unificarea din 1997, Dan Amedeo Lăzărescu, decedat i în 2002, s-a retras din activitatea masonică, recunoscându-1 drept Suveran Mare Comandor pe Costel lancu. Prezența lui Marcel Shapira alături de Costel lancu îi contestă lui Andre Szakvary şi ultima urmă de legitimitate...

Fosta Casă a Poporului s-a transformat, timp de două zile, în cel mai mare Templu masonic din lume. La cele două ținute, desfăşurate în zilele de 30 şi 31 mai, au participat peste 1000 de persoane, inițiați şi neinițiați. Au fost omagiate 250 de personalități ale vieții publice româneşti, care au primit plachete aniversare.

Evenimentul s-a încheiat cu un bal, cel mai mare din istoria postdecembristă a României, care a reunit 1600 de invitați.

Remarcabilă a fost şi „participarea internațională". Costel lancu a reuşit să aducă la Bucureşti elita masoneriei internaționale, inclusiv pe Fred Kleinknecht, Suveranul Mare Comandor al Supremului Consiliu (Mamă a Lumii) din Washing- ton. Germania, Austria, Rusia, Italia, Portugalia,

Ungaria şi Bulgaria au fost repre- zentate atât la nivel de Rit (Suverani Mari Comandori), cât şi de Ordin.

La zece ani de la reconstituirea Ritului Scoţian în România, Supremul Consiliu al lui Costel lancu a primit, din nou, „votul de încredere" al celor mai prestigioase organizaţii masonice din lume. Masoneria americană a fost reprezen- tată atât prin Jurisdicţia Nord (Boston), cât şi prin cea de Sud (Washington).

Trebuie precizat că Supremul Consiliu de la Washington este cel mai înalt for al Ritului Scoţian, autoritatea supremă la nivel mondial - de unde şi denumirea de „Mamă a Lumii". Iată de ce prezenţa la Bucureşti a Suveranului Mare Comandor Fred Kleinknecht este prin ea însăşi un eveniment. Kleinknecht nu a venit singur, ci însoţit de Earl Ihle, director de dezvoltare şi de Dwight Hamilton - Mare Tre- zorier al Supremului Consiliu de la Washington.i/ Supremul Consiliu al Jurisdicţiei Nord din Statele Unite a fost reprezentat de Suveranul Mare Comandor Robert Ralston şi de Richard Burgess, adjunctul său.

Motiv de satisfacţie pentru masonii români a fost şi prezenţa la Bucureşti a ami- ralului Robert Woodward, şeful lojelor bazelor NATO.

Masoneria germană a fost şi ea reprezentată la vârf. Au participat: Friedrich Schmidt - Suveranul Mare Comandor, dar şi Marele Maestru Alfred Koska. Din Supremul Consiliu al Germaniei face parte şi un român, Radu Florin Nicolescu, prezent şi el la ceremoniile de la Palatul Parlamentului.

Nu numai invitaţii străini au făcut din aniversarea de săptămâna trecută un eveniment excepţional. Am scris, deja, despre prezenţa alături de Costel lancu a Suveranului Mare Comandor „ad vitam" Marcel Shapira, cel care a condus, la Paris, timp de decenii, Supremul Consiliu în exil pentru România. Pentru mulţi dintre „veteranii" masoni, Shapira reprezintă „tradiţia" şi „continuitatea", veriga de legătură cu trecutul.

La fel de remarcabilă a fost prezența la festivitățile de la Palatul Parlamen- tului a unui alt „veteran" al masoneriei româneşti: Nicu Filip, primul Marea Maestru post-decembrist al Marii Loji Naționale din România (MLNR). în urmă cu un an, Nicu Filip s-a alăturat grupării disidente condusă de Viorel Danacu, contestând autoritatea actualului Mare Maestru al MLNR, Gheorghe Comănescu.

Totuşi, el a ținut să-şi reafirme public „fidelitatea" față de Supremul Consiliu al lui Costel lancu. De-a dreptul uimitoare a fost participarea lui Ernest Schlessinger, unul dintre întemeietorii şi conducătorii Marii Loji Naționale Unite din România (MLUNR). Deşi, oficial, MLNUR recunoaşte Supremul Consiliu condus de Andre Szakvary, iată că Schlessinger a ales să fie prezent la festivitățile organizate de Costel lancu. Acesta a reuşit, se pare, cel mai spectaculos dintre recorduri: să sus- pende, chiar dacă numai pentru câteva ore, vechi rivalități şi antipatii personale.

„Este o aniversare, o sărbătoare a tuturor masonilor de Rit Scoțian, indiferent de traseul lor sau de eventualele lor erori", ne-a explicat un membru al Supremului Consiliu.

l

'''''' Bătălia electorală masonică pentru funcția ^ de Mare Maestru al MLNR

După căderea comunismului, mai exact din 1993, când MLNR a început din _ nou să fie recunoscuta ca regulară de mari loji din lume (pentru inițiați, momentul • se numeşte Reaprinderea Luminii Marei Loji Naționale din România), funcția de 1 Mare Maestru a fost deținută de patru personalități: după 24 ianuarie 1993, Mare Maestru a devenit Nicu Filip. După Nicu Filip, Mare Maestru a devenit scriitorul şi diplomatul Adrian Dohotaru. Acesta a murit în urma unui accident de circulație suferit în străinătate. Locul său a fost luat de pictorul şi scenograful Sever Frențiu.

După moartea acestuia, Mare Maestru a devenit Gheorghe Comănescu. El a benefi- ciat deja de două mandate la MLNR, aşa că nu mai putea candida, în toamna anului 2003, 16 frați masoni s-au înscris în cursa pentru alegerea unui nou Mare Maestru , al MLNR.

JIată cum prezenta „Gardianul" bătălia electorală masonică (nr. 24.9.2003):

„Atunci când părăseşti o mare demnitate, este foarte important felul în care laşi biroul. Despre Marele Maestru Gheorghe Comănescu se poate spune că şi-a i făcut datoria pentru Ordinul pe care 1-a condus. El are 75 de ani, este căsătorit şi are o fiica. A absolvit Institutul de Construcții şi este doctor Honoris Causa şi membru al Academiei de Ştiințe din New York. A fost activist politic al Partidului Național Țărănesc şi deținut politic. A petrecut în închisorile comuniste 9 ani, 9 luni şi 16 zile. După 1989, a fost membru al Parlamentului României, dar s-a retras din activitatea politica în 1995. După aceasta, a devenit al patrulea Mare Maestru al MLNR. Sub conducerea lui Gheorghe Comănescu, au avut loc mai multe eveni- mente fericite ale Masoneriei. Cel mai important este că MLNR a reuşit să strângă în ultimii ani 118 recunoaşteri internaționale din 119 posibile. Ultima care este aşteptată este cea a Marii Loji Naționale din Anglia, care, prin tradiție, este ultima care recunoaşte drept regulară o altă Lojă Națională. Dosarul pentru recunoaşterea britanică este întocmit şi considerat că fiind complet. Chiar şi după renunțarea la funcție, această recunoaştere este un succes al echipei Comănescu. Din punct de vedere al activității interne, Gheorghe Comănescu a reuşit, împreună cu Frații din alte Loji Naționale, unificarea Mişcării Masonice, element consfințit în 15 iulie 2000. Atunci MLNR s-a unit

cu Marea Lojă Națională Unită din România, care era condusă de Eugen Ovidiu Chirovici.

Felul în care va fi ales noul Mare Maestru ține de specificul Masoneriei, care permite fiecărui membru să îşi expună punctul de vedere asupra unei decizii importante. Toate candidaturile depuse la Secretariatul Marii Loji Naționale din România trec prin mâna Comisiei de Validare. Cei cinci membri ai acestui orga- nism verifică dacă sunt îndeplinite toate formalitățile cerute de Constituția Ma- sonică. Deocamdată, cea mai importantă contestație depusă la Comisia de Validare îl vizează pe Eugen Ovidiu Chirovici. Membrii mai multor Loji susțin că actualul Pro Mare Maestru nu îndeplineşte condițiile în privința perioadei petrecute într-o demnitate a Marii Loji Naționale din România. De asemenea, mai mulți Frați consideră că Eugen Ovidiu Chirovici provine dintr-o lojă neregulară (MLNUR).

După ce Comisia de Validare întocmeşte lista finală a candidaților, aceasta este comunicată fiecărei Loji care activează în diferitele Oriente din țară şi Bucureşti.

Lista de candidați:

1. Eugen Ovidiu Chirovici, jurnalist, Pro Mare Maestru, în viața profana este preşedinte al Agenției Naționale a întreprinderilor Mici şi Mijlocii. Este considerat favorit datorită susținerii externe de care se bucură.

2. Ion Savancea este Pro Mare Maestru, în viața profană este inginer şi patron al firmei de succes „Sav Construct". Este favorit în cursa pentru susținerea de care se bucură în special în cadrul Orientului Bucureşti.

3. Ion Basgan este de departe candidatul cu cea mai mare susținere finan- ciară. A câştigat un proces în valoare de 12 miliarde de dolari cu statul american, care a folosit o invenție în domeniul petrolier făcută de tatăl actualului candidat la funcția supremă în Masoneria Română. Basgan este patronul unei prospere firme de transport.

Pierre Joseph de Hillerin

4. loan Rus este general în rezervă şi până de curând a fost consul al României în Salonic, Grecia.

5. Silviu Dopan, actual prim Mare Supraveghetor al MLNR şi preşedintele Fundației de Inspirație Maso- nică „Sever Frențiu". în viața profană a deținut mai multe funcții de conducere, inclusiv de director la Sala Palatu- lui.

6. Corneliu Simion este patronul unei firme din Iaşi şi Mare Maestru de Onoare.

7. Pierre Joseph de Hillerin, Mare Maestru de Onoare, membru în Supremul Consiliu de grad 33 al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat, iar în viața profană este directorul Institutului Național de Cercetare pentru Sport şi membru al Comitetului Olimpic Român.

8. Cristian Tiberiu Popescu deschide lista perso- nalităților din cultura care candidează la această funcție,

El este scriitor şi doctor în filologie, din cărțile sale enumerăm titlurile: „Iubirea", „Nobelul românesc" şi „Omohon. Ficțiuni speculative".

9. George Muntean, istoric literar, a deținut mai multe demnități în MLNR, în viața profană s-a făcut cunoscut pentru inițiative politice, cum a fost Partidul Automobiliştilor sau Partidul Pensionarilor. A candidat şi la Preşedinția României.

10. loan Grigore lordăchescu este Maestru de Ceremonii, iar în „civilie”

11. este arhitect şi scenograf, angajat la Teatrul Evreiesc din Bucureşti.

12. Virgil Mureşan, Pro Mare Maestru, fost maior în Armata a IV-a a Tran- silvaniei. După trecerea în rezervă a devenit ziarist militar în Timişoara

şi a fost de mai multe ori apreciat şi premiat pentru emisiuni făcute la Radio şi Televiziune, toate reflectând activitatea militarilor din Transilvania.

13. Mihai Dragoş Marinciu este din Sinaia, a fost Venerabil al lojei locale şi a condus timp de un an celebrul Club „Rotary" Buşteni. Este inginer diplomat şi acum inspector general la IGCTI.

t

13. Horia Nestorescu-Bălceşti nu mai are nevoie de nici o prezentare în rândul masonilor, el deținând mai multe demnități, directorul Centrului Național de Studii Masonice. El este istoric, scriitor şi ziarist.

14. Manole losiper, Pro Mare Maestru, în viața profană a fost director ad- junct la „Bucur Obor" şi profesor asociat la Facultatea de Comerț din cadrul ASE.

15. Gheorghe Dudescu, Pro Mare Maestru, inginer pensionar, în viața pro- fană conduce celebrul „Jockey Club", fiind un susținător fervent al curselor de cai şi al rolului pe care acestea îl joacă în societate.

16. Omul de afaceri Sorin Nicula, fost Mare Trezorier al MNLR, şi-a retras de curând candidatura la gradul de Mare Maestru.

Paralel cu masonii MLNR, la sfârşitul anului 2003 încep să activeze masonii Anticului şi Primitivului Rit de Memphis-Misraim. 87 de ani ei au stat „în adormi- re". La 12 decembrie 2003 flacăra a fost reaprinsă şi ei îşi vor desfăşura activitatea ca Mare Delegație Națională a Anticului şi primitivului Rit de Memphis-Misraim din România. Mare Delegat Magistral este ales Ilustrul şi Prea Venerabilul Gheor- ghe Florea.

Să amintim că în acelaşi an, în mai 2003, cele câteva sute de Frați care optaseră pentru Ritul de York (toate Corpurile din structura acestui rit, de la Arcul Regal la Cavalerii Templieri) s-au constituit în Conclavul Cavalerii

Ordinului Crucea Roşie a lui Constantin şi al Ordinelor Incorporate, al Sfântului Mormânt şi al Sf. loan Evanghelistul.

Ştefan Mâşu - înalt Mare Preot al Marelui Capitul al Masonilor Arcului Regal din România, Ilus- tru Mare Maestru al Marelui Consiliu al Masonilor Criptici din România, Eminent Comandor al Coman- deriei Cavalerilor Templieri „România", Mare Suveran al Conclavului Sf. loan Botezătorul al Marelui Conclav Imperial al Ordinului Crucii Roşii a lui Constantin şi al Ordinelor Incorporate, Mare Maestru de Onoare ad- vitamalMLNR!

332 ROMÂNIA MASONICA

ZIUA îl intervievează pe Eugen Ovidiu Chirovici (19.9.2003)

ZIUA: - Dintre cei 16 candidați la funcția de Mare Maestru, sunteți în mod clar cel care se bucură de cea mai mare simpatie din partea masoneriei internaționale. Ce relevanță are acest f apt pentru alegerile din noiembrie?

E.O. Chirovici: - Este important dacă, odată ales Mare Maestru, vei fi sau nu acceptat. Sigur că te votează frații din România şi nu se amestecă nimeni în op- țiunea lor. Dar este foarte important să fii acceptat ca interlocutor într-o organizație care se numeşte Ordin universal. Orice entitate Națională, care, sigur, îşi gestio- nează treburile în limita granițelor sale, este, totuşi, o verigă care face parte dintr- un lanț. De aceea este foarte important să ştii că eşti acceptat tu ca persoană, ca interlocutor. Pentru că şi binele obedienței tale va depinde de asta. Dacă ai relații personale şi eşti acceptat, vei fi ajutat, vei fi sfătuit în momentele mai dificile şi evi- dent că se va mobiliza şi un sprijin extern pentru obediența pe care o reprezinți.

ZIUA: - Aceasta susținere externă nu riscă să trezească şi o reacție inversă, de respingere?

E.O.C: - Ba da. De exemplu, eu am primit o medalie de la Marele Maestru al Austriei, Michael Kraus. Este cea mai înaltă distincție a masoneriei austriece şi pentru prima oară a fost acordată unui român. Am primit-o pentru merite legate de unificare. Evenimentul a generat discuții, fiind într-un context electoral. Dar dincolo de faptul că am primit-o eu, orice gest de genul acesta nu-l iei cu tine. Rămâne şi se adaugă la zestrea de credibilitate internațională pe care o are respectiva structură.

Sigur, este cu totul altceva să ai o coloana vertebrală, să adopți poziții care țin de interesul național, ceea ce este absolut necesar, la orice nivel reprezentativ al societății. Şi la noi, ca şi în politica. Dar de aici şi până la a interpreta un gest de curtoazie drept un amestec în treburile interne devine penibil. Asemenea poziții sunt descalificante mai ales pentru un mason care, prin excelență, aparține unui ordin universal. Ele reflectă o gândire primitivă care nu ar trebui să fie specifică unui frate care socoteşte că a trecut de la piatră brută la piatră şlefuită, cum spunem noi.

ZIUA: - Să revenim la momentul unificării. Multă lume a apreciat faptul că ați renunțat la funcția de Mare Maestru în cadrul MLUNR, pentru a face posibilă fuziunea cu MLNR-ul.

E.O.C. - Nu, nu am nici un merit. Mărturisesc cu maximă sinceritate. In momentul în care eu am preluat conducerea Marii Loji Naționale Unite din România protocolul de unificare era semnat. Fusese semnat de predecesorul meu, Titus Nicoara, împreună cu Gheorghe Comănescu. în secunda doi după ce am fost ales, primul lucru pe care l-am supus la vot a fost continuarea unificării. Frații au fost de acord. Deci eu nu am făcut decât să finalizez o misiune pe care mi-am asumat-o în acea obediență. Eu ştiam că mandatul meu va fi foarte scurt. Am ştiut din momentul în care am fost ales. în plus de asta ştiam că şi vârsta şi vechimea în lojă, plus o anumita modestie pe care trebuie să mi-o asum, nu mă recomandau neapărat pentru a conduce o obediență care devenea, după unificare, mult mai numeroasă. Noi (cei din MLUNR - n.n.) eram totuşi mai puțin numeroşi, relațiile erau mai complexe.

ZIUA: - Această „temă" va fi probabil reluată acum, în campania electorală.

Exista voci care se plâng de faptul că foştii MLUNR-isti sunt mai prezenți la vârful MLNR-ului unificat decât cei care s-au aflat aici de la început.

E.O.C - Au încercat unii să redeschidă discuția ca să-mi descalifice candidatura într-un mod josnic. Problema e că în acel moment al unificării am avut cea mai consistentă prezență internațională din momentul înființării masoneriei. Au venit la Bucureşti reprezentanți a 18 mari puteri masonice, din care 14 la nivel de Mare Maestru. Istoria se scrie mai târziu. Dar odată vom reuşi, poate, să spunem cât de important a fost acel moment pentru România. Şi care ar fi fost consecin- țele, pentru România, nu numai pentru Ordin, dacă acea unificare nu se făcea.

Faptul că eu am înțeles atunci să fiu un interlocutor rezonabil ținea de un minim bun simț. Niciodată nu am încercat să-mi fac un merit din asta. Destinul m-a împins într-un rol important şi mi l-am jucat, spun eu, cu demnitate. Putea fi altcineva. S-a întâmplat să fiu eu.

ZIUA: - De ce v-ati hotărât să candidați acum la funcția de Mare Maestru?

E.O.C: - Aveam un milion de alte oportunități personale: o carieră politică, administrativă, să-mi văd de meseria mea de ziarist care îmi plăcea foarte mult, etc. M-am hotărât destul de greu să candidez. Am făcut-o însă numai după ce am văzut restul candidaturilor, m-am sfătuit cu nişte frați şi am ajuns la concluzia că nu se poate altfel. Sigur, avem foarte mulți frați de valoare, dar poți să fi valoros, poți să fi capabil, dar nu neapărat să vrei să te implici. Mulți nu au dorit să se implice.

ZIUA: - Cum va explicați inflația de candidați?

E.O.C: - Exista două motive. Pe de o parte sunt unii care, strângând o oa- recare zestre de voturi; speră să-şi negocieze o funcție în Marele Consiliu. Alții au vrut pur şi simplu să-mi ia mie voturi. Au făcut ei un fel de cooperativă, pe idee'a că fărâmițează „electoratul". Şi, în al treilea rând, există o reală confuzie. S-a creat ideea că oricine poate face orice.

ZIUA: - Care este relația dvs. cu actualul Mare Maestru, Gheorghe Comă- nescu?

E.O.C: - Eu sunt pentru ideea că Marele Maestru trebuie să se retragă foarte frumos, cu onorurile cuvenite şi având un rol important în continuare. De ce?

Pentru că aşa se face, aşa funcționează această instituție peste tot în lume şi nu putem fi noi altfel. Altfel riscăm să ne dovedim imaturitatea şi, la urma urmei, inabilitatea.

ZIUA: - Un punct de discuție în actuala campanie electorală este remunera- rea Marelui Maestru. România este singura țară europeană în care această funcție se plăteşte. Care este poziția dvs. ?

E.O.C: - Eu voi renunța la remunerație. Fără că să interpretez acest gest că pe o delimitare de fostul mandat.

ZIUA: - Vorbiți de o renunțare personală, sau de legiferarea acestei decizii?

E.O.C: - Voi propune să se renunțe în general. Iar din banii respectivi - pentru că exista un exercițiu bugetar care va curge, se va modifica eventual în februarie - să fie constituit fondul pentru veterani. Pentru că până acum au fost ajutați nişte veterani, dar mai mult ca urmare a unor gesturi sporadice şi depinzând de un capriciu. Vreau să instituționalizez treaba asta, ca să nu aibă vreo tentă umi- litoare. Exact fondul respectiv, care, dacă nu mă înşel, este la ora actuală de 1200

de euro, să fie folosit pentru uşurarea bătrâneților unor frați care din păcate nu o duc prea bine.

Cele mai multe şanse în finală pentru Mare Maestru le aveau Eugen Ovidiu Chirovici, Ion Savancea şi Horia Nestorescu-Bălceşti: Alegerile s-au desfăşurat la sfârşitul lui octombrie 2003; Chirovici a adunat 101 de voturi, Savancea - 38 sj Bălceşti -31. Marele nedreptățit a fost istoricul Horia

Nestorescu-Bălceşti căruia i-au fost anulate din „motive tehnice" 34 de voturi exprimate în favoarea sa. Pentru finala care trebuia să se desfăşoare la 8 noiembrie 2003 au fost desemnați Chirovici şi Savancea. Miruna Munteanu comenta această primă etapă a laboriosului proces electoral masonic (ZIUA 31.10.2003) „O etapă^ din care nu au lipsit, se pare, loviturile „sub centură" şi maşinațiunile de culise, în ultima lună, toate lojile din obe- diența MLNR au trebuit să se pronunțe în favoarea candidaților favoriți, fiecare lojă având dreptul la două nominalizări. După centralizarea acestor voturi preliminare, Marele Secretariat a întocmit un top al candidaților. Conform regulamentelor, numai primii doi clasați se pot prezenta în fata Conventului care-l va alege, prin vot direct şi secret, pe Marele Maestru. Se pare, însă, că adevărata bătălie pentru funcția supremă a Ordinului masonic român s-a încheiat deja. Şi a fost lipsită de fair-play. Marele nedreptățit este candidatul de pe locul trei, istoricul Horia Nesto- rescu-Bălceşti, care a „pierdut", uimitor, în fata lui Ion Savancea, După ce mai mult de jumătate din voturile în favoarea sa au fost „anulate" din „motive tehnice".

Clasamentul final al candidaților, comunicat ieri de către Marele Secretariat al MLNR, confirma victoria detaşată a lui Eugen Ovidiu Chirovici, care s-a situat pe locul întâi, beneficiind de susținerea a 101 loji. Pe locul doi, la mare distanță, s-a clasat Ion Savancea, cu numai 38 de voturi. Horia Nestorescu-Bălceşti, pe care toate sondajele preliminare îl indicau printre finalişti, a ocupat numai locul trei, cu 31 de voturi validate, în realitate, în favoarea lui Nestorescu Bălceşti s-au pronunțat 65 de loji, însă 34 de voturi au fost „anulate". Adică aproape tot atâtea cât a reuşit să încropească Savancea. Actualul Mare Maestru, Gheorghe Comănescu, pune această „răsturnare de situație" pe seama maximei scrupulozități pentru respec- tarea regulamentelor. Ar fi existat, chipurile, „vicii de procedură" care nu puteau trece nesancționate. Comănescu explica: „S-au anulat nişte voturi pentru că nu au respectat articolul 125 din regulamentul MLNR. Propunerile lojilor trebuiau semnate de Maestrul Venerabil, de Secretar şi de Marele Orator. 34 de loji nu au avut în ordine hârtiile. Am supus la vot în Marele Consiliu dacă să se admită sau să se respingă aceste voturi. S-a decis că ele să fie anulate."

Rămâne, totuşi, straniu cum s-au acumulat „viciile de procedură" de partea unui singur candidat, invalidându-i mai mult de jumătate din voturi.

în condițiile date, este aproape cert faptul că Eugen Ovidiu Chirovici va fi următorul Mare Maestru al MLNR. Decalajul uriaş dintre el şi contracandidatul lui, Ion Savancea, nu prea îi lasă speranțe acestuia din urmă. Lupta ar fi fost mult mai strânsă în cazul în care Horia Nestorescu-Bălceşti ar fi ajuns în finală. Perspectiva a speriat, se pare, anumite cercuri masonice, îngrijorate de programul electoral al lui Nestorescu-Bălceşti. Reputatul istoric promisese o „primenire" a Ordinului, insis- tând asupra necesității eliminării membrilor care nu corespund standardelor morale ale Frăției. El cerea că orice mason aflat în cercetare penală să treacă automat în

adormire, până la pronunțarea Justiției. Mai mult, Nestorescu-Bălceşti dorea că frații care au, dintr-un motiv sau altul (dar nedovedit), o imagine publică negativă sau controversată să se abțină de la a face caz de apartenența lor la masonerie, în fond, condiția fundamentală pentru a deveni mason este, conform Constituțiilor, să fii „un bărbat liber şi de bune moravuri". Se pare, însă, că „strictețea" promisă de Horia Nestorescu-Bălceşti nu i-a încântat pe unii dintre frații săi. Ba chiar i-a panicat atât de tare încât s-au dat peste cap să-i saboteze candidatura înainte de marea finală.

Din păcate, dubioasa eliminare a lui Nestorescu-Bălceşti va arunca o umbră întunecată asupra victoriei lui Eugen Ovidiu Chirovici, care a fost şi el la un pas de a fi victima unor „chichițe" procedurale, în cazul său, se plănuise invalidarea candidaturii, pe motiv că nu ar fi îndeplinit toate condițiile cerute de regulament.

Atunci, situația a fost salvată de Gheorghe Comănescu, actualul Mare Maestru, care a respins în bloc contestațiile „la indigou" împotriva lui Chirovici. Horia Nestorescu-Bălceşti nu a beneficiat, însă, de aceeaşi şansă".

Ulterior, ziarista a revenit cu nişte preci/ări:

„Alegerile pentru cea mai înaltă funcție a Ordinului masonic român, deşi intrate, practic, pe ultima sută de metri, continuă să genereze controverse. Marele Maestru Gheorghe Comănescu ne-a trimis la redacție un drept la replică în care acuză ziarul ZIUA că ar fi interpretat eronat şi părtinitor rezultatele scrutinului preliminar care i-a desemnat pe cei doi finalişti, Eugen Ovidiu Chirovici şi Ion Savancea. în numărul din 28 octombrie al ziarului nostru dezvăluiam faptul că desemnarea candidatului clasat pe locul doi a fost cel puțin controversată, întrucât, în realitate, Ion Savancea a obținut mai puține voturi decât Horia Nestorescu-Băl- ceşti, desemnat, în final, pe locul trei. După cum susține şi Gheorghe Comănescu, sunt, într-adevăr, necesare câteva precizări.

„Dacă în presă au fost vehiculate nume şi cifre, ele s-ar fi cuvenit să fie exacte", ne dojeneşte, în dreptul sau la replică, Marele Maestru Gheorghe Comănescu. Ceea ce omite Comănescu să precizeze este că cifrele prezentate de ZIUA ne-au fost comunicate, telefonic, chiar de el. Ulterior am aflat că era vorba, de fapt, de nişte date „preliminare", voturile renumărându-se de mai multe ori.

în România există în prezent 142 de loji, în 40 de oraşe. Dintre acestea, 69 se afla în Bucureşti, iar 73 în provincie. Având în vedere că fiecare lojă avea dreptul la două voturi, rezultă un total de 284 de voturi posibile, în realitate, s-au exprimat numai 231 de voturi, dintre care 57 au fost anulate. De ce? Au existat trei motive, toate formale. „Antetului incomplet" a fost cel mai frecvent motiv de invalidare a voturilor exprimate de loji. Formula impusă de Marele Secretariat trebuia să includă abrevierea IGMAAU („întru Gloria Marelui Arhitect al Univer- sului"), Masoneria Universal, Marea Lojă Națională din România, sintagme urmate apoi de numele lojii respective, localitatea de proveniența şi numărul de înmatriculare. Celor mai multe dintre voturile anulate le lipsea fie prescurtarea IGMAAU, fie sintagma „Masoneria Universală".

Al doilea motiv de invalidare a fost lipsa ştampilei, iar al treilea, lipsa vreuneia dintre cele trei semnături necesare (Maestrul Venerabil, Secretarul şi Marele Orator).

Marele Maestru comentează: „Motivele invalidării opţiunilor formulate de aproximativ o cincime din Lojile existente sub obedienţa MLNR sună - cu o singură

excepţie - de ordin formal, însă dacă tot se vorbeşte atât de „curăţirea" şi „pri- menirea" Masoneriei din România, faptul că s-a renunţat la balcanisme de genul „las-că merge şi aşa" (mai ales că toate Atelierele au primit din partea Marelui Se- cretariat notificări clare privind forma în care trebuiau transmise hotărârile Lojilor) ar

trebui salutat şi nu căutată în rigoarea impusă o „malversaţiune" sau alta."

Gheorghe Comănescu precizează că „laboriosul proces electoral a fost conceput tocmai pentru ca „jocuri de culise", „lovituri sub centură şi maşinaţiuni" să nu poată avea loc".

Nu rămâne mai puţin adevărat faptul că un candidat care a întrunit mai multe opţiuni decât unul dintre „finalişti" a fost îndepărtat din cursa electorală.

Un mare mason -

un actor mare:

Horaţiu Mălăele

Gheorghe Comănescu acuza ziarul ZIUA de „părtinire", pe motiv că, preconizând victoria în alegeri a lui Eugen Ovidiu Chirovici, i-am face acestuia „campanie electorală". Departe de noi un asemenea gând. Prognoza se bazează ex- clusiv pe decalajul uriaş dintre cei doi finalişti (103 la 35 - socotind voturile exprimate). Chiar dacă, teoretic, o răsturnare de situaţie nu este exclusă, ea rămâne, totuşi, puţin probabilă.

Consemnarea acestui adevăr de bun-simț nu constituie în nici un caz o pledoarie în favoarea vreunuia dintre candidați.

Actualul Mare Maestru susține că nu^ exis- ta nici un motiv pentru „sabotarea" lui Horia Nestorescu-Bălceşti. El explică: "în ce- ea ce priveşte temerile pe care, vezi Doamne, le-ar avea unii dintre membrii Or- dinului în legătura cu neîncadrarea lor în "standardele morale ale Frăției", ele pu- teau fi valabile în contextul oricăruia dintre cei 15 candidați - în programul fiecăruia existând puncte privind sporirea exigenței morale în ceea ce priveşte atât admiterea, cât şi menținerea în Ordin. De ce s-ar teme aşadar de unul şi nu de altul?" Răspunsul este, totuşi, destul de simplu. Chiar dacă toți candidații au vorbit despre "primenirea" masoneriei, nu toți aveau credibilitatea necesară pentru un asemenea discurs. Fără a intra în amănunte (fiindcă nu este vorba despre vreunul dintre finalişti) putem spune că a existat un candidat care, destul de recent, a cam avut probleme cu Parchetul. Gurile rele spun că dosarele (penale) au fost "înmormântate" ca urmare a unor presiuni de care masoneria (sau o parte a ei) nu este cu totul străină.

Gheorghe Comănescu insista, însă, asupra tezei că - semnalând modul în care Horia Nestorescu-Bălceşti a fost eliminat din cursa electorală - ZIUA îl favorizează de fapt pe Chirovici: "Este cu atât mai regretabil că, sub pretextul apă- rării intereselor unuia dintre candidați, se face propagandă altuia." Nouă ni se pare suspectă insistența cu care Marele Maestru avansează această teza pe care, în realitate, nimic nu o justifică."

Sorții au decis: Eugen Ovidiu Chirovici - Mare Maestru

Marele Maestru Eugen Ovidiu Chirovici

Alegerile din luna noiembrie 2003 1-au propulsat pe Eugen Ovi- diu Chirovici Mare Maestru al Marii Loji Naționale din România (MLNR). ZIUA relata sub semnă- tura Mirunei Munteanu: "El va nu- mi, după propuneri, nouă Asistenți regionali. Chirovici este de părere că astfel Ordinul masonic se va democratiza, centralizarea excesi- vă de până acum nefiind eficientă.

Eugen Ovidiu Chirovici este noul Mare Maestru al Marii Loji Naționale din România (MLNR), au decis masonii reuniți în cadrul unui Convent extraordinar care s-a desfăşurat la Palatul Parlamen- tului. Chirovici s-a impus cu o ma- joritate zdrobitoare în fata contra- candidatului său, Ion Savancea, obținând peste 70 la sută din vo- turi. Noul Mare Maestru, cel mai tânăr din Europa, promite să adu- că un suflu nou în masoneria ro- mânească. El şi-a numit Marele Consiliu, iar acesta a fost validat de Convent. Chirovici a început deja "reformele”

promise în timpul campaniei electorale. Cea mai importantă dintre acestea se re- feră la înființarea unui "corp" de Asistenți ai Marelui Maestru, care să permită re- prezentarea tuturor regiunilor geografice în Marele Consiliu.

Eugen Ovidiu Chirovici, cel mai tânăr Mare Maestru european, s-a născut în județul Braşov în anul 1964. Este absolvent al Academiei de Studii Economice din Bucureşti, Facultatea de Comerț (1988) şi al unui curs de Management de Presă la Universitatea din Glasgow, Scoția (1995). După o scurtă activitate în domeniul eco- nomic, în 1991, Chirovici a debutat în presă, în numai câțiva ani, a devenit un nu- me respectat în gazetăria românească, ajungând, în 1999, redactor-şef la „Curierul Național", în 2000 a devenit director executiv al postului de televiziune B1 TV. în anul 2002 a fost numit Consilier de stat pe probleme economice al primului- ministru. Actualmente este preşedintele Agenției Naționale pentru întreprinderile Mici şi Mijlocii. Chirovici a fost inițiat în masonerie în anul 1996, în cadrul Marii Loji Naționale Unite din România (MLNUR). în anul 1999 a devenit Membru în Marele Consiliu (Mare Acoperitor), iar în anul 2000, în cadrul Conventului de la Vulcan, a devenit Mare Maestru, în această calitate a pus în aplicare Protocolul de Unificare semnat între MLNR şi MLNUR la Orientul Bucureşti

în 15 iulie 2000. în urma Unificării, începând din ianuarie 2001 a devenit Pro Mare Maestru al MLNR.

La numai 39 de ani, Eugen Ovi- diu Chirovici a devenit cel mai tânăr Mare Maestru din Europa şi, poate, chiar din lume. "Nu cred că vârsta es- te, în sine, un atu sau un handicap", ne-a declarat noul conducător al MLNR. El a explicat: "în masoneriile mai tinere, media de vârstă este sen- sibil mai scăzută decât în cele tra- diționale, înțelepciunea nu se con- fundă neapărat cu vârsta profană."

Dinu Săraru

Ion Basgan

întreaga conducere a MLNR a fost schimbată. Potrivit Constituțiilor şi regulamentelor masonice, Marele Maestru îşi alege "echipa" cu ajutorul căreia va gestiona treburile Ordinului. Conventul a validat următoarea componență a Marelui Consiliu propus de Eugen Ovidiu Chirovici:

Horia Nestorescu-Bălceşti - Pro Mare Maestru, Dinu Săraru - Pro Mare Maestru, Gheorghe Homotescu - Pro Mare Maestru, Cristian Dumitrescu - Pro Mare Maestru, Giuseppe Rossi - Mare Orator, Ionel Marcu - Prim Supraveghetor, Eugen Gheorghe - Al doilea Supraveghetor, Manole losiper - Mare Trezorier, Dan Tănasie - Mare Secretar, Cristian Unteanu - Mare Secretar pe probleme externe, Ion Basgan - Preşedintele Curții Supreme Masonice, Fostul Mare Maestru, Gheor- ghe Comănescu, a fost numit Mare Maestru de onoare Ad Vitam.

Mari Maeştri Manole losiper (primul din dreapta), Sever Frențiu şi Leo Taroni (Garantul de Amiciție al Francmasoneriei italiene în România)

Capitolul 35 Epilog masonic 2005

Chiar şi după alegerea Marelui Maestru Eugen Ovidiu Chirovici în fruntea Marei Loji Naționale din România (MLNR) apele nu s-au potolit în masoneria românească. "Regularitatea lojilor" şi legitimitatea "fraților" continuau să rămână capitole confuze, deoarece "grupările rivale"şi în primul rând Marele Suveran Co- mandor Andre Szakvary continuau sa acționeze împotriva MLNR. Abia la 20-22 februarie 2005, Conferința Marilor Maeştri din America de Nord, care s-a desfă- şurat la Calgary, a dat un verdict clar: Marea Lojă Națională, condusă de Marele Maestru Eugen Ovidiu Chirovici, este singura Mare Lojă din România care înde- plineşte standardele necesare recunoaşterii internaționale masonice. O asemenea decizie ar fi trebuit să constituie o lovitură fatală împotriva celorlalte organizații masonice româneşti, calificate ca dizidente, dar nu a fost să fie aşa. Definindu-se drept "un lanț universal al frăției", Lojile nu pot funcționa fără contactul cu Lojile din alte țări, fără recunoaşterea şi sprijinul lor, o viață interactivă absolut necesară supraviețuirii.

"Criteriile recunoaşterii sunt extrem de stricte, mai ales in cazul masoneriei "regulare", dezvăluie istoricul masoneriei Miruna Munteanu. Ele au fost formulate încă din 1952 şi sunt următoarele: 1. Legitimitatea originii; 2. Jurisdicție teritorială exclusivă; 3. Respectarea "landmark"-uri cu privire la regularitate (credința în Dumnezeu, prezența in Templu a textelor sacre, interzicerea discuțiilor politice sau religioase în timpul ținutelor). Acestea au fost criteriile pe care Conferința de la Calgary le-a luat în calcul atunci când a stabilit că MLNR este singura Mare Lojă din România pe care masoneria regulară universală o poate recunoaşte. Potrivit regulamentelor masonice, pe un teritoriu național nu poate exista decât o singură masonerie regulară, cu structurile ei specifice: Ordinul (reprezentând gradele de l la 3) - condus de o Mare Lojă - şi Riturile de perfecționare. Deşi sunt structuri in- dependente, Riturile nu pot funcționa în absența Ordinului, care reprezintă baza lor de "recrutare". Ele au nevoie nu numai de recunoaşteri internaționale ci, in

primul rând, de cea a Marii Loji regulare teritoriale. Iată de ce Conferința de la Calgary a reprezentat o victorie nu numai pentru Marele Maestru Eugen Ovidiu Chirovici, ci şi pentru Costel lancu, Suveranul Mare Comandor al Supremului Consiliu de grad

33 al Ritului Scoțian Antic şi Acceptat din România. Acest Suprem Consiliu este singurul recunoscut de MLNR şi, deci, singurul care se sprijină pe o"bază" re- gulară. Amănunt extrem de important. Potrivit unor surse masonice, cazul Ro- mâniei a fost analizat la Calgary la cererea expresă a Marelui Maestru al Ungariei, lanosz Ort. Acesta este suspectat că îl sprijină pe controversatul Andre Szakvary, cetățeanul francez de origină maghiară care se prezintă drept Suveran Mare Comandor al "unicului Suprem Consiliu legitim din România", continuator direct al liniei Pangal-Shapira-Lăzărescu. Pangal a murit demult, însă atât Marcel Shapira, cât şi regretatul Dan Amedeo Lăzărescu 1-au denunțat pe Szakvary drept impostor". Raportul de la Calgary îl nominalizează, pe Andre Szakvary, printre li- derii unor organizații masonice care "nu îndeplinesc criteriile de recunoaştere".

"Pentru a înțelege importanța verdictului de la Calgary, trebuie să ne amin- tim că, în scurta sa istorie post-decembristă, masoneria românească a traversat nu- meroase momente de criză, fiind uneori la un pas de disoluție, sfârtecată de pu- ternice forțe centrifuge, scrie Miruna Munteanu. Au existat lupte intestine, facțiuni disidente, grupări schismatice, influențe externe nu totdeauna binevoitoare. Orga- nisme rivale şi-au disputat puterea atât la nivel de Ordin, cât şi la nivel de Rit. în ciuda regulamentelor, în România au funcționat la un moment dat vreo patru "Mari Loji" şi vreo trei "Supreme Consilii". De ce tot acest haos? în primul rând pentru că, după 45 de ani de "adormire", reaprinderea luminii masonice a pornit cu stân- gul.

Imediat după 1989, continuatorii masoneriei româneşti interbelice, aflaţi la Paris, în "azil" pe lângă Supremul Consiliu al Franţei, au refuzat să se întoarcă în ţară, pentru a face iniţieri şi a constitui primele loje albastre. Susţineau că ar fi pre- matur, că populaţia nu este pregătită pentru aşa ceva. Masoneria a fost readusă in România pe o altă filieră, în februarie 1991, Marea Lojă Unită a Angliei, prin intermediul Marelui Orient al Italiei (asistată de Marea Lojă Naţionala Franceză şi de Marea Lojă a Austriei) a reconstituit, la Bucureşti, prima lojă regulară, "Con- cordia", în anul următor au fost înfiinţate alte două loji, iar la 24 ianuarie 1993, a fost creată Marea Lojă Naţională a României. Mare Maestru a fost ales Nicu Filip.

Abia în acest moment, Supremul Consiliu din exil, condus de Suveranul Mare Co- mandor Marcel Shapira, a început să se agite. Shapira a declarat de la Paris că România este teritoriul său, cu toate că nu avea aici nici un fel de corp masonic.

Era însă târziu. La Bucureşti, însuşi Supremul Consiliu "Mama a Lumii" se reunise în plen, la 7 mai 1993, pentru a face primele iniţieri în Ritul Scoţian Antic şi Ac- ceptat. Aflând acest lucru, Shapira a venit şi el în ţară, a strâns câţiva masoni din vechea gardă, i-a ridicat la gradul 33 şi a format în grabă propriul său Suprem Con- siliu pentru România. Prerogativele sale i le-a transferat lui Dan Amedeo Lăzărescu, care a preluat astfel funcţia de Suveran Mare Comandor. Numai că ma- soneria internaţională acceptase deja să creeze un Suprem Consiliu regular în Ro- mânia. Iniţierile fuseseră făcute. Nu mai exista cale de întoarcere. La 19 octombrie 1993, Supremul Consiliu al Jurisdicţiei Sud din Statele Unite, reunit in plen la

Washington, a consacrat Supremul Consiliu de grad 33 al României. Suveran Mare Comandor a fost ales Costel lancu.

Existența a două filiere masonice diferite a creat premizele tensiunilor care au urmat şi care s-au propagat şi la nivelul Ordinului. In decembrie 1995, după numirea lui Sever Frențiu ca Mare Maestru, 13 loji regulare s-au separat de Marea Lojă Națională, formând controversatul "District Transilvania", în martie 1996, ele s-au unit cu cele câteva loji de obediența franceză, înființate între timp de Dan Amedeo Lăzărescu. S-a constituit astfel Marea Loja Unită a României (MLUR), sub conducerea lui Vladimir Boantă. Doua luni mai târziu, Boantă trece înapoi în tabăra lui Frențiu, luând cu el trei loji din nou înființata MLUR. Alte 12 loji îl urmează în februarie 1997." Ce anume au provocat aceste tulburări masonice? Ele s-au datorat unor gafe, orgolii şi nesincronizari, stabileşte Miruna Munteanu. Cum au fost ele depăşite? "Prin eforturile şi înțelepciunea unor masoni care au înțeles că numai unificată masoneria româneasca poate deveni relevantă pe scena interna- țională. Ei au reuşit să inverseze procesul de disoluție, reuşind să-i aducă sub aceeaşi Obediență pe aproape toți "frații" din România. S-au purtat negocieri, s-au făcut concesii, s-au iertat greşeli mai vechi. A urmat un şir de unificări, la nivel de Ordin şi de Rit. Momentul de cotitură 1-a reprezentat fuzionarea celor două Su- preme Consilii, în primăvara lui 1997, sub conducerea lui Costel lancu. Dan Ame- deo Lăzărescu a primit atunci titlul onorific de Suveran Mare Comandor "ad vitam", retrăgându-se din orice funcție executivă. De la Paris, Marcel Shapira îi transmisese şi el lui lancu recunoaşterea sa. Cele două ramuri ale masoneriei româ- ne, cea a exilului şi cea nouă, creată de americani, fuseseră în sfârşit reconciliate.

La nivel de Rit, mult visata unificare se produsese. §i totuşi, problemele erau de- parte de a se fi terminat. Intrase în scenă Andre Szakvary." Cum a apărut Andre Szakvary în peisajul masonic românesc? Cel care i-a înlesnit intrarea a fost Marele Maestru Dan Amedeo Lăzărescu, cei doi s-au cunoscut în mai 1995, la Conferința Mondială a Suveranilor Mari Comandori de la Lausanne. "Szakvary, dezvăluie Mi- runa Munteanu, trăia deja cu o română celebră în cercurile masonice de la Paris.

Anca Nicolescu era de ani de zile amanta venerabilului doctor Alexandru Chiriceanu, membru în Supremul Consiliu din Exil, condus de Marcel

Shapira. îi era şi un fel de secretară personală, preluându-i inclusiv corespondența masonică.

Chiriceanu era bolnav şi foarte bătrân, aşa că Anca Nicolescu trebuia să se ocupe de toate. Reuşea să-1 suplinească atât de bine încât, timp de un an şi jumătate după moartea doctorului, "frații" lui masoni au continuat să primească scrisori semnate de el. Chiriceanu era mort şi îngropat, însă Anca Niculescu dădea dispoziții în nu- mele lui. Din Insulele Canare, unde se mutase împreună cu Szakvary... Anca Ni- colescu i 1-a prezentat pe Szakvary lui Lăzărescu, recomandându-1 ca pe un expert al Ritului şi prieten apropiat cu Suveranul Mare Comandor al Franței, Henri Ba- ranger. Efectul a fost cel scontat. Lăzărescu a fost impresionat. Szakvary s-a mutat la Bucureşti (impreună cu abila sa prietenă), fiind numit "garant de amiciție", adică un fel de ambasador pe lângă Supremul Consiliu pentru România. Lăzărescu avea

să-şi amintească mai târziu: "I-am acordat întreaga mea încredere, apropiindu-mi-1 foarte mult, ajungând să-i confirm şi diploma de grad 33, deşi niciodată nu mi-a demonstrat apartenența sa la Marea Lojă Națională din Franța, respectiv la Supremul Consiliu al Franței. Am aflat că Szakvary este născut în Ungaria, în 1936, că ar fi medic stomatolog specializat în traumatologie, refugiat în Occident după Revoluția din 1956 şi că în România avea interese de afaceri cu comercializa- rea unor produse medicale." Mai târziu, Dan Amedeo Lăzărescu avea să regrete în- crederea acordată lui Szakvary. Acesta a încercat să-i ia locul, în urma unei lovituri de palat, la 2 februarie 1997. Lăzărescu, devenit între timp senator PNL, era plecat în acel moment din țară. întors la Bucureşti, a ripostat dur, inclusiv prin incendiare dezvăluiri de presă. Lăzărescu a acuzat imixtiunea

nepermisă a Supremului Consiliu al Franței: "Impunerea unui cetățean francez, care nu cunoaşte limba ro- mână, în funcția de Suveran Mare Comandor încalcă toate Regulamentele şi Con- stituțiile masonice româneşti şi internaționale. Supremul Consiliu pentru România nu poate decât să condamne ferm aceasta ingerință străină, în contradicție totală cu Suveranitatea Supremului Consiliu şi cu Marile Constituții ale confreriei noastre universale. Şocați de situația creată, frații noştri au hotărât fuziunea cu Marea Lojă Națională condusă de Marele Maestru Sever Frențiu şi cu Supremul Consiliu condus de suveranul Mare Comandor Costel lancu, stabilind condițiile acestei fuziuni printr-un protocol semnat în data de 13 februarie 1997. Faptele sunt de netăgăduit, întrucât semnarea Protocolului şi, implicit, consfințirea unirii s-au realizat în cadrul unei ample conferințe de presă, în prezența mai multor frați din ambele părți, cu participarea tuturor ziarelor şi televiziunilor din România."

Ceea ce devenise o realitate masonică la Bucureşti nu a convenit unor cercuri masonice occidentale, în octombrie 1999, Suveranii Mari Comandori ai Belgiei, Olandei şi Elveției (prin culise se agita şi Suveranul Mare Comandor al Ungariei) au sosit la Bucure, cu scopul de a-1 "întrona" pe Andre Szakvary.

Intervenția Supremului Consiliu "Mamă a Lumii" de la Washington, autoritatea ultimă pentru Ritul Scoțian Antic şi Acceptat a făcut neoperant "complotul".

Aşadar, acest "războiu" intern al masoneriei româneşti avea toate şansele să înceteze după ce, în februarie 2005, la Calgary, în Statele Unite, conducătorii masoneriei mondiale au înclinat balanța în favoarea Marii Loji Naționale (MLNR) de sub conducerea Marilor Maeştri Eugen Ovidiu Chirovici şi Costel lancu. Toate celelalte loji care activează în afara MLNR, calificate "iregulare", nu au fost recunoscute. Ca lucrurile să fie cum nu se poate mai clare, publicul profan a fost astfel încunoştiințat: "în România a apărut o organizație autointitulată Confederația Marilor Loji din România de Rit Scoțian Antic şi Acceptat. Această grupare este compusă din Supremul Consiliu pentru România, condus de Andre Szakvary; Ma- rea Lojă Națională Unita a României (MLNUR), condusă de Petre Stețiu şi Marea Lojă a

României, condusă de Cornel Vişoianu. S-a stabilit că nici una din aceste grupări masonice nu îndeplineşte criteriile necesare pentru recunoaştere, şi

organizația este considerată iregulară." Masonii iregulari ai lui Andre Szakvary nu au acceptat această decizie. Ei 1-au împins înainte pe Lucian Comescu- Ring. Declarațiile acestuia la un post românesc de te- leviziune au încins din nou spiritele. loan Raus, fostul purtător de cuvânt al Marelui Maestru Gheorghe Comă- nescu, astăzi mason canadian, i-a adresat lui Lucian Cornescu-Ring o scrisoare emoționantă. A reprodus-o Miruna Munteanu în "Dosarele Secrete" ale coti- dianului "Ziua", o reproducem şi noi, pentru că ea dez- văluie o anume stare de spirit masonică:

Lucian Cornescu

"Lucian,

Ai făcut o gravă greşeală masonică pe care eu

unul nu o pot trece cu vederea: ai adus la cunoştința publicului profan numele unui membru al frățietății noastre, în seara de vineri, 4 martie, te-ai dus la OTV, Intr-o emisiune televizată, şi ai început să dai o replică publică la informațiile pe care presa românească le-a publicat după întâlnirea masonică de la Calgary, Canada.

Un gest disperat prin care încercai probabil să-ți convingi Lojile - în ciuda tuturor evidențelor - că MLNUR şi "Ritul" Szakvary sunt regulare, în această emisiune ai dezvăluit profanilor numele unui mason membru al MLNR, unica Mare Lojă regulară de pe teritoriul masonic românesc, îți reamintesc că nu ai sub nici o formă dreptul să spui despre nimeni că este mason, în pofida educației mele "americane" - unde nu ai voie să dezvălui nici măcar propria apartenență la masonerie -, îți acord dreptul influenței franceze (eu unul sunt de acord cu ea), care spune că este permis să te

identifici pe tine însuți ca mason, dar nu ai voie să identifici pe nimeni altcineva. Cutumele şi dreptul "canonic" al masoneriei universale îți interzic să faci public numele unui mason.

Am urmărit prestația ta de la OTV. Ai fost complet şi ireversibil penibil.

Am fost absolut şocat să descopăr în tine un "animal de pradă", care datorită evenimentelor de la Calgary şi datorită nominalizării MLNR ca unică şi regulară Mare Lojă, s-a trezit să lovească într-un judecător care are şi calitatea de mason.

Am înțeles uluit că acel judecător nu a emis o decizie "favorabilă" vouă, într-o cauză pe cât de nebuloasă, pe atât de absurdă: regularitatea organizației lui Szakvary. Am fost informat, ulterior, cu privire la detaliile procesului. Am aflat uluit că Andre Szakvary l-a dat în judecată pe Eugen Ovidiu Chirovici, acuzându-l de calomnie. De ce? Pentru că a susținut public că organizațiile lui Szakvary nu sunt regulare. Avocatul acuzării a fost soția ta, Grațiela Barla (nu ştiam că femeile au voie să se uite în bucătăria internă şi extrem de sensibilă a unei masonerii care se autointitulează regulară - dar influența franceză se face şi aici simțită). Sper că îți dai seama cât de ridicol poate fi un asemenea proces şi că nimeni întreg la minte nu putea să judece o asemenea aberație. Justiția profană nu poate hotărî

cine este mason sau nu, cu atât mai puțin poate stabili regularitatea unei entități de acest gen.Am fost şocat de această descoperire şi mi-am amintit vag că tu îmi vorbeai de un proces acum câțiva ani, dar nu mi-am imaginat că tocmai despre acesta era vorba. Faptul că Szakvary nu poate fi recunoscut ca regular - nici el, nici Lojile care îl sprijină - a fost declarat public atât de către mine, cât şi de alte mii de masoni şi maeştri din întreaga lume. Ce faci acum, ne dai pe toți în judecată? ÎI chemi pe G.., sau pe W...,

alături de mine la Bucureşti, sau mai bine pe Bobby, sau de ce nu pe Arnold, că tot vrea Szakvary de zece ani să îl în- tâlnească? Aveți astfel posibilitatea să ne vedeți pe toți. Sau vrei ca întregul Con- siliu de recunoaşteri să vină la Bucureşti, ca să explice cum de nu vrea să le- gitimeze o mişcare non-masonică în România? Vrei să îi aducem şi pe Prinții Ar- cului Regal sau pe Regii lui Dumnezeu? Vrei să-mi prezint gradele şi simbolurile moştenite (şi nu de căpătat de la serviciile secrete româneşti sau străine, cum le au unii de pe lângă tine), sau să îmi expun puterile investite în mine în fața lui Szakvary şi a metresei sale latine? Sau poate vrei să venim cu Marele Arhitect în persoană, ca să răspundem în fața Justiției profane despre adevăruri pe care nici tu, nici eu nu avem voie să le comentăm în public? De altfel ai început să fii recunoscut ca un om care dă în judecată pentru te miri ce şi mai nimic, deci nu ne- ar mira pe noi, cei de aici, un astfel de derapaj. §tii de foarte mult timp că noi nu negociem cu Szakvary. Ți-am spus şi am repetat acest lucru de cel puțin zece ori.

Prin viu grai şi prin scris.

Am să-ți spun că evenimentul de la Calgary a fost anunțat cu mult înainte de a se întâmpla. Nimic secret şi nimic ascuns. Doar discret şi fără publicitate gratuită. Cine are urechi să audă şi ochi să citească ştia de luni de zile că MLNR va fi nominalizată ca singura entitate regulară de pe teritoriul masonic românesc.

Că nu am bătut toba în piața publică (aşa cum o faci tu dezvăluind numele unor masoni regulari) a fost pentru că nu aveam nevoie să o facem. Noi suntem re- gulari, deci nu avem de ce să ne facem imagine publică. Eu unul sunt mulțumit de succesul de la Calgary (atât ca participant activ, cât şi ca membru al masoneriei regulare universale) care dovedeşte în mod clar că diplomația masonică romă- nească a reuşit în sfârşit să îşi impună punctul de vedere, fără ingerințele diver- selor grupuscule nonmasonice care parazitează de aproape 15 ani teritoriul ma- sonic românesc. Mai mult, ştiai de la mine că Szakvary va fi nominalizat ca neregular, la fel şi Federația masonică pe care aiformat-o. §tiai foarte clar că la nivel albastru întregul joc este închis şi sigilat. Ți-am cerut de ani de zile şi te rog încă o dată, pentru ultima dată, să scăpați de acest Szakvary, să scăpați de aceste influențe

nefaste care provin de la Paris şi din Belgia, să scăpaţi de minciuna numită Federaţia masonică. Altfel vă aşteaptă -pe tine şi pe toţi cei din jurul tău - "praful de uliţă" în care a eşuat cuplul Danacu & Filip. Vă aşteaptă nimicul unei situaţii legale din punct de vedere profan (în fond oricine are dreptul legal să-şi creeze organizaţii cu "titulaturi" oculte), dar iregulare din punct de vedere maso- nic şi al adevărului istoric. Eu iţi repet ceea ce îţi spun de ani de zile, MLNUR şi

centura de sateliţi paramasonici creată de către tine nu sunt regulare. Amândouă creaţiile sunt în slujba lui Szakvary, ele există doar pentru a-i justifica existenţa ca Suveran Mare Comandor ilegitim şi iregularpe teritoriul masonic românesc. Iar tu o ştii şi o joci împotriva oricărei logici elementare. Acest lucru este greşit - ţi-o spun Jar ă menajamente.

Mai mult decât atacul televizat, ai avut incredibila îndrăzneală de a-mi ce- re documentul Calgary, când ştiai clar că eu unul nu pot să ţi-l dau. Ţi-am replicat la telefon că nu sunt de acord să primeşti acest document, pentru că ai greşit ma- sonic într-un mod grav şi hopa cu şantajul. Sunt şi rămân loial ca prieten, dar nu pot să accept greşelile masonice grave pe care le faci în ultima vreme. §i nici şan- tajul "prietenie contra documente

îţi confirm faptul că am în posesia mea documentul de la Calgary. Este unul din originale, pentru a fi siguri că infiltraţii iregulări din toata lumea nu vor falsifica documentul, aşa cum aufacut-o anul trecut, prin traduceri succesive care au deformat sensul mesajului, îţi confirm că am si "droftul" de document cu cheia de recunoaştere. Tocmai pentru a nu mai permite diverşilor pseudo-masoni in- ventaţi de entităţi ciudate să încerce să manipuleze informaţiile atunci când ele vor fi transmise Marilor Loji Naţionale regulare.

îţi confirm că organizaţiile care se intitulează "loji masonice" şi care formează MLNUR şi Federaţia pe care tu ai creat-o sunt nominalizate ca neregulare, deci inexistente din punct de vedere masonic, iar această decizie, conform statutu- lui Comisiei de recunoaşteri, va fi transmisă gradual tuturor Marilor Loji regulare din lume, la o dată hotărâtă de noi aici, tocmai pentru ca oameni din jurul cre- aturilor ca Szakvary să nu "intercepteze" corespondenţa, fapt întâmplat de mai multe ori. îţi confirm fără ezitare că documentul apărut în presa românească este autentic, iar traducerea lui este în conformitate cu originalul în limba engleză. Mai mult, am deosebita plăcere de a-ţi confirma că MLNR condusă de Eugen Ovidiu Chirovici este nominalizată ca singura organizaţie care îndeplineşte condiţiile şi criteriile masonice (adică MLNR este regulară şi legitimă) de pe teritoriul masonic românesc. Şi îţi mai confirm că acest document nu este destinat decât Marilor Maeştri regulari ai lumii (528 în total), şi nu celor aproape 4000 de Mari Maeştrii iregulări de pe faţa acestei planete. In faţa şantajului la care ai încercat să mă supui, eu îţi răspund direct şi fără echivoc: prietenia nu se cumpără şi nu se vinde.

La vârsta ta ar trebui să ştii măcar atât. Ţi-am spus şi îţi repet că nu ai nici un fel de recunoaştere americană sau canadiană; ai fost în Canada şi acest lucru ţi s-a confirmat. Nu ai nici un fel de recunoaşteri internaţionale valide şi de substanţă, în afară desigur de jocul dublu francez şi de cheia belgiană. §i astăzi se aşteaptă scuze din partea belgienilor pentru mârlănia de a impune un Szakvary ca "Suveran Mare Comandor" şi de a ajuta la crearea acestei aberaţii denumite MLNUR.

Totodată, încă se doreşte să se audă clar explicaţiile franceze pentru falsitatea sprijinului acordat în public MLNR şi pentru ajutorul neprincipial şi anti-masonic acordat, în spatele uşilor închise, unora ca Szakvary. Până când aceste două

entități nu vor face pașii ceruți de ani de zile, nimic nu mă îndreptățește să cred că ai dreptul la acces masonic legitim. §i ceea ce mă uluiește pe mine este că știi aceste lucruri de ani de zile. Şi că de ani de zile mesajele masoneriei regulare universale sunt identice la fiecare nivel: MLNR este regulară, MLNUR și sateliții se dizolvă, fiecare caz de apartenență se discută, iar "rețeaua" lui Szakvary se des- ființează de pe teritoriul masonic românesc. Complet și definitiv. Prin condam- narea masonică a lui Szakvary și camarilei. Acesta este mesajul nostru și el este identic cu mesajul european în integralitatea sa. îmi pare rău, dar te îndepărtezi din ce în ce mai mult de esența masonică a unei relații civilizate, ajungând acolo unde numai cei care nu mai au stăpânire de sine eșuează. Sunt întotdeauna deschis unui dialog civilizat și eficient, dar nu pot să accept ca numele masonilor români să fie de interes public și nici statutul unei elite românești informare (cu bunele și relele ei, însă de necontestat elita în formare) să fie scoase la taraba publică.

Numai săracii cu duhul nu înțeleg să își asume greșelile și să le corijeze, crezând că adevărul masonic este de vânzare la orice colț al Căii Victoriei"

Reacția nu s-a lăsat așteptată. Lucian Cornescu a trimis redacției cotidianu- lui "Ziua" o replică destul de violentă, inclusiv și amenințarea unui proces împotri- va ziaristei Mirunei Munteanu. "Scrisoarea deschisă" adresată de Lucian Cornescu lui lonuț Raus a fost publicată de Miruna Munteanu, dovadă a unei deontologii ga- zetărești de excepție:

"Tinere,

Nu-ți scriu în calitate de frate, căci lucrurile acestea nu se pot face pu- blice, ci numai în calitatea mea de om care a descoperit încă o dată cape cine nu lași să moară, va încerca să te îngroape.

Am fost tentat să-ți răspund pe puncte, dar mizeria pe care o arunci, în calitatea ta de pion al unui joc pe care e clar că nu ești în stare să-l înțelegi, pentru că-ți depășește vârsta și puterea de pătrundere, este prea mare și ți-o las ție întreagă. M-am gândit că în fond ai putea avea și circumstanțe

atenuante: poate că acolo, în Canada, ai nevoie de bani, de aceea faci orice, indiferent de cine ți-ar cere-o?

Nu puteai urmări prestația mea la OTV, pentru simplul motiv că OTVnu se prinde (încă) acolo. Am păstrat, fireşte şi toate e-mail-urile tale, aşa ştiu că ți s-a povestit...

Nu voi răspunde acuzelor pe care le-ai făcut Marii Loji din care fac eu parte, datorită faptului că mi-am permis să răspund public, în calitatea mea de purtător de cuvânt al Supremului Consiliu, unor atacuri formulate de mai multe săptămâni de persoane care au legătura cu Marea Loja din care faci tu parte.

Acest lucru îl voi regla numai la nivel masonic. Prin urmare, nu mă voi prinde cu tine, aşa cum ți s-a cerut, într-o dispută publică asupra unui subiect care se vrea "discret". Nu voi răspunde provocărilor tale, asumându-mi riscul de a lăsa lumea profană să înțeleagă ce vrea din atacurile tale furibunde. Cei care mă cunosc nu au nevoie de explicații din partea mea. Celor care nu mă cunosc le voi rămâne

probabil - până la proba contrarie - o persoană antipatică, emi asum acest lucru în numele masoneriei în care cred, nu pentru tine, care afirmi că mi-ai fi fost prieten. Eu cred că prietenia înseamnă chiar mai mult decât am făcut eu pentru tine, şi anume faptul că te-am găzduit după ce îți lichidaseşi toate bunurile şi că te- am ajutat, ca orice om normal la cap - ca să nu rămâi cu copilul în stradă, înainte de plecarea ta în Canada. Despre lucrurile astea aş putea să vorbesc foarte mult, lonuț Raus, pentru că ele ne privesc pe noi doi, două persoane libere din aceasta lume. " " : ••;•" •"• "" ;

Tu nu exişti, lonuț Raus: nici Masonic şi, iată, ai dovedit că nici ca om.

Nu ştiu, prin urmare, cine eşti tu, care nu ai putea să-mi treci cu vederea "grava greşeala masonică"pe care aşfijacut-o, prin aceea că am numit influenţa unui judecător - reală, pe care tu însuţi o confirmi în scrisoarea ta deschisă - şi pentru că nu fac parte din ceea ce încerci tu a demonstra că este "tabăra" ta.

Eu nu pot răspunde pereţilor. Ca om, vei răspunde în faţa unei instanţe penale. Ca mason, îi priveşte pe cei din Marea Lojă Naţională dacă vor să păstreze în rândurile lor asemenea personaj e. ••'.^m>-;-i- -/'• v-c ; « vi^-j

Cât priveşte succesul pe care îl confirmi cu atâta furie că s-ar fi produs la Calgary în favoarea MLNR, să lăsăm timpul să demonstreze cine are dreptate. Nu uita că în România nici o Mare Lojă nu este regulară. Nici chiar MLNR, chiar dacă documentul "original" pe care ţi-l arogi şi pe care se pare că cei din Canada nu au mai avut cui să-l lase în păstrare, cu excepţia ta, ar spune contrariul.

Masoneria înseamnă toleranţă. Dacă îmi reproşez ceva, este faptul că asta trebuia să te învăţ, atunci când te-am pregătit pentru a intra n masonerie. §i recunosc că nu te-am învăţat bine şi că trebuia să fiu mai atent, pentru că, iată, şi datorită mie, unul ca tine poate să facă atât de mult rău celor care cred în masoneria reală. §i sunt destui care cred în masoneria reală, inclusiv în MLNR.

Tu eşti cel care scoate la "taraba publică" masoneria, Raus, nu eu, dovedind venin şi inadecvare, intoleranţă şi o furie... care nu poate fi justificată decât de faptul că eşti atât de departe de ţara, că nu te mai bagă nimeni în seamă şi că e foarte greu să fii singur şi Jar ă bani, acolo, printre străini. Ai dreptate, ai spus-o bine, perfect, ţi se aplică întrutotul: "Numai săracii cu duhul nu înţeleg să îşi asume greşelile şi să le corijeze, crezând că adevărul masonic este de vânzare la orice colţ. De lume."

Până aici scrisoarea lui Lucian Cornescu.

Nu avem dubii ca autorul scrisorii s-a simţit rănit. Răni multe, nevindecate, poartă trupul masoneriei române. Le înregistrăm gândind la timpul care curge şi la şansa ce îi este dată istoricului masoneriei de a desena abia atunci jaloanele corecte ale bătăliilor unor trufaşi.

i

ROMÂNIA MASONICA

Editorul a cerut autorului, ca la sfârşitul acestei cărţi să insereze o listă cu numele masonilor români, justificatoare a titlului: „România Masonică". Şi fără această listă cartea dezvăluie prea mult din câte are dreptul să povestească un mason, a replicat autorul. Apartenenţa la Ordinul Masonic nu e un secret absolut şi-apoi, e de-ajuns să intri în Orientul Etern ca să afli imediat dacă cineva a fost sau nu mason. Omul obligaţiei masonice, care se cheamă ÎNŢELEGERE - DRAGOSTE - TOLERANŢĂ, omul devizei francmasonice care proclamă „Ordo ab chao" nu se grăbeşte să-şi ridice viziera, dar nici nu- şi ascunde chipul.

E adevărat, se cere masonilor să păstreze secretul Ordinului, dar şi respectarea „Jurământului" pe care-I depune cel care este supus iniţierii masoni- ce nu mai atrage astăzi pedepsele grave de odinioară. Marele maestru Amedeu Dan Lăzărescu era convins că Tudor Vladimirescu, liderul Revoluţiei din 1821 a fost asasinat pe baza unei condamnări secrete masonice, fiind acuzat de nerespectarea secretului Ordinului Masonic „Eteria", al cărui membru era. £1 n-a avut parte de judecată, a fost căsăpit de asasinii eterişti conform pro- cedeului cunoscut în masonerie sub numele de „Moartea lui Hiram". Con- damnat de Tribunalul Masonic, orice mason putea să-1 ucidă.

Istoricii încă discută valabilitatea acestei teze.

De-a lungul istoriei mulţi masoni au fost pedepsiţi, într-un fel sau altul, pentru nerespectarea secretului.

Autorul acesteia cărţi n-a mai avut asemenea temeri. El a optat pentru adevăr şi a dezvăluit tot ce-a ştiut despre Francmasonerie. Totul? - ne întrebăm totuşi cu suspiciune. Totul cât a înţeles să destăinuie profanilor din înţelepciunea văzutelor şi nevăzutelor.

Cititorul poate să-şi ancoreze curiozitatea de cartea noastră. El va reuşi, cu siguranţă, să afle multe din secretele acestei formidabile şi minunate construcţii spirituale care este Francmasoneria. Să nu-şi închipuie însă că a

ajuns la liman, îl îndemnăm să-şi continue călătoria, universul înțelepciunii şi al tai- nelor masonice nu are margini...

b-"r-'f TI.. ••; 'MĂ t**-

Capitolul 36

Dicționar de termeni masonici şi sacri

(semnele şi simbolurile secrete ale francmasoneriei,

de la Accacia la V.I.T.R.I.O.L.)*

Accacia - Arborele sacru al masonilor. Groapa lui Hiram, constructorul Templului lui Solomon, "Primul Mason", a fost acoperită cu ramuri de accacia (salcâm). Chivotul construit de Moise era din lemn de salcâm şi acoperit cu

.:;;'- aur> ' Kibu Sb .;,:. ubflâ

Aclamație - Strigăt de bucurie pronunțat de masoni, cu brațul drept întins orizontal: "Libertate, Egalitate, Fraternitate".

Acoladă fraternă - Venerabilul acordă masonului la primirea acestuia în Ordin un semn de prietenie frățească, atingându-i cu mâna dreaptă, de trei ori, umărul stâng, între doi Frați, acolada se face aplicând trei lovituri uşoare pe obrazul drept, obrazul stâng şi frunte.

Adevărata lumină - Francmasoneria. ^«' -^^'^ avrî-,,.

Adormire - Niciodată, în nici o împrejurare, o Lojă sau o entitate masonică nu dispare prin nici o formă de dizolvare. Ea intră, din diverse motive, doar într- un „con de umbră", o întrerupere temporară a activității masonice.

Cf.: Jean Chevalier şi Alain Gheerbrant: Dicționar de simboluri (Artemis); Radu Comănescu şi Emilian M. Dobrescu: Francmasoneria... (Europa Unită, 2004); Olimpian Ungheanu: Misterele Templului Masonic

(Phobos, 2004); Paul Ştefanescu: Misterele Francmasoneriei (Vestala, 2002); Historia: Leş francs-macons (Paris, 1999); „Texte Masonice alese" (selecţie realizată de Emilian M. Dobrescu), Europa Unită, 2004); Horia Nestprescu-Bălceşti: Masoneria - o stare de spirit, o ai sau nu o ai, Centrul Naţional de Studii Francmasonice, Bucureşti, 2003.

350

ROMÂNIA MASONICĂ

Agape - Banchetele frăţeşti ale primilor creştini; agape au loc şi între Fraţii masoni.

O agapă masonică în sec, XIX

Alchimia - Nume provenit din cuvântul arab "al-kimia", e chimia Evului Mediu.

Această artă himerică consta în căutarea unui remediu pentru vindecarea tuturor bolilor (elixirul vieţii) şi transformarea metalelor ordinare în aur cu ajutorul unei fanteziste "Pietre filosofale" (Lapis philosophorum). Pentru filosofii mistici, Alchimia era şi o operaţie simbolică, exprimată în formula "Salve et coagula (Purifică şi întregeşte)". Nu numai metalele inferioare pot fi preschimbate în aur, ci şi oamenii; eliberându-se de păcat, devin mai buni, mai generoşi, mai înţelepţi printr-o alchimie spirituală. E de înţeles, în această ultimă direcţie, interesul gândirii şi practicii masonice pentru lucrările alchimiştilor (multe simboluri identice circulă atât alchimie, cât şi în francmasonerie).

Alfabet masonic - Litere sau numere încifrate, semne secrete, abrevieri, folosite de Fraţii masoni în corespondenţă şi cu alte ocazii. Exemple de abrevieri: F ... - Frate (pentru plural se dublează litera F).

Anh - Crucea cu toartă, crucea egipteană a vieţii.

Altar - Masă simbolică, aşezată în faţa Venerabilului pe care se află cele Trei Mari Lumini - Cartea Sacră, Echerul şi Compasul.

Apă lustrală - Emblemă a purificării.

Areopag - Frații ce au unul din cele 33 de grade sunt grupați în funcție de grad într-o structură organizatorică. De la gradul 19 la 30 sunt cuprinşi într-un aeropag, care se numeşte şi Consiliul Kadosh-ilor.

Aprinderea focului - Ceremonie de instalare a unei noi Loje.

Arcă - Arca lui Noe i-a salvat pe Noe şi pe familia sa şi câte o pereche din toate soiurile de animale din Potopul pieirii. loan Gură de Aur: "Arca este Biserica, Noe este lisus, porumbelul este Sfântul I)uh, ramura de măslin este

Bunul Dumnezeu". Arca sau Chivotul în care au fost păstrate Tablele Legii

ale lui Moise. în Francmasonerie - "Royal Ark".

Asociație - Se spune: "Masoneria este o asociație de oameni bine-facători şi care

fac binele".

Aspirant - Cel care solicită inițierea în masonerie.

Atelier - Orice activitate a membrilor unei Loje - inițieri, conferințe, întâlniri - se

petrece în comun, într-o şedință de atelier (spațiul vieții monastice), care se

desfăşoară în Templu. Atelierele se caracterizează printr-o culoare care

corespunde cu cea a cordonului pe care îl poartă masonii din respectivul

atelier.

Ateliere albastre (sau simbolice) sunt lojile care grupează masonii de la gradul l la 3.

Ateliere roşii (sau capitulare) sunt Capitolele, care grupează masonii de la gradul 4

la 18.

Ateliere negre (sau filosofice) sunt Aeropagurile sau Consiliile, care grupează

masonii de la gradul 19 la 30.

Ateliere albe sunt Tribunalele Suverane pentru gradul 31; Consistoriile pentru

gradul 32 şi Supremul Consiliu pentru gradul 33.

Athanor - Şorțul ucenicilor este confecționat din piele de miel alb în formă de

athanor. Athanor era un cuptor utilizat de alchimişti, de formă pentagonală.

Atingeri masonice - Atingerea Ucenicului se face cu mâna dreaptă, presând

degetul mare şi de trei ori arătătorul celui căruia dorim să ne dezvăluim

identitatea. 'jlj^-^ •;•••'•

Atingerea compagnonului - în Ritul Scoțian Antic şi Acceptat se presează de trei

ori asupra arătătorului şi de două ori asupra mijlociului.

Atingerea maestrului se face prin cinci puncte:

1. Piciorul drept contra piciorului drept.
2. Genunchiul drept contra genunchiului drept.
3. Piept contra piept.
4. Mâna stângă pe umărul drept.
5. Gheara de Maestru (apăsând extremitățile arătătorului şi mijlociului asupra

încheieturii mâinii).

Atitudini - Fiecare dintre cele trei grade simbolice „posedă" mersul său specific.

Mersul însoțit de semne speciale fiecărui grad este obligatoriu pentru toți masonii care pătrund în templu, atunci când se deschid lucrările.

Banchet - Masă masonică. Banchet obligatoriu - există două în fiecare an: unul la

fiecare solstițiu.

Bandă - Legătură de culoare neagră ce acoperă ochii aspirantului.

Baterie - Aplaudare prin bătăi din palme, al căror număr este specific pentru fiecare grad.

Bethabara - Cuvânt de trecere la gradul Măiestriei perfecte.

Bijuterie de Lojă - Sau Giuvaeruri. în simbolistica masonică sunt de câteva feluri.

Bijuteriile mobile, mişcătoare, sunt echer, nivelă, firul cu plumb. Se poarta atârnată pe parte stângă sau la gât. Bijuteriile fixe sunt în număr de trei - planşeta de scris, piatra cubică cu vârfuri (colțuri) şi piatra brută.

Calendar masonic - se adaugă anului în curs 4000 de ani.

Camera de reflexie - Cameră zugrăvită în negru, cu obiecte care înspăimântă

(cranii, schelete) în care e izolat aspirantul pentru a reflecta.

Cartea de arhitectură - Registru de procese-verbale ale unei Loje.

Ciocan - Instrument ce simbolizează comanda, voința omului care poate

transforma materia. Numai Marele Venerabil şi cei doi Supraveghetori îl pot

folosi.

Coloană - în orice Templu Masonic se află cele două Coloane: J (Jakim) şi B

/r-i \ * «? .Vi-' <;

(Boaz).

Coloană de armonie - Muzica de la ceremoniile masonice.

Conservatorul sigiliului - Numit în limbaj mai vechi şi Păstrătorul sigiliului este

acel frate care păstrează şi aplică sigiliul (pecetea, ştampila, timbrul) lojei pe

planşele de arhitectură semnate de Venerabil şi celelate lumini îndreptățite să

le contrasemneze.

Consiliul Ordinului sau Consiliul Federal - Organul de conducere al unui Mare

Orient sau al unei Mari Loje ori a unei Federații de loje; Consiliul este con-

dus de un preşedinte.

Constituții - Patente pe care le eliberează Marele Orient, la solicitarea unei Loje,

în instanță.

Convocare - Apelul fraților de a participa la ținute.

Copiii văduvei - Aluzie la Văduva, mama legendară a lui Hiram, constructorul

Templului lui Solomon, dar şi la Isis, văduva lui Osiris. Toți masonii sunt

"Copiii Văduvei".

Cordon - panglică specifică gradului sau funcției avute în lojă, cu care un frate e

îmbrăcat. Panglicile (cordoanele) sunt în masonerie de două feluri: eşarfe şi

coloane.

Coroane - Cele patru coroane se numesc Severe, Severin, Carpophore şi Victorin

(este vorba de cei patru martiri creştini care au fost ucişi în chinuri din

ordinul lui Dioclețian).

Costum - Decor masonic sau vestimentație masonică.

Cotizație - Sumă lunară ce se înmânează trezorierului pentru cheltuielile Lojei. O

parte se varsă la Marea Lojă. Stabilirea cotizației se face de comun acord de

către toți frații.

Baterie - Aplaudare prin bătăi din palme, al căror număr este specific pentru fiecare grad. : 'if?

Bethabara - Cuvânt de trecere la gradul Măiestriei perfecte.

Bijuterie de Lojă - Sau Giuvaeruri. în simbolistica masonică sunt de câteva feluri.

Bijuteriile mobile, mişcătoare, sunt echer, nivelă, firul cu plumb. Se poartă atârnată pe parte stângă sau la gât. Bijuteriile fixe sunt în număr de trei - planşeta de scris, piatra cubică cu vârfuri (colțuri) şi piatra brută.

\^ xry r.vv-'UițeS •;. o

Calendar masonic - se adaugă anului în curs 4000 de ani.

Camera de reflexie - Cameră zugrăvită în negru, cu obiecte care înspăimântă

(cranii, schelete) în care e izolat aspirantul pentru a reflecta. ^ £.

Cartea de arhitectură - Registru de procese-verbale ale unei Loje.

Ciocan - Instrument ce simbolizează comanda, voința omului care poate

transforma materia. Numai Marele Venerabil şi cei doi Supraveghetori îl pot

folosi.

Coloană - în orice Templu Masonic se află cele două Coloane: J (Jakim) şi B

(Boaz).

Coloană de armonie - Muzica de la ceremoniile masonice.

Conservatorul sigiliului - Numit în limbaj mai vechi şi Păstrătorul sigiliului este

acel frate care păstrează şi aplică sigiliul (pecetea, ştampila, timbrul) lojei pe

planşele de arhitectură semnate de Venerabil şi celelate lumini îndreptățite să

le contrasemneze.

Consiliul Ordinului sau Consiliul Federal - Organul de conducere al unui Mare

Orient sau al unei Mari Loje ori a unei Federații de loje; Consiliul este con- dus de un preşedinte.

Constituții - Patente pe care le eliberează Marele Orient, la solicitarea unei Loje,

în instanță.

Convocare - Apelul fraților de a participa la ținute.

Copiii văduvei - Aluzie la Văduva, mama legendară a lui Hiram, constructorul

Templului lui Solomon, dar şi la Isis, văduva lui Osiris. Toți masonii sunt

"Copiii Văduvei".

Cordon - panglică specifică gradului sau funcției avute în lojă, cu care un frate e

îmbrăcat. Panglicile (cordoanele) sunt în masonerie de două feluri: eşarfe şi

coloane.

Coroane - Cele patru coroane se numesc Severe, Severin, Carpophore şi Victorin

(este vorba de cei patru martiri creştini care au fost ucişi în chinuri din

ordinul lui Dioclețian).

Costum - Decor masonic sau vestimentație masonică.

Cotizație - Sumă lunară ce se înmânează trezorierului pentru cheltuielile Lojei. O

parte se varsă la Marea Lojă. Stabilirea cotizației se face de comun acord de

către toți frații.

Cumpăna - Un soi de balanță folosit în construcții, în simbolistica masonică este semnul celui de-al doilea Supraveghetor al Lojii. Acesta

veghează ca în cadrul Lojii egalitatea să se păstreze fără diferențieri ale nivelului.

Cupă şi băutură de tristețe - Cu prilejul inițierii la gradul l, recipiendarul primeşte să guste dintr-o cupă o băutură care, la început, este dulce şi devine apoi amară, pentru ca, în final, să devină iar dulce.

Cult secret - vezi capitolul...

Cuvânt de trecere - Fiecare grad îl are pe al său. Sinonim cu cuvânt sacru. ' *

Custode - în general are aceleaşi atribuții ca acoperitorul. Asigură deschiderea uşii templului cu aprobarea Venerabilului. El poate cumula şi funcția de port- drapel.

D . •:*

.u*.*:f*:" :™-.

Daltă - Instrument care serveşte la cioplirea pietrei brute. Pe plan analogic se raportează în special la gradul de ucenic, în francmasonerie este primită ca un instrument simbolic.

Datorii compagnonice - Compagnonii se împart în trei "Datorii", fiecare cu reguli speciale, pe care aceştia jură să le respecte. Ele trebuie să rămână secrete şi nu sunt dezvăluite decât inițiaților. Aceste "Datorii" sunt cele ale "Copiilor lui Solompn", "Copiilor Maestrului Jacques" şi "Copiilor Părintelui Soubisse". în ceea ce priveşte ucenicul, acesta are următoarele datorii:

1. Să tacă în fața Profanilor. , ^f, •
2. Să caute Adevărul.
3. Să dorească Justiția.
4. Să-şi iubească Frații.
5. Să se supună Legii.

Debhir - Loc sfânt (în ebraică heykhal), prima cameră de dincolo de vestibul; loc sfânt (în ebraică debhir), camera cea mai profundă a templului.

Decor - Ansamblu de simboluri vestimentare utilizate în Lojă (şorțul, eşarfele şi coloanele, bijuteriile, mânuşile albe.

Delta luminos - La Orient, în spatele şi deasupra Venerabilului de găseşte un Triunghi sau Delta luminos. Emblema cuprinde trei părți:

1. Un triunghi ce are în centru ochiul minții sau al principiului conştient;

2. Raze ce exprimă activitatea, expansiunea ființei;

3. Un cerc de nori, figurând reîntoarcerea la sine a emanațiilor expansive.

4. Delta luminos reprezintă imaginea puterii supreme.

Demiurg - Marele Arhitect al Universului, şeful misterelor în vechea inițiere.

Demnitari - Demnitarii unei Loji sunt primii cinci ofițeri.

Depunere de obiecte metalice - Operație pe care o execută profanul admis în F...

M... când este invitat să depună toate obiectele metalice avute asupra sa şi care sunt remise F... Preparator. Metalele reprezintă tot ce prezintă o strălucire înşelătoare.

Deputat - Membru al unei Deputății sau frate ales de o lojă pentru a reprezenta pe lângă M... O..., sau o lojă afiliată. El ia loc la Orient şi are drept de vot consultativ.

Deputăție - Frați trimişi în misiune de la o lojă la alta, sau la un frate pentru a-1 felicita sau în interiorul templului, în pronaos, pentru a-1 onora în vederea acordării unei demnități superioare.

Deschidere - începerea lucrărilor variază în funcție de grad.

Deschis - închis - Francmasoneria nu este un ordin foarte deschis, dar, cel puțin în societățile cu vechi democrații, nici unul ermetic închis.

Devize - înlănțuiri de cuvinte, adesea hermetice, înțelepciuni concentrate, legate de lucrările francmasonice. De pildă: "Ordo ab chaos" (deviza latină a Ritului scoțian); "Tohu va bohu" (în ebraică - totul era haos); "A gândi bine, a spune bine, a face bine"; "Felix-Feax" (deviză a ucenicului mason).

Discipol - Compagnon gradul 2 în ierarhia masonică.

Dogmă - Doctrină care serveşte ca regulă acceptată de toți ca atare.

Drapel - Şervet, la loja de masă (banchet).

'-i? E

Echerul - Emblema echității; prezidează raporturile dintre masoni, care se cioplesc

ei înşişi din blocuri de piatră brută în mod simbolic.

Egalitate - Unul dintre principiile de bază ale masoneriei, când toți masonii

fraternizează fără rezerve, în sânul lojilor, realizîndu-se idealul unei vieți

perfecte. Masonii se cheamă între ei "frații" şi îşi spun pe numele de botez.

Egalitatea este simbolizată de Nivelă.

Emblemă masonică - Este figurată astfel: Epi recompensează munca;

(nemuritoare) recompensează probitatea; acacia recompensează prudența;

laurul recompensează meritul; măslinul recompensează fidelitatea etc.

Era masonică - De obicei se adaugă 4000 de ani la anul în curs.

Esoterism - Din cuvântul grecesc "Esoterikos" care înseamnă "interior", "ascuns".

învățământ ascuns, destinat unui număr restrâns de inițiați.

Eva! - Strigăt de bucurie al masonilor. Cuvânt de trecere de la gradul de ucenic şi

de la cel de compagnon. Evoa! se striga în vechea inițiere.

Expert - Asigură calitatea masonică a vizitatorilor, prepară şi conduce profanii

propuşi şi aduşi spre inițiere, asistă la numărătoarea votului. Făcând parte din , cele cinci lumini, îl poate înlocui, în absență, pe Supraveghetor şi chiar pe

Venerabil. Păzeşte templul.

Fals-frate - Mason care şi-a călcat jurământul.

Favoare - Se spune "am favoarea", în loc de "am onoarea".

Femeie - Femeile nu sunt admise în Francmasonerie, în 1774 a fost admisă Maso- neria femeilor, care au format loji de adopție, în România, la ora actuală, nu există nici o Lojă de adopție.

Ferestrele templului - Trei ferestre sunt figurate în Tabloul Ucenicului; prima Ia Orient, a doua la Miazăzi şi a treia la Occident. La Nord nu se află nici o fereastră. Aceste trei ferestre au gratii. Ele reprezintă cele trei uşi ale Tem- plului lui Solomon. Grilajul care le protejează semnifică faptul că munca lucrătorilor este ferită de vederea profană care nu poate pătrunde în templu.

Fir cu plumb - folosit în zidărie. Simbol francmasonic (giuvaer mişcător), de măsurare a corectitudinii şi sincerității. Firul de plumb este "coborât în cuget şi cercetează verticalitatea lucrării spirituale".

Francmasonerie - semisecretă, misterioasă şi diabolică pentru neinițiați, Francma- soneria este în realitatea o societate inițiatică având caracter filozofic, fra- ternal, filantropic şi profesionist. Francmasoneria nu poate fi asimilată nici unei secte, nici unei Biserici, nici unui partid politic, pentru că ea nu este doctrinară, nu impune nici o credință şi nu caută să cucerească puterea.

Francmasoneria grupează persoane preocupate de perfecționarea morală a umanității şi care aplică idealul de pace, de toleranță şi de fraternitate umană (cf. Emilian M. Dobrescu, Mare Cavaler Kadosh).

Frate - Nume pe care şi-1 dau între ei masonii, indiferent de grad.

Frați artişti - Frații muzicieni.

Frați cu talent - Frați care se fac utili. ~>;

Frate izolat - Mason care nu aparține nici unui atelier r-'

Frați sevanți - Masonii salariați ataşați în serviciul unui Atelier

Frate-teribil - Numele expertului care conduce pe recipiendar la trecerea probelor de la gradul 1.

Fumigații - în templu se arde un amestec de răşini (tămâie), care simbolizează cele trei lumi; divină umană şi materială.

G... - Litera G... se află plasată în Steaua Strălucitoare. Semnificația literei G...

este deosebit de bogată. Reținem doar că Inițiatul are focul înviat în el. G...

semnifică God (Dumnezeu), Graal, Glorie, Geometrie, Gravitație, Generație,

Geniu, Gnosă etc.

Gabon - Nume al Maeştrilor.

Ghiblim - Cuvânt de trecere al Maeştrilor.

Grade - Ierarhie într-o lojă. Masoneria albastră cuprinde trei grade. Ritul Scoțian

Antic şi Acceptat are 33 de grade; Misraim are 87, Memphis are 94.

H

.«*•*

Hermetism - Filosofia hermetică în Evul Mediu avea ca obiect căutarea Pietrei Fi- losofale şi aflarea secretelor naturii. Alchimia în vremea Renaşterii, prac- ticată de discipolii lui Hermes Trismegistos urmărea transmutarea plumbului în Aur. Marea Operă viza realizarea fericirii şi a bunăstării geniului uman, grație unei reforme progresive a moravurilor şi credințelor.

Hierofant - Acela care dezvăluie lucrurile sfinte.

Hierogramant - Secretar în vechile mistere iv t - damtei sîj '

Huze! - Strigăt (de origine scoțiană) de bucurie al masonilor

I-î

Iluminat - Membru al unei asociații care nu are legătură cu masoneria, decât formal.

Ilustru Frate - Titlu de politețe sau de rigoare, în funcție de rang sau de gradul celui care i se adresează.

Inaugurare - Ceremonie care consacră templele masonice.

închidere - închiderea lucrărilor unei loji.

îngeri - Pseudo-Denys Aeropagitul ne-a dat o clasificare a Heruvimilor, care formează o clasă de îngeri, clasată în două categorii, grupate câte trei.

Consilierii: 1. Serafimi (serafim, a arde): sunt roşii, culoarea focului, au şase

£g" aripi şi poartă o sabie înflăcărată; 2. Heruvimii (Kerub sau Kerubim, la pi.

asistenți) au, la fel, şase aripi în jurul unui cap fără corp. Sunt reprezentați în culoarea albastră; 3. Guvernanții, domnitorii, figurați de roți întretăiate şi cu ! ochi. Guvernatorii: 4. Stăpânitorii au ca atribut un sceptru şi o coroană sau un glob. 5. Virtuoşii poartă o baghetă şi fac minuni. 6. Puterile care combat pe demoni şi care au ca atribute sceptrul şi bagheta. Miniştri: 1. Principii, figurați adesea în costume de războinici şi purtând barda sau sulița.

8. Arhanghelii reprezentați aproape întotdeauna în costum militar, având lancea şi scutul. 9. îngerii (trimişii sau mesagerii) posedă o aură în jurul capului, aripi şi uneori câte o emblemă, simbolul misiunii lor.

Inițiat - Francmason, neofit. «« ' - -

Inițiere - Inițierea masonică este o transmitere de energie spirituală prin utilizarea unor ritualuri specifice, cu o simbolistică aparte. Obiectul inițierii este de a-1 conduce pe individ către cunoaştere printr-o iluminare interioară proprie.

Inspecție - Examen al lucrărilor unei loje în instanță.

Instalare - Ceremonia efectuată pentru consacrarea unei noi loje.

Instanță - O lojă în instanță este aceea care aşteaptă constituțiile pentru a putea lucra regulat. , , ^

Intrare în templu - Permisiunea de a asista la lucrări,

întrebare - Trei întrebări scrise sunt adresate Recipiendarului în Cabinetul de Reflexie unde îşi va formula şi răspunsul.

357

Iregulat - Mason primit într-o lojă recunoscută ca neregulată :t căutarea Pietrei Fi- Iv°ar ~ Matenal din care se confecţionează ciocanul oferit Venerabilului în unele nea Renaşterii, prac- circumstanţe. Ivoarul (fildeş) simbolizează puterea şi puritatea Tronul rege-

tnsmutarea plumbului lui Solomon era confecţionat din ivoar şi aur, simbolurile puterii materiale si

tstani geniului uman spmtuale. ?i

lor. |

""•':'•" TT -{A

cu masoneria, decât • rang sau de gradul

Jachin J - Cuvânt scaru al Ucenicului, care-şi dă numele coloanei de la nord Jeton-Drept de prezenţă al membrilor unei loji Jurământ - Obligaţie. Fiecare grad are jurământul său.

K ...v,i-nv. _

Kad°Sh .7 Numele celui care d^ne gradul 30 în francmasonerie.

W

;rt?,'>rîa

la ceremonia

«

t Heruvimilor, care

, grupate câte trei, Lacrimi

irea focului, au şase de

sau Kerubim, la pi,

i. Dacă una refractară este

Sunt reprezentaţi în

neregul

roţi întretăiate şi cu

ru şi o coroană sau

Se fin de raâini'

energiei

un cerc

uterile care combat

'niştri: 7. Principii,

DoTClci SâU Suliţa, -r v ' *** iv* i**"w'wsa "J-AiiinililIC.

um militar, având ucrare ~ ca simbol masonic: lucrarea Lojii la "marea construcţie a Temnlnl,,;

dă o aură în jurul ^ei atotcuprinzătoare a oamenilor" sau "al l7n i? dZ ce

lor i Mae trul apnnde lumânarea la "Coloana înţelepciunii» şi rosteş^ cuvintele

| înţelepciunea călăuzeşte Edificiul". Prima şi a doua CaF

lucrător cu

«la prin utilizarea f spun "Forţa îl ridică" şi "Frumuseţea îl desăvârşeşte"

iniţiem este de a-I Lucrător - Numele figurat al unui francmason care ' '•

ile pentru a putea Luminătorii -Cei doi luminători sunt Soarele şi Luna,

rioară proprie. gândul.

în Cabinetul de

ei pnmesc automat gradul de compagnon.

H

Hermetism - Filosofia hermetică în Evul Mediu avea ca obiect căutarea Pietrei Fi- losofale şi aflarea secretelor naturii. Alchimia în vremea Renaşterii, prac-

c ticată de discipolii lui Hermes Trismegistos urmărea transmutarea plumbului în Aur. Marea Operă viza realizarea fericirii şi a bunăstării geniului uman grație unei reforme progresive a moravurilor şi credințelor.

Hierofant - Acela care dezvăluie lucrurile sfinte.

Hierogramant - Secretar în vechile mistere ț . âmute a-

Huze! - Strigăt (de origine scoțiană) de bucurie al masonilor

/\

-MT.M-M •*.:*&:<•<!•..*-

Iluminat - Membru al unei asociații care nu are legătură cu masoneria, decâ formal. >, ; :

Ilustru Frate - Titlu de politețe sau de rigoare, în funcție de rang sau de gradu celui care i se adresează.

Inaugurare - Ceremonie care consacră templele masonice.

închidere - închiderea lucrărilor unei loji.

îngeri - Pseudo-Denys Aeropagitul ne-a dat o clasificare a Heruvimilor, car< formează o clasă de îngeri, clasată în două categorii, grupate câte trei Consilierii: 1. Serafimi (serafim, a arde): sunt roşii, culoarea focului, au şas< aripi şi poartă o sabie înflăcărată; 2. Heruvimii (Kerub sau Kerubim, la pi asistenți) au, la fel, şase aripi în jurul unui cap fără corp. Sunt reprezentați îi culoarea albastră; 3. Guvernanții, domnitorii, figurați de roți întretăiate şi ci ' ochi. Guvernatorii: 4. Stăpânitorii au ca atribut un sceptru şi o coroană săi un glob. 5. Virtuoşii poartă o baghetă şi fac minuni. 6. Puterile care comba pe demoni şi care au ca atribute sceptrul şi bagheta. Miniştri: 1. Principii figurați adesea în costume de războinici şi purtând barda sau sulița 8. Arhanghelii reprezentați aproape întotdeauna în costum militar, avane lancea şi scutul. 9. îngerii (trimişii sau mesagerii) posedă o aură în jura capului, aripi şi uneori câte o emblemă, simbolul misiunii lor.

Inițiat - Francmason, neofit.

Inițiere - Inițierea masonică este o transmitere de energie spirituală prin utilizarez unor ritualuri specifice, cu o simbolistică aparte. Obiectul inițierii

este de a-i conduce pe individ către cunoaştere printr-o iluminare interioară proprie.

Inspecție - Examen al lucrărilor unei loje în instanță.

Instalare - Ceremonia efectuată pentru consacrarea unei noi loje.

Instanță - O lojă în instanță este aceea care aşteaptă constituțiile pentru a putej lucra regulat. . •>,.,.„>^ . •*. A

Intrare în templu - Permisiunea de a asista la lucrări.

întrebare - Trei întrebări scrise sunt adresate Recipiendarului în Cabinetul d£ Reflexie unde îşi va formula şi răspunsul.

Iregulat - Mason primit într-o lojă recunoscută ca neregulată.

Ivoar - Material din care se confecționează ciocanul oferit Venerabilului în unele circumstanțe. Ivoarul (fildeş) simbolizează puterea şi puritatea. Tronul rege- lui Solomon era confecționat din ivoar şi aur, simbolurile puterii materiale şi spirituale.

.!»>'. 'iii tf-:-ii--,

Jachin J... - Cuvânt scaru al Ucenicului, care-şi dă numele coloanei de la nord.

Jeton - Drept de prezență al membrilor unei loji.

Jurământ - Obligație. Fiecare grad are jurământul său. " '**''"'' '

yl" ;'''

K

Kadosh - Numele celui care deține gradul 30 în francmasonerie. :lt!

Lacrimi - Semne de tristețe, apar la ceremonia pentru gradul de Maestru, "lacrimi

de argint" pictate pe pereți.

Landmark-uri sau borne - Reguli impuse de masoneria anglo-saxonă. Dacă una

dintre aceste reguli nu este respectată, Obedienţa refractară este declarată

neregulară.

Lanţ de unire - participanţii la o ceremonie se ţin de mâini, formând un cerc

(simbol al coeziunii Lojii şi al transmiterii energiei între Fraţi). Acest Lanţ se

lărgeşte simbolic la întreaga umanitate.

Lucrare - ca simbol masonic: lucrarea Lojii la "marea construcţie a Templului

dragostei atotcuprinzătoare a oamenilor" sau "al umanităţii", după ce

Maestrul aprinde lumânarea la "Coloana înţelepciunii" şi rosteşte cuvintele

"înţelepciunea călăuzeşte Edificiul". Prima şi a doua Calfă aprind alte lumini

şi spun "Forţa îl ridică" şi "Frumuseţea îl desăvârşeşte".

Lucrător - Numele figurat al unui francmason care trebuie să fie lucrător cu

gândul.

Lumină - (vezi capitolul "Luminile cele mari" şi "Luminile cele mici" ale Templului Masonic)

Luminătorii - Cei doi luminători sunt Soarele şi Luna.

Cele trei Lumini ale Lojei sunt, potrivit vechilor rituale, Soarele, Luna şi Venera- bilul. Soarele corespunde Oratorului şi Luna Secretarului.

Lup tânăr - Fiu al unui mason. Se mai numeşte şi Lecoton. Copii în vârstă de la 7 la 15 ani care, primind "botezul" masonic într-un atelier, sunt adoptaţi de lojă. La majorat, ei primesc automat gradul de compagnon.

Maestru - Cel de-al treilea şi ultimul grad al francmasoneriei simbolice (albastre Maestru de ceremonii - Acel frate care face parte din conducerea unei loji şi

atribuţiile căruia intră ceremonialul legat de primirea vizitatorilor, aşezai

lor în atelier după demnităţi şi grad, face să circule "sacul cu propuner

distribuie şi culege buletinele de vot. Poate avea un adjunct.

Maestru de banchet - Demnitar de loji.

Mak-Benah - Cuvânt sacru al gradului de maestru. - - ji'

Masă (de banchet) - Platformă sau Mare Platou. .-sst ., , t- :~ r

Mason practic - Lucrător în construcţii. .-. •. ,-.-- M -.

Marele Arhitect al Universului - Dumnezeu, Fiinţa Supremă, necreat (

Creator. Francmasoneria recunoaşte existenţa unui principiu superior

ideal, cunoscut sub denumirea simbolică de Mare Arhitect al Universului.

- nu combate şi nu recomandă nici o convingere religioasă (cf. Declaraţia

principii adoptată la Congresul masonic internaţional de la Geneva, 1921).

Mare Comandor Suprem - cel mai înalt demnitar al Supremului Consiliu de g]

33 care conduce mişcarea masonică de un Rit anume dintr-o ţară.

Mare Expert - Denumire pe care expertul o are într-o Mare Lojă sau Mare Oriei Mare Hierofant - Demnitarul care întruneşte calitatea de conducător (păzit

păstrător) al Ritului.

Mare Lojă - Lojile de pe un anumit spaţiu geografic care, de cele mai multe (

mai ales în epoca modernă, este al unei ţări, se reunesc într-o obedie

comună dată unei Puteri Masonice Suverane, în epoca modernă ;• 'P contemporană, când jurisdicţia lor cuprindea teritoriul naţional, acestea

atribuiau denumirea de Marea Lojă Naţională.

Mare Maestru - Demnitarul care conduce o Mare Lojă sau un Mare Orient.

poate avea adjunct.

Mare Maestru al Ordinului sau Lojei Naționale - Preşedinte al mai multor L

reunite.

Mari Maeştri - Titularii gradelor de maestru.

Mare Secretar - Denumire pe care o poartă secretarul într-o Mare Lojă sau M^

Orient. El poate avea adjunct.

Mare Orator - Denumire pe care o poartă oratorul într-o Mare Lojă sau Mare C

ent. El poate avea un adjunct.

Mănuşi - în simbolistica masonică, Ucenicul primeşte o pereche de mănuşi al

probă că e inocent în crima săvârşită împotriva lui Hiram, cosntructc

Templului lui Solomon. E şi un semn că mâinile masonului trebuie să

mână totdeauna curate.

Membru activ - Un membru mason activ, frate care îşi plăteşte cotizația şi se '

cură de toate drepturile ce decurg din aceasta.

Membru corespondent - Un membru ce absentează de la Orientul său devine

membru coresponndent.

Membru onorar - Titlu de onoare pe care o lojă îl acordă unui frate eminent, care

a adus importante servicii masonice.

Mercur - Figurat în Cabinetul de Reflexie sub forma unui cocoş, este simbolul în- drăznelii şi al vigilenței, căci cocoşul nu se teme de nimic, nici chiar de leu.

Mercurul constituie unul dintre cele trei principii hermetice, fiind atribuit

zeului Hermes.

Mers - Pas a cărui alură şi număr variază la fiecare grad. Paşii în templu ai

Ucenicului sunt trei, ai Compagnonului sunt cinci şi ai Maestrului sunt nouă.

Miezul Nopții - Ora când se închid lucrările unei Loje.

Miazăzi - partea dreaptă din Lojă când intri. Ora deschiderii lucrărilor unei loji, Mistere - Ceremonii, secrete, semne, figuri alegorice ale masoneriei.

*

Mistrie - Instrument simbolic, emblema indulgenței. A trece cu mistria, a uita o

ofensă.

. :i "' N

Neofit - Un inițiat la primul grad. ~

A netezi - A se asigura că un vizitator este mason şi că e regular.

Netezitor - Funcționar însărcinat a expertiza vizitatorii în afara templului. Lucrare care tratează partea secretă a gradelor. « > •

Nisip alb - Sare, la banchetele Lojii.

Nisip galben - Piper.

Nivelă sau orizontală - Instrument folosit de contructori. în simbolismul masonic, ea este formată dintr-un echer cu unghiul din vârful de sus de 90 de grade, de care atârnă un fir de plumb. Nivela simbolizează egalitatea socială, baza dreptului natural. NU e vorba de nivelarea valorilor, ci de faptul că toți şi totul trebuie considerat cu o egală deferentă.

Numere - Toate şcolile inițiatice au pus la baza lor ştiința sacră a studiului nume- relor. Numerele au jucat un rol preponderent în

simbolismul tuturor reli- giilor. Deschiderea sanctuarului adevărurilor abstracte se face grație cheii pe care ne-o furnizează studiul numerelor.

O

Obediență - Federația de Loji care au ales să se afilieze unei unice autorități.

Astfel, orice lojă se află în obediența Marii Loji sau a Marelui Orient care i-a dat patenta de constituire şi care a instalat-o. De asemenea, constituirea în secolul trecut a Marii Loji ori a Marelui Orient dintr-o țară s-a făcut tot printr-o aprobare a Marii Loje sau a Marelui Orient care i-a acordat patenta, în Vechiul Regat, lojile (până la constituirea Marii Loje Naționale) se aflau

t/ în obediență franceze, italiene, germane, portugheze; cele din Ardeal s-au aflat în obediențe maghiare sau germane, iar cele din Basarabia în obediența -';. • rusă (până la Marea Unire). Se cheamă Obediență sau Putere masonică o Federație de loji. Un Mare Orient este o Federație ce grupează diferite rituri, în vreme ce o Mare Lojă este o federație de loji ce lucrează în acelaşi rit.

Obligație - Jurământ de fidelitate.

Occident - Partea pe unde se accede în lojă şi unde se află cei doi Supraveghetori şi Gardianul templului.

Oficiu - Funcție. A îndeplini un oficiu înseamnă a înlocui un ofițer sau un funcționar pe timpul absenței sale. a •": sîu^ hjitc.'-:y::

Ofițer al lojii - numărul lor şi locurile pe care le ocupă în timpul ceremoniilor variază după rituri.

Orator - Păzitorul constituției şi al regulamentelor lojii, în discuțiile din Atelier 0 ^ are prioritate în luarea cuvântului şi conchide într-o discuțiile încheiate.

Explică profanilor propuşi pentru inițiere simbolurile gradelor masonice. Cu

prilejul serbărilor prezintă o dare de seamă analitică asupra lucrărilor atelierului. Poate avea un adjunct.

Ochiul Atotvăzător - Simbol al divinității şi, prin analogie, al atributelor sale cele

mai importante pentru om: Iubirea, atotştiința, dreptatea şi mila. Ochiul a

fost ales ca simbol al diverşilor zei încă din Egipt şi India. El va deveni un

celebru şi consacrat simbol al Proniei divine în creştinism (ochiul în triunghi). Simbol sacru şi în francmasonerie (cf. Radu Comănescu).

Oră - Semn caracteristic la deschiderea şi închiderea ținutelor în loji. La întrebarea

Venerabilului: "La ce oră îşi încep masonii şi-şi închid lucrările?", Primul

Supraveghetor: "Lucrările se deschid la miazăzi şi se închid la miezul nopții".

Ordin - Sinonim cu obediența. Când un mason se pune în ordine el se plasează sub

autoritatea unui Venerabil. ,•,•<.,... .,,

Ordin de zi - Lista lucrărilor zilei. ^

Ordinator de banchete - Ofițer aparținând lojei.

Ornamente - Şorț, cordon şi bijuteria gradului unui ofițer.

Ornamentele lojii - Sunt în număr de trei: pavajul mozaical, ciucurele cu dantelă

şi steaua strălucitoare.

Onorar - Membru al unei loji scutit de plata cotizațiilor.

Orient - Răsăritul, Estul, de unde răsare Soarele, sursa luminii şi a vieții, în lojă,

Venerabilul îşi are locul în Orient.

Osiris - Zeu egiptean simbolizând tot ce este vital în univers. Uciderea lui de către

fratele său, Seth, este izvorul unor mari mistere ale Egiptului Antic, cu

ecouri şi în masonerie.

Ospitalier - Ofițer al lojii, depozitar al banilor destinați operelor de binefacere

pentru frații bolnavi sau care au nevoie de ajutor.

;<«;;,•: î» (Oli;firti;isV? 0._O.

Parola pierdută - Secretul maestrului mason care s-a pierdut odată cu moartea lui.

Parvis - Cameră învecinată cu uşa templului.

Pas misterios - Mers masonic caracteristic.

Patentă - Titlu constant pe care îl poartă gradul 30.

Patente constituționale - Titlu constitutiv al unui Consiliu de 30 sau al unui Consistoriu de 32.

Pavaj mozaicat - Pavajul templului, ornament al Lojei, constând din dale albe şi negre intercalate.

Paznicul sigiliului şi timbrului - Funcționar al Lojei.

Paznicul templului - Frate care veghează la siguranța interioară a lojei.

Păcate capitale - Sunt în număr de şapte: orgoliul, lenea, mânia, invidia, lăcomia, desfrâul şi avariția.

Pălăria maestrului - Maestrul în camera de mijloc trebuie să-şi păstreze pe cap pălăria; îi este interzis să se descopere. Acesta este unul dintre semnele supe-

. riorității și ale prerogativelor sale. Simbolic, pălăria înlocuiește coroana, em- blema suveranității.

Piatră - Simbolizează omul. Ucenicul muncește să fasoneze piatra, să netezească piatra brută. E pâinea de pe masa lojei.

Piatra cubică - Piatra lucrată. Maestrul o poarte folosi la construcția edificiului. ^

Pentagrama sau steaua strălucitoare (vezi Cap. Numerele).

Perpendiculară - Instrument simbolic. Una dintre cele trei bijuterii mobile.

Emblema îndrăznelii și a rectitudinii.

Phylacter - Banderolă, emblema Boitei Cerești, având inscripția "Vigilență și per- severență".

Piesă de arhitecură - Discurs sau scriere asupra masoneriei; se mai spune bucată de arhitectură. |R|

Plan-perfect - Proces-verbal inserat în cartea de arhitectură.

Planșă sau planșă de arhitectură - adresă, referat, conferință pregătită de un Frate.

Planșă de convocare - Scrisoare adresată fiecărui frate de către secretar pentru anunțarea ședințelor arătând ce lucrări fac obiectul ordinei de zi.

Planșă scrisă - Scrisoare adresată unei loji, scrisă în stil masonic. .

Platou - în lojă, tăblia mesei.

Plouă! - anunță prezența profanilor.

Poarta templului - Lipsit de metale, de o parte dintre veșminte, având ochii acoperiți cu o bandă groasă, Profanul este admis să bată la poarta sanctuaru- lui. Loviturile sale sunt dezordonate și tulbură lucrările din interior, întrebat, el își manifestă intenția de a fi primit mason și spune că este născut liber și de bune moravuri. Această constatare îi permite accesul la intrarea în templu.

Poarta se deschide cu zgomot, iar pentru a-i trece pragul, Profanul se apleacă până la pământ.

Port-sabie - Funcționar aparținând atelierului de rit scoțian.

Port-stindard - Acel frate care, în cadrul ceremonialului, poartă drapelul lojii.

Postulant - Aspirant.

Prezentator sau Naş - este un frate care prezintă un individ la inițiere. • ^.

Pridvor - Exteriorul templului.

Principii hermetice - cele trei principii hermetice care figurează în Cabinetul de reflexie: Sulful, simbolul Spiritului, Sarea, simbolul înțelepciunii şi Mercurul, sub forma Cocoşului, atribuit lui Hermes.

Principiile fundamentale ale francmasoneriei - F... M... modernă se prezintă ca o asociație de oameni selecționați, având o moralitate bună dovedită, care practică o fraternitate sinceră şi fără rezerve. Sunt oameni buni, loiali şi drepți, evitând tot ce îi poate diviza şi dezbina. Le este interzis să aibă vederi împotriva credințelor religioase şi politice, virtutea lor principală fiind toleranța.

Principii masonice - Condiții de existență.

Probele - Mijloace fizice sau morale folosite pentru a cunoaşte caracterul şi dispozițiile unui recipiendar.

Profan - Cu această denumire, care corespunde şi noțiunii laice, este desemnată persoana care urmează să fie inițiată.

Pro-mare maestru - Adjunct al Marelui Maestru.

Pulvere - Băutură consumată la agape.

Pulvere fulminantă - Rachiu, lichior.

Pulvere puternică - Vin.

Pulvere roşie sau albă - Vin roşu sau alb.

Pulvere de Liban - Tutun.

Pulvere slabă - Apă.

Purifica - A face să treacă prin apă şi foc. ^».,, >;i,..; wî,„

Putere - Act oficial eliberat unui frate.

Putere Suverană - Calitate recunoscută (de mai multe alte puteri Suverane) şi exercitată de o Mare Lojă sau de un Mare Orient pe un teritoriu (în prezent confundându-se cu cel național), în secolul trecut, Puterea Suverană putea fi executată şi pe un spațiu mai mare decât teritoriul național, dacă în țara respectivă nu exista o Putere Suverană. De exemplu, Marea Lojă națională din România şi-a exercitat un timp Puterea Suverană şi asupra Principatului Bulgariei.

R

Recepție - Introducerea în lojă a unui profan ce urmează a fi inițiat, sau când un mason urmează să fie ridicat la un grad superior.

Rechizitoriu - Ordin al M... Orator în vederea executării regulamentului.

Recipiendar - Cel care urmează să treacă probele cu prilejul recepției sale sau care

este în curs de inițiere.

Reconstituire - repriză autorizată a lucrărilor ce au fost suspendate anterior. ^ Recreație - Suspendarea lucrărilor ce au fost suspendate ulterior.

Redeşteptare - readucerea la viață masonică a unei Loji trecute anterior în

adormire.

Registru de prezență - în care îşi depun semnăturile frații prezenți la lucrări.

Reglementări generale - Statutele Ordinului în fiecare țară.

Regulamente particulare - Legile speciale aparținând unei loji.

Regular - Care corespunde legilor şi uzanțelor masonice. "$

Regularizare - Operaţie de a intra în conformitate cu cerinţele unei Obedienţe.

Respectabil Preşedinte - Titlu ce se acordă atunci când i se adresează prin viu grai preşedintelui M... O... ..." -,-.H«-,.••

Reţea (laţ) - Linie formată de o panglică pe faţa de masă la un banchet, pentru a fi aşezate simetric diversele obiecte pe masă.

Riglă - Instrument geometric, simbolic, arma cu care 1-a lovit primul zidar pe maistrul Hiram.

Rit - Organizarea gradelor şi ritualul unei Loji. Au existat sute de rituri, cele mai cunoscute fiind în funcţiune şi astăzi: Ritul Antic şi Acceptat Scoţian, Ritul York, Ritul Francez.

Ritual - Ansamblul de dispoziţii şi reguli pentru funcţionarea unei loji şi pentru conferirea gradelor masonice.

Rodie - Simbol al fecundităţii. Pe plan spiritual, un simbol al perfecţiunii divine.

Fructul cu mulţi sâmburi, ca Francmasoneria care uneşte sub acelaşi . :. acoperământ. Deasupra celor două Coloane (Joachim şi Boaz) din Templu se află câte trei rodii.

Rose-Croix - Vezi paginile despre rose-crucieni.

•- -•-•••-'•'••<*•< S-ş

Sacul cu propuneri - Unde se pot depune şi remarci anonime.

Salariu - Cotizaţia care trebuie s-o plătească un mason.

Salut masonic - Semnul gradului 1.

Sancţiune - Semn de adeziune în lojă, prin ridicare a mâinii sau ridicându-se în picioare.

Şapte ani şi mai mult - Vârsta masonică a unui maestru. -'5

Sare - în Cabinetul de Reflexie în fața Recipiendarului se află două vase ce conțin

unul sare şi celălat sulf.

Sărbători ale Ordinului - Sunt două pe an; ele sunt obligatorii şi se celebrează la

fiecare solstițiu. Cea de vară este sărbătoarea speranței, cea de iarnă este a

recunoştinței.

Schimbboleth - Cuvânt de trecere al compagnonului. 6 '* UJL-

Schismă - Despărțire cauzată de gradele înalte. Adevărata masonerie nu cunoaşte

schisme.

Schiță a lucrărilor - rezumatul descrierii unei ținute, în vederea redactării

procesului-verbal. ': *

Scrutin - Cutie în care se strânge votul fraților.

Secretar - Dirijează schița lucrărilor Lojii şi întocmeşte planşele de arhitectură.

Sub direcția Venerabilului asigură corespondența şi convocările.

Semn - Fiecare grad are semnul lui particular. Sunt cinci cele principale: vocal,

gutural, pectoral, manual şi pedestru.

Semn de ajutor sau de apărare - Costă în ridicarea ambelor mâini în sus.

Servat (servitor) - Om de serviciu în templu, îndeplineşte însărcinările

Venerabilului şi ale celorlalţi conducători ai lojei.

Scrutin - Vot în cadrul lojii, în unele loji, numai Maeştrii au drept de vot.

Sfântul loan - Patronul francmasonilor (acela care a spus "iubiţi-vă unii pe alţii").

Sfârşitul necesar al lucrurilor - Emblemele funebre aflate în cabinetul de reflexie

trebuie să amintească de sfârşitul invitabil al lucrurilor, de fragilitatea vieţii

umane şi de vanitatea ambiţiilor terestre.

Sfinx - Simbolul egiptean şi emblema secretarului masonic.

Sigiliu - Fiecare lojă posedă propriul sigiliu şi timbrul său.

Silex - Piatră (cremene) cu care se aprinde pentru prima oară focul cu prilejul

inaugurării unui templu.

Solidaritate masonică - Francmasoneria este o asociaţie de oameni aleşi, a căror

moralitate este dovedită, fiind siguri unii de alţii şi care practică între ei o

fraternitate sinceră şi fără rezerve.

Somn - O lojă se află în adormire atunci când îşi încetează pentru o perioadă

activitatea.

Şorţ - Element ritual, diferit de la un grad la altul, care se poartă în timpul

şedinţelor de atelier, reprezentând emblema muncii.

Spadă - Sabie, simbol de onoare iar la agapă, cuţit.

Spor de salariu - Reprezintă trecerea dintr-un grad inferior la unul superior,

neavând nici o legătură cu noţiunea laică "salariu".

Staluri - Scaune, locuri.

Stâlpi - Cei trei Stâlpi afli în unghiurile "pătratului lung" din centrul templului:

înțelepciunea, Forța şi Frumusețea. NU trebuiesc confundați cu Coloanele.

Fiecare stâlp reprezintă unul din principalele Ordine de Arhietctură grceşti:

doric, ionic şi corintic.

Stea - lumânare aprinsă. i'irs;x:«0>>; ,.- (^ •;="' J ••;» - vi

Stea strălucitoare - simbolul divinității, al focului creator.

Stele - plafonul unei loji este presărat cu stele, fondul fiind albastru ca bolta

cerească care înveleşte tot pământul.

Stindard (steag) - fiecare lojă dispune de un steag. .i^mr ...••-• .••?•'

Sucelos - Zeul cu ciocanul, echivalentul lui Thor şi Zeus (grec) sau Jupiter (latin), al cărui semn hieroglific este zig-zag-ul unui fulger.

Supraveghetor - sunt doi: primul (în dreptul coloanei J), al doilea (în dreptul co- loanei B), având fiecare în grijă frații din coloana lor. Aceştia pot cere şi obține cuvântul prin intermediul supraveghetorului coloanei sale. Suprave- ghetorii au prioritate în primirea dreptului la cuvânt. Asigură liniştea şi or- dinea în coloană. Fac parte dintre cele cinci lumini cu dreptul de a contra- semna planşele de arhitectură. Când lipseşte Venerabilul, primul Supra- vheghetor îl înlocuieşte din oficiu.

Supremul Consiuliu de 33 - Organismul superior de conducere al Ordinului Masonic național format din 33 de frați având toți gradul 33.

Surori - femei masone

Suveran Pontif - Conducător spiritual al ritului dintr-un ordin. v ^ ..

•iVtU'MJ , T T '" : ••

WY Tabel - Lista membrilor unui atelier

Tablou - o pânză pe care sunt pictate diverse figuri simbolice specifice fiecărui grad.

Templu - sinonim al Lojii, locul în care se desfăşoară ritualurile inițiatice şi ținutele masonice.

Tetragrama, tetragrammaton - Numele lui Dumnezeu format din patru litere.

Testament - Profanul care aspiră la inițiere părăseşte simbolic viața, pentru a trece la alta. El trebuie să scrie în cabinetul de reflecție, ultimele sale dorințe.

Tezaurar (trezorier) - răspunde de încasarea tuturor obligațiilor băneşti ale mem- brilor, de plata contribuției față de puterea suverană, în obediența căreia se află loja, ține registrul de casă, întocmeşte balanța de venituri şi cheltuieli etc.

Torțe - templul trebuie iluminat de flăcări. Se utilizează trei lumânări la gradul de ucenic, cinci la compagnon şi şapte la cel de Maestru. La gradul de ucenic venerabilul şi cei doi Supraveghеatori trebuie să aibă fiecare câte o lumânare aprinsă pe masa lor; la gradul de Compagnon, oratorul şi secretarul la fel; la gradul de Maestru - Trezorierul şi Ospitalierul, înainte de deschiderea lucră- rilor, doar Venerabilul are lumânarea aprinsă şi el dă lumină celor doi Supra- veghetori.

Ţiglă - Şervet la agapă

Ținută - Şedință sau adunare masonică

Ținută de familie - Şedință destinată pentru a delibera problemele particulare ale unei loje.

Ținută de masă - lucrări în timpul banchetelor ,

T

Ținute extraordinare - sărbătorile de adopție, pompe funebre şi recepții care .; necesită urgențe, ocazionează ținute extraordinare.

Ținute de obligații - Ziua celor două sărbători solstițiale Trage (a...) o baterie - aplauze; a sancționa; a aplauda, a fi de acord.

Trage (a...) o sănătate - a bea în sănătatea cuiva la agapă Trage (a...) un punct de pulvere slabă - o greşeală comisă la agapă se

pedepseşte bând, între cei doi Supraveghetori, un pahar cu apă, prezentat de

Maestru de Ceremonii.

Trasa o planşă - a scrie o scrisoare Triunghiul de binefacere - la fiecare şedință de atelier, prin grija fratelui

ospitalier se strâng fonduri pentru ajutorarea săracilor sau pentru orice alte

acțiuni de binefacere Triunghi masonic - acolo unde numărul fraților nu permite constituirea unei loji

(cel puțin şapte membri), dacă există minimum trei, se constituie un triunghi.

Spre deosebire de loje, un triunghi nu poate face inițieri.

Trei ani - vârsta masonică a ucenicului Tron - Scaunul preşedintelui, aşezat pe o estradă. Se urcă trei trepte; e dispus la

Orient. • -.„•..   * ^.. T<

Tubalcain - cuvânt de trecere de la gradul de ucenic Tun - pahar la banchete; expresia "să încărcăm tunurile" înseamnă să umple

paharele.

U

Ucenic - Mason admis la gradul I

Ucenicie - tinerețea unui mason, adică timpul care s-a scurs de la primire la

gradul I, până la admiterea sa în cel de-al doilea.

Umanitarism - concepția propagată de francmasonerie în sensul acceptării şi

practicării toleranței şi de combatere a dogmatismului în toate domeniile,

opusă sectarismului şi intoleranței.

Uniune - este simbolizată de frânghia cu ciucuri dantelată

Vale - spațiu geografic mai mic decât al unui Orient, ce cuprinde membrii unui capitol sau areopag; reprezintă uneori un județ, o regiune ori o provincie.

Văduvă - Neftaliana, mama lui Hiram. Masonii îşi spun „copiii văduvei", ei sunt fiii lui Hiram, sau copiii lui Hiram.

Vârstă masonică - a întreba pe un mason care îi e vârsta, înseamnă ce grad are.

Compagnonul este mai vârstnic decât ucenicul, şi mai mic decât maestrul.

l

V.I.T.R.I.O.L

Literele semnifică în latina "Visita interior a terrae rectificando invenies ocultum lapidem", care se traduce prin „ Vizitând interiorul pământului şi rectificând vei desco- peri piatra ocultă". Pâinea şi carafa cu apă semnifică că mâncarea e indispensabilă, dar nu trebuie să fie scopul vieții. Cocoşul este Mercurul, banderola "Vigilență şi Perseve- rență" se adresează ucenicului mason, Craniul, coasa şi clepsidra - amintesc că timpul e limitat, despovărează-te de tot ce este urât şi inutil şipregăteşte-te pentru o nouă viață.

Venerabil - fratele cu demnitatea cea mai mare într-o lojă. Trebuie să aibă cel

puţin gardul trei.

Vitriol - literele cuvântului vitriol sunt atribuite devizei vechilor rosi-crucieni

care semnifică: „Vizita interiora Terrae rectificandoque invenies ocultum * lapidem", care se traduce prin „Vizitând interiorul pământului şi rectificând

vei descoperi piatra ocultă". Ultimele litere se traduc şi prin "Verane

medicinam" adică adevărata medicină.

Vivat, vivat! - stigăte de bucurie care însoţesc bateriile.

Vizitator - frate care se prezintă la lucrările altei loji decât a sa.

Zalmoxis - (vezi textul din această carte)

Zel masonic - Se traduce prin "iubire de umanitate şi adevăr". Este ardoarea cu care un frate se dedică lucrărilor din atelierul său.

V*

f-\

F.gur. 7

Figura l: Echerul care atârnă în jurul gâtului Marelui Maestru semnifică voinţa sa de a fi păstrătorul intransigent al statutului Lojii şi de a judeca cu echitate.

Figura 2: Tau-1 grecesc simbolizează echilibrul uniunii dintre "activ" şi "pasiv".

Figurile 3,3 bis şi 4: Crucea formată din două echere, pătratul constituit din patru echere şi Gammadia, se raportează la Materia pe care ele le ordonează şi rectifică.

Figura 5: Un Echer-Bijuterie purtată de Venerabilul Lojii, cu preponderență a "activului" asupra "pasivului".

Figura 6: Un alt Echer, Bijuterie de Venerabil, purtând între cele două brațe demonstrația Teoremei lui Pythagora, simbol al ştiinței masonice.

Figura 7: Gnomele (cuvânt grec semnificând rigle).

Figure

Fîssm; 10

f'tgiax 12

Figure i 3

Figure 15

Figura 8: Pentagrama, cel mai misterios şi mai controversat simbol masonic (format din cinci echere).

Figura 9: Deschiderea compasului în diverse grade ale "Cunoaşterii".

Deschiderea de 90 de grade indică limitele pe care niciodată omul nu le va putea depăşi.

Figurile 10, 11 şi 12: Cele trei maniere diferite de a aşeza compasul şi echerul, semnificând cele trei grade ale masoneriei.

Figurile 13 şi 14: Perpendiculara şi Nivela care dau Verticalul şi Orizontalul. Prima este atributul celui de-al doilea Supraveghetor, Nivela - al Primului Supraveghetor.

Figura 15: Mistria - simbol al frăției şi dragostei care uneşte toți masonii.

l

Semne şi simboluri, încifrând o întreagă filozofie de viata masonică şi de comportament civic.

Bibliografie (selectivă)

,e??»

Adams, John Q.:
Ahiman, Rezon:
Alexandrian:
Alexe, Vladimir:
Anderson, James:
Andreas, Peter:
Alighieri, Dante:
D'Aquino, T.:
Areopagyte, P.D.:
Aristotel:
Ars Quatuor 7 Coronatorum:
Augustin, Sf.:
Atanasiu, Radu:

Barrat, Rodford:

Basarab, Anatol:

Bălăceanu-Stolnici, C.:

Băleanu, Dorin şi Comănescu, Radu:

Băleanu, Dorin şi Emilian M. Dobrescu:

Beresniak, Daniel:

Bettelheim, B:

Berindei, Dan:

Bhoeme, J.:

Biedermann, Hans:

Letters on the Masonic Institution, Boston, 1847; The Constitutions of the Freemasonry, Dublin, 1858; îstoria filozofiei oculte, Humanitas, Bucureşti, 1994; Conspirația Vaticanului. Opus Dei, ZIUA, 23.06.2001 Constituțiile Francmasonilor, Nestor, Bucureşti, 2003; Ştiințele secrete, Saeculum, 2000; Divina Comedie, Casa Şcoalelor, 1994; Somme Theologique. La Profeție, Paris, 1947; : -

Oeuvres completes, Paris, 1943; ^ ?»$!•>:•., oi*

Despre numele divine. Teologia mistică; _, «- Parva naturalia, Bucureşti, 1972; ;i' *

Etica Nicomahică, Bucureşti, 1988; .••-.

Categorii, trad. şi interpretare de C. Noica, Humanitas;

Despre suflet, Aion, Oradea, 1996; ^

Metafizica, IRI, Bucureşti, 1996; I-CX,London, 1884-2000;

Solilocvii, Humanitas, Bucureşti, 1993;

Confesiuni, Humanitas, Bucureşti, 1998;

Despre Cetatea lui Dumnezeu, Bucureşti, 1998; ! -'

Istoria Francmasoneriei române, 1936;

Elemente de numerologie, Teora, Bucureşti, 2000;

Numerologia, Miracol, Bucureşti, 1999;

Dialoguri despre cele văzute şi nevăzute, 1995; >O

Iluştri Masoni ai României, Europa Unită, 2003;

Francmasoneria. O nouă viziune asupra lumii

civilizate, 2 voi, Europa Unită, 2004;
Rites et Symboles de la Franc-Maconnerie, Paris,
Detrad, 1995;
Symbolic Wounds, London, 1954;
Al Vaida Voevod. Politică şi francmasonerie, în
„Magazin istoric", nr. 1/1996;
Aurora sau Răsăritul care se întrezăreşte, 1993;
Dicționar de simboluri (2 volume), Saeculum;

Chevalier, Jean şi Gheerbrant, Alain:
Christian, P.:
Churchward, James:
Cicero, M.T.:
Clausen, Henry C.:
Clebert, J.-P.:
Comănescu, Gh.:
Comănescu, Gh. şi
Dorin Băleanu: Ghid pentru scurte discursuri rostite în loji, 2004;
Constituțiile Francmasonilor. Anderson-1723, CNSF
' Comănescu, Radu şi
Istoria Francmasoneriei, vol.3, Tempus, 1995; ,. , Francmasoneria. O nouă viziune asupra istoriei lumii civilizate, Valahia, 1991 Societăți secrete, Elit, Bucureşti, 1999; ;j
Cooper, Milton W.:
, Coranul (comentat de S.O.Isopescul), Cartier, Chişinău, 2001; .;ff ,m-

Bindel, E.:
Blake, William:
Blavatsky, Helena P.:
Bogdan, Alecu ş.a.:
Beresniak, Daniel:
5» -
Bernadel, Francoise:
Boulanger, A.:
' i- '
Brousse, Jacques:
Boucher, Jules:
*** '.V..: V
• • . - • ;O, Capra, F.:
Cassirer, E.:
Emilian M. Dobrescu:
Charroux, Robert:

"~ Elemente spirituale ale Numerelor, Herald, 1996; fi IlluminatedBooks, 6 voi., facsimiles, Țațe Gallery, '" 1991-1995;

Cheia teozofici, Antet, Bucureşti, 1997;

Dicționar masonic ilustrat, Arvin Graphics, Bucureşti;

Compendiu de catehism masonic, (2 volume);

Istoria unui deceniu masonic (2 volume), Arvin, 2003;

Francmasoneria în Europa de Est, Nemira, 1994; ,.;v. Francmasoneria, Humanitas, 1996; i.-i^.r' /Ajcs.'A.

Hermetismul, ed. de Vest, Timişoara, 1992;

Orfeu - Legături între orfism şi creştinism, Meta,

Bucureşti, 1992;

Maeştrii spirituali, Albatros, 1992; '• "*^

La Symbolique Maconique, Paris, 1948;

Cartea Egipteană a Morților, trad. de M. Genescu,

Sophia, Arad, 1993;

Teofizica, ed. Ştiințifică şi Enciclopedică, 1995;

Eseu despre om. O introducere în istoria culturii
umane, Humanitas, Bucureşti, 1994;
Cartea cunoaşterii interzise, Elit, Bucureşti, 1999;
Cartea trecutului misterios, Elit, Bucureşti, 2001;
Istoria secretă a omenirii, Lucman, Bucureşti, 1999;
Dicționar de simboluri, 3 voi., ed. Artemis;
Magia egipteană. Cheile lumii supranaturale, Antet; Simbolurile sacre, Vestala, Bucureşti, 2001; Despre divinație. De divinatione, Polirom, Iaşi, 1998; Ce este Ritul Scoțian, Washington D.C., 1988; Dicționar de simboluri animalice, Artemis şi avaliotti, Bucureşti, 1995; Memento Masonic, MLNR, Bucureşti, 1999;

d, 1996; î Gallery,
;s, Bucureşti; ne);
Arvin, 2003; a, 1994;
, Meta,
jenescu,
1995; ulturii
i, 1999; ,2001; işti, 1999;
'ie, Antet;
s

taşi, 1998;
38;
fi avaliotti,
2004;
\riei lumii

Corsetti, J.-P.:
Histoire de l'esoterisme et des sciences occultes, Paris,
1992;
Crăiță, Cristian:
Cremene, Mioara
Culianu, I.-P.:
Marile mistere, Obiectiv, Craiova, 2000;
Dicționar inițiatic al ordinelor cavalereşti, Universal
Dalsi, 1998;
Eros şi magie în Renaştere. 1484, Nemira, 1994;
Călătorii din Lumea de Dincolo, trad. de G. şi A.
Oişteanu, Nemira, Bucureşti, 1994;
Cult, magie, erezie, Polirom, 2003; '"* '"' '
Debay, A.:
Delumeau, Jean:
Istoria ştiințelor oculte, Coresi, Bucureşti, 1998;
Religiile lumii, Humanitas, Bucureşti, 1996; •"
Dicționar enciclopedic de iudaism, Hasefer, Bucureşti, 2001; Dicționar tematic şi ilustrat al Masoneriei, Libra, Bucureşti, 2002; Dicționar. Teosofle, esoterism, metafizică, Herald, Bucureşti, 1997; Dobrescu, Emilian M.: Iluştri francmasoni, Nemira, Bucureşti, 1999;
„ Mapamond francmasonic, Nemira, Bucureşti, 1997;
„ Societăți secrete şi discrete, Nemira, Bucureşti, 2001;
Dicționar de terminologie masonică, Nemira, 2003;
Eliade, Mircea:
Istoria credințelor şi ideilor religioase, Universitas,

Chişinău, 1992;

Nostalgia originilor. Istorie şi semnificaţie, Humanitas;

Sacrul şi profanul, trad. de B. Prelipceanu, Humanitas; Enciclopedia ştiinţelor oculte, Teora, Bucureşti, 1994; Encyclopedie de la Francma9onnerie, Paris, la Pochoteque, 2000;

E voia, J.:

Evseev, L:

Faivre, Antoine:

Fandarac, Marcel:

Fay, Bernard:

Fare"e, Jean:

Festugiere, A-J et Nock, A.D.:

Florea, Gheorghe:

Florian, M.:

Fontenelle:

Fort, Charles:

Tradiţia hermetică. Simbolismul ei, doctrina ei şi Arta

Regală, Humanitas, Bucureşti, 1999;

Dicţionar de simboluri şi arhetipuri culturale, Amarcord;

Ezoterismul, Paideia, Bucureşti, 2001;

Masoneria şi clasa politică, Corrida, Bucureşti, 2000; j

Francmasonii, Corrida, Bucureşti, 2001; ;

Revoluţie şi Masonerie, Boston, 1935;

Dicţionar de simboluri masonice(cu o prefaţă de Horia

Nestorescu-Bălceşti), Paralela 45, 2004;

Corpus Hermeticum, Paris, 1983;

Ghid masonic, Loja, România modernă, Bucureşti, 2002;

Cosmologie elenă, Paideia, Bucureşti, 1993;

Misticism şi credinţă, Minerva, Bucureşti, 1993;

Istoria oracolelor şi Convorbiri despre pluralitatea

lumilor, Moldova, Iaşi, 1993;

Cartea fenomenelor damnate, Humanitas, Bucureşti, •

2003;

Cabala şi Eros, Hasefer, Bucureşti, 2004 ; Inorogul. Caiete masonice, CNSF, 2001 losiper, Edward ş.a.: Ce este Masoneria, MLNR, Bucureşti, 1999;

Francmasoneria, istorie şi inițiere, Venus, 1994;

Puterea sufletului, Anima, Bucureşti, 1994;

Lao Zi şi Daoismul, Symposion, Bucureşti, 1994;

Teroare în Masonerie, Național, Bucureşti, 2001;

Secretele comunicării, Amaltea, Bucureşti, 2002;

The Golden Game. Alchemical Engraving ofthe

Seventheeth Century, London, 1988;

Frank, Walter, A.; Galtier, Ger ard:

Gaster, Theodor:

Genouillac H de:

Gimpel, Jean:

GoetschelR.: .:

Grayson, A.K.:

Guardini, Romano:

Guenon, R:

Halevi, Z'ev ben S.:

Hali, Manly P.:

Harris, Jack:

Haywood, H.L.:

Heindel, Max:

Helsing, Jan Van:

Heraclite:

Herodot:

Horvath, Florin:
Jacq, Christian:
Jung, C.G.:
Kaltenmark, Max:
King, Anthony:
King, Larry:
Klossowski de Rola:
Idei, Moshe:
Idei, Moshe:
Knight, Christopher şi Lom as, Robert:
Krauss, Walter:
Lăzărescu, Dan A.:
ţ?
Lângă, T.:
Laertios, D.:
Leadbeater, C.W.:

Ştiinţa divinului, Freiburg, 1983; - »\-
Istoria riturilor egiptene ale Masoneriei, Scripta, 1997;
Manuscrisele de la Marea Moartă, New York, 1965;
Tăbliţele sumeriene, Paris, 1936;
Constructorii goticului, Meridiane, Bucureşti, 1981;
Kabbala, Editura de Vest, Timişoara, 1992;
Cronicile asiriene şi babiloniene, Londra, 1975;
Despre semnele sacre, Humanitas, Bucureşti, 2003;
Simboluri ale Ştiinţei Sacre, Humanitas, Bucureşti, 1997;
Univers cabbalistic, Londra, 1997;
Masoneria egiptenilor din Antichitate, Los Angeles,
1982;
Masoneria, cultul invizibil, Chattanooga, Tennessee,
1983;
Noile învăţături ale Masoneriei, Boston, 1968;
Cosmogonia rosicruciană, Miracol, Bucureşti, 1996;

Organizațiile secrete (4 volume), Alma, Bucureşti, 1997;
Allegorie d'Homere, Paris, 1989;
Istorii, 2 voi.;
Coroana celor şapte Mari Maeştri, Caiete Silvane,
Zalău;
Cabala, noi perspective, Nemira, Bucureşti, 2000;
Secretul lui Hiram, Aquila, Oradea, 1993;
Sumer, prima mare civilizație, Prietenii cărții, Bucureşti,
2002;
Românii în francmasoneria universală, CNSF, 1997;
Breve historire de la Franc-Maconnerie Roumaine
Credo. Dicționar teologic creştin din perspectiva
ecumenismului catolic, Dacia, Cluj-Napoca, 1997;
Despre viețile şi doctrinele filosofilor, Bucureşti, 1963;
Masoneria, rituri şi inițieri, Herald, Bucureşti, 1998;
Partea ocultă a Francmasoneriei, Herald, 1996 ;

r

Frank, Walter, A.; Galtier, Ger ard:
Gaster, Theodor:
Genouillac H de:
Gimpel, Jean:
GoetschelR.: .
Grayson, A.K.:
Guardini, Romano:
Gucnon, R:

Halevi, Z'ev ben S.:

Hali, Manly P.:

Harris, Jack:

Haywood, H.L.:

Heindel, Max:

Helsing, Jan Van:

Heraclite:

Herodot:

Horvath, Florin:

Idei, Moshe:

Idei, Moshe:

Ştiinţa divinului, Freiburg, 1983; , , >.:

Istoria riturilor egiptene ale Masoneriei, Scripta, 1997;

Manuscrisele de la Marea Moartă, New York, 1965;

Tăbliţele sumeriene, Paris, 1936;

Constructorii goticului, Meridiane, Bucureşti, 1981;

Kabbala, Editura de Vest, Timişoara, 1992;

Cronicile asiriene şi babiloniene, Londra, 1975;

Despre semnele sacre, Humanitas, Bucureşti, 2003;

Simboluri ale Ştiinţei Sacre, Humanitas, Bucureşti, 1997;

Univers cabbalistic, Londra, 1997;

Masoneria egiptenilor din Antichitate, Los Angeles, 1982;

Masoneria, cultul invizibil, Chattanooga, Tennessee, 1983;

Noile învăţături ale Masoneriei, Boston, 1968;

Cosmogonia rosicruciană, Miracol, Bucureşti, 1996;

Organizaţiile secrete (4 volume), Alma, Bucureşti, 1997;

Allegorie d'Homere, Paris, 1989;

Istorii, 2 voi.;

Coroana celor şapte Mari Maeştri, Caiete Silvane, Zalău;

Cabala, noi perspective, Nemira, Bucureşti, 2000;

Cabala şi Eros, Hasefer, Bucureşti, 2004 ; Inorogul. Caiete masonice, CNSF, 2001 losiper, Edward ş.a.: Ce este Masoneria, MLNR, Bucureşti, 1999;

Jacq, Christian:

Jung, C.G.:

Kaltenmark, Max:

King, Anthony:

King, Larry:

Klossowski de Rola

Francmasoneria, istorie şi inițiere, Venus, 1994;

Puterea sufletului, Anima, Bucureşti, 1994;

Lao Zi şi Daoismul, Symposion, Bucureşti, 1994;

Teroare în Masonerie, Național, Bucureşti, 2001;

Secretele comunicării, Amaltea, Bucureşti, 2002;

The Golden Game. Alchemical Engraving ofthe

Seventheeth Century, London, 1988;

Knight, Christopher şi Lomas, Robert:

Krauss, Walter:

Lăzărescu, Dan A.:

?”

Lângă, T.:

Laertios, D.:

Leadbeater, C.W.:

Secretul lui Hiram, Aquila, Oradea, 1993;

Sumer, prima mare civilizație, Prietenii cărții, Bucureşti, 2002;

Românii în francmasoneria universală, CNSF, 1997;

Breve historire de la Franc-Maconnerie Roumaine

Credo. Dicționar teologic creştin din perspectiva ecumenismului catolic, Dacia, Cluj-Napoca, 1997;

Despre viețile şi doctrinele filosofilor, Bucureşti, 1963;

Masoneria, rituri şi inițieri, Herald, Bucureşti, 1998;

Partea ocultă a Francmasoneriei, Herald, 1996 ;

cripta, 1997; »rk, 1965;
îți, 1981;
•75;
(m
:i, 2003; cureşti, 1997;
essee,
ti, 1996; areşti, 1997;
vane, 000;
W;
94;
01;
fucureşti, Î997;
ne a
1963; 998;

Lepper, H.:
Levi, Eliphas:
Ligou, Daniel:
Lhome, Jean ş.a.:
Lindner, Erich:
Loiseleur, Jules:
Lubicz, Rene Schwaller de:
Maar, Linda:
Martini, Alberto:
Mattogno, Gian Pio:
Mavrodin, Teodor:
Maxwell J.:
Mac Nulty, W.:
Mackey, G. Albert:
Mac Kenzie, N.:

Menard, L.:

Moisescu, Gh.:

Munteanu, Miruna:

Nataf, Andrei:

Naudon, Paul:

Nefontaine, Luc:

Negoiță, A.:

Noica, C.:

Origen:

Otto, R.:

Pacout, Nathalie:

Nestorescu-Bălceşti, H.:

Papus:

Paulescu, N.C.:

Peters, F.E.:

Leş societes secretes de l'Antiquite a nosjours, 1934; Cheia marilor mistere, Antet, Bucureşti, 1994;' Cartea splendorilor, originile Cabbalei, 1998;' Curs defilosofie ocultă, Antet, Bucureşti, 1994; Misterele Cabbalei, Antet, Bucureşti, 1998; Marele arcan sau ocultismul revelat, Aurelia, Bucureşti, Dictionnaire de la Francmaconnerie, Paris, 1992; Dicționar tematic şi ilustrat al Francmasoneriei, Libripress

Die konigliche Kunst im Bild. Beitrage zur Ikonographie

der Freimaurerei, Graz, 1976;

Doctrina secretă a Templierilor, Coresi, Bucureşti, 1998;

Ştiința sacră, New York, 1982;

ABC-ul ştiințelor oculte, Corint, Bucureşti, 2003;

Enigme captivante ale istoriei, Prietenii cărții, 2002; "*

Masoneria şi Revoluția franceză, Anastasia, Bucureşti;

Masoneria română văzută de un Mason, Cultura, Buc.';

Magie, trad. de M. Ivănescu, ed. Univers Enciclopedic;

Freemasonry, London, f.a.;

A Lexicon of Freemasonry, Londra, 1860;

Secret Societies, N.Y., 1967;

Hermes Trismegiste, Paris, 1925;

O istorie a Francmasoneriei române, revista Privirea, nr.

o /,

(vezi întreaga publicistică masonică din ziarul ZIUA) Maeştrii ocultismului, Ed. Enciclopedică, 1995; Histoire generale de la Franc-Maconnerie, 1987; Francmasoneria, Diogene, Bucureşti, 1993; Manuscrisele de la Qumram, Stephanus, Bucureşti,

Scrisori despre logica lui Hermes, Cartea Românească; Comentariu la Evanghelia după loan, I.E., Iaşi, 1995- ' Sacrul, Dacia, Cluj, 1992; Francmasoneria. Inițiere, Teora, 1998; Ordinul Masonic Român, Şansa, Bucureşti, 1993 Inorogul, Caiete Masonice, Nestor, Bucureşti, 2001; Francmasoneria din România, CNSF, Bucureşti, 2005; Kabbala, Bucureşti, 1995

Spitalul, Coranul, Talmudul, Canalul, Francmasoneria; Termenii filosofiei greceşti;

n r-

Hi

Pike, Albert:

Picknett, Lynn & Clive Princes:

Platon: '

Plutarque:

Pocket Encyclopedia Rene, Louis:

Rebold, Emmanuel:

Richard, Roger:

Riffard, Pierre:

Riviere, Jean M.:

ț»

Rodean, L:

Roob, Alexander:

Runes, Dagobert D.:

Safran Al.: ;,r-<;, Schure, E.:

Schuon, F.:

Sholem, G.:

Show, John A.:

Sitchin, Zecharia:

Spence, Lewis:

Steiner, Rudolf:

Steinmetz, George:

Bălăceanu-Stolnici, C Szekely, Edmund:

Safran, Alexandru:

Ştefănescu, Paul:

Morala şi Dogma Ritului Scoțian Vechi şi Acceptat al Francmasoneriei, Bucureşti, 2004;

Misterul Templierilor, RAO, Bucureşti, 2004 ; ' Opere, 1978-1993;

Phaidros, trad. de Gabriel Liiceanu, Humanitas, 1993; Phaidon: trad. de P. Creția, Humanitas, Bucureşti, 1994; Banchetul, trad. de P. Creția, Humanitas, 1995; Traîte d'Isis etd'Osirîs, preş. par Guy Rachet, 1995; of Masonic Symbols, Washington, 1953;

Dicționar de mistere, Nemira, Bucureşti, 1999;

Histoire generale de la Franc-maconerie, Paris ;

Dictionnaire Maconnique, Paris, 1999;

Dicționarul ezoterismului, Nemira, Bucureşti, 1998;

Istoria doctrinelor ezoterice',

Trădarea spirituală a Masoneriei, Deceneu, 2000;

Enigmele de la Sarmisegetuza, Albatros, 1984;

Le Musee Hermetique, Alchimie&Mistique, Koln, t»if-

1997;

Dicționar de iudaism, Hasefer, Bucureşti, 1997; B1: La Kabbale, Paris, 1972

Mari inițiați, Lotus, Bucureşti, 1994;

Sanctuarele Orientului, Antet, Bucureşti, 2002;

Despre unitatea transcendentă a religiilor, Humanitas;

La Kabballe et sa symbolique, Paris, 1958

Loja masonică, Chattoonga, Tennessee, 1986;

Trepte spre cer, Aldo Press, Bucureşti, 2000;

An Encyclopedia ofOccultism, New Jersey;

Ştiința ocultă, Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2003;

Treptele cunoaşterii superioare, Astrolog, 1999;

Legendele Templului, Astrolog, Bucureşti, 2000;

Evoluția ocultă a omului, Arhetip, Bucureşti, 2001;

Teosofia, Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2003;

Francmasoneria, sensul ei ascuns,, 1985; ,: Kabala - între gnoză şi magie, Vremea XXI, 2004;

învățăturile esenienilor, Londra, 1977;

înțelepciunea Kabbalei, Hasefer, Bucureşti, 1997; '.

Dicționarul marilor inițiați, Saeculum I.O., 1999;

Inițiere în ocultism, Miracol, Bucureşti, 2000;

Istoria Masoneriei Române, Miracol, Bucureşti, 1999;

Misterele Masoneriei, Vestala, Bucureşti, 2002;

Ritualul lojilor Masoneriei albastre, Miracol, 1998;

ROMÂNIA MASONICA

Talmudul (comentat de Tourniac, Jean:

Hermes, Trismegistus:

Vlădutescu, G.:

Voican-Voiculescu, G.

Uhlmann, F.:
Ungherea, Olimpian:
Yates, Frances de:
Waite, Arthur E.:
Wilsmurth, W.L.:
Zohar

A. Cohen), Hasefer, Bucureşti, 1999;
Fie et perspective de la Francmasonerie traditionnelle,
Paris;
Corpus Hermeticum, Herald, Bucureşti, 1999;
Filozofia primelor secole creştine, ed. Enciclopedică; : Rene Guenon - un mărturisitor al Predaniei,
Georgiana, 1994
Petit manuel de la Francmaconnerie, Berna, 1933;
Misterele Templului Masonic, Phobos, 2004;
Iluminismul rozicrucian, Humanitas, 1998;
Enciclopedia Masoneriei, New York, 1920;
Sensul Masoneriei, New York, 1927.
Zohar, Paris, Rieder, 1925

Arborele alegoric al Masoneriei (vezi Arborele Cosmic al lui Mircea Eliade).

Crengile poartă numele valorilor existente în Dicționarul masonic.

Cuprins

pe ro.

za.

.45

...49

3. CARTEA CU ANECDOTE CIRCUMCISE. Mare antologie a glumei evreieşti

4. ION PRIBEAGU: Treanca-Fleanca. Versurile unui Rege al umorului

5. TEŞU SOLOMOVICI: Evreii şi Securitatea. Teroare. Crime. Turnători. Colaboraţionişti

6. 5000 ANI DE UMOR EVREIESC (cu ilustraţii)

7. TEŞU SOLOMOVICI: România Judaica. O istorie neconvenţională a evreilor din România. 2000 ani de existenţă continuă, 2 voi.

8. EMIL CIORAN: Evreii - un popor de singuratici

9. LYON FEUCHTWANGER: Evreul Siiss

10. ALEXANDRE DUMAS: Romanul lui lisus

11. BRAM STOCKER: Dracula (cu ilustraţii)

12. ALMANAH ISTORIC MAREŞAL ION ANTONESCU (ilustrat)

13. MĂRIA, REGINA ROMÂNIEI: Măşti. Romanul unei iubiri imposibile

14. CONSTANTIN NOICA ş.a.: Istoria filozofiei moderne

15. ÎNVĂŢAŢI RAPID LIMBA EBRAICĂ

16. MARTA SOLON: Amorurile unui Rege. Carol II

17. ENCICLOPEDIA EROTICA (cu ilustraţii)

18. HAIM COHEN: Arestarea, procesul şi moartea lui lisus Hristos (Ediţie nouă, completată cu 5 capitole noi)

19. GEORGE CĂLINESCU: Viaţa lui Mihai Eminescu (ed. princeps)

20. VIAŢA PREAFERICITULUI BULĂ DE LA NAŞTERE ŞI PÂNĂ CE Â DEVENIT MINISTRU (în 1000 de bancuri)

21. TEŞU SOLOMOVICI: Istoria Teatrului Evreiesc din România

22. NICOLAEIORGA ş.a.: Regii României. O istorie adevărată

23.

349 371

Cărțile pot fi comandate pe adresa Florentina losub (pt. Ed. Teşu), str. Aleea Arutela nr. 2

Bloc M18, et. II, apt. 15, sector 6 Tel. 778.54.34 şi 0745.088.032, Bucureşti, Cod poştal 062580